This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

KE
HDI
HW 2R4X 6

Y42 P5

יהוה

INSTITVTIO THEOLOGICA

ANDOVER. FVNDATA M.DCCCVIII.

Discarded by authority of the
Andover-Harvard Theological Lib

70.10

PLATONIS

DIALOGI IV

MENO CRITO ALCIBIADES UTERQUE

CUM

ANNOTATIONE

CRITICA ET EXEGETICA

EDITIO QUARTA.

CURAVIT

PHILIPPUS BUTTMANNUS Dr.

minus per-

: *primum*, ut
entute legeren-
s cõjusque pro-
ncitarentur ad

BEROLINI

SUMPTIBUS AUGUSTI MYLII

MDCCCXXII.

KE 39296

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY
DEC 10 1963

LECTORIBUS.

Quattuor hi dialogi ita junctim prodierunt primum a. 1780, hortatu regii administri Lib. Bar. a Zedlitz, cum anno superiore Fridericus Magnus Auctores Classicos, tum latinos tum graecos, accuratius in scholis tractari jussisset. *) Auctor autem fuit *Engelius* ut e libris Platonicis hi potissimum dialogi eligerentur, quippe in quibus tractandis philosophicae disciplinae studium cum veteris linguae aptissime conjungi posse censeret. Edendi curam susceperat J. E. Biester, vir cum paucis mihi memoria semper colendus: qui pro sua modestia socios aliquos sibi assumpsit, quorum postremus accessi ego (Ed. 3. Berol. 1811.).

Quod meliora hodie dare possumus, id debetur talibus moderatoribus, qualem summus rex in illo suo decreto se exhibuit; debetur tali virorum optimorum studio: quorum non solum in memoriam sed in optimam ipsorum voluntatem peccaremus, si quae minus per-

* Mandati illius regii tria erant capita haec: *primum*, ut scriptores hi quam diligentissime cum juventute legerentur in majoribus scholis, quae in praecipuis cujusque provinciae urbibus essent: *tum*, ut viri docti incitarentur advertendos illos germanice, quae res et ad studium linguae patriae, quod graviter Rex commendabat, et ad intelligendos hos ipsos scriptores multum esset collatura; *denique*, ut scriptorum non vocabula tantum graeca aut latina juventutis memoriae, sed res, sententiae, tractationis modus, doctrina, et quae reliqua occurrunt, intelligentiae traderentur. Adeat qui verba ipsa summi auctoris, quae non sine amore et veneratione legi possunt, cognoscere vult libtum Friderici Nicolai, Anekd. v. K. Friedr. d. Zw. V, p. 33.

fecta ipsi dederunt superstitiosi retineremus. Itaque me solum nunc aequis judicibus sisto: ad meam mentem totum librum adornavi, decessorum autem meorum annotata sicut ceterorum omnium excerpsi. Textum ad Bekkeri codices constitui; de qua re in Indice Adminiculorum huic praefamini subjecto rationem reddidi. *Indicem verborum* et rerum grammaticalium, cum, qualem ante hos XL annos confecteram, post secundam etiam demum manum ei admotam juvenilibus mendis ille adhuc scatere, totum novum feci, deque multis quorum tractatio annotationem meam commoda mole auxisset, in illo disputavi.

Restat ut de mendo moneam, quod inde a Bipontina omnibus editionibus insedit, Alcib. I 38. b. *μηδὲ τοῦτο ἂν ἡμῖν ἄῤῥητον ἔχοι.* Haec cum in Bekkeri quoque textu invenissem, codicum cum Stephaniana consensu niti credebam, et, quod potui, Astii notula astruebam. Sed nunc demum Bekker animadvertit, molestum illud ἄν primum legi in Editione nullius, ut constat, auctoritatis Lugdunensi vel Laemariana, quam Bipontini editores, rati sincerum illa Stephanianum textum contineri, typographo exscribendam tradiderant. Jam cum eadem de Bipontino textu opinione ducti recentiores omnes hunc suis editionibus substernerent, propagatum est mendum usque in hanc meam novissimam. Non semel autem hoc in illis textibus admissum esse idem Bekker mihi asseruit *); quare in usu et Laemarianae et Bipontinae cavendum in posterum erit diligentius.

*) Aliud idem mihi exemplum indicavit in Charmide p. 157. B. ubi mendum Stephanianae *κατέφου* in Laemariana correctum est ita, *θατέφου*, quod in omnes inde editiones meavit loco ejus quod solum sententiae aptum est, *ἑκατέφου*.

Index

praecipuorum hujus editionis adminiculorum.

Codicum Platonis *manuscriptorum* largam copiam contulit indefessus in hoc labore *Imm.* Bekker, qui varietatem lectionis inde excerptam prepediem cum studiosis communicabit. Mihi idem chartarum interim suarum eam continentium usum ad hos dialogos adornandos amice concessit, quod maximum mihi ad aliquam tamen certitudinem attingendam adminiculum fuisse gratus profiteor. Accedebant pauci codd. quorum copias typis jam sunt mandatae; in quibus est quem primum omnium nomino

Cl. Clark. — Clarkianus, ab E. D. Clarkio ex Insula Pathmo in Angliam perlatus ubi nunc, Oxonii inter Bodlejanos thesauros asservatur. Continet is minorum Platonis operum longe plurima, inque illis quattuor quos hic libellus complectitur dialogos. Varietatem lectionis summa diligentia inde excerptam seorsim edidit *Tho. Gaisfordus*, in libello cui titulum fecit: *Lectiones Platonicae e membranis Bodlejanis etc. Oxon.* 1820. 8. Sane codex eas, quae mothe de eo erant, expectationes non explevit; lectiones multas manifesto vitiosas is quoque tenet; et in quoque dialogo socios aliquos e ceteris codd. habet qui pleraque eadem praebent. Sed hi merito optimi censentur: nam quamvis mendosi sint ut ceteri, certiorem tamen antiquitatis characterem et pauciora adulteratae lectionis vestigia gerunt in omnibus quae propria habent. Facile autem ex magno, in minutis etiam aberrationibus, consensu apparet, derivatos esse paucos hos, quos optimos vel primarios vocare soleo, ex uno eodemque inter dependitos codice: qui tamen et ipse multis locis jam deflexisset a vera lectione, in ceteris codd. nobis investiganda. Ex primariis autem illis praemium vetustatis Clarkianus aufert, quod multis scripturae indiciis, et maxime jam satis decantato illo *ss* secundae personae, sibi vindicat. — Ceteri codd. quorum mentionem facio sunt

Parisienses Bekkero signati solis literis B C D E F G H S; mihi sic: Par. B, Par. C, cet.

Coislinianus, Bekkero *I*, et

Huetianus, Bekkero *F*, uterque itidem Parisiis etiamnum asservati.

Vat.

Vat. (vel *Vat.* 1.) Vaticanus. Bekkero *A*.

Vat. 2. Vaticanus, Bekkero r.

Veneti, Bekkero signati ΞΠΣ, mihi Ven. Ξ etc. nisi quod Venetum *Π*, qui in optimis est, etiam simpliciter Ven. signo. Hic autem idem est quem ad Alcibiadem utrumque Nurnberger (vid. infra) jam contulerat.

Vind. (vel *Vind.* 1.) Vindobonensis, Bekkero *T*, idem cujus varietatem ad Menonem, Alcibiadem I, Phaedonem, Phaedrum *Alter* jam publicaverat in ed. horum dialogorum Vienn. 1784. 8.

Vind. 2. Vindobonensis, Bekkero Φ.

Ambrosianus, *Angelici* duo, *Palatinus*; Bekkero e u v b.

Tub. Tubingensis, cujus varietatem ad Critonem Fischer (v. infra) excerpsit.

Ciz. Cizensis, cujus excerpta dedit Müller in Nonit. Codd. Numburgo — Ciz. Lips. 1806. 8. p. 16.

Justam plerorumque horum codicum notitiam invenies ap. Bekkerum primo Platonis voluminì praemissam, sed supplendam adhuc in fronte Varietatis Lectionis quam expectamus. Ego breviter tantum hic indicabo eos, quorum in quoque horum dialogorum usus mihi fuit.

Et in *Menone* quidem primarii codd. sunt Clark. et Vat.; secundarii Coisl., Par. E F, Vat. 2.; ceteri Par. B C, Ven. Ξ Σ Vind. 1. Palat. Ambr.

In *Critone*: Primarii Clark. et Ven. *Π*; secundarii Vind. 2. Tub. Par. D E S, Coisl. Huet.; ceteri Par. B C H, Ven. Ξ, Vind. 1, Angelic. 1.

In *Alcib. I.* Primarii Clark. Vat. Ven. *Π*: secundarii Coisl. Par. E F; ceteri Par. B C H Ven. ΞΣ, Vind. 1. Ciz.

In *Alcib. II.* Primarii Clark. Vat. Ven. *Π*; secundarii Coisl. Paris. E F G; ceteri Paris. B C, Ven. ΞΣ, Vind. 1. Aug. 1. 2.

Hos codices singulos non memoramus nisi ubi unus vel pauci aliquid privum notatu dignum habent. Ubi quid e pluribus simul codd. afferendum est, simpliciter *codices*, vel codices *plurimos*, vel *optimos* excitamus. Et optimos quidem, nisi numerum addimus, qui ad primarios semper refertur, tunc appellamus, cum lectio quaedam in primariis et in parte secundariorum est. Hoc enim ex hujus editionis ratione sufficere apparet; quae ad pleniorem crisin pertinent, ea ex Bekkeri annotatione, quando prodierit, noscent studiosi. Multas etiam lectiones a vulgata recedentes tacitus admisi: in quo hanc tamen mihi sumpsi legem, ut si quid a Bekkero adoptatum idoneis codicum auctoritate niti et ipse judicarem, res ipsa autem aut clara et facilis aut certe levis videretur, tunc nihil prorsus annotarem: — sed ubi a Bekkero recedendum censerem, sive vulgata lectione servanda, sive ubi ille eam retinuerit, codicum aliqua scriptura ex meo judicio praeferenda, tunc paucis ubique certiorem de his lectorem facerem.

Edi-

Editiones et Virorum doctorum Annotationes.

Editiones antiquiores: *Aldina* Venet. 1513. f. *Basilcensis prior* 1534. 8. *Basil. posterior* 1556. fol. multis novis lectionibus e codd. mss. insignis.

— *Stephaniana* Paris. 1578. 3 Voll. cum notis crit. Henr. Stephani. Numeri paginarum huius editionis in margine Bipontinae et nostrae editionis notati sunt.

— *Bipontina* 1781 — 87. XI Voll. 8. cum excerpta annotatione critica.

— *Bekkeriana* Berol. 1816 — 18. VIII Voll. 8. ex collatione codicum mss. quam plurimorum concinnata. Annotatio critica adhuc expectatur. Nos hunc editorem plerumque sigla Be. signamus.

Translatio Operum Plat. latina Marsilii Ficini, quae cum ex antiquis optimisque codd. facta sit, innumeris locis veram scripturam graecae linguae peritis praebet. Tenendum autem est, inde ab a. 1532 correctam fere ad editum Platonis textum a Sim. *Grynaeo* prodiisse hanc translationem, qualem Bipontini etiam editores textui suo illam adjunxerunt. Quare fides est antiquioribus tantum editionibus, e quibus Bekker eam suae editioni adjunxit.

— — Jani Cornarii, Basil. 1561. fol. facta ope codicis cujusdam *Hassistenieni*, addito libello qui separatim quoque impressus est hoc titulo: J. C. Eclogae in Dialogos Platonis omnes — ed. cura J. F. Fischeri. Lips. 1771. 8.

— germanica Fr. Schleiermacheri, cujus adhuc prodierunt Tom. I. partium 2. T. II. partium 3. Berolini 1804. sqq. ed. sec. corr. ib. 1818. sqq. 8. additis introductionibus, et notis maximam partem criticis.

— gallica A. Dacerii aliquoties edita, decem tantum dialogos complectens, in quibus uterque Alcibiades et Crito.

De Biesteri editione Menonis, Critonis, Alcibiadis I. et II. vid. Praefationem.

J. F. Fischer edidit Euthyphr., Apol. S., Critonem, Phaedonem Lips. 1783. 8. in qua ed. usus est codice *Tubingensi*.

C. Nurnberger — Alcibiadem I. et II. e cod. ms. bibl. S. Marci (qui est *Venetus II*, v. supr.) Lips. 1796. 8.

F. Astius — Symposium et Alcib. I. Landish. 1809. 8.

Nath. *Forster* et Gu. *Etwall* Britanni editiones quorundam dialogorum fecerunt quarum perparvus hodie ne dicam nullus ad rem criticam usus: J. H. L. *Koeppen* Alcibiadem II. cum notis germ. ed. Brunsv. 1786. 8. — *F. Jacobs* libello suo scholastico *Elementarb. der griech. Spr. Vierter Cursus*, Critonem cum notis inseruit.

Cl. Sallier Critonem gallice versum cum notis dedit in Hist. Acad. Reg. Inscriptt. to. XIV. — *T. Faber* (Tannegui le Fevre) gallicae suae Alcibiadis I. versioni (Salmur. 1666. 12.) notas addidit. — *Fr. Gedike*, *J. C. Gottleber* et *J. Gottlob Schneider* notas ad Biesteri ed. contulerant; atque Gottleber jam antea (Lips. 1771. 8.) libellum Animadversionum ad Phaedr. et Alcib. II. ediderat. — *F. A. Wolf* notulas aliquot ad Alc. I. et Meno. inseruit suis Opusculis (Vermischte Aufsätze Halle 1802. 8.) p. 102. 113. 116.

Ph.

Ph. Gu. van Heusde edidit Specimen Criticum in Platonem L. B. 1803. 8. (in Meno. p. 110. Crit. p. 14. Alc. I. p. 111. Alc. II. p. 116.)

L. F. Heindorf dum in vivis fuit observatt. suas mecum contulit; — idem per litteras fecit *C. L. Struve*, cuius etiam Prolusione aliqua ad Menonem usus sum; — *F. W. Ullrich* versioni suae germanicae horum quattuor dialogorum (Berol. 1821. 8.) notas adjecit; — *E. R. Lange* edidit Specim. crit. in Critonem Lips. 1821. 8. — *G. Stallbaum* (qui Codicum Platonicorum a Bastio collatorum opes in editione Platonis Weigeliana cum litteratis propediem communicabit) Observatt. aliquot ad Menonem intulit Miscellaneis Criticis a Friedemanno et Saebodio curatis Hildesiae (Vol. I. Partic. 2.)

Timaei Lexicon Vocum Platonicorum c. animadvv. Dav. *Ruhnkenii*. Ed. 2. L. B. 1789. 8.

Scholia in Platonem e codd. collegit D. Ruhnkenius L. B. 1800. 8.

Procli et Olympiodori Commentarios in Alcibiadem I. edidit Creuzer in libro cui titulum fecit Initia Philosophiae ac Theologiae ex Platonicis fontibus ducta Ff. 1721. 8. volumine 1 et 2.

ΜΕΝΩΝ
Η
ΠΕΡΙ ΑΡΕΤΗΣ. *)

Qui his confabulantur, sunt,

ΣΩΚΡΑΤΗΣ,
ΜΕΝΩ,
ΘΕΡΑΠΩΝ ΜΕΝΩΝΙΟΣ,
ΑΝΥΤΟΣ.

Collatis duobus locis §. 9. *versus fin. et* §. 27. *init. probabiliter* Schneider *conjicit Menonem tum forte Athenis commorantem apud Anytum hospitem devertisse. — Scena videtur esse locus spatiosus, ubi inter ambulandum, sed ita ut interdum sedeant, interdum consistant, disceptant Socrates et Meno. Et hunc quidem sequantur servi; e quibus verna lum unum Socrates evocare jubet colloquiique per aliquod tempus participem facit. Dein effundunt Anytum, quem et ipsum Socrates sermoni adhibet: mox duo, qui initio erant soli colloquentes, finem faciunt dialogi. — Disputatio est de* virtute, *versaturque in hac quaestione:* utrum virtus addisci possit necne? *Quae quidem fuit celebris quaestio veterum philosophorum, saepius eadem a Platone tractata, ut in Protagora, et ab auctore dialogi Aeschinis vulgo nomine inscripti:* περὶ Ἀρετῆς, εἰ διδακτόν, *qui multa ex hoc nostro dialogo ad verbum transtulit.*

*) Petita esse haec verba e Diog. Laert. 3, 58. dubitari nequit. Alii, Athen. 7, p. 314. A. B., Diog. Laert. 2, 38. Philopon. in Aristotel. Metaphys. 6. Anall. 2, 5. laudant simpliciter *Πλάτωνα ἐν Μένωνι*. BIPONT.

FRIDERICI GEDIKII DISQUISITIO DE MENONE THESSALO.

Haud rarum erat Menonis nomen inter Graecos. Xenophon hist. Gr. 5. Menonis cujusdam Thespiensis mentionem facit; et Plutarchus in Pericle de alio quodam Menone loquitur, Phidiae statuarii socio ejusdemque accusatore. Qui vero in hoc dialogo loquitur, Thessalus fuit, ut ex ipso statim dialogi initio patet: non tamen Larissae, ut Gronius interpres Gallicus existimat, sed *Pharsali* natus, ut statim apparebit. Dubium enim esse non potest, quin hic idem ille sit Meno, cujus in Xenophontis Anabasi frequentissima mentio est, quique inter duces Graecorum Cyro contra fratrem Artaxerxem auxiliantium haud postremum locum tenebat. Semper enim Xenophon eum vocat Θετταλόν, et ejusdem plane aetatis illa fuit. Nam bello isti interfuit simul cum Xenophonte et Proxeno, discipulo Gorgiae (Xenoph. Anab. 2. ad fin.), cujus etiam Platonicus Meno discipulus erat. Denique *Aristippus* etiam, qui hic in ipso dialogi initio ut familiarissimus Menonis amicus memoratur (non confundendus illo cum celebriori philosopho Cyrenaico) stebat a Cyri partibus (vid. init. Anab.). Quem enim Xenophon a regione Thessalum Aristippum vocat, haud diversum esse ab hoc, quem ab urbe Larissaeum nominat Plato, eo minus dubitari potest, quod Xenophon, ad finem libri secundi, in descriptione morum Menonis affirmat, adolescentem eum propter pulchritudinem ab Aristippo praefecturam militarem consecutum esse. Ejusdem Menonis meminit Diogenes Laert. 2, 50. ubi simul Xenophontis in eum odium refert: Ἐχθρῶς διέκειτο πρὸς Μένωνα τὸν Φαρσάλιον περὶ τὸν χρόνον τῆς ἀναβάσεως. Pharsalii cujusdam Menonis mentionem faciunt, eumque in bello Peloponnesiaco Atheniensibus copias Thes-

salorum auxiliares adduxisse duodecimque talenta sponte contulisse narrant Thucyd. 2, 22. Demosth. c. Aristocr. qui simul refert eum pro his beneficiis civitate ab Atheniensibus donatum fuisse. Illum autem Menonem non, quod inconsideratius pronuntiaverat Gedikius, eundem esse de quo hic agitur, e temporum ratione ostendit Schleiermacher. Quippe copias ille duxit primis belli Peloponnesiaci temporibus; hic in Cyri exercitu eundem honorem *per pulchritudinem* adeptus est. Vid. Anab. 2, 6. fin. Major itaque aliquis Meno ille fuit, sed ex eadem haud dubie familia.] Quanta autem Menonis in exercitu Cyri auctoritas fuerit, inde apparet, quod in proelio contra Artaxerxem, cum Clearchus dextrae Graecorum alae praeesset, ipse sinistrae praecrat. Sed cum ceteris ducibus postea, Tissaphernis satrapae insidiis, circumventus et graviori supplicio quam collegae a Persarum rege affectus est. Quae omnia legi possunt in primo et secundo Xenophontis libro de Expeditione Cyri. Addit idem vividam morum Menonis imaginem, qua apparet, improbissimum et sceleratissimum hominem eum fuisse, nisi forte Xenophon suo illius odio aliquid dedit. Hanc tamen taeterrimam Menonis descriptionem totidem verbis e Xenophonte sine illius mentione exscripsit Suidas (in voce *Μένων*); itemque Stobaeus (Serm. 2 de Malitia). Improbitas illius tanta fuit, ut cum Tissapherne et Ariaeo, hospite suo: qui, cum antea ipse in exercitu Cyri ducis officio functus esset, postea deseruit Graecos, iisque cum Tissapherne insidias struxit: ut, inquam, cum his consilia communicaret, et Clearchum, supremum Graecorum ducem, ceterosque collegas apud Tissaphernem calumniaretur. Saltem Clearchum hoc suspicatum esse, Xenophon tradit. Athenaeus autem libro 11. (p. 505. Casaub.) ubi Platonem acriter perstringit, Menonem dicit Clearchum Tissapherni prodidisse, simulque vituperat Platonem, quod sceleratum hunc virum, *τὸν τοὺς Ἕλληνας προδόντα*, ut paulo post (p. 506.) de eo loquitur, laudibus ornarit, et ita quasi mendacii arguerit Xenophontem. Excusari tamen Plato potest, si existimamus,

Menonem adolescentem, qualis in hoc dialogo est, nondum talem fuisse, qualem depingit Xenophon. Superbia autem illius atque insolentia ex hoc ipso etiam dialogo elucent. Et revera proditio, cujus eum accusat Athenaeus, non diserte legitur apud Xenophontem, quippe qui praeter ea, quae jam commemoravimus, hoc solum narrat, Ariaeum a Tissapherne missum nuntiasse Graecis, Clearchum quidem, qui foedus cum Persis ictum violarit, morte poenas luisse, Proxenum vero et Menonem, simul cum Clearcho comprehensos, in magno honore esse, quoniam Clearchi insidias detulerint. Sed haec dolose mentitum esse Ariaeum, vel ex eo verisimile est, quod, cum Graeci postulassent, ut remitterentur Proxenus et Meno, quippe tam bene de ipsis meriti, repulsam tulerunt. Cum ceteris enim, ut diximus, Graecorum ducibus supplicio affectus est Meno, immo graviori quam illi. *Τιμωρηθεὶς ὑπὸ βασιλέως ἀπέθανεν, οὐχ ὥσπερ Κλέαρχος καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ ἀποτμηθέντες τὰς κεφαλάς· ἀλλὰ ζῶν αἰκισθεὶς ἑαυτὸν ὡς πονηρὸς λέγεται τελευτῆς τυχεῖν.* Ita Xenophon. Illustre autem fuisse in Thessalia Menonis genus, necesse est. [De hospitio ejus cum regia Persarum domo vid. infra ad §. 11.] Plutarchus enim, in initio Pyrrhi, matrem hujus regis Phthiam *Menonis* Thessali filiam fuisse narrat, additque, hunc Menonem in bello Lamiaco egregiam operam praestitisse; qua de re videndus idem in Phocione, ubi bellum hoc describitur. Hic igitur Meno cum itidem Thessalus fuerit, non dubito, quin eodem quo noster genere ortus sit, immo, cum inter Cyri expeditionem et bellum Lamiacum, quod gestum est contra Antipatrum, octoginta fere annorum spatium intercesserit, nepotem eum Platonici Menonis fuisse credo. Nomina enim avorum ad nepotes plerumque transiisse in Graecia, notum est. *)

*) Menonis alicujus, incertum an nostri, *scripta* culpari ab Hermogene p. 367. monet *Schneider.*

Steph. p. 70.

ΜΕΝΩΝ. Ἔχεις μοι εἰπεῖν, ὦ Σώκρατες, ἆρα διδακτὸν 1
ἢ ἀρετή· ἢ οὐ διδακτόν, ἀλλ' ἀσκητόν· ἢ οὔτε ἀσκητὸν
οὔτε μαθητόν, ἀλλὰ φύσει παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις· ἢ
ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ; ΣΩΚΡΑΤΗΣ. Ὦ Μένων, προτοῦ μὲν b.
Θετταλοὶ εὐδόκιμοι ἦσαν ἐν τοῖς Ἕλλησι καὶ ἐθαυμάζοντο
ἐφ' ἱππικῇ τε καὶ πλούτῳ, νῦν δὲ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ ἐπὶ
σοφίᾳ 2. καὶ οὐχ ἥκιστα οἱ τοῦ σοῦ ἑταίρου Ἀριστίππου
πολῖται Λαρισσαῖοι 3. τούτου δὲ ἡμῖν 4 αἴτιός ἐστι Γορ-

1 Quaestio, in qua summa dialogi vertitur, hic in ipso limine simplicissimis verbis est proposita; quod mirum in Platone, qui alias semper exordiis, lisque pulcherrimis elegantissimisque, utitur. Sed videtur hac re pungi Sophistarum eorumque discipulorum fastus, quaelibet disserendo se facile explicaturos et probaturos ἀφόβως καὶ μεγαλοπρεπῶς (vid. mox p. sq.) credentium; qui in Menone, vix illis sacris initiato, irrisione dignior erat. *BIE.*

2 Thessalos olim re equestri valuisse maxime, testantur plurimi. Pausanias 10. init. laudat Thessalorum τῆς ἵππου τὸ πλῆθος, καὶ ὁμοῦ τῷ ἀριθμῷ τὴν ἐς τοὺς ἀγῶνας τῶν τε ἵππων καὶ αὐτῶν μελετὴν τῶν ἱππέων. Iidem mercaturae maxime operam dabant: tum metallis, etiam abundabat Thessalia, laudanturque ejus aurifodinae: Justin. 8, 3. Diodor. 16, 8. Athenaeus autem (14. p. 663.) sumptuosissimos Graecorum Thessalos fuisse affirmat. Ironice vero, ut solet, Socrates loquitur, quum dicit, jam et *sapientia* praestare. Certe Plutarch. de aud. poet. narrat Simonidem interrogatum, quare solos Thessalos non deciperet, dixisse: ἀμαθέστεροί εἰσιν, ἢ ὡς ὑπ' ἐμοῦ ἐξαπατᾶσθαι. *GED.* Ab ipso Platone, in Critone 15. Thessali arguuntur intemperantiae et legum incuriae; quae vitia e divitiis et inscitia fere oriuntur. *BIE.*

3 Vulgo τοῦ Λαρισσαίου, quae perversa mihi videbatur sermonis conformatio. Sed codices longe plurimi omittunt articulum, unus autem Coislinianus emendate exhibet quod nos reposuimus. — Nomen urbis uno σ in optimis Vat. et Clark. exaratum est, et sic edidit Bekker. Vid. Gramm. ampl. §. 21. Obs. 9.

De Aristippo hoc vid. Disq. de Menone supra p. 2.

4 Corrigebat Gedikius ὑμῖν: atque nunc e longe majore codicum parte ita edidit Bekker. Sed quam exigua seu potius nulla sit in hac varietate codicum auctoritas satis constat; quam proclivis autem hic quidem propter sen-

sum

γίας ἀφικόμενος γὲρ εἰς τὴν πόλιν, ἐραξὰς ἐπὶ σοφίᾳ εἵλ-
ηφεν Ἀλευαδῶν [5] τε τοὺς πρώτους, ὧν ὁ σὸς ἐραστὴς ἐστιν
c. Ἀρίστιππος, καὶ τῶν ἄλλων Θετταλῶν. καὶ δὴ καὶ τοῦτο
τὸ ἔθος ὑμᾶς εἴθικεν, ἀφόβως τε καὶ μεγαλοπρεπῶς ἀπο-
κρίνεσθαι, ἐάν τίς τι ἔρηται, ὥσπερ εἰκὸς τοὺς εἰδότας· ἅτε
καὶ αὐτὸς [6] παρέχων αὑτὸν ἐρωτᾷν τῶν Ἑλλήνων τῷ βου-
λομένῳ ὅ,τι ἄν τις βούληται, καὶ οὐδενὶ ὅτῳ οὐκ ἀποκρινό-
d. μενος [7]. ἐνθάδε δὲ, ὦ φίλε Μένων, τὸ ἐναντίον περιέσ-
κεν· ὥσπερ αὐχμός τις τῆς σοφίας γέγονε, καὶ κινδυνεύει ἐκ
τῶνδε τῶν τόπων παρ' ὑμᾶς οἴχεσθαι [8] ἡ σοφία. εἰ γοῦν p. 71.

sum lapsus erat in formam ὑμῖν, ipse nostrorum criticorum assensus docet. Quare nondum ego permoveor ut abjiciam ethicum illud ἡμῖν quod jam olim Biester ut Socratis sermoni imprimis conveniens tuebatur. Nam si legimus ὑμῖν, frigide Menonem edocet Socrates, cuinam hoc acceptum ferant Thessali; si ἡμῖν, eadem dicit, et subridens simul Athenienses Graecosque de gliscente hoc Thessalorum in philosophia principatu admonet: quod magis etiam sentias si conferas superius ἐν τοῖς Ἕλλησιν, atque infra querulum illud, ἐνθάδε δὲ, ὦ φίλε M. Optimi utique sunt codices Clarkianus, Vaticanus, Coislinianus eo quod veterem saepe lectionem velut nesciis ipsis librariis servaverunt: sed iidem in minutis hisce non minus mendosi sunt ceteris, atque ab uno alterove Parisiensium, E potissimum et F, qui hic quoque scripturam ἡμῖν praebent, corriguntur. — Mox verba ἐπὶ σοφίᾳ in Coisl. non leguntur.

5 Aleuadae in Thessalia principes erant. De quibus vid. imprimis Herodot. 7, 6. Ruhnk. ad Tim. Lexic. p. 22. Schneid. in Add. ad Aristot. Polit. p. 494. Larissa praecipua eorum sedes. Suidas: Ἀλευάδαι οἱ ἐν Λαρίσῃ τῆς Θετταλίας εὐγενέσατοι, ἀπὸ Ἀλεύου βασιλέως τὸ γένος ἔχοντες. Regem autem hunc ad fabulosa tempora remittendum esse, facile persuadebunt quae de eo narrantur ap. Aelian. H. A. 8, 11.

6 Codd. Clark. Vatic. etc. mendose αὐτοῖς. Mox pro βούληται Coisl. βούλοιτο. Cf. Gramm. §. 126. Obs. 3.

7 Hanc Gorgiae confidentiam, immo impudentiam, saepius commemorat Cicero q. v. de Fin. 2, 1. de Orat. 1, 22. 3, 32. item Quintil. 2, 21. 12, 11. Neque hunc ejus morem neglexit Plato in cognomini dialogo, cujus initio statim eadem Gorgias profitetur. Peragrabat autem rhetor ille Leontinus universam Graeciam, et ubique ἔπεισθε τῶν νεῶν τοὺς γενναιοτάτους καὶ πλουσιωτάτους, ut in Theage loquitur Plato. Idem in exordio Hippiae majoris tradit Athenas illum a Leontinis legatum missum esse. Praecipue tamen in Thessalia commoratus est, teste Cicerone, qui (Orat. 52.) senem in Thessalia ab Isocrate auditum esse narrat. *GED.*

8 Vid. Gramm. §. 124. Obs. 7.

9 Vul-

τινα ἐθέλεις οὕτως ἐρέσθαι [9] τῶν ἐνθάδε, οὐδεὶς ὅστις οὐ γελάσεται, καὶ ἐρεῖ, Ὦ ξένε, κινδυνεύω σοι δοκεῖν μακά- e.
ριός [10] τις εἶναι, ἀρετὴν γοῦν, εἴτε διδακτὸν, εἴθ' ὅτῳ τρόπῳ παραγίγνεται, εἰδέναι· ἐγὼ δὲ τοσοῦτον [11] δέω, εἴτε διδακτὸν, εἴτε μὴ διδακτὸν, εἰδέναι, ὡς οὐδὲ αὐτὸ, ὅ,τι ποτ' ἐςὶ τοπαράπαν ἀρετὴ, τυγχάνω εἰδώς. ἐγὼ οὖν καὶ αὐτὸς, 2
ὦ Μένων, οὕτως ἔχω· συμπένομαι τοῖς πολίταις τούτου τοῦ πράγματος, καὶ ἐμαυτὸν καταμέμφομαι, ὡς οὐκ εἰδὼς [1] περὶ ἀρετῆς τοπαράπαν. ὃ δὲ μὴ οἶδα τί ἐςι, πῶς ἂν ὁποῖόν γέ τι, εἰδείην; ἢ δοκεῖ σοι οἷόν τε εἶναι [2], ὅστις Μένωνα μὴ γιγνώσκει [3] τοπαράπαν ὅστις ἐςὶ, τοῦτον εἰδέναι [4], εἴτε καλὸς, εἴτε πλούσιος, εἴτε καὶ γενναῖός ἐςιν, εἴτε καὶ τά-

9 Vulgo ἔρεσθαι. Alterum accentum quamvis e duobus tantum codd. Clark. et Vat. enotatum cum Bekkero adoptavi. Nam in procliviori ἔρεσθαι conspirare ceteros nil mirum. Add. Alcib. I. 3. et vid. Gramm. in Ind. Anom. — Pro ἐθέλεις unus Vat. 2. ἐθέλοις.

10 Vid. Ind.

11 Ex eo quod πολλοῦ δέω, ὀλίγου δέω sic genitivo casu semper dicitur, recte mihi videor jam olim collegisse, scribendum esse etiam τοσούτου δέω εἰδέναι. Sed cum tertium quoque casum inveniam ap. Isocr. Bus. 2. τοσούτῳ δέεις κεχρῆσθαι, pro quo reposuit quidem genitivum Coraës sed sine codd. ut videtur; cumque e sequioris tamen aevi scriptoribus Stephanus in Thes. afferat etiam τοσοῦτον: minus confidenter illud pronuntio. Neque tollit incertitudinem Lucianus; Nigr. 26. τοσούτου δέων ὀρέγεσθαι: Piscat. 29. τοσούτου δέω ἔξαρνος γενέσθαι: sed Icaromen. 5. τοσοῦτον ἐδέησάν με ἀπαλλάξαι: ad quos locos nihil varietatis adnotatum est. Exempla autem verbi ἀποδέω, quae attulit Ullrichius, minus huc valent, quia alium jam genitivum additum habent (τοσοῦτον ἀποδέω τοῦ δεδοικέναι Axioch. p. 372. b.).

1 Dicere poterat etiam εἰδότα: vid. Gramm. §. 181. Obs. 2.

2 Vulgatum ἦ Be. e codd. mutavit in ἤ. Quanquam ad hanc emendationem codicum opus non erat. Vocula ἤ enim quoties ita posita est ut interrogationem aliquam a superiori sermone sejungat, in codd. et in editis corrupta plerumque est in ἦ. Nam vulgus librariorum nonnisi interrogationem sentiebant, de junctura, qua sermo in talibus carere non potest, securis Vid. Heind. ad Parmen. 22. et add. infra ad Crit. 1. d.

3 Sic omnes codd. Vulgo γιγνώσκῃ.

4 Antea τοῦτο εἰδέναι, quod per se non malum sed in nullo cod. inventum cedere debuit lectioni τοῦτον, cujus accusativi omissio in prosa durior.

5 De

b. ναντία τούτων; δοκεῖ σοι οἷόντ' εἶναι [1]; *MEN.* Οὐκ ἔμοιγε. ἀλλὰ σύ, ὦ Σώκρατες, ἀληθῶς οὐδ' ὅτι ἀρετή ἐστιν, οἶσθα; ἀλλὰ ταῦτα περὶ σοῦ καὶ οἴκαδε ἀπαγγέλλομεν [6]; *ΣΩ.* Μὴ μόνον γε, ὦ ἑταῖρε· ἀλλὰ καὶ ὅτι οὐδ' ἄλλον πω ἐνέτυχον εἰδότι, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. *MEN.* Τί δαί [7]; Γοργίᾳ οὐκ ἐνέτυχες, ὅτε ἐνθάδε ἦν; [8] *ΣΩ.* Ἔγωγε. *MEN.* Εἶτα [9] οὐκ ἐδόκει σοι εἰδέναι; *ΣΩ.* Οὐ πάνυ εἰμὶ μνήμων, ὦ Μένων· ὥστε οὐκ ἔχω εἰπεῖν ἐν τῷ παρόντι, ποῖος μοι τότε ἔδοξεν. ἀλλ' ἴσως ἐκεῖνός τε οἶδε, καὶ σύ, ἃ ἐκεῖνος ἔλεγεν. ἀνάμνησον οὖν με, πῶς ἔλεγεν. εἰ δὲ βούλει [10], αὐτὸς εἰπέ. δοκεῖ γάρ μοι, ἅπερ ἐκεῖνος. *MEN.* Ἔμοιγε. *ΣΩ.* Ἐκεῖνον μὲν τοίνυν ἐάσωμεν, ἐπειδὴ καὶ ἄπεσι· σὺ δὲ αὐτός, ὦ πρὸς θεῶν, Μένων, τί φῂς ἀρετὴν εἶναι, εἶπον [11] καὶ μὴ φθονήσῃς· ἵνα εὐτυχέστατον ψεῦσμα ἐψευσμένος ὦ, ἂν φανῇς σὺ μὲν εἰδὼς καὶ Γοργίας, ἐγὼ δὲ εἰρηκὼς μηδενὶ πώποτε εἰδότι ἐντετυχηκέναι. *MEN.* Ἀλλ' οὐ χαλεπόν, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν· πρῶτον μὲν, εἰ βούλει, ἀνδρὸς ἀρετήν,

5 De repetitis in hunc modum interrogationis verbis vid. Heind. ad Charm. 33.

6 Vid. Gramm. §. 90. Obs. 8. Not. Quamvis autem in uno tantum codice Ven. *F* hanc ex Aldina propagatam scripturam invenerit Be., ceteri omnes dent *ἀπαγγέλλ.*, illud tamen retinui tum quod aoristum aptius videbatur, tum quod proclivior ab hac forma in alteram lapsus.

7 Haec forma hic et multis aliis locis in opt. codd. Clark. et Vat. legitur, pro vulgato *δέ*, eamque post Bekkerum non dubitavi ubique fere adoptare, cum ubique viderem fortiorem illam significationem, de qua vid. Ind., voculae revera inesse. Fidem autem hoc quoque fecit, quod in mille illis locis, ubi nonnisi *δέ* stare potest, iidem codices ne semel quidem *δαί*, per meram illam et sollemnem alias vocalium confusionem, praebuerunt.

8 Gorgias Leontinus Athenas missus Ol. 88, 2. vid. Diod. 12, 53.

9 Vid. Ind.

10 Sic Be. e codd. Vulgo *εἰ δὲ μὴ βούλει*, quae codicum aliquot lectio a malo corrector profecta est. Alterum, *εἰ δὲ βούλει*, „aut si mavis" magis est e more Graecorum. Vid. Wolf. ad. Xen. Hell. 1, 7, 23. (10.) in Epist. ejus ad Schneiderum hujus editionis priori praefixa p. 118.

11 Hanc codicum scripturam formam esse Imperativi aor. 1. veram atque antiquam, non *εἰπόν*, docui in Excursu ad hunc librum primo.

Interpunxi autem, ut jam olim monuerat Heindorfius, simplici virgula post *εἶναι*, pro signo interrogationis. Junge: *εἶπον, τί φῂς ἀρετὴν εἶναι*, ut infra 7. init. *τί ποτε οὖν τοῦτο, οὗ τοῦτο ὄνομά ἐστι τὸ σχῆμα, πειρῶ λέγειν.* Cf. Heind. ad Theaet. 2. (p. 283.).

1 Vid.

ῥᾴδιον, ὅτι αὕτη ἐξὶν ἀνδρὸς ἀρετὴ, ἱκανὸν εἶναι τὰ τῆς πόλεως πράττειν, καὶ πράττοντα τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιεῖν, τοὺς δ' ἐχθροὺς κακῶς, καὶ αὐτὸν εὐλαβεῖσθαι, μηδὲν τοιοῦτον παθεῖν. εἰ δὲ βούλει, γυναικὸς ἀρετὴν b.
οὐ χαλεπὸν διελθεῖν, ὅτι δεῖ αὐτὴν τὴν οἰκίαν εὖ οἰκεῖν [1] σώζουσάν τε τὰ ἔνδον, καὶ κατήκοον οὖσαν τοῦ ἀνδρός. καὶ ἄλλη ἐξὶ παιδὸς ἀρετὴ, καὶ θηλείας καὶ ἄῤῥενος, καὶ πρεσβυτέρου ἀνδρὸς, εἰ μὲν βούλει, ἐλευθέρου, εἰ δὲ
P. 72. βούλει, δούλου. καὶ ἄλλαι πάμπολλαι ἀρεταί εἰσιν. ὥστε c.
οὖκ ἀπορία εἰπεῖν ἀρετῆς πέρι, ὅτι ἐξί. καθ' ἑκάστην γὰρ τῶν πράξεων καὶ τῶν ἡλικιῶν, πρὸς ἕκαστον ἔργον, ἑκάστῳ ἡμῶν ἡ ἀρετή ἐξιν. ὡσαύτως δὲ, οἶμαι, ὦ Σώκρατες, καὶ ἡ κακία. ΣΩ. Πολλῆ γέ τινι εὐτυχίᾳ ἔοικα χῤῆσθαι, ὦ Μέ- d.
νων, εἰ μίαν ζητῶν ἀρετὴν σμῆνός τι ἀνεύρηκα ἀρετῶν παρὰ σοὶ κειμένων [2]. ἀτὰρ, ὦ Μένων, κατὰ ταύτην τὴν εἰκόνα τὴν περὶ τὰ σμήνη, εἴ μου ἐρομένου μελίττης περὶ οὐσίας [3],

1 Vid. Ind.

2 Socrates non laudat Menonem, quod ipse multis virtutibus *ornatus* sit; sed εἰρωνικῶς, quod tam magnam virtutum multitudinem *detexerit et enumerarit*. Hinc mihi legendum videtur: παρὰ σοῦ κινουμένων vel κεκινημένων, *a te excitatae*. Atque ita sine dubio Plutarchus legit, qui in exordio scripti de *Πολυφιλίᾳ*, ex hoc ipso dialogo sumpto, Socratem Menoni multas virtutes nominanti ita respondisse dicit: εὖγε, ὅτι μίαν ἀρετὴν ἐρωτηθεὶς σμῆνος ἀρετῶν κεκίνηκας. *GED.* Satis quidem haec opinio commendationis habere videatur, si animadvertamus, huc respexisse Themistium quoque Or. 1. p. 5. A. ὁρᾶτε οὖν ὅτι τὸ σμικρὸν ἐκεῖνο ῥῆμα διακρούοντί μοι ἅπας ὁ τῶν ἀρετῶν ἐσμὸς ὑποφθέγγεται. Non tamen eo adduci possum, ut repudiandam vulgatam existimem. Acquiesco in κειμένων. Nihil enim, quod reprehendam ac de vitio suspicer, in hac lectione reperio: et quod Plutarchi attinet ac Themistii auctoritatem, sententiam illi non verba memorarunt. Et vero utriusque elegantissimum dictum colorem duxisse videtur ex Rep. 5. p. 450. a. Οὐκ ἴσε ὅσον ἐσμὸν λόγων ἐπεγείρετε. *HEUSDIUS.* *Schleiermacheri* interpretatio germanica: *da ich nur eine Tugend suche und einen ganzen Schwarm von Tugenden finde, die sich bei dir niedergelassen.* Atqui meminisse jam olim debebamus non solum de examine excitato et migrante, sed de alvearìo deque apum in eo degantium multitudine, et quidem frequentius fortasse, σμῆνος usurpari. Vid. Hesiod. Theog. 594. Xenoph. Anab. 2, 8, 20. de pago quodam: τὰ δὲ σμήνη πολλὰ ἦν αὐτόθι. Plutarchus imaginem variavit.

3 Libri, ut videtur, omnes πέρι, quod tacite jam olim, ut in editione tironibus maxime destinata, mutaram in eum accentum quem, ut nunc leguntur, verba requirunt. Nam

ὅ,τι ποτ' ἐστί, πολλὰς καὶ παντοδαπὰς ἔλεγες αὐτὰς εἶναι· τί ἂν ἀπεκρίνω μοι, εἴ σε ἠρόμην [4] ἆρα τούτῳ φῂς πολλὰς καὶ παντοδαπὰς εἶναι καὶ διαφερούσας ἀλλήλων, τῷ μελίττας εἶναι; ἢ τούτῳ μὲν οὐδὲν διαφέρουσιν, ἄλλῳ δέ τῳ, οἷον ἢ κάλλει, ἢ μεγέθει, ἢ ἄλλῳ τῳ τῶν τοιούτων; εἰπὲ, τί ἂν ἀπεκρίνω οὕτως ἐρωτηθείς; ΜΕΝ. Τοῦτ' ἔγωγε, ὅτι οὐδὲν διαφέρουσιν, ᾗ μέλιτταί εἰσιν, ἡ ἑτέρα τῆς ἑτέρας. ΣΩ. Εἰ οὖν εἶπον μετὰ ταῦτα· τοῦτο τοίνυν μοι αὐτὸ εἰπὲ, ὦ Μένων, ᾧ οὐδὲν διαφέρουσιν, ἀλλὰ ταυτόν εἰσιν ἅπασαι, τί τοῦτο φῂς εἶναι; εἶχες δήπου ἄν τί μοι εἰπεῖν. 4 ΜΕΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Οὕτω δὴ καὶ περὶ τῶν ἀρετῶν, κἂν εἰ πολλαὶ καὶ παντοδαπαί εἰσιν, ἓν γέ τι εἶδός ταυτὸν ἅπασαι ἔχουσι, δι' ὃ εἰσὶν ἀρεταί· εἰς ὃ καλῶς που ἔχει ἀποβλέψαντα τὸν ἀποκρινόμενον [2] τῷ ἐρωτήσαντι ἐκεῖνο

Nam si scribimus *πέρι* praepositio refertur ad *μελίττης*, alter autem genitivus non habet unde pendeat. Verum ut saepissime accentus indicium praebet antiquae lectionis, ita hic quoque istud *πέρι* ad genitivum praecedentem relatum, manifestum esse puto indicium, scriptum olim fuisse *οὐσίαν*. Conf. infra 26. extr. *δίκαιον δὴ μετὰ τοιούτων ζητεῖν ἀρετῆς πέρι διδασκάλους εἰ τί ἐστιν εἴτε μή*; et ibi notata. Memoranda autem est etiam lectio cod. Ven. Σ, qui praepositionem omittit, ut dictio sit, *ἐρέσθαι μελίττης οὐσίας ὅ,τι ποτ' ἐστί*: de qua forma loquendi, prosae quoque scriptoribus usitata vid. ad Soph. Philoct. 439. Unum tamen codicem, neque e primariis illum, nolim quenquam sequi.

4 Hic et in proximis mirum in modum alternant imperfecta cum aoristis: *ἔλεγες — ἀπεκρίνω — ἠρόμην* (aor. 2.) — *ἀπεκρίνω — εἶπον — εἶχες*: et eodem modo infra 22. b. *εἰ μὲν ἐγὼ ἦρχον, οὐκ ἂν ἐσκεψάμεθα*: quibus alia addit Heindorf. ad Gorg. 3. et 149. omnia tamen in verbis hisce loquendi, respondendi, inquirendi. Sic autem de his videtur statuendum: Imperfectum quidem consuetudinem servare: est enim hic *ἔλεγες* de eo quod nunc fieret, si fieret (v. Gramm. §. 126, 9, 4.): aoristum vero hic non esse praeteritum, sed actionem indicare intra temporis momentum absolutam.

1 Nota formulam *κἂν εἰ* sequentibus Indicativis. In trita enim hac loquendi forma vocula *ἄν* vim suam, qua tollit certitudinem, plane amisit. Cf. Heind. ad Sophist. 69.

2 *Τὸν ἀποκρινόμενον*. Vulgatum hucusque erat *ἀποκρινούμενον*: quod, ut manuscriptorum collatio nunc docuit, mera est nescio cujus emendatio: quanquam Ficinus quoque futurum expressit. Codd. pars *ἀποκρινάμενον*, pars *-όμενον*: illud praetulit Bekker, auctoritatem ut videtur praestantiorum alias librorum potissimum secutus. Ego in tam minutis proprio judicio aliquid dandum esse putavi. De eo autem

δηλῶσαι, δ τυγχάνει οὖσα ἀρετή. ἢ οὐ μανθάνεις ὅ,τι λέγω; *MEN.* Δοκῶ γέ μοι μανθάνειν· οὐ μέντοι ὡς βούλομαί γέ πω κατέχω τὸ ἐρωτώμενον. *ΣΩ.* Πότερον δὲ περὶ ἀρετῆς b. μόνον σοι οὕτω δοκεῖ, ὦ Μένων, ἄλλη μὲν ἀνδρὸς εἶναι, ἄλλη δὲ γυναικὸς καὶ τῶν ἄλλων, ἢ καὶ περὶ ὑγιείας, καὶ περὶ μεγέθους καὶ ἰσχύος [3] ὡσαύτως; ἄλλη μὲν ἀνδρὸς δοκεῖ σοι εἶναι ὑγίεια, ἄλλη δὲ γυναικός; ἢ ταυτὸν πανταχοῦ εἶδός ἐστιν, ἐάν-περ ὑγίεια ᾖ, ἐάν τε ἐν ἀνδρὶ, ἐάν τε ἐν ἄλλῳ ὁτῳοῦν ᾖ; *MEN.* Ἡ αὐτή μοι δοκεῖ ὑγιειά τε εἶναι καὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικός [4]. *ΣΩ.* Οὐκοῦν καὶ μέγεθος καὶ ἰσχύς; ἐάνπερ c. ἰσχυρὰ γυνὴ ᾖ, τῷ αὐτῷ εἴδει καὶ τῇ αὐτῇ ἰσχύϊ ἰσχυρὰ ἔχει; τὸ γὰρ τῇ αὐτῇ τοῦτο λέγω· οὐδὲν διαφέρει πρὸς τὸ ἰσχὺς εἶναι ἡ ἰσχὺς, ἐάν τε ἐν ἀνδρὶ ᾖ, ἐάν τε ἐν γυναικί, ἢ
p. 73. δοκεῖ τι σοὶ διαφέρειν; *MEN.* Οὐκ ἔμοιγε. *ΣΩ.* Ἡ δὲ ἀ-ρετὴ, πρὸς τὸ ἀρετὴ εἶναι, διοίσει τι, ἐάν τε ἐν παιδὶ ᾖ, ἐάν τε ἐν πρεσβύτῃ, ἐάν τε ἐν γυναικὶ, ἐάν τε ἐν ἀνδρί; *MEN.* Ἔμοιγέ πως δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, τοῦτο οὐκέτι ὅμοιον εἶναι τοῖς ἄλλοις τούτοις. *ΣΩ.* Τί δαί; οὐκ ἀνδρὸς μὲν d. ἀρετὴν ἔλεγες, πόλιν εὖ διοικεῖν, γυναικὸς δὲ, οἰκίαν; *MEN.* Ἔγωγε. *ΣΩ.* Ἆρ' οὖν οἰόντε, εὖ διοικεῖν ἢ πόλιν, ἢ οἰκίαν, ἢ ἄλλο ὁτιοῦν, μὴ σωφρόνως καὶ δικαίως διοικοῦντα; *MEN.* Οὐ δῆτα. *ΣΩ.* Οὐκοῦν ἅνπερ δικαίως καὶ σωφρόνως διοι-κῶσι, δικαιοσύνῃ καὶ σωφροσύνῃ διοικήσουσιν; *MEN.* Ἀ-νάγκη. *ΣΩ.* Τῶν αὐτῶν ἄρα ἀμφότεροι δέονται, εἴπερ μέλ-λουσιν ἀγαθοὶ εἶναι, καὶ ἡ γυνὴ καὶ ὁ ἀνὴρ, δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης. *MEN.* Φαίνονται [5]. *ΣΩ.* Τί δαί; παῖς e.

tem qui jam respondendi quasi munere fungitur praeter futurum nonnisi praesens aptum huic loco videbatur.

3 Vulgo *καὶ περὶ ἰσχ.* Praepositionem cum duob. codd., quamvis non e primariis, omisi. Cf. proxime sequentia, quibus *μέγεθος καὶ ἰσχύς* ita copulantur ut unum efficiant.

4 Mendosum utique *τέ* cum duplice *καί*, ubi nonnisi duae res distinguuntur. Quare olim prius, *καὶ* delendum esse conjeceram et voculam *τέ* explicabam ex trajectione de qua vid. infra ad 41. Sed lenior est Bekkeri ratio *γέ* reponentis. E codd. unus Palat. variat, qui et *τέ* et prius *καί* omittit.

5 *Φαίνονται.* Multum interest inter *φαίνεται* et ἔοικε vel *δοκεῖ*. Illa voce collocutor utitur, si quaestio alterius *aperte vera est*: his, *si vera ipsi videtur*. Monendum id erat, ne forte crederent adolescentes, ad verissima quaeque in Platone dubitanter responderi. *GED.* Illorum autem ἔοικεν

καὶ πρεσβύτης, μῶν ἀκόλαστοι ὄντες καὶ ἄδικοι, ἀγαθοὶ ἄν ποτε γένοιντο; ΜΕΝ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλὰ σώφρονες καὶ δίκαιοι; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Πάντες ἄρ' ἄνθρωποι τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἀγαθοί εἰσι· τῶν αὐτῶν γὰρ τυχόντες ἀγαθοὶ γίγνονται. ΜΕΝ. Ἔοικεν. ΣΩ. Οὐκ ἂν δήπου, εἴγε μὴ ἡ αὐτὴ ἀρετὴ ἦν αὐτῶν, τῷ αὐτῷ ἂν τρόπῳ ἀγαθοὶ ἦσαν. ΜΕΝ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἐπειδὴ τοίνυν ἡ αὐτὴ ἀρετὴ πάντων ἐστὶ, πειρῶ εἰπεῖν καὶ ἀναμνησθῆναι, τί αὐτό φησι Γοργίας εἶναι, καὶ σὺ μετ' ἐκείνου. ΜΕΝ. Τί ἄλλο γ', ἢ ἄρχειν οἷόντ' εἶναι τῶν ἀνθρώπων; εἴπερ ἕν γέ τι ζητεῖς κατὰ πάντων. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ζητῶ γε, ἀλλ' ἆρα καὶ παιδὸς ἀρετὴ ἡ αὐτὴ, [1] ὦ Μένων, καὶ δούλου, ἄρχειν οἵωτε εἶναι τοῦ δεσπότου [2]; καὶ δοκεῖ σοι ἔτι ἂν δοῦλος εἶναι ὁ ἄρ-

ἔοικεν et δοκεῖ prius indicat quod *consentaneum est*, hoc quod verum *videtur*.

1 Codd. omnes praeter Par. E. F. dant ἡ αὐτὴ ἀρετή. Et sic Be.

2 Vulgata in editis ante Bekkerum, οἵῳ τε. Quo spectat haec Wolfii observatio. Hisce verbis haud levius quam ipsi definitioni vitium inesse apparet. Dativus enim οἵωτε nihil habet quo referatur, quoniam a pronomine ἡ αὐτὴ regi h. l. nequit; totumque membrum, καὶ δούλου — δεσπότου, novam interrogationem inepte et frigide orditur. Cui utrique molestiae medebimur, sic lenissime corrigendo et tenore orationis continuando: Ἀλλ' ἆρα καὶ παιδὸς ἀρετὴ ἡ αὐτὴ, ὦ Μένων, καὶ δούλου, ἄρχειν οἵωτε εἶναι τοῦ δεσπότου. WOLF. Ingeniosa est Wolfii emendatio: quanquam recte Ullrichius non emendationem sed explicationem potius dicit, cum in notando et omittendo iota subscriptili nulla prorsus in manuscriptis neque regula sit neque observantia. Cujus rei maxime memorabilia exempla in omnium conspectum nuper produxi ex antiquissimo Iliadis codice Ambrosiano, ad calcem scholiorum in Odysseam p. 585 sq. Ibi enim non modo sine illo dativus, sed cum illo dualis et prima praesentis inveniuntur. Itaque οἵωτε post Bekkerum ego quoque hic repraesentavi tanquam codicum lectionem quae aliquam tamen explicationem admittat. Sed nihilominus eadem, quae tanquam contra conjecturam olim dubia movi, nunc tanquam contra vulgatam lectionem mihi repetenda sunt. Quippe dualis forma, quando non duo homines ut certi et singuli simul agentes cogitantur, sed ideae et genera eodem quo singuli nomine appellantur, mihi quidem prorsus incongrua videtur esse. Deinde, si hoc tanquam negligenter et brevitatis causa admissum feras; quid, quaeso, puero, qui aetate hic dicitur, non servitute, cum domino? Immo vides scriptorem, quae vera est brevitatis adhibendae ratio, puerum prorsus amittere et in servo solo sermonem

γων; ΜΕΝ. Οὐ πάνυ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐ b.
γὰρ εἰκὸς, ὦ ἄριστε· ἔτι γὰρ καὶ τόδε σκόπει. ἄρχειν φὴς
οἱόντ' εἶναι. οὐ προσθήσομεν αὐτοῖς τὸ δικαίως, ἀδίκως δὲ
μή; ΜΕΝ. Οἶμαι ἔγωγε. ἡ γὰρ δικαιοσύνη, ὦ Σώκρατες,
ἀρετή ἐστι. ΣΩ. Πότερον ἀρετὴ, ὦ Μένων, ἢ ἀρετή τις; c.
ΜΕΝ. Πῶς τοῦτο λέγεις; ΣΩ. Ὡς περὶ ἄλλου ὁτουοῦν.
οἷον, εἰ βούλει, στρογγυλότητος πέρι, εἴποιμ' ἂν ἔγωγε, ὅτι
σχῆμά τι ἐστίν· οὐχ οὕτως ἁπλῶς, ὅτι σχῆμα. διὰ ταῦτα δὲ
οὕτως ἂν εἴποιμι, ὅτι καὶ ἄλλα ἐστὶ σχήματα. ΜΑΝ. Ὀρ-
θῶς γε λέγων σύ. ἐπεὶ καὶ ἐγὼ λέγω, οὐ μόνον δικαιοσύ-
p. 74. νην, ἀλλὰ καὶ ἄλλας εἶναι ἀρετάς. ΣΩ. Τίνας ταύτας, εἰ- d.
πέ· οἷον καὶ ἐγώ σοι εἴποιμι ἂν καὶ ἄλλα σχήματα, ἃ μοι
κελεύοις [3]. καὶ σὺ οὖν ἐμοὶ εἰπὲ ἄλλας ἀρετάς. ΜΕΝ. Ἡ
ἀνδρία τοίνυν ἔμοιγε δοκεῖ ἀρετὴ εἶναι, καὶ σωφροσύνη, καὶ
σοφία, καὶ μεγαλοπρέπεια, καὶ ἄλλαι πάμπολλαι. ΣΩ. Πά-
λιν, ὦ Μένων, ταυτὸν πεπόνθαμεν. πολλὰς αὖ εὑρήκα-
μεν [4] ἀρετὰς, μίαν ζητοῦντες, ἄλλον τρόπον ἢ νῦν δή· τὴν
δὲ μίαν, ἣ διὰ πάντων τούτων ἐστὶν, οὐ δυνάμεθα ἀνευρεῖν.
ΜΕΝ. Οὐ γὰρ δύναμαί πω, ὦ Σώκρατες, ὡς σὺ ζητεῖς, e
μίαν ἀρετὴν λαβεῖν κατὰ πάντων, ὥσπερ [1] ἐν τοῖς ἄλλοις.
ΣΩ. Εἰκότως γε. ἀλλ' ἐγὼ προθυμήσομαι, ἐάν οἷόσ' ὦ,

nem absolvere. Hoc autem fieri debet non ita ut nonnisi dominus nominetur: sed verba quoque, quibus haec ejus mentio cum ceteris committitur, congruere debent. Itaque me quidem judice Plato tam paucis verbis contiguis, ἄρχειν οἵοιστε (nam hoc est οἷοστε) εἶναι τοῦ δεσπότου, quando inde a verbo εἶναι tamen nonnisi servum in animo habuit, dicere non potuit, sed aut οἰόντε scripsit aut οἵουτε.

3 Sic Be. e codd. Vulgo εἶγε. — Idem paulo ante acuit pronomen σοί, ob sequens ἐμοί, opinor. Verum in isto ἐγώ σοι nondum ratio habetur inferioris illius σὺ ἐμοί: sed referendum est ἐγώ σοι, duce verbo οἷον, ad praegressum εἰπέ, in quo sicut μοί ne expressum quidem est, ita σοί nonnisi negligenter pronuntiatur, solumque ἐγώ tonum aufert. Mox autem instauratur oppositio per particulam καί, atque nunc demum plenius opponitur σὺ ἐμοί utrique quae praecedit personae.

4 Struvius collatis verbis §. 3. ἀμῆνός τε ἀνεύρημα ἀρετῶν hic etiam αὖ ἀνευρήκαμεν scribere suadet. In codd. vestigia inveniuntur haec: Paris. F. ἂν εὑρ. Coisl. οὖν εὑρ. Nos incerti an, quo ducunt codd., solum ἀνευρήκαμεν poneremus, an, quo magis inclinabamus, Struvii rationem sequeremur, vulgatam intactam relinquimus.

1 Coisl. ὥσπερ καὶ, recte, opinor.

2 An

ἡμᾶς προσβιβάσαι [2]. μανθάνεις γάρ που, ὅτι οὕτωσὶ ἔχει περὶ παντός. εἴ τίς σε ἀνέροιτο [3] τοῦτο, ὃ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον· τί ὄξι σχῆμα, ὦ Μένων; εἰ αὐτῷ εἶπες, ὅτι στρογγυλότης, εὖ σοι εἶπεν ὅπερ ἐγώ· πότερον σχῆμα ἡ στρογγυλότης ἐξίν, ἢ σχῆμά τι; εἶπες δή που ἄν, ὅτι σχῆμά τι. ΜΕΝ.

b. Ἔγωγε. ΣΩ. Οὐκοῦν διὰ ταῦτα, ὅτι καὶ ἄλλα ἐξὶ σχήματα; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Καὶ εἴ γε προσανηρώτα σε [4], ὁποῖα, ἔλεγες ἄν. ΜΕΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Καὶ αὖ εἰ περὶ χρώματος ὡσαύτως ἀνήρετο ὅ,τι ἐξί, καὶ εἰπόντος σου, ὅτι τὸ λευκὸν [5], μετὰ ταῦτα ὑπέλαβεν ὁ ἐρωτῶν· πότερον τὸ λευκὸν χρῶμά ἐξιν, ἢ χρῶμά τι; εἶπες ἄν ὅτι χρῶμά τι, διότι καὶ ἄλλα τυγχάνει ὄντα. ΜΕΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Καὶ εἴ γέ σε ἐκέλευε λέγειν ἄλλα χρώματα, ἔλεγες ἂν ἄλλα ἃ οὐδὲν ἧττον τυγχάνει ὄντα χρώματα τοῦ λευκοῦ; ΜΕΝ. Ναί.

c. ΣΩ. Εἰ οὖν [6], ὥσπερ ἐγὼ μετῄει τὸν λόγον, καὶ ἔλεγεν, ὅτι ἀεὶ εἰς πολλὰ ἀφικνούμεθα· ἀλλὰ μή μοι οὕτως· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ πολλὰ ταῦτα ἑνί τινι προσαγορεύεις ὀνόματι, καὶ φῂς οὐδὲν αὐτῶν ὅ,τι οὐ σχῆμα εἶναι, καὶ ταῦτα καὶ [7] ἐναντία ὄντα ἀλλήλοις· ὅ,τι ἐξὶ [8] τοῦτο, ὃ οὐδὲν ἧττον

2 An προβιβάσαι? SCHNEIDER.

3 Struvius legendum censet aut ἀνηρώτα aut ἀνήρετο, quorum utrumque mox recurrat. Sed hypothesis in indefinita persona hic proponitur, quod recte fit optativo modo: tum continuatur per pronomen αὐτῷ quasi in persona definita, in quo hypotheseos genere sollemnis est forma praeteriti indicativi (Gramm. §. 126, 9. 10.)

4 Vind. et Ven. Σ προσανηρώτησεν, sine σέ.

5 Coisl. εἰπόντος σου τὸ λευκόν.

6 Ad hanc protasin quae finitur in verbis — σχῆμα εἶναι ἢ τὸ εὐθύ, apodosin non statim invenies interrupto ibi per interrogationes sermone, qui §. 7. his demum verbis redintegratur, εἰ οὖν τῷ ἐρωτῶντι, quibus mox subjungitur apodosis, ἵνως ἂν ἐθαύμασε —. Monuit Struvius. — Mox ad illa ὅτι ἀεὶ —, et §. sq. a. ὅτι ἀλλ' οὐδὲ — vid. Ind. in ὅτι.

7 Alterum hoc καὶ e mss. inseruit Be. Καὶ ταῦτα καὶ — et quidem vel —.

8 Legendum τί interrogativum pro relativo ὅ,τι. GED. Stephanus putabat subaudiri posse verbum ἀποκρίνου, primo post illa ἀλλὰ μή μοι οὕτως, deinde ante haec ὅ,τι ἐξὶ τοῦτο. Sed formulae quidem μή μοι usus ellipticus aliunde satis notus (v. Heind. ad Protag. 25.) et facilis intellectu. Ante ὅσις, ὅ,τι autem qui ejusmodi imperativum subaudiri jubet nihil aliud dicit, quam relativas ejusmodi formas poni posse etiam pro τίς, τί.

κατέχει τὸ στρογγύλον ἢ τὸ εὐθύ, ὃ δὴ ὀνομάζεις σχῆμα, καὶ οὐδὲν μᾶλλον φῂς τὸ στρογγύλον σχῆμα εἶναι, ἢ τὸ εὐθύ [9]; ἢ οὐχ οὕτω λέγεις; ΜΕΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἆρ' οὖν, ὅταν d.
οὕτω λέγῃς, τότε οὐδὲν μᾶλλον φῂς τὸ στρογγύλον εἶναι στρογγύλον, ἢ εὐθὺ, οὐδὲ τὸ εὐθὺ εὐθὺ, ἢ στρογγύλον; ΜΕΝ. Οὐ δήπου, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν σχῆμά γε οὐδὲν μᾶλλον φῂς εἶναι τὸ στρογγύλον τοῦ εὐθέος, οὐδὲ τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου. ΜΕΝ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Τί ποτε οὖν τοῦτο, 7
οὗ τοῦτο ὄνομά ἐστι τὸ σχῆμα, πειρῶ λέγειν. εἰ οὖν τῷ ἐρωτῶντι οὕτως ἢ περὶ σχήματος, ἢ χρώματος [1], εἶπες, ὅτι
p. 75. ἀλλ' οὐδὲ μανθάνω ἔγωγε ὅ,τι βούλει, ὦ ἄνθρωπε, οὐδὲ οἶδα ὅ,τι λέγεις· ἴσως ἂν ἐθαύμασε, καὶ εἶπεν· οὐ μανθάνεις, ὅτι ζητῶ τὸ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ταυτόν; ἢ οὐδὲ ἐπὶ τού- b.
τοις, ὦ Μένων, ἔχοις ἂν εἰπεῖν, εἴ τις ἐρωτῴη· τί ἐστιν ἐπὶ τῷ στρογγύλῳ καὶ εὐθεῖ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, ἃ δὴ σχήματα καλεῖς, ταυτὸν ἐπὶ πᾶσι; πειρῶ εἰπεῖν, ἵνα καὶ γένηταί σοι μελέτη πρὸς τὴν περὶ τῆς ἀρετῆς ἀπόκρισιν [2]. ΜΕΝ. Μή c.
ἀλλὰ σὺ, ὦ Σώκρατες, εἶπέ. ΣΩ. Βούλει σοι χαρίσωμαι; ΜΕΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἐθελήσεις οὖν καὶ σὺ ἐμοὶ εἰπεῖν

τί. Hujus itaque usus exempla afferenda erant. Neque vero est cur adesse negemus, quando ὁποῖος sic habemus pro ποῖος infra Alc. I. 15. a. Ἐν ὁποίῳ χρόνῳ ἐξευρών; quando ὁπότερος pro πότερος, ὅπως pro πῶς in locis ab Heindorfio citatis ad Lysid. 21. ubi est Ὁπότερος οὖν ποτέρου φίλος ἐστίν; quorum omnium ratio est ut hujus ὅστις. Ex eo autem, quod relativa haec omnia sua natura interrogationi inserviunt indirectae, factum videtur ut in communi sermone etiam cum directe interrogativis confunderentur; quo facto a bonis quoque scriptoribus sonantiora ista ὅ,τι, ὁποῖος, tum imprimis praelata sunt, quando cum pondere aliquo pronuntianda videretur interrogatio.

9 Vocula καί in verbis καὶ οὐδὲν μᾶλλον etc. more satis obvio inservit ulteriori explanationi verbi ὀνομάζεις, quae plenius ita erat adnectenda: „et quidem ita ut nihilo magis — dicas."

1 Vulgo ἢ περὶ χρ. Praepositionem hoc altero loco omisit Be. codd. opt. et plur. sequens. Sic enim solent Graeci. Vid. Heind. ad Phaed. 5.

2 Duo codices minime mali Ven. Ξ et Vind. omisso περί dant πρὸς τὴν τῆς ἀρετῆς ἀπόκρισιν, quod diligenter notandum ob illud simillimum in Theaeteto p. 147. c. οἷον καὶ ἐν τῇ τοῦ πηλοῦ ἐρωτήσει, ubi Heind. „In his ni excidit „περί; notandum hoc genus „ellipseos, cujus simile nil „memini." Cf. etiam quae de omissione hujus praepositionis monui supra ad 3. d.

3 Hanc

περὶ τῆς ἀρετῆς. ΜΕΝ. Ἐγώγε. ΣΩ. Προθυμητέον τοί-
d. νυν· ἄξιον γάρ. ΜΕΝ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Φέρε δή, πει-
ρώμεθά σοι εἰπεῖν, τί ἐστι σχῆμα. σκόπει οὖν, εἰ τόδε ἀπο-
δέχει [3] αὐτὸ εἶναι. ἔχω γὰρ δὴ ἡμῖν τοῦτο σχῆμα, [4] ὃ μό-
νον τῶν ὄντων τυγχάνει χρώματι [5] ἀεὶ ἑπόμενον. ἱκανῶς σοι;
ἢ ἄλλως πως ζητεῖς; ἐγὼ γὰρ κἂν οὕτως ἀγαπῴην εἴ μοι ἀρετὴν εἴποις. ΜΕΝ. Ἀλλὰ τοῦτό γε εὔφθες, ὦ Σώ-
κρατες. ΣΩ. Πῶς λέγεις; ΜΕΝ. Ὅτι σχῆμά που ἔστι, κατὰ
τὸν σὸν λόγον, ὃ ἀεὶ χρόᾳ ἕπεται. ΣΩ. Εἶεν. [6] ΜΕΝ.
8 Εἰ δὲ δὴ τὴν χρόαν τις μὴ φαίη εἰδέναι, ἀλλὰ ὡσαύτως
ἀπορεῖ, ὥσπερ περὶ τοῦ σχήματος, τί ἂν οἴει σοι ἀποκρί-
σθαι [7]; ΣΩ. Τἀληθῆ ἔγωγε. καὶ εἰ μέν γε τῶν σοφῶν τις

3 Haec 2. pers. per se scripturam enotatam inveni hic quidem e solo Clarkiano optimo, qui plurimis aliis locis dat eandem, non raro aliis quoque e melioribus codicibus addicentibus. Hinc ego quoque constanter nunc ubique eam adoptavi. Vid. Valck. ad Phoen. 576. pag. 216. 217. Fischer ad Plat. Euthyphr. 19. et nos infra ad Crit. 4.

4 Codd. optimos secutus Bekker articulum τὸ hic omisit. Sollemnis est omissio articuli in ejusmodi vocabulis qualia sunt *σχῆμα, σῶμα, ψυχή, πατρίς*, cet. quando non de definito quodam sed de genere posita sunt. Vid. mox §. 8. extr. *τοῦτ' εἶναι σχῆμα*, et conf. infra ad Crit. 8.

5 Gedikius in voce *χρώματι* offendens, ob circulum maxime, quem Plato admitteret definiendo mox (9) colorem tanquam defluxum figurarum, non animadverterat, ad ludendos tantum sophistas hanc a Socrate hic afferri definitionem, quam missam mox facit aliamque substituit §. 8. d., cui apta est illa coloris definitio.

6 Istud *εἶεν* Socratis personae convenire non videtur. Eadem autem vox sic sermoni alterius intexerta legitur etiam in Cratylo p. 410. c. ibique Heusdius eam confidenter, dubitanter Heindorfius utroque loco, eidem tribuunt qui et praecedentia et subsequentia pronuntiat. Certe Ficinus utrobique eam omisit, quod non videtur facere potuisse, si ut alterius sermonem in suo codice secretam hanc vocem invenisset. Haesito tamen an Ficino contra tot hodie codices collatos tanta tribuenda sit auctoritas. Atque, ut de Cratyli loco nihil pronuntiem, nostro loco istud *εἶεν* a Socrate prolatum non inepte dicas respondere illi *ποῦ*, quo Meno aliquam suam diffidentiam (vid. Ind. in *ποῦ*) ostendit, an recte verba Socratis intellexerit. *Εἶεν* autem, hoc est, *esto*, ideo reponit Socrates, ne ut suam revera sententiam illud agnoscere videatur.

7 Perf. sensu passivi (cf. Gramm. §. 100. Obs. 7.) „quid „credis a te responsum esse?" Sic Theaet. p. 187. b. *καὶ τοῦτό μοι ἀποκεκρίσθω*. Vid. Heind. ad Gorg. 19.

1 Sic

εἴῃ καὶ ἐριστικῶν τε καὶ ἀγωνιστικῶν ὁ ἐρόμενος, εἰποιμ' ἂν αὐτῷ· ὅτι ἐμοὶ μὲν εἴρηται· εἰ δὲ μὴ ὀρθῶς λέγω, σὸν ἔργον, λαμβάνειν λόγον καὶ ἐλέγχειν. εἰ δὲ, ὥσπερ ἐγώ τε καὶ σὺ νυνὶ, φίλοι ὄντες βούλοιντο [1] ἀλλήλοις διαλέγεσθαι, δεῖ δὴ πρᾳοτερόν πως καὶ διαλεκτικώτερον [2] ἀποκρίνεσθαι. ἔξι δὲ ἴσως τὸ διαλεκτικώτερον, μὴ μόνον τἀληθῆ ἀποκρίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνων, ὧν ἂν προσομολογῇ εἰδέναι ὁ ἐρωτώμενος [3]. πειράσομαι δὴ καὶ ἐγώ σοι οὕτως εἰπεῖν.

1 Sic, *φίλοι ὄντες* (sc. *τινὲς*) *βούλοιντο*, jungendum, ut subjecto suo ne careat verbum. Vulgo jungitur *ὥσπερ — — ὄντες*, quo pacto *βουλοίμεθα* requireretur pendens a superioribus, in quibus Socrates itidem se colloquentem finxerat.

2 Male Gedikius olim negaverat *διαλεκτικώτερον* hic esse *magis dialectico more*, statueratque accipiendum de eo quod *convenientius esset regulis familiaris consuetudinis et sermonis*, recte ideo reprehensus a Schleiermachero. Nempe cogitarat Gedikius de sophistarum argutiis falsaque dialectica. Monendi igitur sunt tirones, hanc eo nomine nunquam designari a Platone, cui ars optima est *διαλεκτικὴ*, *ἀπὸ τοῦ διαλέγεσθαι* dicta, non verbis circumvenire docens alterum, sed persuadere quod verum est; cujus in doctis de philosophia disputationibus haud diversae sunt regulae atque in familiari colloquio. Hinc est quod Plato in Cratylo *διαλεκτικὸν* vocat *τὸν ἐρωτᾶν καὶ ἀποκρίνεσθαι ἐπιστάμενον*, et revera lucem nostro loco affert ille Protagorae (p. 336. a.): *εἰ οὖν ἐπιθυμεῖς ἐμοῦ καὶ Πρωταγόρου ἀκούειν, τούτου δέου, ὥσπερ τοπρῶτόν μοι ἀπεκρίνατο διὰ βραχέων καὶ αὐτὰ τὰ ἐρωτώμενα, οὕτω καὶ νῦν ἀποκρίνεσθαι· εἰ δέ μὴ, τίς ὁ τρόπος ἔσται τῶν διαλόγων; χωρὶς γὰρ ἔγωγ' οἶμαι εἶναι τὸ συνεῖναί τε ἀλλήλοις διαλεγομένους, καὶ τὸ δημηγορεῖν.* Nam *δημήγοροι* illi non secus ac sophistae speciem magis veri quam ipsam veritatem sectabantur.

3 Verissima mihi, ut Schleiermachero, videtur Cornarii emendatio *ὁ ἐρώμενος*, quo verbo paulo superius eadem persona significatur. Gedikius tamen *τὸν ἐρωτώμενον* explicabat de eo qui Socratica methodo docetur, quoniam is de eo ipso quod quaerat a docente *interrogetur*: eamque sententiam pluribus exornavit Ullrichius. Quibus mihi tamen non persuasit. Nam Socrates suam methodum sic, tanquam omnibus notam et veluti constitutam, verbo obiter tangere potuisse mihi quidem non videtur; multo minus hic ubi diversa colloquii ratio patet; omnium minime autem tam inconcinne Plato hoc verbis expressisset, ut jungeret *ἀποκρίνεσθαι δι' ἐκείνων, ὧν ἂν προσομολογῇ εἰδέναι ὁ ἐρωτώμενος*. Codices tamen vulgatam tenent: nisi codicis instar nobis est interpretatio Ficini, quae habet, *qui rogat*.

προσομολογῇ. Conf. §. 12. extr. *εἰ γὰρ καὶ μέμνησαι, ὅτ' ἐγὼ ἄρτι ἀπεκρινάμην περὶ τοῦ σχήματος, ἀπεβάλλομέν που τὴν τοιαύτην ἀπόκρισιν τὴν διὰ τῶν ἔτι*

c. λέγε γάρ μοι, τελευτὴν καλεῖς τι, τοιόνδε λέγων, οἷον πέρας καὶ ἔσχατον; [4] πάντα ταῦτα ταυτόν τι λέγω. ἴσως δ' ἂν ἡμῖν Πρόδικος διαφέροιτο [5]. ἀλλὰ σύ γέ που καλεῖς πεπεράνθαι τι καὶ τετελευτηκέναι. τὸ τοιοῦτον βούλομαι λέγειν, οὐδὲν ποικίλον [6]. ΜΕΝ. Ἀλλὰ καλῶ· καὶ οἶμαι μανθάνειν ὃ λέγεις. ΣΩ. Τί δ'; ἐπίπεδον [7] καλεῖς τι, καὶ ἔτε- p. 76.
ρον αὖ ςερεὸν, οἷον ταῦτα τὰ ἐν ταῖς γεωμετρίαις; ΜΕΝ.
d. Ἔγωγε καλῶ. ΣΩ. Ἤδη τοίνυν ἂν μάθοις μου ἐκ τούτων σχῆμα ὃ λέγω· κατὰ γὰρ παντὸς σχήματος τοῦτο λέγω, εἰς ὃ τὸ ςερεὸν περαίνει, τοῦτ' εἶναι σχῆμα· ὅπερ ἂν συλλα-
9 βὼν εἴποιμι, ςερεοῦ πέρας σχῆμα εἶναι. ΜΕΝ. Τὸ δὲ χρῶμα τί λέγεις, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ὑβριςής γ' εἶ, ὦ Μένων. ἀνδρὶ πρεσβύτῃ πράγματα προστάττεις ἀποκρίνεσθαι [1]· αὐτὸς δὲ οὐκ ἐθέλεις ἀναμνησθεὶς εἰπεῖν, ὅ,τι ποτὲ λέγει Γορ-

ζητουμένων καὶ μήπω ὡμολογημένων ἐπιχειροῦσαν ἀποκρίνεσθαι. Unde firmari videtur Gedikii conjectura προομολογῇ. Sed in hac forma necessarium foret praeteritum προομολογήσῃ; quo non opus est in forma quoad tempus indefinita προσομολογεῖν de qua vid. Ind.

4 Be. signo interrogandi statim post καλεῖς τι posito, pro λέγων ex parte codicum scripsit λέγω.

5 Notissima affectata *Prodici* ars synonyma discriminandi; vid. Charmid. p. 163. d. Protag. p. 337. a.

6 „Sed tu in sermone communi opinor (που: v. Ind.) interdum dicis de aliqua re, eam terminari, finiri. Ejusmodi etiam est id de quo nunc locuturus sum." *Οὐδὲν ποικίλον, nihil varium subdolumque, quod ambagibus deludat et difficilem habeat explicatum.* Ita Heindorfius ad Gorg. 102. Cf. Cratyl. 23. Phileb. 33. in quibus locis eadem vi sermonem haec formula orditur, qua hic claudit.

7 Sic Be. e Vind. et Ven. utr. quibus jam accedit Clark. Vulgo Τὸ δ' ἐπ. perperam: cf. mox ςερεόν et supra τελευτήν.

1 Pro πράγματα malim παραυτίκα, ut sequenti ἀναμνησθείς oppositum sit. „A me sene postulas, ut *extemplo* respondeam, cum tu adolescens, quae audita *recordari* tantum debeas, nolis dicere." *GED.* Xen. Oec. 17, 11. τοῖς ἀσθενεςέροις πᾶσι μείω προστάττειν πράγματα: qui locus tutatur scripturam loci Platonici, dum ipse inde firmatur male tentatus a Marklando ad Lysiam p. 532. *HEIND.*

Sensus vocis παραυτίκα inest ipsi verbo προστάττειν; et recte de *molestia* (v. Ind. in πράγματα) queri potest, cui talia injunguntur. Infinitivus autem ἀποκρίνεσθαι explicationem continet vocis πράγματα, quasi per appositionem; fere ut infra §. 13. δοκεῖς μοι νῦν ἐμὲ τοιοῦτόν τι πεποιηκέναι, ναρκᾶν.

2 Ἐπι-

γίας ἀρετὴν εἶναι. MEN. Ἀλλ' ἐπειδάν μοι σὺ τοῦτ' εἴπῃς, ὦ Σώκρατες, ἑρῶ σοι. ΣΩ. Κἂν κατακεκαλυμμένος b. *τις γνοίη, ὦ Μένων, διαλεγομένου σου, ὅτι καλὸς εἶ, καὶ ἐρασταί σοι ἔτι εἰσί. MEN. Τί δή; ΣΩ. Ὅτι οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἐπιτάττεις*[2] *ἐν τοῖς λόγοις· ἅπερ ποιοῦσιν οἱ τρυφῶντες, ἅτε τυραννεύοντες, ἕως ἂν ἐν ὥρᾳ ὦσι. καὶ ἅμα ἐμοῦ ἴσως κατέγνωκας, ὅτι εἰμὶ ἧττων τῶν καλῶν. χαριοῦμαι οὖν σοι καὶ ἀποκρινοῦμαι. MEN. Πάνυ μὲν οὖν χάρισαι. ΣΩ. Βούλει οὖν σοι κατὰ Γοργίαν ἀποκρίνωμαι, ἢ ἄν σὺ μά-* c. *λιστα ἀκολουθήσαις;*[3] *MEN. Βούλομαι. πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Οὐκοῦν λέγετε ἀπορροάς τινας τῶν ὄντων κατὰ Ἐμπεδοκλέα; MEN. Σφόδρα γε. ΣΩ. Καὶ πόρους, εἰς οὓς καὶ δι' ὧν αἱ ἀπορροαὶ πορεύονται; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Καὶ τῶν ἀπορρόων τὰς μὲν ἁρμόττειν ἐνίοις τῶν πόρων, τὰς δὲ ἐλάττους ἢ μείζους εἶναι; MEN. Ἔστι ταῦτα. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὄψιν καλεῖς τι; MEN. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἐκ τούτων δὴ ξύνες ὅ τοι λέγω, ἔφη Πίνδαρος*[4]*. ἔστι γὰρ χρόα* d.

2 Ἐπιτάττειν verbum sollemne de iis, quae τὰ παιδικὰ suis ἐραταῖς injungunt, Vid. Aesch. in Tim. ed. Reisk. p. 98. ubi ex eo ipso, quod Timarchus tanta imperia exercuerit, illum παιδικὰ alterius fuisse orator colligit. *BIE.*

3 Sensus est: „Vin' ut talem tibi proponam coloris definitionem, qualem propositurus esset Gorgias, praeceptor tuus? qua quidem ratione optime me intelligas." — At ex *Empedoclis* disciplina hausta est ea coloris definitio, quam statim profert Socrates. Recte quidem. Empedoclis enim discipulus erat *Gorgias*, teste Diog. Laert. in Emped. 8, 58. Idem Suidas testatur in *Γοργίας* et in *Ἐμπεδοκλῆς*. Quintil. 3, 1: „Gorgias Leon„tinus, Empedoclis, ut tradi„tur, discipulus." — De ipsa autem quam hic profert Socrates, Empedoclis disciplina, videndus in primis Pseudo-Plutarch. de plac. Philos. 4, 9. Ἐμπεδοκλῆς παρὰ τὰς συμμετρίας τῶν πόρων τὰς κατὰ μέρος αἰσθήσεις γίνεσθαι (φησὶ), τοῦ οἰκείου τῶν αἰσθητῶν ἑκάστῳ (leg. ἑκάστου sc. πόρῳ) ἁρμόζοντος. *GED.*

4 Ita incipiebat carmen deperditum Pindari ex Hyporchematum numero, quod laudes Hieronis, regis Syracusarum, celebrabat. Schol. Pind. ad Pyth. 2, 127: *ἰσέον, ὅτι τὸν ἐπινίκιον ἐπὶ μισθῷ συντάξας ὁ Πίνδαρος, ἐκ περιττοῦ συνέγραψεν αὐτῷ προῖκα ὑπόρχημα, οὗ ἡ ἀρχή, Σύνες ὅ,τι λέγω, ζαθέων ἱερῶν ἐπώνυμε.* Add. Schol. ad Nem. 7, 1; et Schol. Aristophan. ad Av. 927. Unde plenius prodit fragmentum ita: *Ξύνες ὅ τοι λέγω, ζαθέων ἱερῶν ἐπώνυμε* (vel *ὁμώνυμε*) *πάτερ, κτίσορ Αἴτνας.* Vid. inter fragm. Pind. a Boeckhio edita num. 71. — *Ξύνες* ap. Plat. edidit Be. e Vat. *ὅ τοι* ex longe plurimis. Vulgo *σύνες ὅ,τι.*

ἀπορρύη σχημάτων ὄψει σύμμετρος καὶ αἰσθητός [5]. MEN. Ἀριστά μοι δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, ταύτην τὴν ἀπόκρισιν εἰρηκέναι. ΣΩ. Ἴσως γάρ σοι κατὰ συνήθειαν εἴρηται [6]· καὶ ἅμα, οἶμαι, ἐννοεῖς ὅτι ἔχοις ἂν ἔξ αὐτῆς εἰπεῖν καὶ φωνὴν, ὅ ἐστι, καὶ ὀσμὴν, καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν τοιούτων. MEN. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Τραγικὴ [7] γάρ ἐστιν, ὦ Μένων, ἡ ἀπόκρισις. ὥστε ἀρέσκει σοι μᾶλλον ἢ ἡ περὶ τοῦ σχήματος [8]. MEN. Ἔμοιγε. ΣΩ. Ἀλλ' οὐκ ἔστιν [9], ὦ παῖ Ἀλεξιδήμου, ὡς ἐγὼ ἐμαυτὸν πείθω, ἀλλ' ἐκείνη βελτίων. οἶμαι δὲ οὐδ' ἂν σοὶ δόξαι [10], εἰ μὴ, ὥσπερ χθὲς

5 Vox *αἰσθητός* non minus quam *σύμμετρος*, referenda ad *ὄψει*. „Color est figurarum efluxus, visui congruus perque eum sensibilis." Eandem fere coloris definitionem affert noster in Timaeo, ubi esse dicit *φλόγα τῶν σωμάτων ἑκάστων ἀπορῥέουσαν, ὄψει σύμμετρα μόρια ἔχουσαν πρὸς αἴσθησιν*, cujus definitionis reminiit etiam auctor de Plac. Phil. 1, 15. omittens tamen vocem *ἀπορῥέουσαν*, et pro *πρὸς αἴσθησιν* scribens *π. τὴν ὄψιν*. *GED.*

6 Sensus est: „Est forsitan haec definitio talis quales audire consuevisti ex Gorgia, Empedoclis discipulo." Hanc autem ipsam coloris definitionem Empedocleam esse, patet etiam e libro de Pl. Ph. I. I. ubi legimus secundum Emped. colorem esse *τὸ τοῖς πόροις τῆς ὄψεως ἐναρμόττον*. [Schleierm. tamen ex nostro potius loco sua de Empedocle hausisse autumat auctorem libri de Pl. Ph.] Sed *efluxus* quoque et notionem et vocem ex Empedoclis disciplina sumptam esse, ex eodem scripto patet, 4, 14, ubi philosophus ille dicitur explicasse *κατὰ ἀπορῥοίας* etc. — Pergit Socrates: „et simul intelligis te ad hujus definitionis similitudinem *vocis* quoque et *odoris* definitionem facile formare posse." *Vox* enim sit *ἀπορῥοὴ ἀκοῆ σύμμετρος καὶ αἰσθητός*. *GED.*

7 Definitionem illam *tragicam* Socrates vocat, quod emanatio ista figurarum e corporibus *sublimem* quandam et *poeticam* imaginem animo offert. [Immo enuntiationis forma potius respicitur, et orationis color.] Apud Diog. 8, 70, Diodorus Ephesius Empedocli tribuit *τραγικὸν τύφον*, quod ad nostrum hunc locum explicandum mirifice valet. *GED.*

8 Alteram illam dicit, quam secundo loco proposuerat (8. extr.) Hanc enim, quae hodieque mathematicis usitata est, silentio transiit Meno. *SCHLEIERM.*

9 Non habet hoc *ἔχειν* quo referatur in praecedentibus. Quare jungendum putaram olim sequenti *βελτίων*. Sed hoc per syntaxin non recte procedit. Nam scriptum oportebat, *Ἀλλ' οὐχ αὕτη*. Praestat igitur per anacoluthiam referre ad superius *ἀρέσκει σοι μᾶλλον*, quod idem est ac si dixisset *δοκεῖ σοι βελτίων*.

10 *Δόξαι ἄν* h. e. *ὅτι οὐδ' ἂν σοὶ δόξειεν*.

11 Lu-

ἔλεγες, ἀναγκαῖόν σοι ἀπιέναι πρὸ τῶν μυστηρίων, ἀλλ' εἰ
p.77. περιμείναις τε καὶ μυηθείης [11]. MEN. Ἀλλὰ περιμένοιμ' ἄ. ἂν, ὦ Σώκρατες, εἰ μοι πολλὰ τοιαῦτα λέγοις. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν προθυμίας γε οὐδὲν ἀπολείψω καὶ σοῦ ἕνεκα καὶ ἐμαυτοῦ λέγων τοιαῦτα· ἀλλ' ὅπως μὴ [12] οὐχ οἷός τ' ἔσομαι πολλὰ τοιαῦτα λέγειν. Ἀλλ' ἴθι δή, πειρῶ καὶ σὺ ἐμοὶ τὴν 10
ὑπόσχεσιν ἀποδοῦναι, καθ' ὅλου εἰπὼν ἀρετῆς πέρι, ὅ,τι ἐστί· καὶ παῦσαι πολλὰ ποιῶν ἓκ τοῦ ἑνὸς, ὅπερ φασὶ τοὺς συντρίβοντός τι ἑκάστοτε οἱ σκώπτοντες [1], ἀλλὰ ἐάσας ὅλην καὶ ὑγιᾶ, εἰπὲ, τί ἐστιν ἀρετή. τὰ δέ γε παραδείγματα παρ' ἐμοῦ εἴληφας. MEN. Δοκεῖ τοίνυν μοι, ὦ Σώκρατες, ἀρετὴ b.
εἶναι, καθάπερ ὁ ποιητὴς λέγει, χαίρειν τε καλοῖσι καὶ δύνασθαι [2]. καὶ ἐγὼ τοῦτο λέγω ἀρετὴν, ἐπιθυμοῦντα τῶν καλῶν δυνατὸν εἶναι πορίζεσθαι. ΣΩ. Ἆρα λέγεις τὸν τῶν καλῶν ἐπιθυμοῦντα ἀγαθῶν ἐπιθυμητὴν εἶναι; MEN. Μάλιστά γε. ΣΩ. Ἆρα, ὡς ὄντων τινῶν, οἳ τῶν κακῶν ἐπι- c.
θυμοῦσιν, ἑτέρων δὲ, οἳ τῶν ἀγαθῶν [3]; οὐ πάντες, ὥριστε, δοκοῦσί σοι τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμεῖν; MEN. Οὐκ ἔμοιγε. ΣΩ. Ἀλλά τινες τῶν κακῶν; MEN. Ναί. ΣΩ. Οἰόμενοι τὰ κακὰ ἀγαθὰ εἶναι, λέγεις, ἢ καὶ γιγνώσκοντες ὅτι κακά ἐστιν ὅμως ἐπιθυμοῦσιν αὐτῶν; MEN. Ἀμφότερα ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Ἦ γὰρ δοκεῖ τίς σοι, ὦ Μένων, γιγνώσκων τὰ κακὰ ὅτι κακά ἐστιν, ὅμως ἐπιθυμεῖν αὐτῶν; MEN. Μά-

11 Ludit Socrates in comparatione cum *mysteriis*. Ita in Sympos. p. 209. e. *ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἐρωτικὰ ἴσως κἂν σὺ μυηθείης*. Jam cum Meno Thessalus dixisset pridie Socrati, abeundum sibi esse ex Attica ante mysteriorum celebrationem; Socrates haec ejus verba ad alterum illum sensum facete transfert. Sensus igitur est: *Credo me tibi persuasurum, meam figurae definitionem meliorem esse* hac coloris definitione; *nisi abeundum tibi est forte, priusquam te hoc edocere queam, teque hac veritate quasi initiare; quod fiet, si adhuc morari volueris*. GED.

12 Vid. Ind. *μή*.

1 Nimirum jocosa est *εὐφημία* in consolationem quasi ejus qui aliquid comminuit, multiplicasse eum quod unum antea fuerit.

2 *Λύνασθαι* in his Lyrici alicujus, ut videtur, verbis haud dubie valebat *potentem esse*, qua significatione potestas *τοῦ πορίζεσθαι*, comprehenditur. Cf. 11. init. — Mox in his *λέγω ἀρετὴν* Vind. et Ven. 2 inserunt *εἶναι*.

3 Ficinus interserit: „*Men.* Immo." Male.

4 Male

λιστα, ΣΩ. Τί ἐπιθυμεῖν, λέγεις; [4] ἢ γενέσθαι αὐτῷ; ΜΕΝ. Γενέσθαι· τί γὰρ ἄλλο; ΣΩ. Πότερον ἡγούμενος τὰ κακὰ ὠφελεῖν ἐκεῖνον ᾧ ἂν γένηται, ἢ γιγνώσκων τὰ κακὰ ὅτι βλάπτει, ᾧ ἂν παρῇ; ΜΕΝ. Εἰσὶ μὲν οἳ ἡγούμενοι τὰ κακὰ ὠφελεῖν, εἰσὶ δὲ καὶ οἳ γιγνώσκοντες ὅτι βλάπτει. ΣΩ. Ἦ καὶ δοκοῦσί σοι γιγνώσκειν τὰ κακὰ ὅτι κακά ἐστιν, οἱ ἡγούμενοι τὰ κακὰ ὠφελεῖν; ΜΕΝ. Οὐ πάνυ μοι δοκεῖ τοῦτό γε. ΣΩ. Οὐκοῦν δῆλον, ὅτι οὗτοι μὲν οὐ τῶν κακῶν ἐπιθυμοῦσιν, οἱ ἀγνοοῦντες αὐτὰ, ἀλλὰ ἐκείνων ἃ ᾤοντο ἀγαθὰ εἶναι. ἔστι δὲ ταῦτά γε κακά. ὥστε οἱ ἀγνοοῦντες αὐτὰ, καὶ οἰόμενοi ἀγαθὰ εἶναι, δῆλον ὅτι [5] τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμοῦσιν. ἢ οὔ; ΜΕΝ. Κινδυνεύουσιν οὗτοί γε. ΣΩ. Τί δαί; οἱ τῶν κακῶν μὲν ἐπιθυμοῦντες, ὡς φῂς σὺ, ἡγούμενοι δὲ τὰ κακὰ βλάπτειν ἐκεῖνον, ᾧ ἂν γίγνηται, γιγνώσκουσι δήπου, ὅτι βλαβήσονται ὑπ' αὐτῶν; ΜΕΝ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Ἀλλὰ τοὺς βλαπτομένους οὗτοι οὐκ οἴονται ἀθλίους εἶναι, καθόσον βλάπτονται; ΜΕΝ. Καὶ τοῦτο ἀνάγκη. ΣΩ. Τοὺς δὲ ἀθλίους οὐ κακοδαίμονας; ΜΕΝ. Οἶμαι ἔγωγε. ΣΩ. Ἔστιν οὖν, ὅστις βούλεται ἄθλιος καὶ κακοδαίμων εἶναι; ΜΕΝ. Οὔ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐκ ἄρα βούλεται, ὦ Μένων, τὰ κακὰ οὐδείς, εἴπερ μὴ βούλεται τοιοῦτος εἶναι. τί γὰρ ἄλλο ἐστὶν ἄθλιον εἶναι, ἢ ἐπιθυμεῖν τε τῶν κακῶν καὶ κτᾶσθαι [6]; ΜΕΝ. Κινδυνεύεις ἀληθῆ λέγειν, ὦ Σώκρατες, καὶ οὐδεὶς βούλεσθαι [7] τὰ κακά. ΣΩ. Οὐκοῦν νῦν δὴ ἔλεγες, ὅτι ἔστιν ἡ ἀρετὴ, βούλεσθαί τε τἀγαθὰ καὶ δύνασθαι; ΜΕΝ. Εἶπον γάρ.

d. e. f. g. 11 p. 78.

4 Male olim junxeram, *τί λέγεις, ἐπιθυμεῖν;* ut, quod sequitur, definitio esset *τοῦ ἐπιθυμεῖν*: quae tamen justa non foret. Et sic plane interceptum esset verbum *ἡγούμενος* ab illo *δοκεῖ τις ἐπιθυμεῖν*. Nunc sicut ceteri jungo *τί ἐπιθυμεῖν*, ut ad istud *τί* statim referatur infinitivus *γενέσθαι*. Symp. p. 204. e. *ὃ ἐρῶν τῶν ἀγαθῶν τί ἐρᾷ; Γενέσθαι αὐτῷ.* Sic autem levis hic admissa est anacoluthia. Nam insertum illud *λέγεις* non facile expleas nisi accusativum subjecti addendo ad infinitivum *ἐπιθυμεῖν*: neque minus tamen in proximis sermo continuatur per nominativum *ἡγούμενος*, qui se applicat superioribus *δοκεῖ τις σοι γιγνώσκων — ἐπιθυμεῖν*;

5 V. Ind. *δηλονότι*.

6 Particulam *τε* codd. omnes praebuerunt, qua elegantior simul et plenior efficitur haec definitionis illius de virtute parodia.

7 Sic Bé. cum Clark. et Vat. Vulg. *βούλεται*.

1 Schleier-

ΣΩ. Οὐκοῦν τούτου λεχθέντος, τὸ μὲν βούλεσθαι πᾶσιν ὑπάρχει [1], *καὶ ταύτῃ γε οὐδὲν ὁ ἕτερος τοῦ ἑτέρου βελτίων; MEN. Φαίνεται. ΣΩ. Ἀλλὰ δῆλον, ὅτι εἴπερ ἐστὶ βελτίων ἄλλος ἄλλου, κατὰ τὸ δύνασθαι ἂν εἶη ἀμείνων. MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Τοῦτ' ἔστιν ἄρα, ὡς ἔοικε, κατὰ* b. *τὸν σὸν λόγον ἀρετὴ, δύναμις τοῦ πορίζεσθαι ταγαθά. MEN. Παντάπασί μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, οὕτως ἔχειν, ὡς σὺ νῦν ὑπολαμβάνεις. ΣΩ. Ἴδωμεν δὴ καὶ τοῦτο, εἰ ἀληθὲς λέγεις. ἴσως γὰρ ἂν εὖ λέγοις. τὸ ταγαθὰ* [2] *φῂς οἵόντ' εἶναι πορίζεσθαι, ἀρετὴν εἶναι; MEN. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἀγαθὰ δὲ καλεῖς οὐχὶ οἷον ὑγίειάν τε καὶ πλοῦτον; καὶ* c. *χρυσίον λέγω καὶ ἀργύριον κτᾶσθαι, καὶ τιμὰς ἐν πόλει καὶ ἀρχάς. μὴ ἄλλ' ἅττα λέγεις ταγαθὰ ἢ τὰ τοιαῦτα; MEN. Οὐκ· ἀλλὰ πάντα λέγω τὰ τοιαῦτα. ΣΩ. Εἶεν. χρυσίον δὲ δὴ καὶ ἀργύριον πορίζεσθαι, ἀρετή ἐστιν, ὡς φησι Μένων, ὁ τοῦ μεγάλου βασιλέως πατρικὸς ξένος* [3]. *πότερον* d. *προστίθης τι τούτῳ τῷ πόρῳ, ὦ Μένων, τὸ δικαίως καὶ ὁσίως* [4]*; ἢ οὐδέν σοι διαφέρει; ἀλλὰ κἂν ἀδίκως τις αὐτὰ*

1 Schleiermacher inserendum olim censuerat *τοῦ* post *τούτου*, ut ab hoc genitivo penderet partitio *τὸ μὲν κ. τ. ε.* Nunc vero in vulgata, qui est genitivus consequentiae, acquiescendum putavit: *Ist nun dieses gesagt, so kommt das Wollen allen zu u. s. w.* Ego priorem rationem etiamnum praefero.

2 Be. cum codd. plurimis omisit articulum *τό*. Servant eum Vind. et Ven. uterque. In Clark. insertus est a manu posteriori. Ego mirer, quemquam sponte illum inseruisse.

3 Regem Persarum *κατ' ἐξοχὴν* dici *μέγαν βασιλέα*, notum est; quare facete Plato de Leg. 3, post Cyrum in Persia nullum fuisse dicit regem magnum, nisi solo nomine. Hospitium autem Menonis Thessali cum rege Persarum, cum *πατρικὸς ξένος* ejus vocetur ille, cum majoribus ejus factum esse potuit, quo tempore *Xerxes* bellum Graeciae inferret. In hoc enim bello adjutum eum esse a *Thessalis* notum est; quin testibus Herodoto (7, 6) et Pausania (7, 10) ipsi Aleuadae, de quibus supra diximus, et ad quos non ipse quidem Meno, sed amicus tamen illius Aristippus (vid. §. 1.) pertinebat, prodiderant Xerxi Thessaliam. In Xenophontis Anabasi Aristippus dicitur hospes ipsius Cyri (1, 1, 10), Meno autem pluribus locis (e. g. 2, 1, 5) hospes Ariaei. *GED.*

4 Si vocula *τὶ* non vacat, ut certe durus videtur hic fore illius pleonasmus, sensus erit: Utrum addis aliquid huic comparandi rationi? videlicet, juste etc. Perperam autem in praecedentibus editt. [et in duobus codd. Paris.] *τοῦτο* pro *τούτῳ*, sicut et Ficinus legit, post *τὶ* scriptum est.

πορίζηται, ὁμοίως σὺ αὐτὰ [5] ἀρετὴν καλεῖς; MEN. Οὐ δήπου, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ κακίαν. ΣΩ. Πάντως δήπου δεῖ ἄρα, ὡς ἔοικε, τούτῳ τῷ πόρῳ δικαιοσύνην ἢ σωφροσύνην ἢ ὁσιότητα προσεῖναι, ἢ ἄλλο τι μόριον ἀρετῆς· εἰ δὲ μή, οὐκ ἔσται ἀρετή, καίπερ ἐκπορίζουσα τἀγαθά. MEN. Πῶς
c. γὰρ ἄνευ τούτων ἀρετὴ γένοιτ' ἄν; ΣΩ. Τὸ δὲ μὴ ἐκπορίζειν χρυσίον καὶ ἀργύριον, ὅταν μὴ δίκαιον ᾖ, μήτε αὐτῷ, μήτε ἄλλῳ, οὐκ ἀρετὴ καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀπορία; MEN. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα μᾶλλον ὁ πόρος τῶν τοιούτων ἀγαθῶν, ἢ ἡ ἀπορία, ἀρετὴ ἂν εἴη· ἀλλά, ὡς ἔοικεν, ὃ μὲν ἂν μετὰ δικαιοσύνης γίγνηται, ἀρετὴ ἔσται, ὃ δ' ἂν ἄνευ παντων τῶν τοιούτων, κακία. MEN. Δοκεῖ μοι ἀνα- p. 79.
12 γκαῖον εἶναι, ὡς λέγεις. ΣΩ. Οὐκοῦν τούτων ἕκαστον ὀλίγον πρότερον μόριον ἀρετῆς ἔφαμεν εἶναι, τὴν δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα; MEN. Ναί. ΣΩ. Εἶτα, ὦ Μένων, παίζεις πρός με. MEN. Τί δή, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ὅτι ἄρτι ἐμοῦ δεηθέντος σου, μὴ καταγνύναι μηδὲ κερματίζειν [1] τὴν ἀρετὴν, καὶ δόντος παραδείγματα, καθ' ἃ δέοι ἀποκρίνεσθαι, τούτου μὲν ἠμέλησας, λέγεις δέ μοι, ἅτι ἀρετή ἐστιν, οἷόντ' εἶναι τἀγαθὰ πορίζεσθαι μετὰ δικαιοσύνης· τοῦτο δὲ φῂς μόριον ἀρετῆς εἶναι [2]. MEN.
b. Ἔγωγε. ΣΩ. Οὐκοῦν συμβαίνει, ἐξ ὧν σὺ ὁμολογεῖς, τὸ μετὰ μορίου ἀρετῆς πράττειν ὅτι ἂν πράττῃ [3], τοῦτο ἀρετὴν εἶναι. τὴν γὰρ δικαιοσύνην μόριον φῂς ἀρετῆς εἶναι,

est. Sic et paulo post legitur τούτῳ τῷ πόρῳ. Alioqui suspicarer, scripsisse Platonem τὶ τοιοῦτο. *STEPH.* At vel sic dura foret omissio vocis οἷον. Quare acquiescendum in vulgata, in qua haec τὸ δικ. κ. ο. adjecta sunt ad explicationem vocularum τί. Cf. infra §. 13. καὶ σὺ δοκεῖς μοι νῦν ἐμὲ τοιοῦτόν τι πεποιηκέναι, ναρκᾶν.

5 An αὐτό? *SCHNEID.*

1 Coisl. et Paris. C. κατακερμ. et mox pro καθ' ἃ Coisl. καθ' ἅπερ.

2 Cum tale quid admittitur, est *circulus* in definiendo. *BIE.*

3 Sic omnes codd. nisi quod aliquot eorum πράττοι. Vulgata ante Be., πράττῃς, erat ex male sedulâ correctione. Quippe Graeci post Infinitivum pendentem a persona indefinita, tertiam personam ponunt ubi Latini fere secundam. Vid. Gramm. §. 116. Obs. 6. et infr. §. 38. a. Crit. 10. d. In pleniori sermone ad πράττῃ subjectum poneretur sive τὶς sive participium ejusdem verbi, hic ὁ πράττων.

4 Ver-

καὶ ἕκαστα τούτων. ΜΕΝ. Τί οὖν δὴ τοῦτο λέγω [4]; ΣΩ. Ὅτι ἐμοῦ δεηθέντος, ὅλην εἰπεῖν τὴν ἀρετὴν, αὐτὴν μὲν πολ- c.
λοῦ δεῖς [5] εἰπεῖν ὅτι ἔστι, πᾶσαν δὲ φῂς πρᾶξιν ἀρετὴν εἶ-
ναι, ἐφ' ἅπερ μετὰ μορίου ἀρετῆς πράττηται, ὥσπερ εἰρηκὼς
ὅτι ἀρετή ἐστι τὸ ὅλον, καὶ ἄδη γνωσομένου ἐμοῦ, καὶ ἐὰν
σὺ κατακερματίζῃς αὐτὴν κατὰ μόρια. δεῖ οὖν σοι πάλιν ἐξ d.
ἀρχῆς, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τῆς αὐτῆς ἐρωτήσεως, ὦ φίλε Μένων,
τί ἐστιν ἀρετὴ, εἰ μετὰ μορίου ἀρετῆς πᾶσα πρᾶξις ἀρετὴ
ἂν εἴη [6]; τοῦτο γάρ ἐστι λέγειν, ὅταν λέγῃ τις, ὅτι πᾶσα
ἡ μετὰ δικαιοσύνης πρᾶξις ἀρετή ἐστιν. ἢ οὐ δοκεῖ σοι πά-
λιν δεῖσθαι τῆς αὐτῆς ἐρωτήσεως; ἀλλ' οἴει τινὰ εἰδέναι
μόριον ἀρετῆς, ὅτι ἔστιν, αὐτὴν μὴ εἰδότα; ΜΕΝ. Οὐκ
ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Εἰ γὰρ καὶ μέμνησαι, ὅτ' ἐγώ σοι ἄρτι e.
ἀπεκρινάμην περὶ τοῦ σχήματος, ἐπεβάλλομέν που τὴν τοι-
αύτην ἀπόκρισιν, τὴν διὰ τῶν ἔτι ζητουμένων καὶ μήπω
ὁμολογημένων ἐπιχειροῦσαν ἀποκρίνεσθαι [7]. ΜΕΝ. Καὶ

4 Verba *Τί — λέγω*; *Heusdius* Socrati sibi ipsi statim respondenti tribuit, talibus exemplis nixus qualia sunt Protag. p. 343. d. *Τοῦ δὴ ἕνεκα ταῦτα λέγω*; *ὅτι οὗτος ὁ τρόπος ἦν τῶν παλαιῶν τῆς φιλοσοφίας*· et ex hoc ipso dialogo §. 39. *πρὸς τί οὖν δὴ λέγω ταῦτα*; *πρὸς τὰς δόξας τὰς ἀληθεῖς*. Contra quem *Schleiermacher* observat, hoc non fieri nisi ubi applicatio facienda sit propositionis alicujus, quae primo aspectu nihil ad rem facere videatur. Hoc autem hujus loci non esse. Ipse igitur legendum olim proponebat: *Τί οὖν δή, εἰ τοῦτο λέγω*; Nunc vulgatam ita explicandam censet: *τί οὖν δὴ ὃν τοῦτο λέγω*; Mihi nunc persuasum est ita distinguendum esse. *ΜΕΝ. Τί οὖν δή*; *ΣΩ. Τοῦτο λέγω, ὅτι ἐμοῦ δεηθέντος κ. τ. λ.* Cratyl. p. 398. a. *ΕΡΜ. Τί οὖν δή*; *ΣΩ. Ὅτι οἶμαι ἐγὼ λέγειν αὐτὸν κ. τ. ε.* ubi ante *ὅτι* mente supplendum est *τοῦτο λέγω*. Gorg. p. 497. d. *—νῦν δὲ οὐχ ὁμολογᾷς*; *ΚΑΛ. Ἔγωγε. τί οὖν δή*; *ΣΩ. Ὅτι οὐ ταὐτὰ γίγνεται κ. τ. ε.* unde apparet, nostro loco *Ἔγωγε* sive qualemcunque affirmandi formulam ante *τί οὖν δή*; mente supplendam esse. Conf. Gorg. 151. e.

5 Sic pro *δεῖ* scripsi praeeuntibus Codd. Ven. $\overline{\text{Σ}}$ et Vat. 2. — Paulo ante pro *ὅλην* codd. opt. et plur. miro consensu *ὅλον*.

6 Ita nunc Be. pro vulgato *ἢ μετὰ μ.* e Ficino (*siquidem — sit*) et e cod. Par. F in quo *εἰ* suprascriptum. Pars codicum *ἡ*: unde feceris *εἰ ἡ μετὰ μ. α. πᾶσα πρᾶξις*, quod ad linguae rationem necessarium videbatur Struvio, mihi cum isto *πᾶσα* non item. Cave autem optativum cum *ἄν* pendere putes ab illo *εἰ*. Nam etiam absolute hic dici poterat, *πᾶσα πρᾶξις μετὰ μ. α. ἀρετὴ ἂν εἴη*.

7 Ne admittatur, quod logicis dicitur *petitio principii* *BIE*. De voce *ποῦ* v. Ind.

8 Ver-

f. ὀρθῶς γε ἀπεβάλλομεν, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Μὴ τοίνυν, ὦ ἄριστε, μηδὲ σὺ, ἔτι ζητουμένης ἀρετῆς ὅλης ὅ,τι ἐστὶν, οἷον διὰ τῶν ταύτης μορίων ἀποκρινόμενος δηλώσειν αὐτὴν ὁτῳοῦν, ἢ ἄλλο ὁτιοῦν τούτῳ τῷ αὐτῷ τρόπῳ λέγων, ἀλλὰ πάλιν τῆς αὐτῆς δεήσεσθαι ἐρωτήσεως [8], τίνος ὄντος ἀρετῆς λέγεις, ἃ λέγεις [9]. ἢ οὐδέν σοι δοκῶ λέγειν; MEN. 13 Ἔμοιγε δοκεῖς ὀρθῶς λέγειν. ΣΩ. Ἀπόκριναι τοίνυν πάλιν ἐξ ἀρχῆς· τί φῂς ἀρετὴν εἶναι, καὶ σὺ καὶ ὁ ἑταῖρός σου; MEN. Ω Σώκρατες, ἤκουον μὲν ἔγωγε, πρὶν καὶ συγγενέσθαι σοι, ὅτι σὺ οὐδὲν ἄλλο ἢ αὐτός τε ἀπορεῖς καὶ τοὺς ἄλλους ποιεῖς ἀπορεῖν· καὶ νῦν, ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖς, γοητεύεις με καὶ φαρμάττεις καὶ ἀτεχνῶς κατεπάδεις, ὥστε μεστὸν b. ἀπορίας γεγονέναι. καὶ δοκεῖς μοι παντελῶς, εἰ δεῖ τι καὶ σκῶψαι, ὁμοιότατος εἶναι, τό,τε εἶδος καὶ τἆλλα, ταύτῃ τῇ πλατείᾳ νάρκῃ τῇ θαλαττίᾳ [1]. καὶ γὰρ αὕτη τὸν ἀεὶ πλη- p. 80.

8 Verbum *δεῖσθαι* vera sua significatione, quae est *opus habere*, aliter hic stare nequit nisi subaudiendo *ἐκεῖνον* ad illud *ὁτῳοῦν* relatum; quod tamen magnopere displicet, cum nil appareat quod ad inconcinnam istam structuram compulerit scriptorem. Jam cum memorabilia verborum *δεῖν* et *δεῖσθαι* a librariis confusorum exempla prostent apud Schaefer. ad Dionys. de Constr. 56. et Sturzium in *δεῖσθαι* sub num. 2. inque his aliquot, quae admodum suspensum te habeant, ipsine potius scriptori hanc significationum permutationem, in aliis verbis satis obviam, in hoc quoque tribuas: de eo quidem exploratum mihi nunc est, sensum ejus quod est *opus esse* hic dedisse scriptorem: sed utrum *δεήσεσθαι* ita intelligendum, an *δεήσειν* corrigendum sit, dubitari potest. Quanquam ego in posteriorem inclino rationem, videns supra (d.) in ipsa primaria verbi forma, *δεῖ οὖν σοι πάλιν — ἐρωτήσεως* Clark. et Vat. dare *δεῖται οὖν*.

9 Egregia graeci sermonis brevitas. „Quid eam virtutem esse dicis, cui ea quae dicis, conveniant." *GED.* Signum tamen interrogationis non ponendum post *λέγεις*; obliqua enim est interrogatio pendens ab illo *δεήσεσθαι*. — Ex eo autem, quod supra habes, *ἐκεῖνο ὃ τυγχάνει οὖσα ἀρετή*, cave in nostrum quoque locum pro *ὄντος* intrudas *οὔσης*. Nam ita infra quoque §. 23. ubi post illa *εἰ ἔστιν ἐπιστήμη ἀρετή* — infertur mox: *Ὅτι τοιοῦδε μὲν ὄντος* (sc. *αὐτοῦ*) *διδακτόν*. Alc. I. 24. d. *Πῶς οὖν λέγεις περὶ ἀνδρίας; ἐπὶ πόσῳ ἂν αὐτοῦ δέξαιο στέρεσθαι*. Adde quae aptiora etiam affert Heindorfius ad Hipp. maj. 43. imprimis illud e libro 1. de Rep. p. 336. a. *ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ τοῦτο ἐφάνη ἡ δικαιοσύνη οὖσα —*. Nec minus huc facit illud, quod male tentabat Stephanus, infra §. 28. *οὗτοι φανερὰ ἔσται λώβη*.

1 Hujus piscis vim, qua torporem attingenti injicit, eleganter describit Oppianus *Ἁλιευτ.*

σιάζοντα καὶ ἁπτόμενον ναρκᾶν ποιεῖ· καὶ σὺ δοκεῖς μοι νῦν ἐμὲ τοιοῦτόν τι πεποιηκέναι, ναρκᾶν. ἀληθῶς γὰρ ἔγωγε καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ στόμα [2] ναρκῶ, καὶ οὐκ ἔχω ὅ,τι ἀποκρίνωμαί σοι. καίτοι μυριάκις γε περὶ ἀρετῆς παμπόλλους λόγους εἴρηκα, καὶ πρὸς πολλοὺς, καὶ πάνυ εὖ, ὡς γε ἐμαυτῷ ἐδόκουν· νῦν δὲ οὐδ' ὅ,τι ἐστὶ τοπαράπαν ἔχω εἰπεῖν. καί μοι δοκεῖς εὖ βουλεύεσθαι οὐκ ἐκπλέων ἐνθένδε, οὐδ' ἀποδημῶν. εἰ γὰρ ξένος ἐν ἄλλῃ πόλει τοιαῦτα ποιοῖς [3], τάχ' ἂν ὡς γόης ἀπαχθείης [4]. ΣΩ. Πανοῦργος εἶ, ὦ Μένων, καὶ ὀλίγου ἐξηπάτησάς με. ΜΕΝ. Τί μάλιστα, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Γιγνώσκω, οὗ ἕνεκά με εἴκασας. ΜΕΝ. Τίνος δὴ οἴει; ΣΩ. Ἵνα σε ἀντεικάσω. ἐγὼ δὲ τοῦτο οἶδα περὶ πάντων τῶν καλῶν, ὅτι χαίρουσιν εἰκαζόμενοι· λυσιτελεῖ γὰρ αὐτοῖς· καλαὶ γάρ, οἶμαι, τῶν καλῶν καὶ αἱ c. d.

λιευτ. 2, 56 — 85, et 3, 149 seqq. et Claudianus Epigr. 3. Vid. et Aristot. Hist. Animal. 9, 37. Aelianus de N. A. 1, 36. 9, 14. Antigonus Caryst. 43. Plutarch. de sollert. anim. — Plinius H. N. 32, 1: *torpedo etiamsi procul et e longinquo, vel si hasta virgave attingatur, quamvis praevalidi lacerti torpescunt,* et 9, 42: *novit torpedo vim suam ipsa non torpescens,* cet. *GED.* Physicis notissimus piscis, nunc dictus *Raja torpedo*, praecipue invenitur in mari Mediterraneo. Vis ejus electrica et torpedinem efficit, et subitaneum gravem impulsum. Cujus virtutis plus etiam inest alii pisci, qui dicitur *Gymnotus electricus*, et provenit Surinama. *BIE.*

2 Hanc pro vulgato *σῶμα* varietatem cum Ficino praebent codd. opt. et plurimi, quam Ullrichio quoque probatam fidenter nunc repono. Nam vulgarissima illa animi et corporis distinctio in magna vocabulorum illorum similitudine non potuit non intrare invito scriptore textum: contra *ςόμα* pro *σῶμα*, si hoc primitus scriptum fuisset nemo certe librarius intulisset. Optime autem eam hic corporis partem nominat Plato in quam solam animi ille torpor, quem significat Meno, transire debuit. Qui si de toto hoc corpore praedicaret ridicule nimius videretur.

3 Sic pro *ποιεῖς* e plerisque nunc codd. editur.

4 Ἀπάγειν simpliciter dictum saepissime significat ad judicium vel in custodiam rapere. Demosth. p. 431, 7. *ἐπειδὰν δὲ ὁμολογοῦσιν, ἀπάγειν δήπου προσῆκεν.* Lysias contr. Agorat. *λωποδύτην ἀπήγαγε.* Pollux 8, 9, 102. *περὶ τῶν ἕνδεκα, — ἐπεμελοῦντο τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ ἀπήγαγον κλέπτας. GED.* Schol. ad h. l. *ὡς κακοῦργος παραδοθείς εἰς τὸ δεσμωτήριον.* Plenas formulas habes e. g. in Gorg. p. 486. a. *εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπάγοι:* ubi vid. Heind. Aeschin. c. Timarch. p. 159. *τὸν ξένον πρὸς τὸν ἄρχοντα ἀπήγαγεν.*

5 Vide-

e. εἰκόνες [5]. ἀλλ' οὐκ ἀντεικάσομαί σε. ἐγὼ δὲ, εἰ μὲν ἡ νάρκη αὐτὴ ναρκῶσα οὕτω [6] καὶ τοὺς ἄλλους ποιεῖ ναρκᾶν, ἔοικα αὐτῇ· εἰ δὲ μὴ, οὔ. οὐ γὰρ εὐπορῶν αὐτὸς, τοὺς ἄλλους ποιῶ ἀπορεῖν [7]· ἀλλὰ παντὸς μᾶλλον αὐτὸς ἀπορῶν οὕτω καὶ τοὺς ἄλλους ποιῶ ἀπορεῖν. καὶ νῦν περὶ ἀρετῆς, ὅ ἐστιν, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα· σὺ μέντοι ἴσως πρότερον μὲν ἤδησθα, πρὶν ἐμοῦ ἅψασθαι [8]· νῦν μέντοι ὅμοιος εἰ οὐκ εἰδότι· ὅμως δὲ ἐθέλω μετὰ σοῦ σκέψασθαι καὶ συζη-
14 τῆσαι, ὅ,τι ποτέ ἐστι [9]. *MEN.* Καὶ τίνα τρόπον ζητήσεις, ὦ Σώκρατες, τοῦτο, ὃ μὴ οἶσθα τοπαράπαν, ὅ,τι ἐστί; ποῖον [1] γὰρ ὧν οὐκ οἶσθα προθέμενος, ζητήσεις; ἢ, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἐντύχοις αὐτῷ, πῶς εἴσει [2] ὅτι τοῦτό ἐστιν
b. ὃ σὺ οὐκ ἤδησθα; *ΣΩ. Μανθάνω*, οἷον βούλει λέγειν, ὦ *Μένων*. ὁρᾷς τοῦτον ὡς ἐριστικόν λόγον κατάγεις [3]; ὡς οὐκ

5 Videtur Meno et pulcher fuisse, et amatores plures habuisse; vid. supra §. 9. [it. pag. 3.] Cum autem de pulchritudine formae hic loquatur Socrates, ipseque Meno supra dixerit: τό τε εἶδος καὶ τἆλλα, videtur Meno in comparatione Socratis cum torpedine additoque epitheto τῇ πλατείᾳ, respexisse simul ad formam capitis Socratis, quod ipsi erat grandius longiusque, et Silenum referebat, ut apud veteres legitur, et ipse saepius jocatus est. Quippe Meno toties refutatus, iram simul cum dolore concepit, neque abstinet a dicteriis. Quod tamen mirum quam aeque fert Socrates, hilarique ac jucunda respondet ironia. *BIE.*

6 V. Gramm. §. 131. Obs. 6.

7 Ut ἀπορεῖν de haesitante ac dubitante dicitur, ita εὐπορεῖν de eo, qui certam alicujus rei scientiam habet. Qua ratione saepius has voces inter se opponit Plato; e. g. in Phaedone p. 84. c. εἰ ἀπορεῖτον, μηδὲν ἀποκνήσητε καὶ ἐμὲ ξυμπαραλαβεῖν, εἴ τι μᾶλλον οἴεσθε μετ' ἐμοῦ εὐπορήσειν. Ita et adjectivo εὔπορος utitur ibid. p. 86. d. εἴ τις οὖν ὑμῶν εὐπορώτερος ἐμοῦ, τί οὐκ ἀπεκρίνατο; *GED.*

8 Respicitur hoc verbo comparatio cum torpedine.

9 Quod Socrates hic promittit, non praestat impeditus postea ab ipso Menone, quaerente semel et iterum de alia re, postremo fastidiente hanc disquisitionem de eo, quid sit virtus, et properante ad priorem illam, num possit addisci. *BIE.*

1 Coisl. ὁποῖον.

2 Formam in ει hic praebuerunt optimi Clark. et Vat.

3 *Nimium probat* argumentandi haec ratio, quam a Sophistis accepit Meno, et qua mire sibi placere videtur. *BIE.*

Verbi κατάγειν nullam quae quidem aliquando satisfacere possit rationem hic reddere possum. Nam comparatio cum filo quod nendo *deducitur*,

ἄρα ἐξὶ ζητεῖν ἀνθρώπῳ, οὔτε ὃ οἶδεν, οὔτε ὃ μὴ οἶδεν. οὔτε γὰρ ἂν γε, ὃ οἶδε, ζητοῖ [4]*· οἶδε γὰρ, καὶ οὐδὲν δεῖ τῷγε τοιούτῳ ζητήσεως· οὔτε, ὃ μὴ οἶδεν· οὐδὲ γὰρ οἶδεν, ὅτι ζητήσει. MEN. Οὐκ οὖν καλῶς σοι δοκεῖ λέγεσθαι ὁ*
p. 81. *λόγος οὗτος, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Οὐκ ἔμοιγε. MEN. Ἔχεις λέγειν ὅπη; ΣΩ. Ἔγωγε. ἀκήκοα γὰρ ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν σοφῶν περὶ τὰ θεῖα πράγματα· MEN. Τίνα λόγον λεγόντων; ΣΩ. Ἀληθῆ, ἔμοιγε δοκεῖν, καὶ καλόν. MEN. Τίνα τοῦτον; καὶ τίνες οἱ λέγοντες; ΣΩ. Οἱ μὲν λέγοντές* d. *εἰσι τῶν ἱερέων τε καὶ τῶν ἱερειῶν, ὅσοις μεμέληκε* [5]*, περὶ ὧν μεταχειρίζονται, λόγον οἵοιστ' εἶναι διδόναι. λέγει δὲ καὶ Πίνδαρος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν, ὅσοι θεῖοί εἰσιν. ἃ δὲ λέγουσι, ταυτί ἐξιν. ἀλλὰ σκόπει, εἴ σοι δοκοῦσιν ἀληθῆ λέγειν. φασὶ γὰρ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀθάνατον· καὶ τοτὲ μὲν τελευτᾷν· ὃ δὴ ἀποθνήσκειν καλοῦσι· τοτὲ δὲ πάλιν γίγνεσθαι· ἀπόλλυσθαι δ' οὐδέποτε. δεῖν δὴ διὰ ταῦτα ὡς ὁσιώτατα διαβιῶναι τὸν βίον.* e. *„Οἷσι γὰρ* [6] *ἂν Φερσεφόνα ποινὰν παλαιοῦ πένθεος δέξε-*

citur, de tam brevi sermone, locum non habet. Quare vide an Plato scripserit *παράγεις*. Ficin. *in medium adduxisti*. Demosth. c. Androt. p. 594, 13 *πλάττων καὶ παράγων πρὸς ἕκαστα τούτων κακοῦργους λόγους*. Infra Alcib. II. 17. *παράγων τὸ κακῶς* „utens verbo *κακῶς*".

4 Stobaeus, qui haec et sequentia exscripsit, serm. 41, legit: *οὔτε γὰρ ἂν, ὅγε οἶδε, ζητεῖ*. Melius omnino *ὅγε*, sed deterius *ζητεῖ*. *GED.* Coisl. *γε* plane omittit.

5 Pro *μεμέληκε* apud Stob. vitiose exstat *μεμελέτηκε*, et ante *ὁσιώτατα* omissum ibi *ὡς*. *GED.* Paulo ante *τῶν* ante *ἱερειῶν* om. Paris. B F. Recte.

6 Fragmentum hoc ad Pindari Threnos refert *Schneider* in *Carm. Pindaricor. Fragment.* p. 24. (p. 37. Ed. nov.) Idem in *Versuch über Pindars Leben und Schriften*, p. 53 seqq. fusius de hoc loco disputat, et alios consimiles ejusdem poëtae locos de immortalitate excutit, ac simul ostendit, unde Pindarus Pythagorica ista dogmata haurire potuerit. [Adde *Boeckh.* in Fragm. Pind. num. 98. p. 623.] De hac ipsa vero purgationis et migrationis animorum doctrina disserit *Heynius* ad Virgil. Aen. 6, 735 seqq. tum in notis, tum in excursu p. 664 seqq. — Pro novem annis, quos Pindarus hic constituit, Platonem ipsum alibi, e. g. in Phaedr. p. 249. b. mille annos constituere, notum est. *GED.*

Variantes lectiones. Cod. Ven. uterque et Stob. l. c. *δέξηται*. Pro *ἐκ τῶν* Stob. cum Vind. et Ven. Σ *ἐκ τῶν*, Clark. *ἐκτὰν*, Paris. F in marg. *ἐς τὰν*: Ficinus legisse videtur

ἔς'

„ται, εἰς τὸν ὑπερθεν ἅλιον κείνων ἐνάτῳ ἔτει ἀνδιδοῖ ψυ-
„χὰν πάλιν. ἐκ τῶν βασιλῆες ἀγαυοὶ, καὶ σθένει κραιπνοὶ
„σοφίᾳ τε μέγιστοι ἄνδρες αὔξονται· ἐς δὲ τὸν λοιπὸν χρό-
„νον ἥρωες ἁγνοὶ πρὸς ἀνθρώπων καλεῦνται." Ἅτε οὖν ἡ
ψυχὴ ἀθάνατός τε οὖσα, καὶ πολλάκις γεγονυῖα, καὶ ἑωρα-
κυῖα καὶ τὰ ἐνθάδε καὶ τὰ ἐν ᾅδου καὶ πάντα χρήματα [1],
οὐκ ἔστιν ὅ,τι οὐ μεμάθηκεν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν, καὶ περὶ
ἀρετῆς καὶ περὶ ἄλλων οἷόντε εἶναι αὐτὴν ἀναμνησθῆναι [2],
b. ἅ γε καὶ πρότερον ἠπίστατο [3]. ἅτε γὰρ τῆς φύσεως ἁπάσης συγγενοῦς οὔσης, καὶ μεμαθηκυίας τῆς ψυχῆς ἅπαντα, οὐδὲν κωλύει, ἓν μόνον ἀναμνησθέντα, ὃ δὴ μάθησιν καλοῦσιν ἄνθρωποι, τἆλλα πάντα αὐτὸν ἀνευρεῖν, ἐάν τις ἀν-
δρεῖος ᾖ, καὶ μὴ ἀποκάμῃ ζητῶν. τὸ γὰρ ζητεῖν ἄρα καὶ
c. τὸ μανθάνειν, ἀνάμνησις ὅλον ἐστίν. οὐκ οὖν δεῖ πείθεσθαι [4] τούτῳ τῷ ἐριστικῷ λόγῳ. οὗτος μὲν γὰρ ἂν ἡμᾶς ἀργοὺς ποιήσειε, καὶ ἐς τοῖς μαλακοῖς τῶν ἀνθρώπων ἡδὺς ἀκοῦσαι. ὅδε δὲ ἐργατικούς [5] τε καὶ ζητητικοὺς ποιεῖ. ᾧ ἐγὼ

ἕς᾽ ἂν — αὔξωνται, habet enim *quousque in reges — evadant.* — Boeckhius nihil magnopere mutat nisi quod pro ψυχάν rescripsit ψυχάς. Quod nisi a viro lyrici sermonis peritissimo factum esset; paulo confidentius pronuntiarem, singulare ψυχάν respiciens illud κείνων, et femininum plurale τᾶν relatum ad ψυχάν, Pindarum me judice non dedecere. Plenus sermo: κείνων ἐνάτῳ ἀεὶ ἔτει ψυχάν ἑκάστου ἀνδιδοῖ.

Οἷς ἂν δέξεται, antiquior sermo pro παρ᾽ ὧν ἂν δέξηται. Vid. Il. β, 186. δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον: ο, 88. Θέμιςι δὲ δέκτο δέπας. — De aliis consule indicem.

1 Accedo Struvio ultimum καὶ damnanti.

2 „Fieri posse, ut illa reminiscatur." Poterat scribere οἵηπερ, sed tum non posuisset, puto, αὐτήν.

3 Saepius hanc opinionem Socrati tribuit Plato, ut in Phaedone p. 72. e. ubi Cebes, ὦ Σώκρατες, ait, εἶωθας θαμὰ λέγειν, ὅτι ἡμῖν ἡ μάθησις οὐκ ἄλλο τι ἢ ἀνάμνησις τυγχάνει οὖσα, καὶ κατὰ τοῦτο ἀνάγκη που ἡμᾶς ἐν προτέρῳ τινὶ χρόνῳ μεμαθῆκέναι, ἃ νῦν ἀναμιμνησκόμεθα. κ. τ. λ. et in Phaedr. p. 249. c. τοῦτο δέ ἐστιν ἀνάμνησις ἐκείνων, ἃ ποτ᾽ εἶδεν ἡμῶν ἡ ψυχὴ συμπορευθεῖσα θεῷ. — ἀναμιμνήσκεσθαι δ᾽ ἐκ τῶνδε ἐκεῖνα, οὐ ῥᾴδιον ἅπασι etc. Conferendus autem ad dogma hoc de reminiscentia Cicero Tusc. I, 24. Boëthius in Consol. *Quod si Platonis Musa personat verum, Quod quisque discit, immemor recordatur.* GED.

4 E Parisinis C habet πέσθαι, E F ἔπεσθαι.

5 Vulg. ἐργαστικούς. Antiquiorem formam ex qua plurimis dedit Bekker.

6 No-

πιστεύων ἀληθεῖ εἶναι [6], ἐθέλω μετὰ σοῦ ζητεῖν, ἀρετὴ ὅ,τι ἐστί. ΜΕΝ. Ναὶ, ὦ Σώκρατες. ἀλλ' ἁπλῶς λέγεις [7] τοῦ- d.
το, ὅτι οὐ μανθάνομεν, ἀλλὰ ἣν καλοῦμεν μάθησιν ἀνάμνησίς ἐστιν; ἔχεις με τοῦτο διδάξαι ὡς οὕτως ἔχει; ΣΩ. Καὶ ἄρτι εἶπον, ὦ Μένων, ὅτι πανοῦργος εἶ, καὶ νῦν ἐρωτᾷς, εἰ ἔχω σε διδάξαι· ὃς οὐ φημι διδαχὴν εἶναι, ἀλλ' ἀνάμνη-
p. 82. σιν· ἵνα δὴ εὐθὺς φαίνωμαι αὐτὸς ἐμαυτῷ ταναντία λέγων. ΜΕΝ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, οὐ πρὸς τοῦτο βλέψας εἶπον, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἔθους. ἀλλ' εἴ πώς μοι ἔχεις ἐν- e.
δείξασθαι, ὅτι ἔχει ὥσπερ λέγεις, ἔνδειξαι. ΣΩ. Ἀλλ' ἔστι μὲν οὐ ῥᾴδιον· ὅμως δὲ ἐθέλω προθυμηθῆναι, σοῦ ἕνεκεν. ἀλλά μοι προσκάλεσον [8] τῶν πολλῶν ἀκολούθων τουτωνὶ τῶν σαυτοῦ ἕνα, ὁντινα βούλει. ἵνα ἐν τούτῳ σοι ἐπιδείξωμαι. ΜΕΝ. Πάνυ γε. Δεῦρο πρόσελθε. ΣΩ. Ἕλλην μέν ἐστι [9], καὶ ἑλληνίζει; ΜΕΝ. Πάνυ γε σφόδρα, οἰκογενής. ΣΩ. Πρόσεχε δὴ τὸν νοῦν, ὁπότερ' ἄν σοι φαίνηται, ἢ ἀναμιμνησκόμενος, ἢ μανθάνων παρ' ἐμοῦ. ΜΕΝ. Ἀλλὰ προσέξω.

ΣΩ. Εἰπὲ [1] δή μοι, ὦ παῖ, γιγνώσκεις τετράγωνον 16

6 Notanda constructio composita e duabus aliis, *πιστεύω τούτῳ* et *πιστεύω, τοῦτον εἶναι ἀληθῆ*. Accedit per attractionem dativus *ἀληθεῖ*, quem pro vulg. *ἀληθῆ* ex optimis codd. assumpsit Bekker.

7 Stob. pro *ἀλλ' ἁπλ. λ.* habet: *ἀλλὰ πῶς λέγεις*. Non prorsus incommode. Codicum scripturae sensus est: Num id ita dicis, ut nulli exceptioni locus sit? Hanc enim vox *ἁπλῶς* vim saepius apud Nostrum habet, e. g. in Phaed. p. 103. c. *συνωμολογήκαμεν ἁπλῶς τοῦτο GED.* Vid. Heind. ad Phaedr. 47. Gorg. 53.

8 Cod. Vind. *προσκάλεσαι*, quod quin praeferam obstat non *μοί* hic additum: usitatior enim est forma hujus verbi media in omni et structura et sensu: sed auctoritas codicum. — Mox pro vulg. *τουτωῖ*, cujus hic locus prorsus non erat, Be. e codd. reposuit *τούτῳ*.

9 *Μέν* in interrogatione sic usurpatum affirmationem alterius exspectat; *opinor, haud dubie*. Vid. Charmid. 2. Eurip. Med. 674. Pors. Monuit hoc, sua ad Charmidae locum retractans, Heindorfius. Differt autem haec interrogandi forma ab illa per *πού* eo quod *πού* in re aliunde satis certa alterius assensum exspectat, istud *μέν* autem aliquid ut consentaneum et necessarium poscit.

1 Incipit elegans episodium, quod exemplar praebet *μαιευτικῆς τέχνης* Socratis. Maxima illius fuit sollertia atque ars in eo, ut notiones obscuras, quae in hominibus quasi dormiunt, excitaret, clariores-

que

χωρίον ὅτι τοιοῦτόν ἐστι; ΠΑΙΣ ΜΕΝΩΝΟΣ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἔστιν οὖν τετράγωνον χωρίον, ἴσας ἔχον τὰς γραμμὰς ταύτας πάσας, τέτταρας οὔσας; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐ καὶ ταυτασὶ τὰς διὰ μέσου [2] ἐστὶν ἴσας ἔχον; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν εἴη ἂν τοιοῦτον χωρίον καὶ μεῖζον καὶ ἔλατ-
b. τον; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Εἰ οὖν εἴη αὕτη ἡ πλευρὰ δυοῖν ποδοῖν, καὶ αὕτη δυοῖν· πόσων ἂν εἴη ποδῶν τὸ ὅλον; ὧδε δὲ σκόπει. εἰ ἦν ταύτῃ [3] δυοῖν ποδοῖν, ταύτῃ δὲ ἑνὸς ποδὸς μόνον, ἄλλο τι ἅπαξ ἂν ἦν δυοῖν ποδοῖν τὸ χωρίον [4]; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ δυοῖν ποδοῖν καὶ ταύτῃ, ἄλλο τι ἡ δὶς δυοῖν γίγνεται; ΠΑΙ. Γίγνεται. ΣΩ. Δυοῖν ἄρα δὶς γίγνεται ποδῶν. ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πόσοι οὖν εἰσιν οἱ δύο δὶς πόδες, λογισάμενος εἰπέ. ΠΑΙ. Τέτ-
c. ταρες, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐκοῦν γένοιτ' ἂν τούτου τοῦ χωρίου ἕτερον διπλάσιον, τοιοῦτον δὲ, ἴσας ἔχον πάσας τὰς γραμμὰς ὥσπερ τοῦτο; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πόσων οὖν ἔσαι ποδῶν; ΠΑΙ. Ὀκτώ. ΣΩ. Φέρε δή, πειρῶ μοι εἰπεῖν, πηλίκη τις ἔσαι ἐκείνου ἡ γραμμὴ ἑκάστη. ἡ μὲν γὰρ τοῦδε, δυοῖν ποδοῖν· τί δαὶ [5] ἡ ἐκείνου τοῦ διπλασίου; ΠΑΙ.

que efficeret. Ipse dixit *artem obstetriciam*, ludens simul in arte, qua victum quaesiverat mater. Saepius hoc occurrit apud Platonem, clarissime in Theaeteto p. 148. e. 150. b. [Schleiermacheri de hoc episodio sententia paulo diversa cognosci potest e nota ejus, quam damus ad §. 17 extr.] Putandus autem Socrates ambulans figuras, de quibus loquebatur cum puero Menonis, in arena, uti mos erat veterum, delineasse. *BIE.*

2 Non de linea, quam *diagonalem* dicunt, sermo est; sed de alia quae ex altero latere ad oppositum alterum per medium quadratum ducitur. Delineatur enim quadratum majus, divisum in quattuor minora, ut videre est in figura appicta §pho 17.; loquitur autem nunc quidem Socr. de majori illo quadrato. *BIE.*

3 Vulgatam εἰ ἐν ταύτῃ sensu destitutam omnes tamen codices servant. Ficinus veram scripturam in codice invenerit, an sicut F. A. Wolfius conjectura assecutus sit, non dicam. Vertit certe: „Si latus hoc duorum *esset pedum* —". Emendationem certissimam diutius a textu arcere nefas esset.

4 De ἄλλο τι vid. Ind. Voculam ἡ pauci hic codd. inserunt. Paulo post in eadem formula omnes eam servant. Bekker tamen constantiae causa utrobique omisit.

5 Hic etiam δαί a codd. optimis Vat. et Clark. oblatum spernere, ob simplicem quam exercet oppositionem, noli.

Δῆλον δὴ, ὦ Σώκρατες, ὅτι διπλασία. ΣΩ. Ὁρᾷς, ὦ Μένων, ὡς ἐγὼ τούτων [6] οὐδὲν διδάσκω, ἀλλ' ἐρωτῶ πάντα; d.
καὶ νῦν οὗτος οἴεται εἰδέναι ὁποία ἐςὶν, ἀφ' ἧς τὸ ὀκτώπουν [7] χωρίον γενήσεται. ἢ οὐ δοκεῖ σοι; ΜΕΝ. Ἔμοιγε.
ΣΩ. Οἶδεν οὖν; ΜΕΝ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οἴεται δέ γε, ἀπὸ τῆς διπλασίας; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Θεῶ δὴ αὐτὸν ἀναμιμνησκόμενον ἐφεξῆς, ὡς δεῖ ἀναμιμνήσκεσθαι. Σὺ δέ μοι 17
λέγε, ἀπὸ τῆς διπλασίας γραμμῆς φῇς τὸ διπλάσιον χωρίον
p. 83. γίγνεσθαι; τοιόνδε λέγω· μὴ ταύτῃ μὲν μακρὸν, τῇ δὲ βραχὺ, ἀλλὰ ἴσον πανταχῇ ἔςω ὥσπερ τουτὶ, διπλάσιον δὲ τούτου ὀκτώπουν. ἀλλὰ ὅρα, εἰ ἔτι σοι ἀπὸ τῆς διπλασίας δοκεῖ ἔσεσθαι. ΠΑΙ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Οὐκοῦν διπλασία b.
αὕτη ταύτης γίγνεται, ἂν ἑτέραν τοσαύτην προσθῶμεν ἐνθένδε [1]; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀπὸ ταύτης δὴ, φῄς, ἔςαι τὸ ὀκτώπουν χωρίον, ἂν τέτταρες τοσαῦται γένωνται; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Ἀναγραψώμεθα δὴ ἀπ' αὐτῆς ἴσας τέτταρας. ἄλλο τι ἢ τουτὶ ἂν εἴη, ὃ φῄς τὸ ὀκτώπουν εἶναι; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐν αὐτῷ ἐςι ταυτὶ τέτταρα, ὧν c.
ἕκαςον ἴσον τούτῳ ἐςὶ τῷ τετράποδι; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πόσον οὖν γίγνεται; οὐ τετράκις τοσοῦτον; ΠΑΙ. Πῶς δ', οὔ; ΣΩ. Διπλάσιον οὖν ἐςι τὸ τετράκις τοσοῦτον; ΠΑΙ. Οὐ μὰ Δία. ΣΩ. Ἀλλὰ ποσαπλάσιον; ΠΑΙ. Τετραπλάσιον. ΣΩ. Ἀπὸ τῆς διπλασίας ἄρα, ὦ παῖ, οὐ διπλάσιον, ἀλλὰ τετραπλάσιον γίγνεται χωρίον. ΠΑΙ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Τεττάρων γὰρ τετράκις ἐςὶν ἑκκαίδεκα [2]. οὐχί; ΠΑΙ.

noli. Nam sic alibi quoque e. g. Cratyl. p. 394. d. Τοῖς μὲν δὴ κατὰ φύσιν γιγνομένοις τὰ αὐτὰ ἀποδοτέον ὀνόματα. Πάνυ γε. Τί δαὶ τοῖς παρὰ φύσιν —;

6 Optimi sane codd. Vat. et Clark. cum duobus aliis praebent hodie quod olim desiderabat Schleiermacher, τοῦτον. Tamen vulgatam, quae Ficini, et Coisl. (qui habet οὐδὲν τούτων) auctoritate nititur, mutandam non duximus: quoniam melius coëunt haec, τούτων οὐδὲν — ἀλλὰ πάντα, quam τοῦτον et repetitum statim οὗτος. Neque in talibus, quale est τούτων, τοῦτον, vel optimorum codicum aliqua esse putanda est auctoritas.

7 Ita hic et in sequentibus codices. Vulgo ὀκτάπουν.

1 Cave corrigendum credas ἐνθάδε. Ita enim solent Graeci; nec minus Latini, qui eodem modo dicunt *ab hac parte*. Vide paullo post καὶ ἐνθένδε ὡσαύτως.

2 Ad τεττάρων et ad ἑκκαίδεκα mente supplendum ποδῶν χωρίον. Alias genitivus unde pendeat non habebit.

d. *Ναί. ΣΩ. Ὀκτώπουν δ' ἀπὸ ποίας γραμμῆς; οὐχὶ ἀπὸ μὲν ταύτης τετραπλάσιον; ΠΑΙ. Φημί. ΣΩ. Τέταρτον* [3] *δὲ ἀπὸ τῆς ἡμισείας* [4] *ταυτησὶ τουτί; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Εἶεν. τὸ δὲ ὀκτόπουν, οὐ τοῦδε μὲν διπλάσιόν ἐστι, τούτου δὲ ἡμισυ; ΠΑΙ. Πάνυ γε* [5]. *ΣΩ. Οὐκ ἀπὸ μείζονός ἔσται ἢ τοσαύτης γραμμῆς, ἀπὸ ἐλάττονος δὲ ἢ τοσησδί; ἢ οὔ; ΠΑΙ. Ἔμοιγε δοκεῖ οὕτω. ΣΩ. Καλῶς· τὸ γὰρ σοὶ δοκοῦν, τοῦτο ἀποκρίνου. καί μοι λέγε· οὐχ ἥδε μὲν δυοῖν*
e. *ποδοῖν ἦν, ἡ δὲ τεττάρων; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Δεῖ ἄρα τὴν τοῦ ὀκτώποδος χωρίου γραμμὴν μείζω μὲν εἶναι τῆσδε τῆς δίποδος, ἐλάττω δὲ τῆς τετράποδος. ΠΑΙ. Δεῖ. ΣΩ. Πειρῶ δὴ λέγειν, πηλίκην τινὰ φῂς αὐτὴν εἶναι. ΠΑΙ. Τρίποδα. ΣΩ. Οὐκοῦν ἄνπερ τρίπους ᾖ, τὸ ἥμισυ ταύτῃ προσλῃψόμεθα, καὶ ἔσαι τρίπους; δύο μὲν γὰρ οἵδε, ὁ δὲ εἷς. καὶ ἐνθένδε ὡσαύτως· δύο μὲν οἵδε, ὁ δὲ εἷς. καὶ*
f. *γίγνεται τοῦτο τὸ χωρίον, ὃ φῂς. ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν, ἂν ᾖ τῇδε τριῶν καὶ τῇδε τριῶν, τὸ ὅλον χωρίον τριῶν τρὶς ποδῶν γίγνεται; ΠΑΙ. Φαίνεται. ΣΩ. Τρεῖς δὲ τρὶς πόσοι εἰσὶ πόδες; ΠΑΙ. Ἐννέα. ΣΩ. Ἔδει δὲ τὸ διπλάσιον πόσων εἶναι ποδῶν; ΠΑΙ. Ὀκτώ. ΣΩ. Οὐδ' ἄρα ἀπὸ τῆς τρίποδος πω τὸ ὀκτώπουν χωρίον γίγνεται. ΠΑΙ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλ' ἀπὸ ποίας, πειρῶ ἡμῖν εἰπεῖν*

3 Gedikius putabat *τέταρτον* dici posse quadratum A b c d ut quarta pars quadrati A B C D. Sed cum *τετράπλάσιον* hic dictum sit non nisi respectu minoris quadrati, posterius hoc in eadem orationis serie quarta pars ita absolute dici non potest. Quare unice vera est Cornarii emendatio, *τετράπουν*.

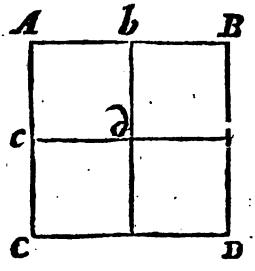

4 Codices optimi et plurimi nunc firmant id quod ex inscriptione Attica collegi et exposui in nota ad Gramm. ampl. §. 62. Obs. 1., femininum vocis *ἥμισυς* apud antiquiores Atticos fuisse forma ionica *ἡμίσεα* gen. *ἡμισείας*. Id in aliquibus codd. mutatum hic fuit in formam consuetam *ἡμισείας*, in aliis in *ἡμίσεως*, quod olim corrigebam ita, *ἡμίσεος*, ut generis communis.

5 Istud *πάνυ γε* omnes omittunt praeter Vind. et Ven. Σ.

6 Non

p. 84. ἀκριβῶς. καὶ εἰ μὴ βούλει ἀριθμεῖν, ἀλλὰ δεῖξον ἀπὸ ποίας. ΠΑΙ. Ἀλλὰ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἔγωγε οὐκ οἶδα. ΣΩ. Ἐννοεῖς αὖ, ὦ Μένων, οὗ ἐξιν ἤδη βαδί- 18
ζων ὅδε τοῦ ἀναμμνήσκεσθαι [1]; ὅτι τὸ μὲν πρῶτον, ἤδει μὲν οὔ, ἦτις ἐξὶν ἡ τοῦ ὀκτώποδος χωρίου γραμμή, ὥσπερ οὐδὲ νῦν πω οἶδεν· ἀλλ' οἴεται γ' αὐτὴν [2] τότε εἰδέναι, καὶ θαρραλέως ἀπεκρίνετο, ὡς εἰδώς, καὶ οὐχ ἡγεῖτο ἀπορεῖν· νῦν δὲ ἡγεῖται ἀπορεῖν ἤδη, καὶ ὥσπερ οὐκ οἶδεν, οὐδ' οἴεται εἰδέναι. ΜΕΝ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Οὐκοῦν b.
νῦν βέλτιον ἔχει περὶ τὸ πρᾶγμα ὃ οὐκ ἤδει; ΜΕΝ. Καὶ τοῦτό μοι δοκεῖ. ΣΩ. Ἀπορεῖν οὖν αὐτὸν ποιήσαντες, καὶναρκᾶν ὥσπερ ἡ νάρκη, μῶν τι ἐβλάψαμεν; ΜΕΝ. Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Προὔργου γοῦν τι πεποιήκαμεν, ὡς ἔοικε, πρὸς τὸ ἐξευρεῖν ὅπη ἔχει. νῦν μὲν γὰρ καὶ ζητήσειεν ἂν ἡδέως, οὐκ εἰδὼς· τότε δὲ ῥᾳδίως ἂν καὶ πρὸς πολλοὺς καὶ πολλάκις ᾤετ' ἂν εὖ λέγειν περὶ τοῦ διπλασίου χωρίου, ὡς δεῖ διπλασίαν τὴν γραμμὴν ἔχειν μήκει [3]. ΜΕΝ. Ἔοικεν. ΣΩ. Οἴει οὖν ἄν αὐτὸν πρότερον ἐπιχειρῆσαι ζητεῖν c.
ἢ μανθάνειν τοῦτο, ὃ ᾤετο εἰδέναι, οὐκ εἰδὼς, πρὶν εἰς ἀπορίαν κατέπεσεν, ἡγησάμενος μὴ εἰδέναι, καὶ ἐπόθησε τὸ εἰδέναι; ΜΕΝ. Οὔ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ὤνητο [4] ἄρα ναρκήσας. ΜΕΝ. Δοκεῖ μοι. ΣΩ. Σκέψαι δὴ, ἐκ ταύτης τῆς ἀπορίας ὅτι [5] καὶ ἀνευρήσει ζητῶν μετ' ἐμοῦ,

6 Non hic tantum sed per totum hoc episodium tam manifesto ministrat puero notiones Socrates, ut de propria earum generatione, quam nonnisi juvet arte obstetricia, cogitari non possit. Neque haec mens est Socratis, qui hoc tantum agit, ut ex *facilitate*, qua notiones a puero perspiciantur, demonstret eas non nunc demum animo ejus inseri. *SCHLEIERM.*

1 Genitivus τοῦ ἀναμ. pendet ab οὗ (quo reminiscentiae): Viden' quos in recordando progressus fecerit? *GED.* Sed proba videtur C. D. Beckii emendatio οἷ pro οὗ. Dem. Olynth. 3. p. 42, 25. ὁρᾶτε — οἳ προελήλυθεν ἀσελγείας ἄνθρωπος. Et cf. ad 34. a.

2 Sic Be. ex Vat. et Clark. Vulgo ᾠετο ταύτην.

3 Leviter perstringit Menonem, qui antea §. 13. dixerat, se *saepissime et ad multos* de virtute locutum esse. *GED.*

4 Forma Atticis etiam scriptoribus praelata, v. Phryn. p. 6. (12.), Herodianus Piersoni p. 451.

5 Schleierm. scribendum putat ὅ,τι, quod non tam ob defectum accusativi in vulgata

οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἐρωτῶντος ἐμοῦ καὶ οὐ [6] διδάσκοντος. φύλαττε δὲ, ἄν που εὖῃς με διδάσκοντα καὶ διεξιόντα αὐτῷ,
19 ἀλλὰ μὴ τὰς τούτου [7] δόξας ἀνερωτῶντα. Λέγε γάρ μοι σύ· οὐ τὸ μὲν τετράπουν τοῦτο ἡμῖν ἔχει χωρίον; μανθάνεις; ΠΑΙ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἕτερον δὲ αὐτῷ προσθεῖμεν ἂν τουτὶ ἴσον; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Καὶ τρίτον τόδε ἴσον ἑκατέρῳ τούτων; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν προσαναπληρωσαίμεθ' ἂν τὸ ἐν τῇ γωνίᾳ τόδε [1]; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν γένοιτ' ἂν τέτταρα ἴσα χωρία τάδε; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τί οὖν; τὸ ὅλον τόδε ποσαπλάσιον τοῦδε γίγνεται; ΠΑΙ. Τετραπλάσιον. ΣΩ. Ἔδει δὲ διπλάσιον ἡμῖν
b. γενέσθαι· ἢ οὐ μέμνησαι; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκοῦν ἔχει αὕτη ἡ γραμμὴ [2] ἐκ γωνίας εἰς γωνίαν τινὰ τέμνουσα

gata adoptaverim, quam ob conjunctionem ὅτι, cujus loco post σκέψαι requiri videtur potius ὡς.

6 Sic Be. e codd. Vulgo male μή.

7 Miro consensu codd. opt. et plur. τούτων: ut istud τούτου, quod displicet post illud αὐτῷ, videatur esse e correctione. An fuit olim τὰς περὶ τούτων δόξας? An recte habet δόξαι τούτων, atque explicandum eo quem indicavimus supra ad §. 7. not. 2. modo?

1 Socrates uni quadrato duo jam alia addiderat, hunc in modum:

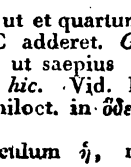

Restabat ut et quartum ad angulum C adderet. *GED.* — Τόδε hic ut saepius est loco adverbii *hic*. Vid. Ind. ad Soph. Philoct. in ὅδε.

2 Articulum ἡ, monente Struvio, e legibus linguae inserui.

Ad haec et sequentia intelligenda Socrates hanc figuram delineasse putandus est:

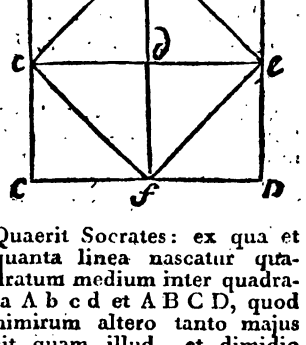

Quaerit Socrates: ex qua et quanta linea nascatur quadratum medium inter quadrata A b c d et A B C D, quod nimirum altero tanto majus sit quam illud, et dimidio minus quam hoc. Interrogando puerum tandem eo adducit, ut agnoscat, nasci ejusmodi quadratum ex linea diagonali (vel, ut tunc loqui etiam solebant, e diametro) b c. Quadratum enim b c e f, ex hac linea constructum, altero tanto majus esse quam qua-

p. 85. *δίχα ἕκαστον τούτων τῶν χωρίων* [3]; *ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν τέτταρες αὗται γίγνονται γραμμαὶ ἴσαι, περιέχουσαι τουτὶ τὸ χωρίον; ΠΑΙ. Γίγνονται. ΣΩ. Σκόπει δὴ, πηλίκον τί ἐστι τοῦτο τὸ χωρίον. ΠΑΙ. Οὐ μανθάνω. ΣΩ. Οὐχὶ τεττάρων ὄντων τούτων, ἥμισυ ἑκάστου ἑκάστη ἡ γραμμὴ ἀποτέτμηκεν ἐντός; ἢ οὔ; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πόσα οὖν* c. *τηλικαῦτα ἐν τούτῳ ἔνεστι; ΠΑΙ. Τέτταρα. ΣΩ. Πόσα δὲ ἐν τῷδε; ΠΑΙ. Δύο. ΣΩ. Τὰ δὲ τέτταρα τοῖν δυοῖν τί ἐστι; ΠΑΙ. Διπλάσια.* [4] *ΣΩ. Τόδε οὖν ποσάπουν γίγνεται; ΠΑΙ. Ὁκτώπουν. ΣΩ. Ἀπὸ ποίας γραμμῆς; ΠΑΙ. Ἀπὸ ταύτης. ΣΩ. Ἀπὸ τῆς ἐκ γωνίας εἰς γωνίαν τεινούσης τοῦ τετράποδος; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Καλοῦσι δέ γε ταύ-* d. *την διάμετρον οἱ σοφισταί· ὥς', εἰ ταύτη διάμετρος ὄνομα, ἀπὸ τῆς διαμέτρου ἄν, ὡς σὺ φῂς, ὦ παῖ Μένωνος, γίγνοιτ' ἂν τὸ διπλάσιον χωρίον. ΠΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Σώκρατες.*

quadratum A b c d, evidenter demonstratur inde, quod quattuor talia trigona ut b c d continet, qualia duo tantum insunt quadrato A b c d. *GED.*

3 Grave mendum hic irrepsit. Offendit enim statim pronomen (*τινὰ*) male abundans; neque id magis in Graecis ferendum est, quam in Ficini tralatione, *ab angulo in angulum aliquem.* Tum verbum deest complendae sententiae. Id vero in vicinia erat. Scribendum *γραμμὴ, ἣ ἐκ γωνίας εἰς γωνίαν τείνει, τέμνουσα* —. Illud proprium vocabulum est geometricae disciplinae. *WOLF.* Praestantem hanc utique correctionem ex iis quas mihi scripsi legibus in textum nondum recepi, quoniam aliae quoque hanc sententiam enuntiandi rationes sunt. In quibus est id quod ex correctione habet Par. E, in quo super *ι* vocis *τινὰ* scriptum est *ει* et super *α* — *ουσ*, quam emendationem etiam Cornarius protulit. Certe hanc lectionem, *ἔχειν αὕτη ἡ γραμμὴ, ἣ ἐκ γ. ε. γ. τείνουσα, τέμνουσα δίχα*, confirmatam illam quadamtenus iis quae mox (c.) repetendo inferuntur, ob homoeoteleuton non spreverim. Sed potest etiam sine verbo *τείνειν* fuisse simpliciter *ἡ ἐκ γωνίας εἰς γωνίαν*, quam rationem Schleiermacher quoque proposuit.

4 Cum celeriter nimis et abrupte, in fine potissimum demonstrationis, ab hac quaestione ad illam quae sequitur, procedere videretur Socrates, acute Schleiermacher suspicatus est, excidisse hic quaedam in hunc fere sensum: *ΣΩ. Τόδε οὖν ποσαπλάσιον γίγνεται τούτου; Π. Διπλάσιον. Σ. Τοῦτο δὲ πηλίκον ἦν; Π. Τετράπουν. Σ. Τόδε οὖν ποσάπουν κ. τ. λ.* Apparet quam facile acies scribae ab illo *Τόδε οὖν ποσαπλάσιαν* aberrare potuerit ad hoc *Τόδε οὖν ποσάπουν.*

1 Ob

20 ΣΩ. Τί σοι δοκεῖ, ὦ Μένων; ἔξιν ἤντινα δόξαν οὐχ αὑτοῦ οὗτος ἀπεκρίνατο; MEN. Οὔκ· ἀλλ' ἑαυτοῦ. ΣΩ. Καὶ μὴν οὐκ ἤδει γε, ὡς ἔφαμεν ὀλίγον πρότερον. MEN. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Ἐνῆσαν δέ γε αὐτῷ αὗται αἱ δόξαι; ἢ οὔ; MEN. Ναί. ΣΩ. Τῷ οὐκ εἰδότι ἄρα περὶ ὧν ἂν μὴ εἰδῇ ἔνεισιν ἀληθεῖς δόξαι περὶ τούτων ὧν οὐκ οἶδε [1].
b. MEN. Φαίνεται. ΣΩ. Καὶ νῦν μέν γε αὐτῷ ὥσπερ ὄναρ ἄρτι ἀνακεκίνηνται αἱ δόξαι αὗται. εἰ δὲ αὐτόν τις ἀνερήσεται πολλάκις τὰ αὐτὰ ταῦτα, καὶ πολλαχῇ [2], οἶσθ' ὅτι τελευτῶν οὐδενὸς ἧττον ἀκριβῶς ἐπιστήσεται περὶ τούτων.
c. MEN. Ἔοικεν. ΣΩ. Οὐκοῦν οὐδενὸς διδάξαντος, ἀλλ' ἐρωτήσαντος, ἐπιστήσεται, ἀναλαβὼν αὐτὸς ἐξ αὑτοῦ τὴν ἐπιστήμην; MEN. Ναί. ΣΩ. Τὸ δὲ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν ἐν αὑτῷ ἐπιστήμην, οὐκ ἀναμνήσκεσθαί ἐστι; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἆρ' οὖν οὐ τὴν ἐπιστήμην, ἣν νῦν οὗτος ἔχει, ἤτοι
d. ἔλαβέ ποτε, ἢ ἀεὶ εἶχε; MEN. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὲν ἀεὶ εἶχεν, ἀεὶ ἦν καὶ [3] ἐπιστήμων· εἰ δὲ ἔλαβέ ποτε, οὐκ ἄν ἔν γε τῷ νῦν βίῳ εἰληφὼς εἴη. ἢ δεδίδαχέ τις τοῦτον.

1 Ob tautologiam quae his verbis inesse videtur, Gedikius excidisse conjecerat ὥσπερ τούτῳ ante περὶ τούτων, eo probabilius id esse ratus, quod his in universum dictis statim ad ipsum servulum redeat in subsequentibus oratio. Bekker contra verba ultima περὶ τ. ὧν οὐκ οἶδε ejicienda putat. Quae utraque ratio probabilitate caret. Heindorfius primus contendit, sana esse omnia et sic interpretanda: „Illi itaque qui nescit, quicquid illud est cujus est nescius —". Quam sententiam Ullrichius accuratius explicuit ita, ut Socrates hoc proprie dicat: „Qui igitur nescit quod nescit, recte tamen opinatur de eo quod nescit": quod aliis verbis sit „Cum quis nescit aliquid, *nescit id quidem*, sed nihilominus vera de eodem opinatur": conjunctivus autem cum ἄν positus sit ideo ut hic statim sentiamus, *nihil interesse, quid sit* illud quod ignoretur; quod disertius infra dicatur (ποιήσει ταὐτὰ ταῦτα περὶ τῶν ἄλλων μαθημάτων ἁπάντων). Atque huic explicationi accedo; in qua hoc unum fortasse moretur aliquem, quid sit cur verbum εἰδέναι priori loco struatur cum περί, cum simplicius foret τῷ οὐκ εἰδότι ἄρα ἃ ἂν μὴ εἰδῇ. Sed hoc admissum videtur, ut utrobique posita praepositione περί evidentior esset inter duas has propositiones relatio, οὐκ οἶδε μὲν περὶ ὧν ἂν μὴ εἰδῇ, ἀληθεῖς δὲ δόξας ἔχει περὶ τούτων ὧν οὐκ οἶδεν.

2 Sic Be. e codd. omnibus. Vulgo πολλαχοῦ. — Mox οἶσθ' ὅτι nota formula assensum expectantis: vid. infra §. 36.

3 Hunc ordinem adoptavi e Vind. et Ven. utr. Vulgo καὶ ἦν.

4 Di-

γεωμετρεῖν; οὗτος γὰρ ποιήσει περὶ πάσης γεωμετρίας ταυτὰ ταῦτα, καὶ τῶν ἄλλων μαθημάτων ἁπάντων. ἔξιν οὖν ὅστις τοῦτον πάντα δεδίδαχε; δίκαιος γάρ που εἶ εἰδέναι [4], ἄλλως τε ἐπειδὴ ἐν τῇ σῇ οἰκίᾳ γέγονε καὶ τέθραπται [5]. ΜΕΝ. Ἀλλ' οἶδα ἔγωγε, ὅτι οὐδεὶς πώποτε ἐδίδαξεν. ΣΩ. Ἔχει δὲ ταύτας τὰς δόξας, ἢ οὐχί; ΜΕΝ. Ἀνάγκη, ὦ Σώ- 21
κρατες, φαίνεται. ΣΩ. Εἰ δὲ μὴ ἐν τῷ νῦν βίῳ λαβὼν οὐκ
p.86. ἤδει τοῦτο [1], δῆλον ὅτι ἐν ἄλλῳ τινὶ χρόνῳ εἶχε καὶ ἐμεμα-

4 *Δίκαιος γάρ που εἶ εἰδέναι jure hoc scire debes.* Ita Noster in Sympos. 1. *δικαιότατος εἶ τοὺς τοῦ ἑταίρου λόγους ἀπαγγέλλειν.* GED. Add. infr. Crit. 4. et vid. Gramm. §. 138. I, 7.

5 Be. e codd. Vind. Ven. Σ et Vat. 2. post *ἄλλως τε* inseruit *καί*. Ego tamen optimos, qui a vulgata sunt, deserere non possum, dum e linguae vel ex atticae saltem consuetudinis legibus demonstratum sit hanc particulam omitti non posse. Vid. Herm. ad Vig. num. 232. cui non assentio, cum dicit omitti ideo non posse quod ad integritatem formulae bimembris „cum aliter, tum —" necessaria sit. Multa enim quae in prima formulae alicujus origine sunt, usus postea brevitatisque studium omittit. Neque magis iis assentio, qui in talibus exemplis quale est Xen. Mem. 1, 2, 59. *ἄλλως τε ἂν πρὸς τοῦτο καὶ θρασεῖς ὦσι*, distractam putant particulam *καί*, non sentientes eam, si ponatur ante *ἐάν*, nihilominus desiderari ante *θρασεῖς* quoque, ubi diversam habet et ad solum *πρὸς τοῦτο* relationem. Nimirum illo loco et in omnibus ubi post conjunctionem, qualis est *εἰ*, *ἐπειδή*, infertur *καί*, superius *καί* post *ἄλλως τε* euphoniae causa omissum puto: quod tamen nil mirum si etiam citra talem causam in formula tritissima saepe factum est ut ap. Isocr. ad Nicocl. 14. *ἄλλως τε ἐπειδὴ περὶ τῶν γυμνασίων — ἀμφισβητοῦσιν*, ubi sine codd. *καί* inseruit Coraës. Veruntamen cum alio ejusdem auctoris loco, Areop. 31., in simili sermone pars codicum sicut nostro hoc loco particulam praebuerint, rem accuratiori examini relictam puto. Certe illi etiam Hermanni rationi, qua discrimen inter *ἄλλως τε καὶ praesertim*, et *ἄλλως τε praetereaque*, statuit, accedere nequeo. Locum enim poëtae, Soph. Oed. T. 1110. ubi talis formulae *ἄλλως τε* usus est, ad ceteros dissimiles omnes refingendos nihil valere censeo.

1 Male olim alteram negationem damnabam. Quippe *οὐκ ἤδει* referendum ad tempus ante hoc colloquium, Schleierm. *Wenn er sie aber in diesem Leben nicht erlangt hat und daher nicht wußte*; quod in sermone absoluto esset *οὐ λαβὼν ἐν τῷ νῦν βίῳ οὐκ ἤδει*. Verum in ratione negationum *μή* et *οὐ* remanet incongruum quid. Nam istud *οὐκ ἤδει* manifesto pendet a particula *εἰ*, ideoque deberet esse *μὴ ἤδει*: contra *μὴ λαβών* refertur ad rem quae ut vera jam ponitur, *ἐπειδὴ οὐκ ἔλαβεν ἐν τῷ νῦν χρό-*

θήκει. MEN. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκοῦν οὗτός γέ ἐστιν ὁ
b. χρόνος, ὅτ' οὐκ ἦν ἄνθρωπος; MEN. Ναί. ΣΩ. Εἰ οὖν
ὃν ἂν ᾖ χρόνον καὶ ὃν ἂν μὴ ᾖ ἄνθρωπος [2], ἐνέσονται
αὐτῷ ἀληθεῖς δόξαι, αἳ ἐρωτήσει ἐπεγερθεῖσαι ἐπιστῆμαι γί-
γονται [3], ἆρ' οὖν [4] τὸν ἀεὶ χρόνον μεμαθηκυῖα ἔξει ἡ
ψυχὴ αὐτοῦ; δῆλον γάρ, ὅτι τὸν πάντα χρόνον ἔξιν ἢ οὐκ
c. ἔξιν ἄνθρωπος. MEN. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ ἀεὶ ἡ
ἀλήθεια ἡμῖν τῶν ὄντων ἐστὶν ἐν τῇ ψυχῇ, ἀθάνατος ἂν ἡ
ψυχὴ εἴη; ὥστε θαῤῥοῦντα χρή, ὃ μὴ τυγχάνεις ἐπιστάμενος
νῦν, τοῦτο δ' ἐστίν, ὃ μὴ μεμνημένος, ἐπιχειρεῖν ζητεῖν καὶ
ἀναμιμνήσκεσθαι. MEN. Εὖ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρα-
τες, οὐκ οἶδ' ὅπως. ΣΩ. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἐμοί, ὦ Μένων,
d. καὶ τὰ μέν γε ἄλλα [5] οὐκ ἂν πάνυ ὑπὲρ τοῦ λόγου διισχυ-
ρισαίμην [6], ὅτι δ' οἰόμενοι δεῖν ζητεῖν ἃ μή τις οἶδε, βέλ-

χρόνος, ideoque deberet esse οὗ λαβών. Videtur itaque particula εἰ proximum sibi οὗ velut attraxisse atque in peculiare sibi μή mutasse, quo facto, particula οὗ, quam aures tamen desiderabant, in alterum locum migravit; totum autem una nunc est implexa propositio, quam distinctionibus ante μὴ et ante οὗ positis non solvas.

2 Vulgo Εἰ οὖν ὅταν ᾖ χρόνον ἢ καὶ ὃν ἂν μὴ ᾖ α. Vocem ὅταν certissima conjectura Cornarius jam emendaverat. Nunc e Ven. Σ enotatum est saltem δ ἂν. Idem codex cum Vind. omittit vulgatum ἢ ante καί, quod delendum suaserat Heindorfius, ego nunc delevi: iidemque codices omittunt etiam alterum ᾖ: ne hoc quidem male, ut recte judicat Ullrichius conferens infra §. 31, εἰ ἐσὸν ἀγαθοὶ ἢ μὴ ἄνδρες.

3 Vulgo αἱ ἐρωτήσεις ἐπεγερθεῖσαι ε. γ. Quod *Sydenhamus*, in nota ad anglicam interpretationem excogitavit, αἷς ἂν ἐρωτήσεις ἐπεγ. longe ineptissimum est et vix graecum. Ac multo tolerabilius erat quod olim *Cornarius* conjecerat, αἳ ἐρωτήσειαν. At ne hoc quidem verum est. Nam ἐρώτησις est *actio interrogandi*, ipsa vero *proposita quaestio* seu *interrogatum* est ἐρώτημα s. ἐρωτώμενον. Ita scriptores optimi, ita Plato ubique loquitur. Ponendum igitur una abjecta littera, αἳ ἐρωτήσει i. e. *actione interrogandi* seu *sciscitando*, ut vertit Ficinus. *WOLF.* Certissimae emendationi auctoritas nunc accedit codicis Par. F, in quo ἐρωτήσει scriptum e correctione. In cod. autem E ultimis vocis ἐρωτήσεις litteris suprascriptum σιν.

4 Ἆρ οὖν hic valet ἆρ' οὖν οὐ — *nonne igitur*. vid. Heind. ad Cratyl. 12, Theaet. 137.

5 Vind. et Ven. Σ Καὶ γὰρ ἐγώ, ὦ Μ., τὰ μέν γε ἄλλα,

6 Conferatur Gorg. p. 527, a. (καὶ οὐδέν γ' ἂν θαυμαστὸν ἦν), ut ex simili Socratis diffidentia appareat, hic etiam *tempus* maxime *definitum* illud

τίους ἂν εἶμεν [7] καὶ ἀνδρικώτεροι καὶ ἧττον ἀργοὶ, ἢ εἰ οἰόμεθα, ἃ μὴ ἐπιζάμεθα, μηδὲ δυνατὸν εἶναι εὑρεῖν, μηδὲ δεῖν ζητεῖν, περὶ τούτου πάνυ ἂν διαμαχοίμην, εἰ οἷόστε εἴην, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ. *MEN.* Καὶ τοῦτο μέν γε δοκεῖς μοι εὖ λέγειν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Βούλει οὖν, ἐπειδὴ ὁμονοοῦμεν ὅτι ζητητέον περὶ 22
οὗ μή τις οἶδεν, ἐπιχειρήσωμεν κοινῇ ζητεῖν, τί ποτ' ἐστὶν ἀρετή; *MEN.* Πάνυ μὲν οὖν. οὐ μέντοι, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ἔγωγε ἐκεῖνο ἂν ἡδιστα, ὅπερ ἠρόμην τοπρῶτον, καὶ σκεψαίμην καὶ ἀκούσαιμι· πότερον ὡς διδακτῷ ὄντι αὐτῷ δεῖ ἐπιχειρεῖν [1], ἢ ὡς φύσει, ἢ ὡς τίνι ποτὲ τρόπῳ παραγιγνομένης τοῖς ἀνθρώποις τῆς ἀρετῆς. *ΣΩ.* Ἀλλ' εἰ μὲν b.
ἐγὼ ἦρχον, ὦ Μένων, μὴ μόνον ἐμαυτοῦ ἀλλὰ καὶ σοῦ, οὐκ ἂν ἐσκεψάμεθα πρότερον, εἴτε διδακτὸν εἴτε οὐ διδακτὸν ἡ ἀρετὴ, πρὶν ὅ,τι ἐστὶ πρῶτον ἐζητήσαμεν αὐτό [2]. ἐπειδὴ δὲ σὺ σαυτοῦ μὲν οὐδ' ἐπιχειρεῖς ἄρχειν, ἵνα δὴ ἐλεύθερος ᾖς, ἐμοῦ δὲ ἐπιχειρεῖς τε ἄρχειν καὶ ἄρχεις, συγχωρήσομαί σοι. τί γὰρ χρὴ ποιεῖν; ἔοικεν οὖν σκεπτέον εἶναι, ποῖόν τί ἐστιν, ὃ μήπω ἴσμεν, ὅ,τι ἐστίν. εἰ μή τι οὖν ἀλλὰ σμικρόν γέ c.

lud esse, quod pro certo dare nolit, fortassis etiam ipsum ἀναμνήσεως vocabulum, quatenus huic quoque et temporis et personae notio inest; minime autem sensum hujus doctrinae interiorem. *SCHLEIERM.*

7 Sic optimi. Vulgo εἴημεν: alii ἦμεν. Mox autem vulgatum οἰόμεθα tenent Clark. et Vat., ut appareat quam parum in pusillis ejusmodi vel optimis codd. tribuendum sit. Longe plurimi οἰοίμεθα.

1 Ven. Σ omittit δεῖ: contra Paris. F habet δεῖ καὶ ἐπ.: quae sunt notanda quoniam impeditum quid est certe in proximis ἢ ὡς — ἀρετῆς. Anacoluthus enim est genitivus post dativum illum; quem si repetas ita, ἢ ὡς τίνι ποτὲ τρόπῳ παραγιγνομένης τῆς ἀρετῆς δεῖ ἐπιχειρεῖν αὐτῷ, distingui videantur haec αὐτῷ et ἀρετῆς quae idem tamen sunt. Quin in sensu quoque est aliqua anacoluthia; nam si φύσει προσγίγνεται ἡ ἀρετὴ, quomodo dici potest δεῖν ἐπιχειρεῖν αὐτῇ? Sed circa anacolutha quid licuerit antiquis e frequentia exemplorum discendum nobis est. Vid. not. ad Crit. 5. d.

2 Sic Be. ex opt. et plur. Vulgo αὐτὸ ἔζητ. Αὐτὸ hic non spectat ad rem ipsam, quae hic est virtus: hoc enim sic tantum recte procederet, si de alio quopiam ad virtutem spectanti, *quid sit*, quaeri jussisset Meno: sed αὐτὸ spectat *primariam* de re aliqua *quaestionem*: „antequam illud ipsum, *quid* sit virtus, indagaverimus."

3 Εἰ

μοι τῆς ἀρχῆς χάλασον [3]· καὶ συγχώρησον, ἐξ ὑποθέσεως αὐτὸ σκοπεῖσθαι, εἴτε διδακτόν ἐστιν, εἴτε ὁπωσοῦν. λέγω δὲ τὸ ἐξ ὑποθέσεως ὧδε, ὥσπερ οἱ γεωμέτραι πολλάκις σκοποῦνται, ἐπειδάν τις ἔρηται αὐτοὺς, οἷον περὶ χωρίου, εἰ οἷόντε ἐς τόνδε τὸν κύκλον τόδε τὸ χωρίον τρίγωνον ἐντα- p. 87.
θῆναι· εἶποι ἄν τις, ὅτι οὔπω οἶδα, εἰ ἔχει τοῦτο τοιοῦτον· ἀλλ' ὥσπερ μέν τινα ὑπόθεσιν προὔργου οἶμαι ἔχειν πρὸς
d. τὸ πρᾶγμα τοιάνδε· εἰ μέν ἐστι τοῦτο τὸ χωρίον τοιοῦτον, οἷον παρὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῦ γραμμὴν παρατείναντα ἐλλείπειν τοιούτῳ χωρίῳ οἷον ἂν αὐτὸ τὸ παρατεταμένον ᾖ [4], ἄλλο τι συμβαίνειν μοι δοκεῖ· καὶ ἄλλο αὖ, εἰ ἀδύνατόν ἐστι ταῦτα παθεῖν. ὑποθέμενος οὖν, ἐθέλω εἰπεῖν σοι τὸ συμβαῖνον περὶ τῆς ἐντάσεως αὐτοῦ εἰς τὸν κύκλον, εἴτε
23 ἀδύνατον, εἴτε μή. οὕτω δὴ καὶ περὶ ἀρετῆς ἡμεῖς, ἐπειδὴ οὐκ ἴσμεν οὐθ' ὅ,τι ἐστίν, οὐθ' ὁποῖόν τι, ὑποθέμενοι αὐτὸ, σκοπῶμεν, εἴτε διδακτὸν, εἴτε οὐ διδακτόν ἐστιν, [1], ὧδε λέ-

3 *Εἰ μή τι ἀλλὰ* — formula est elliptica, cujus unicum exemplum posuit Hoogevenus hoc ex Rep. 6. p. 509. c. *μηδαμῶς γε παύσῃ εἰ μή τι ἄλλα τὴν περὶ τὸν ἥλιον ὁμοιότητα αὖ διεξιών*: ubi *εἰ μή τι ἀλλὰ* nihil est nisi *saltem*, sed aliquanto fortius quam *γοῦν*: ad verbum, *si nihil (de ceteris), hoc tamen*. Ita etiam hoc loco operosius haec expleas in hunc sensum: „*Si igitur* persistis in tuo imperio, *neque quicquam* de eo mihi remittis, *at* frena tamen paululum *laxato*."

4 Videantur, quae ad hunc locum difficillimum dicta sunt in Excursu II.

1 Struvius scribendum censet *εἴτε μὴ διδ. ε.*, sicut paulo ante *εἴτε ἀδύνατον εἴτε μή*. Differunt tamen duo haec enuntiata eo quod in priori *εἴτε* est condicionale: *ἐθέλω σοι εἰπεῖν τὸ συμβαῖνον, εἴτε ἀδύνατον, εἴτε μὴ* (sc. *ἐστὶ, ταῦτα παθεῖν*), lat. *sive — sive*: in hoc autem *εἴτε* est oblique interrogativum: *σκοπῶμεν, εἴτε διδακτὸν εἴτε οὐ διδακτόν* lat. *utrum — an*. Jam in hac quoque particularum *εἰ* et *εἴτε* significatione alia sane nunc mihi exempla ex attica prosa succurrunt nulla nisi in quibus itidem legatur *μή*, ut Demosth. de Rhod. Lib. p. 193, 17. *σκοπεῖτε, εἴτ' ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι ταῦτ', εἴτε καὶ μή*. Sed non abhorrere tamen ab interrogatione obliqua formam *οὐ* quoque, colligas tum ex eo quod utriusque interrogandi rationis tanta est cognatio, ut obliqua haud raro iisdem quibus directa particulis formisque utatur, quales sunt *τίς, ἆρα*, et his certe negationem *οὐ* adjungat; ut statim initio hujus dialogi: *Ἔχεις εἰπεῖν, ἆρα διδακτὸν ἢ ἀρετὴ ἢ οὐ διδακτόν;* tum ex usu Homeri, qui non modo saepius duplex *ἤ* (cujus nulla ab *εἴτε* diversitas) ita construit, *ὄφρα ἴδωμαι, ἢ — ἠὲ καὶ οὐκί*: sed semel etiam (Il. *β*, 349.) nostro simillimum habet,

γοντες· εἰ ποῖόν τί ἐχι τῶν περὶ τὴν ψυχὴν ὄντων ἀρετὴ, διδακτὸν ἂν εἴη, ἢ οὐ διδακτόν; πρῶτον μὲν, εἰ ἔχιν ἀλλοῖον ἢ οἷον ἐπιχήμη, ἆρα διδακτὸν ἢ οὔ, ἢ, ὃ νῦν δὴ ἐλέγομεν, ἀναμνηχόν; [2] διαφερέτω δὲ μηδὲν ἡμῖν, ὁπότερῳ ἂν b. τῷ ὀνόματι χρώμεθα. ἀλλ' ἆρα διδακτόν; ἢ τοῦτό γε παντὶ δῆλον, ὅτι οὐδὲν ἄλλο διδάχκεται ἄνθρωπος ἢ ἐπιχήμην; ΜΕΝ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Εἰ δέ γ' ἐχὶν ἐπιχήμη τις ἡ ἀρετὴ, δῆλον ὅτι διδακτὸν ἂν εἴη. ΜΕΝ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Τούτου μὲν ἄρα ταχὺ ἀπηλλάγμεθα, ὅτι τοιοῦδε μὲν ὄντος, διδακτὸν, τοιοῦδε δ' οὔ [3]. ΜΕΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Τὸ δὴ [4] μετὰ τοῦτο, ὡς ἔοικε, δεῖ σκέψασθαι, πότερόν c. ἐστιν ἐπιστήμη ἡ ἀρετὴ, ἢ ἀλλοῖόν ἐπιστήμης. ΜΕΝ. Ἔμοιγε δοκεῖ τοῦτο μετὰ τοῦτο σκεπτέον εἶναι. ΣΩ. Τί δαὶ δή; ἄλλο τι ἢ ἀγαθὸν αὐτὸ φαμὲν εἶναι τὴν ἀρετήν; [5] καὶ αὕτη ἡ ὑπόθεσις μένει ἡμῖν, ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι; ΜΕΝ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μέν τί ἐστιν ἀγαθὸν καὶ ἄλλο χω- d. ριζόμενον ἐπιστήμης, τάχ' ἂν εἴη ἡ ἀρετὴ οὐκ ἐπιστήμη τις· εἰ δὲ μηδέν ἐστιν ἀγαθὸν ὃ οὐκ ἐπιστήμη περιέχει, ἐπιστήμην ἄν τιν' ὑποπτεύοντες αὐτὸ εἶναι [6], ὀρθῶς ὑποπτεύομεν;

bet, *Γνώμεναι εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις ἦὲ καὶ οὐκί.* Erunt etiam qui rem absolvi putent eo quod *οὐ διδακτόν* unam notionem et velut unum verbum constituat; cujus tamen rei exempla quae posuit Hermannus ad Vig. num. 510. mihi quidem non satisfaciunt; et vide quae dixi in Gramm. §. 135. Obs. 3.

Mox *ποῖον* ex opt. codd. cum Be. posui pro *ὁποῖον*, quoniam ubi utrumque recte dicitur (vid. supra ad 7.) sola codicum valet auctoritas.

2 Cave tria haec, *ἆρα — ἢ — ἢ —*, ut singula singulis respondentia jungas: posterius enim *ἤ* spectat ad solam vocem *διδακτόν*, abs qua semotum est, ne ista, *ἆρα διδακτὸν ἢ οὔ*, dirimantur.

3 Sic Be. ex optimis et plurimis. Vulgo *τοιοῦδε μὲν — μὴ τοιοῦδε δ' οὔ*. Sedulo in proximis quoque cavere videtur Plato ne distinguat inter *ἐπιχήμην* et *οὐκ ἐπιχήμην*, cujus loco ponit *ἀλλοῖον ἐπιχήμης*. Itaque hic etiam non dicit *μὴ τοιοῦδε*, sed bis *τοιοῦδε*, ut species positivae notionis servetur in utroque.

4 Malebat Struvius *Τὸ δὲ —* vel *Τὸ δὲ δὴ —*, ob praecedens *Τούτου μὲν —*. Sed vocula *δέ* hic rectius intelligitur, altera *δή*, *jam*, transitum praebente efficaciorem.

5 *Τὴν ἀρετήν* explicandi causa adjectum est: ne quis eliminandum forte censeat. Sic Alcib. I. 13. a. *πρὸς ταῦτα —, τὸ δίκαιον.*

6 Codd. omnes praeter Ven. Ξ *ἄν τι αὐτὸ ὑποπτ. ε.* Neque reddidit Ficinus pronomen *τινά*.

7 Clark.

ΜΕΝ. Ἔστι ταῦτα. ΣΩ. Καὶ μὴν ἀρετῇ γ' ἐσμὲν ἀγαθοί; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Εἰ δὲ ἀγαθοί, ὠφέλιμοι. πάντα γὰρ τἀγαθὰ ὠφέλιμα [7]. οὐχί; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Καὶ ἡ ἀρετὴ δὴ ὠφέλιμόν ἐστιν. ΜΕΝ. Ἀνάγκη ἐκ τῶν ὡμολο-
24 γημένων. ΣΩ. Σκεψώμεθα δή, καθ' ἕκαστον ἀναλαμβάνοντες, ποῖά ἐστιν ἃ ἡμᾶς ὠφελεῖ. ὑγίεια, φαμέν, καὶ ἰσχύς, καὶ κάλλος, καὶ πλοῦτος δή [1]· ταῦτα λέγομεν καὶ τὰ τοιαῦτα, ὠφέλιμα. οὐχί; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Ταυτὰ δὲ [2] ταῦ- p. 88.
τα φαμὲν ἐνίοτε καὶ βλάπτειν. ἢ σὺ ἄλλως φῂς ἢ οὕτως;
b. ΜΕΝ. Οὔκ· ἀλλ' οὕτως. ΣΩ. Σκόπει δή, ὅταν τί ἑκάστου τούτων ἡγῆται, ὠφελεῖ ἡμᾶς, καὶ ὅταν τί, βλάπτει. ἆρ' οὐχ, ὅταν μὲν ὀρθὴ χρῆσις, ὠφελεῖ, ὅταν δὲ μή, βλάπτει; ΜΕΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν καὶ τὰ κατὰ τὴν ψυχὴν σκεψώμεθα. σωφροσύνην τι καλεῖς, καὶ δικαιοσύνην, καὶ ἀνδρίαν, καὶ εὐμαθίαν, καὶ μνήμην, καὶ μεγαλοπρέπειαν,
c. καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα; ΜΕΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Σκόπει δή, τούτων ἆττα σοι δοκεῖ μὴ ἐπιστήμη εἶναι, ἀλλ' ἄλλο ἐπιστήμης, ἢ οὐχὶ ποτὲ μὲν βλάπτει, ποτὲ δὲ ὠφελεῖ; [3] οἷον ἀνδρία, εἰ μὴ ἔστι φρόνησις ἡ ἀνδρία, ἀλλ' οἷον θάρρός τι, οὐχ, ὅταν μὲν ἄνευ νοῦ θαρρῇ ἄνθρωπος, βλάπτεται, ὅταν
d. δὲ σὺν νῷ, ὠφελεῖται; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ σωφροσύνη ὡσαύτως, καὶ εὐμαθία, μετὰ μὲν νοῦ καὶ μανθανόμενα καὶ καταρτυόμενα, ὠφέλιμα, ἄνευ δὲ νοῦ, βλαβερά; ΜΕΝ. Πάνυ σφόδρα. ΣΩ. Οὐκοῦν συλλήβδην πάντα τὰ τῆς ψυχῆς ἐπιχειρήματα καὶ καρτερήματα, ἡγουμένης μὲν φρονήσεως, εἰς εὐδαιμονίαν τελευτᾷ, ἀφροσύνης δ', εἰς τοὐ-
e. ναντίον; ΜΕΝ. Ἔοικεν. ΣΩ. Εἰ ἄρα ἀρετὴ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ τί ἐστι, καὶ ἀναγκαῖον αὐτῷ ὠφελίμῳ εἶναι, φρόνησιν αὐτὸ δεῖ εἶναι· ἐπειδήπερ πάντα τὰ κατὰ τὴν ψυχήν, αὐτὰ μὲν καθ' αὑτὰ οὔτε ὠφέλιμα οὔτε βλαβερά ἐστι, προσγενομένης δὲ φρονήσεως ἢ ἀφροσύνης βλαβερά τε καὶ ὠφέλιμα γίγνεται. κατὰ δὴ τοῦτον τὸν λόγον, ὠφελίμόν γε οὖσαν

7 Clark. πάντα γὰρ ἀγαθὰ ὠφ. Vat. τὰ γὰρ ἀγ. ὠφ.

1 Vid. Ind. δή.

2 Sic pro vulg. δή scripsi e Coisl.

3 Scribendum εἰ οὐχὶ — ὠφελεῖ sine interrogationis nota. Nusquam enim in interrogatione ante οὐκ invenias ἢ. *HEIND.* E cod. Ambr. enotatum est ἤ. Mihi videtur optime omitti.

1 Ba-

τὴν ἀρετὴν, φρόνησιν δεῖ τιν' εἶναι. MEN. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Καὶ μὲν δὴ καὶ τἆλλα, ἃ νῦν δὴ ἐλέγομεν, 25
πλοῦτόν τε καὶ τὰ τοιαῦτα, τοτὲ μὲν ἀγαθὰ, τοτὲ δὲ βλαβερὰ εἶναι, ἆρ' οὐχ, ὥσπερ τῇ ἄλλῃ ψυχῇ ἡ φρόνησις ἡγουμένη, ὠφέλιμα τὰ τῆς ψυχῆς ἐποίει, ἡ δὲ ἀφροσύνη βλαβερὰ, οὕτως αὖ καὶ τούτοις ἡ ψυχὴ ὀρθῶς μὲν χρωμένη καὶ ἡγουμένη, ὠφέλιμα αὐτὰ ποιεῖ, μὴ ὀρθῶς δὲ βλαβερά; [1] *MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Ὀρθῶς δέ γε ἡ ἔμφρων ἡγεῖται, ἡμαρτημένως δ' ἡ ἄφρων; MEN. Ἔστι ταῦτα.* b.
ΣΩ. Οὐκοῦν οὕτω δὴ κατὰ πάντων εἰπεῖν ἐστι, τῷ ἀνθρώπῳ τὰ μὲν ἄλλα πάντα εἰς τὴν ψυχὴν ἀνηρτῆσθαι, τὰ δὲ
p. 89. *τῆς ψυχῆς αὐτῆς εἰς φρόνησιν, εἰ μέλλει ἀγαθὰ εἶναι. καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ φρόνησις ἂν εἴη τὸ ὠφέλιμον. φαμὲν δὲ τὴν ἀρετὴν ὠφέλιμον εἶναι; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Φρόνησιν* [2] *ἄρα φαμὲν ἀρετὴν εἶναι, ἤτοι ξύμπασαν, ἢ μέρος τι. MEN. Δοκεῖ μοι καλῶς λέγεσθαι, ὦ Σώκρατες, τὰ λεγόμενα. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει, οὐκ ἂν εἶεν φύ-* c.
σει οἱ ἀγαθοί [3]. *MEN. Οὔ μοι δοκεῖ. ΣΩ. Καὶ γὰρ ἄν που καὶ τόδ' ἦν. εἰ φύσει οἱ ἀγαθοὶ ἐγίγνοντο, ἦσάν που ἂν ἡμῖν, οἳ ἐγίγνωσκον τῶν νέων τοὺς ἀγαθοὺς τὰς φύσεις* [4] *οὓς ἡμεῖς ἂν παραλαβόντες, ἐκείνων ἀποφηνάντων, ἐφυλάττομεν ἂν ἐν ἀκροπόλει* [5], *κατασημηνάμενοι πολὺ μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον* [6], *ἵνα μηδεὶς αὐτοὺς διέφθει-*

1 Basis structurae haec est: *Καὶ μὲν δὴ καὶ τἆλλα — ἆρ' οὐχ ἡ ψυχὴ, ὀρθῶς μὲν χρωμένη αὐτοῖς, ὠφέλιμα ποιεῖ.* Sed ob inserta haec, *ὥσπερ τῇ ἄλλῃ ψυχῇ* (v. Ind. *ἄλλος*) *ἡ φρόνησις ἡγουμένη — ἐποίει*, pro *αὐτοῖς* necessarium factum erat *καὶ τούτοις*: quare mox inseritur *αὐτά*. Illud etiam observa, verba haec *πλοῦτόν τε καὶ τὰ τοιαῦτα*, quae inserta sunt ad explicanda pronomina *τἆλλα ἃ —*, paulo negligentius collocata esse inter *ἐλέγομεν* et verba inde pendentia. Denique monendi sunt tirones, pro praesenti *ποιεῖ* usurpatum esse impf. *ἐποίει*, quo respicitur expositio modo facta de *φρονήσει*; plenius: *ποιεῖ, ὡς ἐλέγομεν.*

2 *Καὶ φρόνησιν* Vind. et Ven. Σ. Bene.

3 Struvius collatis locis, mox 26. a. et Protag. §. 49., recte, opinor, post *ἀγαθοί* iterum inseri jubet *ἀγαθοί.*

4 Coisl. *τῇ φύσει.*

5 Repetitum *ἄν* ante *ἐν* recepi e Vind. et Venetis. Vid. Ind. in *ἄν.*

6 Faceta allusio ad morem qui erat, ut alibi, ita etiam Athenis, pecunias publicas et pre-

ρεν [7], ἀλλ' ἐπειδὴ ἀφίκοιντο εἰς τὴν ἡλικίαν, χρήσιμοι γίγνοιντο ταῖς πόλεσιν. MEN. Εἰκός γέ τοι, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. 26 Ἆρ' οὖν, ἐπειδὴ οὐ φύσει οἱ ἀγαθοὶ ἀγαθοὶ γίγνονται, ἆρα μαθήσει; MEN. Δοκεῖ μοι ἤδη ἀναγκαῖον εἶναι· καὶ δῆλον ὦ Σώκρατες, κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, εἴπερ ἐπιστήμη ἐστὶν ἀρετὴ ὅτι διδακτόν ἐστιν. ΣΩ. Ἴσως νὴ Δία· ἀλλὰ μὴ τοῦτο οὐ καλῶς ὡμολογήσαμεν [1]. MEN. Καὶ μὴν ἐδόκει μέν γε ἄρτι καλῶς λέγεσθαι. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴ οὐκ ἐν τῷ ἄρτι μόνον δέῃ αὐτὸ δοκεῖν καλῶς λέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ b. ἔπειτα, εἰ μέλλει τι αὐτοῦ ὑγιὲς εἶναι. MEN. Τί οὖν δή; πρὸς τί βλέπων δυσχεραίνεις αὐτό, καὶ ἀπιστεῖς, μὴ οὐκ ἐπιστήμη ᾖ ἡ ἀρετή; ΣΩ. Ἐγώ σοι ἐρῶ, ὦ Μένων. τὸ μὲν γὰρ διδακτὸν αὐτὸ εἶναι, εἴπερ ἐπιστήμη ἐστίν, οὐκ ἀνατίθεμαι μὴ οὐ καλῶς λέγεσθαι [2]. ὅτι δ' οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη, σκέψαι, ἐάν σοι δοκῶ εἰκότως ἀπιστεῖν. τόδε γάρ μοι εἰπέ, εἰ ἔστι διδακτὸν ὁτιοῦν πρᾶγμα [3], μὴ μόνον ἀρετὴ, οὐκ ἀναγκαῖον, αὐτοῦ καὶ διδασκάλους καὶ μαθητὰς εἶναι; MEN. c. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκοῦν τοὐναντίον αὖ, οὗ μήτε διδά-

pretiosa quaeque in thesauris templorum, quae in acropoli essent, clausis et obsignatis portis asservandi. Vid. Boeckh. Staatsh. d. Ath. II. p. 203.

7 A conjunctione ἵνα pendet hic imperfectum διέφθειρεν ob praecedens hypothe ticum, de eo quod non est, imperfectum ἐφυλάττομεν. Vid. infra Crit. 3. extr ἵνα οἵοιτ' ἦσαν. Hoogev. (Schütz.) p. 357. 8. Lys. de Eratosth. nece p. 43. (Reisk.) et ibi Taylor. Cf. eundem usum in Aoristo Indic. ap. Heind. ad Theaet. 48. Mutatur autem hic quidem modus mox, poniturque γίγνοιντο ob intercedens ἀφίκοιντο.

1 Exempla particulae μή, sensu cavendi vel timendi cum Indicativo, e prosariis certe scriptoribus, nonnisi de Perfecto afferuntur ab Hoogeveno, Matthiae in Gramm. (§. 520. Obs. 5.), aliis. Quare hic etiam fortasse aliquis reponendum illud tempus putet, maxime cum saepius occurrat in hac sententia ὡμολογήκαμεν (vid. infr. 38. 40. etc.). Aptior tamen hic videtur aoristum in re praeterita quidem, sed quae non firma maneat. Indicativus autem in tali loquendi forma, contra naturam constructionis per μή velut invita irrepit grammatica, quia certum est loquenti, ita esse, et hic quidem, *male se statuisse*. Conf. eundem usum in praesenti quoque notatum ad Alc. II. 3. ubi diserte etiam additum verbum ὅρα.

2 V. Ind. μή.

3 Coisl. ὁτιοῦν τι, sine nomine πρᾶγμα.

4 Opta-

σκαλοι μήτε μαθηταὶ εἶεν [4], καλῶς ἂν αὐτὸ εἰκάζοντες εἰκάζοιμεν μὴ διδακτὸν [5] εἶναι; ΜΕΝ. Ἔχει ταῦτα. ἀλλ' ἀρετῆς διδάσκαλοι οὐ δοκοῦσί σοι εἶναι; ΣΩ. Πολλάκις γοῦν ζητῶν, εἰ τινὲς εἶεν αὐτῆς διδάσκαλοι, πάντα ποιῶν οὐ δύναμαι εὑρεῖν. καίτοι μετὰ πολλῶν γε ζητῶ, καὶ τούτων μάλιςα οὓς [6] ἂν οἶωμαι ἐμπειροτάτους εἶναι τοῦ πράγματος. καὶ δὴ καὶ νῦν, ὦ Μένων, εἰς καλὸν ἡμῖν αὐτὸς ὅδε [7] d.

4 Optativus, ut observant Heindorfius et Struvius, persaepe relativis sic jungitur, quando haec sunt eo sensu quo *εἰ* cum opt.; ut hic pro *εἴ τινος μὴ — εἶεν*. Cf. Lys. p. 214. d. *ὃ δέ γε αὐτὸ αὑτῷ ἀνόμοιον εἴη — σχολῇ γέ τῳ ἄλλῳ ὅμοιον γένοιτο*. Charm. p. 171. extr. *καὶ ἄλλο πᾶν οὐ σωφροσύνη ἄρχοι*. Hipp. maj. p. 284. a. *καὶ ἄλλοθι ὅπου τοῦτο σπουδάζοιτο*. Phaedr. p. 276. b. *ὧν σπερμάτων κήδοιτο*. Item hic infr. §. 30. ubi vid. not. et cf. notam ad Alc. II. 7. (*ἃ — ᾖον*).

5 Scripsisse Platonem *μηδὲ διδακτόν* probabile fiet ex illis quae ascribam iisdem fere verbis repetitis infra 37. b.

6 Sic Bek. ex optimis et plur. Vulgo *οἵους*.

7 *Αὐτὸς ὅδε* et mox *αὐτὸς γὰρ ὅδε*. Bis pro voce *αὐτός* Struvius reponendum censet *Ἄνυτος*. Quod priori loco admittere non possum. Nam *παρεκαθέζετο Ἄνυτος, ᾧ μεταδῶμεν* valeret „assedit Anytus *ut* participem eum faciamus" quod hujus loci non est. Sed in locutione attica *αὐτὸς ᾧ μεταδῶμεν* vis *τελικὴ* conjunctivi derivatur ex parte ab illo *αὐτός*, ut sit ac si scriptum esset „assedit homo ad hos sermones aptissimus et velut ob id ipsum ut participem eum faciamus." Pronomen *ὅδε* autem hic est pro adverbio, *hic propter nos*: vid. ad §. 19. Sed posteriori loco persuasissimum mihi est verum vidisse Struvium, scripsisseque Platonem, *Ἄνυτος γὰρ ὅδε*. Nam praeterquam quod non apparet cur tamdiu nomen hominis taceat Socrates, pronomen *αὐτός* nullam hic vim exercet; quam sic tantum haberet, si esset *αὐτὸς γὰρ ὅδε σοφός ἐςι, καὶ πατρὸς ἐχρήσατο σοφοῦ Ἀνθεμίωνος*: nunc patris mentio statim in eo comprehenditur quod primo loco de ipso refertur. Ut non verear istud *αὐτὸς γὰρ* prorsus *ἄλογον* dicere. Conf. de confusione nominum *αὐτός* et *Ἄνυτος* Boissonad. ad Marin. p. 88. et Schaefer ibid. in indice.

Jam Anytum esse ipsum illum Socratis postea accusatorem, de eo nunquam opinor dubitatum est. Nam Diogenes La. 2, 63. tanquam certum hoc ponit, et Plutarchus in Amatorio 17. 18. p. (762. c. d.) post narratiunculam quandam de Anyto, quem diserte Anthemionis filium nominat, et Alcibiade, inimicitias illius cum Socrate tangit. Accedit nunc scholium ad Euthyphronem, quod e cod. Clarkiano edidit Gaisfordus in Lectionib. Platon. p. 169. cujusque initium est hoc: *Οὗτος ὁ Ἄνυτος Ἀνθεμίωνος ἦν υἱὸς Ἀθηναῖος γένος, Ἀλκιβιάδου ἐραςὴς πλούσιος ἐκ βυρσοδεψικῆς. ὑθ.εν καὶ*

παρεκαθέζετο, ᾧ μεταδῶμεν τῆς ζητήσεως. εἰκότως δ' ἂν μεταδοῖμεν ἄν [8]. αὐτὸς γὰρ ὧδε πρῶτον μέν ἐστι πατρὸς p.90. πλουσίου τε καὶ σοφοῦ, Ἀνθεμίωνος· ὃς ἐγένετο πλούσιος οὐκ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, οὐδὲ δόντος τινὸς, ὥσπερ ὁ νῦν νεωστὶ εἰληφὼς τὰ Πολυκράτους χρήματα, Ἰσμηνίας ὁ Θηβαῖος [9], ἀλλὰ τῇ αὐτοῦ σοφίᾳ κτησάμενος. καὶ ἐπιμελείᾳ.

καὶ σκωπτόμενος ὑπὸ Σωκράτους διὰ τοῦτο ἔπεισε Μέλητον, ἀσεβείας γραφὴν δοῦναι κατὰ Σωκράτους. Qua occasione discant studiosi, ex optimis diversorum librorum codd. mss. hodie constare, falsam esse scripturam pervulgatam, cujus quantitatem mirabamur omnes, nominis *Μέλιτος*. Verum de Anyto, ut recte Schleiermacher, testimoniorum nihil opus est, cum ita hic eam producat Plato, ut tantum non ipse, illum se in animo habere eloquatur. Quo illud etiam spectat quod iis quae de Anyto accusatore leguntur in Apologia Socratis Xenophontea 29. *τῶν μεγίστων ὑπὸ τῆς πόλεως ἀξιούμενον*, simillima sunt haec in nostro loco; *αἱροῦνται γοῦν αὐτὸν ἐπὶ τὰς μεγίστας ἀρχάς*. Legatur integer Apologiae locus cum nota Schneideri. Adde de Pylo ab eo prodita judiciique corruptione Diod. 13, 64. Plut. Coriol. 14. (p. 220.).

8 Vulgo *εἰκότως δ' αὖ μ. ἄν*, plane otiosa particula *αὖ*. Nam si dicas simplici *posse*, quod est in *μεταδῶμεν*, opponi nunc hoc, *recte posse*, id solo *δέ* alias rectius indicatur. Quod autem censebat Ullrichius, respici superius illud cum servulo colloquium, hoc post tam longum intervallum haec sola particula efficere non potest. Itaque non dubitavi adoptare, quod optimi codices Clark. et Vat. praebent, duplex *ἄν*. Cf. infra Alc. II. 8. *κἂν εὐξαιντο ἄν*: Demosth. Mid. 36. *οὔτ' ἂν ὑμεῖς ὑπομείναιτ' ἄν*: et lege Hermanni notata ad Vig. num. 283.

9 Duo sunt *Ismeniae*, de quibus cogitare hic aliquis possit, probe tamen distinguendi. Alterum Plutarchus missum esse refert Ol. 103. 2. ad regem Persarum una cum Pelopida, cujus amicus teste Diodoro ille erat. Verum consideranti, qua ratione Pelopidas tum in gratiam regis venerat, apparet Ismeniam nonnisi partes secundas egisse, neque credendum est tam magnificis eum donis tunc cumulatum esse. Alius fuit Ismenias qui, jam Ol. 99, 3. Lacedaemoniis Cadmeam tenentibus, tanquam dux partium oppositarum morte multatus est, ut refert Xenoph. Hell. 5, 2, 25. 26. Jam eundem idem narrat scriptor ib. 3, 5, 1. ex numero eorum Thebarum, Corinthi et Argorum principum fuisse, inter quos eo tempore, quo rem in Asia prospere gereret Agesilaus, ut bellum Spartanis commoverent, L talenta argenti distribuerit Tithraustes, Tissaphernis successor. Quod factum esse oportet Ol. 96, 1 vel 2: eoque referenda censeo verba Platonis. Polycratis autem, Samiorum tyranni, divitiae, nisi, quod magnopere mihi quidem videtur, per proverbium forte hic nominantur, in Asiam potissimum mino-

ἔφυτα καὶ τὰ ἄλλα, οὐχ ὑπερήφανος δοκῶν εἶναι πολίτης, e.
οὐδὲ ὀγκώδης τε καὶ ἐπαχθὴς, ἀλλὰ κόσμιος καὶ εὐσχήμων ἀνήρ. ἔπειτα τοῦτον ἐν ἔρωτι καὶ ἐπαίδευσεν, ὡς δοκεῖ Ἀθηναίοις τῷ πλήθει. αἱροῦνται γοῦν αὐτὸν ἐπὶ τὰς μεγίστας ἀρχάς. δίκαιον δὴ μετὰ τοιούτων ζητεῖν ἀρετῆς πέρι διδασκάλους [10], εἴτ' εἰσὶν, εἴτε μὴ, καὶ οἵτινες.

Σὺ οὖν ἡμῖν, ὦ Ἄνυτε, συζήτησον ἐμοί τε καὶ τῷ ξένῳ Μένωνι τῷδε περὶ τούτου τοῦ πράγματος τίνες 27
ἂν εἶεν διδάσκαλοι. ὧδε δὲ σκέψαι. εἰ βουλοίμεθα Μένωνα τόνδε ἀγαθὸν ἰατρὸν γενέσθαι, παρὰ τίνας ἂν αὐτὸν πέμποιμεν διδασκάλους; ἆρ' οὐ παρὰ τοὺς ἰατρούς; ΑΝΥΤΟΣ. Πάνυ γε. ΣΩ. Τί δ', εἰ σκυτοτόμον ἀγαθὸν βουλοίμεθα γενέσθαι, ἆρ' οὐ παρὰ τοὺς σκυτοτόμους; ΑΝ. Ναί. ΣΩ. Καὶ τἆλλα οὕτως; ΑΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ὧδε δή μοι πά- b.
λιν περὶ τῶν αὐτῶν εἰπέ· παρὰ τοὺς ἰατροὺς, φαμὲν, πέμποντες τόνδε καλῶς ἂν ἐπέμπομεν, βουλόμενοι ἰατρὸν γενέ-

nianorem, unde pecuniam illam in Graeciam misit Tithraustes, translata olim fuisse credibile est reputanti finem tyranni, Samique fata ulteriora. *SCHLEIERM.* Quamvis magnum argenti pondus L talenta tum temporis in Graecia fuisse videantur; tamen cum inter sex homines (tot enim recenset Xenophon praeter socios unius eorum, — καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ —) pecunia ea distributa sit, Ismeniae portio tanta profecto non fuit, ut comparationi huic inserviret, et τὰ *Πολυκράτους χρήματα*, utrovis sensu accipiamus, vocaretur: praesertim cum in I. etiam de Rep. p. 336. a. inter potentes divitesque homines cum Periandro, Perdicca et ipso Xerxe Ismenias ille Thebanus recenseatur. Ignoramus igitur ad quod potissimum factum Plato hic respiciat. Ceterum Boeckhius (in Plat. Minoem p. 46.) cum Schleiermachero facit conferrique praeterea jubet Plut. Artax. p. 1021. d. Lysandr. p. 448. e. Pausan. 3, 9. unde nihil tamen prodit, quod probabiliorem eam sententiam reddat; immo crescere numerum eorum videas qui pecuniae illius participes fuerint.

10 Ita recte editur, non ζητεῖν — περὶ διδασκάλους, qua ratione genitivus non accusativus ad περὶ requireretur. Veram rationem monstrat quod sequitur, *συζήτησον περὶ τ. τ. πράγματος τίνες ἂν εἶεν διδ.* Quod autem h. l. habemus, *διδάσκαλοι ἀρετῆς πέρι*, dictum ut *αἰτίαν τινὸς πέρι* et sim., de quibus v. Heind. ad Theaet. 83. Phaedo. 102. Herod. 5, 49. *ἐς τὰ μέγιστα ἀρετῆς πέρι ἀνήκετε.* Et sic supra §. 3. legendum esse ostendimus, *ἐρομένου μελίττης πέρι οὐσίαν, ὅτι ποτ' ἐστίν.* In ceteris autem notus graecismus, *ζητεῖν διδασκάλους, εἰ εἰσὶν· ἐρέσθαι οὐσίαν, ὅτι ποτ' ἐστίν*: et cf. infr. 30. c. *τούτους ἐζητοῦμεν, τίνες εἰσίν.*

σθαι· ἆρ' ὅταν τοῦτο λέγωμεν, τίνα λέγομεν, ὅτι παρὰ τούτους πέμποντες αὐτὸν σωφρονιοῦμεν ἄν, τοὺς ἀντιποιουμένους τε τῆς τέχνης μᾶλλον ἢ τοὺς μή, καὶ τοὺς μισθὸν πραττομένους ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἀποφήναντας αὐτοὺς διδασκάλους τοῦ βουλομένου ἶέναι τε καὶ μανθάνειν; ἆρ' οὐ πρὸς ταῦτα βλέψαντες καλῶς ἂν πέμποιμεν; *AN.* Ναί. ΣΩ. c. Οὐκοῦν καὶ περὶ αὐλήσεως καὶ τῶν ἄλλων τὰ αὐτὰ ταῦτα; πολλὴ ἄνοιά ἐστι, βουλομένους αὐλητήν τινα ποιῆσαι, παρὰ μὲν τοὺς ὑπισχνουμένους διδάξειν τὴν τέχνην καὶ μισθὸν πραττομένους μὴ ἐθέλειν πέμπειν, ἄλλοις δέ τισι πράγματα παρέχειν, ζητοῦντα μανθάνειν [1] παρὰ τούτων, οἳ μήτε προῠποιοῦνται διδάσκαλοι εἶναι, μήτ' ἔστιν αὐτῶν μαθητὴς μηδεὶς τούτου τοῦ μαθήματος, ὃ ἡμεῖς ἀξιοῦμεν μανθάνειν παρ' αὐτῶν ὃν ἂν πέμπωμεν. οὐ πολλή σοι δοκεῖ ἀλογία εἶναι *AN.* Ναὶ μὰ Δί' ἔμοιγε, καὶ ἀμαθία γε πρός [2].

28 ΣΩ. Καλῶς λέγεις. νῦν τοίνυν ἔξεστί σοι μετ' ἐμοῦ κοι- p. 91.
νῇ βουλεύεσθαι περὶ τοῦ ξένου τουτουΐ Μένωνος. οὗτος γάρ, ὦ Ἄνυτε, πάλαι λέγει πρός με, ὅτι ἐπιθυμεῖ τινος τῆς σοφίας καὶ ἀρετῆς, ἣ οἱ ἄνθρωποι τάς τε οἰκίας καὶ τὰς πόλεις καλῶς διοικοῦσι, καὶ τοὺς γονέας τοὺς αὑτῶν θεραπεύουσι, καὶ πολίτας καὶ ξένους ὑποδέξασθαί τε καὶ

1 Anacoluthiae speciem habet hoc *ζητοῦντα*, quam ita expediendam censet Ullrichius, ut statim post illud *μὴ ἐθέλειν πέμπειν*, quod pendet a *βουλομένους*, mutatum sit subjectum, ipseque discipulus nunc sit subjectum horum *πράγματα παρέχειν*. Nos in nostra persistimus opinione, quam probabiliorem fortasse nunc exposuerimus dicentes, ad haec *πράγματα παρέχειν* mente statim repeti *πέμποντας αὐτόν*. Itaque vera non est hic anacoluthia: pendet enim revera accusativus *ζητοῦντα* a superioribus *τινὰ* et *πέμπειν*.

2 Ἀλογία ejus tantum est, qui rationem nunc non adhibet, quod bonis etiam accidere potest; ἀμαθία contra, apud Atticos praesertim, ejus qui omnis non modo disciplinae sed liberalioris eruditionis expers est, rustici, immo barbari ac stupidi. Aristoph. Nub. 492. ἀνθρώπους ἄμαθεῖς οὕτωσὶ καὶ βαρβάρους. Xen. Mem. *l.* 5, 11. τί γὰρ διαφέρει ἄνθρωπος ἀκρατὴς θηρίου ἀμαθεστάτου; Cf. ib. 1, 2, 50. Aristoph. Eq. 193. Schol. ad Nub. 136. Hemst. ad Aristoph. Plut. p. 382. F. A. Wolf. ad Demosth. Lept. 99.

1 Codd. optimi et plurimi miro consensu *σέ*. Quod an tam certe vitiosum sit, ubi ἔξεστι non illud significat quod *liceat Anyto*, sed quod nil impediat quin *ab illo fiat*, alii definiant. Cf. Jacobs. ad Ach. Tat. p. 165, 6.

1 Accu-

ἀποπέμψαι ἐπίσανται ἀξίως ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. ταύτην οὖν b.
τὴν ἀρετὴν [2] σκόπει, παρὰ τίνας ἂν πέμποντες αὐτὸν ὀρ-
θῶς πέμποιμεν, ἢ δῆλον δή, κατὰ τὸν ἄρτι λόγον, ὅτι παρὰ
τούτους τοὺς ὑπισχνουμένους ἀρετῆς διδασκάλους εἶναι καὶ
ἀποφήναντας αὐτοὺς κοινοὺς τῶν Ἑλλήνων τῷ βουλομένῳ
μανθάνειν μισθὸν τούτου ταξαμένους τε καὶ πραττομένους;
ΑΝ. Καὶ τίνας λέγεις τούτους, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Οἶσθα c.
δήπου καὶ σύ, ὅτι οὗτοί εἰσιν οἵους [3] οἱ ἄνθρωποι καλοῦσι
σοφιστάς. ΑΝ. Ἡράκλεις, εὐφήμει, ὦ Σώκρατες. μηδένα
τῶν συγγενῶν, μήτε οἰκείων, μήτε φίλων, μήτε ἀστὸν μήτε
ξένον [4], τοιαύτη μανία λάβοι, ὥστε παρὰ τούτους ἐλθόντα
λωβηθῆναι. ἐπεὶ οὗτοί γε φανερά ἐστι [5] λώβη τε καὶ δια-
φθορὰ τῶν συγγιγνομένων. ΣΩ. Πῶς λέγεις, ὦ Ἄνυτε; d.
οὗτοι ἄρα μόνοι τῶν ἀντιποιουμένων τι ἐπίστασθαι εὐεργε-
τεῖν τοσοῦτον τῶν ἄλλων διαφέρουσιν, ὅσον οὐ μόνον οὐκ
ὠφελοῦσιν, ὥσπερ οἱ ἄλλοι, ὅ,τι ἄν τις αὐτοῖς παραδῷ, ἀλλὰ
καὶ τὸ ἐναντίον διαφθείρουσι, καὶ τούτων φανερῶς χρήματα
ἀξιοῦσι πράττεσθαι [6]; ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἔχω ὅπως σοι πι- 29
στεύσω. οἶδα γὰρ ἄνδρα ἕνα Πρωταγόραν πλείω χρήματα
κτησάμενον ἀπὸ ταύτης τῆς σοφίας ἢ Φειδίαν γε [1], ὃς οὕ-
τω περιφανῶς καλὰ ἔργα εἰργάζετο, καὶ ἄλλους δέκα τῶν
ἀνδριαντοποιῶν. καίτοι τέρας λέγεις, εἰ οἱ μὲν τὰ ὑποδή- b.
ματα ἐργαζόμενοι τὰ παλαιὰ, καὶ τὰ ἱμάτια ἐξακούμενοι,
οὐκ ἂν δύναιντο λαθεῖν τριάκονθ' ἡμέρας μοχθηρότερα ἀπο-
διδόντες ἢ παρέλαβον τὰ ἱμάτιά τε καὶ ὑποδήματα· ἀλλ' εἰ

2 Accusativus non pendet a verbo, sed est absolutus, *quod ad hanc virtutem attinet.* Male Stephanus conjiciebat ΔΙΑ τ. ο. τ. ἀρετήν. *BIE.*

3 H. e. οἱ τοιοῦτοι, οἵους —.

4 Sic dedi ex optimis Clark. et Vat. pro vulgato ἀστῶν, ξένων. Accusativus respicit solum φίλων: quod longe praestat.

5 Οὗτοι λώβη ἐσί, dictum pro, οὗτοί εἰσι λώβη. Vid. §. 12. not. 9. Quare male Steph. εἰσὶ reponendum censebat.

6 Sollemnis est genitivus (τούτων) respondens genitivo pretii, in omni re quae instar *mercis* est. Vid. L. Bos Ellips. p. 394. unde hoc e Diod. Sic. 5, 29. sumptum exemplum transcribo: τῆσδε τῆς κεφαλῆς πολλὰ χρήματα διδόμενα οὐκ ἔλαβεν. Addo Dem. Mid. p. 529. χρήματα δ' οὐ προσήκειν τῶν τοιούτων ἐφ' ἑαυτῷ λαμβάνειν.

1 Heindorfio assentior corrigenti τε, quam particulam ante illud καὶ ἄλλους abesse posse non credo.

τοιαῦτα ποιοῖεν, ταχὺ ἂν τῷ λιμῷ ἀποθάνοιεν· Πρωταγόρας δὲ ἄρα ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἐλάνθανε διαφθείρων τοὺς
c. συγγιγνομένους, καὶ μοχθηροτέρους ἀποπέμπων ἢ παρελάμβανε, πλέον ἢ τετταράκοντα ἔτη. οἶμαι γὰρ αὐτὸν ἀποθανεῖν ἐγγὺς ἑβδομήκοντα [2] ἔτη γεγονότα, τετταράκοντα δὲ ἐν τῇ τέχνῃ ὄντα. καὶ ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ τούτῳ ἔτι εἰς τὴν ἡμέραν ταυτηνὶ εὐδοκιμῶν οὐδὲν πέπαυται. καὶ οὐ μόνον Πρωταγόρας, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πάμπολλοι, οἱ μὲν πρότερον [3] p. 92.
d. γεγονότες ἐκείνου, οἱ δὲ καὶ νῦν ἔτι ὄντες. πότερον δὴ οὖν φῶμεν, κατὰ τὸν σὸν λόγον, εἰδότας αὐτοὺς ἐξαπατᾶν καὶ λωβᾶσθαι τοὺς νέους, ἢ λελῆθέναι καὶ ἑαυτούς; καὶ οὕτω μαίνεσθαι ἀξιώσωμεν [4] τούτους, οὓς ἔνιοί φασι σοφωτάτους ἀνθρώπων εἶναι; *AN.* Πολλοῦ γε δέουσι μαίνεσθαι, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον οἱ τούτοις διδόντες ἀργύριον τῶν νέων· τούτων δ' ἔτι μᾶλλον, οἱ τούτοις ἐπιτρέποντες, ἢ οἱ προσήκοντες· πολὺ δὲ μάλιστα πάντων αἱ πόλεις, ἐῶσαι αὐτοὺς εἰσαφικνεῖσθαι, καὶ οὐκ ἐξελαύνουσαι, εἴτε τις ξένος ἐπιχειρεῖ τοιοῦτόν τι ποιεῖν, εἴτε ἀστός. *ΣΩ.*
30 Πότερον δὲ, ὦ Ἄνυτε, ἠδίκηκέ τίς σε τῶν σοφιστῶν; ἢ τί οὕτως αὐτοῖς χαλεπὸς εἶ; *AN.* Οὐδὲ μὰ Δί' ἔγωγε συγγέγονα πώποτε αὐτῶν οὐδενὶ, οὐδ' ἂν ἄλλον ἐάσαιμι τῶν ἐμῶν οὐδένα. *ΣΩ.* Ἄπειρος ἄρ' εἶ παντάπασι τῶν ἀνδρῶν.
b. *AN.* Καὶ εἴην γε [1]. *ΣΩ.* Πῶς οὖν ἄν, ὦ δαιμόνιε, εἰδείης

2 Codd. fere omnes *ἐγγὺς καὶ ἑβδ.*: cujus si probabilem rationem perviderem, recepissem cum Be. ob auctoritatem librorum.

3 Sic codd. opt. et plurimi pro vulgato *πρότεροι*. Vid. infra ad 31. c.

4 Sic apposite ad superius *φῶμεν* dedi e Clark. et plerisque aliis pro vulg. *ἀξιώσομεν*.

1 Ficinus: *Neque sim* (expertus): *quid tum?* Quem sensum a Gedikio quoque agnitum, ipsa orationis series adoptare suadet. Socratis enim quae sequitur responsio aliquam certe hic Anyti affirmationem, *ἄπειρον* se esse sophistarum, requirit: quam, si *καὶ εἴην γε* mera sit optandi formula, nemo inde elicere possit. Quodsi de alio loquens Anytus dixisset *καὶ ἔγω γε*, nemo, opinor, in his verbis haereret. Quod autem in tertia persona ἔγω, illud in prima est *εἴην*. Neque otiosae sunt particulae *καὶ* et *γέ*, quas hac circumlocutione exprimas: „Nihil *saltem* a me impedimenti est, quo minus hoc *quoque* credas." Contra Heindorfii correctio, *Καὶ ἀεὶ εἴην γε*, nunc non amplius mihi probatur. Nam ut de verborum ordine taceam, qui videtur esse debere, *Καὶ ἀεί γ' εἴην*,

περὶ τούτου τοῦ πράγματος, εἴτε τι ἀγαθὸν ἔχει ἐν ἑαυτῷ εἴτε φλαῦρον, οὐ παντάπασιν ἄπειρος εἶ[2]ς; ΑΝ. Ῥᾳδίως. τούτους γοῦν οἶδα οἵ εἰσιν [3], εἴτ' οὖν ἄπειρος αὐτῶν εἰμι, εἴτε μή. ΣΩ. Μάντις εἶ ἴσως, ὦ Ἄνυτε. ἐπεὶ ὅπως γε ἄλλως οἶσθα τούτων πέρι, ἐξ ὧν αὐτὸς λέγεις, θαυμάζοιμ' ἄν[4]. ἀλλὰ γὰρ οὐ τούτους ἐζητοῦμεν οἵτινες c. εἰσὶ, παρ' οὓς ἂν Μένων ἀφικόμενος μοχθηρὸς γένοιτο. οὗτοι μὲν γὰρ, εἰ σὺ βούλει, ἔχουσαν οἱ σοφισαί. ἀλλὰ δὴ ἐκείνους εἰπὲ ἡμῖν [5], καὶ τὸν πατρικὸν τόνδε ἑταῖρον εὐεργέτησον φράσας αὐτῷ, παρὰ τίνας ἀφικόμενος ἐν τοσαύτῃ πόλει, τὴν ἀρετὴν, ἣν νῦν δὴ ἐγὼ διῆλθον, γένοιτ' ἂν ἄξιος λόγου. ΑΝ. Τί δαὶ αὐτῷ οὐ σὺ ἔφρασας; [6] ΣΩ. Ἀλλ' d. οὐς μὲν ἐγὼ ᾠμην διδασκάλους τούτων εἶναι, εἶπον. ἀλλὰ τυγχάνει οὐδὲν λέγων, ὡς σὺ φῄς. καὶ ἴσως τι λέγεις [7],

εἴη', plenam haec responsio contineret affirmationem, cui Socrates non reponeret *Πῶς οὖν ἂν εἰδείης*; sed *Πῶς οὖν οἶσθα*. Atque hoc quidem obstat etiam lectioni, quae in uno est codice, *Καὶ πάνυ γε*.

2 *Οὖ — εἶ*ης h. e. *εἰ αὐτοῦ — εἶ*ης. Vid. ad 26. not. 4.

3 Non exspectatur h. l. *qui* sint, sed *quales* sint. Id autem discrimen Graecus sermo diligentius servat quam Latinus. Ideo scribendum est, *οἷοί εἰσιν*. *WOLF*. Valde olim sc mihi probaverat haec lectio; quam nunc, ubi in bono codice Coisl. reperta est, merito recepisse Bekkerum dixeris. Tamen diversa nunc sentire me facit locus Rep. 8. p. 559. a. *Προελώμεθα δή τι παράδειγμα ἑκατέρων, αἵ εἰσιν, ἵνα τύπῳ λάβωμεν αὐτάς*. Forma loquendi itaque fuit, ut videtur, *οἷδα ὅς ἐστι*, pro *οἷός ἐστι*: quam in nostro loco ex eadem, qua Wolfius, ratione, jam olim aliquis sollicitavit. Nam permulta in Coisl. esse e correctione, conferenti patebit.

4 v. Ind. *ἔξ*.

5 Pro *ἐκείνους* Cod. Par. F. mendose habet *ἐκείνου*, in marg autem *ἐκεῖνο*, quod profectum videtur a correctore. Etenim *οὗτοι*, quod praecedit, tantum non necessarium facit *ἐκείνους*: cui succedere debebat *παρ' οὑτινας*: sed mox ob inserta haec, *καὶ — εὐεργέτησον*, de novo subjicitur *φράσας α. παρὰ τίνας*, — Observetur autem participium aoristi, pro eo quod ad sententiam aptius esset, *φράζων*. Sed illud admissum ob verbum ejusdem temporis unde pendet; cujus structurae exempla vide ap. Heind. ad Phaedo. 10. Cf. Gramm. §. 131. Obs. 8. *ἔλαθε πεσών*.

6 Formulam hanc, *τί οὐ* cum aoristo, esse instar imperativi animosioris, disces e Schneidero ad Xen. Mem. 3, 11, 15. Heind. ad Gorg. 126. Vid. Gramm. §. 124. Obs. 5, et infra Alcib. I, 22. a.

7 Sic optime Be. e Ficino! Vulgo Anyto tribuuntur ista *Καὶ — λέγεις*. Vid. Ind. *λέγειν*.

7 v.

ἀλλὰ σὺ δὴ ἐν τῷ μέρει αὐτῷ [8] εἰπὲ, παρὰ τίνας ἔλθῃ
31 Ἀθηναίων. εἰπὲ ἄνομα ὅτου βούλει. ΑΝ. Τί δαὶ ἑνὸς ἀνθρώπου ὄνομα δεῖ ἀκοῦσαι; ὅτῳ γὰρ ἂν ἐντύχῃ Ἀθηναίων τῶν καλῶν κἀγαθῶν, οὐδεὶς ἔσιν ὃς οὐ βελτίω αὐτὸν ποιήσει ἢ οἱ σοφισαὶ, ἐάνπερ ἐθέλῃ πείθεσθαι. ΣΩ. Πότερον δὲ οὗτοι οἱ καλοὶ κἀγαθοὶ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἐγέναντο τοιοῦτοι, παρ' οὐδενὸς μαθόντες, ὅμως μέντοι ἄλλους διδάσκειν οἵοίτε ὄντες ταῦτα ἃ αὐτοὶ οὐκ ἔμαθον; ΑΝ. Καὶ τούτους ἔγωγε ἀξιῶ παρὰ τῶν προτέρων μαθεῖν ὄντων καλῶν κἀγαθῶν [1]. ἢ οὐ δοκοῦσί σοι πολλοὶ καὶ
b. ἀγαθοὶ [2] γεγονέναι ἐν τῇδε τῇ πόλει ἄνδρες; ΣΩ. Ἔμοιγε, ὦ Ἄνυτε, καὶ εἶναι δοκοῦσιν ἐνθάδε ἀγαθοὶ τὰ πολιτικὰ, καὶ γεγονέναι ἔτι οὐχ ἧττον ἢ εἶναι [3]. ἀλλὰ μῶν καὶ διδάσκαλοι ἀγαθοὶ γεγάνασι τῆς αὑτῶν ἀρετῆς; τοῦτο γάρ ἐστι, περὶ οὗ ὁ λόγος ἡμῖν τυγχάνει ὤν· οὐκ, εἰ εἰσὶν ἀγαθοὶ ἢ μὴ ἄνδρες [4] ἐνθάδε, οὐδ' εἰ γεγόνασιν ἐν τῷ πρόσθεν· ἀλλ'

8 Fuit qui legendum pronuntiaret *αὐτός*: sine causa. Nam idem sensus est in his *ἐν τῷ μέρει*: contra dativo *αὐτῷ* aegre careamus, ante illud *ἔλθῃ* nomine suo destitutum. Conj. *ἔλθῃ* etiam in obliqua interrogatione recte ponitur. Vid. Matth. Gr. §. 515, 2. ibique exemplum e Thuc. 6, 25. — Pro *τίνας* Veneti et Vind. *τίνα*.

1 Pro *τῶν προτέρων* legendum censeo *τῶν πρότερον*, neque tamen absolute hoc accipiendum ut paucis post versibus *τῶν πρότερον*, sed jungendum *παρὰ τῶν πρότερον ὄντων κ. κ.* Vulgata hoc dicit „a prioribus, qui boni et ipsi fuerunt;" quasi superiores omnes boni fuerint: sensus poscit „ab iis qui olim boni viri fuerunt." Quam proclivis autem lapsus ab *οἱ πρότερον, τῶν πρότερον* in *οἱ πρότεροι, τῶν προτέρων* vidimus supra 29. ubi *πρότερον* restituimus ex iisdem codd. qui paucis abhinc versibus (31. c.) pro vulgato et probo *τῶν πρότερον* ipsi dant *τῶν προτέρων*. Certe, ad unam quater normam scribendum est (§. 29. 31 bis. 33.): praestare autem ubique *οἱ πρότερον* mihi quidem exploratum est.

2 Post *πολλοὶ* excidisse *καλοὶ τε* Cornarius putabat, immemor usus Graecorum vocem *πολλοὶ* aliis adjectivis fere semper ita jungentium ut vocula *καί* intercedat. Alcib. I. 56. *πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀγαθοὶ αὐτὸ πεπόνθασιν Ἀθηναίων*. Sufficiebat autem h. l. repetitio vocis *ἀγαθοί*.

3 *καὶ γεγόν. ἔτι — εἶναι*. Istud *ἔτι* plane alieno loco insedit. Legendum: *οὐχ ἧττον ἢ ἔτι εἶναι*. *GED.* Non accedo. Ἔτι valet *insuper, praeterea*: contra *ἔτι εἶναι* valeret *reliquos, superstites esse*.

4 V. Gramm. §. 138. IV, 3.

1 Ἀλ-

εἰ διδακτὸν ἔστιν ἀρετὴ πάλαι σκοποῦμεν. τοῦτο δὲ σκοποῦντες τόδε σκοπούμεν, ἆρα οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες, καὶ τῶν νῦν καὶ τῶν πρότερον, ταύτην τὴν ἀρετήν, ἣν αὐτοὶ ἀγαθοὶ ἦσαν, ἠπίσαντο καὶ ἄλλῳ παραδοῦναι· ἢ οὐ παραδοτὸν τοῦτο ἀνθρώποις, οὐδὲ παραληπτὸν ἄλλῳ παρ' ἄλλου. τοῦτ' ἔστιν, ὃ πάλαι ζητοῦμεν ἐγώ τε καὶ Μένων. ὧδε οὖν 32
σκόπει, ἐκ τοῦ σαυτοῦ λόγου. Θεμιστοκλέα οὐκ ἀγαθὸν ἄνδρα φαίης ἄνδρα γεγονέναι; ΑΝ. Ἔγωγε πάντων γε μάλιστα. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ διδάσκαλον ἀγαθὸν, εἴπερ τις ἄλλος τῆς αὐτοῦ ἀρετῆς διδάσκαλος ἦν, κἀκεῖνον εἶναι; ΑΝ. Οἶμαι ἔγωγε, εἴπερ ἐβούλετό γε. ΣΩ. Ἀλλ', οἶει, οὐκ ἂν ἐβουλήθη b. ἄλλους τέ τινας καλοὺς κἀγαθοὺς γενέσθαι, μάλιστα δέ που τὸν υἱὸν τὸν αὑτοῦ [1]; ἢ οἴει αὐτὸν φθονερὸν αὐτῷ, καὶ ἐξεπίτηδες οὐ παραδιδόναι τὴν ἀρετὴν, ἣν αὐτὸς ἀγαθὸς ἦν; ἢ οὐκ ἀκούεις [2], ὅτι Θεμιστοκλῆς Κλεόφαντον τὸν υἱὸν ἱππέα μὲν ἐδιδάξατο ἀγαθόν; ἐπέμενε [3] γοῦν ἐπὶ τῶν ἵππων ὀρθὸς ἑστηκώς, καὶ ἠκόντιζεν ἀπὸ τῶν ἵππων ὀρθός· καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ θαυμαστὰ εἰργάζετο, ἃ ἐκεῖνος αὐτὸν ἐπαιδεύσατο, καὶ ἐποίησε σοφὸν, ὅσα διδασκάλων ἀγαθῶν εἰ-

1 Ἀλλ', οἶει — v. Ind. αἴσθα. Ἄλλους τε — μάλιστα δέ, — Sermonem incipit scriptor ut dicturus ἄλλους τε — καὶ τὸν υἱόν: sed pro isto καὶ deinceps ponit fortius μάλιστα δέ. Simile est illud quod ad Gratyl. 50. (ubi negligentius δέ illatum post τε) exscripsit Heindorfius e Legg. 10. init. ἐκ γὰρ δὴ τοῦ τοιούτου πάντα ἠρτημένα τά τε εἰρημένα κακὰ γέγονε —, μέγιστα δὲ δὴ τῶν λοιπῶν αἱ κ. τ. ε.

2 Vulgo ἀκήκοας. Sed Georg. Lecapenus in Grammatica, cujus Excerpta dedit Matthaei in Lect. Mosq. p. 60. ex h. l. rectius laudat ἀκούεις. SCHNEID. Alia hujus moris Atticorum, praesens ἀκούεις adhibentium ubi communis ratio praeteritum requirit, dedit Heindorfius ad geminum plane hunc Gorgiae locum (§. 126.) Τί δέ; Θεμιστοκλέα οὐκ ἀκούεις ἄνδρα ἀγαθὸν γεγονότα, καὶ Κίμωνα —, οὐ καὶ σὺ ἀκήκοας; Unde apparet utramque rationem Atticis familiarem fuisse. Sed cum incredibile sit, seriori aevi Graecum exquisitiorem formulam memoriae lapsu posuisse, vulgatum ἀκήκοας hic certe pro interpretamento habendum est.

3 Haec et quae sequuntur iisdem fere verbis exscripsit auctor Dialogi de Virt. usque ad finem §. 32. cum memorabili hac varietate ἐπέβαινε γοῦν, ἐπὶ τὸν ἵππον (Boeckh. e Cod. Aug. τῶν ἵππων), et levioribus aliis, ut θαυμάσια pro θαυμαστὰ, ἐπαιδεύσατο pro ἐδίδαξε, etc. Meminit nostri loci Plutarchus quoque in Themistocl. c. ult.

4 Vid.

χετο [4]. ἢ ταῦτα οὐκ ἀκήκοας τῶν πρεσβυτέρων; ΑΝ. Ἀκήκοα. ΣΩ. Οὐκ ἂν ἄρα τήν γε φύσιν τοῦ υἱέως αὐτοῦ ἠτιάσατ' ἄν τις εἶναι κακήν. ΑΝ. Ἴσως οὐκ ἄν. ΣΩ. Τί δαί τόδε; ὡς Κλεόφαντος ὁ Θεμιστοκλέους ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ σοφὸς ἐγένετο ἅπερ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἦ τοῦ ἀκηκοας ἢ d. νεωτέρου ἢ πρεσβυτέρου; ΑΝ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἆρ' οὖν ταῦτα μὲν οὐδεμίαν βούλεσθαι αὐτὸν τὸν αὐτοῦ υἱὸν παιδεῦσαι, ἣν δὲ αὐτὸς σοφίαν ἦν σοφός, οὐδὲν τῶν γειτόνων βελτίω ποιῆσαι, εἴπερ ἦν γε διδακτόν ἡ ἀρετή; ΑΝ. Ἴσως 33 μὰ Δί' οὔ. ΣΩ. Οὗτος μὲν δή σοι τοιοῦτος διδάσκαλος ἀρετῆς, ὃν καὶ σὺ ὁμολογεῖς ἐν τοῖς ἀρίστοις τῶν πρότερον εἶναι [1]. ἄλλον δὲ δὴ σκεψώμεθα, Ἀριστείδην τὸν Λυσιμά- p. 94. χου. ἢ τοῦτον οὐχ ὁμολογεῖς ἀγαθὸν γεγονέναι; ΑΝ. Ἔ- b. γωγε πάντως δήπου. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ οὗτος τὸν υἱὸν τὸν αὑτοῦ Λυσίμαχον [2], ὅσα μὲν διδασκάλων εἵκετο, κάλλιστα Ἀθηναίων ἐπαίδευσεν, ἄνδρα δὲ βελτίω δοκεῖ σοι ὀτουοῦν πεποιηκέναι; τοῦτῳ γὰρ που καὶ συγγέγονας [3], καὶ ὁρᾷς οἷός ἐστιν. εἰ δὲ βούλει, Περικλέα, οὕτω μεγαλοπρεπῶς σοφὸν ἄνδρα, οἷόν' ὅτι δύο υἱεῖς ἔθρεψε, Πάραλον καὶ Ξάν- c. θιππον [4]. ΑΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Τούτους μέντοι, ὡς οἶσθα καὶ σύ, ἱππέας μὲν ἐδίδαξεν οὐδενὸς χείρους Ἀθηναίων, καὶ μουσικὴν καὶ ἀγωνίαν καὶ τἆλλα ἐπαίδευσεν, ὅσα τέχνης ἐχε-

4 Vid. Ind. in *Ἐχεσθαι*. Oppositum autem hoc iis quae Themistocles ipse docere poterat filium, nec tamen docuit.

1 Vulgo *ἐν τοῖς ἀρίστοις*. Atticam formulam ex optimis codd. Vat. et Clark. restituit Be. Vid. de ea Gramm. §. 137. Hemst. ad Lucian. Somn. 2. Wolf. ad Reiz. de Acc. Incl. p. 21. — Tum pro vulg. *τῶν πρότερον* adverbialem formam hic dedi e Ven. Ξ et Par. B, in quo ita correctum. Vid. supra ad 31. a.

2 Lysimachus hic, et Melesias, Thucydidis filius, cujus statim mentio fit, in Lachete Platonis loquentes inducuntur, ubi ipsi pudorem suum declarant, quod tanto deteriores et ignobiliores patribus sint. *GED.* Omnino plurium Graecorum heroum filii noxae fuerunt: ut Phocus Phocionis, Ctesippus Chabriae. Plutarch. in Phoc. p. 744. 750. *BIE.*

3 Vulgo *καὶ σὺ συγγέγ.* Bekker. bonos codd. Vat. Coisl. Ven. Ξ sequens pronomen omisit: cui lectioni ii quoque codd. astipulantur, qui habent *καὶ σὺ γέγονας*. Quodsi dicere voluisset Socrates, quod volunt qui vulgatae patrocinantur, *αὐτὸς* dixisset non *σύ*. Sed longe melius *συγγέγονας* opponitur superiori *ἀκήκοας*.

4 Vid. ad Alcib. I. 31.

5 Thu-

τα, οὐδενὸς χείρους, ἀγαθοὺς δὲ ἅμα ἀνδρας οὐκ ἐβούλετο ποιῆσαι; δοκεῖ μὲν, ἐβούλετο· ἀλλὰ μὴ οὐκ ἦν διδακτόν. ἵνα δὲ μὴ ὀλίγους σὺν, καὶ τοὺς φαυλοτάτους Ἀθηναίων, ἀδυνάτους γεγονέναι τοῦτο τὸ πρᾶγμα, ἐνθυμήθητι ὅτι Θουκυδίδης αὖ δύο υἱεῖς ἔθρεψε [5], Μελησίαν καὶ Στέφανον, καὶ τούτους ἐπαίδευσε τά τε ἄλλα εὖ, καὶ πάλαισαν κάλλιστα Ἀθηναίων, τὸν μὲν γὰρ Σανθίᾳ ἔδοσαν, τὸν δὲ Εὐδώρῳ. οὗτοι δέ που ἐδόκουν τῶν τότε κάλλιστα παλαίειν, ἢ οὐ μέμνησαι; ΑΝ. Ἔγωγε, ἀκοῇ. ΣΩ. Οὐκοῦν ΑΔ δῆλον, ὅτι οὗτος οὐκ ἂν ποτε, οὐ μέν ἔδει δαπανώμενον διδάσκειν, ταῦτα μὲν ἐδίδαξε τοὺς παῖδας τοὺς αὑτοῦ· αὖ δὲ οὐδὲν ἔδει ἀναλώσαντα ἀγαθοὺς ἄνδρας ποιῆσαι, ταῦτα δὲ οὐκ ἐδίδαξεν, εἰ διδακτὸν ἦν [1]. ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἃ Θου- b.

5 Thucydides hic, Melesiae fil., non confundendus cum historico celeberrimo Olori filio, Periclis in republica adversarius erat; et, sicut hic plebis studiosus erat, ita Thucydidem optimates ducem habebant, donec Periclis artibus in exilium abire coactus est. Vid. Plutarch. in Pericle p. 155 seqq. *GED.*

Verba ὀλίγους καὶ τοὺς φαυλοτάτους paulo inferius resumuntur et explicantur his, ἀλλὰ γὰρ ἴσως ὁ Θ. φαῦλος ἦν καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ πλεῖστοι φίλοι κ. τ. ε. Hoc itaque dicit, Thucydidem imprimis documento esse, non valere illud de hominibus infimae sortis neque de paucis admodum, cum homo tam potens ac generosus ipse in amicis, quos per Graeciam habuerit omnium plurimos, neminem tamen illi negotio idoneum invenerit. Non immerito tamen haerent viri docti in eo quod verba illa ἵνα δὲ μὴ — φαυλοτάτους statim subjiciuntur mentioni virorum ornatissimorum et proxime quidem Periclis, quasi hic aliquo modo dici potuerit φαῦλος h. e., ut vidimus, neque generosus neque potens. Neque ego aliter rem expedire possum, nisi ut negligentius neque illo ad superiora exempla respectu, sed velut extraneus hunc transitum fecerit scriptor ad Thucydidem, quem ut hominem divitem et optimatum praesulem, aliquo modo tanquam cumulum ceteris videtur potuisse adjicere. Quae ratio an aliquantum forte adjuvari possit, si pro μὴ legatur μηδαμῇ, dubitanter admodum propono.

1 Ullrichius vocem οὖ, in his οὐ μέν — οὐ δὲ — ita tuetur ut sit genitivus mercis (vid. supra 28 not. 6.). Sed nullum adhuc exemplum inveni constructionis δαπανᾶν τινος, cum plena sint omnia illius δαπανᾶν εἴς τι. Quare nunc etiam unice faveo Fischeri rationi, in notis ad Dial. de Virt. 6., ubi haec omnia totidem verbis leguntur, loco autem istius οὗ bis prostat οἷ, eandem formam nostro quoque loco reddi jubentis. Cf. supra ad 18. a. Eleganter enim adverbium οἷ positum pro εἰς ἃ s. εἰς ὅ; plane ut ὅθεν ζῶ dicitur pro ἀφ' ὧν ζῶ. — Neque

κυβίδας φαῦλος ἦν, καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ πλείους φίλοι Ἀθηναίων καὶ τῶν συμμάχων· καὶ οὐσίας μεγάλης ἦν, καὶ εὐδοκίμει μέγα ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις Ἕλλησιν, ὥστε, εἴπερ ἦν τοῦτο διδακτόν, ἐξευρεῖν ἂν [2] ὅστις ἐμέλλεν αὐτοῦ τοὺς υἱεῖς ἀγαθοὺς ποιήσειν, ἢ τῶν ἐπιχωρίων τις ἢ τῶν ξένων, εἰ αὐτὸς μὴ ἐσχόλαζε διὰ τὴν τῆς πόλεως ἐπιμέλειαν. ἀλλὰ γάρ, ὦ ἑταῖρε Ἄνυτε, μὴ οὐκ ἦ διδακτὸν ἀρετή.

c. ΑΝ. Ὦ Σώκρατες, ῥᾳδίως μοι δοκεῖς κακῶς λέγειν ἀνθρώπους. ἐγὼ μὲν οὖν ἂν σοι συμβουλεύσαιμι, εἰ ἐθέλεις ἐμοὶ πείθεσθαι, εὐλαβεῖσθαι. ὡς ἴσως μὲν καὶ ἐν ἄλλῃ πόλει ῥᾴδιόν [3] ἐστι κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους ἢ εὖ, ἐν τῇδε δὲ καὶ πάνυ. οἶμαι δέ σε καὶ αὐτὸν εἰδέναι.

351 ΣΩ. Ὦ Μένων, Ἄνυτος μέν μοι δοκεῖ χαλεπαίνειν· p. 95.
καὶ οὐδὲν θαυμάζω· οἴεται γάρ με πρῶτον μὲν κακηγορεῖν τούτους τοὺς ἄνδρας· ἔπειτα ἡγεῖται καὶ αὐτὸς εἶναι εἷς

que minus Gedikio astipulor pro ταῦτα δὲ ex eodem dialogo rescribere suadenti τοῦτο δέ, tum ob proxime succedens διδακτόν, tum ob sensum, cum ceteris artibus omnibus studium virtutis commodius opponatur ita ταῦτα μέν — τοῦτο δέ —. Nam quae ad tuendam in hoc quoque vulgatam dixit Ullrichius, valent ea quidem ad explicanda, seu potius excusanda si qua sunt extra dubium posita, sed non fortasse, ad recusanda quae e fonte non contemnendo aptioka offeruntur. Mirum enim esset si, ab illius dialogi consarcinatore in Platonis verba bis illatum esset quod exquisitius et concinnius judicandum sit. — De duplici denique μέν — μέν — δέ — δέ — vid. Exc. meum ad Demosthenis Mid. p. 129.

2 In Dial. de Virt. l. l. est ἐξεῦρεν ἄν, non minus apte. — Mox ad αὐτοῦ vid. Ind. Lat. in v. Genitivus.

3 Legendum ῥᾷον (ΡΑΙΟΝ). Quam emendationem confirmatam ab Heind. ad Phaedon. 41, nunc Be. quoque et Schleierm. adoptarunt. Quod autem Ullrichius, nimis gravem hanc civitatis Atheniensium reprehensionem esse putat, id mihi quidem secus esse videtur; certe plane talis est haec oratio qualem homini inimico tribuerit Plato. Quodsi, facile esse utrumque, dicere voluisset scriptor, tunc per καί, non ἤ, sententiarum nexum fecisset. In fine autem dictionis hoc sensu plane absonum est istud ἢ εὖ, cujus nulla prorsus in minaci oratione vis apparet. Quod denique observat Ullrichius, vocem πάνυ non recte aptari comparativo ῥᾷον, id verum est sane: at non debet aptari illa quidem hic, non magis certe quam in usitatissima responsione πάνυ γε, quae omni loquendi formae subjungitur. Neque tamen quenquam celabo in Vat. 2. omitti verba ἢ εὖ. Quod nescio an sit a corrigente. Mihi certe cum his verbis ipsum orationis sal videtur perire.

1 H. e.

τούτων. ἀλλ' οὗτος μέν, ἐάν ποτε γνῷ οἷόν ἐστι τὸ κακῶς λέγειν, παύσεται γαλεπαίνων· νῦν δὲ ἀγνοεῖ. Σὺ δέ μοι b. εἰπέ, οὐ καὶ παρ' ὑμῖν [1] εἰσι καλοὶ κἀγαθοὶ ἄνδρες; ΜΕΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Τί οὖν; ἐθέλουσιν οὗτοι παρέχειν αὐτοὺς διδασκάλους τοῖς νέοις, καὶ ὁμολογεῖν διδάσκαλοί τε εἶναι, ἢ διδακτὸν ἀρετήν [2]; ΜΕΝ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ τοτὲ μὲν ἄν αὐτῶν ἀκούσαις ὡς διδακτὸν, τοτὲ δὲ ὡς οὔ. ΣΩ. Φῶμεν οὖν τούτους διδασκάλους εἶναι τούτου τοῦ πράγματος, οἷς μηδὲ αὐτὸ τοῦτο ὁμολογεῖται; ΜΕΝ. Οὔ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τί δαὶ δή; οἱ c. σοφισαί σοι οὗτοι, οἵπερ μόνοι ἐπαγγέλλονται, δοκοῦσι διδάσκαλοι εἶναι ἀρετῆς; ΜΕΝ. Καὶ Γοργίου μάλιστα, ὦ Σώκρατες, ταῦτα ἄγαμαι, ὅτι οὐκ ἄν ποτε αὐτοῦ τοῦτο ἀκούσαις ὑπισχνουμένου· ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων καταγελᾷ, ὅταν ἀκούσῃ ὑπισχνουμένων. ἀλλὰ λέγειν οἴεται δεῖν ποιεῖν δεινούς [3]. ΣΩ. Οὐδ' ἄρα σοι δοκοῦσιν οἱ σοφισαὶ διδάσκαλοι εἶναι. ΜΕΝ. Οὐκ ἔχω λέγειν, ὦ Σώκρατες. καὶ d. γὰρ αὐτὸς ὅπερ οἱ πολλοὶ πέπονθα. τοτὲ μέν μοι δοκοῦσι, τοτὲ δὲ οὔ. ΣΩ. Οἶσθα δὲ, ὅτι οὐ μόνον σοί τε καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πολιτικοῖς [4] τοῦτο δοκεῖ τοτὲ μὲν εἶναι διδακτὸν, τοτὲ δ' οὔ; ἀλλὰ καὶ Θέογνιν τὸν ποιητὴν οἶσθ' ὅτι ταυτὰ ταῦτα λέγει; ΜΕΝ. Ἐν ποίοις ἔπεσιν; ΣΩ. Ἐν 36 τοῖς ἐλεγείοις [1], οὗ λέγει·

1 H. e. in Thessalia. Sic optimi codd. ut jam olim Gedikius legendum viderat pro vulg. ἡμῖν.

2 Et vis sententiae et praegressa particula nos jubent corrigere καὶ διδακτὸν ἀρετήν. Ac multo frequentior est in veterum libris illarum particularum confusio, quam adhuc monitum est a viris doctis. *WOLF.* Cum tamen haud raro τε — ἤ — sibi respondentia inveniantur (vid. Theaet. 4. et ibi Heind.), non inepte Ullrichius hic quoque hanc loquendi formam tuetur, ut disjunctivo hoc ἤ illud dicat Socrates: „aut si qui prohorum illorum virorum non diserte dicunt, se esse virtutis magistros, num illud tamen dicunt, quod ut supra (26. b. c.) vidimus eodem redit, posse eam doceri."

3 v. Ind. in Ἄγασθαι et Οἴεσθαι.

4 v. Ind.

1 Apparet hinc, Theognidem alia quoque poëmata heroico, ut videtur, metro scripsisse. Verbum autem ἔπη latiori significatu elegos etiam comprehendit. Vid. de his fusius agentem Franckium in Callino p. 85 sqq. — Mox primus Theognidis versus in edd. harum sententiarum (v. 33.) aptius ita scribitur Καὶ μετὰ τοῖσιν

Καὶ παρὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε καὶ μετὰ τοῖσιν
Ἴζε, καὶ ἄνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
Ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἀπ' ἐσθλὰ διδάξεαι· ἢν δὲ κακοῖσιν
Συμμίσγῃς, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον.

οἶσθ' ὅτι ἐν τούτοις μὲν ὡς διδακτοῦ οὔσης τῆς ἀρετῆς λέ-
b. *γεις.* MEN. *Φαίνεταί γε.* ΣΩ. *Ἐν ἄλλοις δέ γε ὀλίγον μέταβάς, Εἰ δ' ἦν ποιητὸν, φησὶν, καὶ ἔνθετον ἀνδρὶ νόημα, λέγει πῶς* [2], *ὅτι Πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον οἳ δυνάμενοι τοῦτο ποιεῖν, καὶ*

Οὔποτ' ἂν ἐξ ἀγαθοῦ πατρὸς ἔγεντο κακὸς p. 96.
Πειθόμενος μύθοισι σαόφροσιν. ἀλλὰ διδάσκων
Οὔποτε ποιήσεις τὸν κακὸν ἄνδρ' ἀγαθόν.

Ἐννοεῖς, ὅτι αὐτὸς αὑτῷ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν τἀναντία
c. *λέγει;* MEN. *Φαίνεται.* ΣΩ. *Ἔχεις οὖν εἰπεῖν ἄλλου ὁ-*
τουοῦν πράγματος, οὗ οἱ μὲν φάσκοντες διδάσκαλοι εἶναι, οὐχ ὅπως ἄλλων διδάσκαλοι ὁμολογοῦνται [3], *ἀλλ' οὐδὲ αὐ-*

τοῖσιν π, ρ, ε. καὶ παρὰ τοῖσιν. In ultimo autem versu et hic et ibi male olim editum erat *Συμμιγῆς*, quod corrigebant alii *συμμιγέῃς* alii *συμμιχθῆς*. Nunc Be. ex uno Theognidis codice utrobique edidit *συμμίσγῃς* quod unus etiam Xenophontis codex praebet in Mem. 1, 2, 20. ubi vid. Schneid. Rem conficit indubitata in Theognidis versu 119. (Be. 1165.) scriptura, *ἐσθλοῖς ἀγαθοῖς σύμμισγε*.

2 *φησὶν — λέγει —*. Alterum horum verborum superfluum: sed *φησὶν* in sermone communi verbis alicuius propriis sic solet interseri, alio nihilominus verbo, *λέγειν* maxime, sententiam cum cetera oratione conjungente. Cf. Heind. ad Cratyl. 62. — Cetcrum in Edd. Theogn. (427. Be. 435.) metro jubente legitur *ποιητόν τε*; orationis autem series hic paulum est immutata.

3 Vera structura esse debebat: *Ἔχεις εἰπεῖν ἄλλο ὁτιοῦν πρᾶγμα, οὗ — ὁμολογοῦνται*; sed nomen prioris propositionis applicuit se genitivo pendentis inde relativi. Idem accidit paulo infra (37. b.) in his: *ὡμολογήκαμεν, πράγματος οὗ μήτε διδάσκαλοι κ. τ. λ., τοῦτο διδακτὸν μὴ εἶναι*, pro *τοῦτο πρᾶγμα, οὗ —*. Aliqua tamen est inter haec diversitas. Quippe in posteriori exemplo in ipsa mente sic revera conceptum est: *ὡμολογήκαμεν, τοῦτο πρᾶγμα — εἶναι*: sed dum accusativus proxime praecedit genitivum *οὗ*, ipse transit in genitivum mera *attractione*; quam *attractionem inversam* dicimus, ob vulgatiorem illam, qua relativum nomini alterius propositionis se applicat. Et ad inversam quidem hanc attractionem spectant pleraque exempla allata a me in Gramm. §. 138. I, 4. Matth. Gr. §. 474. c. Heind. ad Lys. 40. In hoc nostro autem exemplo, quanquam ob externam sermonis conformationem eidem

τοῦ ἐπίστασθαι, ἀλλὰ πονηροὶ εἶναι περὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ πρᾶγμα, οὗ φασι διδάσκαλοι εἶναι; οἱ δὲ ὁμολογούμενοι αὐτοὶ καλοὶ κἀγαθοὶ τοτὲ μέν φασιν αὐτὸ διδακτὸν εἶναι, τοτὲ δὲ οὔ; τοὺς οὖν οὔτε τεταραγμένους περὶ ὁτουοῦν φαίης ἂν σὺ κυρίως διδασκάλους εἶναι; ΜΕΝ. Μὰ Δί' 37 οὐκ ἔγωγε. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ μήτε οἱ σοφισταὶ, μήτε οἱ αὐτοὶ καλοὶ κἀγαθοὶ ὄντες, διδάσκαλοί εἰσι τοῦ πράγματος, δῆλον ὅτι οὐκ ἄν ἄλλοι γε. ΜΕΝ. Οὔ μοι δοκεῖ. ΣΩ. Εἰ δέ γε μὴ διδάσκαλοι, οὐδὲ μαθηταί. ΜΕΝ. Δοκεῖ μοι ἔχειν ὡς λέγεις. ΣΩ. Ὡμολογήκαμεν δέ γε, πράγματος οὗ μήτε b. διδάσκαλοι μήτε μαθηταὶ εἶεν, τοῦτο διδακτὸν μὴ εἶναι [1]; ΜΕΝ. Ὡμολογήκαμεν. ΣΩ. Οὐκοῦν ἀρετῆς οὐδαμοῦ φαίνονται διδάσκαλοι. ΜΕΝ. Ἔοικε ταῦτα. ΣΩ. Εἰ δέ γε μὴ διδάσκαλοι, οὐδὲ μαθηταί; ΜΕΝ. Φαίνεται οὕτως. ΣΩ.

dem attractionis rationi commode id accenseas, praevalet tamen *anacoluthia* quaedam. Quod facillime sentias in loco Homerico hujus formae prototypo Il. σ, 192. Ἄλλου δ' οὔ τευ οἶδα τοῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω. Soloece vulgo, quod verbo hic monere sufficiat, editur ibi τεῦ ἂν: τίς enim, unde est τεῦ, post οὔτις relativi locum obtinere nequit: veram scripturam porrigit Cod. Vind. ap. Alter. neque dubito, quin plures; e quibus rem nullius scilicet momenti enotare supersederunt critici. Ibi itaque dum dicit Achilles Ἄλλου δ' οὔ τευ sententiam primariam in animo habet hanc: Ἄλλου δ' οὑτινος τεύχεα δύομι' ἄν: sed statim transiens in hanc loquendi formam, οὐκ οἶδα οὑτινος τεύχεα δύω, ambas conjungit. Ita nostro loco primaria sententia est Ἔχεις εἰπεῖν ἄλλου ὁτουοῦν πράγματος διδασκάλους: sed explicatius mox loquens transit in hanc formam: (Ἔχεις εἰπεῖν ἄλλο ὁτιοῦν πρᾶγμα), οὗ οἱ μὲν φάσκοντες διδάσκαλοι εἶναι: quorum causa tamen priora illa non mutat. Atque huc pertinet etiam illud, quod infra §. 41. emendatius nunc scribitur ita: εἰ μὴ ἐπισήμη, εὐδοξία δὴ τὸ λοιπὸν γίγνεται, ᾗ — χρώμενοι, τὰς πόλεις ὀρθοῦσιν, ut ibi exponemus.

De verbo Ὁμολογεῖν vid. Ind. — et de formula οὐχ ὅπως, quae h. l. valet *non modo non*, vid. Gramm. §. 137.

1 Codd. opt. et plur. miro consensu τοῦτο μήτε διδακτὸν εἶναι, unde Be. fecit, τ. μηδὲ δ. ε. Cui obstare videtur quod supra 26. c., unde haec verba repetita sunt, legitur μὴ διδακτὸν ε. Sed re diligentius considerata vix dubito quin ibi quoque μηδὲ scribendum sit. Nam in eo quod ibi praecedit εἰ ἔχει διδακτὸν —, ἀναγκαῖον αὐτοῦ καὶ διδασκάλους καὶ μαθητὰς εἶναι prius καί valet *etiam*, cui respondere debet in sententia negativa statim subjecta μηδέ. Syllabam δέ autem in his μηδὲ διδακτόν absorptam ibi esse nihil mirum, ut neque id, quod μηδὲ hic transiit in μήτε ob eandem vocem his praemissam.

2 Cod.

c. Ἀρετὴ ἄρα οὐκ ἂν εἴη διδακτόν. ΜΕΝ. Οὐκ ἔοικεν, εἴπερ ὀρθῶς ἡμεῖς ἐσκέμμεθα. ὥστε καὶ θαυμάζω δή, ὦ Σώκρατες, πότερόν ποτε οὐδ' εἰσὶν ἀγαθοὶ ἄνδρες, ἢ τίς ἂν εἴη
d. τρόπος τῆς γενέσεως τῶν ἀγαθῶν γιγνομένων [2]. ΣΩ. Κινδυνεύομεν, ὦ Μένων, ἐγώ τε καὶ σὺ φαῦλοί τινες εἶναι ἄνδρες, καὶ σέ τε Γοργίας οὐχ ἱκανῶς πεπαιδευκέναι, καὶ ἐμὲ Πρόδικος [3]. παντὸς μᾶλλον οὖν προσεκτέον τὸν νοῦν ἡμῖν αὐτοῖς, καὶ ζητητέον ὅστις ἡμᾶς ἐνί γέ τῳ τρόπῳ [4] βελ-
e. τίους ποιήσει. λέγω δὲ ταῦτα, ἀποβλέψας πρὸς τὴν ἄρτι ζήτησιν· ὡς ἡμᾶς ἔλαθε καταγελάσως, ὅτι οὐ μόνον ἐπιστήμης ἡγουμένης ὀρθῶς τε καὶ εὖ τοῖς ἀνθρώποις πράττεται τὰ πράγματα, ἢ ἴσως καὶ διαφεύγειν ἡμᾶς τὸ γνῶναι [5] τίνα ποτὲ τρόπον γίγνονται οἱ ἀγαθοὶ ἀνδρες. ΜΕΝ. Πῶς

2 Cod. Coisl. om. *γιγνομένων*: e correctione, opinor. Vulgatam sic dispice „aut si quidem fiant, quomodo fiant."

3 Non sine cavillatione Prodici discipulum se dicere Socratem facile credo. Quamvis autem nonnisi scholas ejus de nominum rectitudine aliquoties, neque has sine irrisione, memoret, ut Protag. 341. a. (*ἐγὼ ἔμπειρος*, ejus artis scilicet, *διὰ τὸ μαθητὴς εἶναι Προδίκου τουτουΐ*) Cratyl. 384. b.; tamen alia quoque apud illum audisse eum, hoc ipso loco significatur.

4 Vid. Ind. *Ἐνί*.

5 Inter voces *ἢ ἴσως* interserta vulgo leguntur haec, *εἰ μὴ τοῦτο δοίημεν, ὡς οὐ μόνον ἐπιστήμης ἀλλὰ καὶ ἄλλου τινός*: quae tamen neque apud Ficinum, neque in Clarkiano, neque in ullo e duodecim codicibus quos Bekker contulit, leguntur, praeter Paris. E, in cujus margine a recentiore manu scripta sunt. Itaque recte haec consideranti dubium esse non potest, verba haec, quae nulla vera auctoritate nituntur, a Platone profecta non esse, sed margini olim allita ab eo qui vim illius *ἤ*, quod est pro *εἰ δὲ μή* (vid. Hoogev. Schütz. p. 312. 313.), disertius eloqui simulque, ad explicandum superius *οὐ μόνον*, digitum ad insequentia intendere vellet verbo (*ἀλλὰ καὶ ἄλλου τινός*). Vidit et exposuit hoc Ullrichius. Nos in expellendis interpretamentis alias minime proni in re tam aperta non haesitavimus.

In Infinitivo *διαφεύγειν* autem temere olim offensum est, quasi non recte penderet a verbo *ἔλαθεν*. Solet enim post voculam *ἤ* hoc sensu usurpatam sic negligentius addi Infinitivus: Protag. p. 323. a. *παντὶ προσῆκον ταύτης γε μετέχειν τῆς ἀρετῆς, ἢ μὴ εἶναι πόλεις*, ubi vid. Heind. Phaedr. p. 245. e. *τοῦτο οὔτ' ἀπόλλυσθαι οὔτε γίγνεσθαι δυνατὸν ἢ πάντα οὐρανὸν — σῆναι*; 271. d. *δεῖ δή — δύνασθαι ἀκολουθεῖν ἢ μηδὲ εἰδέναι*. In omnibus autem his exemplis Infinitivus vicem gerit Optativi cum *ἄν*.

1 Sic

τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ὅτι μὲν τοὺς ἀγα- 88
θοὺς ἄνδρας δεῖ ὠφελίμους εἶναι, ὀρθῶς ὡμολογήκαμεν τοῦ-
p. 97. τό γε, ὅτι οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι. ἦ γάρ; MEN. Ναί. ΣΩ.
Καὶ ὅτι γε ὠφέλιμοι ἔσονται, ἂν ὀρθῶς ἡμῖν ἡγῶνται τῶν
πραγμάτων, καὶ τοῦτό που καλῶς ὡμολογοῦμεν; MEN.
Ναί. ΣΩ. Ὅτι δ' οὐκ ἔξεσθαι ὀρθῶς ἡγεῖσθαι, ἐὰν μὴ φρό-
νιμος ᾖ [2], τοῦτο ὁμοίως ἐσμὲν οὐκ ὀρθῶς ὡμολογηκότες.
MEN. Πῶς δὴ ὀρθῶς λέγεις; [3] ΣΩ. Ἐγὼ ἐρῶ. εἴ τις b.
εἰδὼς τὴν ὁδὸν τὴν εἰς Λάρισσαν, ἢ ὅποι βούλει ἄλλοσε,
βαδίζοι [4] καὶ ἄλλοις ἡγοῖτο, ἄλλο τι ὀρθῶς ἂν καὶ εὖ
ἡγοῖτο; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Τί δ', εἴ τις ὀρθῶς μὲν
δοξάζων ἥτις ἔξιν ἡ ὁδός, ἐληλυθὼς δὲ μὴ, μηδὲ ἐπιστάμε-
νος [5], οὐ καὶ οὗτος ἂν ὀρθῶς ἡγοῖτο; MEN. Πάνυ γε.
ΣΩ. Καὶ ἕως γ' ἂν που ὀρθὴν δόξαν ἔχῃ περὶ ὧν ὁ ἕτε- c.
ρος ἐπιστήμην, οὐδὲν χείρων ἡγεμὼν ἔσται, οἰόμενος μὲν ἀλη-
θῆ φρονῶν δὲ μὴ, τοῦ τοῦτο φρονοῦντος. MEN. Οὐδὲν
γάρ. ΣΩ. Δόξα ἄρα ἀληθὴς πρὸς ὀρθότητα πράξεως οὐ- d.
δὲν χείρων ἡγεμὼν φρονήσεως· καὶ τοῦτό ἐστιν, ὃ νῦν δὴ
παρελείπομεν ἐν τῷ περὶ τῆς ἀρετῆς· σκέψει, ὁποῖόν τι εἴη,
λέγοντες ὅτι φρόνησις μόνον ἡγεῖται τοῦ ὀρθῶς πράττειν.
τὸ δὲ ἄρα καὶ δόξα ἦν ἀληθής [6]. MEN. Ἔοικέ γε. ΣΩ.

1 Sic Be. e codd. Vulgo τοὺς μὲν ἀγ. minus bene: non enim boni viri opponuntur aliis, sed assertio haec subsequenti negationi, Ὅτι δ' οὐκ ἔξιν —.

2 Sc. ὁ ἡγούμενος, v. supra ad §. 12. b.

3 Respicitur prius ὀρθῶς e binis quae sunt in Socratis sermone proximo: quo cum significarit ille, posse talem quoque ὀρθῶς ἡγεῖσθαι, recte nunc interrogatur, quomodo intelligat illud ὀρθῶς.

4 In edd. ante Be. εἰ repetitur ante βαδίζοι: quod ob interjectum sermonem non damnarem si in ullo codice utrumque εἰ inventum esset. Sed in optimis et plurimis deest utrumque, in paucis alterutrum. — De scriptura Λάρισσα v. ad §. 1. b.

5 Facile e superioribus suppletur sermo ad haec participia: quare, quod dant Vind. et Veneti, εἴη ante δοξάζων manus esse videtur corrigentis.

6 Primus monnit Heindorfius ad Theaet. 37. de formula τὸ δέ conjunctionis loco inservienti latineque vertenda *cum tamen*. Itaque facilis intellectu foret hic locus, si scriptum esset: τὸ δὲ ἄρα καὶ δόξα ἀληθὴς ὀρθῶς ἂν ἡγοῖτο. Nunc brevius istud ἦν recte, opinor, idem Heindorfius explicuit ita: „cum tamen exstaret etiam opinio vera" scil. cujus ope illud fieri potest. Imperfectum autem spectat tem-

a. Οὐδὲν ἄρα ἧττον ὠφελιμόν ἐστιν ὀρθὴ δόξα ἐπιστήμης. *MEN.* Τοσούτῳ γε, ὦ Σώκρατες, ὅτι ὁ μὲν τὴν ἐπιστήμην ἔχων, ἀεὶ ἂν ἐπιτυγχάνοι· ὁ δὲ τὴν ὀρθὴν δόξαν, τοτὲ μὲν ἂν
39 τυγχάνοι, τοτὲ δ' οὔ. *ΣΩ.* Πῶς λέγεις; ὁ ἀεὶ ἔχων ὀρθὴν δόξαν, οὐκ ἀεὶ τυγχάνει, ἕωσπερ ὀρθὰ δοξάζοι [1]; *MEN.* Ἀνάγκη μοι φαίνεται ὥστε θαυμάζω, ὦ Σώκρατες, τούτου οὕτως ἔχοντος, ὅτι ποτὲ πολὺ τιμιωτέρα ἡ ἐπιστήμη τῆς
b. ὀρθῆς δόξης· καὶ διὰ τί τὸ μὲν ἕτερον, τὸ δὲ ἕτερόν ἐστιν αὐτοῖν. *ΣΩ.* Οἶσθα οὖν, διότι θαυμάζεις, ἢ ἐγώ σοι εἴπω; *MEN.* Πάνυ γ' εἰπέ. *ΣΩ.* Ὅτι τοῖς Δαιδάλου ἀγάλμασιν [2] οὐ προσέσχηκας τὸν νοῦν. ἴσως δὲ οὐδ' ἔστι παρ' ὑμῖν. *MEN.* Πρὸς τί δαὶ δὴ τοῦτο λέγεις; *ΣΩ.* Ὅτι καὶ ταῦτα, ἐὰν μὲν μὴ δεδεμένα ᾖ, ἀποδιδράσκει καὶ ἀπαπτεύει·
c. ἐὰν δὲ δεδεμένα, παραμένει. *MEN.* Τί οὖν δή; *ΣΩ.* Τῶν ἐκείνου ποιημάτων λελυμένον μὲν ἐκτῆσθαι, οὐ πολλῆς τινος ἄξιόν ἐστι τιμῆς, ὥσπερ δραπέτην ἄνθρωπον· οὐ γὰρ παραμένει· δεδεμένον δὲ, πολλοῦ ἄξιον· πάνυ γὰρ καλὰ τὰ ἔργα ἐστὶ πρὸς τί οὖν δὴ λέγω ταῦτα; πρὸς τὰς δόξας τὰς ἀληθεῖς. καὶ γὰρ αἱ δόξαι αἱ ἀληθεῖς, ὅσον μὲν ἂν χρόνον παραμένωσι, καλὸν τὸ χρῆμα, καὶ πάντα ἀγαθὰ ἐργάζονται [3]· πολὺν δὲ χρόνον οὐκ ἐθέλουσι παραμένειν, ἀλλὰ p. 98.
d. ἀπαπτεύουσιν ἐκ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. ὥστε οὐ πολ-

tempus superioris illius disputationis, ut supra §. 25. not. 1., plenius: *εἶναι οὐκ ἐνενοοῦμεν.*

1 Sic Be. e codd. Vulgo *ἕωσπερ ἄν*, quae formula conjunctivum poscit: in sermone autem obliquo *ἕως* ponitur cum optativo nudo. Vid. Gramm. §. 126, 8. Contra in priori hujus interrogationis parte non sine causa quidem Struvius *ἄν* desiderat ante *ἀεί*. Sed tam saepe atque in omni fere sermone *ἄν* istud optativi omittitur, ut e solis codd. res sit dispicienda. Vid. Matth. Gr. §. 517. p. 731. Heind. ad Gorg. 37.

2 De statuis Daedali vide Excursum III. huic dialogo adjectum. — Praeclara vero est allegoria. Nempe opinio aut sensus (*Meinung, Gefühl*) non ita firmiter animo inhaeret, ut neque objectionibus neque dubitationibus revelli possit; quod vero doctrina et ratione adhibita cognoscis verumque judicas, illud in tuto tibi positum est. *BIE.*

3 E Stobaeo, qui sat longum pannum hinc in Eclogas suas Eth. transtulit (p. 362. Ed. Heeren.) varietates hasce enotavi: *ἀπεργάζονται* pro *ἐργ.* — *τιμιωτέρα* pro *τιμιώτερον* — et §. 40 extr. *ὧν δὲ ἄνθρωπος — δύο ταῦτα ἡγεῖται, δόξα α. κ. ε.* SCHNEIDER.

4 Ra-

λοῦ ἄξιαί εἰσιν, ἕως ἂν τις αὐτὰς θήσῃ αἰτίας λογισμῷ [4]. τοῦτο δ' ἐστί, Μένων ἑταῖρε, ἀνάμνησις, ὡς ἐν τοῖς πρόσθεν ἡμῖν ὡμολόγηται. ἐπειδὰν δὲ δεθῶσι, πρῶτον μὲν ἐπιστῆμαι γίγνονται, ἔπειτα μόνιμοι. καὶ διὰ ταῦτα δὴ τιμιώτερον ἐπιστήμη ὀρθῆς δόξης ἐστί· καὶ διαφέρει δεσμῷ ἐπιστήμη ὀρθῆς δόξης. MEN. Νὴ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἔοικε τοιούτῳ τινί. ΣΩ. Καὶ μὴν καὶ ἐγὼ ὡς οὐκ εἰδὼς λέγω, ἀλλὰ εἰκάζων [1]. ὅτι δέ ἐστί τι ἀλλοῖον ὀρθὴ δόξα καὶ ἐπιστήμη, οὐ πάνυ μοι δοκῶ τοῦτο εἰκάζειν· ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο φαίην ἂν εἰδέναι [2], ὀλίγα δ' ἂν φαίην, ἓν δ' οὖν [3] καὶ τοῦτο ἐκείνων θείην ἂν ὧν οἶδα. MEN. Καὶ ὀρθῶς γε, ὦ Σώκρατες, λέγεις. ΣΩ. Τί δαί; τόδε οὐκ ὀρθῶς, ὅτι ἀληθὴς δόξα ἡγουμένη τὸ ἔργον ἑκάστης [4] πράξεως οὐδὲν χεῖρον ἀπεργάζεται ἢ ἐπιστήμη; MEN. Καὶ τοῦτο δοκεῖς μοι ἀληθῆ λέγειν [5]. ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα ὀρθὴ

4 *Ratiocinatione a causis ducta:* sic recte Ficinus.

1 Sic Clark. Coisl. et plerique alii. Vulgo εἰκάζω, quod recte non procedebat nisi admissa in superioribus Struvii correctione οὐχ ὡς εἰδώς. Nunc recte jungitur ὡς οὐκ εἰδὼς ἀλλ' εἰκάζων. Mox voculam οὐ ante πάνυ optimi quidem codices et ceterorum plurimi omittunt: perperam tamen.

2 Habes hic ἄν additum optativo pendenti ab εἰ, quod deflectit ab eo usu quem tradit grammatica. Sed legitimum hoc quoque esse docebunt Heindorf. ad Protag. 50. (εἴπερ ἄλλῳ τῳ ἀνθρώπων πειθοίμην ἄν, καὶ σοὶ πείθομαι) et Herm. ad Vig. num. 303. Nimirum nonnisi usitatiores verba jungendi modi regulis grammaticis memoriae traduntur, cum in ipsa lingua multa loquentium judicio variata inveniantur, quae regulis addisci vix possunt. Ita voculam ἄν adjiciebant si quando id quod *fieri posset* magis inculcare auribus volebant, quam id quod *fieret*.

3 Particula δέ in apodosi hic posita est: quod tamen differt ab illis orationis formis quibus alias idem fieri solet (vid. Alc. II, 10. 24.). Nam vis particulae hic refertur non ad protasin sed ad interjectum ὀλίγα δ' ἂν φαίην, quia, si hoc solum praecederet, forma sermonis foret haec: ὀλίγα μὲν ἂν φαίην εἰδέναι, ἓν δ' οὖν καὶ τοῦτο θείην ἂν ἐκείνων.

4 Inseritur vulgo τῆς, quod omisi cum Vind. et priori manu codicis Ven. Σ.

5 Sic Be. ex optimis et plurimis: vulgo ἀληθῶς, quod male corrigentis est: nam ἀληθῶς λέγεις τοῦτο aliud quid sonat. Plurale autem ἀληθῆ cum λέγειν et similibus tam sollemnis est conjunctio, ut ad pluralem numerum aures non amplius advertant. Dici qui-

δόξα ἐπιςήμης χεῖρον οὐδὲ ἧττον ὠφελίμη ἔξαι εἰς τὰς πράξεις οὐδὲ ἀνὴρ ὁ ἔχων ὀρθὴν δόξαν, ἢ ὁ ἐπιςήμην. MEN. Ἔςι ταῦτα. ΣΩ. Καὶ μὴν ὄγε ἀγαθὸς ἀνὴρ, ὠφέλιμος c. ἡμῖν ὡμολόγηται εἶναι. MEN. Ναί. ΣΩ. Ἐπειδὴ τοίνυν οὐ μόνον δι' ἐπιςήμην ἀγαθοὶ ἄνδρες ἂν εἶεν, καὶ ὠφέλιμοι ταῖς πόλεσιν, εἴπερ εἶεν, ἀλλὰ καὶ δι' ὀρθὴν δόξαν, τοῦτον δὲ οὐδέτερον φύσει ἔξὶ τοῖς ἀνθρώποις, οὔτε ἐπιςήμη, οὔτε δόξα ἀληθὴς, οὔτ' ἐπίκτητα· ἢ δοκεῖ σοι φύ-

quidem poterat *ταῦτα ἀληθῆ λέγειν* sed commodius hic ad sententiarum commissuram erat singulare *τοῦτο*; cujus tamen gratia insuetum auribus *ἀληθῆς λέγειν* inculcare atticus scriptor refugiebat.

6 Huic *ἐπειδή* nulla in seqq. apodosis respondet, Socrate mox verbis *ἢ δοκεῖ σοι* filum orationis abrumpente.

7 Falsam esse, quam verba *οὔτ' ἐπίκτητα* continent sententiam, ipsisque a Platone antea disputatis repugnare, nemo non videt. Cornarius deleri jubet. Quae cum nimis dura sit medendi ratio, legam potius, *ἀλλ' ἐπίκτητα*, quod ipsum in margine expositionis loco olim ascriptum fuisse Cornarius putat. *GED.* Sensum sane impediunt haec verba, cum neque de scientia neque de vera opinione adhuc demonstratum sit, parta non esse; ut facilius utique omnia procederent si haec verba abessent. Sed cum interpolationis nullum extrinsecus vestigium accedat, vox *ἐπίκτητα* quae in Phaedro, (p. 237. d.) sensu latiori posita est, angustissimo hic est intelligenda, de eo quod quis suo sibi arbitrio acquirit. Nam in Phaedro etiamsi non sua ibi Socrates persona loquatur, semmo est nonnisi de serius eveniente perfectione. *SCHLEIERM.* Verba in Phaedro sunt haec: *ἡμῶν ἑκάςῳ δύο τινὲ ἕγον ἰδέα ἄρχοντε —, ἢ μὲν ἔμφυτος οὖσα, ἐπιθυμία ἡδονῶν, ἄλλη δὲ ἐπίκτητος, δόξα ἐφιεμένη τοῦ ἀρίς-του.* De voluntaria autem acquisitione vocem *ἐπίκτητος* nostro loco eo minus intelligere possum, quod cum *τοῖς φύσει* opponuntur *τὰ ἐπίκητα* vis oppositionis non est in verbo *κτᾶσθαι*, sed in praepositione *ἐπί*. Itaque quoquo me verser sententiam servatis his verbis non expedio. Vestigium autem adulteratae lectionis quamvis pusillum hoc tamen esse posset, quod vox *οὔτε* hoc tertio loco stare non potest: quod pulchre vidit Be. ideoque e ratione grammatica (non e codd. ut per errorem scripsit in novissima sua edit. Schleierm.) reposuit *οὐδ'*. Praeterea in cod. Paris. E voci *οὔτε* suprascriptum *ἀλλ'*, quod speciem sane habet correctionis qualem Gedikius postea proposuit: sed quanam alia ratione verbum *ἐπίκτητα* sensum intrare possit equidem non video. Finire abruptam apodosin poterat Socrates hac sententia, *οὐδέτερον φύσει ἐςί*: sed addere etiam more antiquo contrarium, *ἀλλ' ἐπίκτητα*. Quanquam omnium probabilissima fortasse est Cornarii ratio.

1 Vid.

σει ὁποτερονοῦν αὐτοῖν εἶναι; MEN. Οὐκ ἔμοιγε. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ οὐ φύσει, οὐδὲ οἱ ἀγαθοὶ φύσει εἶεν ἄν. d.
MEN. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἐπειδὴ δέ γε οὐ φύσει, ἐσκοποῦμεν τὸ μετὰ τοῦτο, εἰ διδακτὸν ἐξι. MEN. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν διδακτὸν ἐδοξεν εἶναι, εἰ φρόνησις ἡ ἀρετή; MEN. Ναί. ΣΩ. Καὶ εἴγε διδακτὸν εἴη, φρόνησις ἂν εἴναι; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Καὶ εἰ μέν γε διδάσκαλοι εἶεν, διδακτὸν ἂν εἶναι, μὴ ὄντων δὲ, οὐ διδακτόν; MEN. Οὕτως. ΣΩ. b.
Ἀλλὰ μὴν ὡμολογήκαμεν μὴ εἶναι αὐτοῦ διδασκάλους. c.
MEN. Ἔξι ταῦτα. ΣΩ. Ὡμολογήκαμεν ἄρα, μήτε διδακτὸν αὐτὸ μήτε φρόνησιν εἶναι; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἀγαθόν γε αὐτὸ ὡμολογοῦμεν εἶναι. MEN. Ναί. ΣΩ. Ὠφέλιμον δὲ καὶ ἀγαθὸν εἶναι τὸ ὀρθῶς ἡγούμενον. MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Ὀρθῶς δέ γε ἡγεῖσθαι δύο ὄντα ταῦτα μόνα, δόξαν τε ἀληθῆ καὶ ἐπιστήμην, ἃ ἔχων ἄνθρωπος ὀρθῶς ἡγεῖται. τὰ γὰρ ἀπὸ τύχης γιγνόμενα, οὐκ ἀνθρωπίνη ἡγεμονίᾳ γίγνεται· ᾧ δὲ ἄνθρωπος ἡγεμών ἐξιν ἐπὶ τὸ ὀρθὸν, δύο ταῦτα, δόξα ἀληθὴς καὶ ἐπιστήμη. f.
p. 99. MEN. Δοκεῖ μοι οὕτως. ΣΩ. Οὐκοῦν, ἐπειδὴ οὐ διδακτόν 41
ἔξιν, οὐδ' ἐπιστήμη δὴ ἐπιγίγνεται ἡ ἀρετή [2]. MEN. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Δυοῖν ἄρα ὄντοιν ἀγαθοῖν καὶ ὠφελίμοιν, τὸ μὲν ἕτερον ἀπολέλυται, καὶ οὐκ ἂν εἴη ἐν πολιτικῇ πράξει ἐπιστήμη ἡγεμών. MEN. Οὔ μοι δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκ ἄρα b.
σοφίᾳ τινὶ οὐδὲ σοφοὶ ὄντες οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες ἡγοῦντο ταῖς πόλεσιν, οἱ ἀμφὶ Θεμιστοκλέα τε καὶ οὓς ἄρτι Ἄνυτος οὗδε ἔλεγε. διὸ καὶ οὐχ οἷοίτε ἄλλους ποιεῖν τοιούτους οἷοι αὐτοί εἰσιν, ἅτε οὐ δι' ἐπιστήμην ὄντες τοιοῦτοι. MEN. Ἔοικεν οὕτως ἔχειν, ὦ Σώκρατες, ὡς λέγεις. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ c.
μὴ ἐπιστήμη [3], εὐδοξίᾳ δὴ τὸ λοιπὸν γίγνεται, ᾗ οἱ πολιτι-

1 Vid. Not. 3. ad §. 39.

2 Lego οὐδ' ἐπιστήμη δὴ ἔτι γίγνεται ἀρετή: nusquam enim de eo quaesitum est, an ἐπιστήμη, *per scientiam*, virtus acquiratur, sed an ipsa sit ἐπιστήμη, quam discendo igitur adipiscamur, Neque alibi in hac disputatione lectum est verbum ἐπιγίγνεσθαι. *SCHLEIERM.* Accedo huic sententiae: nam in sequentibus verba ἅτε οὐ δι' ἐπιστήμην idem valent ac si dixisset δι' ἐπιστήμην οὖσαν ἀρετήν. Accedit *Ficini* interpretatio. „Igitur cum virtus doctrina percipi nequeat; nequaquam scientia est".

3 Sic pro vulg. ἐπιστήμη recte nunc scribitur: uterque autem dativus ἐπιστήμῃ et εὐδοξίᾳ

καὶ ἄνδρες χρώμενοι, τὰς πόλεις ὀρθοῦσιν, οὐδὲν διαφερόντως ἔχοντες πρὸς τὸ φρονεῖν, ἢ οἱ χρησμῳδοί τε καὶ οἱ θεομάντεις. καὶ γὰρ οὗτοι λέγουσι μὲν ἀληθῆ καὶ πολλά, ἴσασι δὲ οὐδὲν ὧν λέγουσι. ΜΕΝ. Κινδυνεύει οὕτως ἔχειν. ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ Μένων, ἄξιον, τούτους θείους καλεῖν τοὺς ἄνδρας, οἵτινες νοῦν μὴ ἔχοντες πολλὰ καὶ μεγάλα κατορθοῦσιν ὧν πράττουσι καὶ λέγουσι [4]. ΜΕΝ. Πάνυ γε.

d. ΣΩ. Ὀρθῶς ἂν καλοῖμεν θείους τε οὓς νῦν δὴ ἐλέγομεν χρησμῳδοὺς καὶ μάντεις, καὶ τοὺς ποιητικοὺς ἅπαντας [5]. καὶ τοὺς πολιτικοὺς οὐχ ἧκιστα τούτων φαῖμεν ἂν θείους τε εἶναι καὶ ἐνθουσιάζειν, ἐπίπνους ὄντας καὶ κατεχομένους ἐκ τοῦ θεοῦ, ὅταν κατορθῶσι λέγοντες πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα, μηδὲν εἰδότες ὧν λέγουσι. ΜΕΝ. Πάνυ γε.

e. ΣΩ. Καὶ αἱ γε γυναῖκες δήπου, ὦ Μένων, τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας θείους καλοῦσι· καὶ οἱ Λάκωνες, ὅταν τινὰ ἐγκω-

δοξίᾳ eo quem ad 36. c. indicavimus modo explicandus est. Nimirum sermonem incipit scriptor in animo habens, εἰ μὴ ἐπιςήμῃ, εὐδοξίᾳ δὴ τὰς πόλεις ὀρθοῦσιν: huic autem jungit alterum modum ita proprie concipiendum, εὐδοξίᾳ δὴ τὸ λοιπὸν γίγνεται, ᾗ χρώμενοι κ. τ. λ. Quodsi quis putet magis consentaneum esse, nulla fere mutatione scribere, εἰ μὴ ἐπιςήμῃ, εὐδοξίᾳ δὴ — γίγνεται κ. τ. λ. non est cur multum ei repugnemus: sed illa quae superiori loco contemplavimus exempla, quid ingenium linguae in tali oratione praeferat monstrant, alterque dativus εὐδοξίᾳ, quem libri omnes tenent, verae scripturae plus quam vestigium est.

4 Scabra oratio: ἐκείνων, ἃ πράττουσι καὶ λέγουσι, πολλὰ καὶ μεγάλα κατορθοῦσιν: quod, si vere ita scripsit Plato, in hunc modum videtur esse explicandum: πολλὰ ὧν πράττουσι καὶ λέγουσι μεγάλα ἐςὶ κατορθώματα. Longe simplicius tamen videtur, mutata tantum littera *N* in *Λ* legere: κατορθοῦσι δι' ὧν. Ficinus: *multa tamen ac magna et agendo et dicendo disponunt.*

5 Scribendum indubitanter: Ὀρθῶς οὖν ἂν καλ. Fic. *Quamobrem merito divinos vocabimus* —. Tum notanda trajectio vocilae τέ. Nam cum naturalis ordo esset hic, καλοῖμεν θείους, οὕς τε νῦν δὴ — μάντεις καὶ τοὺς π., particula τέ applicuit se praecedenti θείους. Qualia plura notavit in Platonis dialogis Heindorfii diligentia: vid. Ind. in Phaedonem cet. sub v. τε: e. g. Protag. 42. ἐφ' ᾧ δὲ ἥ τε ζημία θάνατος αὐτῶν τοῖς παισὶ καὶ φυγαὶ —, ubi τε poni debebat post θάνατος. Sic etiam Herod. 6, 86, 1. ταῦτά τε ὧν ἐπιλεγομένῳ καὶ βουλευομένῳ, ubi nihil sequitur quod ad ταῦτά τε referri possit. Vid. et infra Crit. 1.

6 Ca-

μαίζωσιν ἀγαθὸν ἄνδρα, θεῖος ἀνὴρ, φασὶν, οὗτος [6]. MEN. Καὶ φαίνονταί γε, ὦ Σώκρατες, ὀρθῶς λέγειν. καίτοι ἴσως Ἄνυτος ὅδε σοι ἄχθεται λέγοντι. ΣΩ. Οὐδὲν μέλει ἔμοιγε. τούτῳ μὲν, ὦ Μένων, καὶ αὖθις διαλεξόμεθα. εἰ δὲ νῦν 42
ἡμεῖς ἐν παντὶ τῷ λόγῳ τούτῳ καλῶς ἐζητήσαμέν τε καὶ
ἐλέγομεν, ἀρετὴ ἂν εἴη οὔτε φύσει, οὔτε διδακτὸν, ἀλλὰ
p. 99. θείᾳ μοίρᾳ παραγιγνομένη [1], ἄνευ νοῦ, οἷς ἂν παραγίγνη-
ται. εἰ μή τις εἴη τοιοῦτος τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, οἷος
καὶ ἄλλον ποιῆσαι πολιτικόν. εἰ δὲ εἴη, σχεδὸν ἄν τι οὗτος b.
λέγοιτο τοιοῦτος ἐν τοῖς ζῶσιν, οἷον ἔφη Ὅμηρος [2] ἐν τοῖς
τεθνεῶσι τὸν Τειρεσίαν εἶναι, λέγων περὶ αὐτοῦ, ὅτι οἷος
πέπνυται, τῶν ἐν ᾅδου, αἱ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσι. ταυτὸν ἂν
καὶ εὐθὺς [3] οὗτος τοιοῦτος, ὥσπερ παρὰ σκιὰς ἀληθὲς ἄν
πρᾶγμα, εἴη πρὸς ἀρετήν. MEN. Κάλλιστα δοκεῖς μοι λέ-
γειν, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἐκ μὲν τοίνυν τούτου τοῦ λογισ- c.
μοῦ, ὦ Μένων, θεία μοίρα ἡμῖν φαίνεται παραγιγνομένη ἡ
ἀρετὴ οἷς παραγίγνεται. τὸ δὲ σαφὲς περὶ αὐτοῦ εἰσόμεθα
τότε, ὅταν, πρὶν ᾧτινι τρόπῳ τοῖς ἀνθρώποις παραγίγνεται
ἡ ἀρετὴ, πρότερον ἐπιχειρήσωμεν αὐτὸ καθ' αὑτὸ ζητεῖν τί
ποτ' ἔστιν ἀρετή. νῦν δ' ἐμοὶ μὲν ὥρα ποι ἰέναι· σὺ δὲ d.
ταῦτα, ἅπερ αὐτὸς πέπεισαι, πεῖθε καὶ τὸν ξένον τόνδε
Ἄνυτον, ἵνα πραότερος ᾖ. ὡς, ἐὰν πείσῃς τοῦτον, ἔστιν ὅτι
καὶ Ἀθηναίους ὠφήσεις.

6 Casaub. ad Athen. 8, 16. p. 631. reponi jubet, secundum dialectum Laconicam, θεῖος ἀνήρ, idque firmare studet Aristotelis loco Eth. Nicom. 7, 1. καθάπερ οἱ Λάκωνες εἰώθασι προσαγορεύειν, ὅταν ἀγασθῶσι σφόδρα τον, Σεῖος ἀνὴρ, φασίν. Quam emendationem in Platone quidem probat *Fischer* (ad Aeschin. 1, 13.); in Dialogo autem de Virtute, loco e Menone excerpto, καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι — θεῖον ἄνδρα φασὶν εἶναι, communem formam, quippe ob mutatum sermonem ab auctore positam, intactam reliquit. Sed vide ne ipse Plato hanc litteras etiam sonosque alienioris dialecti servandi nimiam duxerit diligentiam.

1 Hanc sententiam Socrates in Protagora quoque proponit, ac strenue defendit (p. 328. e.): ἐγὼ γὰρ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἡγούμην οὐχ εἶναι ἀνθρωπίνην ἐπιμέλειαν, ἢ ἀγαθοὶ οἱ ἀγαθοὶ γίγνονται.

2 Odyss. κ, 495. ubi est τοὶ δὲ σκιαὶ α.

3 V. Ind. εὐθύς.

EXCURSUS I.

De forma Imperativi εἰπόν vel εἶπον. Ad §. 2.

Imperativi formam *εἰπόν*, minus usitatam illam quam alteram *εἰπέ*, grammatici hodie omnes sic, cum acuto in ultima, scribere praecipiunt. Et sane Eustathius ad Od. *β*, 85 (p. 82. Basil.) Aelium Dionysium testem laudans, de attica consuetudine ita: *καὶ τὰ προστακτικὰ δὲ ἀμφοτέρως, εἰπέ καὶ εἰπόν ὀξυτόνως.* Explicatius autem de eadem re traditum non inveni praeterquam apud Etym. M. in voce (p. 302.) et in Hortis Adonidis fol. 46. quibus locis consona quaedam leguntur, quae nunc comperi esse *Choeroboſci*. Cujus ipsa verba excerpta ex ejus scholiis ad Theodosii canones, unde alia permultà dedit Bekker in Anecdd. to. III. p. 1180 sqq., ab eodem mecum communicata hic apponam ut integrius et emendatius quam utroque illo loco legantur. (Cod. fol. 264. v.) *Φησὶν ὁ γραμματικὸς Ἰωάννης ὁ Χάραξ ὅτι τὸ παρὰ τῇ Θείᾳ γραφῇ προστακτικὸν ὀξυτόνως λεγόμενον, οἷον εἰπόν ἀντὶ τοῦ εἰπέ, δευτέρου ἀορίσου ἐξὶ κατὰ τὴν Συρακουσίων γλῶσσαν γενόμενον. καὶ γὰρ οἱ Συρακούσιοι μεταποιοῦντες εἰς ον τὰ προστακτικὰ τοῦ δευτέρου ἀορίσου τὸν τόνον φυλάττουσι τῶν κοινῶν προστακτικῶν, οἷον νύγε νύγον, λάβε λάβον, καὶ τὸ ἄνελε ἄνελον. εἰ οὖν εἰπέ ὀξυτόνως, δῆλον ὅτι καὶ εἰπόν· κατὰ Συρακουσίους ὀξυτόνως. τὸ γὰρ παρ' ἡμῖν βαρυνόμενον ἐν τῷ Μενάνδρῳ, Εἶπον δὲ, τί ποιεῖν μέλλετε, ἀντὶ τοῦ εἰπέ, πρώτου ἀορίσου, ἀπὸ τοῦ εἶπα, προστακτικόν ἐστιν, ὥσπερ ἔτυψα τύψον, ἔγραψα γράψον.* Apparet hinc, traditam fuisse e bonis scriptoribus formam imperativi *εἶπον*, fuisse autem qui scribendum docerent *εἰπόν*, quippe non a primo aoristo hanc formam deducentes, sed a secundo, ob dialectum aliquam Syracusanorum, qui ab aliis quoque secundis aoristis imperativum non in *ε* sed in *ον* formare solerent. Quod cum fieret servato formae communis tono, ut *λάβε — λάβον*, inde demonstrabant illi pronuntiandum etiam esse *εἰπόν*, quoniam communis forma sit *εἰπέ*. Quod fragile sane est argumentum. Tamen non modo in libris de grammatica quibus hodie utimur sed in editionibus etiam scriptorum antiquorum hic verbi *εἰπόν* accentus tanquam solus legitimus exhibetur. Verum nisi me omnia fallunt, in editis certe soli id *Henrico Stephano* debemus. Nam in loco Platonis nostro *εἶπον* est in Aldina et in Basileensi utraque: *εἰπόν* editur inde a *Stephano*. Idem factum in Theocrito 14, 11. ubi vid. nott. Reisk. Harl. Kiefsl. Legitur *εἰπὸν* in fragmento dorico Pythagorei incerti ap. Gal. p. 708.: sed illud editum primum est cum aliis Pythagoreorum fragmentis ab

H.

H. Steph. Denique septies allegatur forma εἶπόν ex epigrammatis Anthologiae. Jam vero horum antiquissimum, quod est Simonidis (Brunck. Anal. n. 140.), in Anthologiae editionibus prodiit primum in *Stephaniana* Planudeae; at idem est etiam in fragmentis Lyricorum F. Ursini, ubi legitur εἶπον. Tum Meleagri ep. 122. Asclepiadis 39. Q. Maecii 3. omnes in nostras anthologiae edd. migrarunt per eandem *Stephanianam;* tria alia autem, Posidippi 10. Stratonis 60. Argentarii 5. a recentioribus primum edita sunt, qui jam aliam imperativi hujus formam legitimam non noverant nisi εἰπόν. In omnibus autem hisce carminibus enotatam tum e codice omnium principe Palatino, tum ex Edd. ant. invenio formam εἶπον. Vid. ad Meleag. 122. Jacobsii Nott. Crit. p. 339. num. 470.: ad Maec. 3. ib. p. 79. n. 130.: ad Argentar. 25. ib. p. 623. n. 732.: ad Posid. 10. et ad Strat. 60. Paulssen. Append. p. 76. n. 168. et 218.: ad Asclep. 39. autem Jacobs. Animadvv. I. 2. p. 56. Adde Stratonis Epigr. 54. in quo Jacobsius in postrema demum ed. εἰπὸν reposuit pro codicis et priorum editionum omnium scriptura εἶπον.

Plane idem accidit in loco qui hanc formam offert omnium antiquissimo, Pind. Ol. 6, 156. Ibi enim Boeckhius, non codices, sed rationem grammaticam, quae ut certa hucusque obtinuit, secutus εἰπόν reposuit, ut sibi ipsi videbatur, primus. Itaque mirabar, quid Stephano in hoc auctore accidisset: sed conjecturam meam egregie confirmatam inveni. Nam Stephanianarum prima quidem, anni 1560, antiquam exhibet scripturam εἶπον; secundam 1566, in qua haud pauca novata esse traditur, inspicere non contigit; sed tertia 1586. quae Heynio (Praef. p. 42.) teste secundam ad verbum expressit, obtulit mihi Stephanianum illud εἰπόν: quod tamen statim inde a quarta, anni 1600, quam Paulus Stephanus curavit, cessit antiquae rursus lectioni εἶπον.

Aliunde oxytonum εἰπόν enotatum non inveni nisi e libris sacris et ecclesiasticis. Vid. Maitt. p. 221. c. Fisch. ad Well. II. p. 383. eoque spectant verba Choerobosci supra allata. Esse autem hanc Imperativi formam, quicunque sit ejus accentus, neutiquam peculiarem Doriensibus, epigrammata allata jam demonstrant. Sed ut omnino, ita in Atthide quoque rara est eadem. Legitur autem praeter Menandri locum a Choeroboseo allatum in Eurip. Ione 331. Τίς; εἶπον. Qui solus locus est, quo a recentissimo etiam editore accentus non mutatus est: tum ex vulgata quidem lectione in Aristophanis Eccl. 256. loco multum sollicitato, ubi Dindorfius primus Imperativum agnovit, at vulgatam opinionem sequens εἰπόν scripsit pro librorum εἶπον. Quanquam eo loco nondum velim confidentius uti quemquam. Nam optativus εἴποιμ', quem unus codex praebet, omisso ἄν (non est enim cur,

cur, cum Bruncki, inseramus) mihi quoque aptior videtur. Addatur atticis poëtis Chalcidensis et posterioris aevi, sed scenicus tamen, Euphorio, cujus fragmentum ap. Athen. XI. p. 503. certissime emendavit Schweighaeuser. Nam cum in codd. ibi scriptum sit sine sensu, *Τί δεῖ ποιεῖν; Εὖ γὰρ εἶπον, ὥσπερ χρυσίον κ. τ. ε.* ille veram utique scripturam perspexit *Σὺ γὰρ εἶπον.* Denique prosarium quoque exemplum prostat in varietate lectionis ad Xenoph. Mem. 3, 6, 3. ubi pro *εἰπὲ ἡμῖν*, alterum quod in edd. ant. et parte codicum est, *εἶπον*, utique praeferendum est; non quo „frequentatum hoc sit a Xenophonte", ut imperite Gailus ait, sed quoniam rarior et proba tamen lectio a librariis profecta esse non potest. Quod autem Schneider librorum illam lectionem scripsit ita, *εἰπόν*, illud ex tacita ejus est correctione. Nam in antiquis edd. est *εἶπον*; Parisiensium autem librorum lectiones magno eruditorum taedio etiamnum petendi sunt in inficetissima omnium Gaili editione, cujus annotatio sine accentibus graeca omnia exhibet.

Non est igitur cur in nostro Platonis loco rariorem sane formam imperativi miremur. Accentum autem *εἶπον* ex octo eorum codicum, quos Parisiis contulit, enotavit Bekker: Italicos suos siluit, non, opinor, quo hi tres in scriptura Stephaniana *εἰπόν* conspirarent; sed quia ad minutiora ista vel diligentissimus non semper attendit. Quare etiam Vaticanum 1. qui est inter novem Lutetiae collatos, quemque itidem silet Be., *εἰπόν* habere non putem, maxime ideo quod in Clarkiano, qui in plerisque cum illo conspirat, *εἶπον* legitur.

Itaque non dubitavi hanc codicum lectionem nunc demum Platoni quoque restituere. Prolixior autem fui in re pertenui, quoniam quaecunque in grammaticis institutionibus dudum tradita sunt abjici leviter non debent. Quare hoc etiam addo, in aliis quos viderim grammaticorum antiquiorum relationibus, ubique *εἶπον* me, nusquam illud Characis *εἰπόν* invenisse: ut in Lascaris Grammatica lib. 3.; apud Suidam, Orionem, Zonaram in voce; et in Arcadii libro de Accentibus p. 169. ubi diserte ita: *Τὰ εἰς ον προστακτικὰ ταῦ πράτου ἀορίστου — διαύλλαβα παροξύνονται ἢ προπερισπῶνται κατὰ τοὺς κανόνας, νεῖμον, κρῖνον, εἶπον ἀντὶ τοῦ εἰπέ, τύψαν, λέξαν, γράψαν.*

Neque est cur servandum alterum accentum putet quis ob utilitatem, quem praebeat in similitudine primae sing. et 3. pl. indicativi, sicut eodem modo *εἰπέ* distinguitur ab indicativo *εἶπε*. Non enim ideo invectus est accentus iste *εἰπέ*: sed fuit multarum aoristi 2. formarum quaedam in extremas syllabas propensio, quam cognoscimus in hisce *λαβών, λαβεῖν, λαβέσθαι, εἰπών, εἰπεῖν* cet. eaque imperativis quoque ejusdem temporis quibusdam vulgatioribus, ut *εἰπέ, ἰδέ, ἰδού*, se communi-

municavit, atque sic commoditatem illam sane praebet. Neque ego profecto mirarer si ad hujus quasi imitationem similis accentus etiam in altero hoc εἰπόν praevaluisset; immo factum hoc videtur revera posteriori tempore juvantibus, opinor, grammaticis: unde paucula illa apud recentiores exempla. — Conf. autem praeterea Schaefer ad Dionys. de Comp. p. 436. Lobeck. ad Phrynich. p. 348.

EXCURSUS II.

Ad locum mathematicum §. 22.

In difficillimo loco explicando multi ingenium exercuerunt, quorum molimina hic repetere nolo. Hoc tantum indico, *Gedikii, Michelsenii* et tertii alicujus rationes prostare in tribus harum dialogorum editionibus a Biestero curatis; *Jo. Wolfg. Mülleri* in peculiari libello (Commentar über zwei dunkle mathematische Stellen im Platon, Nürnb. 1797.); *Schleiermacheri*, in Platonis interpretatione germanica; *Mollweidii* in libello inscripto: Commentationes mathematico-philologicae tres, Lips. 1813. Ex postremi horum commentario tamen nonnulla excerpam quae lectoribus usui esse arbitror; in quibus hoc potissimum esse judico, quod ope ejus de vocabulis quibusdam certius quam adhuc factum est pronuntiari posse videtur. Quippe vero ab eo observatum est, apud Platonem non easdem voces eodem sensu usurpari, quales inde ab Euclide velut constitutae sunt. Itaque cum verbum τείνειν sua natura *extensionem lineae rectae* denotet, apparet, παρατείνειν τι idem esse quod Euclidi παραβάλλειν h. e. figuram aliquam *ad* vel *secundum lineam* aliquam *rectam applicare*. Deinde cum verbum ἐγγράφειν Euclidi non sit simpliciter includere, sed ita includere ut linearum extremitates peripheriam tangant; apparet eundem sensum, et quidem disertius multo, praebere verbum ἐντείνειν. Denique ex libri Euclidei sexti propositionibus 27. 28. 29. extra omnem dubitationem posita est quaestio, quid sit ἐλλείπειν χωρίῳ τινί. Nam quando parallelogrammum A B C D imponitur alii pa-

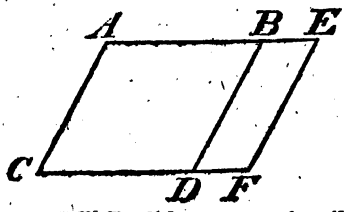

rallelogrammo A E C F, Euclides pronuntiat, illud ἐλλείπειν εἴδει

δει παραλληλογράμμῳ: h. e. brevius illud parallelogrammum *deficere alia figura*, quae itidem sit parallelogrammum B E D F.

Jam Mollweidius γραμμὴν intelligit de basi trianguli; verba autem οἷον παρατείναντα (vel -τι) ἐλλείπειν ita explicat quasi sit ὥςε, εἰ (ἄλλο) τοιοῦτον παρατείναις, τοῦτο ἐλλείποι ἂν χωρίῳ —: totum autem locum exponit in hunc modum (p. 43.): „Si datum triangulum A B C est ejusmodi, ut, quod ad datam

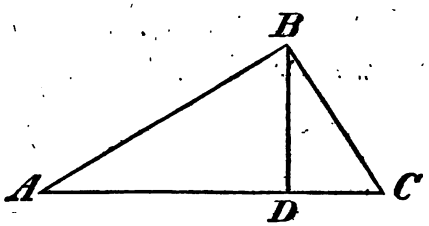

„ejus basin A C applicaveris triangulum simile A B D, de„ficiat triangulo B D C simili ei ipsi, quod applicatum est, „A B D, aliud quid mihi eventurum videtur, aliud vero „rel." Jam e rationibus geometricis, quas hic repetere nihil attinet, certum est 1) quoties in triangulo rectangulo ex angulo recto linea perpendicularis (B D) ducatur in basin, utrumvis eorum triangulorum rectangulorum quae sunt ab utraque ejus lineae parte simile esse triangulo primario toti; 2) quoties in triangulo aliquo aliud simile per lineam aliquam abscindatur, quod supersit et toti triangulo, et minori illi, simile esse nonnisi in illa ipsa suppositione 1. Itaque in hypothesi illa quam proponit Socrates necesse est, triangulum de quo quaeritur *esse rectangulum*: quo posito tota quaestio facile solvitur. Tum enim, si hypotenusa ejus trianguli (A C) aequalis est diametro ejus circuli de quo quaeritur, inscribi potest figura; si major minorve, non potest.

Haec autem ratio duobus potissimum incommodis premitur, altero, quod vox γραμμή de basi vel longissima linea intelligenda est, altero quod vox οἷον adeo contorta sic significatione (pro οἷον ἄλλο) posita esset ut problema vel ab attento auditore intelligi nequeat.

Mihi ex eo ipso, quod in scriptura loci vulgata verbum παρατείνειν commodo nomine, quod in accusativo casu a se regatur, destituitur, persuasum est, excidisse verba aliquot; et quidem, quod in geometricis ejusmodi tantum non sollemne est, ob homoeoteleuton. Liceat autem in eum modum verba quaedam supplere; non quo id quod dabimus verum fuisse deperditorum sensum putemus, sed ut rerum mathematicarum

in-

intelligentibus viam, qua nobis videatur insistendum, patefaciamus.

Εἰ μέν ἐςι τοῦτο τὸ χωρίον τοιοῦτον, οἷον παρὰ τὴν δοθεῖσαν τοῦ κύκλου διάμετρον κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῦ γραμμὴν παρατείνανται ἐλλείπειν τοιούτῳ χωρίῳ οἷον ἂν αὐτὸ τὸ παρατεταμένον ᾖ, ἄλλο τι συμβαίνειν μοι δοκεῖ κ. τ. λ.

In his verbis e graeci sermonis norma recte cohaerent haec: *Εἰ ἔςι τοιοῦτον, οἷον παρατείνανται ἐλλείπειν*, h. e. „Si est ejusmodi, ut qui illud applicaverit deficiat —". Quemadmodum enim ut supra vidimus figura aliqua alteri imposita recte dicitur *ἐλλείπειν, deficere* alia figura; ita etiam, et magis proprie quidem, is qui figuram imponere fingitur dici potest deficere —. Sit itaque A B data circuli diametrus; C B autem data una e trianguli C D B lineis. Itaque tri-

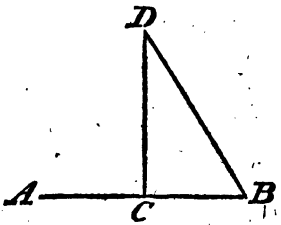

angulum hoc *in linea sua* C B *applicatum est diametro* A B. Apparet autem, eum qui triangulum ita applicuerit, *deficere* non modo ea lineae parte, quae est A C, sed integro etiam schemate A D C quod et ipsum est triangulum. Jam si hoc et ipsum tale est, quale est triangulum C D B, necesse est triangulum C D B esse rectangulum. Quo posito consimili modo proceditur atque in Mollweidii ratione. Nam si hypotenusa D B aequalis est diametro A B, inscribi potest triangulum etc. — Sed iterum moneo, scitane sint quae hac hypothesi continentur an inscita, id non curabam: vera esse apparet; videant alii an simili ratione aptiora invenire queant.

Restat de quo moneam unum non minimi illud momenti, et in quo omnes adhuc, ni fallor, peccarunt, dum formulam *τοιοῦτον οἷον* intelligunt de *simili*. Atqui hoc graece est *ὅμοιον*. Itaque in figura illa Mollweidiana triangulum B D C nequaquam est *τοιοῦτον οἷον* A B D, sed *ὅμοιον*, simile illi. Quippe *τοιοῦτον οἷον, tale quale*, et ad linguae et ad geometriae rationes dici non potest nisi de ejusdem rei vel ejusdem figurae *exemplo alio*. Quam significationem in meo qualicunque specimine servavi.

EXCUR-

EXCURSUS III.

De statuis Daedali, ad §. 39.

Fabulam hanc de Daedali statuis motu vitaque praeditis attingit Plato etiam in Euthyphr. 12., ubi Socrates ait: ἕως ἄν με ἐπέσκωπτες, ὡς ἄρα καὶ ἐμοὶ κατὰ τὴν Δαιδάλου συγγένειαν (generis enim originem a Daedalo repetebat Socrates, vid. Alcibiad. I, 35.) τὰ ἐν τοῖς λόγοις ἔργα ἀποδιδράσκει καὶ οὐκ ἐθέλει μένειν, ὅπου ἄν τις αὐτὰ θῇ. Multique alii scriptores ejusdem fabulae mentionem faciunt. Aristoteles (de Anima 1, 3.) affert testimonium Philippi cujusdam, τὸν Δαίδαλον ποιῆσαι τὴν ξυλίνην Ἀφροδίτην, ἐγχέαντα ἄργυρον χυτόν. Idem Polit. 1, 4.; εἰ ἠδύνατο ἕκαστον τῶν ὀργάνων κελευσθὲν ἀποτελεῖν τὸ αὑτοῦ ἔργον, ὥσπερ τὰ Δαιδάλου φασίν. Callistratus Ἐκφρασ. 8. eo progreditur, ut dicat: Δαίδαλον ἐξῆν ἰδεῖν κινούμενα μηχαναῖς τὰ ποιήματα καὶ πρὸς ἀνθρωπίνην αἴσθησιν ἐκβιάζεσθαι τὸν χαλκόν. Eadem fabula apud poëtas occurrit, e. g. apud Euripidem Hecub. 838.; ubi vid. Schol. Ipsi tamen veteres scriptores fabulam hanc inde repetunt, quod Daedalus primus oculos apertos statuis tribuerit, manusque, in pristinis statuis reliquo corpori annexas, disjunxerit, et pedes olim junctos atque concretos separando, incedentis habitum operibus suis impertiverit. Vid. Suidas v. Δαιδάλου ποιήματα: Tzetzes Chil. 1, 19. (Δαίδαλος διεῖλε χεῖρας, πόδας); in primis Diod. Sic. 4, 76. et Palaephatus 22. et quos ad hunc laudant Gale et Fischer. *) — Ipse tamen Plato alibi non aeque honorifice de Daedali operibus sentit. In Hippia enim maj. dicit, Daedalum, si in vitam rediret, ridiculum fore, si talia construeret opera, qualibus olim gloriam sibi conciliasset. Pausanias quoque 2, 4. testatur: admodum rudia Daedali opera esse, aliquid tamen divini iis inesse

*) Adde Schol. Plat. ad loc. Men. Τῶν πάλαι δημιουργῶν πλαττόντων τὰ ζῶα συμμεμυκότας ἔχοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ οὐ διεγηκότας τοὺς πόδας, ἀλλ' ἑστῶτα σύμποδα, Δαίδαλος ἄριστος ἀγαλματοποιὸς ἐπιγεγονὼς, πρῶτος ἀναπετάννυσί τε τὰ τούτων βλέφαρα, ὡς δόξαι βλέπειν αὐτὰ, καὶ τοὺς πόδας, ὡς νομίσαι βαδίζειν, διεγεῖραι καὶ διὰ τοῦτο δεδέσθαι, ἵνα μὴ φύγοιεν, ὡς δῆθεν ἐμψύχων γεγονότων αὐτῶν. τοῖς δεδεμένοις οὖν τὰς ἀληθεῖς ἐοικέναι δόξας φησὶ, τοῖς λελυμένοις δὲ τούτων τὰς ψευδεῖς. Non dicere autem Platonem ea, quae grammaticus hic profert, verissime monet Schleiermacher.

esse videri. Idem 9, 40. enumerat sex Daedali statuas, quae sua aetate adhuc reliquae essent: plures sibi notas esse negat. Inter eas autem, quod mireris, unam commemorat, desinentem pedum loco in quadrangulam figuram (κάτεισι ἀντὶ ποδῶν ἐς τετράγωνον σχῆμα): ut congrua igitur adhuc fuerit pristino statuarum habitui, quem postea ipse Daedalus emendasse dicitur. Ex hoc ipso tamen Pausaniae loco verosimile fit, Socratis aetate praeter eas, quas scriptor ille enumerat, etiam alias Daedali statuas superfuisse. Quae cum non incederent, et ita fabulae isti repugnare viderentur, plebecula superstitiosa dicebat fortasse, artificio aliquo eas ligatas esse atque constrictas, ne aufugerent. Anilem hanc fabulam Socrates, ut solet, hic ita secutus est, ut egregiam similitudinem inde repeteret ad illustrandam suam de opinionibus sententiam.

GEDIKE.

KRITΩN

Η

ΠΕΡΙ ΠΡΑΚΤΕΟΥ. *)

Colloquitur

SOCRATES cum

CRITONE.

Scena carcer; primum diluculum; Socrates tranquille dormiens. Crito, vir paulo senior idemque dives, adest ut effugium e carcere ei persuadeat. Quod cum expergefacto illo omnibus argumentis aggreditur, Socrates id tantum monet: videndum esse, num recte hoc fieri possit. Exoritur inde quaestio: utrum communis hominum opinio sit attendenda, an solummodo justitia ejus quod facere decreveris: porro, num liceat legibus patriae non obedire. — Ad historicum autem dialogi argumentum observamus, ea quae Critonem Plato loquentem hic producit, auctoribus aliis, ut memorat Diog. La. 2, 60. 3, 36. ab Aeschine fuisse disputata.

Caeterum contra aliquas nostro tempore factas objectiones hunc dialogum Schleiermacher Platoni ita vindicat, ut non quidem, sicut ceteros vere Platonicos omnes, ad philosophicam aliquam materiam ventilan-

* Petita inscriptio e Diog. La. 3, 58. ubi est περὶ πραχτοῦ quod correctum est e dialogi ipsius §. 6. a.

Athenaeus p. 506. d. de hoc dialogo ita: ὁ Κρίτων δ' αὐτοῦ Σοφοκλέους περιέχει καταδρομήν. Quod quo spectet ignorat Schweighaeuser, neque ego docuerim: nisi Colonensis forte Oedipus tangi olim creditus est, quippe qui non solum contra patriae voluntatem agit, sed malorum etiam quae Thebanis imminent voluntarius auctor est, non improbatus ideo a choro.

dum ab ipso inventum esse existimet; sed verum colloquium ab illo adhuc juniore stilo exceptum et expolitum esse conjiciat.

---

p. 43. ΣΩΚΡΑΤΗΣ. Τί τηνικάδε ἀφῖξαι, ὦ Κρίτων; ἢ οὐ πρὼ [1] ἔτι ἐςί; ΚΡΙΤΩΝ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Πηνίκα μάλιςα; ΚΡ. Ὄρθρος βαθύς. ΣΩ. Θαυμάζω ὅπως ἠθέλησέ σοι ὁ τοῦ δεσμωτηρίου φύλαξ ὑπακοῦσαι [2]. ΚΡ. Ξυνήθης ἤδη μοί ἐςιν, ὦ Σώκρατες, διὰ τὸ πολλάκις δεῦρο φοιτᾶν. καί τι καὶ εὐεργετεῖται ὑπ' ἐμοῦ [3]. ΣΩ. Ἄρτι δὲ b. ἥκεις ἢ πάλαι; ΚΡ. Ἐπιεικῶς πάλαι. ΣΩ. Εἶτα πῶς οὐκ εὐθὺς ἐπήγειράς με, ἀλλὰ σιγῇ παρακάθησαι; ΚΡ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἤθελον ἐν τοσαύτῃ τε ἀγρυπνίᾳ [4] καὶ λύπῃ εἶναι. ἀλλὰ καὶ σοῦ πάλαι θαυμάζω αἰσθανόμενος ὡς ἡδέως καθεύδεις, καὶ ἐπίτηδές σε οὐκ ἤγειρον, ἵνα ὡς ἥδιςα διάγῃς [5]. καὶ πολλάκις μὲν δὴ

1 Vulgo πρωΐ. Sed formam monosyllabam commendant Timaeus in v. et grammatici a Ruhnkenio ibi laudati, discrepantes tamen in accentu, flexo an acuto. Mihi etiamsi primitivi forma dubia sit, πρῶϊ an πρωΐ, in breviori tamen acutum commendat analogia pronominum νώ, σφώ quae fiunt e νῶϊ, σφῶϊ. Cf. quae in Lexilogo 17, 2. et in notis ibidem scripsimus de hac re et de ι subscr. Nam scriptura πρῴ erat eorum grammaticorum qui etymologiam ubique premerent, cum traditio (ἡ παράδοσις) iota istud omitteret. Cf. Etym. M. v. νώ.

2 Pro ἠθέλησε Coisl. Vind. et Angelic. ἤθελε quod aptius videtur. — Ὑπακούειν vid. in Indice.

3 Utrum ad sensum hic praestet, εὐεργετεῖται an εὐεργέτηται, de eo longus esse nolo. Mihi εὐεργετεῖται de Critone saepius ad Socratem visente et mercedulam custodi identidem porrigente aptissimum videtur. E codd. autem sane nonnisi Paris. E et a pr. manu B hanc scripturam exhibent, ceteri longe plurimi vel εὐεργέτηται vel εὐηργέτηται. Solus Clark. (qui comite suo Vat. Δ in Critone destitutus est) ita, εὐεργετῆται, sollemni lapsu, quem lectionis εὐεργέτηται fontem esse non dubito.

4 Sic Codd. omnes, praeter unum Ven. Ξ., qui cum vulgata τέ omittit: quod probum tamen est utique. Multa enim sunt exempla hujus particulae negligentius positae: quae hic post ἀγρυπνίᾳ locanda erat: vid. ad Men. 41.

5 Facillimum erat optativum reponere διάγοις, quem requirere videtur praecedens praeteritum. Sed cautius hic agen-

σε καὶ πρότερον ἐν παντὶ τῷ βίῳ εὐδαιμόνισα τοῦ τρόπου, πολὺ δὲ μάλιστα ἐν τῇ νῦν παρεσώσῃ ξυμφορᾷ, ὡς ῥᾳδίως
c. αὐτὴν καὶ πρᾴως φέρεις. ΣΩ. Καὶ γὰρ ἄν, ὦ Κρίτων, πλημμελὲς εἴη, ἀγανακτεῖν τηλικοῦτον ὄντα, εἰ δεῖ ἤδη τελευτᾶν [6]. ΚΡ. Καὶ ἄλλοι, ὦ Σώκρατες, τηλικοῦτοι ἐν τοιαύταις ξυμφοραῖς ἁλίσκονται, ἀλλ' οὐδὲν αὐτοῖς ἐπιλύεται
d. ἡ ἡλικία τὸ μὴ οὐχὶ ἀγανακτεῖν τῇ παρούσῃ τύχῃ [7]. ΣΩ. Ἔῤῥι ταῦτα [8]. ἀλλὰ τί δὴ οὕτω πρῲ ἀφῖξαι; ΚΡ. Ἀγγελίαν, ὦ Σώκρατες, φέρων χαλεπὴν, οὐ σοί, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, ἀλλ' ἐμοὶ καὶ τοῖς σοῖς ἐπιτηδείοις πᾶσι καὶ χαλεπὴν καὶ βαρεῖαν· ἣν ἐγὼ, ὡς ἐμοὶ δοκῶ, ἐν τοῖς βαρύτατ' ἂν
e. ἐνέγκαιμι [9]. ΣΩ. Τίνα ταύτην; ἢ [10] τὸ πλοῖον ἀφῖκται ἐξ Δήλου [11], οὗ δεῖ ἀφικομένου τεθνάναι με; ΚΡ. Οὔτοι

agendum esse docebit Heindorfius ad Protag. 29. Vid. nos in Gramm. §. 126. Obs. 1. et Hermann. ad Vig. n. 350. ex cujus observatis illud huc maxime quadrat, conjunctivum post praeterita poni si res quae significatur eo, adhuc durat, velut hic desiderium Critonis, ut quam placidissime degat Socrates.

6 Notandum tironibus εἰ pro ὅτι post verbum ἀγανακτεῖν: vid. Gramm. §. 136.

7 Verbum medium ἐπιλύεσθαι sensu *relaxandi* (v. Schneid. in v.), *concedendi*, nondum quidem ex alio scriptore allatum est: sed firmatur glossis Hesychii et Suidae, quorum alter habet Ἐπιλυσαμένη, epitheton Ilithyiae, alter Ἐπιλυομένου, συγχωροῦντος. Formula autem τὸ μὴ οὐ, *quo minus*, satis hodie adstructa est: v. Herm. ad Viger. n. 265. p. 772. et in Museo Antiq. Studior. 1. p. 220. Adde Boeckhium in Platonis Minoëm et de Legg. p. 107. 108. ubi simul hic noster locus componitur cum simili usu verbi ἀπολύεσθαι itidem dativo juncti in de legg. 1. p. 637. c. ἅπασι τοῖς τοιούτοις — μία ἀπόκρισις ἀπολύεσθαι δοκεῖ τοῦ μὴ κακῶς ἔχειν ἀλλ' ὀρθῶς. Ubi non minus probum fuisset τὸ μή: sed verbo ἀπολύεσθαι aptior visus genitivus; cui, more Atticis sollemni, negligentius adjectum illud ἀλλ' ὀρθῶς. — Hactenus olim. Nunc ex optimo Clark. et aliquot aliis affertur scriptura οὑτοῦ, quam adoptavit Bekker. Mihi expositio Suidae συγχωροῦντος et comparatio loci e legibus et altera codicum pars dativum satis firmant: nam in tali variatione qualis est ᾧ, οὗ, vel optimorum eodd. parva est auctoritas.

8 Formula ἔῤῥι ταῦτα usurpatur ita, ut alibi εἶεν. FISCH.

9 Sic infra §. 14. ἐν τοῖς χαλεπώτατα διῆγον. Vid. supr. ad Men. 32. extr.

10 Tali ἤ, quod ut alibi valet *aut*, interrogatio latior corrigitur quasi et restringitur. V. supr. ad Men. 2. a.

11 De hac navi, quae Θεωρίς et Δηλιάς dicebatur, locus clas-

δὴ ἀφῖχθαι, ἀλλὰ ἄλλοθι μέν μοι ἥξειν τήμερον [12], ἐξ ὧν ἀπαγγέλλουσιν ἥκοντές τινες ἀπὸ Σουνίου καὶ καταλιπόντες ἐκεῖ αὐτό. δῆλον οὖν ἐκ τούτων τῶν ἀγγέλων, ὅτι ἥξει τήμερον, καὶ ἀνάγκη δὴ εἰσαύριον ἔζαι, ὦ Σώκρατες, τὸν βίον σε τελευτᾶν. ΣΩ. Ἀλλά, ὦ Κρίτων, τύχῃ ἀγαθῇ, εἰ ταύτῃ τοῖς θεοῖς φίλον, ταύτῃ ἔστω. οὐ μέντοι οἶμαι ἥξειν
p. 44. αὐτὸ τήμερον. ΚΡ. Πόθεν τοῦτο τεκμαίρει [1]; ΣΩ. Ἐγώ 2 σοι ἐρῶ. τῇ γάρ που ὑστεραίᾳ δεῖ με ἀποθνήσκειν, ἢ ἥ ἂν ἔλθῃ τὸ πλοῖον. ΚΡ. Φασί γέ τοι δὴ οἱ τούτων κύριοι [2].

classicus est in Phaedon. init. ἔτυχε τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης (Socratis) ἡ πρύμνα ἐσεμμένη τοῦ πλοίου, ᾧ εἰς Δῆλον Ἀθηναῖοι πέμπουσι κατ' ἔτος. — τοῦτό ἐσι τὸ πλοῖον ὡς φασιν Ἀθηναῖοι, ἐν ᾧ Θησεύς ποτε εἰς Κρήτην τοὺς δὶς ἑπτὰ ἐκείνους ᾤχετο ἄγων, καὶ ἔσωσέ τε καὶ αὐτὸς ἐσώθη. τῷ οὖν Ἀπόλλωνι ηὔξαντο, ὡς λέγεται, τότε, εἰ σωθεῖεν, ἑκάσου ἔτους θεωρίαν ἀπάξειν εἰς Δῆλον· ἣν ἀεὶ καὶ νῦν ἔτι ἐξ ἐκείνου κατ' ἐνιαυτὸν τῷ θεῷ πέμπουσιν. ἐπειδὰν οὖν ἄρξωνται τῆς θεωρίας, νόμος ἐξὶν αὐτοῖς, ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ καθαρεύειν τὴν πόλιν, καὶ δημοσίᾳ μηδένα ἀποκτιννύναι, πρὶν ἂν εἰς Δῆλόν τε ἀφίκηται τὸ πλοῖον, καὶ πάλιν δεῦρο. V. et Xenoph. Memor. 4, 8, 2.

12 Haec si vera est scriptura, *μέν* additum est, quia reticetur *σαφῶς δ' οὐκ ἂν δισχυρισαίμην*: cui tamen rationi non immerito objectum est subsequens illud *δῆλον οὖν*. Verum reputanda simul lectio optimorum codd. Clark. Ven. *II*, Par. D, Tub. *δοκεῖν*, quam ex margine quoque antiquorum librorum in scholia sua Ruhnkenius rettulit ita: *Γράφεται καὶ, ἀλλὰ δοκεῖν*. Atqui hujus infinitivi nulla ratio est nisi totus locus ita scribatur, *ἀλλὰ, δοκεῖν μὲν ἐμοὶ, ἥξει τήμερον*: in qua sollemnissima formula *μέν* refertur ad *ἐμοί* nec quicquam offensionis habet. Praepositio *ἐξ* autem, sensu latino *secundum*, solet ipsi etiam rei quam quis demonstrat subjungi e. g. Demosth. c. Euerg. et Mn. p. 1160. *οὐ γάρ ἐσιν ἐν γένει σοι ἢ ἄνθρωπος ἐξ ὧν σὺ λέγεις*. Sane tautologia est in his *ἥξει τήμερον* et *δῆλον οὖν — ὅτι ἥξει τήμερον*: sed ea non minuitur infinitivo *ἥξειν*. — Mox pro *ἀγγέλων* Ven. *II — ἀγγελιῶν*.

1 Formam Atticam praebuerunt Clark. Ven. *II*, Vind.

2 Verba haec: *φασί — κύριοι*, Critoni tribuunt Ficinus et Cod. Vind. 2. atque sic recte nunc editur. Eoque jam ducebat vel solum superius *πού*, qua particula responsio alterius affirmativa provocatur; v. Ind. Eam autem affirmationem praebent voculae *γέ τοι δή* (v. Hoogev. 13, 6. §. 3.), quibus male vulgo praemittitur *δέ*, in nullo hodie codice inventum.

Κυρίους istis significari Undecimviros, notissimum Atheniensium magistratum Ullrichius observat allatis his locis: Phaedo. p. 59. e. *λύουσι γαρ, ἔφη, οἱ ἕνδεκα Σωκράτη καὶ παραγγέλλουσιν ὅπως ἂν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τελευτήσῃ*: et 85. b. *ἀλλὰ τούτου γε ἕνεκα λέγειν τε χρὴ καὶ ἐρωτᾶν, ὅτι*

b. ΣΩ. Οὐ τοίνυν τῆς ἐπιούσης ἡμέρας οἶμαι αὐτὸ ἥξειν, ἀλλὰ τῆς ἑτέρας. τεκμαίρομαι δὲ ἐκ τινος ἐνυπνίου, ὃ ἑώρακα ὀλίγον πρότερον [3] ταύτης τῆς νυκτός· καὶ κινδυνεύεις ἐν καιρῷ τινι οὐκ ἐγεῖραί με. ΚΡ. Ἦν δὲ δὴ τί τὸ ἐνύπνιον;

c. ΣΩ. Ἐδόκει τίς μοι γυνὴ προσελθοῦσα καλὴ καὶ εὐειδής, λευκὰ ἱμάτια ἔχουσα, καλέσαι με καὶ εἰπεῖν, Ὦ Σώκρατες,

Ἡματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοιο [4].

ΚΡ. Ὡς ἄτοπον [5] τὸ ἐνύπνιόν, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἐναργὲς μὲν οὖν, ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, ὦ Κρίτων. ΚΡ. Λίαν γε,

3 ὡς ἔοικεν. Ἀλλ', ὦ δαιμόνιε Σώκρατες, ἔτι καὶ νῦν ἐμοὶ πείθου, καὶ σώθητι. ὡς ἐμοί, ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς, οὐ μία ξυμφορά ἐστιν [1], ἀλλὰ χωρὶς μὲν τοῦ ἐξερῆσθαι τοιούτου ἐπιτηδείου, οἷον ἐγὼ οὐδένα μήποτε εὑρήσω [2], ἔτι

ἂν βούλησθε, ἕως ἂν οἱ Ἀθηναίων ἑῶσιν ἔνδεκα. De ipso autem hoc magistratu idem Ullrichius uberius et docte egit in appendice ad suam quattuor horum dialogorum interpretationem germanicam.

3 ὀλ. π. Ita loquitur, quod somnia post mediam noctem visa vera vulgo existimabantur. *DACERIUS.*

4 Versus est Homeri Il. *ι*, 363. ubi Achilles ipse loquens dicit ἱκοίμην. — Cicero Divin. 1, 25.: *Est apud Platonem Socrates, cum esset in custodia publica, dicens Critoni suo familiari, sibi post tertium diem esse moriendum: vidisse se in somnis pulchritudine eximia feminam, quae se nomine appellans diceret Homericum quendam ejusmodi versum:*

Tertia te Phthiae tempestas laeta locabit

— Recte autem Fischer monuit, patriam hic esse meliorem illam vitam, quam sperabat Socrates. Lambinus enim per *Phthiam* mortem et interitum significari putabat, spectata vi nominis, quod ei ortum videbatur a φθίνω vel φθίω. *GED.*

5 Vocula ὡς in optimis codd. Clark. et Ven. *II* a secunda manu addita est, in aliis item bonis deest omnino.

1 Ita legisse videtur jam Ficinus, qui vertit: *non una tantum calamitas imminet*: et ita est diserte in codd. Coisl. Ven. *Ξ* et al. Antea perperam legebatur: οὐδεμία ξυμφορά ἐστιν ἄλλη, ἀλλὰ χ. quae scriptura est in unico cod. Par. C. Alii libri (ut Clark.) habent οὐδεμία — ἀλλὰ χ., alii (ut Vind.) οὐ μία — ἄλλη χ., alii denique (ut Ven. *II*.) οὐδεμία — ἄλλη χ.

Mox τοῦ ἐξερ. est e certissima Sallieri conjectura. Libri omnes σοῦ ἐξ.

2 Margo Cod. Ven. *Ξ* habet: γρ. εὕρω, quod et ipsum legitimum est. Vid. Gramm. §. 126, 4. Monendi enim sunt tirones, istud οὐδένα μήποτε nasci ex negandi formula οὐ μή (v. Gramm. §. 135. Obs. 6.) quae fortius est illa quae fit duplicato οὐ, quaeque hic esset οὐδένα οὐδέποτε.

3 No-

δὲ [3] καὶ πολλοῖς δόξω, οἳ ἐμὲ καὶ σὲ μὴ σαφῶς ἴσασιν, ὡς οἷόστ' ὤν σε σώζειν, εἰ ἤθελον ἀναλίσκειν χρήματα, ἀμελῆσαι [4]. καίτοι τίς ἂν αἰσχίων εἴη ταύτης δόξα, ἢ δοκεῖν [5] b. χρήματα περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ἢ φίλους; οὐ γὰρ πείσονται οἱ πολλοὶ ὡς σὺ αὐτὸς οὐκ ἠθέλησας ἀπιέναι ἐνθένδε ἡμῶν προθυμουμένων. ΣΩ. Ἀλλὰ τί ἡμῖν, ὦ μακάριε Κρίτων, οὕτω τῆς τῶν πολλῶν δόξης μέλει; οἳ χὰρ ἐπιεικέστατοι, ὧν μᾶλλον ἄξιον φροντίζειν, ἡγήσονται αὐτὰ οὕτω πεπρᾶχθαι ὥσπερ ἂν πραχθῇ. ΚΡ. Ἀλλ' ὁρᾷς δὴ, ὅτι ἀνά- c. γκη, ὦ Σώκρατες, καὶ τῆς τῶν πολλῶν δόξης μέλειν. αὐτὰ δὲ δῆλα [6] τὰ παρόντα νυνὶ, ὅτι οἷοίτ' εἰσὶν οἱ πολλοὶ οὐ

3 Notanda haec conjunctio particularum *μὲν — δὲ —* in una propositione *χωρὶς μὲν τοῦ ἐστερῆσθαι ἔτι δὲ δόξω —*, qua duorum malorum cumulatio efficacius indicatur.

4 Stephanus et mss. aliquot, *ἀμελήσαιμι*, quod ob insolentiam structurae *δόξω ὡς ἀμελήσαιμι* rejectum est. Quod nunc editur est illud quidem ex optimis plurimisque. Sed non minorem sic offensionem parit vocula *ὡς* redundanter posita. Quam si jungas infinitivo (*ὡς — ἀμελῆσαι*), sunt quidem talis anacoluthiae exempla (vid. Matth. Gr. §. 538.), sed nonnisi post verbum quod aeque admittat et structuram per *ὡς* et alteram per Infinitivum. Participio autem vox *ὡς* neutiquam mihi quidem videtur jungi hic posse, quoniam structura tum esset *δόξω ἀμελῆσαί σε ὡς οἷόστε ὤν —*, et ita *ὡς* valeret *tanquam*, quod sententiam plane perverteret. Itaque fere relabor in vulgatam *ὡς — ἀμελήσαιμι*, quam Wolfius quoque servavit, ut post interjecta illa *οἳ — ἴσασιν* per anacoluthiam ita continuaverit sermonem scriptor quasi praecessisset *φήσουσι πολλοί*. Certe si omisso *ὡς* infinitivum serves, legitimam quidem habebis orationem, sed hiantem nescio quomodo ante illud *οἷόστε ὤν*. Cui malo medela quaerenda erat in anacoluthia. Verum in re adhuc dispicienda auctoritatem codicum sequi malui.

5 Forma loquendi anacoluthа, qua genitivo pronominis demonstrativi vel relativi, pendenti a comparativo, res ipsa quae ad explicandum pronomen additur, comparativo iterum adaptatur, et quidem per *ἤ*. Exempla quaere ap. Heind. ad Gorg. 120. unde haec transcribo: Theag. p. 127. b. *οὐκ ἔσθ' ὅ,τι τούτου μεῖζον ἂν ἐρμαῖον ἡγησαίμην ἢ εἰ οὗτος ἀρέσκοιτο τῇ σῇ συνουσίᾳ*. Lucian. Abdic. 1. *οὐ τί γένοιτ' ἂν ἀτοπώτερον ἢ θεραπεύειν ἑκ προστάγματος*.

6 Hanc codicum omnium lectionem Stephanus e Cornarii conjectura mutaverat in *δηλοῖ*. Fischer primus antiquam reduxit, vocem *δῆλα* explicans per *δηλωτικά* hancque significationem firmans duobus locis: Theophr. de caus. pl. 6, 27. *αὐτὸ δὲ τὸ φυτὸν ὅλως ξηρόν —, δῆλον δὲ ἡ γενοφυλλία, καὶ ἡ μικροκαρπία — πάντα γὰρ ταῦτα ξηρότητος*. Antonin. 2, 15. *ὅτι πᾶν ὑπόληψις. δῆλα μὲν γὰρ τὰ πρὸς*

τὰ σμικρότατα τῶν κακῶν ἐξεργάζεσθαι, ἀλλὰ τὰ μέγιστα
d. σχεδόν, ἐάν τις ἐν αὐτοῖς διαβεβλημένος ᾖ. ΣΩ. Εἰ γὰρ
ὤφελον, ὦ Κρίτων, οἷοίτε εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα κακὰ
ἐξεργάζεσθαι, ἵνα οἷοίτε ἦσαν αὖ καὶ ἀγαθὰ τὰ μέγιστα [7],
καὶ καλῶς ἂν εἶχε. νῦν δὲ οὐδέτερα οἷοίτε. οὔτε γὰρ φρό-
νιμον οὔτε ἄφρονα δυνατοὶ ποιῆσαι. ποιοῦσι δὲ τοῦτο ὅτι
4 ἂν τύχωσι. ΚΡ. Ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἐχέτω. τάδε δέ, ὦ
Σώκρατες, εἰπέ μοι· ἆρά γε μὴ ἐμοῦ προμηθεῖ [1] καὶ τῶν

τὸν Κυνικὸν Μόνιμον λεγόμενα, δῆλον δὲ καὶ τὸ χρήσιμον τοῦ λεγομένου. Quorum locorum in priori Schneider e conjectura itidem reposuit *δηλοῖ*, in altero idem verbum loco vocis *δῆλα* proposuit Gataker: nam quod sequitur ibi *δῆλον* dictum est sensu solito: quanquam aliae ibidem remanent difficultates, de quibus videndus Gataker. Nostro autem loco, quanquam ex iis quos adhuc cognovimus codicibus varietas nulla enotata est, id tamen memoratu dignum, quod teste Fischero M. Meibomius emendationi *δηλοῖ* in suo exemplo verba, *e cod. vet.* allevit. Itaque rem in medio relinquo. Hoc tamen non minimi mihi quidem videtur esse ad tutandam vulgatam lectionem momenti, quod Socrates infra §. 8. post rejectam vulgi opinionis auctoritatem, aliud Critonianae argumentationis caput tangit his verbis: *ἀλλὰ μὲν δὴ — οἷοί τέ εἰσιν ἡμᾶς οἱ πολλοὶ ἀποκτιννύναι· δῆλα δὴ καὶ ταῦτα.* His enim verbis cum Critonis ea quae hic habemus manifesto respiciantur, ipsa haec vox *δῆλα* non sine ironia quadam repeti videtur. Non tamen, siquidem hanc lectionem servamus, cum Fischero dixerim *δῆλα* hic valere *δηλωτικά*: sed ipsae res praesentes sunt *manifestae*: quod cum dicit Crito, hoc sane cogitat, manifestum illis contineri ejus quod dicit exemplum. Et poterat absolvi in verbo *νυνὶ* oratio: sed explicationis causa negligentius additur illud *ὅτι* etc. Ad Theophrasti autem et Antonini verba allata an aliqua fieri possit hujus rationis applicatio, ego nunc non definio.

7 Imperfectum post *ἵνα*, ad declarandum id, quod non est. Vid. supr. Men. 25. not. 7. — Voculam *αὖ* e bonis codd. addidit Be.

1 Vid. Ind. in *ἆρα*. — Atticam formam *προμηθεῖ* (vid. ad Menon. 7.) praeter optimum codicem Clark. Prisciianus quoque praebuit hunc locum laudans p. 1204. Ac ne contractis tantum verbis hanc in Platonis scriptis formam tribuas, vid. infra §. 14. eandem in barytonis quoque ex eodem Prisciano notatam. Nam quod Krehlius utrobique communem formam reposuit, id neminem morabitur: cum Putschius alteram nisi e codd. profecto non intrusisset. Quin ipse Krehlius altero loco (pag. 204. item 205.) formam *ἐντρέπει* obiter et aliud agens e codd. affert: ut appareat post hunc quoque editorem codd. omnes ad restituendos Prisciani libros iterum conferendos esse.

2 Sic

ἄλλων ἐπιτηδείων, μὴ, ἐὰν σὺ ἐνθένδε ἐξέλθῃς, οἱ συκοφάνται ἡμῖν πράγματα παρέχωσιν, ὡς σε ἐνθένδε ἐκκλέψασι, καὶ ἀναγκασθῶμεν ἢ καὶ πᾶσαν τὴν οὐσίαν ἀποβαλεῖν ἢ συχνὰ χρήματα, ἢ καὶ ἄλλο τι πρὸς τούτοις παθεῖν; εἰ γάρ b.
p. 45. τι τοιοῦτον φοβεῖ, ἔασον αὐτὸ χαίρειν. ἡμεῖς γάρ που δίκαιοί ἐσμεν, σώσαντές σε, κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον· καὶ, ἐὰν δέῃ, ἔτι τούτου μείζω. ἀλλ' ἐμοὶ πείθου, καὶ μὴ ἄλλως ποίει. ΣΩ. Καὶ ταῦτα προμηθοῦμαι, ὦ Κρίτων, καὶ ἄλλα πολλά. ΚΡ. Μήτε [2] τοίνυν ταῦτα φοβοῦ· καὶ γὰρ c.
οὐδὲ πολὺ τἀργύριόν ἐστιν, ὃ θέλουσι λαβόντες τινὲς σῶσαί σε· καὶ ἐξαγαγεῖν ἐνθένδε· ἔπειτα οὐχ ὁρᾷς τούτους τοὺς συκοφάντας, ὡς εὐτελεῖς, καὶ οὐδὲν ἂν δέοι ἐπ' αὐτοὺς πολλοῦ ἀργυρίου; σοὶ δὲ ὑπάρχει μὲν τὰ ἐμὰ χρήματα, ὡς ἐγῷμαι, ἱκανά· ἔπειτα καὶ εἴ τι ἐμοῦ ἡδόμενος οὐκ οἴει δεῖν ἀναλίσκειν τἀμά, ξένοι οὗτοι ἐνθάδε [3] ἕτοιμοι ἀναλίσκειν· εἶς δὲ καὶ κεκόμικεν ἐπ' αὐτὸ τοῦτο ἀργύριον ἱκανὸν, Σιμμίας ὁ Θηβαῖος· ἕτοιμος δὲ καὶ Κέβης, κἀλλοι πολλοὶ πάνυ. ὥστε, ὅπερ λέγω, μήτε ταῦτα φοβούμενος ἀποκάμῃς [4] d.
σαυτὸν σῶσαι, μήτε, ὃ ἔλεγες ἐν τῷ δικαστηρίῳ [5], δυσχερές σοι γενέσθαι, ὅτι οὐκ ἂν ἔχοις ἐξελθὼν ὅ,τι χρῷο σεαυτῷ. πολλαχοῦ μὲν γὰρ καὶ ἄλλοσε [6] ὅποι ἂν ἀφίκῃ ἀγαπήσουσί σε, ἂν δὲ βούλῃ εἰς Θετταλίαν ἰέναι, εἰσὶν ἐμοὶ ἐκεῖ ξένοι, οἵ σε περὶ πολλοῦ ποιήσονται, καὶ ἀσφάλειάν σοι παρέξονται, ὥστε σε μηδένα λυπεῖν τῶν κατὰ Θετταλίαν. ἔτι δὲ, ὦ 5

2 Sic pro μή Be. ex optimis. Nimirum interrumpitur statim sermo, qui mox resumitur (d.) hisce, ὥστε — μήτε ταῦτα φοβούμενος —.

3 Peregrini *ecce* hic adsunt. Vid. Abresch. ad Aeschyl. 2, p. 292. *JACOBS.* Gramm. §. 114, 1. Non tamen istud *ecce* ita intelligendum quasi huic colloquio intersint illi; sed de degentibus in urbe, quosque fere quotidie videbat, quasi de praesentibus loquitur Crito.

4 Dubitabat Iacobsius de sinceritate hujus scripturae, quoniam nullum plane evadendi desiderium in Socrate appareret. Sed Crito, non acutissimus sane Socratis observator, quin tale desiderium hujus etiam animum insedisset, nihil dubitabat.

5 Vid. Apolog. p. 37. c. d.

6 Nota hoc genus grammaticae *Attractionis*. Verbum enim ἀγαπήσουσί σε requirebat ἄλλαχοῦ ut modo πολλαχοῦ: sed ob interjectum hic proxime contiguum ὅποι praelata est, quae huic respondet, forma ἄλλοσε. Vid. Gramm. §. 138, I, 4.

1 Sic

Σώκρατες, οὐδὲ δίκαιόν μοι δοκεῖς ἐπιχειρεῖν πρᾶγμα, σαυτὸν προδοῦναι, ἐξὸν σωθῆναι· καὶ τοιαῦτα σπεύδεις [1] περὶ σαυτὸν γενέσθαι, ἅπερ ἂν καὶ οἱ ἐχθροί σου σπεύσαιέν τε
b. καὶ ἔσπευσάν σε διαφθεῖραι βουλόμενοι. πρὸς δὲ τούτοις, καὶ τοὺς υἱεῖς τοὺς σαυτοῦ ἔμοιγε δοκεῖς προδιδόναι, οὓς σοι ἐξὸν καὶ ἐκθρέψαι καὶ ἐκπαιδεῦσαι, οἰχήσει καταλιπών, καὶ τὸ σὸν μέρος, ὅ,τι ἂν τύχωσιν, τοῦτο πράξουσι. τεύξονται δὲ, ὡς τὸ εἰκὸς, τοιούτων οἷάπερ εἴωθε γίγνεσθαι ἐν ταῖς
c. ὀρφανίαις περὶ τοὺς ὀρφανούς. ἢ γὰρ οὐ χρὴ [2] ποιεῖσθαι παῖδας, ἢ ξυνδιαταλαιπωρεῖν καὶ τρέφοντα καὶ παιδεύοντα. σὺ δέ μοι δοκεῖς τὰ ῥᾳθυμότατα αἱρεῖσθαι. χρὴ δὲ, ἅπερ ἂν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἀνδρεῖος ἕλοιτο, ταῦτα αἱρεῖσθαι, φά-
d. σκοντά γε δὴ ἀρετῆς διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐπιμελεῖσθαι. ὡς ἔγωγε καὶ ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν σῶν ἐπιτηδείων αἰσχύνομαι, μὴ δόξῃ ἅπαν τὸ πρᾶγμα τὸ περὶ σὲ ἀνανδρίᾳ τινὶ τῇ ἡμετέρᾳ πεπρᾶχθαι· καὶ ἡ εἴσοδος τῆς δίκης [3] εἰς

1 Sic codd. longe plurimi; quod propter negligentiam junctarae displicuisse videtur Stephano qui reposuit σπεύδειν, quod est in Ven. Ξ, quodque sequitur Ficini interpretatio: *si — te ipsum perdas, taliaque facere studeas* —. — Aliquanto inferius formam οἰχήσει dedit Clark.

2 Sic Clark. Ven. Π et alii e praestantioribus, quos quoniam alibi sequimur hic quoque nefas erat relinquere. Vulgatum χρῆν rem refert ad Socratem solum, χρή sententiam efficit communem, cui melius, puto, respondet proximum σὺ δέ.

3 Vocabulum hoc Ficinus omittit (*et primum quidem ille tunc in judicium ingressus, cum liceret non ingredi*), unde Forster illud e proximis huc migrasse affirmabat; perperam. Etenim cum causa, ἡ δίκη, εἰσιέναι dicatur (v. Casaub. ad Theoph. Char. 14.) quidni εἴσοδος eodem modo? Verba autem ὡς εἰσῆλθες addita sunt interpretationis causa, ut mox ὡς ἐγένετο. *FISCH.* Duo, qui sequuntur similes Genitivi ἀγὼν τῆς δίκης — κατάγελως τῆς πράξεως suppetias ferre videntur illi quoque εἰσόδῳ τῆς δίκης; cui statim subjungitur ὡς εἰσῆλθες ut diversum aliquanto. Nam causae quidem ingressum impedire Socrates non potuerat. *SCHLEIERM.* Legitur quidem εἰσῆλθεν in codd. opt. Clark. et Ven. Π, sed in illo superscriptum ς. Neque sequens ἐξόν bene hic subjungeretur tertiae personae verbo. Recte autem dici εἰσελθεῖν et de lite et de litigantibus, e Demosthene satis notum. Vid. Mid. 23. 24. 47. Itaque circa causae ingressum, quae impediri non poterat, ex mente Critonis in eo peccatum erat, quod comparuerat Socrates.

4 ἐξὸν

τὸ δικαστήριον οὐκ εἰσῆλθες, ἔξὸν μὴ εἰσελθεῖν [4]· καὶ αὐτὸς ὁ λόγος τῆς δίκης ὡς ἐγένετο· καὶ τὸ τελευταῖον δὴ τοῦτο, ὥσπερ κατάγελως τῆς πράξεως [5], κατὰ τινὶ καὶ ἀνανδρίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ διαπεφευγέναι ἡμᾶς δοκεῖν [6], οἵτινές σε οὐχὶ
p. 46. ἐσώσαμεν, οὐδὲ σὺ σαυτὸν οἷόντε ὄν καὶ δυνατὸν, εἴ τι καὶ σμικρὸν ἡμῶν ὄφελος ἦν. ταῦτ' οὖν, ὦ Σώκρατες, ὅρα μὴ [6] ἅμα τῷ κακῷ καὶ αἰσχρὰ ᾖ σοί τε καὶ ἡμῖν. ἀλλὰ βουλεύωμεν· μᾶλλον δὲ οὐδὲ βουλεύεσθαι ἔτι ὥρα, ἀλλὰ βεβουλεῦσθαι. μία δὲ βουλή. τῆς γὰρ ἐπιούσης νυκτὸς πάντα ταῦτα δεῖ πεπρᾶχθαι. εἰ δέ τι περιμενοῦμεν [7], ἀδύνατον καὶ οὐκέτι οἷόν τε. ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ, ὦ Σώκρατες, πείθου μοι, καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποίει.

4. ἔξὸν μὴ εἰσ. Respicit fortasse ad legem a Lysia [ed. Reisk. p. 359.] laudatam: δεδιότα δίκης ἕνεκα δρασκάζειν, *dicere reo causae suae diffidenti, fuga se subtrahere.* Nisi malis ad Anytum referre, qui, teste Libanio (το. 1. p. 644.), postquam accusationem contra Socratem instituisset, in gratiam cum eo, pactis quibusdam condicionibus, redire volebat. *FORST.*

5 Hoc totum velut ad fabulam aliquam relatum accipiendum est, comoediam videlicet aut tragoediam, quae tres partes habet, πρότασιν, ἐπίτασιν, καταςροφήν: ita ut sit ingressus ad judicium πρότασις, causae vero actio ἐπίτασις, et postremo quod non servatus sit Socrates *catastropha*, quae hic a Platone κατάγελως dicitur [v. Ind.]. *CORNAR.*

6 Sermo anacoluthus: nam δοκεῖν debebat abesse ut Infinitivus διαπεφευγέναι penderet a verbis μὴ δόξῃ. Sed animus commotus non sinit se legum grammaticarum vinculis astringere. *FISCHER.* Mihi haec anacoluthia semper visa est talis qualem animi commotio non excuset. Quamvis enim dicas, infinitivo hoc δοκεῖν per anacoluthiam repeti illud μὴ δόξῃ: vel sic tamen Infinitivus videtur pendere debere a verbo quodam mente loquentis concepto; quale per sensum non facile comminiscaris nisi φοβοῦμαι, cui aptus Infinitivus non est. Neque tamen, quod olim conjeceram, δοκεῖ, nunc satisfacit, cum futurum potius requiratur, quod et expressit Ficinus: *per ignaviam segnitiemque nostram effugisse nos videbitur.* Sed futurum nemo, opinor, emendando hic procudere volet. Itaque cogimur sane anacoluthiam paulo duriorem agnoscere: quae et Ullrichii est sententia, comparantis admodum similem locum in Alcib. II. 17. extr. ubi δοκεῖν itidem positum est velut pendens a superiori δοκεῖς ut hic a μὴ δόξῃ. Et vide quae observavimus ad Men. 22. a. — In seqq. ex optimis editum οὐχὶ ἐσ.: olim οὐ διεσ. quod duo tantum habent mss.: plurimi οὐκ ἐσ.

7 Sic codd. opt. pro vulg. εἰ δὲ π.: sed Ficinus videtur legisse εἰ δ' ἔτι, vertit enim, *si autem ultra tardamus.*

1 Vid.

6 ΣΩ. Ὦ φίλε Κρίτων, ἡ προθυμία σου πολλοῦ ἀξία, εἰ μετά τινος ὀρθότητος εἴη· εἰ δὲ μή, ὅσῳ μείζων, τοσούτῳ χαλεπωτέρα. σκοπεῖσθαι οὖν χρὴ ἡμᾶς, εἴτε ταῦτα πρακτέον εἴτε μή. ὡς ἐγὼ οὐ μόνον νῦν, ἀλλὰ καὶ ἀεὶ τοιοῦτος, οἷος τῶν ἐμῶν [1] μηδενὶ ἄλλῳ πείθεσθαι ἢ τῷ λόγῳ
b. ὃς ἂν μοι λογιζομένῳ βέλτιστος φαίνηται. τοὺς δὲ λόγους, οὓς ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἔλεγον, οὐ δύναμαι νῦν ἐκβαλεῖν [2], ἐπειδή μοι ἥδε ἡ τύχη γέγονεν· ἀλλὰ σχεδόν τι ὁμοίους φαίνονταί μοι, καὶ τοὺς αὐτοὺς πρεσβεύω [3] καὶ τιμῶ, οὕσπερ καὶ πρότερον. ἢν ἐὰν μὴ βελτίω ἔχωμεν λέγειν ἐν τῷ παρόντι, εὖ ἴσθι, ὅτι οὐ μή σοι ξυγχωρήσω, οὐδ' ἂν πλείω τῶν νῦν παρόντων ἡ τῶν πολλῶν δύναμις ὥσπερ παῖδας ἡμᾶς μορμολύττηται δεσμοὺς [4] καὶ θανάτους ἐπιπέμπουσα
c. καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις. πῶς οὖν ἂν μετριάτατα σκοποίμεθα αὐτά; εἰ πρῶτον μὲν τοῦτον τὸν λόγον ἀναλεβοίμεν [5], ὃν σὺ λέγεις περὶ [6] τῶν δοξῶν, πότερον καλῶς ἐλέγετο ἑκάστοτε, ἢ οὔ [7], ὅτι ταῖς μὲν δεῖ τῶν δοξῶν προσέχειν τὸν

1 Vid. Ind. ἐμός.

2 Eusebius — apud quem in Praep. Euang. 13, 6. p. 651. legitur locus: ὦ φίλε Κρίτων, init. §. 6. usque ad verba: καὶ τῶν ἐναντίων §. 8. — habet ἐκβάλλειν.

3 Vid. Ind.

4 Euseb. δεσμούς τε καὶ θαν. — Constructio: ἂν ἡ τῶν πολλῶν δύναμις μορμολύττηται ἡμᾶς, ἐπιπέμπουσα πλείω, δεσμοὺς κ. τ. λ.

5 Vid. Ind.

6 Euseb. τὸν περὶ —. Sive hoc sive illo modo scribis, hoc tenendum est, λόγον hic non indicare integram aliquam Critonis ratiocinationem; sequitur enim πότερον καλῶς ἐλέγετο ἑκάστοτε· sed locum, quaestionem (die Materie) de opinionibus. Respicit enim Socrates ea, quae de hominum opinione metuenda sibi dixerat Crito §. 3. Et in hunc utique sensum praeferenda est lectio Eusebiana τὸν περὶ τ. δ. Si illam primum, quam tu attigisti quaestionem, quae est de opinionibus, retractemus (videamusque) an recte semper statuerimus etc. — Verbis autem πρῶτον μὲν hic quidem nihil respondet, sed repetuntur ea infra §. 8. (ὥςε πρῶτον μέν) statimque altera ibi quaestio subjungitur per ἄλλα μὲν δή.

7 Verba ἢ οὔ non spectant ad ἑκάστοτε· eo enim pertinent, quae sequuntur mox, ἢ πρὶν μὲν κ. τ. λ. — sed ad καλῶς. Tria igitur ponuntur: bene, an non bene, an denique antea quidem bene, nunc autem male. Postremum hoc cum leni quadam irrisione profert Socrates, quam qui non statim sentirent nodum in sirpo quaesiverunt.

νυθῶν; ταῖς δὲ οὔ· ἢ πρὶν μὲν ἐμὲ δεῖν ἀποθνήσκειν, καλῶς ἐλέγετο, νῦν δὲ κατάδηλος ἄρα ἐγένετο, ὅτι ἄλλως ἕνεκα λόγου ἐλέγετο [8], ἦν δὲ παιδιὰ καὶ φλυαρία ὡς ἀληθῶς. ἐπιθυμῶ δ' ἔγωγε ἐπισκέψασθαι, ὦ Κρίτων, κοινῇ μετὰ σοῦ, d. εἴ τί μοι ἀλλοιότερος φανεῖται, ἐπειδὴ ὧδε ἔχω, ἢ ὁ αὐτός; καὶ ἐάσομεν χαίρειν, ἢ πεισόμεθα αὐτῷ. ἐλέγετο δέ πως; ὡς ἐγῷμαι, ἑκάστοτε ὧδε ὑπὸ τῶν οἰομένων τι λέγειν, ὥσπερ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον· ὅτι τῶν δοξῶν, ἃς οἱ ἄνθρωποι δοξάζουσι, δέοι τὰς μὲν περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, τὰς δὲ μή. τοῦ- e. τό πρὸς θεῶν, ὦ Κρίτων, οὐ δοκεῖ καλῶς σοι λέγεσθαι; σὲ γὰρ, ὅσα γε τἀνθρώπεια, ἐκτὸς εἰ τοῦ μέλλειν ἀποθνή- p. 47. σκειν αὔριον, καὶ οὐκ ἄν σε παρακρούοι ἡ παροῦσα ξυμφορά· σκόπει δή. οὐχ ἱκανῶς δοκεῖ σοι λέγεσθαι, ὅτι οὐ f. πᾶσας χρὴ τὰς δόξας τὰς τῶν ἀνθρώπων [9] τιμᾶν, ἀλλὰ τὰς μὲν, τὰς δ' οὔ; οὐδὲ πάντων, ἀλλὰ τῶν μὲν, τῶν δ' οὔ; τί φῄς; ταῦτα οὐχὶ καλῶς λέγεται; ΚΡ. Καλῶς. ΣΩ. Οὐκοῦν τὰς μὲν χρησὰς τιμᾶν, τὰς δὲ πονηρὰς μή; ΚΡ. Ναί. ΣΩ. Χρησαὶ δὲ οὐχ αἱ τῶν φρονίμων, πονηραὶ δὲ αἱ τῶν ἀφρόνων; ΚΡ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Φέρε δὴ, πῶς 7 αὖ τὰ τοιαῦτα ἐλέγετο; γυμναζόμενος ἀνὴρ καὶ τοῦτο πράττων, πότερον παντὸς ἀνδρὸς ἐπαίνῳ καὶ ψόγῳ καὶ δόξῃ τὸν νοῦν προσέχει, ἢ ἑνὸς μόνου ἐκείνου ὃς ἂν τυγχάνῃ ἰατρὸς ἢ παιδοτρίβης ὤν; ΚΡ. Ἑνὸς μόνου. ΣΩ. Οὐκοῦν φοβεῖσθαι χρὴ τοὺς ψόγους καὶ ἀσπάζεσθαι τοὺς ἐπαίνους τοὺς τοῦ ἑνὸς ἐκείνου, ἀλλὰ μὴ τοὺς τῶν πολλῶν; ΚΡ. Δηλαδή. ΣΩ. Ταύτῃ ἄρα αὐτῷ πρακτέον καὶ γυμναστέον, b. καὶ ἐδεστέον γε [1] καὶ ποτέον, ᾗ ἂν τῷ ἑνὶ δοκῇ τῷ ἐπιστάτῃ καὶ ἐπαΐοντι μᾶλλον ἢ ᾗ ξύμπασι τοῖς ἄλλοις. ΚΡ. Ἔστι ταῦτα. ΣΩ. Εἶεν. ἀπειθήσας δὲ τῷ ἑνὶ, καὶ ἀτιμάσας αὐτοῦ τὴν δόξαν καὶ τοὺς ἐπαίνους, τιμήσας δὲ τοὺς τῶν πολλῶν λόγους [2] καὶ μηδὲν ἐπαΐοντων, ἆρα οὐδὲν κακὸν πείσεται; ΚΡ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Τί δ' ἔστι τὸ κακὸν

8 V. Ind. ἄλλως.

9 Alterum τὰς cum Wolfio inserui e Vind. 2. et ex Eusebio.

1 Vid. de tali γέ, quod novam classem in serie aliqua constituit, Heind. ad Hipp. maj. 47.

2 Ita Codd. Clark. Ven. Π, Tub. alii. Vulgo deest λόγους.

3 Apud

τοῦτο, καὶ ποῖ τείνει, καὶ εἰς τί τῶν τοῦ ἀπειθοῦντος; ΚΡ. Δῆλον ὅτι εἰς τὸ σῶμα. τοῦτο γὰρ διόλλυσι. ΣΩ. c. Καλῶς λέγεις. οὐκοῦν καὶ τἆλλα, ὦ Κρίτων, οὕτως, ἵνα μὴ πάντα διίωμεν. καὶ δὴ καὶ περὶ τῶν δικαίων [3] καὶ ἀδίκων, καὶ αἰσχρῶν καὶ καλῶν, καὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, περὶ ὧν νῦν ἡμῖν ἐξιν ἡ βουλή, πότερον τῇ τῶν πολλῶν δόξῃ δεῖ ἡμᾶς ἕπεσθαι, καὶ φοβεῖσθαι αὐτήν, ἢ τῇ τοῦ ἑνός, εἴ-τις ἐξὶν ἐπαΐων, ὃν δεῖ καὶ αἰσχύνεσθαι καὶ φοβεῖσθαι μᾶλ-λον ἢ ξύμπαντας τοὺς ἄλλους; ᾧ εἰ μὴ ἀκολουθήσομεν, διαφθεροῦμεν ἐκεῖνο καὶ λωβησόμεθα, ὃ τῷ μὲν δικαίῳ βελ-τιον ἐγίγνετο, τῷ δὲ ἀδίκῳ ἀπώλλυτο [4]; ἢ οὐδέν ἐξι τοῦ-8 το; ΚΡ. Οἶμαι ἔγωγε, ὦ Σώκρατες [5]. ΣΩ. Φέρε δή, ἐὰν τὰ ὑπὸ τοῦ ὑγιεινοῦ μὲν βέλτιον γιγνόμενον, ὑπὸ τοῦ νοσώ-δους δὲ διαφθειρόμενον, διολέσωμεν πειθόμενοι μὴ τῇ τῶν ἐπαϊόντων δόξῃ [1], ἆρα βιωτὸν ἡμῖν ἐξι διεφθαρμένου αὐ-

3 Apud Theodoret. — in cujus Ἑλλην. παθημ. θεράπ. 2. p. 27. locus hic inde a καὶ δὴ καὶ legitur usque ad ἀπώλλυτο — est τῶν δικαίων τε καὶ ἀδ.

4 Horum imperfectorum rationem nemo, opinor, reddet, cum vel Praesens vel Aoristum sensus requirat. Et en tibi Theodoretum dantem — ἐγένετο, τῷ δὲ ἀδίκῳ ἀπόλλυται. Unde, collata scriptura vulgata, praetulerim ἐγένετο — ἀπώλετο, maxime monente Heindorfio, aoristos fere adhiberi a Platone, ubi duo vel plura similia, quae solent fieri, junctim memorantur; cujus rei exempla aliquot apposuit ad Phaedo. 49.

5 v. Ind. οἶεσθαι.

1 Ficinus vertit: *imperitorum potius, quam peritorum secuti judicia*, non male. Est enim hoc loco quoddam Synchyseos sive Hyperbati (Schol. Aristoph. Plut. 259.) genus pro τῇ τῶν μὴ —, cujus exemplum simile habet Xenoph. Memor. 3, 9, 6. τὸ δὲ ἀγνοεῖν ἑαυτὸν καὶ μὴ ἃ οἴδε δοξάζειν τε καὶ οἴεσθαι γιγνώσκειν, ἐγγυτάτω μανίας ἐλογίζετο εἶναι — pro καὶ ἃ μὴ οἶδε. FISCH. Rectius, ut nunc mihi videtur, utroque loco post rem per μή negatam, alterum membrum cogitatione suppletur per ἀλλά: apud Platonem, ἀλλὰ τῇ τῶν μὴ ἐπαϊόντων, apud Xenophontem, ἀλλ' ἃ μὴ οἶδεν. Atque in hunc sensum etiam *E. R. Lange* (in Specim. crit. in Critonem Lips. 1821. 8°.) Platonis locum explicuit: alterum autem Xenophontis ita corrigendum putat idem, ut, contra codices, novissimi nunc editores fecerunt, ἃ μὴ οἶδε. Et hoc quidem non recte factum esse non haesitanter pronuntio. At si quis neque in Fischeri neque in nostra ratione acquiescat; sed quae mente supplenda esse diximus, librariorum utrobique vitio, *ob homoeoteleuton excidisse* contenderit, is me adversarium non habebit.

τοῦ; ἔχει δέ που τοῦτο σῶμα [2]· ἢ οὐχί; ΚΡ. Ναί. ΣΩ. Ἆρ' οὖν βιωτὸν ἡμῖν ἐστι μετὰ μοχθηροῦ καὶ διεφθαρμένου σώματος; ΚΡ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Ἀλλὰ μετ' ἐκείνου ἄρα [3] b.
ἡμῖν βιωτὸν διεφθαρμένου ὃ [4] τὸ ἄδικον μὲν λωβᾶται, τὸ δὲ δίκαιον ὀνίνησιν; ἢ φαυλότερον ἡγούμεθα εἶναι τοῦ σώματος ἐκεῖνο, ὅτι ποτ' ἐστὶ τῶν ἡμετέρων, περὶ ὃ ἥ τε ἀδι-
p. 48. κία καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐστίν; ΚΡ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Ἀλλὰ τιμιώτερον; ΚΡ. Πολύ γε. ΣΩ. Οὐκ ἄρα, ὦ βέλτιστε, πάντα c.
ἡμῖν οὕτω φροντιστέον, ὅτι [5] ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὅτι ὁ ἐπαΐων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, ὁ εἷς, καὶ αὐτὴ ἡ ἀλήθεια. ὥστε πρῶτον μὲν ταύτῃ οὐκ ὀρθῶς εἰσηγῇ [6], εἰσηγούμενος τῆς τῶν πολλῶν δόξης δεῖν ἡμᾶς φροντίζειν περὶ τῶν δικαίων καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν, καὶ τῶν ἐναντίων. ἀλλὰ μὲν δή, φαίη γ' ἄν τις, οἱόν τε γ' εἰσὶν ἡμᾶς οἱ πολ- d.
λοὶ ἀποκτιννύναι· δῆλα δὴ καὶ ταῦτα. ΚΡ. Φαίη γὰρ ἄν, ὦ Σώκρατες [7]. ΣΩ. Ἀληθῆ λέγεις. ἀλλ', ὦ θαυμάσιε,

2 Fischer et Bekker τοῦτο τὸ σῶμα: quod quanquam in optimis codd. Clark. Ven. *II*, Tub. aliis inventum est, levem tamen in talibus, quale est τὸ post τοῦτο, vel optumorum codicum auctoritatem puto. Et facilius bis a librario legitur simplex syllaba το, quam omittitur ubi duplicata est. Legitimum autem esse in talibus neglectum articuli vidimus in Menone §. 7. d.

3 Verbum ἐστὶν quod vulgo hic inseritur cum Be. et codd. opt. omisimus.

4 Libri Platonis habent ᾧ. Sed Euseb. ὅ, ut Stephanus legendum conjecerat, recte. Nam et verbum λωβᾶται, et verbum ὀνίνησιν requirit hunc casum. Restituimus igitur. *FISCH.*

5 Codd. optimi τἰ. Quod prohum esse potest non obstante forma ὅτι in altero membro.

6 Sic, pro -ῇ, solus Clark.

7 Haec est constans librorum omnium lectio. Sed cum Ficinus ultima Socratis verba cum Critonis conflata ita expressisset: *Nimirum dici id potest, o S.*, Cornarius graeca ita constituit: *ΚΡ. Δηλαδὴ καὶ ταῦτα φαίη γ' ἄν τις, ὦ Σ.* quod in textum recepit Stephanus et post eum alii. Atqui deterrere eos debebat optima illa affirmandi forma per γάρ (vid. Ind.), quam unice aptam superioribus fortuito errori scilicet ttibuebant illi. Retinenda igitur scriptura codicum et disjuncte scribendum δῆλα δή. Vide Heindorfium ad Protag. init. optime docentem quando bona et utilis est scriptura δηλαδή, quando non item. Ita non recte scribitur et distinguitur in Aristophanis Vespis 441.

Εἶτα δῆτ' οὐ πάλλ' ἔνεστι δεινὰ τῷ γήρᾳ κακὰ
Δηλαδή; καὶ νῦν γε τούτων τὸν παλαιὸν δεσπότην
Πρὸς βίαν χειροῦσιν.

eum

οὗτός τε ὁ λόγος ὃν διεληλύθαμεν, ἔμοιγε δοκεῖ ἔτι ὅμοιος εἶναι καὶ πρότερον [8]· καὶ τόνδε δὲ αὖ σκόπει, εἰ ἔτι μένει ἡμῖν, ἢ οὔ, ὅτι οὐ τὸ ζῆν περὶ πλείστου ποιητέον, ἀλλὰ τὸ εὖ ζῆν. ΚΡ. Ἀλλὰ μένει. ΣΩ. Τὸ δὲ εὖ καὶ καλῶς καὶ δικαίως ὅτι ταυτὸν ἐστι, μένει ἢ οὐ μένει; ΚΡ. Μένει.

9 ΣΩ. Οὐκοῦν ἐκ τῶν ὁμολογουμένων τοῦτο σκεπτέον, πότερον δίκαιον ἐμὲ ἐνθένδε πειρᾶσθαι ἐξιέναι, μὴ ἀφιέντων [1] Ἀθηναίων, ἢ οὐ δίκαιον· καὶ ἐὰν μὲν φαίνηται δίκαιον, πειρώμεθα· εἰ δὲ μή, ἐῶμεν. ὃς δὲ σὺ λέγεις τὰς σκέψεις περί τε χρημάτων ἀναλώσεως καὶ δόξης καὶ παίδων τροφῆς, μὴ ὡς ἀληθῶς ταῦτα, ὦ Κρίτων, σκέμματα ἢ τῶν φαδίως ἀποκτεινύντων καὶ ἀναβιωσκομένων χ' ἂν [2], εἰ οἷόb. τε ἦσαν, οὐδενὶ ξὺν νῷ τούτων τῶν πολλῶν. ἡμῖν δ', ἐπειδὴ ὁ λόγος οὕτως αἱρεῖ [3], μὴ οὐδὲν ἄλλο σκεπτέον ἢ, ἢ ὅπερ νῦν δὴ ἐλέγομεν, πότερον δίκαια πράξαντες καὶ χρήματα τελοῦντες τούτοις τοῖς ἐνθένδε ἐξάξουσι καὶ χάριτας [4], καὶ αὐτοὶ ἐξάγοντές τε καὶ ἐξαγόμενοι, ἢ τῇ ἀληc. θείᾳ ἀδικήσομεν ταῦτα πάντα ποιοῦντες. κἂν φαινώμεθα ἄδικα αὐτὰ ἐργαζόμενοι, μὴ οὐ δέῃ ὑπολογίζεσθαι οὔτ' εἰ ἀποθνήσκειν δεῖ παραμένοντας καὶ ἡσυχίαν ἄγοντας οὔτε ἄλλο ὁτιοῦν πάσχειν πρὸ τοῦ ἀδικεῖν. ΚΡ. Καλῶς μέν μοι

cum sola vera sit ratio haec:

Εἶτα δῆτ' οὐ πόλλ' ἔνεστι δεινὰ τῷ γήρᾳ κακά;
Δῆλα δή. καὶ νῦν γε τούτω κ. τ. λ.

Respici autem hoc nostro loco verba Critonis §. 3. c. monuimus ibi. — In superioribus γέ post οἶσθε a Be. insertum ex parte codicum.

8 De hoc loco qui inde a Stephano sic legebatur, οὗτός γε ὁ λ. — δοκεῖ ὅμοιος εἶναι τῷ πρότερῳ, vid. Excursum ad h. lib. primum.

1 Cod. Tub. *ἐφιέντων, permittentibus.* Vid. ad Alcib. I. 5 extr.

2 v. Ind. in ἄν.

3 v. Ind. λόγος.

4 Verbum τελεῖν tantum nomini *χρήματα* accommodatum est, non item nomini *χάριτας*: nam *χάριν ἔχειν* dicitur et *εἰδέναι* et *προσειδέναι* et *ἀποδιδόναι*, etiam *ἐκτίνειν*, non *χάριν τελεῖν*. Sed unum verbum etiam a Graecis addi solet pluribus nominibus, quod eorum uni, cui adjunctum est, proprie respondeat, cujus tamen notio tam late pateat, ut contineat notiones etiam verborum, quae ceteris nominibus proprie respondeant. *FISCH.* In scholiis ad h. l. notatur: *Χρήματα πράττοντες*] *ἀντὶ τοῦ, τελοῦντες*, quasi lectum fuerit etiam *πράττοντες*: per errorem haud dubie.

5 In

δοκῇς λέγειν, ὦ Σώκρατες· ὅρα δὲ τί ἀρῶμεν. ΣΩ. Σκο- d.
πῶμεν, ὦ γενναῖε, κοινῇ. καὶ εἴ πῃ ἔχεις ἀντιλέγειν ἐμοῦ λέ-
γοντος, ἀντίλεγε, καί σοι πείσομαι· εἰ δὲ μή, παῦσαι ἤδη,
ὦ μακάριε, πολλάκις μοι λέγων τὸν αὐτὸν λόγον, ὡς χρὴ
ἐνθένδε ἀκόντων Ἀθηναίων ἐμὲ ἀπιέναι. ὡς ἐγὼ περὶ πολ-
λοῦ ποιοῦμαι πεῖσαί σε ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ μὴ ἄκοντος [5].
ὅρα δὲ δὴ τῆς σκέψεως τὴν ἀρχήν, ἐάν σοι ἱκανῶς λέγηται,
p. 49. καὶ πειρῶ ἀποκρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον, ᾗ ἂν μάλιστα οἴῃ.
ΚΡ. Ἀλλὰ πειράσομαι. ΣΩ. Οὐδενὶ [1] τρόπῳ φαμὲν ἑκόν- 10

5 In impedito hoc loco nihil agere possum nisi ut varias variorum rationes apponam, quarum quaeque tamen suo incommodo premitur. Si liceat verbum *πράττειν*, ut saepius *ποιεῖν*, dictum accipere loco cujuscunque verbi vel dictionis repetendae, hic igitur pro *παύεσθαι κ. τ. λ.*, genitivum *ἄκοντος* excusaverim exemplis mutatae constructionis qualia Dorvillius protulit ad Charit. p. 354. Lips. Fuerit itaque *πείθειν τινὰ παύεσθαι, ἄκοντος αὐτοῦ* „persuadere alicui ut desinat, ita tamen ut de injustitia actionis dissuasae, non simul persuasum sit illi". Quin faciliorem hanc rationem reddas adoptanda lectione codicis Vind. 2. *ἄκοντα*. Certe satis est notum quam sollemnis sit in codd. permutatio syllabarum *ος* et *α*: vid. Ind. ad Greg. Cor. Schaeferi. Quod si displicet, aliam rationem ineas consulto Ficino, qui habet: *multi facio, persuaso te hoc agere, non autem invito:* hunc enim ille sensum efficere non potuit nisi aut invenit aut correxit ita: *πείσας σε ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ μὴ ἄκοντος* (sc. *σοῦ*). Ita tamen non minus insolenter *πράττειν* dictum esset de Socrate *fugam recusante*. Heindorfius conjiciebat *πείσαντά σε*, ut sit „persuadendo (mihi) te hoc agere, non vero invito me". Wolfius vulgatam ita latine reddidit. „Nam ego magnum ducam, si persuaseris mihi, modo ne nolenti!" neque aliter Schleiermacher. In quarum rationum utraque mihi quidem non satis e persona Socratis esse videtur istud *περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι*: quod indicativi modi verbum verum votum eloquitur, non id quod dicere fortasse poterat idem, *περὶ πολλοῦ ἂν ποιοίμην εἰ πείσειας* —. Denique Sallierus emendabat *παῦσαι* pro *πεῖσαι*: neque sine exemplis est infinitivus post verbum *παύειν* (v. Steph. Thes. III. 303. c. d.). Quam rationem si conjungas cum lectione memorata *ἄκοντα*; sensum certe bonum fundant ista: *περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι παῦσαί σε ταῦτα πράττειν ἀλλὰ μὴ ἄκοντα*, et *πράττειν* optime dictum sit de Critone hoc *agente* ut Socratem quoquo modo ad fugam compellat. Sed est aliquid molesti in his „*desine* —: nam ego magnum ducam, te *desinere* —". Itaque equidem redeo ad rationem primo loco a me propositam.

1 Totum hoc caput usque ad vocem *ποιητέον* legitur in Eusebii Praep. Euang. 13, 7. — De Verbali in *τέον* cum Accus.

τας ἀδικητέον εἶναι; ἢ τινὶ μὲν ἀδικητέον τρόπῳ, τινὶ δὲ οὔ; ἢ οὐδαμῶς τό γε ἀδικεῖν οὔτε ἀγαθὸν, οὔτε καλὸν, ὡς πολλάκις ἡμῖν καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ὡμολογήθη; ὅπερ καὶ ἄρτι ἐλέγετο [2]. ἢ πᾶσαι ἡμῖν ἐκεῖναι αἱ πρόσθεν ὁμολογίαι ἐν ταῖσδε ταῖς ὀλίγαις ἡμέραις ἐκκεχυμέναι εἰσί, καὶ πάλαι, ὦ Κρίτων, ἄρα τηλικοίδε γέροντες ἄνδρες πρὸς ἀλλήλους σπουδῇ διαλεγόμενοι ἐλάθομεν ἡμᾶς αὐτοὺς παί-
b. δων οὐδὲν διαφέροντες; ἢ παντὸς μᾶλλον οὕτως ἔχει, ὥσπερ τότε ἐλέγετο ἡμῖν, εἴτε φασὶν οἱ πολλοὶ, εἴτε μή; καὶ εἴτε δεῖ ἡμᾶς ἔτι τῶνδε χαλεπώτερα πάσχειν, εἴτε καὶ πρᾳότερα, ὅμως τόγε ἀδικεῖν τῷ ἀδικοῦντι καὶ κακὸν καὶ αἰσχρὸν τυγχάνει ὂν παντὶ τρόπῳ [3]; φαμὲν, ἢ οὔ; ΚΡ. Φαμέν. ΣΩ.
c. Οὐδαμῶς [4] ἄρα δεῖ ἀδικεῖν. ΚΡ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐδὲ ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν, ὡς οἱ πολλοὶ οἴονται, ἐπειδή γε οὐδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν. ΚΡ. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Τί δαὶ δή; κακουργεῖν δεῖ, ὦ Κρίτων, ἢ οὔ; ΚΡ. Οὐ δεῖ δήπου, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τί δαί [5]; ἀντικακουργεῖν κακῶς, πά-

cus. Subjecti (ἐκόντας ἀδικητέον) vid. Gramm. §. 121. Obs. 3. — Denique de turbis quas editores olim fecerant in his ἢ τινι μὲν κ. τ. ε. vid. Excurs. II.

2 Incultus sermo: ὡς πολλάκις — ὡμολογήθη· ὅπερ καὶ ἄρτι ἐλέγετο. Quare Heindorfius, indicio lectionis Eusebianae, ubi est μὲν pro ἡμῖν, post πολλάκις emendare conabatur ὡς πολλάκις μὲν ἡμῖν — ὡμολογήθη, ἀτὰρ καὶ —: de rep. 2. p. 367. extr. ἀεὶ μὲν δὴ τὴν φύσιν τοῦ Γλαύκωνος — ἠγάμην, ἀτὰρ οὖν καὶ τότε πάνυ γε ἤσθην. Add. Protag. p. 335. d. Ego per annos aliquanto religiosior factus, tanto quidem quanto olim opere hanc conjecturam non commendo: sed in vulgata non magis hodie acquiesco, sive majorem ante ὅπερ sive minorem interpunctionem ponas. Sed fortasse non negligenda lectio quae in quibusdam codd. verbo ἐλέγετο superscripta est, ἐγένετο. Ita ὅπερ referendum foret ad solum verbum ὡμολογήθη. Respicere autem videtur Socrates dicta supra §. 8. extr. et §. 9. c.

3 Sic optimi et plurimi cum Eusebio et Stobaeo (apud quem in Eclog. Eth. 10. p. 129. sunt verba hujus capitis ὅμως τόγε ἀδικεῖν usque ad ἀλλήλων τὰ βουλεύματα). Stephanus cum parte codd. τυγχάνειν ὄν, pendens a seq. φαμέν: quod expressit etiam Ficinus.

4 Extat hic locus usque ad πάσχῃ ὑπ' αὐτῶν ap. Origenem contra Cels. 7. p. 370. et ap. Theodoret. Θ. Π. 12. p. 171. inque eorum codd. nonnullis verbum δεῖ infra in his Οὐ δεῖ δήπου non inventum est. Vid. Fischer.

5 Vulgo δέ. Et mirabar quid accidisset quod hic potissimum e nullo codice enotatum sit illud δαί, de quo vid.

σροντα, ὡς οἱ πολλοί φασι [6], δίκαιον, ἢ οὐ δίκαιον; ΚΡ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Τὸ γάρ που κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους, τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει. ΚΡ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Οὔτε d. ἄρα [7] ἀνταδικεῖν δεῖ, οὔτε κακῶς ποιεῖν οὐδένα ἀνθρώπων, οὐδ' ἂν ὁτιοῦν πάσχῃ ὑπ' αὐτῶν [8]. καὶ ὅρα, ὦ Κρίτων, ταῦτα καθομολογῶν [9] ὅπως μὴ παρὰ δόξαν ὁμολογῇς. οἶδα γὰρ ὅτι ὀλίγοις τισὶ ταῦτα καὶ δοκεῖ καὶ δόξει. οἷς οὖν οὕτω [10] δέδοκται καὶ οἷς μὴ, τούτοις οὐκ ἔχει κοινὴ βουλὴ, ἀλλ' ἀνάγκη τούτους ἀλλήλων καταφρονεῖν, ὁρῶντας τὰ ἀλλήλων βουλεύματα [11]. σκόπει δὴ οὖν [12] καὶ σὺ εὖ μά- e. λα, πότερον κοινωνεῖς καὶ ξυνδοκεῖ σοι, καὶ ἀρχώμεθα ἐντεῦθεν βουλευόμενοι, ὡς οὐδέποτε ὀρθῶς ἔχοντος οὔτε τοῦ ἀδικεῖν, οὔτε τοῦ ἀνταδικεῖν, οὔτε κακῶς [13] πάσχοντα ἀμύνεσθαι ἀντιδρῶντα [14] κακῶς· ἢ ἀφίςασαι καὶ οὐ κοινω-

vid. ad Men. 2. not. 7. Itaque E. R. Langio e Trincavelliana Stobaei editione hanc formam porrigenti et recte commendanti lubens obsecutus sum.

6 ὡς οἱ πολλοί φασι. Archilochi haec sententia, cujus verba sunt ap. Theophil. ad Autol. 2, 37.:

ἓν δ' ἐπίςαμαι μέγα,
Τὸν κακῶς τι δρῶντα δεινοῖς
ἀνταμείβεσθαι κακοῖς.

Quem secuti sunt veterum plurimi. Ita et Gorgias viri virtutem ponebat in hoc ἱκανὸν εἶναι τὰ τῆς πόλεως πράττειν, καὶ πράττοντα τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιεῖν τοὺς δ' ἐχθροὺς κακῶς (Meno. 3.). *JACOBS.*

7 Theodoret. οὔτε οὖν ἄρα· bene. *FISCH.*

8 Eusebius et Theodoretus inserunt τὶς post πάσχῃ, quod recte neglexit Fischer. Vid. ad Men. 12. b.

9 In hac scriptura consentiunt codd. opt. cum Stobaeo et Eusebio. Vulgo ὁμολογεῖν. Uni tamen Oxoniensi Eusebii codici, etiam in sequentibus καθομολογῇς exhibenti, mos gerendus non est. Molesta enim esset praepositionis iteratio.

10 Sic Codd. paene omnes cum Euseb. et Stob. Quorum auctoritati ob unum Ven. Ξ, qui dat vulgatum olim οἷς δ' οὕτω, refragari nefas duxi; quamquam per sententiarum nexum me unice favere fateor lectioni desertae.

11 Sic cum optimis Euseb. et Stob. Olim ἀλλήλων τὰ β.

12 Euseb. δὴ οὖν, bene: ut Euthyphr. 4. ταῦτα δὴ οὖν —. *FISCH.* Accedunt codd. opt. Olim οὖν δή.

13 Eusebius habet: τοῦ κακ. et mox Cod. Tub. ἀμύνασθαι.

14 Ita nunc editur astipulantibus codicibus opt. et plur. atque Eusebio. Olim ἀντιδρῶντας.

15 Bo-

ξ. νεῖς τῆς ἀρχῆς. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ πάλαι οὕτω καὶ νῦν ἔχει δοκεῖ. [15] σοὶ δ' εἴ πῃ ἄλλῃ δέδοκται, λέγε καὶ δίδασκε. εἰ δ' ἐμμένεις ταῖς πρόσθεν, τὸ μετὰ τοῦτο ἄκουε. *KP.* Ἀλλ' ἐμμένω τε καὶ ξυνδοκεῖ μοι. ἀλλὰ λέγε. *ΣΩ.* Λέγω δὴ αὖ τὸ μετὰ τοῦτο· μᾶλλον δ' ἐρωτῶ· πότερον ἃ ἄν τις ὁμολογήσῃ τῷ, δίκαια ὄντα, ποιητέον, ἢ ἐξαπατητέον.
11 *KP.* Ποιητέον. *ΣΩ.* Ἐκ τούτων δὴ ἄθρει. ἀπιόντες ἐνθένδε ἡμεῖς μὴ πείσαντες τὴν πόλιν, πότερον κακῶς τινας ποιοῦμεν, καὶ ταῦτα οὓς ἥκιστα δεῖ, ἢ οὔ; καὶ ἐμμένομεν οἷς p. 50. ὡμολογήσαμεν δικαίοις οὖσιν, ἢ οὔ; *KP.* Οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, ἀποκρίνασθαι πρὸς ὃ ἐρωτᾷς. οὐ γὰρ ἐννοῶ. *ΣΩ.* Ἀλλ' ὧδε σκόπει. εἰ μέλλουσιν ἡμῖν ἐνθένδε εἴτε ἀποδιδράσκειν, εἴθ' ὅπως δεῖ ὀνομάσαι ταῦτο, ἐλθόντες οἱ νό- b. μοι [1] καὶ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως [2] ἐπιστάντες ἔροιντο· Εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες, τί ἐν νῷ ἔχεις ποιεῖν; ἄλλο τι ἢ τούτῳ τῷ ἔργῳ ᾧ ἐπιχειρεῖς, διανοεῖ [3] τούς τε νόμους ἡμᾶς ἀπολέσαι καὶ ξύμπασαν τὴν πόλιν, τὸ σὸν μέρος; ἢ δοκεῖ σοι οἷόντε ἔτι ἐκείνην τὴν πόλιν εἶναι, καὶ μὴ ἀνατετράφθαι, ἐν ᾗ ἂν αἱ γενόμεναι δίκαι μηδὲν ἰσχύωσιν, ἀλλ' ὑπὸ ἰδιωτῶν c. ἄκυροί τε γίγνωνται καὶ διαφθείρωνται; τί ἐροῦμεν, ὦ Κρίτων, πρὸς ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα; πολλὰ γὰρ ἄν τις ἔχοι, ἄλλως τε καὶ ῥήτωρ, εἰπεῖν ὑπὲρ τούτου τοῦ νόμου ἀπολλυμένου, ὃς τὰς δίκας τὰς δικασθείσας προστάττει κυρίας εἶναι. ἢ ἐροῦμεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι ἠδίκει [4] γὰρ ἡμᾶς ἡ πόλις, καὶ

15 Boni codices Paris. DS sic haec exhibent: *ἐμοὶ μὲν οὖν καὶ πάλαι καὶ νῦν οὕτω δοκεῖ.*

1 Praeclarus locus; quem levi imitatione attigit Cicero in Catil. I, 7. *Patria — quae tecum, Catilina, sic agit, et quodammodo tacita loquitur,* etc. At multo gravius atque fortius summus Rex in epistolis de amore erga patriam (Oeuvres de Fréderic II, publiées du vivant de l'Auteur, t. III, p. 54.): *Que pourroient répondre ces coeurs tièdes et lâches, — si la patrie personnifiée se présentoit subitement devant eux, et leur tenoit à peu près ce langage* etc. *BIE.*

2 H. e. *ipsa civitas.* Sic in Xenophont. Cyropaed. saepius *τὸ Περσῶν κοινόν,* et apud Ciceron. Verr. II, 46, 63. *commune Siciliae. FISCH.*

3 Sic pro *-ῃ* Clark. et a prima manu Coisl.

4 Non sine causa haerebat in Imperfecto Heindorfius, legendumque putabat *ἀδικεῖ*: ut proximum *ἔροιντο* sit aoristum. Ἠδίκει enim videtur esse nonnisi ejus, qui in aliena terra inter-

οὐκ ὀρθῶς τὴν δίκην ἔκρινε; ταῦτα ἢ τί ἐροῦμεν; ΚΡ. Ταῦτα νὴ Δία, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τί οὖν; ἂν εἴποσιν οἱ 12
νόμοι· Ὦ Σώκρατες, ἦ [1] καὶ ταῦτα ὡμολόγητο ἡμῖν τε καὶ σοί, ἢ ἐμμένειν ταῖς δίκαις αἷς ἂν ἡ πόλις δικάζῃ [2]; εἰ οὖν αὐτῶν θαυμάζοιμεν λεγόντων, ἴσως ἂν εἴποιεν, ὅτι Ὦ Σώκρατες, μὴ θαύμαζε τὰ λεγόμενα, ἀλλ' ἀποκρίνου, ἐπειδὴ καὶ εἴωθας χρῆσθαι τῷ ἐρωτᾶν τε καὶ ἀποκρίνεσθαι. φέρε γὰρ τί ἐγκαλῶν ἡμῖν καὶ τῇ πόλει [3], ἐπιχειρεῖς ἡμᾶς b.
ἀπολλύναι; οὐ πρῶτον μέν σε ἐγεννήσαμεν ἡμεῖς, καὶ δι' ἡμῶν ἐλάμβανε [4] τὴν μητέρα σου ὁ πατὴρ, καὶ ἐφύτευσέ σε; φράσον οὖν, τούτοις ἡμῶν τοῖς νόμοις τοῖς περὶ τοὺς γάμους μέμφει [5] τι, ὡς οὐ καλῶς ἔχουσιν; Οὐ μέμφομαι, φαίην ἄν. Ἀλλὰ τοῖς περὶ τὴν τοῦ γενομένου τροφήν τε c.
καὶ παιδείαν, ἐν ᾗ καὶ σὺ ἐπαιδεύθης; ἦ [6] οὐ καλῶς προσέ-

interrogaretur, cur legibus patriae se subtraxisset; Socrates autem in ipso carceris limine Leges obviam sibi factas fingit. Sed videtur ita potius statuendum esse, respici isto imperfecto tempus judicii custodiaeque in hunc sensum: „contra omne jus fasque nobiscum agebat civitas, cum nos condemnaret et in carcere retineret, ideoque nunc huic nos injuriae subtraximus tandem". Verbum ἔκρινε autem sic quoque aoristum est.

1 Quae ad hunc locum sollicitandum olim prolata fuerunt hodie nihil attinet referre. Certissima enim est Fischeri ratio scripturam ἦ. καὶ praeferentis alteri ἦ καὶ, et pronomen ταῦτα referentis ad objurgationem illam, ἠδίκει ἡ πόλις etc. Καὶ ταῦτα, nimirum ut judicem ageres ipsius reip. legumque, atque ubi injustae tibi viderentur illis non pareres.

2 Sic e codd. longe plurimis nunc editur loco vulgati antea δικάζοι, quod habet Par. E, quodque videtur esse e correctione facta ob praecedens ὡμολόγητο. Sed de re durante conjunctivus saepe ponitur etiam in structura cum praeterito. Ipsum autem plusquamperfectum (nisi ex Fic. qui vertit *convenit*, perf. ὡμολόγηται reponendum censemus) hic quoque e tempore ante fugam dispiciendum est. Nos: *War das die Abrede?*

3 Bé. e codd. Par. BS inseruit τε post ἡμῖν: quod necessarium non videtur. Explicativum enim est καί hic ut supra 11. b. οἱ νόμοι καὶ τὸ κοινὸν τ. π.

4 Pro vulg. ἔλαβε Be. ex optimis ἐλάμβανε: quo imperfecto non solum actus simplex nanciscendi indicatur, sed via praescripta connubii legalis: qualis distinctio in seq. verbo φυτεύειν nihili foret et ridicula.

5 Formam att. praebuerunt Clark. et Ven. *II.*

6 Bekkero et Ullrichio ἦ corrigentibus quoniam ejus-

ταττον ἡμῶν οἱ ἐπὶ τούτοις [7] τεταγμένοι νόμοι, παραγγέλλοντες τῷ πατρὶ τῷ σῷ σε ἐν μουσικῇ καὶ γυμναστικῇ παι-
d. δεύειν [8]; Καλῶς, φαίην ἄν. Εἶεν· ἐπειδὴ δὲ ἐγένου τε καὶ ἐξετράφης καὶ ἐπαιδεύθης, ἔχοις ἂν εἰπεῖν πρῶτον μέν, ὡς οὐχὶ ἡμέτερος ἦσθα καὶ ἔκγονος καὶ δοῦλος αὐτός τε καὶ οἱ σοὶ πρόγονοι; καὶ εἰ τοῦτο οὕτως ἔχει, ἆρ' ἐξίσου οἴει εἶναι σοὶ τὸ δίκαιον καὶ ἡμῖν, καὶ ἅττ' ἂν ἡμεῖς σὲ ἐπιχειρῶμεν ποιεῖν, καὶ σὺ ταῦτα ἀντιποιεῖν οἴει δίκαιον εἶναι [9];
e. ἢ πρὸς μὲν ἄρα σοι τὸν πατέρα οὐκ ἐξίσου ἦν τὸ δίκαιον [10], καὶ πρὸς δεσπότην [11], εἴ σοι ὦν ἐτύγχανεν, ὥςε

dem fere argumenti haec interrogatio est et quae praecedit, non accedo. Omni enim interrogationi, quae rem tanquam incertam proponit, alia, quae id quod ipse sentio tanquam certum significat, per ἤ adnectitur. Jam interrogatio οὐ καλῶς —; ut omnes novimus, idem valet quod citra interrogationem δῆλον, ὅτι καλῶς —. Itaque ἢ οὐ καλῶς —; idem est quod ἢ δῆλον, ὅτι καλῶς —; quam formulam nemo dubitabit quin illi alteri interrogationi apte hic subjungi potuisset.

7 Sic Clark. et praestantes alii. Ante Bekkerum, τούτῳ.

8 Laudat Forster ad hunc locum Aristot. Polit. 8, 3. Demosth. in Timarch. p. 261. Petit. Legg. Att. p. 162. et Spanh. ad Aristoph. Nubes 961. et 969. Addit Fischer Bulialdum ad Theonis Smyrn. Mathemat. p. 211. s.

9 Sic codd. Tub. Vind. et Paris. B, quibus accedit Paris. E, nisi quod hic habet ταῦτα καὶ σὺ — quem ordinem, in editis quoque translatum, jam olim ut minus efficacem alteri posthabui. Jam si quod dedimus vera est scriptoris manus, σύ hic per attractionem positum est ad verbum finitum οἴει, loco accusativi σέ ad infinitivum εἶναι. Conf. Gramm. §. 129. Obs. 3. Tamen ob hunc ipsum nominativum magnopere semper inclinabam in J. G. Schneideri conjecturam, δίκαιος pro δίκαιον. Nam ne e talibus fortasse exemplis qualia posui in Gramm. §. 138. I. 7. colligas hanc loquendi formam usurpari nonnisi de *officio*, adeas Brunckium ad Aristoph. Plut. 1030. proferentem exempla adhibitae etiam de *jure* et *commodo*, ut Arist. Nub. 1283. πῶς οὖν ἀπολαβεῖν ταὐργύριον δίκαιος εἶ; A codicibus igitur hujus conjecturae confirmationem olim exspectabam. Sed ex iis qui hodie collati sunt optimi plurimique exhibent καὶ σοὶ ταῦτα — δίκαιον εἶναι: quorum auctoritatem secutus est Be. Nos, exempla hujus locutionis, δίκαιόν μοί ἐςι ταῦτα ποιεῖν, alia adhuc desiderantes, nihil in adoptata olim nobis lectione mutavimus. Ordinem certe trium primorum verborum satis stabilitum nunc habemus.

10 Nota hyperbaton: dativus enim σοί pertinet ad ἐξίσου ἦν.

11 Codd. opt. πρὸς τὸν δ. Nos differentiam quae est inter

ἅπερ πάσχοις [12], ταῦτα καὶ ἀντιποιεῖν, οὔτε κακῶς ἀκούον-
p. 51. τα ἀντιλέγειν, οὔτε τυπτόμενον ἀντιτύπτειν, οὔτε ἄλλα τοι-
αῦτα πολλά· πρὸς δὲ τὴν πατρίδα ἆρα καὶ τοὺς νόμους
ἐξέσαι σοι, ὥςε ἐάν σε ἐπιχειρῶμεν ἡμεῖς ἀπολλύναι, δίκαιον
ἡγούμενοι εἶναι, καὶ σὺ δὲ ἡμᾶς τοὺς νόμους καὶ τὴν πα-
τρίδα καθ' ὅσον δύνασαι ἐπιχειρήσεις ἀνταπολλύναι, καὶ
φήσεις ταῦτα ποιῶν δίκαια πράττειν, ὁ τῇ ἀληθείᾳ τῆς
ἀρετῆς ἐπιμελόμενος; ἢ οὕτως εἶ σοφὸς, ὥςε λέληθέ σε, ὅτι ἐ.
μητρός τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἁπάντων
τιμιώτερόν ἐςι πατρὶς [13], καὶ σεμνότερον, καὶ ἁγιώτερον,
καὶ ἐν μείζονι μοίρᾳ καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρὰ ἀνθρώποις
τοῖς νοῦν ἔχουσι; καὶ σέβεσθαι δεῖ καὶ μᾶλλον ὑπείκειν καὶ
θωπεύειν πατρίδα χαλεπαίνουσαν ἢ πατέρα; καὶ ἢ πείθειν,
ἢ ποιεῖν ἃ ἂν κελεύῃ, καὶ πάσχειν ἐάν τι προστάττῃ πα-
θεῖν, ἡσυχίαν ἄγοντα, ἐάν τε τύπτεσθαι, ἐάν τε δεῖσθαι; ἐάν g.
τε εἰς πόλεμον ἄγῃ τρωθησόμενον ἢ ἀποθανούμενον, ποιη-
τέον [14] ταῦτα, καὶ τὸ δίκαιον οὕτως ἔχει, καὶ οὐχὶ ὑπει-
κτέον, οὐδὲ ἀναχωρητέον, οὐδὲ λειπτέον τὴν τάξιν, ἀλλὰ καὶ
ἐν πολέμῳ καὶ ἐν δικαςηρίῳ καὶ πανταχοῦ ποιητέον ἃ ἂν
κελεύῃ ἡ πόλις καὶ ἡ πατρίς, ἢ πείθειν αὐτὴν, ᾗ τὸ δίκαιον
πέφυκε [15]; βιάζεσθαι δὲ οὐχ ὅσιον οὔτε μητέρα οὔτε πα-
τέρα, πολὺ δὲ τούτων ἔτι ἧττον τὴν πατρίδα [16]; τί φή-
σομεν πρὸς ταῦτα, ὦ Κρίτων; ἀληθῆ λέγειν τοὺς νόμους
ἢ οὔ; ΚΡ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Σκόπει τοίνυν, ὦ Σώκρα- 13
τες, φαῖεν ἂν ἴσως οἱ νόμοι, εἰ ἡμεῖς ταῦτα ἀληθῆ λέγομεν,
ὅτι οὐ δίκαια ἡμᾶς ἐπιχειρεῖς δρᾶν, ἃ νῦν ἐπιχειρεῖς. ἡμεῖς

ter patrem, quem habent omnes, et dominum, qui hypothetice memoratur, delere noluimus.

12 Sic ex opt. et plur. pro πάσχεις.

13 Codd. Clark. Tab. aliique ἐςὶν ἢ π. minus bene. Vid. supra ad §. 8.

14 Ita opt. et plur.; vulgo ποιητέα, per se quidem et hoc recte: ob sequentia tamen illud praeferendum videtur.

15 Infinitivus πείθειν per anacoluthiam subjectus est illis ποιητέον etc. quasi praecessisset ποιεῖν δεῖ. Conf. Gorg. 104. et ibi Heind. Xenoph. Mem. 1, 5, 5.

16 Cic. ad Fam. 1, 9, 44. *Id enim jubet, idem ille Plato, quem ego vehementer auctorem sequor, tantum contendere in rep. quantum probare tuis civibus possis; vim neque parenti neque patriae afferre oportere.*

γάρ σε γεννήσαντες, ἐκθρέψαντες, παιδεύσαντες, μεταδόντες ἁπάντων ὧν οἷοίτε ἦμεν καλῶν σοί τε καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι πολίταις, ὅμως προαγορεύομεν, τῷ ἐξουσίαν πεποιηκέναι, Ἀθηναίων τῷ βουλομένῳ, ἐπειδὰν δοκιμάσῃ [1] καὶ ἴδῃ τὰ ἐν τῇ πόλει πράγματα, καὶ ἡμᾶς τοὺς νόμους, ᾧ ἂν μὴ ἀρέσκωμεν ἡμεῖς, ἐξεῖναι λαβόντα τὰ αὑτοῦ ἀπιέναι ὅποι ἂν
b. βούληται. καὶ οὐδεὶς ἡμῶν τῶν νόμων ἐμποδών ἐστιν οὐδ' ἀπαγορεύει, ἐάν τέ τις βούληται ὑμῶν εἰς ἀποικίαν ἰέναι, εἰ μὴ ἀρέσκοιμεν ἡμεῖς τε καὶ ἡ πόλις, ἐάν τε μετοικεῖν ἄλλοσέ ποι ἐλθὼν [2], ἰέναι ἐκεῖσε, ὅποι ἂν βούληται, ἔχοντα [3] τὰ αὑτοῦ. ὃς δ' ἂν ὑμῶν παραμείνῃ, ὁρῶν ὃν τρόπον ἡμεῖς τάς τε δίκας δικάζομεν, καὶ τἆλλα τὴν πόλιν διοικοῦμεν, ἤδη φαμὲν τοῦτον ὡμολογηκέναι ἔργῳ ἡμῖν, ἃ ἂν ἡμεῖς κελεύωμεν, ποι-
c. ήσειν ταῦτα. καὶ τὸν μὴ πειθόμενον, τριχῇ φαμεν ἀδικεῖν, ὅτι τε γεννήταις οὖσιν ἡμῖν οὐ πείθεται, καὶ ὅτι τροφεῦσι, καὶ ὅτι ὁμολογήσας ἡμῖν [4] πείθεσθαι οὔτε πείθεται, οὔτε πείθει ἡμᾶς, εἰ μὴ καλῶς τι ποιοῦμεν, προτιθέντων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀγρίως p. 52.
ἐπιτάττοντων ποιεῖν ἃ ἂν κελεύωμεν, ἀλλὰ ἐφιέντων [5] δυ-
οῖν θάτερα, ἢ πείθειν ἡμᾶς ἢ ποιεῖν, τούτων οὐδέτερα
14 ποιεῖ [6]. ταύταις δή φαμεν καὶ σὲ, ὦ Σώκρατες, ταῖς αἰτίαις ἐνέξεσθαι, εἴπερ ποιήσεις ἃ ἐπινοεῖς· καὶ οὐχ ἥκιστα Ἀθηναίων σὲ, ἀλλ' ἐν τοῖς μάλιστα. εἰ οὖν ἐγὼ εἶπον, διὰ

1 Codd. omnes, praeter Ven. Ξ, *δοκιμασθῇ*; quod mendosum censeo.

2 v. Ind. in *Ἀποικία*.

3 Sic codd. opt. et plur. Vulgo *ἔχων* cujus sive attractionis (a verbo *βούληται*) sive anacoluthiae causam legitimam nullam agnosco.

4 Bc. e Coisl. aliisque *ἢ μὴν*; idemque in Clark. superscriptum vulgato *ἡμῖν*, quod post eandem in superioribus vocem languidum sane videtur prae gravi illo *ἢ μήν*. Nolui tamen mutare, quoniam aliud quoque est de quo dubito. Quippe praesens *πείθεσθαι* sive cum illa asseverandi formula sive sine ea, post *ὁμολογεῖν*, *promittendi* significatione, suspectum mihi quidem est, veramque Platonis manum fuisse puto, *ὁμολογήσας ἢ μὴν πείσεσθαι*. Vid. mox ad §. 14.

5 Cf. ad Alc. I. 5. extr.

6 Sic omnes libri editi. Ficinus quidem vertit: *tu horum neutrum facis*; ita ut legisse videatur *ποιεῖς*. Sed recte legitur *ποιεῖ*, estque in his verbis iteratio sermonis ejusmodi, qualem tetigit Heindorfius ad Theaet. 73. Vid. simile exemplum infra Alcib. II. 1. (*εὔξασθαι — κατηρᾶτο*.)

1 Me-

τί δή; ἴσως ἄν μου δικαίως καθάπτοιντο, λέγοντες, ὅτι ἐν τοῖς μάλιστα Ἀθηναίων ἐγὼ αὐτοῖς ὡμολογηκὼς τυγχάνω ταύτην τὴν ὁμολογίαν. φαῖεν γὰρ ἄν, ὅτι Ὦ Σώκρατες, με- b.
γάλα ἡμῖν τούτων τεκμήρια ἔστιν, ὅτι σοι καὶ ἡμεῖς ἠρέσκομεν καὶ ἡ πόλις· οὐ γὰρ ἄν ποτε τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἁπάντων διαφερόντως ἐν αὐτῇ ἐπεδήμεις, εἰ μή σοι διαφερόντως ἤρεσκε· καὶ οὔτ' ἐπὶ θεωρίαν πώποτε ἐκ τῆς πόλεως ἐξῆλθες, ὅτι μὴ ἅπαξ εἰς Ἰσθμόν, οὔτε ἄλλοσε οὐδαμόσε, εἰ μή ποι στρατευσόμενος, οὔτε ἄλλην ἐποιήσω ἀποδημίαν πώποτε, ὥσπερ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι [1]. οὐδ' ἐπιθυμία c.
σε ἄλλης πόλεως οὐδ' ἄλλων νόμων ἔλαβεν ἰδέναι [2], ἀλλὰ ἡμεῖς σοι ἱκανοὶ ἦμεν, καὶ ἡ ἡμετέρα πόλις· οὕτω σφόδρα ἡμᾶς ἤρου, καὶ ὡμολόγεις καθ' ἡμᾶς πολιτεύσεσθαι [3], τά

1 Meminit hujus loci Athenaeus 5, 15. p. 216., et Platonem reprehendit, quod dicat hic, Socratem nunquam peregre profectum, praeterquam cum se contulisset ad Isthmum; et tamen in Apologia 17, et Sympos. 35. tradat, eum militasse ἐν Ποτιδαίᾳ καὶ ἐν Ἀμφιπόλει καὶ ἐπὶ Δηλίῳ. v. Laert. 2, 22. s. Verba Athenaei haec sunt: Ἐν δὲ τῷ Κρίτωνι ὁ τῇ μνημοσύνῃ φίλος Πλάτων οὐδὲ ποιῆσασθαί ποτε ἀποδημίαν τὸν Σωκράτην ἔξω τῆς εἰς Ἰσθμὸν πορείας εἴρηκεν. At Casaubonus observat, Athenaeum aut non habuisse in exemplo Critonis suo verba εἰ μή ποι στρατ., aut ea certe in Excerptis suis, ut fit, praetermisisse. Alia hujusmodi Grammaticorum veterum negligentiae exempla habent Hutchinsonus ad Xen. Anab. p. 301. min., Wesseling. ad Diod. Sic. p. 527. To. 1. Gesner. ad Lucian. p. 866. To. 2. Ceterum quanquam Plato Phaedrum quoque in cognomine dialogo p. 230. d. ita loquentem cum Socrate facit, οὕτως ἐκ τοῦ ἄστεος οὔτ' εἰς τὴν ὑπερορίαν ἀποδημεῖς, οὔτ' ἔξω τείχους ἔμοιγε δοκεῖς τὸ παράπαν ἐξιέναι [vid. et Meno. 13.]: tamen Laertius 2, 23, auctoribus aliis alia omnia de Socrate refert: Ἴων δὲ ὁ Χῖος καὶ νέον ὄντα εἰς Σάμον σὺν Ἀρχελάῳ ἀποδημῆσαι· καὶ Πυθῶδε ἐλθεῖν Ἀριστοτέλης φησίν. *FISCHER.* Archelai in Macedoniam eum invitantis aliorumque itidem principum promissa ipsum neglexisse referunt Seneca, Laertius, Libanius, alii. *FORSTER.* Verba ὅτι μὴ ἅπαξ εἰς Ἰσθμόν desunt in praestantibus codd. Ven. *II*, Vind. 2. Tub. Paris. D S, Huet., in Clarkiano autem margini allita sunt. Notabile etiam est, hoc Socratis in Isthmum iter a Diogene La. 2, 23, non e Platonis hoc loco sed e Favorini Commentariis memorari.

2 Sc. αὐτούς, ad cognoscendas eas. Infinitivus ex genere eorum de quibus vid. Gramm. §. 127, 2.

3 Ter intra parvum spatium Stephanus dedit πολιτεύσεσθαι, quod Bekker auctoritate librorum suorum ter in praesens mutavit. Nos primo et tertio loco, ubi infinitivus

τε ἄλλα καὶ παῖδας ἐν αὐτῇ ἐποιήσω, ὡς ἀρεσκούσης σοι d. τῆς πόλεως. ἔτι τοίνυν ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ ἐξῆν σοι φυγῆς τι-

tivus pendet a verbo ὁμολογεῖν, futurum servavimus, secundo autem, ubi a ξυντίθεσθαι, praesens adoptavimus. Non quo praesens in illis quoque locum habere posse praefracte negemus; sed quoniam in re non usquequaque certa, rationem aliquam sequi necesse est. Nimirum haud rarenter quidem a viris doctis annotatum est, in sententiis *promittendi, sperandi, expectandi* infinitivum aoristi quoque et praesentis loco futuri adhiberi: sed in exemplis non satis interdum distinxerunt iidem quae distinguenda tamen erant. Quippe secernenda imprimis sunt illa verba quibus notio ipsa promittendi, sperandi, expectandi inest, ut h. l. συντίθεσθαι, ut ἐλπίζειν, ἐλπὶς ἔχει, ut προσδοκᾶν, ἐπιδοξον εἶναι et sim. Haec enim omnia infinitivum futuri non respuunt quidem, immo crebrius fortasse asciscunt; sed quoniam sua natura futuras potissimum res spectant, sine perspicuitatis damno infinitivus etiam *praesentis* cum res duratura significanda est, aut *aoristi*, cum res cito absolvenda, his quidem verbis subjungitur. Vid. Heind. ad Phaedo. 32. Lobeck. ad Phryn. p. 133. Contra si verba ejusmodi qualia sunt οἴεσθαι, φάναι, ὁμολογεῖν loco illorum usurpantur, ratio poscit proprie ut sensus expectandi, sperandi, promittendi *addito futuro* declaretur: nam e. g. ὁμολογεῖς οὕτως ἔχειν, ὁμολογεῖς παραγενέσθαι longe aliud sonant quam si eidem verbo futurum addas: quare ὁμολογεῖν sensu promittendi cum futuro e consuetudine linguae est, ut cognoscas ex Stephani Thes., Sturz. Lex. Xenoph. etc. Neque tamen haec regula statui potest: sat multa enim sunt exempla horum quoque verborum cum aoristo vel praesenti loco futuri structorum; quorum aliquot apposuit Heind. ad Protag. 19. Qualia ubi plura collecta erunt, certius fortasse dignoscentur ea, in quibus per nexum verborum futurum satis declaratur (conf. dicta infra ad Alcib. I. 4. c.), ab iis in quibus per aliquam usus negligentiam tempora non satis distinguuntur, et ab iis denique quae mendosa sunt, librario in unius litterae differentia facile labente. Interim contra consensum codicum nihil mutandum est. Itaque recte Heind. in Euthyd. p. 278. c. ἐφάτην ἐπιδείξασθαι sensu promittendi, quod nunc etiam omnes Bekkeri codd. praebent, contra Stephani levem sane mutationem -εσθαι tuitus est; et nos modo (13. c.) ὁμολογήσας — πείθεσθαι intactum reliquimus, quamvis paucis retro versibus legatur ὡμολογηκέναι — ποιήσειν. Verum hoc de quo nunc cum maxime agimus loco a codd. destituti non sumus. Nam post verbum quidem ξυνέθου praesens est in omnibus Bekkeri codd. et in Clark.; ut fere diffidam Fischeri, qui ter futurum posuit, de cod. Tub. silentio. Sed in verbo ὁμολογεῖν utrobique futurum enotatum est ex parte codicum, et priori quidem loco ex magnae auctoritatis illo Clarkiano, posteriori, ex illo quidem, et qui ei sunt consoni fere, non, sed e septem aliis.

μήσασθαι [4], εἰ ἐβούλου, καὶ ὅπερ νῦν ἀκούσης τῆς πόλεως ἐπιχειρεῖς, τότε ἑκούσης ποιῆσαι· σὺ δὲ τότε μὲν ἐκαλλωπίζου, ὡς οὐκ ἀγανακτῶν, εἰ δέοι τεθνάναι σε, ἀλλ' ἡροῦ, ὡς ἔφησθα, πρὸ τῆς φυγῆς θάνατον· νῦν δὲ οὔτ' ἐκείνους τοὺς λόγους αἰσχύνει, οὔτε ἡμῶν τῶν νόμων ἐντρέπει [5], ἐπιχειρῶν διαφθεῖραι, πράττεις τε ἅπερ ἂν δοῦλος φαυλότατος [6] πράξειεν, ἀποδιδράσκειν ἐπιχειρῶν παρὰ τὰς ξυνθήκας τε καὶ τὰς ὁμολογίας, καθ' ἃς ἡμῖν ξυνέθου πολιτεύεσθαι. πρῶ- e.
τον μὲν οὖν ἡμῖν τοῦτ' αὐτὸ ἀπόκριναι, εἰ ἀληθῆ λέγομεν, φάσκοντές σε ὡμολογηκέναι πολιτεύσεσθαι καθ' ἡμᾶς ἔργῳ, ἀλλ' οὐ λόγῳ· ἢ οὐκ ἀληθῆ; τί φῶμεν πρὸς ταῦτα, ὦ Κρίτων; ἄλλο τι ἢ ὁμολογῶμεν; ΚΡ. Ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν ἂν φαῖεν [7] ἢ ξυνθήκας τὰς πρὸς f.
ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ὁμολογίας παραβαίνεις; οὐχ ὑπ' ἀνάγκης ὁμολογήσας, οὐδὲ ἀπατηθείς, οὐδὲ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἀναγκασθεὶς βουλεύσασθαι· ἀλλ' ἐν ἔτεσιν ἑβδομήκοντα, ἐν οἷς ἐξῆν [8] σοι ἀπιέναι, εἰ μὴ [9] ἠρέσκομεν ἡμεῖς, μηδὲ δίκαιαι ἐφαίνοντό σοι αἱ ὁμολογίαι εἶναι. σὺ δὲ οὔτε Λακεδαίμονα g.
προῃροῦ, οὔτε Κρήτην, ἃς δὴ ἑκάστοτε [10] φῂς εὐνομεῖσθαι,
p. 53. οὔτε ἄλλην οὐδεμίαν τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, οὐδὲ τῶν

4 *Τιμᾶν* cum dativo personae et genit. poenae verbum est proprium de *litis aestimatione*, cum poena definitur in reum. Hinc *τιμήσασθαι* valet sibi ipsum poenam statuere. Conf. Indicem Graecit. Demosth. et de hac ipsa Socratis lite Plat. Apol. Socr. p. 36. b. p. 37. b. Licebat autem per leges Atheniensium reo in judiciis capitalibus plerisque, antequam in custodiam mitteretur, judicio se subtrahere atque exilio sese multare voluntario. Vid. supr. 5. not. 4.

5 Formam atticam in utroque verbo praeter Priscianum (vid. ad §. 4.) praebuit cod. Clark.

6 Articulum ὁ ante *φαυλ.* omisi cum Clark. Tub. cet.

7 Particulam *ἄν*, quae in omnibus codicibus est, antiquiores editores neglexerant. Junge *φαῖεν ἄν*, Ἄλλο τι οὖν ἢ —.

8 Vulg. *ἦν*. Sed *ἐξῆν* omnes praeter Coisl. Itaque quod olim interpretamentum mihi visum erat nunc cum Be. reposui.

9 Boni quidem codices dant *εἴπερ δὴ μὴ*: sed Clark. et a prima manu Ven. *Η* vulgatam firmant.

10 Utriusque civitatis instituta laudat Socrates in libr. de Rep. 8. p. 544. c. et in Protag. p. 342. c. Adde de Lacedaemoniis dicta in Alcib. I. 36.

11 Sic

βαρβαρικῶν [11]· ἀλλ' ἐλάττω ἐξ αὐτῆς ἀπεδήμησας ἢ οἱ χωλοί τε καὶ τυφλοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀνάπηροι. οὕτω σοι διαφερόντως τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἤρεσκεν ἡ πόλις τε καὶ ἡμεῖς οἱ νόμοι δηλονότι [12]. τίνι γὰρ ἂν πόλις ἀρέσκοι ἄνευ νόμων; νῦν δὲ δὴ οὐκ ἐμμενεῖς τοῖς ὁμολογημένοις [13]; ἐὰν

11 Sic pro vulg. βαρβάρων. Clark. Tub. Vind. 2. Paris. δ, Huet. e quibus Vind. 2. etiam Ἑλληνικῶν: fortasse hoc quoque hic quidem verius. Tum olim quater hic legebatur οὔτε. Sed recte inde a Fischero ultimo loco nunc editur οὐδέ, quoniam hoc non refertur ad proximum οὔτε, sed comprehenditur ab isto una cum illo οὐδεμίαν. At minus bene Wolfius etiam primo loco e Parisinis aliquot rescripsit οὐδέ. Hoc enim sic in fronte collocatum valeret *ne quidem:* post hanc autem negationem alia, quae sensum non auget, sed minuit (οὔτε ἄλλαι), locum non habet.

12 Stephanus glossatoris esse putabat οἱ νόμοι δηλονότι. Et vero habet haec opinio, quo se non mediocriter commendet. Fischerus vero ea Platoni vindicare studet; et cum alias affert rationes, tum hanc etiam efficacissimam, sublatis his nullam fere vim habere quae sequuntur, τίνι γὰρ ἂν πόλις ἀρέσκοι ἄνευ νόμων; Quid vero si haec verba una cum illis expungenda judicemus? Additur quidem fere οἱ νόμοι post ἡμεῖς, ut pag. (Steph.) 50. a. 51. d. 54. a. sed idem saepenumero omittitur, et quidem eadem, quae in hoc loco est, sententia p. 51. d. 52. b. *HEUSD.* Omnis glossematis suspicio inde nata est, quod verba, οἱ νόμοι δηλονότι ad explicandum illud ἡμεῖς adjecta putarentur, quae sane sive ab ipsis legibus loquentibus addita, sive a Socrate interjecta, nullo modo ferenda essent. Atqui si naturam locutionis δηλονότι, quam apud antiquiores servat ubique, considerassent viri docti neminem fugisset haec verba ita considerandа esse, ac si scriptum esset

οὕτω σοι διαφερόντως — ἤρεσκεν ἡ πόλις τε καὶ ἡμεῖς οἱ νόμοι δῆλον ὅτι·

h. e. δῆλον, ὅτι καὶ ἡμεῖς οἱ νόμοι ἠρέσκομέν σοι. Cui sic demum aptissime subjicitur illud τίνι γὰρ ἂν πόλις ἀρέσκοι ἄνευ νόμων; — Sic noster in Euthyd. 43. Οὐδὲ μὴν αὐλοποικῆς γε δηλονότι δεόμεθα. h. e. Δῆλον δέ, ὅτι οὐδὲ — δεόμεθα. Et in Symp. p. 195. a. Μέγα δὲ τεκμήριον τῷ λόγῳ αὐτὸς παρέχεται φεύγων φυγῇ τὸ ῥᾳρας, ταχὺ ὂν δηλονότι h. e. ταχὺ ὄν, δῆλον ὅτι, vel prolixius: δῆλον γὰρ, ὅτι ταχὺ ὂν τὸ ῥᾳρας φεύγει· quibus verbis, plane ut in nostro loco, ratio statim subjicitur cur ita de senectute statuatur: θᾶττον γοῦν τοῦ δέοντός ἡμῖν προσέρχεται. Adde uberius disputata in indice in δηλονότι. Merito igitur Heusdius reprehensus ab Heindorfio (ad Euthyd. l. l.): qui locum nostrum, quod in schedis ejus mecum communicatis video, dudum illo quem proposuimus modo accepit.

13 Libri omnes ἐμμένεις τοῖς ὁμολογημένοις, ἐὰν —: Steph. autem, Fic. versionem secutus, inseruit ἐμμενεῖς δὲ ante ἐάν. Sed Schleiermacher levis-

ἡμῖν γε πείθῃ, ὦ Σώκρατες· καὶ οὐ καταγέλαστός γε ἔσει [14], ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθών. σκόπει γὰρ δή, ταῦτα παραβὰς, 15
καὶ ἕξαμαρτών [1] τι τούτων, τί ἀγαθὸν ἐργάσει σαυτὸν ἢ τοὺς ἐπιτηδείους τοὺς σαυτοῦ. ὅτι μεν γὰρ κινδυνεύσουσί γέ σου οἱ ἐπιτήδειοι [2] καὶ αὐτοὶ φεύγειν, καὶ στερηθῆναι τῆς πόλεως, ἢ τὴν οὐσίαν ἀπολέσαι, σχεδόν τι δῆλον. αὐ- b.
τὸς δὲ πρῶτον μὲν ἐὰν εἰς τῶν ἐγγύτατά τινα πόλεων ἔλθῃς, ἢ Θήβαζε ἢ Μεγάραδε· εὐνομοῦνται γὰρ ἀμφότεραι· πολέμιος ἥξεις, ὦ Σώκρατες, τῇ τούτων πολιτείᾳ· καὶ ὅσοι-περ κήδονται τῶν αὑτῶν πόλεων, ὑποβλέψονταί σε, διαφθορέα ἡγούμενοι τῶν νόμων· καὶ βεβαιώσεις τοῖς δικασταῖς τὴν δόξαν, ὥσε δοκεῖν ὀρθῶς τὴν δίκην δικάσαι. ὅστις γὰρ νόμων διαφθορεύς ἐστι, σφόδρα που δόξειεν ἂν νέων γε καὶ ἀνοήτων ἀνθρώπων διαφθορεὺς εἶναι. πότερον οὖν c.
φεύξει τάς τε εὐνομουμένας πόλεις καὶ τῶν ἀνδρῶν τοὺς κοσμιωτάτους; καὶ τοῦτο ποιοῦντι ἆρα ἄξιόν σοι ζῆν ἔσται; ἢ πλησιάσεις τούτοις, καὶ ἀναισχυντήσεις διαλεγόμενος; τίνας λόγους, ὦ Σώκρατες; ἢ οὕσπερ [3] ἐνθάδε, ὡς ἡ ἀρετὴ καὶ δικαιοσύνη πλείστου ἄξιον τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὰ νόμιμα καὶ οἱ νόμοι; καὶ οὐκ οἴει ἄσχημον ἂν φανεῖσθαι [4]

vissima vel nulla potius mutatione antiquiorem scripturam juvit, cujus rationem jam olim secuti sumus antequam sciremus in Clark. correctum esse *ἐμμενεῖς* a manu secunda. Nimirum ante illa *ἐάν γε* —, quibus sibi ipsae respondent leges, mente repetendum ex ipsa interrogatione, *ἀλλ' ἐμμενεῖς*.

14 Formam in *ει* praeter Clarkianum hic Angelicus quoque codex dabat: in ceteris, hinc usque ad finem dialogi ille solus eam praebuit.

1 Codd. optimi *ἐξαμαρτάνων*.

2 Vid. Ind. Lat. in v. *Genitivus*. — Mox *Μεγαράδε* contra codd. scribere nolui.

3 Legebatur olim uno tenore, *καὶ ἀναισχυντήσεις διαλεγόμενός τινας λόγους, ὦ Σ., ἢ οὕσπερ ἐνθάδε —*; quod cum intelligi commode non posset, praeferebam olim eam lectionem quam et Eusebius (Praep. Eu. 13, 9. p. 658.) et nunc Platonis etiam codices aliquot praebent. Sed reperta simul, quam vel solus ille vocativus *ὦ Σώκρατες* indicare nobis debebat, in optimis hodie codicibus scriptura *τίνας*, jure hanc Be. in ordinem recepit, deque vera Platonis manu nulla amplius opinor cuiquam dubitatio esse potest.

4 Particulam *ἄν* quam codices, non quidem Clarkianus, sed praestantissimi alii Ven. *II*, Tub. Huet. cet. praebent, non haesitantes nos quoque nunc inseruimus. Nam

d. τὸ τοῦ Σωκράτους πρᾶγμα; οἴεσθαί γε χρή. ἀλλ' ἐκ μὲν τούτων τῶν τόπων [5] ἀπαρεῖς, ἥξεις δὲ εἰς Θετταλίαν παρὰ τοὺς ξένους τοὺς Κριτώνος [6]. ἐκεῖ γὰρ δὴ πλείστη ἀταξία καὶ ἀκολασία [7]. καὶ ἴσως ἂν ἡδέως σου ἀκούοιεν, ὡς γελοίως ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἀπεδίδρασκες σκευήν τέ τινα [8] περιθέμενος, ἢ διφθέραν λαβών, ἢ ἄλλα οἷα δὴ εἰώθασιν ἐνσκευάζεσθαι οἱ ἀποδιδράσκοντες, καὶ τὸ σχῆμα τὸ σαυτοῦ
e. μεταλλάξας. ὅτι δὲ γέρων ἀνὴρ, σμικροῦ χρόνου τῷ βίῳ λοιποῦ ὄντος ὡς τὸ εἰκὸς, ἐτόλμησας οὕτω γλίσχρως ἐπιθυμεῖν ζῆν νόμους τοὺς μεγίστους παραβὰς, οὐδεὶς ὃς ἐρεῖ; ἴσως, ἂν μήτινα λυπῇς· εἰ δὲ μὴ [9], ἀκούσει, ὦ Σώκρατες,
f. πολλὰ καὶ ἀνάξια σαυτοῦ. ὑπερχόμενος [10] δὴ πάντας ἀνθρώπους βιώσει καὶ δουλεύων. τί ποιῶν ἢ εὐωχούμενος ἐν Θετταλίᾳ [11], ὥσπερ ἐπὶ δεῖπνον ἀποδεδημηκὼς εἰς Θετταλίαν; λόγοι δὲ ἐκεῖνοι οἱ περὶ δικαιοσύνης τε καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς· ποῦ ἡμῖν ἔσονται; ἀλλὰ δὴ τῶν παίδων ἕνεκα βού- p. 54.

Nam etiam Futuro, quoties certitudo deroganda est, addi hanc particulam satis hodie notum est. Vid. Heind. ad Phaedo. 13. Dindorf in Comment. de Partic. ἄν (post Aristoph. Nub.) p. 100. Cui tamen, cum putat fiduciam praedicentis hac particula exprimi, equidem non accedo. Hoc enim fit oratione figurata, non vi particulae, quae sicut germ. *wol*, eo ipso quod revera nonnisi verisimilitudinem indicat, figurate inservit etiam fiduciae.

5 Sic Be. ex optimis libris. Ceteri *πόλεων*.

6 Ita Cod. Tub. et a manu prima Ven. *Π*. Vulgo *τ. ξ. τοῦ Κρ.*

7 Vid. de Thessalorum ejus temporis licentia et vitiis Athenaeus p. 137. 418. 527. 663. Kuhnius ad Polluc. 7, 112. p. 768. Philostr. Vit. Soph. 1, 16. Schol. Aristoph. Plut. 521. FISCHER. Cf. Men. 1. not. 2.

8 *Τέ* ante *τινά* in omnibus codd. repertum est. Jungendum autem non, quod alibi recte fit, *τε — ἤ —*, sed ut recte monet Ullrichius *σκευὴν τε τ. περιθέμενος καὶ τὸ σχῆμα μεταλλάξας*. Illa autem *ἤ — ἤ* — varias *τῆς σκευῆς* species indicant.

9 *Εἰ δὲ μή, sin minus*, notissima formula, post negationes etiam adhibita, ubi valet *alias, contra;* v. Gramm. §. 135. Obs. 10.

10 Vid. Ind.

11 Merito offendebat Schleiermacher in isto *τί ποιῶν*; quod non bene cohaeret cum praecedd. maxime post priora illa participia. Acute itaque idem participium *δουλεύων* e glossemate verbi *ὑπερχόμενος* irrepsisse suspicabatur, ut scripserit Plato *ὑπερχόμε-*

λει ζῆν, ἵνα αὐτοὺς ἐκθρέψῃς καὶ παιδεύσῃς; τί δαί; εἰς g.
Θετταλίαν αὐτοὺς ἀγαγὼν θρέψεις τε καὶ παιδεύσεις ξένους
ποιήσας, ἵνα καὶ τοῦτό σου ἀπολαύσωσιν; ἢ τοῦτο μὲν οὔ,
αὐτοῦ δὲ τρεφόμενοι σοῦ ζῶντος βέλτιον θρέψονται καὶ
παιδεύσονται, μὴ ξυνόντος σου αὐτοῖς; οἱ γὰρ ἐπιτήδειοι
οἱ σοὶ ἐπιμελήσονται αὐτῶν. πότερον ἐὰν [12] μὲν εἰς Θετ-
ταλίαν ἀποδημήσῃς, ἐπιμελήσονται, ἐὰν δὲ εἰς ᾅδου ἀποδη-
μήσῃς, οὐχὶ ἐπιμελήσονται; εἴπερ γέ τι ὄφελος αὐτῶν ἔστι
τῶν σοι φασκόντων ἐπιτηδείων εἶναι, οἴεσθαί γε χρή. Ἀλλ', 16
ὦ Σώκρατες, πειθόμενος ἡμῖν τοῖς σοῖς τροφεῦσι, μήτε παῖ-
δας περὶ πλείονος ποιοῦ, μήτε τὸ ζῆν, μήτε ἄλλο μηδέν,
πρὸ τοῦ δικαίου· ἵνα εἰς ᾅδου ἐλθὼν ἔχῃς ταῦτα πάντα
ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐκεῖ ἄρχουσιν. οὔτε γὰρ ἐνθάδε σοι
φαίνεται ταῦτα πράττοντι ἄμεινον εἶναι [1] οὐδὲ δικαιότερον
οὐδὲ ὁσιώτερον, οὐδὲ ἄλλῳ τῶν σῶν οὐδενί· οὔτε ἐκεῖσε
ἀφικομένῳ ἄμεινον ἔξει. ἀλλὰ νῦν μὲν ἠδικημένος ἄπει, ἐὰν b.
ἀπίῃς, οὐχ ὑφ' ἡμῶν τῶν νόμων, ἀλλ' ὑπ' ἀνθρώπων· ἐὰν
δὲ ἐξέλθῃς οὕτως αἰσχρῶς ἀνταδικήσας τε καὶ ἀντικακουρ-
γήσας, τὰς σαυτοῦ ὁμολογίας τε καὶ ξυνθήκας τὰς πρὸς
ἡμᾶς παραβάς, καὶ κακὰ ἐργασάμενος τούτους οὓς ἧκιστα
ἔδει, σαυτόν τε καὶ φίλους καὶ πατρίδα καὶ ἡμᾶς, ἡμεῖς τέ
σοι χαλεπανοῦμεν ζῶντι, καὶ ἐκεῖ οἱ ἡμέτεροι ἀδελφοί, οἱ
ἐν ᾅδου νόμοι, οὐκ εὐμενῶς σε ὑποδέξονται εἰδότες ὅτι καὶ
ἡμᾶς ἐπεχείρησας ἀπολέσαι, τὸ σὸν μέρος. ἀλλὰ μή σε πεί-
σῃ Κρίτων ποιεῖν ἃ λέγει, μᾶλλον ἢ ἡμεῖς. Ταῦτα, ὦ φίλε 17
ἑταῖρε Κρίτων, εὖ ἴσθι ὅτι ἐγὼ δοκῶ ἀκούειν, ὥσπερ οἱ

χόμενος — καὶ τί ποιῶν —. Cui tamen rationi obstare videbatur istud *ἐν Θετταλίᾳ*, perquam ineommode in finem sententiae longioris rejectum. Atque ecce codicem Vind. 2. qui loco horum verborum habet *εἰς Θετταλέαν*, iisdem verbis post *ἀποδεδ.* omissis. Qua scriptura cum Schleiermacheri ratione conjuncta omnes salebrae tam feliciter tolluntur, ut nihil dubitem, veram hanc esse Platonis manum: *ὑπερχόμενος δὴ βιώσει πάντας ἀνθρώπους, καὶ τί ποιῶν ἢ εὐωχούμενος, εἰς Θετταλίαν ὥσπερ ἐπὶ δεῖπνον ἀποδεδημηκώς;* Hic enim verborum *βιώσει πάντας ἀνθρώπους* ordo a Be. receptus, in praestantissimis est codd. Clark. Tub. cet. et ap. Eusebium.

12 Eusebius *πότερον δὲ ἐὰν —*, Ficinus *Utrum vero*. Sed fortior mihi quidem videtur oratio sine particula adversativa.

1 v. Ind. *ἄμεινον*.

1 Ti-

κορυβαντιῶντες [1] τῶν αὐλῶν δοκοῦσιν ἀκούειν· καὶ ἐν ἐμοὶ αὕτη ἡ ἠχὴ τούτων τῶν λόγων βομβεῖ, καὶ ποιεῖ μὴ δύνασθαι τῶν [2] ἄλλων ἀκούειν. ἀλλὰ ἴσθι, ὅσα γε τὰ νῦν ἐμοὶ δοκοῦντα, ἐάν τι λέγῃς παρὰ ταῦτα, μάτην ἐρεῖς. ὅμως μέντοι εἴ τι οἴει πλέον ποιήσειν, λέγε. ΚΡ. Ἀλλ', ὦ Σώκρατες, οὐκ ἔχω λέγειν. ΣΩ. Ἔα τοίνυν, ὦ Κρίτων, καὶ πράττωμεν ταύτῃ, ἐπειδὴ ταύτῃ ὁ θεὸς ὑφηγεῖται.

1 Timaeus: *Κορυβαντιᾷν· παρεμμαίνεσθαι καὶ ἐνθουσιαζικῶς κινεῖσθαι.* Nimirum *Κορύβαντες* fuere sacerdotes Matris deum in Phrygia, qui saltabant deo pleni. Strab. 10. p. 725. Unde *κορυβαντιᾷν* est *laborare morbo*, qui *κορυβαντιασμός, morbus imaginosus*, vocatur, cum aures videntur personare tibiarum cantu: qui morbus putabatur proficisci a Corybantibus. *FISCH.* Horat. 1. Ep. 1, 7. *Est mihi purgatam crebro qui personet aurem.* Quem locum cum hoc Platonico comparat Lambinus. Proprie verbum de aegrotis, qui tibiarum sonum sibi audire visi quasi furiis agitantur et vexántur insomniis, usurpari solitum egregie docuit Jos. Scaliger ad Catull. 38. et Animadv. in Euseb. p. 27. Cujus sententiam pluribus confirmavit Salmasius Exerc. Plin. p. 764. et P. Petit ad Aretae. p. 174. Hanc *τῶν κορυβαντιώντων* insomniam veteres musica curasse tradit Philosophus noster Legg. 7. p. 628. d. [Ed. Steph. p. 790. d.] *RUHNK.* ad Tim. l. l.

2 Cod. Tub. articulum omittit: rectius fortasse.

EXCURSUS I. *ad* §. 8. *d.*

In edd. ant. sine sensu, ac mero ut videtur Aldinae sphalmate, scriptum erat *ὅμ. εἶναι τῷ προτέλους*, pro quo Stephanus edidit *τῷ προτέρῳ*, quae lectio est codicum Vind. et Ven. Ξ, quamque sequitur Fic. qui habet: *haec ratio, quam percurrimus superiori similis esse videtur.* Jam quicquid de verbis statuamus de sensu dubii esse non possumus: quippe *οὗτος ὁ λόγος ὃν διεληλύθαμεν* alius esse non potest quam ille de quo adhuc egerat Socrates, de vulgi opinionibus. De altero autem nunc demum proposito, de vitae amore, idem cum dicat haec, *καὶ τόνδε αὖ σκόπει, εἰ ἔτι μένει ἡμῖν*: apparet, sensum illorum quoque verborum, *δοκεῖ ὅμοιος εἶναι τῷ προτέρῳ*, esse debere hunc „nihil differre ea quae nunc de vulgi opinionibus disputarint, ab iis quae *de eadem materia olim.*" Atqui

Atqui nemo haec ita intelligere poterat, cum verba τῷ πρότέρῳ aliam potius paulo ante factam disputationem significare videantur. Quare cum supra §. 6. in universum haec praemiserit Socrates, ὅμοιοι φαίνονταί μοι (οἱ λόγοι), καὶ τοὺς αὐτοὺς πρεσβεύω, οὕσπερ καὶ πρότερον; longe commodior cuique hic videbitur lectio codicum opt. Clark. Ven. *II*, Tub. aliorum, τῷ καὶ πρότερον, quam et adoptavit Bekker. Sed neutiquam negligendus erat locus Prisciani l. 18. p. 1192. Putsch. *Attici*, inquit, ὅμοιός ἐστι λόγος καὶ πρότερον. Πλάτων Κριτωνι, Ἀλλ' ὦ θαυμάσιε αὐτός τε ὁ λόγος ὃν διεληλύθαμεν ἔμοιγε δοκεῖ ἀνόμοιος εἶναι καὶ ὁ πρότερος· ἀντὶ τοῦ οἷος πρότερον, *et nota quod ex hujusmodi structura graeca frequenter Latini* AC *et* ATQVE *in significatione similitudinis accipiunt, ut* similis est haec oratio atque ante. Apparet igitur fuisse jam olim hunc locum in exemplis constructionis vocabulorum similitudinis cum καί, de qua vid. Ind. in καί. Sed quod ex ipso Prisciani contextu olim docueram, depravata esse, contra grammatici mentem, ipsa Platonis verba, ac pro καὶ ὁ πρότερος iterum legendum esse καὶ πρότερον, illud nunc confirmatum est ope codicis Prisciani Monacensis, unde Krehlius in sua grammatici editione ita nunc illa edidit: οὗτός τε ὁ λόγος ὃν διεληλύθαμεν ἔμοιγε δοκεῖ ὅμοιος εἶναι καὶ πρότερον. Atque illud etiam quod suspicatus eram, verba ista prout antehac ibi vulgata fuerant, derivata fuisse e Platonis aliquo exemplo per malam correctionem ita exhibente, id non minus certum est hodie. Nam non modo illud καὶ ὁ πρότερος legitur in cod. Coisl. aliisque; sed in cod. Paris. H totus locus cum omni varietate ita prostat ut e Putschio eum modo exhibuimus. Ne quis autem nimium nos tribuere putet Prisciano, reputandum est, graeca illum sibi, quibus uteretur, exempla non ipsum congessisse sed e graecis grammaticis longe antiquioribus mutuasse. Itaque non minus est manifestum, tempore Alexandrinorum grammaticorum locum hunc Platonis ita scriptum, ὅμοιος εἶναι καὶ πρότερον, in scholis, ut nobile constructionis hujus exemplum usurpatum fuisse. Habemus igitur lectionem hic antiquam quae in nullo tamen eorum, qui hodie superstites sunt, codice extat. Immo apparet, jam olim alios, loco minus tritae illius formae ὅμοιος καὶ πρότερον dativum desiderantes, inseruisse articulum τῷ, alios in neutro πρότερον haerentes correxisse καὶ πρότερος (Paris. B C), καὶ ὁ πρότερος, et τῷ πρότέρῳ. Illud etiam memorabile, vocem ἔτι quam e bonis codd. Ven. *II*, Huetiano, Par. D inseruit Bekker, itidem esse in Prisciano Monacensi: quanquam incertus est Krehlius, ἔστι ibi legatur an ἔτι. — Denique οὗτός τε, et mox καὶ τόνδε αὖ, cum Bekkero edidimus auctoritate codd. optimorum et ex priori parte

parte Prisciani: quanquam vulgatam lectionem *οὗτός γε —, καὶ τόνδε δὲ αὖ —*, non omnino malam esse censeamus. Sed praestare videtur artior hic junctura quae fit per *τε — καὶ —*: praemisso autem *τε* molesta est formula *καὶ — δέ*.

EXCURSUS II. *ad* §. 10. *a*.

Ἢ τινὶ μὲν ἀδικητέον τρόπῳ, τινὶ δὲ οὔ. Sic in antiquis edd. scriptum erat, neque quisquam de veritate ejus lectionis dubitasset, nisi Steph. pro *τινὶ μὲν* edidisset *τοὺς μὲν*, sine sensu, margini autem apposuisset haec: *Π.* (h. e. *πότερον*) *τρόπῳ τινὶ, τινὶ δὲ οὐ*. Mala haec utique erat conjectura: nam *τοὺς μὲν* manebat *ἀνταπόδοτον* et asciticium illud *τινὶ* suo *μέν* carebat. Sed eo minus dubitare quisquam poterat, illud, quod in textu ab eo positum erat, e codice aliquo fluxisse. Jam Forster quamvis veram et antiquam lectionem restituisset, turbas tamen auxit monendo, Stephani conjecturae „accedere quodammodo MS. Reg. habentem *τοὺς μὲν ἀδικητέον τρόπῳ τινὶ μέν, τινὶ δὲ οὔ*." Itaque ante codices rite inspectos nemo non putare poterat, esse aliquam cum vocibus *τοὺς μέν* in codd. varietatem de qua aliquo modo statuendum sit. At in XV quorum lectiones ante oculos hodie habemus codicibus (XIII Bekkerianis, Clark. et Tub.) nihil nisi antiqua illa scriptura reperta est, neque quicquam varietatis est apud Eusebium loco in notis laudato. Et mirum tamen fuisset, si Stephanus et Forster, qui nullam praeterea lectionem protulerunt quae non in parte tamen illorum hodie inventa sit, hic aliquid privum uterque habuerint. Sed nodum solvit Sallieri nota nunc demum attentius lecta. Sic enim ille: *Il y a une note marginale de Henri Etienne qui ne fait qu'indiquer une correction nécessaire pour former un sens net dans l'endroit où elle est placée. Est-il permis, demande Socrate, de faire injustice d'une certaine façon et d'une autre non? Il faut τρόπῳ τινὶ μέν, τινὶ δ' οὔ. Cette correction de H. E. est établie et confirmée par le manuscrit de la Bibl. du Roi.* Apparet Sallierum praeter Stephani textum cognitum habuisse nullum, illius autem in margine correctionem pro indicio tantum habuisse emendationis *τινὶ μέν* pro *τοὺς μέν*. Vides enim eum in sua horum verborum interpretatione nullam horum *τοὺς μέν* rationem habere. Hanc autem emendationem confirmatam dicit codice Regio. Nimirum ad manus habuit unum e codicibus illis qui antiquam darent lectionem et pro Stephani his *τοὺς μὲν* revera exhiberent *τινὶ μέν*: de quorum verborum collocatione securus reliquit illa ubi Stephanus posuerat suum *τινί*. Supervenit Forster. Is, ut ex praefatione ejus patet, nullum ipse codicem

ms.

ms. adhibuit sed „MS. Regii" nomine saepe allegat eum, de quo Sallierus in notis monuerat: non intellecta autem ea quam modo apposui Sallieri nota, Stephani istud τοὺς μέν et Sallieri τινὲ μέν in unam conflavit lectionem quam pro Codicis Regii scriptura venditavit. Ita turbae omnes natae ex illo τοὺς μέν quod, ut satis superque nunc patet, mero sphalmate in Stephani chartas irrepserat, cuique hic, dum plagulas festinanter emendaret, tanquam librorum lectioni conjecturam qualemcunque allevit. Haec omnia accuratius explicare opus erat, ne quis in posterum tempus perderet in varietate, quae nulla usquam est.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΠΡΩΤΟΣ
Η
ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ *).

Loquitur hic
SOCRATES cum
ALCIBIADE,
qui juvenis, elatus pulchritudine, divitiis, genere, etiam natura paulo ferocior, ad capessendam remp. accedere volebat. Socrates, sua methodo utens, ostendit eum non intelligere τὰ πολιτικὰ, quod ea nec didicerit, neque ipse invenerit. Tandem Alcibiade, conscientia et pudore stimulato, quidnam sibi sit faciendum quaerente, Socrates graviter urget aureum illud Nosce te ipsum. *Qui se ipsum i. e. animum non novit, is neque quidquam e rebus humanis tractare, neque felix esse poterit. Ergo non potentia et imperium, sed virtus primo loco quaerenda est.*

Hic dialogus quem auctores perantiqui et schola Platonica, recentior certe, omnis pro genuino habuit, his novissimis demum temporibus ex hac gentis litteratae opinione deturbatus est; cum Schleiermacher primus gravissimis per totum librum argumentis atque indiciis monstraverit, quantum modus et disserendi et disputandi et inveniendi a Platonis et more et ingenio dissideat: ita tamen ut non desint loci Platone digni, ipsaque disciplina a Platonis nequaquam abhorreat. Unde non temere colligas, multa quae Plato revera docuerit, quin lumina aliquot

*) Sic Diogenes Laert. 3, 59.

aliquot ex ejus disputationibus, a discipulo ejus aliquo in hunc libellum, formam Platonicorum operum imitantem, esse conjecta.

---

p.103 ΣΩΚΡΑΤΗΣ. Ὦ παῖ Κλεινίου [1], οἶμαί σε θαυμάζειν, ἅ ὅτι πρῶτος ἐραστής σου γενόμενος [2], τῶν ἄλλων πεπαυμένων, μόνος οὐκ ἀπαλλάττομαι· καὶ ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι διʼ ὄχλου ἐγένοντό σοι διαλεγόμενοι, ἐγὼ δὲ τοσούτων ἐτῶν οὐδὲ προσεῖπον. τούτου δὲ τὸ αἴτιον γέγονεν οὐκ ἀνθρώ- b. πειον [3] ἀλλά τι δαιμόνιον ἐναντίωμα, οὗ σὺ τὴν δύναμιν καὶ ὕστερον πεύσει [4]· νῦν δʼ ἐπειδὴ οὐκέτι ἐναντιοῦται, οὕτω προσελήλυθα. εὔελπις δέ εἰμι καὶ τολοιπὸν μὴ ἐναντιώσεσθαι αὐτό [5]. σχεδὸν οὖν κατανενόηκα ἐν τούτῳ τῷ χρό- c. νῳ σκοπούμενος, ὡς πρὸς τοὺς ἐραστὰς ἔσχες. πολλῶν γὰρ γενομένων καὶ μεγαλοφρόνων οὐδεὶς ὃς οὐχ ὑπερβληθεὶς τῷ φρονήματι ὑπὸ σοῦ πέφευγε. τὸν δὲ λόγον, ᾧ ὑπερπεφρό- d.

1 *Clinias* Alcibiadis pater, secundum Herodotum 8, 17. Plut. Alcib. init., sumptu suo ac propria navi cum ducentis viris militavit ad Artemisium; occisus vero fuit in proelio ad Coroneam (v. infr. §. 18.). Matre usus est Alcibiades *Dinomache* (§. 5. et 40. Plut. l. c.). *Alcibiadis* Thucydides primum facit mentionem 5, 43. ad quem locum Duker de ejus aetate disputat, cum quo cf. Valckenar. ad Herod. p. 626. Cum Socrates hunc cum eo sermonem institueret, nondum implerat ille annos viginti (§. 41.). Tutorem habuit *Periclem* (§. 2.), et praeceptorem Sophilum, Antiphontis patrem, paedagogum autem Zopyrum quendam Thracem (§. 37). Mores ejus, praeter Platonem, adumbravit Diodorus Sic. 13. (p. 569. Wessel.) et Plutarch. (p. 192.) *GOTTLEBER.*

2 Cupiditate flagrabat Socrates cum adolescentibus colloquendi, ut eos redderet meliores. Cf. Plut. p. 193. De honesto vocis *ἐραστής* sensu egit Zennius ad Xenoph. Rep. Lac. 2, 12. *GOTTL.*

3 Sic Clark. et Vat. Vulgo *ἀνθρώπινον.* Monet autem Steph. jungi posse hanc vocem cum *ἐναντίωμα.*

4 Sic per *ει* Clark. et Vat. Atque sic per utrumque Alcibiadem Clarkianus in hac scriptura comites fere habet aliquot ex optimis, maxime Vaticanum. De qua re non amplius monebimus.

Scholium *παραπληρωματικός ἐστιν ὁ καὶ συνθέσμιος, ὡς καὶ παρʼ Ὁμήρῳ* (Il. β, 827.), *ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.*

5 Ap. Procl. est *εἰμὶ μηδὲ τολοιπὸν ἐν. αὐτό.*

νήκας, ἐθέλω διελθεῖν. οὐδενὸς φῂς ἀνθρώπων ἐνδεὴς εἶναι p.104
εἰς οὐδέν· τὰ γὰρ ὑπάρχοντά σοι μεγάλα εἶναι, ὥστε μηδε-
νὸς δεῖσθαι, ἀπὸ τοῦ σώματος ἀρξάμενα [1], τελευτῶντα εἰς
2 τὴν ψυχήν. οἴει γὰρ δὴ εἶναι πρῶτον μὲν κάλλισός τε καὶ
μέγιστος [2]· καὶ τοῦτο μὲν δὴ παντὶ δῆλον ἰδεῖν, ὅτι οὐ
ψεύδει· ἔπειτα νεανικωτάτου γένους ἐν τῇ σεαυτοῦ πόλει,
οὔσῃ μεγίστῃ τῶν Ἑλληνίδων· καὶ ἐνταῦθα πρὸς πατρός τέ
σοι φίλους καὶ ξυγγενεῖς πλείστους εἶναι καὶ ἀρίστους, οἳ εἴτι
δέοι ὑπηρετοῖεν ἄν σοι [3]· τούτων δὲ τοὺς πρὸς μητρὸς οὐ-
b. δὲν χείρους οὐδ' ἐλάττους. ξυμπάντων δὲ ὧν εἶπον μείζω
οἴει σοι δύναμιν ὑπάρχειν Περικλέα τὸν Ξανθίππου, ὃν ὁ
πατὴρ ἐπίτροπον κατέλιπε σοί τε καὶ τῷ ἀδελφῷ· ὃς οὐ
μόνον ἐν τῇδε τῇ πόλει δύναται πράττειν ὅ,τι ἂν βούληται,
ἀλλ' ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι, καὶ τῶν βαρβάρων ἐν πολλοῖς
καὶ μεγάλοις γένεσι. προσθήσω δὲ καὶ ὅτι τῶν πλουσίων [4]·
c. δοκεῖς δέ μοι ἐπὶ τούτῳ ἥκιστα μέγα φρονεῖν [5]. κατὰ πάν-

1 V. Ind. ἄρχεσθαι.

2 Xenoph. Mem. 1, 2, 24. Plut. in vita ejus init.; Cornel. Alcib. 1.

3 Priscianus haec verba (πρὸς πατρὸς — ἄν σοι) et aliquot ex subsequentibus quoque locos apposuit lib. 18. c. 14. ubi in edd. Ald. Putsch. et aliis quibusdam ita fere leguntur ut in Platonis libris, Krehlius autem (ut ipse ait p. 160. not. 2.) ex illis ea repetivit. In notis vero novissimus hic editor eadem ita apposuit, ut in libris aliquot Prisciani editis aliis, et in mss. leguntur. Jam in his verbis, quae haec nota spectat, varietas ista ex editis ita comparata est, ut afferre pigeat, cum mihi certe exploratum sit natam esse ex male intellecta codicum scriptura, qualem, et quidem contaminatissimam, ex Langeriano codice apposuit Krehlius. Unde haud sane levis oritur suspicio etiam emendata illa quae hic et in proximis apud Aldum et ceteros leguntur non ex Prisciani sed ipsius Platonis libris hausta esse. Certe e septem codicibus quos in edendis postremis illis Prisciani libris contulit Krehlius (vid. Praef. tomi sec.), graeca exhibent nonnisi duo, ita tamen ut legi vix possint.

4 Cod. Cizensis προσθήσω δ' ὅτι καὶ τῶν πλουσίων, quod magis placet. De ellipsi autem verbi εἶ, quam non puto firmari posse nisi loco Homerico Od. σ, 126. Τοίου γὰρ καὶ πατρός, nunc dubito; nam cum menti adhuc inhaereant superiora illa: οἴει γὰρ δὴ εἶναι — κάλλισος —· ἔπειτα νεανικωτάτου γένους —: verba, προσθήσω δὲ καὶ ὅτι τῶν πλουσίων, veram ellipsin non patiuntur, sed intellectu e superioribus supplentur.

5 Sic Cl. Vat. Ven. Π: ed. Be. Vulgo μεγαλοφρ.

6 Duo

τὰ δὴ ταῦτα σύ τε μεγαλαυχούμενος κεκράτηκας τῶν ἐραστῶν, ἐκεῖνοί τε [6] ὑποδεέστεροι ὄντες, ἐκρατήθησαν. καί σε ταῦτ' οὐ λέληθεν. δῆθεν δὴ εὖ οἶδα ὅτι θαυμάζεις, τί διανοούμενός ποτε οὐκ ἀπαλλάττομαι τοῦ ἔρωτος, καὶ ἥντιν' ἔχων ἐλπίδα ὑπομένω τῶν ἄλλων πεφευγότων. ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Καὶ ἴσως γε, ὦ Σώκρατες, οὐκ οἶσθ', ὅτι σμικρόν 3 με ἔφθης. ἐγὼ γάρ τοι ἐν νῷ εἶχον πρότερός σοι προσελθὼν αὐτὰ ταῦτ' [1] ἐρέσθαι, τί ποτε βούλει, καὶ εἰς τίνα ἐλπίδα βλέπων ἐνοχλεῖς με, ἀεὶ ὅπου ἄν ὦ ἐπιμελέσατα παρών. τῷ ὄντι γὰρ θαυμάζω ὅ,τι ποτ' ἐστὶ τὸ σὸν πρᾶγμα, καὶ ἥδις' ἂν πυθοίμην. ΣΩ. Ἀκούσει μὲν ἄρα μου ὡς τὸ b. εἰκὸς προθύμως, εἴπερ ὡς φῂς ἐπιθυμεῖς εἰδέναι τί διανοοῦμαι, καὶ ὡς ἀκουσομένῳ καὶ περιμενοῦντι λέγω [2]. ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ἀλλὰ λέγε. ΣΩ. Ὅρα δή. οὐ γάρ τοι εἴη c. ἄν θαυμαστὸν, εἰ ὥσπερ μόγις ἠρξάμην, οὕτω μόγις καὶ παυσαίμην. ΑΛ. Ὠγαθὲ λέγε. ἀκούσομαι γάρ. ΣΩ. Λεκτέον ἄν εἴη. χαλεπὸν μὲν οὖν πρὸς ἄνδρα οὐχ ἧττονα ἐραζῶν προσφέρεσθαί ἐραζῇ· ὅμως δὲ τολμητέον φράσαι τὴν ἐμὴν διάνοιαν. ἐγὼ γάρ, ὦ Ἀλκιβιάδη, εἰ μέν σε ἑώρων ἃ νῦν 4 δὴ διῆλθον ἀγαπῶντά τε καὶ οἰόμενον δεῖν ἐν τούτοις κα-
p.105 ταβιῶναι, πάλαι ἂν ἀπηλλάγμην τοῦ ἔρωτος, ὡς γε δὴ ἐμαυτὸν πείθω· νῦν δὲ ἕτερα αὖ κατηγορήσω διανοήματα σὰ πρὸς αὐτόν σε· ᾧ καὶ γνώσει, ὅτι προσέχων γέ σοι τὸν νοῦν b. διατετέλεκα. δοκεῖς γάρ μοι, εἴ τίς σοι εἴποι θεῶν [1], Ὦ Ἀλκιβιάδη, πότερον βούλει ζῆν ἔχων ἃ νῦν ἔχεις, ἢ αὐτίκα

6 Duo Procli codices *σύ γε — ἐκεῖνοι δὲ —*.

1 Ita Cl. Vat. Ven. *Π*. Vulgo *ταυτὰ ταῦτα*, Differunt autem haec eo, quod *ταυτὰ ταῦτα* valet *eadem, quae tu quoque dicis, αὐτὰ ταῦτα haec ipsa* (gerade das) *quae tu ais*. — De *ἐρέσθαι* quod hic dant iidem codd. vid. ad Men. 1. — Mox ap. Procl. *ὅπου περ ἂν ὦ*.

2 Post *εἰδέναι* insertum olim legebatur *καὶ ἀκοῦσαι*: admodum inepte, post illud *ἀκούσει* et sequente *ἀκουσομένῳ*. Indicium autem adulteratae lectionis hoc jam erat quod in longe maxima codicum parte legitur *εἰδέναι ἀκοῦσαι* sine *καί*. In textu autem Procli commentariis apposito importuna illa verba plane desunt. Recte itaque Be. omisit. Tum prius *καί* ante *ὡς*, omissum antea, ex omnibus nunc codd. et e Proclo adoptatum est.

1 Cf. Alcib. II. 6. et ibi not.

τεθνάναι, εἰ μή σοι ἔξέσαι μείζω κτήσασθαι; δοκεῖς [2] ἄν μοι ἐλέσθαι τεθνάναι. ἀλλὰ νῦν ἐπί τίνι δή ποτε ἐλπίδι ζῇς,
c. ἐγὼ φράσω. ἥγεῖ, ἐὰν θᾶττον εἰς τὸν Ἀθηναίων δῆμον παρέλθῃς· τοῦτο δὲ ἔσεσθαι μάλα ἡμερῶν ὀλίγων [3]· παρελθὼν οὖν ἐνδείξεσθαι [4] Ἀθηναίοις, ὅτι ἄξιος εἶ τιμᾶσθαι, ὡς οὔτε Περικλῆς οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν πώποτε γενομένων, καὶ τοῦτο ἐνδειξάμενος, μέγιστον δυνήσεσθαι ἐν τῇ πόλει· ἐὰν δ' ἐνθάδε μέγιστος ᾖς, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι· καὶ
d. οὐ μόνον ἐν Ἕλλησιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις, ὅσοι ἐν τῇ αὐτῇ ἡμῖν οἰκοῦσιν ἠπείρῳ. καὶ εἰ αὖ σοι εἶποι ὁ αὐτὸς οὗτος θεὸς, ὅτι αὐτοῦ σε δεῖ δυναζεύειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, διαβῆναι δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν οὐκ ἔξέσαι σοι, οὐδὲ ἐπιθέσθαι τοῖς ἐκεῖ πράγμασιν· οὐκ ἄν αὖ μοι δοκεῖς ἐθέλειν οὐδὲ ἐπὶ τούτοις μόνοις ζῆν, εἰ μὴ ἐμπλήσεις τοῦ σοῦ ὀνόματος καὶ
e. τῆς σῆς δυνάμεως πάντας, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀνθρώπους. καὶ οἶμαί σε πλὴν Κύρου καὶ Ξέρξου ἡγεῖσθαι οὐδένα ἄξιον λόγου γεγονέναι. ὅτι μὲν οὖν ἔχεις ταύτην τὴν ἐλπίδα, εὖ οἶδα,
5 καὶ οὐκ εἰκάζω. ἴσως ἄν οὖν εἴποις, ἅτε εἰδὼς ὅτι ἀληθῆ λέγω, Τί δὴ οὖν, ὦ Σώκρατες, τοῦτό ἐσί σοι πρὸς λόγον

2 Ita codd. opt. et plur. pro soloeco δοκῆς. Partic. ἄν jungenda infinitivo hic ut mox 4. d. οὐκ ἄν αὖ μοι δοκεῖς ἐθέλειν, et Meno 9. (vid. ibi not. 10.) post οἶμαι. Vid. et infra 47. a. Alc. II. 1. extr. 3. c. 10. b. 11. a. b. 23. b. quibus loeis omnibus eadem constructio in verbis δοκεῖς, δοκεῖ, οἶει, idem mendum in aliquibus libris peperit.

3 Be. cum optimis Cl. Vat. Ven. *Π μάλα ὀλίγων ἡμερῶν*, atque sic etiam Proclus in scholiorum contextu.

Scholium: *Ἰσέον, ὡς Σωκράτης Ἀλκιβιάδῃ ταῦτα διελέγετο πρὸ ἡμερῶν ὀλίγων τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰκοσοῦ ἔτους τῆς αὐτοῦ ζωῆς, ὡς δηλοῖ τὸ ῥητόν. Ἀθήνησι γὰρ οἱ νέοι εἰς μὲν τους ἐφήβους εἰσήεσαν ὀκτὼ καὶ δέκα ἔτη γινόμενοι, δύο δὲ εἰς περιπόλους ἠριθμοῦντο, περιιόντες τὴν χώραν νυκτὸς, φυλακῆς ταύτης ἕνεκα καὶ γυμνασίας πολεμικῆς ἑαυτῶν. εἰκοσῷ δὲ ληξιαρχικῷ ἐνεγράφοντο γραμματείῳ, καθ' ὃ δὴ ἐκκλησιάζοντες παρελάμβανον καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν, ἥτις καὶ λῆξις ἐκαλεῖτο, ὡς Πολυδεύκης ἐν ὀνομασικοῖς.* Vid. Poll. 8, 9, 23 et 25.

4 Vulgo *παρελθὼν δέ*. Commodius *οὖν*, quo sicut latino *igitur, ergo* (v. Ernest. Clav. Cic.) oratio post parenthesin resumitur, praeeunte Nurnbergero reposui e Cl. Vat. Ven. *Π*. Ex iisdem nunc demum adoptavi futurum *ἐνδείξεσθαι* pro vulgato *-ασθαι*, quamvis post illa *ἐὰν παρέλθῃς* aoristum etiam futuri locum tenere poterat.

Schol. *Τὸ ἐνδειξάμενος ἐπὶ τοῦ λογισμοῦ τάττει, τὸ δὲ ἐπιδειξάμενος ἐπὶ τοῦ ἀποτάδην*, h. e. de eo quod *directe, re ipsa* ostenditur.

1 Sic

ὃν ἔφησθα ἐρεῖν [1], διὸ ἐμοῦ οὐκ ἀπαλλάττει; ἐγὼ δὴ σοίγε ἐρῶ, ὦ φίλε παῖ Κλεινίου καὶ Δεινομάχης. τούτων γάρ σοι ἁπάντων τῶν διανοημάτων τέλος ἐπιτεθῆναι [2] ἄνευ ἐμοῦ ἀδύνατον· τοσαύτην ἐγὼ δύναμιν οἶμαι ἔχειν εἰς τὰ σὰ πράγματα καὶ εἰς σέ. διὸ δὴ καὶ πάλαι οἶομαί [3] με τὸν θεὸν οὐκ ἐᾶν διαλέγεσθαί σοι, ὃν ἐγὼ περιέμενον ὁπηνίκα ἐάσει. ὥσπερ γὰρ σὺ ἐλπίδας ἔχεις ἐν τῇ πόλει ἐνδείξασθαι, ὅτι αὐτῇ παντὸς ἄξιος εἶ, ἐνδειξάμενος δὲ, ὅτι οὐδὲν ὅ,τι σὺ παραυτίκα δυνήσεσθαι [4]· οὕτω κἀγὼ παρὰ σοὶ ἐλπίζω

1 Sic omnes praeter cod. Ven. *F* et ed. Bas. 2. unde Astius recepit articulum, τὸν λόγον: cujus sententiae accedo. Nam quod dicas fortasse, λόγον ὃν esse pro ὃν λόγον, id non satisfaciat sine exemplis; qualibus Heindorfius quoque, qui vulgatam hujus loci, non diserte tamen, tuetur ad Protag. 36., destitutus fuisse videtur. — Mox pro διό pars codicum δι' ὅν: sed praestat illud, quod est pro διότι. — Tum pro ἐγὼ δή Be. cum Clark. Vat. Ven. *Π.* ἐγὼ δέ, quod non placet. — Denique nomen matris Alcibiadis in Cl. Vat. Coisl. et aliis scriptum est Δεινομένης, quae tamen varietas infra ad §. 40. non affertur.

2 Apud Proclum est ἐπιθεῖναι: Ficinus: *has cogitationes tuas ad optatum finem perducere absque me minime potes.* Eundem autem vulgatae quoque sensum esse, Matthiaeo (Gr. §. 532. not. 2.) non credo: nam diversum est hoc nostrum: *harum tibi cogitationum finis* (liceat enim graeca verba pressius imitari) *imponi non potest.* Et in hac quidem sententia commodior genitivus casus mihi videtur: activa dativo aegre careret. Il. τ, 107. Ψευσ-

σεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.

3 Sic pro vulg. οἶμαι hic recte Cl. Vat. Ven. *Π.* Hic enim Socrates *opinionem* suam profert de numinis illius consilio, in paulo superiori οἶμαι autem suam de se ipso *persuasionem.* Vid. Gramm. not. ad Ind. Anoin. in h. v.

4 Verba ἐνδείξασθαι usque ad prius istud δυνήσεσθαι desunt in Cl. Vat. Ven. *Π*: cujus omissionis nullum neque ὁμοιοτέλευτον neque ὁμοιόαρκτον causa est. Immo his omissis, ut quae ex superioribus (4. c.) menti audientis sponte recurrunt, cum elegantia et perspicuitate brevior sermo evadit hic: ὥσπερ γὰρ σὺ ἐλπίδας ἔχεις ἐν τῇ πόλει, οὕτω κἀγὼ παρὰ σοὶ ἐλπίζω μέγιστον δύνασθαι ἐνδειξάμενος ὅτι παντὸς ἄξιός εἰμί σοι. Hanc itaque veram scriptoris manum, cetera non interpretamentum, sed male sedulo alicujus supplementum esse censeo, antiquum tamen illud, cum Proclus quoque habeat. Ceterum in his verbis aoristum ἐνδείξασθαι mendo carere docuimus supra ad Crit. 14.; molestum autem ὅτι ante haec οὐδὲν ὅ,τι οὐ praeeuntibus Proclo et Bekkero omittere poteramus, sed nunc

τεθνάναι, εἰ μή σοι ἐξέσαι μείζω κτήσασθαι; δοκεῖς [2] ἄν μοι ἐλέσθαι τεθνάναι. ἀλλὰ νῦν ἐπὶ τίνι δή ποτε ἐλπίδι ζῇς, c. ἐγὼ φράσω. ἡγεῖ, ἐὰν θᾶττον εἰς τὸν Ἀθηναίων δῆμον παρέλθῃς· τοῦτο δὲ ἔσεσθαι μάλα ἡμερῶν ὀλίγων [3]· παρελθὼν οὖν ἐνδείξεσθαι [4] Ἀθηναίοις, ὅτι ἄξιος εἶ τιμᾶσθαι, ὡς οὔτε Περικλῆς οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν πώποτε γενομένων, καὶ τοῦτο ἐνδεξάμενος, μέγιστον δυνήσεσθαι ἐν τῇ πόλει· ἐὰν δ' ἐνθάδε μέγιστος ᾖς, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι· καὶ d. οὐ μόνον ἐν Ἕλλησιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις, ὅσοι ἐν τῇ αὐτῇ ἡμῖν οἰκοῦσιν ἠπείρῳ. καὶ εἰ αὖ σοι εἴποι ὁ αὐτὸς οὗτος θεὸς, ὅτι αὐτοῦ σε δεῖ δυναστεύειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, διαβῆναι δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν οὐκ ἐξέσαι σοι, οὐδὲ ἐπιθέσθαι τοῖς ἐκεῖ πράγμασιν· οὐκ ἄν αὖ μοι δοκεῖς ἐθέλειν οὐδὲ ἐπὶ τούτοις μόνοις ζῆν, εἰ μὴ ἐμπλήσειας τοῦ σοῦ ὀνόματος καὶ e. τῆς σῆς δυνάμεως πάντας, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀνθρώπους. καὶ οἶμαί σε πλὴν Κύρου καὶ Ξέρξου ἡγεῖσθαι οὐδένα ἄξιον λόγου γεγονέναι. ὅτι μὲν οὖν ἔχεις ταύτην τὴν ἐλπίδα, εὖ οἶδα, 5 καὶ οὐκ εἰκάζω. ἴσως ἂν οὖν εἴποις, ἅτε εἰδὼς ὅτι ἀληθῆ λέγω, Τί δὴ οὖν, ὦ Σώκρατες, τοῦτό ἐστί σοι πρὸς λόγον

2 Ita codd. opt. et plur. pro soloeco δοκῆς. Partic. ἄν jungenda infinitivo hic ut mox 4. d. οὐκ ἄν αὖ μοι δοκεῖς ἐθέλειν, et Meno 9. (vid. ibi not. 10.) post οἶμαι. Vid. et infra 47. a. Alc. II. 1. extr. 3. c. 10. b. 11. a. b. 23. b. quibus loeis omnibus eadem constructio in verbis δοκεῖς, δοκεῖ, οἶει, idem mendum in aliquibus libris peperit.

3 Be. cum optimis Cl. Vat. Ven. Π μάλα ὀλίγων ἡμερῶν, atque sic etiam Proclus in scholiorum contextu.

Scholium: Ἰσέον, ὡς Σωκράτης Ἀλκιβιάδῃ ταῦτα διελέγετο πρὸ ἡμερῶν ὀλίγων τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰκοστοῦ ἔτους τῆς αὐτοῦ ζωῆς, ὡς δηλοῖ τὸ ῥητόν. Ἀθήνησι γὰρ οἱ νέοι εἰς μὲν τοὺς ἐφήβους εἰσῄεσαν ὀκτὼ καὶ δέκα ἔτη γινόμενοι, δύο δὲ εἰς περιπόλους ἠριθμοῦντο, περιιόντες τὴν χώραν νυκτὸς, φυλακῆς ταύτης ἕνεκα καὶ γυμνασίας πολεμικῆς ἑαυτῶν. εἰκοστῷ δὲ ληξιαρχικῷ ἐνεγράφοντο γραμματείῳ, καθ' ὃ δὴ ἐκκλησιάζοντες παρελάμβανον καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν, ἥτις καὶ λῆξις ἐκαλεῖτο, ὡς Πολυδεύκης ἐν ὀνομαστικοῖς. Vid. Poll. 8, 9, 23 et 25.

4 Vulgo παρελθὼν δέ. Commodius οὖν, quo sicut latino *igitur, ergo* (v. Ernest. Clav. Cic.) oratio post parenthesin resumitur, praeeunte Nurnbergero reposui e Cl. Vat. Ven. Π. Ex iisdem nunc demum adoptavi futurum ἐνδείξεσθαι pro vulgato -ασθαι, quamvis post illa ἐὰν παρέλθῃς aoristum etiam futuri locum tenere poterat.

Schol. Τὸ ἐνδειξάμενος ἐπὶ τοῦ λογισμοῦ τάττει, τὸ δὲ ἐπιδειξάμενος ἐπὶ τοῦ ἀποτάδην, h. e. de eo quod *directe, re ipsa* ostenditur.

1 Sic

ὃν ἔφησθα ἐρεῖν [1], διὸ ἐμοῦ οὐκ ἀπαλλάττει; ἐγὼ δὴ σοίγε ἐρῶ, ὦ φίλε παῖ Κλεινίου καὶ Δεινομάχης. τούτων γάρ σοι ἁπάντων τῶν διανοημάτων τέλος ἐπιτεθῆναι [2] ἄνευ ἐμοῦ ἀδύνατον· τοσαύτην ἐγὼ δύναμιν οἶμαι ἔχειν εἰς τὰ σὰ πράγματα καὶ εἰς σέ. διὸ δὴ καὶ πάλαι οἶομαί [3] με τὸν b. θεὸν οὐκ ἐᾶν διαλέγεσθαί σοι, ὃν ἐγὼ περιέμενον ὑπηνίκα ἐάσει. ὥσπερ γὰρ σὺ ἐλπίδας ἔχεις ἐν τῇ πόλει ἐνδείξασθαι, ὅτι αὐτῇ παντὸς ἄξιος εἶ, ἐνδειξάμενος δὲ, ὅτι οὐδὲν ὅ,τι σὺ παραυτίκα δυνήσεσθαι [4]· οὕτω κἀγὼ παρὰ σοὶ ἐλπίζω

1 Sic omnes praeter cod. Ven. Γ et ed. Bas. 2. unde Astius recepit articulum, τὸν λόγον: cujus sententiae accedo. Nam quod dicas fortasse, λόγον ὃν esse pro ὃν λόγον, id non satisfaciat sine exemplis; qualibus Heindorfius quoque, qui vulgatam hujus loci, non diserte tamen, tuetur ad Protag. 36., destitutus fuisse videtur. — Mox pro διό pars codicum δι' ὅν: sed praestat illud, quod est pro διότι. — Tum pro ἐγὼ δὴ Bc. cum Clark. Vat. Ven. Π. ἐγὼ δέ, quod non placet. — Denique nomen matris Alcibiadis in Ch. Vat. Coisl. et aliis scriptum est Δεινομένης, quae tamen varietas infra ad §. 40. non affertur.

2 Apud Proclum est ἐπιθεῖναι: Ficinus: *has cogitationes tuas ad optatum finem perducere absque me minime potes.* Eundem autem vulgatae quoque sensum esse, Matthiaeo (Gr. §. 532. not. 2.) non credo: nam diversum est hoc nostrum: *harum tibi cogitationum finis* (liceat enim graeca verba pressius imitari) *imponi non potest.* Et in hac quidem sententia commodior genitivus casus mihi videtur: activa dativo aegre careret. Il. τ, 107. Ψευσῇ-σεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.

3 Sic pro vulg. οἶμαι hic recte Cl. Vat. Ven. Π. Hic enim Socrates *opinionem* suam profert de numinis illius consilio, in paulo superiori οἶμαι autem suam de se ipso *persuasionem.* Vid. Gramm. not. ad Ind. Anoin. in h. v.

4 Verba ἐνδείξασθαι usque ad prius istud δυνήσεσθαι desunt in Cl. Vat. Ven. Π: cujus omissionis nullum neque ὁμοιοτέλευτον neque ὁμοιόαρκτον causa est. Immo his omissis, ut quae ex superioribus (4. c.) menti audientis sponte recurrunt, cum elegantia et perspicuitate brevior sermo evadit hic: ὥσπερ γὰρ σὺ ἐλπίδας ἔχεις ἐν τῇ πόλει, οὕτω κἀγὼ παρὰ σοὶ ἐλπίζω μέγιστον δυνήσεσθαι ἐνδειξάμενος ὅτι παντὸς ἄξιός εἰμί σοί. Hanc itaque veram scriptoris manum, cetera non interpretamentum, sed male seduli alicujus supplementum esse censeo, antiquum tamen illud, cum Proclus quoque habeat. Ceterum in his verbis aoristum ἐνδείξασθαι mendo carere docuimus supra ad Crit. 14.; molestum autem ὅτι ante haec οὐδὲν ὅ,τι οὐ. praeeuntibus Proclo et Bekkero omittere poteramus, sed nunc

μέγιζον δυνήσεσθαι, ἐνδειξάμενος ὅτι παντὸς ἄξιός εἰμί σοι [5], καὶ οὔτ' ἐπίτροπος, οὔτε συγγενὴς, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς ἱκανὸς παραδοῦναι τὴν δύναμιν ἧς ἐπιθυμεῖς, πλὴν ἐμοῦ· μετὰ
c. τοῦ θεοῦ μέντοι. νεωτέρῳ μὲν οὖν ὄντι σοι, καὶ πρὶν τοσαύτης ἐλπίδος γέμειν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐκ εἴα ὁ θεὸς διαλέγεσθαι, ἵνα μὴ μάτην διαλεγοίμην· νῦν δὲ ἐφῆκε [6]· νῦν γὰρ ἄν μου ἀκούσαις. ΑΛ. Πολύ γέ μοι, ὦ Σώκρατες, νῦν ἀτοπώτερος αὖ φαίνει, ἐπειδὴ ἤρξω λέγειν, ἢ ὅτε σιγῶν ἔζου. καίτοι σφόδρα γε ἤσθα ἰδεῖν καὶ τότε τοιοῦτος. εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ταῦτα διανοοῦμαι, ἢ μή, ὡς ἔοικε, διέγνωκας· καὶ ἐὰν μὴ φῶ, οὐδέν μοι ἔσται πλέον πρὸς τὸ πείθειν σε. εἶεν [1]. εἰ δὲ δὴ ὅτι μάλιστα ταῦτα διανενόημαι, πῶς διὰ σοῦ μοι ἔσται, καὶ ἄνευ σου οὐκ ἂν γένοιτο, ἔχεις λέγειν; p. 106
b. ΣΩ. Ἆρα ἐρωτᾷς, εἴ τινα ἔχω εἰπεῖν λόγον μακρὸν, οἵους δὴ ἀκούειν εἴθισαι; οὐ γάρ ἐστι τοιοῦτον τὸ ἐμόν. ἀλλ' ἐνδείξασθαι μέν σοι, ὡς ἐγῷμαι, οἷόστ' ἂν εἴην ὅτι ταῦτα οὕ-

nunc quoque retinuimus ob alia hujus anacoluthiae exempla quae collegit Heind. ad Phaedo. 19.

5 Ita Bekker cum optimis Cl. Vat. Ven. *Π*, cum olim legeretur *παντὸς μᾶλλον ἄξιός εἰμι*, sine *σοι*, et cum voce importuna *μᾶλλον*, quam per incogitantiam librarii, formulam *παντὸς μᾶλλον* (v. Ind.) in animo habentis irrepsisse puto. Est autem mendosa ista scriptura etiam in textu Procli commentariis inserto, in quo proxime subsequentia ita leguntur: *καὶ οὔτε ἐπίτροπος οὔτε σύνεγγυς, τίς ἄλλος οὐδεὶς κ. τ. λ.*

6 Heusdius verbum *ἐφιέναι* ratus *impellentis* tantum esse legendum pronuntiabat *ἀφῆκε*; idque in Procli libris intex varias lectiones est: sed vid. ibi Creuzer p. 161. qui apte etiam admonet praecepti Grammatici in Append. Sturziana ad Etymol. Gud. p. 635. l. 55. *τὸ γάρ ἐφίημι διπλῆν ἐν ἑαυτῷ περιορίζει σημασίαν. ἐφίημι γὰρ τὸ προτρέπω καὶ ἐνδίδωμι, ὡς τὸ ἐφίημί σοι λέγειν.* Vid. Sturz. Lex. Xenoph. in v. Firmari autem potest vulgata lectio etiam ex Prisciano l. c. ubi mendosum ἔφη non modo in Graecis legitur, sed haec quoque sine varietate additur interpretatio „nunc, *inquit*, nunc enim me audias". Conf. Crit. 13. c. quanquam ibi in uno cod. Par. H. est *ἀφιέντων*: contra ibid. 9. a. ubi *ἀφιέντων* magis proprie dictum, unus tamen codex habet *ἐφιέντων*, neque hoc ibi male.

1 Memor esse debebam hujus loci supra ad Men. 7. extr. Hic enim certe vox *εἶεν* alteri collocutori tribui non potest; et continuatur sermo ipsis his *εἰ δὲ δὴ —*, quae illic etiam leguntur. Ut nunc, eandem esse illius quoque loci et alterius in Cratylo rationem, confidenter pronuntiem.

2 Le-

τως ἔχει, ἐὰν ἓν μόνον μοι ἐθέλῃς βραχὺ ὑπηρετῆσαι. ΑΛ. Ἀλλ' εἴ γε δὴ μὴ χαλεπόν τι λέγεις τὸ ὑπηρέτημα, ἐθέλω. c. ΣΩ. Ἦ [2] χαλεπὸν δοκεῖ τὸ ἀποκρίνεσθαι τὰ ἐρωτώμενα; ΑΛ. Οὐ χαλεπόν. ΣΩ. Ἀποκρίνου δή. ΑΛ. Ἐρώτα. ΣΩ. Οὐκοῦν ὡς διανοουμένου σου ταῦτα ἐρωτῶ, ἃ φημί σε διανοεῖσθαι. ΑΛ. Ἔξω, εἰ βούλει, οὕτως· ἵνα καὶ εἰδῶ, ὅ,τι καὶ ἐρεῖς [3].

ΣΩ. Φέρε δή. διανοεῖ γὰρ, ὡς ἐγώ φημι, παριέναι 7
συμβουλεύσων Ἀθηναίοις, ἐντὸς οὐ πολλοῦ χρόνου. εἰ οὖν μέλλοντός σου ἰέναι ἐπὶ τὸ βῆμα λαβόμενος ἐροίμην, Ὦ Ἀλκιβιάδη, ἐπειδὴ περί τινος [1] Ἀθηναῖοι διανοοῦνται βουλεύεσθαι, ἀνίσασαι συμβουλεύσων; ἆρ' ἐπειδὴ περὶ ὧν σὺ ἐπίσασαι βέλτιον ἢ οὗτοι; τί ἂν ἀποκρίναιο; ΑΛ. Εἴπομ' ἂν δήπου, περὶ ὧν οἶδα βέλτιον ἢ οὗτοι. ΣΩ. Πε-

2 Legitur vulgo *Εἰ χαλεπὸν* —: quae est elliptica responsio facilis intellectu post alterius interrogationem qualis hic foret ista: *Ἀλλ' ἢ χαλεπὸν λέγεις τὸ ὑπηρέτημα;* Resp. *Εἰ χαλεπὸν τὸ ἀποκρίνεσθαι.* Sed post hujusmodi sermonem, *Ἀλλ' εἰ μὴ χαλεπὸν λέγεις, ἐθέλω ὑπηρετῆσαι*, nemini in mentem venire potest respondere: *Εἰ χαλεπὸν τὸ ἀποκρίνεσθαι*: ut scilicet ex negativa quae praecedit hypothesi mente repetatur *χαλεπόν ἐστιν* idque in negationem convertatur. Contra una consentanea loquendi forma hic est directa interrogatio; ad eamque solam recte respondetur nudo hoc *οὐ χαλεπόν*. Jam cum in antiquissimis aeque atque in recentissimis libris susque deque habeatur distinctio inter *ἦ, ἦ, εἰ*: reponere hic *ἦ* eo minus dubitavi, cum manifestius idem mendum in omnibus itidem mss. recurrat infra 12. b. ubi vide. Ficinus nostro loco: *Num difficile tibi videtur — respondere?*

3 Duplex istud *καί* ad nostrum sane sensum redundat, nihilo secius tamen et quamvis optimi codd. posterius omittant, utrumque servandum est. Nam uti de priori neminem vel mediocriter versatum in his litteris dubitaturum puto, ita posterius etiam seorsum sat multis exemplis defenditur. Est enim idem illud *καί*, quod ad intensionem studii cognoscendi indicandam Interrogativis adjungitur: *τί γὰρ καὶ ἐροῦμεν; — τίνος δὲ καὶ ἕνεκα;* et sim. vid. Heind. ad Theaet. 6.; neque minus Relativis: Legg. 7. p. 821. e. *λέγ' ὅ,τι καὶ φῇς, ὦ ξένε*: et in eadem, quam hic habemus, formula posterius tantummodo *καί* positum est Herodoto 2, 114. *ἵνα εἰδῶ, ὅ,τι ποτὲ καὶ λέξεις.*

1 Sic pro vulg. olim *τινὸς* recte Steph. hoc sensu: *τί ἐστι, περὶ οὗ ἐπειδὴ Ἀθ. διανοοῦνται βούλεύεσθαι, ἀνίσασαι συμβουλεύσων;* ut mox §. 9. *ὅταν οὖν περί τινος βουλεύωνται*, pro: *τί οὖν ἐστι περὶ οὗ ὅταν βουλεύωνται.* Add. Ind. v. *Τίς.*

b. ρὶ ὧν ἄρ' εἰδὼς τυγχάνεις, ἀγαθὸς ξύμβουλος εἶ. ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Οἰκοῦν ταῦτα μόνον οἶσθα, ἃ παρ' ἄλλων ἔμαθες ἢ αὐτὸς ἐξεῦρες; ΑΛ. Ποῖα γὰρ ἄλλα; ΣΩ. Ἔξιν οὖν ὅπως ἂν ποτε ἔμαθές τι ἢ ἐξεῦρες, μήτε μανθάνειν ἐθέ-
c. λων, μήτε αὐτὸς ζητεῖν; ΑΛ. Οὐκ ἔχει. ΣΩ. Τί δέ [2]; ἠθέλησας ἂν ζητῆσαι ἢ μαθεῖν, ἃ ἐπίσασθαι ᾤου; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἆρα [3] νῦν τυγχάνεις ἐπισάμενος, ἦν χρόνος ὅτε σὺ ἠγοῦ εἰδέναι; ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἄ
d. γε μεμάθηκας σχεδόν τι καὶ ἐγὼ οἶδα [4]. εἰ δέ τι ἐμὲ λέληθεν, εἰπέ. ἔμαθες γὰρ δὴ σύγε, κατὰ μνήμην τὴν ἐμήν, γράμματα, καὶ κιθαρίζειν, καὶ παλαίειν· οὐ γὰρ δὴ αὐλεῖν γε ἤθελες μαθεῖν [5]. ταῦτ' ἔχειν ἃ σὺ ἐπίσασαι, εἰ μή πού τι μανθάνων ἐμὲ λέληθας· οἶμαι δέ γε, οὔτε νύκτωρ οὔτε μεθ' ἡμέραν ἔξιὼν ἐνδοθεν [6]. ΑΛ. Ἀλλ' οὐ πεφοίτη-
8 κα εἰς ἄλλων ἢ τούτων. ΣΩ. Πότερον οὖν, ὅταν περὶ p.107
γραμμάτων Ἀθηναῖοι βουλεύωνται, πῶς ἂν ὀρθῶς γράφοιεν, τότε ἀναςήσει αὐτοῖς συμβουλεύσων; ΑΛ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ΣΩ. Ἀλλ' ὅταν περὶ κρουμάτων ἐν λύρᾳ; ΑΛ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Οὐδὲ μὴν οὐδὲ περὶ παλαισμάτων γε εἰώθασι βουλεύεσθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ΑΛ. Οὐ μέντοι. ΣΩ.
h. Ὅταν οὖν περὶ τίνος βουλεύωνται; οὐ γάρ που, ὅταν γε περὶ οἰκοδομίας. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οἰκοδόμος γὰρ ταῦτά γε σοῦ βέλτιον συμβουλεύσει. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐδὲ μήν, ὅταν περὶ μαντικῆς βουλεύωνται; ΑΛ. Οὔ. ΣΩ. Μάντις γὰρ αὖ ταῦτ' ἄμεινον [1] ἢ σύ. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἐάν τέ γε σμικρὸς ἢ μέγας ᾖ, ἐάν τε καλὸς ἢ αἰσχρός, ἔτι τε γεν-
e. ναῖος ἢ ἀγεννής [2]. ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Εἰδότος γὰρ,

2 Apud solum Proclum hic est τί δαί;

3 Sic Be. ex optimis. Vulgo Ἆρ' ἔ —.

4 Ap. Procl. καὶ αὐτὸς οἶδα.

5 Fusius Alcibiadis odium, quo tibiam persequebatur, enarrat Plutarch. in illius vita, c. 2. ubi inter alia: τὸ δ' αὐλεῖν, inquit, ἔφευγεν ὡς ἀγεννὲς καὶ ἀνελεύθερον.

6 Sc. ἐμὲ λέληθας.

1 Apud Procl. ἀμείνων, quod possit blandiri: sed melius refertur oratio ad συμβουλεύσει: conf. mox ἡ συμβουλή.

2 Sic duplici ν in optimis et plurimis scripta est haec vox. Sunt tamen qui distinguant inter ἀγενής de genere et ἀγεννής de indole. Dorv. ad Charit. 3, 5. p. 388. Lips. Fisch. ad Euthyphr. 1. Neque

οἶμαι, περὶ ἑκάστου ἡ συμβουλὴ, καὶ οὐ πλουτοῦντος [3]. ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Ἀλλ' ἐάν τε πένης ἐάν τε πλούσιος ᾖ ὁ παραινῶν, οὐδὲν διοίσει Ἀθηναίοις, ὅταν περὶ τῶν ἐν τῇ πόλει βουλεύωνται πῶς ἂν ὑγιαίνοιεν, ἀλλὰ ζητήσουσιν ἰατρὸν εἶναι τὸν σύμβουλον. ΑΛ. Εἰκότως γε. ΣΩ. Ὅταν 9
οὖν περὶ τίνος σκοπῶνται, τότε σὺ ἀνιζάμενος ὡς συμβουλεύσων, ὀρθῶς ἀναστήσει; ΑΛ. Ὅταν περὶ τῶν ἑαυτῶν, ὦ Σώκρατες, πραγμάτων. ΣΩ. Τῶν περὶ ναυπηγίας λέγεις, ὁποίας τινὰς χρὴ αὐτοὺς τὰς ναῦς ναυπηγεῖσθαι; ΑΛ. Οὐκ ἔγωγε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ναυπηγεῖν [1] γὰρ, οἶμαι, οὐκ ἐπίσασαι. τοῦτ' αἴτιον, ἢ ἄλλο τι; ΑΛ. Οὔκ, ἀλλὰ τοῦτο. ΣΩ. Ἀλλὰ περὶ ποίων τῶν ἑαυτῶν λέγεις πραγμά- b.
των ὅταν βουλεύωνται; ΑΛ. Ὅταν περὶ πολέμου, ὦ Σώκρατες, ἢ περὶ εἰρήνης, ἢ περὶ [2] ἄλλου του τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων. ΣΩ. Ἆρα λέγεις, ὅταν βουλεύωνται πρὸς τίνας χρὴ εἰρήνην ποιεῖσθαι, καὶ τίσι πολεμεῖν, καὶ τίνα τρόπον; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Χρὴ δ' οὐχ οἷς βέλτιον; ΑΛ. Νάι. ΣΩ. Καὶ τότε ὁπότε βέλτιον; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Καὶ τοσοῦτον χρόνον, ὅσον ἄμεινον; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Εἰ c.
οὖν βουλεύοιντο Ἀθηναῖοι, τίσι χρὴ προσπαλαίειν, καὶ τίσιν ἀκροχειρίζεσθαι [3], καὶ τίνα τρόπον, σὺ ἄμεινον ἂν συμβουλεύοις ἢ ὁ παιδοτρίβης; ΑΛ. Ὁ παιδοτρίβης δήπου. ΣΩ. Ἔχεις οὖν εἰπεῖν, πρὸς τί βλέπων ὁ παιδοτρίβης συμ- d.
βουλεύσειεν [4], οἷς δεῖ προσπαλαίειν, καὶ οἷς μὴ, καὶ ὁπότε, καὶ ὄντινα τρόπον; λέγω δὲ τὸ τοιόνδε. ἆρα τούτοις δεῖ
p.108 προσπαλαίειν οἷς βέλτιον, ἢ οὔ. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἆρα καὶ τοσαῦτα [5] ὅσα ἄμεινον; ΑΛ. Τοσαῦτα. ΣΩ. Οὐκοῦν

que sane de posteriori hujus praecepti parte dubitare nos sinit locus Aristoph. Pac. 748. — καὶ βωμολοχεύματ' ἀγεννῆ. Sed ἀγεννὴς de non generoso scribendum esse id neque metrice neque ex antiquioris grammatici praecepto probatur. Immo perquam est probabile, sicut γενναῖος, ita ἀγεννὴς quoque utraque relatione dixisse Atticos. Neque tamen est quod formam ἀγενὴς suspectam reddat nobis: cum εὐγενὴς utraque significatione probum sit.

3 Leviter tangit, quae antea (§. 2.) recensuerat, capita eorum quibus superbiebat Alcibiades.

1 Ναυπηγεῖσθαι — Ναυπηγεῖν —: vid. Gramm. §. 122, 8.

2 Omittit praepositionem Be. cum optimis.

3 Vid. Ind.

4 Nota ἄν omissum, ut saepius Vid. Heind. ad Gorg. 37.

5 Sic Thucyd. 7, 81. ὑποχωρεῖν, τοσαῦτα μαχομένους ὅσα ἀναγ-

καὶ τότε ὅτε ἄμεινον; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν [1] ᾄδοντα δεῖ κιθαρίζειν ποτὲ πρὸς τὴν ᾠδὴν, καὶ βαίνειν; ΑΛ. Δεῖ γάρ. ΣΩ. Οὐκοῦν τότε ὁπότε βέλτιον; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ τοσαῦτα ὅσα βέλτιον; ΑΛ. Φημί. ΣΩ. Τί οὖν; ἐπειδὴ βέλτιον μὲν ὠνόμαζες ἐπ' ἀμφοτέροις, τῷ τε κιθαρίζειν πρὸς τὴν ᾠδὴν, καὶ τῷ προσπαλαίειν, τί καλεῖς τὸ ἐν τῷ κιθαρίζειν βέλτιον [2]; ὥσπερ ἐγὼ τὸ ἐν τῷ παλαίειν καλῶ γυμναστικόν· σὺ δ' ἐκεῖνο [3] τί καλεῖς; ΑΛ. Οὐκ ἐννοῶ. ΣΩ. Ἀλλὰ πειρῶ ἐμὲ μιμεῖσθαι. ἐγὼ γάρ που ἀπεκρινάμην [4] τὸ διὰ παντὸς ὀρθῶς ἔχον. ὀρθῶς δὲ δήπου ἔχει τὸ κατὰ τὴν τέχνην γιγνόμενον· ἢ οὔ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἡ δὲ τέχνη οὐ γυμναστικὴ ἦν; ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Ἐγὼ δ' εἶπον τὸ ἐν τῷ παλαίειν βέλτιον, γυμναστικόν. ΑΛ. Εἶπες γάρ. ΣΩ. Οὐκοῦν καλῶς; ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Ἴθι δὴ καὶ σὺ· πρέποι γὰρ ἄν που καὶ σοὶ τὸ καλῶς διαλέγεσθαι· εἰπὲ πρῶτον, τίς ἡ τέχνη, ἧς τὸ κιθαρίζειν καὶ τὸ ᾄδειν καὶ τὸ ἐμβαίνειν ὀρθῶς· συνάπασα τίς καλεῖται; οὔπω δύνασαι εἰπεῖν; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλ' ὧδε πειρῶ. τίνες αἱ θεαὶ ὧν ἡ τέχνη; ΑΛ. Τὰς Μούσας, ὦ Σώκρατες, λέγεις. ΣΩ. Ἔγωγε. ὅρα δὴ, τίνα ἀπ' αὐτῶν ἐπωνυμίαν ἡ τέχνη ἔχει. ΑΛ. Μουσικήν μοι δοκεῖς λέγειν. ΣΩ. Λέγω γάρ. τί οὖν τὸ κατὰ ταύτην [1] ὀρθῶς γιγνόμενόν ἐστιν; ὥσπερ ἐκεῖ ἐγώ σοι τὸ κατὰ τὴν τέχνην ἔλεγον ὀρθῶς τὴν γυμναστικήν. καὶ σὺ δ' οὖν [2] οὕτως ἐν-

ἀναγκάζονται h. e. retro cedere ita ut milites tantum s. eatenus pugnent, quatenus cogantur.

1 Artic. insertus indicio Codd. opt. qui habent τὸ.

2 Inserebatur antea ὀρθῶς ante κιθαρίζειν, quod damnatum jam a Schneidero nunc omissum auctoritate codd. Cl. Vat. Ven. II.

3 Be. e Vat. σὺ δέ γ' ἐκεῖνο.

4 Ficin. vertit: *equidem ipsum melius responderem*, ut videatur legisse ἀποκρινάμην ἄν. Sed recte habet vulgata. Socrates enim respicit suam de optimo in luctando responsionem, quam vult ut imitetur Alcibiades. Docet hoc vel vocula πού, quae valet *opinor*.

1 Cl. Vat. Ven. κατ' αὐτήν, quod recepit Be.: mihi ceterorum scriptura aptior videtur.

2 Ita recte nunc editur e codd. opt. καὶ — δὲ, — *etiam* (v. Gramm. §. 136.). Vulgo δὴ οὖν.

3 Prō-

ταῦθα τί φῄς; πῶς γίγνεσθαι; ΑΛ. Μουσικῶς μοι δοκεῖ. ΣΩ. Εὖ λέγεις. ἴθι δή, καὶ τὸ ἐν τῷ πολεμεῖν βέλτιον καὶ b. τὸ ἐν τῷ εἰρήνην ἄγειν, τοῦτο τὸ βέλτιον τί ὀνομάζεις; ὥσπερ ἐκεῖ ἐφ' ἑκάςῳ ἔλεγες τῷ ἀμείνονι [3], ὅτι μουσικώτερον, καὶ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ, ὅτι γυμναζικώτερον· πειρῶ δὴ καὶ ἐνταῦθα λέγειν τὸ βέλτιον. ΑΛ. Ἀλλ' οὐ πάνυ τι ἔχω. ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι αἰσχρόν γε, εἰ μέν τίς σε λέγοντα c. καὶ συμβουλεύοντα περὶ σιτίων, ὅτι βέλτιον τόδε τοῦδε, καὶ νῦν, καὶ τοσοῦτον, ἔπειτα ἐρωτήσειε, Τί τὸ ἄμεινον λέγεις, ὦ Ἀλκιβιάδη; περὶ μὲν τούτων ἔχειν εἰπεῖν, ὅτι τὸ ὑγιεινότερον· καίτοι οὐ προσποιεῖ γε ἰατρὸς εἶναι· περὶ δὲ οὗ
p.109 προσποιεῖ ἐπιςήμων εἶναι, καὶ συμβουλεύσεις ἀνιςάμενος, ὡς εἰδὼς, τούτου δὲ, ὡς ἔοικας, πέρι ἐρωτηθεὶς, ἐὰν μὴ ἔχῃς εἰπεῖν, οὐκ αἰσχύνει; ἢ οὐκ αἰσχρόν φαίνεται [4]; ΑΛ. Πάνυ

3 Proclus: *ἐφ' ἑκάςῳ ἔλ. τὸ ἄμεινον*, idque recepit Bekker, et jam ante eum Astius; quamquam hic nonnisi ex Cornarii conjectura; qui tamen in una hac mutatione non substiterat, sed locum sic refingebat, *ὥσπερ ἐκεῖ ἐφ' ἑτέρῳ ἔλεγες τὸ ἄμεινον* —. Hoc certe male. Nam *ἐφ' ἑτέρῳ* sic nude dictum non respondet proximo *καὶ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ*. Sed, servato dativo *τῷ ἀμείνονι*, hodie etiam multum faveo huic vocis *ἑκάςῳ* mutationi: *ἐφ' ἑτέρῳ τῷ ἀμείνονι — καὶ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ —*; haec enim legitime sibi respondent. In vulgata autem non moror quidem compendiosum loquendi genus, quo priori loco ante *ὅτι μουσικώτερον* mente supplendum est *ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ*, vel *ἐπὶ τῷ μὲν* —, cujusque exempla habes apud Heusdium p. 76., quanquam nullum in illis adeo durum, ut complexivo isti *ἕκαςος* alterum statim membrum adhaerescat (*ἔλεγες ἐφ' ἑκάςῳ ἄτι μουσικώτερον*): non tamen hoc inquam moror, sed formam *ἕκαςος* loco legitimae *ἑκάτερος*. Verum de his utut statuas, dativum *τῷ ἀμείνονι* servandum dueo ob sollemnem praepositionis *ἐπί* cum dat. usum in formulis nuncupandi, ut *ὀνομάζειν, καλεῖν, λέγειν, εἰπεῖν ἐπὶ τινί*. Vid, Heind. ad Cratyl. 1. et 107. Sophist. 48. Contra in altera illa loci constitutione vereor ne linguae ratio poscat, *ἐφ' ἑκάςου ἔλεγες τὸ ἄμεινον ὅτι* —.

4 Vulgo *φανεῖται* et superius *συμβουλεύεις*. Tempora auctoritate codicum a Be. permutata. — Observent autem tirones anacoluthiam in oratione bimembri longiori admodum usitatam. *Αἰσχρὸν* —, *περὶ μὲν τούτων ἔχειν εἰπεῖν*: sequi debebat *τούτου δὲ περὶ οὗ*: sed tum perspicuitatis tum gravitatis gratia orationem pendentem ab *αἰσχρὸν* relinquit collocutor, novamque auspicatur per *οὐκ αἰσχύνει;*

Formam 2. pers. in *ει* praeter Cl. hic in priori *προσποιεῖ* dant Codd, Par. B C, in utroque Coisl. a prima manu: in *αἰσχύνει* Clark. solus.

Τούτου δὲ —. In oratione bimembri cujus priori parti posterior est opposita, quoties

12 γε. ΣΩ. Σκόπει δή, καὶ προθυμοῦ εἰπεῖν, πρὸς τί τείνει τὸ ἐν τῷ εἰρήνην τε ἄγειν ἄμεινον, καὶ τὸ ἐν τῷ πολεμεῖν οἷς δεῖ. ΑΛ. Ἀλλὰ σκοπῶν οὐ δύναμαι ἐννοῆσαι [1]. ΣΩ. Οὐδ' οἶσθα, ἐπειδὰν πόλεμον ποιώμεθα, τί [2] ἐγκαλοῦντες ἀλλήλοις πάθημα, ἐρχόμεθα ἐπὶ τὸ πολεμεῖν, καὶ ὅ,τι αὐτὸ ὀνομάζοντες ἐρχόμεθα; ΑΛ. Ἔγωγε, ὅτι ἐξαπατώμενοί τι,
b. ἢ βιαζόμενοι, ἢ ἀποστερούμενοι. ΣΩ. Ἔχε. πῶς ἔκαστα τούτων πάσχοντες; πειρῶ εἰπεῖν, τί διαφέρει τὸ ὧδε ἢ ὧδε. ΑΛ. Ἢ [3] τὸ ὧδε λέγεις, ὦ Σώκρατες, τὸ δικαίως ἢ ἀδίκως; ΣΩ. Αὐτὸ τοῦτο. ΑΛ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε διαφέρει ὅλον τε καὶ πᾶν. ΣΩ. Τί οὖν; Ἀθηναίοις σὺ πρὸς ποτέρους συμβουλεύσεις πολεμεῖν, τοὺς ἀδικοῦντας, ἢ τοὺς
c. τὰ δίκαια πράττοντας; ΑΛ. Δεινὸν τοῦτό γ' ἐρωτᾷς. εἰ γὰρ καὶ διανοεῖταί τις, ὡς δεῖ πρὸς τοὺς τὰ δίκαια πράττοντας πολεμεῖν [4], οὐκ ἂν ὁμολογήσειέ γε. ΣΩ. Οὐ γὰρ νόμιμον τοῦθ', ὡς ἔοικεν. ΑΛ. Οὐ δῆτα· οὐδέ γε καλὸν
13 δοκεῖ εἶναι. ΣΩ. Πρὸς ταῦτ' ἄρα [5] καὶ σὺ, τὸ δίκαιον, τοὺς λόγους ποιήσει; ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν, ὃ νῦν δὴ ἐγὼ ἠρώτων, βέλτιον πρὸς τὸ πολεμεῖν καὶ μὴ, καὶ οἷς δεῖ καὶ οἷς μὴ, καὶ ὁπότε καὶ μὴ [6], τὸ δικαιότερον
b. τυγχάνει ὄν; ἢ οὔ; ΑΛ. Φαίνεταί γε. ΣΩ. Πῶς οὖν, ὦ

ties haec et ipsa in protasin et apodosin distincta est, vocula *δέ*, ad pondus oppositionis augendum, in apodosi post demonstrativum repeti potest: de qua re uberius agam in Excursu ad Demosthenis Midianam proxime renovando.

1 Cl. Vat. Ven. *νοῆσαι*.

2 Ita Codd. opt. Vulgo *ὅ,τι*. — Mox iidem codd. et Proclus *εἰς τὸ πολεμεῖν*, quod recepit Be.

3 Vulg. *εἰ*: quod servant mss. omnes nisi quod in Coisl. *ἦ* superscriptum est.

4 Codd. Par. B C hoc verbum omittunt. Non male.

5 Steph. legendum censebat *τοῦτ' ἄρα*. Rectius Schleiermacher *τὸ δίκαιον* ut epexegesin vocis *ταῦτα* accepit. Conf. Men. 23.

6 *Καὶ μὴ* pro *καὶ ὁπότε μὴ*, quod ipsum reponendum censebat Wolfius, cum durior h. l. videretur ellipsis, maxime ob repetitum in praecedentibus *οἷς*. Sed brevitatis studio aliae etiam haud dissimiles omissiones, potissimum in particula *μή* admittuntur. Vid. Gramm. §. 138. IV, 3. — Quae autem vulgo inseritur ante *τὸ δίκ.* particula *ἤ*, eam Codd. longe plurimi omittunt. Carere potest ea sermo (vid. Ind. in *ἄλλο τι*), et molestissime sane, illa admissa, statim subjungeretur *ἢ οὔ*.

7 Hom.

φῶμε Ἀλκιβιάδη; πότερον σαυτὸν λέληθας, ὅτι οὐκ ἐπίσασαι τοῦτο; ἢ ἐμὲ ἔλαθες μανθάνων καὶ φοιτῶν εἰς διδασκάλου, ὅς σε ἐδίδασκε διαγιγνώσκειν τὸ δικαιότερόν τε καὶ ἀδικώτερον; καὶ τίς ἐστιν οὗτος; φράσον καὶ ἐμοί, ἵν' αὐτῷ φοιτητὴν προξενήσῃς καὶ ἐμέ. ΑΛ. Σκώπτεις, ὦ Σώκρατες. c. ΣΩ. Μὰ τὸν Φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σόν, ὃν ἐγὼ ἥκιστ' ἂν ἐπιορκήσαιμι [7]. ἀλλ' εἴπερ ἔχεις, εἰπὲ τίς ἐστι. ΑΛ. Τί δ' [8] εἰ μὴ ἔχω, οὐκ ἂν οἴει με ἄλλως εἰδέναι περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων; ΣΩ. Ναί, εἴγε εὕροις. ΑΛ. Ἀλλ' οὐκ ἂν εὑρεῖν με ἡγεῖ; ΣΩ. Καὶ μάλα γε, εἰ ζητήσαις [9]. ΑΛ. Εἶτα ζητῆσαι οὐκ ἂν οἴει με; ΣΩ. Ἔγωγε, εἰ οἰηθείης γε μὴ εἰδέναι. ΑΛ. Εἶτα οὐκ ἦν, ὅτε εἶχον οὕτω; ΣΩ. Κα- 14
λῶς λέγεις. ἔχεις οὖν εἰπεῖν τοῦτον τὸν χρόνον, ὅτε οὐκ ὤρου
p.110 εἰδέναι τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα; φέρε, πέρυσιν ἐζήτεις τε καὶ οὐκ ὤου εἰδέναι; ἢ ὤου; καὶ ταληθῆ ἀποκρίνου, ἵνα μὴ μάτην οἱ διάλογοι γίγνωνται. ΑΛ. Ἀλλ' ὤμην εἰδέναι. ΣΩ. Τρίτον δὲ ἔτος καὶ τέταρτον καὶ πέμπτον, οὐχ οὕτως; b. ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τόγε πρὸ τούτου παῖς ἦθα [1]. ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τότε μὲν τοίνυν εὖ οἶ-

7 Hom. Il. o, 39. (Ἴστω νῦν τόδε —)

Σὴ Θ' ἱερὴ κεφαλὴ καὶ νωΐτερον λέχος αὐτῶν
Κουρίδιον, τὸ μὲν οὔκ ἂν ἐγώ ποτε μᾶψ ὀμόσαιμι.

Eurip. Or. 1531.

Τὴν ἐμὴν ψυχὴν κατώμοσ', ἣν ἂν εὐορκοῖμ' ἐγώ.

Suidas: *Φίλιος Ζεὺς ὁ τὰ περὶ τὰς φιλίας ἐπισκοπῶν. Μένανδρος Ἀνδρογύνῳ· Μαρτύρομαι τὸν Φίλιον, ὦ Κράτων, Δία.* Plat. Euthyphr. p. 6. b. *ἀλλά μοι εἰπέ, πρὸς Φιλίου.*

Apud Proclum, certe in parte codicum ejus, legitur *Οὐ μὰ τὸν Φίλιον*: sed haec est grammatica explicatio: vid. Hoogev. 25, 9. p. 435.

8 Excerpsit hunc locum Stobaeus, Sermon. IX, p. 122. usque ad verba *μὴ εἰδέναι.*

9 Formam magis atticam ζητήσειας praebere Isidorum 5. Epist. 387. monebat Schneider.

1 Sic codd. optimi. Vulgo *προτοῦ*, quam formulam sunt qui doceant poni non posse nisi cum relatione ad praesens tempus (vid. Devar. p. 338.). Quod praeceptum ita laudo, si loco praesentis temporis significetur id tempus, ad quod spectat series orationis. Nam in *narratione* quoque usurpari *προτοῦ* de eo quod factum est *ante rei narratae tempus*, dubitari nequit. Thuc. 2, 15. Ἐπεὶ δὲ Θησεὺς ἐβασίλευσεν —, ἐς τὴν νῦν πόλιν — ξυνῴκισε πάντας, καὶ νομομένους τὰ ἑαυτῶν ἑκάστους, ἅπερ καὶ προτοῦ, ἠνάγκασε μιᾷ πόλει ταύτῃ χρῆσθαι. Sed quando in serie orationis praeteritum tempus memora-

c. δα ὅτι ᾧου εἰδέναι. ΑΛ. Πῶς εὖ οἶσθα; ΣΩ. Πολλάκις σου ἐν διδασκάλων ἤκουον παιδὸς ὄντος, καὶ ἀλλοθι, καὶ ὁπότε ἀσραγαλίζοις ἢ ἄλλην τινὰ παιδιὰν παίζοις, οὐχ ὡς ἀποροῦντος περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, ἀλλὰ μάλα μέγα καὶ θαῤῥαλέως λέγοντος περὶ ὅτου τύχοις τῶν παίδων, ὡς πονηρός τε καὶ ἄδικος εἴη, καὶ ὡς ἀδικοῖ [2]. ἢ οὐκ
d. ἀληθῆ λέγω; ΑΛ. Ἀλλὰ τί ἔμελλον ποιεῖν, ὦ Σώκρατες, ὁπότε τίς με ἀδικοῖ; ΣΩ. Σὺ δ' εἰ τύχοις ἀγνοῶν εἴτε ἀδικοῖο εἴτε μή, τότε λέγεις τί σε χρὴ ποιεῖν [3]; ΑΛ. Μὰ Δί' ἀλλ' οὐκ ἠγνόουν ἔγωγε, ἀλλὰ σαφῶς ἐγίγνωσκον, ὅτι

moratur, tunc de eo, quod ante illud etiam fuerit, formula *πρωτοῦ* non videtur adhiberi posse, nisi simul insit relatio ad praesens tempus, hoc est, nisi diserte simul significare quis velit nunc non amplius ita esse. Symp. init. p. 172. c. *ἀφ' οὗ δ' ἐγὼ Σωκράτει συνδιατρίβω — οὐδέπω τρία ἔτη ἐστίν. πρωτοῦ δὲ περιτρέχων ὅπη τύχοιμι — ἀθλιώτερος ἦν ὀτουοῦν, οὐχ ἧττον ἢ σὺ νῦν κ. τ. λ.* ubi manifesta est et data opera ad praesens tempus facta relatio: Phaedo. p. 96. c. d. Socrates suam, antequam rerum causas scrutari coeperit, simplicitatem ironice enarrans ait, *ἐγὼ γάρ, ἃ καὶ πρότερον σαφῶς ἠπιστάμην, τότε ὑπὸ ταύτης τῆς σκέψεως οὕτω σφόδρα ἐτυφλώθην, ὥστε ἀπέμαθον καὶ ταῦτα ἃ πρωτοῦ (sonst, ehedem) ᾤμην εἰδέναι —. τοῦτο γὰρ ᾤμην πρωτοῦ παντὶ δῆλον εἶναι ὅτι διὰ τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν (ὃ ἄνθρωπος αὐξάνεται) κ. τ. λ.* Jam talem ad praesens tempus relationem hic non habemus; nam hoc certe Socrates dicere non vult, Alcibiadem ante illud quidem tempus puerum fuisse, *nunc vero* non item: sed velut digitum intendens ait „atqui ante *illud* tempus puer eras"; hoc autem, nisi egregie fallor, nonnisi diserto consuetoque demonstrativo enuntiari poterat: quod cum optimi codd. praebeant, recte opinor nunc repositum est.

2 *Ἀδικεῖς* inclamatio erat in omni ludorum genere, cum collusorem quis circumveniret. Aristoph. Nub. 25. *Φίλων, ἀδικεῖς.*

3 Sic omnes omnino codd. quod sententiam praebet quam Ficinus reddidit ita: *Tu, si te ignorare contigerit, utrum inferatur injuria necne, tunc quaeris quid agere te oporteat?* h. e. „Num tu hoc ita dicis et quaeris, quid agere te oporteat, si nescias forte utrum injuria tibi inferatur necne?" Qua ratione, quod de illo tempore dixit Alcibiades, Socrates transfert in tempus indefinitum. Plenius: „Cum tu de te puero ita quaeris, num tu ita loqueris, ut in universum quaeras quid tibi, nescienti forte, utrum injuria afficiaris necne, faciendum sit?" Bekker vocem *τότε* interpungendo rettulit ad priora: sed tum videtur scribendum *τί σ' ἔχῃ*. Vulgatum olim *λέγοις* ex mera Stephani erat conjectura.

1 Sic

ἠδικούμην. ΣΩ. Ἦιου ἆρα ἐπίσασθαι καὶ παῖς ὤν; ὃς 15
ἔοικε, τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα. ΑΛ. Ἔγωγε· καὶ ἠπιςά-
μην γε. ΣΩ. Ἐν ὁποίῳ χρόνῳ ἔξευρών; οὐ γὰρ δήπου ἐν
ᾧ γε ᾤου εἰδέναι. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Πότε οὖν ἀγνοεῖν
ἡγοῦ, σκόπει. οὐ γὰρ εὑρήσεις τοῦτον τὸν χρόνον. ΑΛ.
Μὰ τὸν Δί', ὦ Σώκρατες, οὔκουν ἔχω γ' εἰπεῖν [1]. ΣΩ. b.
Εὑρὼν μὲν [2] ἆρα οὐκ οἶσθα αὐτά. ΑΛ. Οὐ πάνυ φαίνο-
μαι. ΣΩ. Ἀλλὰ μήν ἄρτι γε οὐδὲ μαθὼν ἔφησθα εἰδέναι.
εἰ δὲ μήτε εὗρες μήτε ἔμαθες, πῶς οἶσθα; καὶ πόθεν; ΑΛ.
Ἀλλ' ἴσως τοῦτό σοι οὐκ ὀρθῶς ἀπεκρινάμην, τὸ φάναι
εἰδέναι αὐτὸς ἐξευρών. τὸ δὲ ὧδέ πως εἶχεν [3]. ἔμαθον, c.
οἶμαι, καὶ ἐγὼ, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι. ΣΩ. Πάλιν εἰς τὸν
αὐτὸν ἥκομεν λόγον. παρὰ τοῦ; φράζε κἀμοί. ΑΛ. Παρὰ
τῶν πολλῶν. ΣΩ. Οὐκ εἰς σπουδαίους γε διδασκάλους κα-
ταφεύγεις, εἰς τοὺς πολλοὺς ἀναφέρων. ΑΛ. Τί δαί; οὐχ
ἱκανοὶ διδάξαι οὗτοι; ΣΩ. Οὔκουν τὰ πεττευτικά γε καὶ
τὰ μή [4], καίτοι φαυλότερα αὐτὰ οἶμαι τῶν δικαίων εἶναι. 16
τί δέ; σὺ οὐχ οὕτως οἶει; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Εἶτα τὰ μὲν
φαυλότερα οὐχ οἷοί τε διδάσκειν [1], τὰ δὲ σπουδαιότερα;
ΑΛ. Οἶμαι ἔγωγε. ἄλλα γοῦν πολλὰ οἶοίτ' εἰσὶ διδάσκειν
σπουδαιότερα τοῦ πεττεύειν. ΣΩ. Ποῖα ταῦτα; ΑΛ. Οἷον p.111 b.

1 Sic Be. e codd. Vulgo *Οὐκ ἔχω ἔγωγε εἰπεῖν.*

2 Cod. Ven. *Π* omittit *μέν*; male: eo enim opponitur verbum *εὑρών* sequenti *μαθών*. — Excerpsit hunc locum Stobaeus, (p. 122.) usque ad verba: *ἀναφέρων*.

3 Vulgo haec verba tanquam Socratis ita leguntur: *Τὸ δὲ πῶς εἶχεν;* Quod nos dedimus est quidem in solo cod. Coisl.-sed habuit in suo etiam Ficinus, qui posuit: *Id vero in hunc modum se habuit. Didici ipse* etc. Apud Proclum autem est, *τὸ δὲ οὕτω πως εἶχεν,* levi diversitate, qualia plura tanquam memoriter citantis ibi inveniuntur. Apparet autem quam facile *ὧδε* post *τὸ δὲ* excidere potuerit, quamque necessario sic interrogationis formam induerit oratio. Denique est aliquid insoliti, in isto *Τὸ δὲ* — sermonem inchoante: contra ad atticam consuetudinem optime incedit nostra lectio, quae latinis verbis ita reddenda est: *cum tamen ita res se habeat.* Vid. ad Meno. 38.

4 Ludus latrunculorum non multum dissimilis erat Schahiludio nostro, nec minus intelligentem prudentemque lusorem requirebat. V. Schneid. v. *πεσσός*, et Ruhnk. ad Tim. v. *πεττεία*.

1 Sic Be. e Ven. *ε* et e Proclo. Vulgo *οἷοι δ'*.

2 Vi-

καὶ τὸ ἐλληνίζειν παρὰ τούτων ἔγωγε ἔμαθον· καὶ οὐκ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν ἐμαυτοῦ διδάσκαλον, ἀλλ' εἰς τοὺς αὐτοὺς ἀναφέρω, οὓς σὺ φῂς οὐ σπουδαίους εἶναι διδασκάλους. ΣΩ. Ἀλλ' ὦ γενναῖε, τούτου μὲν ἀγαθοὶ διδάσκαλοι οἱ πολλοί, καὶ δικαίως ἐπαινοῖντ' ἂν αὐτῶν εἰς διδασκαλίαν [2]. ΑΛ. Τί δή; ΣΩ. Ὅτι ἔχουσι περὶ αὐτὰ, ἃ χρὴ τοὺς ἀγαθοὺς διδασκάλους ἔχειν. ΑΛ. Τί τοῦτο λέγεις; ΣΩ. Οὐκ οἶσθ', ὅτι χρὴ τοὺς μέλλοντας διδάσκειν ὁτιοῦν αὐτοὺς πρῶτον εἰδέναι; ἢ οὔ; ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Οὐκοῦν τοὺς εἰδότας ὁμολογεῖν τε ἀλλήλοις καὶ μὴ διαφέρεσθαι; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἐν οἷς δ' ἂν διαφέρωνται, ταῦτα φήσεις εἰδέναι αὐτούς; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Τούτων οὖν διδάσκαλοι πῶς [3]
17 ἂν εἶεν; ΑΛ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Τί οὖν; δοκοῦσί σοι διαφέρεσθαι οἱ πολλοί, ποῖόν ἐστι λίθος ἢ ξύλον; κἂν τινα ἐρωτᾷς, ἆρ' οὐ [1] ταυτὰ ὁμολογοῦσι, καὶ ἐπὶ ταυτὰ ὁρμῶσιν, ὅταν βούλωνται λαβεῖν λίθον ἢ ξύλον; ὡσαύτως καὶ

2 Vitiata haec esse nemo non videat. Quae ad dictionis Platonicae sanitatem redigere nobis videmur sic legendo: *δικαίως ἐπαινοίη γ' ἂν αὐτῶν τις διδασκαλίαν*. In quo presse sequimur litterarum vestigia, dum veram sententiam et loquendi usum restituimus. *WOLF*. Ingeniosa conjectura, cui tamen ideo non confido, quod mirum videtur, casu natam esse et sola litterarum permutatione legitimam verbi *ἐπαινεῖν* cum *εἰς* structuram, de qua et similibus aliis vid. Abresch. ad Thuc. p. 795. 796. Viger. IX, 2, 9. Cf. Heind. ad Lysid. 16. Add. hic 17. not. 3. Unicum autem in hoc loco offendiculum cum sit plurale *αὐτῶν* post sing. *τούτου*, parata quidem videri possit medela, ut reponatur singulare *αὐτοῦ*, plane ut in consimili loco infra §. 28., pro *τούτων* forma singularis auctoritate codicum nunc reposita est. Tamen magis equidem adducor ut hic quidem defendam hanc ipsam numerorum mutationem, praesertim in pronomine neutrius generis, quod utroque numero perinde fere usurpatur. Atque en tibi in sequentibus etiam *αὐτά*: (Procl. *αὐτό*) cui statim subjunctum, sed alio spectans, *ἅ* iterum respicitur a singulari *τοῦτο*. Et conf. supra §. 13. a. Quamvis itaque in ipso hoc loco nil sit quod ad mutandam vulgatam compellere nos debeat, non tamen silentio est praetermittendum, apud Proclum ita eum legi: *ἐπαινοῖτ' ἂν αὐτῶν ἡ διδασκαλία*. Quam scripturam, quae sane limpidissima fluit, praefert Schleiermacher, neglecta tamen voce *δικαίως*, cujus omissionis nulla apud Creuzerum mentio.

3 Stephano videtur particula *πως* enclitice efferenda, pro *τρόπον τινά*. Non male.

1 Clark. Vat. Ven. *ἆρ' οὖν*, recte fortasse: v. Men. 21. b. — Mox legendum *Ὡς δ' αὕτως*, V. Heind. ad Phaed. 116.

2 Jun-

πάνθ' ὅσα τοιαῦτα; σχεδὸν γάρ τι [2] μανθάνω, τὸ ἑλλη-
νίζειν ἐπίςασθαι ὅτι τοῦτο λέγεις. ἢ οὔ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ.
Οὐκοῦν εἰς μὲν ταῦτα [3], ὥσπερ εἴπομεν, ἀλλήλοις τε ὁμο- b.
λογοῦσι καὶ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἰδίᾳ· καὶ δημοσίᾳ αἱ πόλεις
πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀμφισβητοῦσιν, αἱ μὲν ταῦθ' αἱ δ' ἄλλα
φάσκουσαι; [4] ΑΛ. Οὐ γάρ. ΣΩ. Εἰκότως ἂν ἄρα τού-
των γε καὶ διδάσκαλοι εἶεν ἀγαθοί. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐ- c.
κοῦν εἰ μὲν βουλοίμεθα ποιῆσαί τινα περὶ αὐτῶν εἰδέναι,
ὀρθῶς ἂν αὐτὸν πέμποιμεν εἰς διδασκαλίαν τούτων τῶν
πολλῶν; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Τί δ' εἰ βουληθεῖμεν εἰδέ- d.
ναι μὴ μόνον ποῖοι ἄνθρωποί εἰσιν, ἢ ποῖοι ἵπποι, ἀλλὰ
καὶ τίνες αὐτῶν δρομικοί τε καὶ μὴ, ἆρα ἔτι οἱ πολλοὶ
τοῦτο ἱκανοὶ διδάξαι; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἱκανὸν δέ σοι
τεκμήριον ὅτι οὐκ ἐπίςανται, οὐδὲ κρήγυοι [5] διδάσκαλοί εἰσι
τούτων, ἐπειδὴ οὐδὲν ὁμολογοῦσιν ἑαυτοῖς περὶ αὐτῶν; ΑΛ.
Ἔμοιγε. ΣΩ. Τί δ' εἰ βουληθείημεν εἰδέναι μὴ μόνον ποῖοι e.
ἄνθρωποί εἰσιν, ἀλλ' ὁποῖοι ὑγιεινοὶ ἢ νοσώδεις, ἆρα ἱκα-
νοὶ ἂν ἡμῖν ἦσαν [6] διδάσκαλοι οἱ πολλοί; ΑΛ. Οὐ δῆτα.
ΣΩ. Ἦν δ' ἄν σοι τεκμήριον ὅτι μοχθηροί εἰσι τούτων δι-
δάσκαλοι, εἰ ἑώρας αὐτοὺς διαφερομένους; ΑΛ. Ἔμοιγε.
ΣΩ. Τί δὲ δὴ νῦν; περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων ἀνθρώ- 18

2 Jungendum σχεδόν. τι, quae usitatissima est formula pro simplici σχεδόν.

3 Praepos. εἰς hic valet κατά, *haec si spectas*. Conf. Sympos. 35. εἰς φρόνησιν.

4 Codicum scripturam ταῦθ' pro ταὐτά adoptavi cum Bekkero. — In seqq. βουλοίμεθα cum eodem scripsi e Clark. et Ven. pro soloeco βουλοίμεθ' ἄν.

5 Nota vocem, quae praeter h. l. apud Atticos prosae orationis scriptores vix occurrit, poëtis tantum et Ionicis scriptoribus, ut Hippocrati, usitata. Cf. Lexil. I, 10.

6 Boeckhius ad Plat. Legg. p. 104. s. legendum putabat εἴησαν propter optativum praegressum. Sed non semper hujusmodi sermonis duo membra ad amussim ita sibi respondent, qualiter in grammatica poni debent, quia utriusvis propositionis per se consideratae diversa interdum ab alterius est ratio. Ita hic εἰ βουληθείημεν dixit Socrates, quoniam fieri potest ut haec velit aliquis, sed ἦσαν ideo, ni fallor, quod nunquam idoneum ad talia docenda vulgus est. Ad tutandam autem hoc loco vulgatam hoc etiam non leve accedit argumentum, quod formae perrarae εἴησαν nonnisi ex Thucydide et Xenophonte pauca afferuntur exempla: v. Gramm. ampl. §. 108. Obs. 14. not.

πων καὶ πραγμάτων οἱ πολλοὶ δοκοῦσί σοι ὁμολογεῖν αὐ- p.112
τοὶ ἑαυτοῖς ἢ ἀλλήλοις [1]; ΑΛ. Ἧκιστα νὴ Δί', ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τί δαί; μᾶλλον περὶ αὐτῶν διαφέρεσθαι; ΑΛ.
b. Πολύ γε. ΣΩ. Οὔκουν οἶμαί γε πώποτέ σε ἰδεῖν οὐδ' ἀκοῦσαι σφόδρα οὕτω διαφερομένους ἀνθρώπους περὶ ὑγιεινῶν καὶ μὴ, ὥστε διὰ ταῦτα μάχεσθαί τε καὶ ἀποκτιννύναι
c. ἀλλήλους. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλὰ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων ἔγωγε οἶδ' ὅτι, καὶ εἰ μὴ ἑώρακας, ἀκήκοας γοῦν ἄλλων τε πολλῶν καὶ Ὁμήρου· καὶ Ὀδυσσείας γὰρ καὶ Ἰλιάδος ἀκήκοας [2]. ΑΛ. Πάντως δήπου, ὦ Σώκρα-
d. τες. ΣΩ. Οὐκοῦν ταῦτα ποιήματά ἐστι περὶ διαφορᾶς δικαίων τε καὶ ἀδίκων; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ αἱ μάχαι γε καὶ οἱ θάνατοι διὰ ταύτην τὴν διαφορὰν τοῖς τε Ἀχαιοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις Τρωσὶν ἐγένοντο [3], καὶ τοῖς μνηστῆρσι τοῖς τῆς Πηνελόπης καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ.
e. Οἶμαι δὲ καὶ τοῖς ἐν Τανάγρᾳ [4] Ἀθηναίων τε καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν ἀποθανοῦσι, καὶ τοῖς ὕστερον ἐν Κορωνείᾳ [5], ἐν οἷς καὶ ὁ σὸς πατὴρ Κλεινίας ἐτελεύτησεν,

1 Codd. opt. et plur. cum Ficino ἄλλοις. Sollemni permutatione nata est mendosa lectio hic et in Phaedro p. 237. c. ubi vid. Heind. Veram hic servarunt Par. H et Ven. Σ cum Proclo. Astius autem in defendenda utroque loco scriptura ἄλλοις operam ludens memor non erat illorum quae paulo ante hic leguntur 17. b. Qui cum hoc ἀλλήλοις jam comprehensum crederet altero ἑαυτοῖς, vellem explicasset, quinam sint ἄλλοι, a quibus diversa sentiant οἱ πολλοί.

2 Observa, *audisti*, non *legisti*.

3 V. Ind. ἄλλος.

4 Hoc bellum Atheniensium, apud Tanagram, adversus Lacedaemonios, pro libertate Boeotorum gestum, memorat Plato etiam in Menexeno p. 242. E quo Thucydides (1, 108.) lucem accipit. Monendum autem, duplicem pugnam fuisse ad Tanagram. In priori (quae Thucydidi tamen est posterior) Myronides hostibus devictis Tanagram expugnat et moenibus exuit; altera ad Oenophyta committitur. Vid. Wesseling. ad Diod. 11, 82. 83. *GOTTL.*

5 Pulsi sunt Athenienses ex Boeotia hoc Coroneensi proelio, decem circiter annos post Tanagrense gesto, ducente eos Tolmida; qui, Chaeronea expugnata, deinde apud Coroneam, a Boeotorum et Euboeensium exulibus, ductu et auspiciis Spartanorum, atrocissimo proelio victus est; ut auctor est Thucydides 1, 113. cum quo cf. Diod. 12, 6. et quos laudat Wesseling. Xenophon autem (Mem. 3, 5.) hanc calamitatem ad Lebadeam, quae propo

οὐδὲ περὶ ἑνὸς ἄλλου ἢ διαφορὰ ἢ περὶ τοῦ δικαίου τε καὶ ἀδίκου τοὺς θανάτους καὶ τὰς μάχας πεποίηκεν c. ἢ γάρ; ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Τούτους οὖν φῶμεν ἐπίστασθαι περὶ ὧν οὕτω σφόδρα διαφέρονται, ὥστε ἀμφισβητοῦντες ἀλλήλοις τὰ ἔσχατα σφᾶς αὐτοὺς ἐργάζονται; ΑΛ. Οὐ φαίνεταί γε. ΣΩ. Οὐκοῦν εἰς τοὺς τοιούτους διδασκάλους ἀναφέρεις, οὓς ὁμολογεῖς αὐτοὺς [1] μὴ εἰδέναι; ΑΛ. Ἔοικα. ΣΩ. Πῶς οὖν εἰκός σε εἰδέναι τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα, περὶ ὧν οὕτω πλανᾷ, καὶ οὔτε μαθὼν φαίνει παρ' οὐδενός, οὔτε αὐτὸς ἐξευρών; ΑΛ. Ἐκ μὲν ὧν οὐ λέγεις οὐκ εἰκός. ΣΩ. Ὁρᾷς αὖ τοῦθ' ὡς οὐ καλῶς εἶπες, ὦ Ἀλκιβιάδη. ΑΛ. Τὸ ποῖον; ΣΩ. Ὅτι ἐμὲ φῂς ταῦτα λέγειν

19

pe Coroneam inter Helicona et Chaeroneam sita est, accidisse scribit (v. Strab. 11, 285.). — Hoc etiam notandum videtur, praepositionem ἐν, nominibus locorum additam, τὴν περίχωρον significare. v. Duk. ad Thuc. 1, 100. GOTTL.

b Sic codd. Cl. Vat. Ven. quos non ideo optimos vocare solemus quod minus mendosi sint ceteris: nam eorum mendorum quae negligentia scribentium parere solet, permulta in his quoque offenduntur: sed quod antiquiores fere lectiones illi exhibent ac ratius tales quae arbitrio corrigentium debentur. Itaque hic quoque non dubitavimus lectionem, quae illorum auctoritate nititur, vulgatae οὐδὲ π. ε. ἄλλου διαφορὰν — πεποιηκέναι praeferre. Quippe hanc arbitror esse ejus, cui post illud οἶμαι sermo obliquus aptior videretur. Sed non minus bene habet rectus etiam, maxime in longiori a verbo οἶμαι intervallo. Accedit quod formula ἢ γάρ; recto fere sermoni subjicitur: sicut supra 14. b. Ἀλλὰ μὴν τό γε πρὸ τούτου παῖς ἦσθα. ἢ γάρ; sermoni obliquo, qualis esset, οἶμαί σε τότε γενέσθαι παῖδα, non item. Apud Proclum quidem perperam permixta est utraque lectio, διαφορὰ (sic sine articulo) — πεποιηκέναι: et confer eundem in commentario p. 274. lin. 4 — 10. — Ejusdem commentatoris autem majores etiam turbas aliquas memorabo: habet enim καὶ τοῖς ὕστερον ἐν Κορωνείᾳ συμβᾶσιν ὅτε καὶ ὁ υἱὸς πατρὶ —: quae cum reliqua oratione nullo modo coëunt: tum in seqq. τὰ ἔσχατα τῶν κακῶν ἐργάζονται omissis his σφᾶς αὐτούς, quo accusativo carere sermo non potest. Atque hujus farinae alia fere tacemus apud Creuzerum Bekkerumque cognoscenda.

In illo, οὐδὲ περὶ ἑνός, observent tirones, hanc loquendi formam cum majore vi negandi poni loco hujus περὶ οὐδενός, sicut sine praepositione οὐδὲ εἷς loco vulgaris οὐδείς. Atque sic etiam infra 41. e. οὐδ' ἂν ἑνί, et 37. c. μηδὲ ὑπὸ μιᾶς.

1 Coisl. et Ven. m. αὐτούς.

ΑΛ. Τί δαί; οὐ σὺ λέγεις, ὡς ἐγὼ οὐδὲν ἐπίσαμαι [2] περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων; ΣΩ. Οὐ μέντοι. ΑΛ. Ἀλλ' ἐγώ;
c. ΣΩ. Ναί. ΑΛ. Πῶς δή; ΣΩ. Ὧδε εἶσι. ἐάν σε ἔρωμαι τὸ ἓν καὶ τὰ δύο, πότερα πλείω ἐξὶ, φήσεις ὅτι τὰ δύο. ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Πόσῳ; ΑΛ. Ἑνί. ΣΩ. Πότερος οὖν ἡμῶν ὁ λέγων ὅτι τὰ δύο τοῦ ἑνὸς ἑνὶ πλείω; ΑΛ. Ἐγώ. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν ἠρώτων, σὺ δὲ ἀπεκρίνου; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Περὶ δὴ τούτων μῶν ἐγὼ φαίνομαι λέγων, ὁ ἐρωτῶν, p.113
d. ἢ σὺ, ὁ ἀποκρινόμενος; ΑΛ. Ἐγώ. ΣΩ. Τί δ', ἂν ἐγὼ μὲν ἔρωμαι ποῖα γράμματα Σωκράτους [3], σὺ δὲ εἴπῃς, πότερος ὁ λέγων; ΑΛ. Ἐγώ. ΣΩ. Ἴθι δὴ, ἑνὶ λόγῳ εἰπέ· ὅταν ἐρώτησίς τε καὶ ἀπόκρισις γίγνηται, πότερος ὁ λέγων, ὁ ἐρωτῶν ἢ ὁ ἀποκρινόμενος; ΑΛ. Ὁ ἀποκρινόμενος, ἔμοιγε
e. δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐκοῦν ἅρτι διαπαντὸς ἐγὼ μὲν ἦ [4] ὁ ἐρωτῶν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Σὺ δὲ ὁ ἀποκρινόμενος; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Τί οὖν; τὰ λεχθέντα πότερος ἡμῶν εἴρηκε; ΑΛ. Φαίνομαι μὲν, ὦ Σώκρατες, ἐκ τῶν ὡμολογημένων ἐγώ. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐλέχθη, ὅτι περὶ δικαίων καὶ ἀδίκων Ἀλκιβιάδης [1] ὁ καλὸς ὁ Κλεινίου οὐκ ἐπίσαιτο, οἷοιτο

2 Verissima haec scriptura tamen nonnisi in duobus reperta est codd. Ven. Ξ et Paris. H. Ceteri omnes vel *ἐγὼ οὐ συνεπίσαμαι* vel, in quibus optimi, *ἐγὼ συνεπίσαμαι*.

3 Vulgo *ἐρωτῶ καὶ ποῖα γ. Σ.* Ficinus cum scripserit ita, *quot sunt in Socrate litterae*, Schleiermacher inde et ex molesto illo *καί* conjecit legendum *πόσα καὶ ποῖα*. Quae emendatio tantum non certa jam olim visa est collato loco gemino in Xenoph. Mem. 4, 4, 7. *οἷον περὶ γραμμάτων, ἐάν τις ἔρηταί σε, πόσα καὶ ποῖα Σωκράτους ἐξίν*. Jam cum in codd. longe plurimis hodie repertum sit *ἐρῶ καὶ ποῖα*, manifestum est, vulgatam, quam praebent Coisl. et Ven. Ξ, hujus esse emendationem: et malam quidem illam: conjunctivum enim aoristi et sententiarum nexus requirit et proximum εἴπῃς. Itaque Bekker id saltem quod hinc et ex collatione loci Xenophontei certissimum fit, *ἔρωμαι ποῖα*, reposuit. Neque ego his non contentus esse volui. Quanquam fere persuasum mihi sit, veram scripturam *ἔρωμαι πόσα καὶ ποῖα γ.* bifariam jam olim mutilatam fuisse: *ἔρωμαι πόσα γ.*, quod in suo cod. habuit Ficinus, et *ἐρῶ καὶ ποῖα γ.*, quod est in ceteris.

4 Sic pro vulg. ἦν Be. ex mss.: quod nunc itaque exemplum accedit iis de quibus vid. Heind. ad Protag. 5. Choerob. ap. Bekk. in Ind. p. 1379. nos in Gramm. ampl. §. 108. p. 552. not. — Pro *διαπαντὸς* Cl. Vat. Ven. plene *διὰ παντὸς τοῦ λόγου*.

1 Cl. Vat. Ven. *ἐλέχθη περὶ δ. κ. ἀ. ὅτι Ἀλκιβ.*

2 Hip-

δὲ, καὶ μέλλοι εἰς ἐκκλησίαν ἐλθὼν συμβουλεύσειν Ἀθηναίοις περὶ ὧν οὐδὲν οἶδεν; οὐ ταῦτ' ἦν; ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Τὸ τοῦ Εὐριπίδου [2] ἄρα συμβαίνει, ὦ Ἀλκιβιάδη· σοῦ τάδε κινδυνεύεις, ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ, ἀκηκοέναι· οὐδ' ἐγώ εἰμι ὁ ταῦτα λέγων, ἀλλὰ σύ· ἐμὲ δὲ αἰτιᾷ μάτην. καὶ μέντοι καὶ εὖ λέγεις [3]. μανικὸν γὰρ ἐν νῷ ἔχεις ἐπιχείρημα, ἐπιχειρεῖν, ὦ βέλτιστε, διδάσκειν ἃ οὐκ οἶσθα, ἀμελήσας μανθάνειν. ΑΛ. Οἶμαι μέν, ὦ Σώκρατες, ὀλιγάκις Ἀθηναίους βουλεύεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, πότερα δικαιότερα ἢ ἀδικώτερα. τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα ἡγοῦνται δῆλα εἶναι. ἐάσαντες οὖν περὶ αὐτῶν σκοποῦσιν, ὁπότερα συνοίσει πράξασιν. οὐ γὰρ ταυτὰ, οἶμαι, ἐξὶ τά τε δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα· ἀλλὰ πολλοῖς δὴ ἐλυσιτέλησεν ἀδικήσασι μεγάλα ἀδικήματα, καὶ ἑτέροις γε, οἶμαι, δίκαια ἐργασαμένοις οὐ ξυνήνεγκε. ΣΩ. Τί οὖν; εἰ ὅτι μάλιστα ἕτερα μὲν τὰ δίκαια τυγχάνει ὄντα, ἕτερα δὲ τὰ συμφέροντα, οὔτι που [1]

2 Hippol. v. 352. *Σοῦ τάδ', οὐκ ἐμοῦ κλύεις.* Quae verba infra quoque §. 23. in animo habet, cum, dicit, *καὶ ἂν μὴ αὐτὸς σὺ σαυτοῦ ἀκούσῃς — ἄλλῳ λέγοντι μὴ πιστεύσῃς.*

3 Verba haec sic scripta, *Καὶ μέντοι εὖ λέγεις*, Alcibiadi vulgo tribuuntur. Alterum *καί* Be. auctoritate codd. optimorum et Procli addidit. Sed apponenda sunt verba Olympiodori ad h. l., quibus duorum Neo-Platonicorum interpretum de eodem sententias memorat. *Τὸ εὖ λέγεις ὁ μὲν Δημόκριτος ἐπίκλην Χνᾶ, διότι μετρούμενον τὸ ὄνομα αὐτοῦ χνα΄* (651) *ποιεῖ, ὡς ἀπὸ Σωκράτους ἐκδέχεται, ὁ δὲ Δαμάσκιος ὡς ἀπὸ Ἀλκιβιάδου. καὶ ἄμεινον τὸ δεύτερον.* (Damascius satis notus: vid. Fabr. to. 13. p. 784.: de Democrito, Longini aequali, vid. Creuzer. Prooem. ad Procl. p. XIV.) Priorem rationem solam, alterius ut videtur prorsus ignarus, sequitur Proclus his verbis (p. 293.): *προσκείμενον δὲ τούτοις καὶ τὸ εὖ λέγεις μίγνυσι τὸν ἔπαινον ἐμμελῶς τῷ ψόγῳ.* Et sic Ficinus: *neque ego haec, sed tu dixisti: me autem frustra accusas. Et profecto bene dicis. Furiosum enim* etc. Veram autem esse hanc rationem de eo semel monitus nemo opinor dubitabit. Nam assensum alterius neque particulae *καὶ μέντοι* recte inducunt, neque quae sequuntur *μανικὸν γὰρ κ. τ. ε.* huic respondent. Contra perquam facete hoc Alcibiadis de se ipso judicium primum laudat Socrates, dein probat etiam. *Καὶ μέντοι* autem idem esse quod alias *καὶ μήν* docebit illud *Οὐ μέντοι ἀλλὰ* (vid. Ind.) quod eodem sensu, quo *Οὐ μὴν ἀλλά* usurpatur. Alterum autem *καί* ita intelligendum est: „Tu hoc dicis, non ego: et profecto *recte quoque* dicis."

1 V. Ind. in *οὔτι.*

αὖ σὺ οἴει ταῦτα εἰδέναι ἃ συμφέρει τοῖς ἀνθρώποις, καὶ
δι' ὅτι; ΑΛ. Τί γὰρ κωλύει, ὦ Σώκρατες; εἰ μή με αὖ
b ἐρήσει, παρ' ὅτου ἔμαθον, ἢ ὅπως αὐτὸς εὗρον. ΣΩ. Οἷον
τοῦτο ποιεῖς. εἴ τι μὴ ὀρθῶς λέγεις, τυγχάνει δὲ δυνατὸν ὂν
ἀποδεῖξαι δι' οὗπερ καὶ τὸ πρότερον λόγου, οἴει δὴ καινὰ
ἅττα δεῖν ἀκούειν ἀποδείξεις τε ἑτέρας, ὡς τῶν προτέρων
οἷον σκευαρίων κατατετριμμένων, καὶ οὐκέτ' ἂν αὐ αὐτὰ
ἀμπίσχοιο, εἰ μή τίς σοι τεκμήριον καθαρὸν καὶ ἄχραντον
c οἴσει [2]; ἐγὼ δὲ χαίρειν ἐάσας τὰς σὰς προδρομὰς [3] τοῦ p. 114
λόγου, οὐδὲν ἧττον ἐρήσομαι πόθεν μαθὼν αὖ τὰ συμφέ-
ροντα ἐπίσασαι [4], καὶ ὅστις ἐστὶν ὁ διδάσκαλος, καὶ πάντα
ἐκεῖνα τὰ πρότερον ἐρωτῶ μιᾷ ἐρωτήσει. ἀλλὰ γὰρ δῆλον
ὡς εἰς ταυτὸν ἥξεις, καὶ οὐχ ἕξεις ἀποδεῖξαι, οὔθ' ὡς ἔξευ-
22 ρὼν οἶσθα τὰ συμφέροντα, οὔθ' ὡς μαθών. ἐπειδὴ δὲ τρυ-
φᾷς, καὶ οὐκέτ' ἂν ἡδέως τοῦ αὐτοῦ γεύσαιο λόγου, τοῦτο [1]
μὲν ἐῶ χαίρειν, εἴτε οἶσθα, εἴτε μή, τὰ Ἀθηναίοις συμφέ-
ροντα· πότερον δὲ ταυτά ἐστι δίκαιά τε καὶ συμφέροντα, ἢ

2 De voce τὰ σκευάρια ad apparatum vestiarium hic spectante egi in indice. Lepor autem orationis in eo est quod ob illam comparationem ipsi τεκμηρίῳ omnia junguntur quae ad vestimentum spectant. Jam etsi recte et facete hoc fieret; tamen praeferendam nunc duco rationem Astii qui e Ficini translatione, *quibus quidem tu non amplius induaris, nisi quis aliud quiddam purum immaculatumque afferat*, recte colligit, eum in suo cod. vocem τεκμήριον non habuisse, eamque ut glossema ejiciendam censet. Non tamen, quae illius est sententia, σκευάριον intelligendum puto, quod e grammatica ratione ne fieri quidem recte potest. Sed sicut in superioribus plurale neutrum sine substantivo positum est, καινὰ ἅττα ἀποδείξεις τε ἑτέρας, pronomenque, quod refertur ad intercedentia haec, ὡς τῶν προτέρων κατατετριμμένων, iterum neutro genere prolatum est, αὐτά; ita haec etiam καθαρὸν καὶ ἄχραντον recte sine substantivo inferuntur; immo elegantius hoc pacto verba ad vestimentum spectantia (ἀμπίσχοιο, καθαρόν, ἄχραντον) velut in medio suspensa sunt, quam si aut τεκμήριον aut σκευάριον (nam hoc quoque fuerunt qui reponere vellent) diserte iis additum esset.

3 Schol. *Προδρομή ἐστιν ὅταν ἐν πολέμῳ καταλάβῃ τις φρούριον, ἐξ οὗ δύναται ἀσφαλῶς πολεμεῖν.*

4 Codd. Vind. et Par. C *ἐπίσαι*, unde per correctionem natum quod habent Veneti ΞΣ *ἐπίσαιο*. Sed illud est *ἐπίσᾳ*, de qua forma vid. ad Soph. Philoct. 798.

1 Cl. Vat. Ven. *τοῦτον*, minus bene. *τοῦτο* spectat ad sequentia.

ἕτερα, τί οὐκ ἀπέδειξας [2]; εἰ μὲν βούλει, ἐρωτῶν με, ὥσπερ ἐγὼ σέ· εἰ δὲ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σεαυτοῦ λόγῳ διέξελθε. ΑΛ. Ἀλλ' οὐκ οἶδα, εἰ οἷός τ' ἂν εἴην, ὦ Σώκρατες, πρὸς σὲ διελθεῖν. ΣΩ. Ἀλλ', ὠγαθὲ, ἐμὲ ἐκκλησίαν τόμισον καὶ δῆμον· καὶ ἐκεῖ τοί σε δήσει ἕνα ἕκαστον πείθειν [3]. ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦ αὐτοῦ ἕνα τε οἵόντε εἶναι κατὰ μόνας πείθειν καὶ ξυμπάλλους, περὶ ὧν ἂν εἰδῇ; ὥσπερ ὁ γραμματιστὴς ἕνα τε που πείθει περὶ γραμμάταν καὶ πολλούς. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἆρ' οὖν [4] καὶ περὶ ἀριθμοῦ ὁ αὐτὸς ἕνα τε καὶ πολλοὺς πείσει; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὗτος δ' ἔσαι ὁ εἰδὼς, ὁ ἀριθμητικός; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ σὺ ἅπερ καὶ πολλοὺς οἷός τε πείθειν εἶ, ταῦτα καὶ ἕνα; ΑΛ. Εἰκός γε. ΣΩ. Ἔχει δὲ ταῦτα δηλονότι ἃ οἶσθα; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν τοσοῦτον μόνον διαφέρει τοῦ ἐν τῷ δήμῳ ῥήτορος ὁ ἐν τῇ τοιᾷδε ξυνουσίᾳ, ὅτι ὁ μὲν ἀθρόους πείθει τὰ αὐτὰ [1], ὁ δὲ καθ' ἕνα; ΑΛ. Κινδυνεύει. ΣΩ. Ἴθι νῦν, ἐπειδὴ τοῦ αὐτοῦ φαίνεται πολλούς τε καὶ ἕνα πείθειν, ἐν ἐμοὶ ἐμμελέτησον [2] καὶ ἐπιχείρησον ἐπιδεῖξαι, ὡς τὸ δίκαιον ἐνίοτε οὐ ξυμφέρει. ΑΛ. Ὕβρισής εἶ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Νῦν γοῦν ὑφ' ὕβρεως μέλλω σε πείθειν τἀναντία οἷς σὺ ἐμὲ οὐκ ἐθέλεις. ΑΛ. Λέγε δή. ΣΩ. Ἀποκρίνου μόνον τὰ ἐρωτώμενα. ΑΛ. Μὴ ἀλλὰ σὺ αὐτὸς λέγε. ΣΩ. Τί δαί [2]; οὐχ ὅτι μάλιστα βούλει πεισθῆναι; ΑΛ. Πάντως δήπου. ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ λέγεις ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει, μάλις' ἂν εἴης πεπεισμένος. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Ἀποκρίνου δή [3]. καὶ ἂν μὴ αὐτὸς σὺ σαυτοῦ

2 H. e. hoc mihi demonstrato; v. ad Men. 30. not. 6. — Mox ad εἰ δέ vid. Ind. in Εἰ.

3 Schleiermacher emendandum censet ἓν ἕκαστον; quoniam turbatur sane aliquantum oppositio, vocabulo ἕνα et hic, ubi de *omnibus*, et mox, ubi de *uno*, usurpato. Mihi tamen hac observatione ipse scriptor emendari videtur, qui negligentius hic ἕνα ἕκαστον posuit pro ἅπαντας.

4 Cum Be. optimos sequendos putavi: quanquam vulgatum Ἆρ' οὐ probum etiam est: vid. ad Men. 21. not. 4.

5 Sic codd. optimi; alii ταυτά. Male vulgo ταῦτα.

1 Vid. Excursum ad h. dial. priorem.

2 Hanc formam hic praebent Vind. Veneti ΣΣ, al. Nam Cl. Vat. cet. dant τί δ' οὐχ —.

3 Hic locus est ap. Stob. p. 122. usque ad συμφέροντά ἐστιν.

ἀκούσῃς [4] ὅτι τὰ δίκαια συμφέροντά ἐστιν, ἄλλῳ γε λέγοντι μὴ πιστεύσῃς. ΑΛ. Οὔ τοι. ἀλλ' ἀποκριτέον. καὶ γὰρ οὐ-
d. δὲν οἶμαι βλαβήσεσθαι. ΣΩ. Μαντικὸς γὰρ εἶ. καί μοι λέγε· τῶν δικαίων φῂς ἔνια μὲν συμφέρειν, ἔνια δ' οὔ. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τί δαί; τὰ μὲν καλὰ αὐτῶν εἶναι, τὰ δ' οὔ; ΑΛ. Πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς; ΣΩ. Εἴ τις ἤδη σοι ἔδοξεν αἰ-
e. σχρὰ μὲν δίκαια δὲ πράττειν; ΑΛ. Οὐκ ἔμοιγε. ΣΩ. Ἀλλὰ πάντα τὰ δίκαια καὶ καλά; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τί δ' αὖ τὰ καλὰ πότερον πάντα ἀγαθά, ἢ τὰ μέν, τὰ δ' οὔ; ΑΛ. Οἶμαι [5] ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἔνια τῶν καλῶν κακὰ εἶναι.
24 ΣΩ. [1]Ἢ καὶ αἰσχρὰ ἀγαθά; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. [2]Ἆρα λέγεις τὰ τοιάδε; οἷον, πολλοὶ ἐν πολέμῳ βοηθήσαντες ἑταίρῳ ἢ οἰκείῳ τραύματά τε [1] ἔλαβον καὶ ἀπέθανον· οἱ δ' οὐ βοηθήσαντες, δέον, ὑγιεῖς ἀπῆλθον. ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ.
b. Οὐκοῦν τὴν τοιαύτην βοήθειαν καλὴν μὲν λέγεις κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ σῶσαι οὓς ἔδει· τοῦτο δ' ἐστὶν ἀνδρία, ἢ οὔ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Κακὴν δέ γε κατὰ τοὺς θανάτους τε καὶ τὰ ἕλκη. ἢ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. [3]Ἆρ' οὖν οὐκ ἄλλο μὲν ἡ ἀνδρία, ἄλλο δὲ ὁ θάνατος; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκ ἄρα κατὰ ταυτόν γέ ἐστι καλὸν καὶ κακὸν τὸ τοῖς φίλοις
c. βοηθεῖν. ΑΛ. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. [4]Ὅρα τοίνυν εἰ, ἢ γε καλόν, καὶ ἀγαθόν, ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα· κατὰ τὴν ἀνδρίαν γὰρ ὡμολόγεις καλὸν εἶναι τὴν βοήθειαν. τοῦτ' οὖν αὐτὸ σκόπει, τὴν ἀνδρίαν, ἀγαθὸν ἢ κακόν; ὧδε δὲ σκόπει· σὺ

p.115

ἐστιν. [3]Ἔοικε (§. 26.). Quae ibi variant lectiones, de iis si veriores vel saltem alicujus momenti sunt, ad ipsa loca monebimus, ceteras hic apponere placet. 23. c. pro οἶμαι — οἶμαι. 24. c. in ὅρα τοίνυν εἰ ἢ, vocula εἰ omissa; pro ὡμολόγεις — ὁμολογεῖς. 25. c. d. pro *Ναί. Τὴν ἄρα —, Πάνυ γε. T. α.* 26. a. pro οὐκοῦν εὐδαίμονες — ο. ἡ εὐδαιμονία· pro Τὸ εὖ ἄρα π. — Τὸ γοῦν καλῶς π.

4 Vid. ad 20. not. 1. — Nurnberger e cod. Ven. diserte enotavit σαυτοῦ ἀκούσῃς omisso σύ: quod non displicebat. Sed nunc in Bekkeri schedis invenio, non σύ sed σαυτοῦ omitti in Ven. *II* (quem eundem esse codicem certum est) et in Vat. Ejusque rei fidem facit quod eadem omissio ex Clarkiano quoque enotata est. Itaque nihil hic mutandum.

5 Cl. Vat. Ven. οἴομαι.

1 Vocula τε e Stob. inserta: nam sine illa sermo esset de iis qui *vulnerati moriuntur:* res autem poscit id, quod plenius etiam enuntiari poterat per ἄλλοι — ἄλλοι καὶ —.

2 Sic

πότερ᾽ ἂν δέξαιό σοι εἶναι; ἀγαθὰ ἢ κακά; ΑΛ. Ἀγαθά. ΣΩ. Οὐκοῦν τὰ μέγιστα μάλιστα [2]· καὶ ἥκιστα τῶν τοιούτων δέξαι᾽ ἂν ἑρέσθαι; ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Πῶς d. οὖν λέγεις περὶ ἀνδρίας; ἐπὶ πόσῳ ἂν αὐτοῦ [3] δέξαιο ἑρέσθαι; ΑΛ. Οὐδὲ ζῆν ἂν ἐγὼ δεξαίμην δειλὸς ὤν. ΣΩ. Ἔσχατον ἄρα κακῶν εἶναί σοι δοκεῖ [4] ἡ δειλία. ΑΛ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Ἐξίσου τῷ τεθνάναι, ὡς ἔοικε. ΑΛ. Φημί. ΣΩ. Οὐκοῦν θανάτῳ τε καὶ δειλίᾳ ἐναντιώτατον [5] ζωὴ καὶ ἀν- 25 δρία; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ τὰ μὲν μάλις᾽ ἂν εἶναι βούλοιό σοι, τὰ δὲ ἥκιστα; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἆρ᾽ ὅτι τὰ μὲν ἄριστα ἡγεῖ, τὰ δὲ κάκιστα; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἐν τοῖς ἀρίστοις ἄρα σὺ ἡγεῖ ἀνδρίαν εἶναι, κἂν τοῖς κακίστοις θάνατον; ΑΛ. Ἔγωγε [6]. ΣΩ. Τὸ ἄρα βοηθεῖν ἐν πολέμῳ τοῖς φίλοις, b. ᾗ μὲν καλὸν κατ᾽ ἀγαθοῦ πρᾶξιν τὴν τῆς ἀνδρίας, καλὸν αὐτὸ προσεῖπας. ΑΛ. Φαίνομαί γε. ΣΩ. Κατὰ δέ γε κακοῦ πρᾶξιν τὴν τοῦ θανάτου, κακόν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐ- c. κοῦν ὧδε δίκαιον προσαγορεύειν ἑκάστην τῶν πράξεων; εἴπερ ᾗ κακὸν ἀπεργάζεται κακὴν καλεῖς, καὶ ᾗ ἀγαθὸν ἀγα- p.116 θὴν κλητέον. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Ἆρ᾽ οὖν καὶ ᾗ ἀγαθόν, καλόν· ᾗ δὲ κακόν, αἰσχρόν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὴν d. ἄρα ἐν τῷ πολέμῳ τοῖς φίλοις βοήθειαν λέγων καλὴν μὲν εἶναι, κακὴν δέ, οὐδαμῶς [7] οὐδὲν διαφερόντως λέγεις ἢ εἰ προσεῖπες [8] αὐτὴν ἀγαθὴν μέν, κακὴν δέ. ΑΛ. Ἀληθῆ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα τῶν κα-

2 Sic Be. e mss. et e Fic. In vulg. *μάλιςα* tanquam Alcibiadis affirmatio scriptum.

3 Nota neutrum respiciens proxime praegressum *ἀνδρίας*. V. ad Men. 12. not. 9.

4 Ita tres optimi. Vulgo: *Ἔσχατον ἄρα σοι κακὸν εἶναι δοκεῖ.*

5 Sic Be. ex omnibus praeter Paris. E, qui habet vulgatum *ἐναντιώτατα*, melius quidem illud, sed de correctione suspectum.

6 Verba haec, *Ἐν τοῖς — Ἔγωγε*, e Stob. inserta sunt. Genuina haec quin sint, dubitari nequit, tum quia non apparet quomodo in Stobaeum irrepserint; tum quia optime inserviunt argumentationi. Fortitudo enim et mors e superioribus quattuor potissimum secernenda erant, quoniam duobus his solis statim usurus erat Socrates. Merae autem omissionis hoc quoque est indicium quod in Cl. Vat. Ven. non *Πάνυ γε* servatum est, sed inferius illud *Ἔγωγε*, quo minus recte respondetur illis *Ἆρ᾽ ὅτι*.

7 Haec vox inserta e Stob.

8 Sic tres optimi et Procl. Vulg. *προεῖπες*.

λῶν, καθόσον καλὸν, κακόν· οὐδὲ τῶν αἰσχρῶν, καθόσον αἰ-
26 σχρὸν ἀγαθόν. ΑΛ. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν καὶ ἄδε σκέψαι, ὅστις καλῶς πράττει, οὐχὶ καὶ εὖ πράττει; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οἱ δ' εὖ πράττοντες οὐκ εὐδαίμονες; ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Οὐκοῦν εὐδαίμονες δι' ἀγαθῶν κτῆσιν; ΑΛ. Μάλιστα. ΣΩ. Κτῶνται δὲ ταῦτα τῷ εὖ καὶ καλῶς πράττειν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὸ εὖ ἄρα πράττειν ἀγαθόν; ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Οὐκοῦν καλὸν ἡ εὐπραb. γία; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ταυτὸν ἄρα ἐφάνη ἡμῖν πάλιν αὖ καλόν τε καὶ ἀγαθόν. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ὅ,τι ἂν ἄρα εὕρωμεν καλὸν, καὶ ἀγαθὸν εὑρήσομεν ἔκ γε τούτου τοῦ λόc. γου. ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Τί δέ; τὰ ἀγαθὰ συμφέρει, ἢ οὔ; ΑΛ. Συμφέρει. ΣΩ. Μνημονεύεις οὖν περὶ τῶν δικαίων πῶς ὡμολογήσαμεν; ΑΛ. Οἶμαί γε τοὺς τὰ δίκαια πράττοντας ἀναγκαῖον εἶναι καλὰ πράττειν. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τοὺς τὰ καλὰ ἀγαθά; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὰ δὲ ἀγαθὰ συμφέρειν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὰ δίκαια ἄρα, ὦ Ἀλκιβιάδη, συμφέροντά ἐστιν; ΑΛ. Ἔοικε. ΣΩ. Τί οὖν; ταῦτα οὐ σὺ ὁ λέγων, ἐγὼ δὲ ὁ ἐρωτῶν; ΑΛ. Φαίνομαι, ὡς ἔοιd. κα. ΣΩ. Εἰ οὖν τις ἀνίσαται ξυμβουλεύσων εἴτε Ἀθηναίοις, εἴτε Πεπαρηθίοις [1], οἰόμενος γιγνώσκειν τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα, φήσει δὲ εἶναι [2] τὰ δίκαια κακὰ ἐνίοτε, ἄλλο τι ἢ καταγελώης ἄν αὐτοῦ; ἐπειδήπερ τυγχάνεις καὶ σὺ λέγων,
27 ὅτι ταυτά ἐστι δίκαιά τε καὶ ξυμφέροντα; ΑΛ. Ἀλλὰ μὰ τοὺς θεούς, ὦ Σώκρατες, οὐκ οἶδα ἔγωγε οὐδ' ὅ,τι λέγω, ἀλλ' ἀτεχνῶς ἔοικα ἀτόπως ἔχοντι. τοτὲ μὲν γάρ μοι ἕτερα δοκεῖ, σοῦ ἐρωτῶντος, τοτὲ δὲ ἄλλα. ΕΩ. Εἶτα τοῦτο, ὦ φίλε, ἀγνοεῖς τὰ πάθημα τί ἐστι; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ.

1. Peparethus insula fuit vini oleique praestantissimi ferax inter Cycladas; civitas ignobilis, et ob id ipsum hic Athenis opposita.

2 Servavit Be. scripturam εἰδέναι, quam Ficinus quoque sequitur (*dicatque scire se, justa interdum esse mala*). Me adoptatae lectionis εἶναι, quae est in tribus optimis, nondum paenitet. Tum haereas in fut. φήσει, pro quo vel reponendum putes φησὶ, ut respondeat praegresso ἀνίσαται, vel, quae Schneideri est sententia, utrumque verbum mutandum ita: ἀνίσαιτο — φήσειε. Sed sunt talia fortasse negligentiae non condemnandae. Temporum certe haec consecutio, εἰ φήσει (in hypothesi) — καταγελώης ἄν, alibi quoque occurrit: v. supra 21. b. (οἴεσθαι) Heind. ad Phaedo. 129. extr. Sed cf. etiam Alc. II. 11, a.

1 Sex

Οἶει ἄν οὖν, εἴ τις ἐρωτῴη σε, δύο ὀφθαλμοὺς ἢ τρεῖς b.
ἔχεις; καὶ δύο χεῖρας ἢ τέτταρας; ἢ ἄλλο τι τῶν τοιού-
των, τοτὲ μὲν ἕτερα ἂν ἀποκρίνασθαι, τοτὲ δὲ ἄλλα, ἢ ἀεὶ
τὰ αὐτά; ΑΛ. Δέδοικα μὲν ἔγωγε ἤδη περὶ ἐμαυτοῦ, οἶ-
p.115 μαι μέντοι, τὰ αὐτά. ΣΩ. Οὐκοῦν ὅτι οἶσθα [1], τοῦτ' αἴ-
τιον; ΑΛ. Οἶμαι ἔγωγε. ΣΩ. Περὶ ὧν ἄρα ἄκων τἀναν- c.
τία ἀποκρίνει, δῆλον ὅτι περὶ τούτων οὐκ οἶσθα. ΑΛ.
Εἰκός γε. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων,
καὶ καλῶν καὶ αἰσχρῶν, καὶ κακῶν καὶ ἀγαθῶν, καὶ συμφε-
ρόντων καὶ μὴ ἀποκρινόμενος φῂς πλανᾶσθαι [2]; εἶτα οὐ
δῆλον, ὅτι διὰ τὸ μὴ εἰδέναι περὶ αὐτῶν, διὰ ταῦτα πλανᾷ;
ΑΛ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Ἆρ' [3] οὖν οὕτω καὶ ἔχει [3]; ἐπειδάν τίς 28
τι μὴ εἰδῇ, ἀναγκαῖον περὶ τούτων [4] πλανᾶσθαι τὴν ψυ-
χήν; ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Τί οὖν; οἶσθα ὁντινα
τρόπον ἀναβήσει εἰς τὸν οὐρανόν; ΑΛ. Μὰ Δί' [5] οὐκ
ἔγωγε. ΣΩ. Ἦ καὶ πλανᾶταί σου ἡ δόξα [5] περὶ ταῦτα; b.
ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Τὸ δ' αἴτιον οἶσθα, ἢ ἐγὼ φράσω [6];
ΑΛ. Φράσον. ΣΩ. Ὅτι, ὦ φίλε, οὐκ οἶει αὐτὸ ἐπίστασθαι,
οὐκ ἐπιστάμενος. ΑΛ. Πῶς αὖ τοῦτο λέγεις; ΣΩ. Ὅρα c.
καὶ σὺ κοινῇ, ἃ μὴ ἐπίστασαι, γιγνώσκεις δὲ ὅτι οὐκ ἐπίστα-
σαι, πλανᾷ περὶ τὰ τοιαῦτα; ὥσπερ περὶ ὄψου σκευασίας
οἶσθα δήπου ὅτι οὐκ οἶσθα. ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Πότε-

1 Sex codd. et in his optimi, οἰσθας: quanquam Clark. cum duobus punctis super ultimo σ, quae tamen videntur esse ab aliquo qui putiori Atticismo timeret. Vid. Moer. et Piers. p. 283. Certe τῶν κοινῶν nunquam fuit haec forma; ut non facile dicas quomodo irrepserit. Sane sexcenties in Platone occurrit οἶσθα sine hac varietate. Sed ob id ipsum quod toties sine vi sermoni haec vox inseritur, si quando significantius usurparetur, ponderosius etiam prolatam fuisse non inepte suspiceris.

2 Omittitur vulgo interrogationis nota; male: nam si citra interrogationem haec intelligenda essent, dicendum esset οὐκοῦν valere *jam vero*, contra ingenium linguae.

3 Legendum censeo καὶ ἀεὶ ἔχει. Distinguenda enim nunc sunt haec duo, cum quis aliquid se ignorare *scit*, et cum *nescit*. SCHLEIERM.

4 Codd. longe plurimi περὶ τούτου· vid. ad §. 16. Sed vera videtur Schneideri emendatio περὶ τοῦτο; nam etiam in seqq. ubique πλανᾶσθαι περί τι.

5 Vid. Ind. Lat. *Genitivus*.

6 Cl. Vat. Ven. omittunt ἐγώ. — Ad φράσω vid. Gramm. §. 126. Obs. 7.

ρον οὖν αὐτὸς περὶ ταῦτα δοξάζεις ὅπως χρὴ σκευάζειν, καὶ
d. πλανᾷ, ἢ τῷ ἐπισαμένῳ ἐπιτρέπεις; ΑΛ. Οὕτω. ΣΩ. Τί
δ', εἰ ἐν νηῒ πλέοις, ἆρα δοξάζοις ἂν πότερον χρὴ τὸν οἰ-
ακα εἴσω ἄγειν ἢ ἔξω, καὶ ἅτε οὐκ εἰδὼς πλανῷο ἄν, ἢ τῷ
κυβερνήτῃ ἐπιτρέψας ἂν ἡσυχίαν ἄγοις; ΑΛ. Τῷ κυβερ-
νήτῃ. ΣΩ. Οὐκ ἄρα περὶ ἃ μὴ οἶσθα πλανᾷ, ἅπερ εἰδῆς
29 ὅτι οὐκ οἶσθα; ΑΛ. Οὐκ ἔοικα. ΣΩ. Ἐννοεῖς οὖν, ὅτι
καὶ τὰ ἁμαρτήματα ἐν τῇ πράξει διὰ ταύτην τὴν ἄγνοιάν
ἔχει, τὴν τοῦ μὴ εἰδότα οἴεσθαι εἰδέναι. ΑΛ. Πῶς αὖ λέ-
γεις τοῦτο; ΣΩ. Τότε που ἐπιχειροῦμεν πράττειν, ὅταν
οἰώμεθα εἰδέναι ὅ,τι πράττομεν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ὅταν
δέ γέ πού τινες μὴ οἴωνται εἰδέναι, ἄλλοις παραδιδόασι.
b. ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Οὐκοῦν οἱ τοιοῦτοι τῶν μὴ εἰδό-
των ἀναμάρτητοι ζῶσι διὰ τὸ ἄλλοις περὶ αὐτῶν ἐπιτρέ-
πειν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τίνες οὖν οἱ ἁμαρτάνοντες; οὐ
γάρ που οἵ γε εἰδότες. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ
οὔθ' οἱ εἰδότες, οὔθ' οἱ τῶν μὴ εἰδότων εἰδότες ὅτι οὐκ ἴσα-
σιν, ἢ ἄλλοι λείπονται ἢ οἱ μὴ εἰδότες, οἰόμενοι δ' εἰδέναι; p.118
c. ΑΛ. Οὔκ· ἀλλὰ οὗτοι. ΣΩ. Αὕτη ἄρα ἡ ἄγνοια τῶν
κακῶν αἰτία, καὶ ἡ ἐπονείδιστος [1] ἀμαθία. ΑΛ. Ναί. ΣΩ.
Οὐκοῦν ὅταν ᾖ περὶ τὰ μέγιστα, τότε κακουργοτάτη καὶ αἰ-
σχίστη; ΑΛ. Πολύ γε. ΣΩ. Τί οὖν; ἔχεις μεῖζω εἰπεῖν
δικαίων τε, καὶ καλῶν, καὶ ἀγαθῶν, καὶ ξυμφερόντων; ΑΛ.
d. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐκοῦν περὶ ταῦτα σὺ φῂς πλανᾶσθαι;
ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Εἰ δὲ πλανᾷ, ἆρ' οὐ δῆλον ἐκ τῶν ἐμ-
προσθεν, ὅτι οὐ μόνον ἀγνοεῖς τὰ μέγιστα, ἀλλὰ καὶ οὐκ εἰ-
30 δὼς οἴει αὐτὰ [2] εἰδέναι; ΑΛ. Κινδυνεύω. ΣΩ. Βαβαὶ
ἄρα, ὦ Ἀλκιβιάδη, οἷον [3] πάθος πέπονθας. ὃ ἐγὼ ὀνο-
μάζειν μὲν ὀκνῶ, ὅμως δὲ, ἐπειδὴ μόνω ἐσμέν, ῥητέον. ἀμα-
θία γὰρ ξυνοικεῖς, ὦ βέλτιστε, τῇ αἰσχίστῃ, ὡς ὁ λόγος σου
b. κατηγορεῖ, καὶ σὺ σαυτοῦ. διὸ καὶ ἄττεις ἄρα πρὸς τὰ πο-
λιτικὰ πρὶν παιδευθῆναι. πέπονθας δὲ τοῦτο οὐ σὺ μόνος,
ἀλλὰ καὶ οἱ πολλοὶ τῶν πραττόντων τὰ τῆσδε τῆς πόλεως,
πλὴν ὀλίγων [4] γε καὶ ἴσως τοῦ σοῦ ἐπιτρόπου Περικλέους.

1 Articulum ἡ abesse malim.

2 Vulg. ταῦτα. Tres optimi αὐτά, bene; perperam tamen omisso οἴει.

3 Cl. Vat. Ven. ποῖον: tum iid. cum Par. F, ἐσχάτῃ pro αἰσχίστῃ.

4 Sic recte Be. e tribus opt. pro vulg. τε, quod locum non

ΑΛ. Λέγεταί γέ τοι, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἀπὸ ταὐτομάτου c.
σοφὸς γεγονέναι, ἀλλὰ πολλοῖς καὶ σοφοῖς συγγεγονέναι;
καὶ γὰρ Πυθοκλείδῃ καὶ Ἀναξαγόρᾳ [3] καὶ νῦν ἔτι τηλι-
κοῦτος ὢν Δάμωνι ξύνεσιν αὐτοῦ τούτου ἕνεκα [4]. ΣΩ. Τί d.
οὖν; ἤδη τινὰ εἶδες σοφὸν ὁτιοῦν ἀδυνατοῦντα ποιῆσαι ἄλ-
λον σοφὸν ἅπερ αὐτός; ὥσπερ ὅς σε ἐδίδαξε γράμματα,
αὐτός τε ἦν σοφὸς καὶ σὲ ἐποίησε, τῶν τε ἄλλων ὁντινα
ἐβούλετο. ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί; ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ σὺ ὁ παρ'
ἐκείνου μαθὼν ἄλλον οἵόστε ἔσει; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ ὁ
κιθαριστὴς δὲ καὶ ὁ παιδοτρίβης ὡσαύτως. ΑΛ. Πάνυ γε.
ΣΩ. Καλὸν γὰρ δήπου τεκμήριον τοῦτο τῶν ἐπιζαμένων 31
ὁτιοῦν, ὅτι ἐπίζανται, ἐπειδὰν καὶ ἄλλον οἷοίτε ὦσιν ἀπο-
δεῖξαι ἐπιζάμενον. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Τί οὖν; ἔχεις
εἰπεῖν, Περικλῆς τίνα ἐποίησε σοφὸν ἀπὸ τῶν υἱέων ἀρξά-
μενος [1]; ΑΛ. Τί δ' εἰ τὼ Περικλέους υἱέε [2] ἠλιθίω b.
ἐγενέσθην, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ἀλλὰ Κλεινίαγ, τὸν σὸν
ἀδελφόν. ΑΛ. Τί δ' ἂν αὖ Κλεινίαν λέγοις, μαινόμενον
ἄνθρωπον [3]; ΣΩ. Ἐπειδὴ τοίνυν Κλεινίας μὲν μαίνεται,

non habet, quoniam in his ὀλίγοις comprehensus est Pericles.

3 Sc. συγγέγονεν. Hanc scripturam solus Ven. Ξ servavit. Vulgo γάρ omittitur: quod bene haberet si in superioribus esset ἀλλ' ἄλλοις τε πολλοῖς.

4 Schol. Πυθοκλείδης μουσικὸς ἦν τῆς σεμνῆς μουσικῆς διδάσκαλος καὶ Πυθαγόρειος· οὗ μαθητὴς Ἀγαθοκλῆς, οὗ Λαμπροκλῆς, οὗ Δάμων. Vid. et Protag. p. 316. e. et ibi Heind.

De *Damone* v. Plut. Pericl. 4. qui narrat, simulasse illum se esse musicum, cum insignis esset sophista, qui Pericli velut athletae aliptes in rep. adesset; ejectus tandem urbe per ostracismum ὡς μεγαλοπράγμων καὶ φιλοτύραννος. [Cf. Diog. La. 2. 19.] — *Anaxagoram* Periclis praeceptorem fuisse, e Platone, Plutarcho l. l. et Cicerone Brut. 11. notum est. GOTTL.

1 Vid. Ind. ἄρχεσθαι.

2 Paralus atque Xanthippus. Vid. Meno 33. Protag. p. 319. extr. Plut. Pericl. 36. In vulgus nota erat fatuitas filiorum Periclis, qui βλιττομάμμαι ideo appellati sunt, de qua voce vid. schol. ad h. l. et Schneid. in Lex. Sustulit utrumque pestilens ille, qui Athenis tum grassabatur, morbus, vivo adhuc patre Xenoph. Mem. 3, 5.

3 Schol. Ὁ Κλεινίας αὐθάδης οὕτως, ὡς μηδενὶ τῶν συμβούλων προσέχειν. Plat. Protag. p. 320. Εἰ δὲ βούλει, Κλεινίαν τὸν Ἀλκιβιάδου τουτουϊ νεώτερον ἀδελφὸν ἐπιτροπεύων ὁ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ Περικλῆς, δεδιὼς περὶ αὐτοῦ μὴ διαφθαρῇ δὴ ὑπὸ Ἀλκιβιάδου, ἀποσπάσας ἀπὸ

τῷ δὲ Περικλέους υἱέι ἠλιθίῳ ἐγενέσθην, σοὶ τίνα αἰτίαν ἀναθῶμεν, διότι σε οὕτως ἔχοντα περιορᾷ [4]; ΑΛ. Ἐγώ, c. οἶμαι, αἴτιος, οὐ προσέχων τὸν νοῦν. ΣΩ. Ἀλλὰ τῶν ἀλ- p. 119
λων Ἀθηναίων ἢ τῶν ξένων δοῦλον ἢ ἐλεύθερον εἰπὲ, ὅστις αἰτίαν ἔχει διὰ τὴν Περικλέους συνουσίαν σοφώτερος γεγονέναι· ὥσπερ ἐγὼ ἔχω σοι εἰπεῖν, διὰ τὴν Ζήνωνος Πυθόδωρον τὸν Ἰσολόχου, καὶ Καλλίαν τὸν Καλλιάδου· ὧν ἑκάτερος Ζήνωνι ἑκατὸν μνᾶς τελέσας σοφός τε καὶ ἐλλόγιμος γέγονεν [5]. ΑΛ. Ἀλλὰ μὰ Δί' οὐκ ἔχω.

32 ΣΩ. Εἶεν. τί οὖν διανοεῖ περὶ σαυτοῦ; πότερον ἔᾷν, ὡς νῦν ἔχεις, ἢ ἐπιμέλειάν τινα ποιεῖσθαι; ΑΛ. Κοινῇ

ἀπὸ τούτου καταθέμενος ἐν Ἀρίφρονος ἐπαίδευε. καὶ πρὶν ἐξ μῆνας γεγονέναι ἀπέδωκε τούτῳ (sc. ὁ Ἀρίφρων τῷ Περικλεῖ) οὐκ ἔχων ὅ,τι χρήσαιτο αὐτῷ.

4 Admodum usitata est locutio *ἀναθεῖναί τινι αἰτίαν τινός causam alicujus rei conferre in aliquem* (v. Steph. Thes. Indices Xenoph. Demosth. etc.). Itaque Socratis haec interrogatio superioribus accommodari possit ita: „quamnam causam in te conferamus h. e. in te esse dicamus, qualis illa est Cliniae insania et P. filiorum fatuitas?" Verum hoc si dixit ille, fieri nullo modo potuit ut responderetur: *Ἐγὼ αἴτιος*. Apparet igitur Alcibiadem istius *sol* potuisse nullam rationem habere, verbaque Socratis ita intelligere tanquam si de causa extra se posita quaereret ille. Neque aliter ea interpretatus est Schleiermacher: *was für eine Ursache sollen wir anführen weshalb er dich so übersieht?* Nimirum hoc utique poscit sententiarum nexus, graeci autem sermonis ingenium praeterea *dativum incommodi*, illos qui ante nominantur respicientem: „Verum si Clinias quidem insanit, P. autem filii fatui sunt (quae nimirum physicae sunt extraque voluntatem positae causae), tibi quid in causa esse dicamus cur te negligat?" Quo facto recte respondetur, Ego in causa sum. Hunc itaque sensum ut e Socratis verbis eliciamus, dicendum est, verbum *ἀναθεῖναι* hoc unico loco urgendum non esse, cum per dictionis quandam negligentiam dativo illi reliquum etiam sermonem accommodarit Socrates, certus de culpa aliqua Alcibiadis se intelligi non posse: fere ut *δίκαιος εἶ παθεῖν* ab omnibus intelligitur ita, *δίκαιόν ἐστι, παθεῖν σε*. Quae tamen cum nimia mihi quidem videantur esse sermonis licentia, non in ipsius scriptoris sed in alicujus e transcribentibus cogitatione talem factam esse permutationem suspicor; nimirum ut *ἀνεύρωμεν*, quod dederit ille, ob viciniam dativi *σοί* et vocis *αἰτία* transierit in sollemne illud et velut obvium *ἀναθῶμεν*.

5 Schol. *Ζήνων ὁ Ἐλεάτης Παρμενίδου μαθητής, φυσικὸς φιλόσοφος καὶ πολιτικὸς ὡς ἀληθῶς κ. τ. λ.— Pythodorus* autem et *Callias* nobiles Athenienses, quo-

βουλῇ [1], ὦ Σώκρατες. καίτοι ἔννοῶ σου εἰπόντος καὶ ξυγγωρῶ. δοκοῦσι γάρ μοι οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες ἐκτὸς ὀλίγων, ἀπαίδευτοι εἶναι. ΣΩ. Εἶτα τί δὴ τοῦτο; ΑΛ. Εἰ μέν που ἦσαν πεπαιδευμένοι, ἔδει ἂν τὸν ἐπι- b. χειροῦντα. αὐτοῖς ἀνταγωνίζεσθαι μαθόντα καὶ ἀσκήσαντα ἱέναι ὡς ἐπ' ἀθλητάς· νῦν δ', ἐπειδὴ καὶ οὗτοι ἰδιωτικῶς ἔχοντες ἐληλύθασιν ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως, τί δεῖ ἀσκεῖν καὶ μανθάνοντα πράγματα ἔχειν; ἐγὼ γὰρ εὖ οἶδα, ὅτι τούτων τῇ γε φύσει πάνυ πολὺ περιέσομαι. ΣΩ. Βαβαί, οἷον, ὦ c. ἄριστε, τοῦτ' εἴρηκας. ὡς ἀνάξιον τῆς ἰδέας καὶ τῶν ἄλλων τῶν σοι ὑπαρχόντων. ΑΛ. Τί μάλιστα, καὶ πρὸς τί τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ἀγανακτῶ ὑπέρ τε τοῦ σοῦ καὶ τοῦ ἐμοῦ ἔρωτος [2]. ΑΛ. Τί δή; ΣΩ. Εἰ ἠξίωσας τὸν ἀγῶνά σοι εἶναι πρὸς τοὺς ἐνθάδε ἀνθρώπους. ΑΛ. Ἀλλὰ

quorum illius etiam in Parmenidis exordio mentionem fecit Plato. Deverterant enim apud eum Parmenides et Zeno. *Callias* autem *Calliadae* f. Atheniensium dux in proelio ad Potidaeam occubuit, teste Thucyd. 1, 61 — 63. aliunde mihi quidem non notus. Nam quod suspicatur J. Fr. Gronovius (Obss. 4, 7. p. 595), nostrum tamen locum non respiciens, Calliam hunc Calliadae non diversum esse a notissimo illo Callia divite, *Hipponici* filio, tum quod Hipponicus, pater Calliae, ipse fuerit Calliae antiquioris filius et proinde Calliades appellari potuerit; tum quod Diodorus lib. 12., mentione facta (c. 4) Calliae Hipponici f., mox (c. 37) eum, qui ad Potidaeam cecidit, nomine patris non addito, memoret; id per se parum probabile hoc ipso nostro loco videtur confutari. Illum enim Calliam, quem Hipponici filium Plato ubique nominat, quique sophistis omnibus se tradidit, omnes ditavit, non ita tantum hic memoraret Socrates ut qui C minarum didactro numerato a Zenone eruditus esset. Ut illud taceam, inesse huic Pythodori et Calliae mentioni aliquid seriae laudis, qualem Hipponici filio non tribuisset Socrates. In Scholiis hoc tantum notatur: *Καλλίας, Ἀθηναίων στρατηγὸς, ἔνδοξός τε πολιτικὸς καὶ αὐτός.*

1 Vid. Ind. — Mox Steph. malebat *καί τι·* et sic est correctum in Coisl. Male. *Καίτοι* hic est corrigentis se. Vix enim opus esse putat *κοινῆς βουλῆς*, jam enim perspicere se verum sensum eorum quae dixerit Socrates (§. 30. *πέπονθας δὲ κ. τ. λ.*).

2. Nescio unde in interpolata Ficini exemplaria venerit haec translatio: *Dolet enim mihi tum propter te, tum ob mutuam nostram benevolentiam.* Nam in genuinis ita legitur: *Graviter enim fero ob mutuam inter nos benivolentiam.* Quicquid autem est, vix dubito quin expuncto priori τοῦ legendum sit: *ὑπέρ τε σοῦ, καὶ τοῦ ἐμοῦ ἔρωτος.* — Cl.Vat. Ven. *τοῦ ἐμαυτοῦ δ.*

1 Sic

πρὸς τίνας μήν; ΣΩ. Ἄξιον τοῦτό γε καὶ ἐρέσθαι ἄνδρα
33 οἰόμενον μεγαλόφρονα εἶναι; ΑΛ. Πῶς λέγεις; οὐ πρὸς
τούτους μοι ὁ ἀγών; ΣΩ. Ἀλλὰ κἂν εἰ τριήρη διενοοῦ
κυβερνᾶν μέλλουσαν ναυμαχεῖν, ἤρκει ἄν σοι τῶν συνναυτῶν
βελτίσω εἶναι τὰ κυβερνητικά; ἢ ταῦτα μὲν ᾧου ἂν δεῖν
ὑπάρχειν, ἀπέβλεπες δ' ἂν εἰς τοὺς ὡς ἀληθῶς ἀνταγωνι-
b. σὰς, ἀλλ' οὐχ ὡς νῦν εἰς τοὺς συναγωνισάς; ὧν ὅπου πε-
ριγενέσθαι σε δεῖ τοσοῦτον, ὥστε μὴ ἀξιοῦν ἀνταγωνίζεσ-
θαι [1], ἀλλὰ καταφρονηθέντας συναγωνίζεσθαί σοι πρὸς
τοὺς πολεμίους· εἰ δὴ τῷ ὄντι γε καλόν τι ἔργον ἀποδεί-
ξασθαι διανοεῖ καὶ ἄξιον σαυτοῦ τε καὶ τῆς πόλεως. ΑΛ.
c. Ἀλλὰ μὲν δὴ διανοοῦμαί γε. ΣΩ. Πάνυ ἄρα σοι ἄξιον
ἔγαπᾶν [2], εἰ τῶν στρατιωτῶν βελτίων εἶ, ἀλλ' οὐ πρὸς
τοὺς τῶν ἀντιπάλων ἡγεμόνας ἀποβλέπειν, ὁπότε ἐκείνων
βελτίων γένοιο [3] σκοποῦντα, καὶ ἀσκοῦντα πρὸς ἐκείνους.

1 Sic recte nunc ex optimis. In vulgata ὥστε μὴ συναναγων. vox συν nata ex omisso verbo ἀξιοῦν. Itaque haec bis composita vox e Lexicis iterum ejicienda est. Ad verbum autem ἀνταγωνίζεσθαι intelligendum σοί, ut recte sensum cepit Schleierm.

2 Schleiermacher qui ironiam, qua mox utitur Socrates, hic commode incipere negat, legendum censet ἀνάξιον: sed ita asper foret orationis decursus ob sequens ἀλλ' οὐ —. Ironiam ego interruptam puto Alcibiadis interrogatione, moxque resumptam.

3 Be. in loco impedito satius duxit lectionem dare codicum fere omnium γέγονας. Quod tamen commodum sensum non fundit. Sic enim ἐκείνων iterum referendum esset ad milites „quandoquidem inter illos praecellis"; in quo ut taceam miseram tautologiam, post illa εἰ τῶν στρατιωτῶν, quis ferat ἐκείνων et ἐκείνους in eodem sermone ad diversos spectantia? quis ferat haec πρὸς τοὺς τ. α. ἡγεμόνας ἀποβλέπειν, σκοποῦντα — πρὸς ἐκείνους? Itaque redeundum ad vulgatam γένοιο, quae quid velit scriptor tamen monstrat, quamque cod. Ven. Ξ praebet et a prima manu Coisl. Hanc si aliquo modo explicari mavis, illius quod olim proposui, ut σκοπεῖν ὁπότε sit „spectare, quando aliquando —" atque sic idem valeat quod, ὅς ποτε, non me paenitet. Certe eo ducunt talia quale est illud Homericum Il. σ, 524. de speculatoribus, Δέγμενοι ὁππότε μῆλα ἰδοίατο καὶ ἕλικας βοῦς. Neque multum dissimile est illud Pindari Ol. 2, 60. βροτῶν κέκριται πεῖρας οὔτι θανάτου, οὐδ' ἀσύχιμον ἁμέραν ὁπότε ἀτειρεῖ σὺν ἀγαθῷ τελεῦτάσομεν· ubi ὁπότε, ut nexus sententiarum docet, non definitum tempus maxime spectat, sed illam tranquillam finem, ut sit simul pro εἴποτε: vid. Boeckh. ad. l. et conf. Herm.

p.120 ΑΛ. Λέγεις δὲ τίνας τούτους, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Οὐκ οἶσθα ἡμῶν τὴν πόλιν Λακεδαιμονίοις τε καὶ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ πολεμοῦσαν ἐκάστοτε; ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. d. Οὐκοῦν, εἴπερ ἐν νῷ ἔχεις ἡγεμὼν εἶναι τῆσδε τῆς πόλεως, πρὸς [4] τοὺς Λακεδαιμονίων βασιλεῖς καὶ τοὺς Περσῶν τὸν ἀγῶνα ἡγούμενός σοι εἶναι, ὀρθῶς ἂν ἡγοῖο; ΑΛ. Κινδυνεύεις ἀληθῆ λέγειν. ΣΩ. Οὔκ, ὦ γαθέ· ἀλλὰ πρὸς Μει- 34
δίαν [1] σε δεῖ τὸν ὀρτυγοτρόφον ἀποβλέπειν, καὶ ἄλλους τοιούτους, οἳ τὰ τῆς πόλεως πράττειν ἐπιχειροῦσιν ἔτι τὴν ἀνδραποδώδη, φαῖεν ἂν αἱ γυναῖκες, τρίχα ἔχοντες ἐν [2] τῇ ψυχῇ ὑπ' ἀμουσίας καὶ οὔπω ἀποβεβληκότες [3], ἔτι δὲ

Herm. ad Vig. p. 918. Quae si non satisfaciunt, nil ego facilius reperio ingeniosa Heindorfii conjectura, ὅπη τε ε. β. γένοιο ὑκοπόῦντα, καὶ ἀσκοῦντα π. ε.

4 Vulgo ὡς πρὸς, moleste. Omittunt ὡς tres optimi, quod e praecedente voce adhaesisse in vulgata recte judicat Nurnberger.

1 Athenaeus 11. p. 506. d. memorat hinc, Midiam ὀρτυγοκόπον a Platone dictum esse. Non tamen ideo necessarium, ut hic quoque reponas ὀρτυγοκόπον, quod volebat Toupius in Cur. Noviss. pag. 266. Ed. Lips. ubi vid. Conf. Schweigh. ad Ath. l. c. Apud Aristoph. in Avib. 1297. dicitur Μειδίας ὄρτυξ, ubi v. Schol. — Schol. ad h. l. Οὗτος ἐπὶ κύκλῳ τοὺς ὄρτυγας παρισὰς κόπτειν αὐτοὺς ἀλλήλους ἐδίδασκε. Vid. et Pollux 9, 7. et Suid. in Ὀρτυγοκοπεῖν. Plato de Legg. 7. p. 789. b.: τρέφουσιν (Ἀθηναῖοι) οὐ μόνον παῖδες ἀλλὰ καὶ πρεσβύτεροί τινες ὀρνίθων θρέμματα ἐπὶ τὰς μάχας τὰς πρὸς ἄλληλα ἀσκοῦντες τὰ τοιαῦτα τῶν θηρίων. — πρὸς τούτοις, λαβόντες — τοὺς μὲν ἐλάττονας εἰς τὰς χεῖρας, μείζους δ' ὑπὸ τὴν ἀγκάλην ἐντός, πορεύονται περιπατοῦντες σαδίους παμπόλλους ἕνεκα τῆς εὐεξίας — — τῆς τούτων τῶν θρεμμάτων. — Ironia vero hic salsa, quod et Alcibiades ipse coturnices alebat atque in gremio fovebat. V. Plut. in Alcib. p. 195. e.

2 Sic Be. ex optimis et Olympiodoro. Vulgo ἐπί.

3 Timaeus: Ἀνδραποδώδη τρίχα. τὴν τῶν ἀνδραπόδων ἴδιον κουρὰν, ἣν ἀπελευθερωθέντες ἐλλάσσον Ἀθήνησιν αἱ δοῦλαί τε καὶ οἱ δοῦλοι. Olympiod. in Schol. in hunc dialogum: Παροιμία ἐπὶ γυναικῶν ἐπὶ τῶν ἐλευθερουμένων δούλων καὶ ἐπιμενόντων ἐν τῇ δουλείᾳ, ὅτι Ἔχεις τὴν ἀνδραποδώδη τρίχα ἐν τῇ κεφαλῇ, τουτέστιν, ἔτι τὴν δουλικὴν τρίχα ἔχεις. πάλαι γὰρ καὶ τοῖς ὀνόμασι διεκέκριντο οἱ ἐλεύθεροι τῶν δούλων καὶ ταῖς θριξί· ἔταιραι γὰρ καὶ Λάδοι καὶ Φρύγες ὠνομάζοντο· νῦν δὲ καὶ ταῦτα συνεχύθησαν. ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐν τῇ κεφαλῇ, φησὶν, ὅτι τὴν ἀνδραποδώδη τρίχα ἔχεις ἐν τῇ ψυχῇ ὑπ' ἀμουσίας. Schol. Ruhnk. Παροιμίαν εἶναί φασιν οἱ μὲν ἀπὸ τῶν ἀρτιγενῶν πώλων, οἱ δὲ ἀπὸ εἴδους κούρας προσηκούσης ἀνδραπόδοις· παρ' ὃ καὶ αἱ γυναῖκες τοὺς ἀπὸ δούλων ἐλευθέρους γεγο-

βαρβαρίζοντες ἐληλύθασι κρλακεύσοντες τὴν πόλιν, ἀλλ'
b. οὐκ ἄρξοντες. πρὸς τούτους σε δεῖ οὕσπερ λέγω βλέποντα σαυτοῦ δὲ ἀμελεῖν [4]· καὶ μήτε μανθάνειν, ὅσα μαθήσεως ἔχεται, μέλλοντα τοσοῦτον ἀγῶνα ἀγωνίζεσθαι, μήτε ἀσκεῖν ὅσα δεῖται ἀσκήσεως· καὶ πᾶσαν παρασκευὴν παρεσκευασμέ-
c. νον [5] οὕτως ἰέναι ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως. ΑΛ. Ἀλλ', ὦ Σώκρατες, δοκεῖς μέν μοι ἀληθῆ λέγειν· οἶμαι μέντοι τούς τε Λακεδαιμονίων στρατηγοὺς καὶ τὸν Περσῶν βασιλέα οὐδὲν διαφέρειν τῶν ἄλλων. ΣΩ. Ἀλλ', ὦ ἄριστε, τὴν οἴησιν ταύτην
d. σκόπει οἵαν ἔχεις. ΑΛ. Τοῦ πέρι; ΣΩ. Πρῶτον μέν, ποτέρως ἂν οἴει σαυτοῦ μᾶλλον ἐπιμεληθῆναι, φοβούμενός τε καὶ οἰόμενος δεινοὺς αὐτοὺς εἶναι, ἢ μή; ΑΛ. Δῆλον ὅτι εἰ δεινοὺς οἰοίμην. ΣΩ. Μῶν οὖν οἴει τι βλαβήσεσθαι ἐπιμεληθεὶς σαυτοῦ; ΑΛ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ὀνήσεσθαι. ΣΩ. Οὐκοῦν ἓν μὲν τοῦτο τοσοῦτο κακὸν ἔχει ἡ οἴησις αὖ-
35 τη. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Τὸ δεύτερον τοίνυν, ὅτι

νότας, οὔπω δὲ τὸ ἦθος μεταβαλόντας, ταύτην ἔτι ἔχειν τὴν τρίχα ἔλεγον σκώπτουσαι. οἱ δέ, ὅτι τὰς ἐν τῷ σήθει τρίχας φρένας αὗτως (duo verba φ. υ. delenda videntur) ὁ Πλάτων μεταβαλών, τὰς ἀνδραποδώδεις φρένας οὕτως ἐκάλεσεν.

Ex Aristoph. Av. 911. ἔπειτα δῆτα δοῦλος ὢν κόμην ἔχεις, apparet, servis comam alere non licuisse. Ad cutem igitur tondebantur. Contra liberi adolescentes promissam comam gerebant Athenis; ab anno autem XVIII modice attonsam. Hanc itaque justam liberorum tonsuram libertini statim repraesentare non poterant.

4. Sunt quidem exempla particulae δὲ in participiali etiam structura positae; de qua re dixi in Exc. ad Demosth. Midianam Ed. Spalding. sed ut ibidem monui, inesse debet sermoni oppositio aliqua eo se manifestans, quod participio resoluto adjici potest μέν; hoc autem in nostro loco salvo sensu fieri nequit. Nam si dicas πρὸς τούτους μὲν βλέπειν δεῖ σαυτοῦ δὲ ἀμελεῖν, hoc dicas: *Hos respicere, hos observare debes, te autem negligere;* quod hinc esset alienissimum. Illud enim σαυτοῦ ἀμελεῖν effectus tantum est τοῦ πρὸς τούτους βλέπειν: *Hos respicere debes et* (vilitatem eorum considerans) *teipsum negligere.* Rectius igitur δὲ in Cod. Ven. *Π* deletum, in Coisl. omissum est. Sed vide an natum illud e δή, quae particula hujus plane loci est, praesertim si, quod fieri debet omnino, post ἀμελεῖν minimam interpunctionem ponas pro media, quam libri exhibent.

5 Sic Be. ex tribus opt. pro vulg. παρασκευασάμενον: quanquam probum utrumque et sollemnis haec varietas in libris. Xenoph. Cyrop. 7, 3, 14. ἀκινάκην πάλαι παρεσκευασμένην (al. παρασκευασαμένη) σφάττει ἑαυτήν. — De sensu vocis παρασκευή v. Ind.

1 Scho-

καὶ ψευδής ἐςιν, ἐκ τῶν εἰκότων σκέψαι. ΑΛ. Πῶς δή; ΣΩ. Πότερον εἰκὸς ἀμείνους γίγνεσθαι φύσεις ἐν γενναίοις γένεσιν, ἢ μή; ΑΛ. Δῆλον ὅτι ἐν τοῖς γενναίοις. ΣΩ. Οὐκοῦν τοὺς εὖ φύντας, ἐὰν καὶ εὖ τραφῶσιν, οὕτω τελέους γίγνεσθαι πρὸς ἀρετήν; ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Σκεψώμεθα b. δὴ τοῖς ἐκείνων τὰ ἡμέτερα ἀντιτιθέντες, πρῶτον μὲν εἰ δοκοῦσι φαυλοτέρων γενῶν εἶναι οἱ Λακεδαιμωνίων καὶ Περσῶν βασιλεῖς. ἢ οὐκ ἴσμεν ὡς οἱ μὲν Ἡρακλέους, οἱ δὲ Ἀχαιμένους ἔκγονοι, τὸ δὲ Ἡρακλέους τε γένος καὶ τὸ Ἀχαι-
p.121 μένους εἰς Περσέα τὸν Διὸς ἀναφέρεται [1]; ΑΛ. Καὶ γὰρ c. τὸ ἡμέτερον, ὦ Σώκρατες, εἰς Εὐρυσάκη [2]· τὸ δ' Εὐρυσάκους, εἰς Δία. ΣΩ. Καὶ γὰρ τὸ ἡμέτερον, ὦ γενναῖε Ἀλκιβιάδη, εἰς Δαίδαλον· ὁ δὲ Δαίδαλος εἰς Ἥφαιςον τὸν Διός [3]. ἀλλὰ τὰ μὲν τούτων, ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενα, βασι-

1 Scholiastes ad h. l. ipsum *Achaemenem*, auctores autem antiqui (v. Herod. 7, 150. Apollod. 2, 4, 5.) *Persen*, Achaemenidarum progenitorem, filium faciunt Persei ex Andromeda.

2 Plut. Alcib. init. Τὸ Ἀλκιβιάδου γένος ἄνωθεν Εὐρυσάκην τὸν Αἴαντος ἀρχηγὸν ἔχειν δοκεῖ.

3 Vituperat *Schleiermacher* auctorem dialogi aliena haec inculcantem, cum nonnisi de naturali genere hic agi possit. Sophroniscum igitur Socratis patrem statuarium, per allegoriam putat genus repetisse a Daedalo statuariorum heroe. Verum hoc: sed confusa sunt talia in ipsa antiquitate, ut patet exemplo Asclepiadarum, qui non artem solum sed genus etiam ab Aesculapio repetebant. Quid obstat autem, quo minus familiam aliquam Athenis fuisse credamus, quae per plures artifices ad Daedalum, heroem Atticae indigenam, originem suam referret? Neque enim assentiri possum *Fischero* ad Euthyphr. 12. (p. Steph. 11. b.) putanti et hoc et illo loco jocantem hoc asserere Socratem. Qui cum dicit ibi, Τοῦ ἡμετέρου προγόνου, ὦ Εὐθύφρον, ἔοικεν εἶναι Δαιδάλου τὰ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα· καὶ εἰ μὲν αὐτὰ ἐγὼ ἔλεγον καὶ ἐτιθέμην, ἴσως ἄν με ἐπέσκωπτες, ὡς ἄρα καὶ ἐμοὶ κατὰ τὴν ἐκείνου συγγένειαν τὰ ἐν τοῖς λόγοις ἔργα ἀποδιδράσκει, jocum sane habemus, sed qui periret, si ipsam hanc suam originem per jocum ibi fingeret, non traditam a majoribus memoraret. — Fuisse autem talem familiam sive gentem (γένος) Athenis, demonstratur vel solo nomine unius e pagis (δήμοις) Atticae Δαιδαλίδαι (Steph. Byz.); qui pagus sedes videtur fuisse primitus generis illius. Neque obstat nostrae sententiae quod Socrates δήμῳ fuit non ἐκ Δαιδαλιδῶν sed Ἀλωπεκῆθεν. Longe diversa enim erat distributio populi Attici in δήμους ab altera in φρατρίας καὶ γένη. Conferatur Demosth. c. Neaer. p. 1365. ubi

 unius

λεῖς εἰσιν ἐκ βασιλέων [4], μέχρι Διός· οἱ μὲν Ἄργους τε καὶ Λακεδαίμονός, οἱ δὲ τῆς Περσέως τὸ αἰεί, πολλάκις δὲ καὶ τῆς Ἀσίας, ὥσπερ καὶ νῦν· ἡμεῖς δὲ αὐτοί τε ἰδιῶται
d. καὶ οἱ πατέρες. εἰ δὲ καὶ τοὺς προγόνους σε [5] δέοι καὶ τὴν πατρίδα Εὐρυσάκους ἐπιδεῖξαι Σαλαμῖνα ἢ τὴν Αἰακοῦ τοῦ ἔτι προτέρου Αἴγιναν Ἀρτοξέρξῃ τῷ Ξέρξου, πόσον
36 ἂν οἴει γέλωτα ὀφλεῖν; [6] ἀλλ' ὥρα μὴ τοῦ τε [7] γένους ὄγκῳ ἐλαττώμεθα τῶν ἀνδρῶν καὶ τῇ ἄλλῃ τροφῇ. ἢ οὐκ ἤσθησαι, τοῖς τε Λακεδαιμονίων βασιλεῦσιν ὡς μεγάλα τὰ ὑπάρχοντα; ὧν αἱ γυναῖκες δημοσίᾳ φυλάττονται ὑπὸ τῶν
b. ἐφόρων, ὅπως εἰς δύναμιν μὴ λάθῃ ἐξ ἄλλου γενόμενος ὁ βασιλεὺς ἢ ἐξ Ἡρακλειδῶν. ὁ δὲ Περσῶν τοσοῦτον ὑπερβάλλει, ὥστε οὐδεὶς ὑποψίαν ἔχει, ὡς ἐξ ἄλλου ἂν βασιλεὺς
c. γένοιτο, ἢ ἐξ αὐτοῦ. διὸ οὐ φρουρεῖται ἡ βασιλέως [2] γυνὴ ἀλλ' ἢ ὑπὸ φόβου. ἐπειδὰν δὲ γένηται ὁ παῖς ὁ πρεσβύτατος, οὗπερ ἡ ἀρχή, πρῶτον μὲν ἑορτάζουσι πάντες οἱ ἐν τῇ βασιλέως, ὧν ἂν ἄρχῃ, εἶτα εἰς τὸν ἄλλον χρόνον ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ βασιλέως γενέθλια [8] ἅπασα θύει καὶ ἑορτάζει ἡ

unius generis, τῶν Βρυτιαδῶν, participes enumerantur sex e diversis omnes pagis. — Daedali autem proavum *Erechtheum* Scholium ad h. l. facit Vulcani filium, alii Pandionis filium Erichthoniique, quem Vulcanus genuerat, nepotem. Nimirum haud diversi proprie Erichthonius et Erechtheus, ut diserte traditur in Schol. ad Il. β, 547.

4 *Τὰ μὲν τούτων — βασιλεῖς εἰσι*, notus graecismus pro *οὗτοι μέν — εἰσίν*. Vid. Gramm. §. 115. Obs. 2. De his autem, *ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενοι*, v. Ind. *ἄρχεσθαι*.

5 Omittunt pronomen tres optimi.

6 Formam *Ἀρτοξέρξῃ* loco alterius per *α* Be. hic et infra §. 40. dedit e codd. opt. et plur. quibus in hoc utique obsequendum erat. Sed quando idem quamvis eadem auctoritate reposuit *ὀφλεῖν*, pro aoristis habens omnia haec *ὤφλον*, *ὄφλῃ* etc. nos non quidem obloquimur, sed plura adhuc rei documenta desideramus.

7 Vulgo *τῷ τε*, quod deterius non est: sed nos secuti sumus auctoritatem codicum longe plurimorum.

1 *Τέ* positum est, quia sequi debebat *καὶ τοῖς τῶν Περσῶν*. Sed hoc ob inserta illa *ὧν αἱ γυν. κ. τ. λ.* mox mutatur.

2 Vulgo *ἡ τοῦ β.*: sed opt. et plur. rectius omittunt alterum articulum, ut mox *ἐν τῇ βασιλέως*, et alibi, ubi de rege Persarum.

3 Clark. Vat. Ven. *γενέσια*. Schol. *Γενέθλιά ἐστιν ἡ δι' ἑνιαυτοῦ ἐπιφοιτῶσα τοῦ τεχθέντος*

Ἀσίᾳ· ἡμῶν δὲ γενομένων, τὸ τοῦ καμωδοποιοῦ, οὐδ' οἱ γείτονες σφόδρα τι αἰσθάνονται [4], ὦ Ἀλκιβιάδη. μετὰ τοῦτο τρέφεται ὁ παῖς, οὐχ ὑπὸ γυναικὸς τροφοῦ ὀλίγου ἀξίας, ἀλλ' ὑπ' εὐνούχων, οἳ ἂν δοκῶσι τῶν περὶ βασιλέα ἄριστοι εἶναι. οἷς τά τε ἄλλα προστέτακται ἐπιμελεῖσθαι τοῦ γενομένου [5], καὶ ὅπως ὅτι κάλλιστος ἔσται μηχανᾶσθαι, ἀναπλάττοντας τὰ μέλη τοῦ παιδὸς καὶ κατορθοῦντας [6]. καὶ ταῦτα δρῶντες ἐν μεγάλῃ τιμῇ εἰσιν. ἐπειδὰν δὲ ἑπτέτεις γένωνται οἱ παῖδες, ἐπὶ τοὺς ἵππους καὶ ἐπὶ τοὺς τούτων διδασκάλους φοιτῶσι, καὶ ἐπὶ τὰς θήρας ἄρχονται ἰέναι. δὶς ἑπτὰ δὲ γενομένων * ἐτῶν τὸν παῖδα παραλαμβάνουσιν οὓς ἐκεῖνοι βασιλείους παιδαγωγοὺς ὀνομάζουσιν· εἰσὶ δὲ ἐξειλεγμένοι Περσῶν οἱ ἄριστοι δόξαντες ἐν ἡλικίᾳ τέτ-

37

b.

τας ἑορτὴ γενέσια δὲ ἡ δι' ἐνιαυτοῦ ἐπιφοιτῶσα τοῦ τεθνεῶτος μνήμη. Sic et alii; nisi quod Γενέσια sunt etiam qui festum esse Athenis celebratum in honorem mortuorum doceant, quae et Νεκύσια. Omnes vetant forma hac uti de γενεθλίοις, quod verum sit apud antiquos nomen natalium. Vid. Lex. Rhetor. ap. Bekk. p. 231., Ammonium, Tho. M. et Phrynichum cum annot. Lobeckii p. 104. Antiatticista autem Bekkeri p. 86. huic atticistarum praecepto derogare studens firmare potius illud videtur; non enim, ut alias solet, usum atticorum scriptorum, affert, sed suo tantum τί κωλύει; rem decidit. Usus autem recentiorum Graecorum (Philonem, Josephum, Alciphronem, Dionem Cassium excitat Lobeck. l. c.) facile potuit etiam sat antiquum aliquem Platonis codicem, unde tres illi optimi nostri, intrare. Quare nos, quamvis rem minime confectam esse censeamus, illis solis tamen morem gerere noluimus.

4 Proverbium hoc Scholiastes Platoni comico tribui dicit. Muretus (V. L. 8, 12.) comparat illud Phocionis apud Plut. (30): Δημέᾳ δὲ τῷ υἱῷ νύμφην ἀγόμενος, Ἐμοῦ μὲν, εἶπεν, ὦ παῖ, τὴν σὴν μητέρα γαμοῦντος οὐδ' ὁ γείτων ᾔσθετο· τοῖς δὲ σοῖς γάμοις καὶ βασιλεῖς καὶ δυνάσαι συγχορηγοῦσιν. — Mox ad vocem τροφοῦ Schol. habet haec: Αὕτη Λάκαινα τὸ γένος ἦν, Λανικὴ καλουμένη. Alcibiadis nutricem dicit. Scribendum autem videtur Λανίκη, h. e. Λαονίκη: nisi merum illud est mendum: nam apud Plutarchum, Alcib. init. (v. mox not. 4.) et Lycurg. p. 49. f. nomen mulieris est Ἀμύκλα.

5 V. Ind. γίγνεσθαι. Priscianus (qui h. l. laudat. p. 1194) post γενομένου addit παιδός. — Mox, ubi vulgo τά τε μέλη, copula auctoritate plurimorum codicum et Prisciani omissa. Quanquam praestat fortasse τε τὰ —.

6 Olympiodorus inter alia narrat eos nasum illi fecisse aquilinum ut qui regius esset qualemque habuisset Cyrus.

* Leg. vid. γενόμενον.

ταρες, ὅ,τε σοφώτατος, καὶ ὁ δικαιότατος, καὶ ὁ σοφρονέ-
ςατος, καὶ ὁ ἀνδρειότατος, ὧν ὁ μὲν μαγείαν τε διδά- p.122
c. σκει τὴν Ζωρράςρου τοῦ Ὠρομάζου [1]. ἔςι δὲ τοῦτο θεῶν
θεραπεία· διδάσκει δὲ καὶ τὰ βασιλικά· ὁ δὲ δικαιότατος
ἀληθεύειν διὰ παντὸς τοῦ βίου· ὁ δὲ σωφρονέςατος μηδ'
ὑπὸ μιᾶς [2] ἄρχεσθαι τῶν ἡδονῶν, ἵνα ἐλεύθερος εἶναι ἐθί-
ζηται, καὶ ὄντως βασιλεὺς, ἄρχων πρῶτον τῶν ἐν αὐτῷ,
ἀλλὰ μὴ δουλεύων· ὁ δὲ ἀνδρειότατος ἄφοβον καὶ ἀδεᾶ
d. παρασκευάζων [3], ὡς ὅταν δείσῃ δοῦλον ὄντα. σοὶ δ', ὦ
Ἀλκιβιάδη, Περικλῆς ἐπέςησε παιδαγωγὸν τῶν οἰκετῶν τὸν
ἀχρειότατον ὑπὸ γήρως, Ζώπυρον τὸν Θρᾷκα [4]. διῆλθον
δὲ καὶ τὴν ἄλλην ἂν σοὶ τῶν ἀνταγωνιςῶν τροφήν τε καὶ
παιδείαν, εἰ μὴ πολὺ ἔργον ἦν· καὶ ἅμα ταῦτα ἱκανὰ δη-
e. λῶσαι καὶ τἄλλα ὅσα τούτοις ἀκόλουθα. τῆς δὲ σῆς γενέ-
σεως, ὦ Ἀλκιβιάδη, καὶ τροφῆς καὶ παιδείας, ἢ ἄλλου
ὁτουοῦν Ἀθηναίων, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδενὶ μέλει, εἰ μὴ εἴ
τις ἐραςής σου τυγχάνει ὤν. εἰ δ' αὖ ἐθέλοις [5] εἰς πλού-
τους ἀποβλέψαι καὶ τρυφὰς καὶ ἐσθῆτας, ἱματίων θ' ἕλ-
ξεις, καὶ μύρων ἀλοιφὰς, καὶ θεραπόντων πλήθους ἀκολου-
θίας, τήν τε ἄλλην ἁβρότητα τὴν Περσῶν, αἰσχυνθείης ἂν
38 ἐπὶ σαυτῷ, αἰσθόμενος [6] ὅσον αὐτῶν ἐλλείπεις [1]. εἰ δ'
αὖ ἐθελήσεις εἰς σωφροσύνην τε καὶ κοσμιότητα ἀποβλέψαι,

1 Zoroastres an alibi quoque ipsius Oromazis filius dicatur ignoro. Notum est, bonum deum Persas Oromazem (*Ormusd*), malum Arimanium (*Ahriman*) vocasse. V. Plut. de Is. et Osir. p. 369. Locis autem de Zoroastre (Plin. 30, 1. Laert. 1, 2. Suid. in v. etc.) adde Scholium ad nostrum locum haud vulgaria continens. Vid. et Hemst. ad Luc. Necyom. 6. Sturz. ad Empedocl. p. 36.

2 Vid. ad 18. e.

3 Participium *Schleiermacher*, ob molestam anacoluthiam, mutandum putat in παρασκευάζει: atque sic edidit Be.

4 Plut. Alcib. init. Ἀλκιβιάδου δὲ καὶ τίτθην γένος Λάκαιναν Ἀμύκλαν ὄνομα, καὶ Ζώπυρον παιδαγωγὸν ἴσμεν, ὧν τὸ μὲν Ἀντισθένης τὸ δὲ Πλάτων ἱςόρηκεν.

5 Sic tres optimi. Vulgo ἐθέλεις.

6 Clark. αἰσθανόμενος.

1 Schol. Ὅτι καὶ τὴν ἱματίων ἕλξιν, ᾗ φησι Πλούταρχος, διαφερόντως Ἀλκιβιάδης ἐπετήδευεν. Plut. Alcib. p. 198. e. memorat multiplicem ejus τρυφὴν τῆς διαίτης — καὶ θηλύτητας ἐσθήτων ἁλουργῶν ἑλκομένων δι' ἀγορᾶς, καὶ πολυτέλειαν ὑπερήφανον κ. τ. λ.

2 Vo-

καὶ εὐχέρειαν, καὶ εὐκολίαν, καὶ μεγαλοφροσύνην, καὶ εὐταξίαν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ καρτερίαν, καὶ φιλοπονίαν, καὶ φιλονεικίαν [2], καὶ φιλοτιμίας τὰς Λακεδαιμονίων, παῖδα ἂν ἡγήσαιο σαυτὸν πᾶσι τοῖς τοιούτοις [3]. εἰ δ' αὖ τι καὶ b. πλούτῳ προσέχεις, καὶ κατὰ τοῦτο οἴει τι εἶναι, μηδὲ τοῦτο ἂν ἡμῖν ἄῤῥητον ἔχω [4], ἐάν πως αἴσθῃ οὗ εἶ [5]. τοῦτο μὲν γὰρ [6] εἰ ἐθέλεις τοὺς Λακεδαιμονίων πλούτους ἰδεῖν, γνώσει ὅτι πολὺ τἀνθάδε τῶν ἐκεῖ ἐλλείπει. γῆν μὲν γὰρ c. ὅσην ἔχουσι τῆς Θ' ἑαυτῶν καὶ Μεσήνης οὐδὲ ἂν εἷς ἀμφισβητήσειε τῶν τῇδε πλήθει [7], οὐδὲ ἀρετῇ, οὐδ' αὖ ἀνδραπόδων κτήσει τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν εἱλωτικῶν, οὐδὲ μὴν ζώπων γε, οὐδ' ὅσ' ἄλλα βοσκήματα κατὰ Μεσήνην νέμεται [8]. ἀλλὰ ταῦτα μὲν πάντα ἐῶ χαίρειν· χρυσίον δὲ καὶ 39 ἀργύριον οὐκ ἔχειν ἐν πᾶσιν Ἕλλησιν, ὅσον ἐν Λακεδαίμονι ἰδίᾳ· πολλὰς γὰρ ἤδη γενεὰς εἰσέρχεται μὲν αὐτόσε ἐξ ἀπάν-

2 Vocabulum proprium huc maxime pertinens: cf. Xenoph. Laced. 4, 2. Ages. 2, 8. Nihili igitur lectio nonnullorum codd. *φιλονικίαν* quam sequitur et explicat Schol.

3 Vide de tali dativo, qui facilis tamen est intellectu, Matth. Gramm. §. 404, 6.

4 Edd. antt. particulam *ἄν* omittunt. Eam autem cum Imperativo etiam conjungi plura docent exempla, in his Xenoph. Anab. 1, 4, 8. *ἀλλὰ ἰόντων ἄν*. Soph. Oed. Tyr. 1438. *εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἄν*. *AST*.

5 V. Ind. in *ἐάν* et *οὗ*.

6 Verba *τοῦτο μὲν* adverbialiter sunt posita et exspectant proprie suum *τοῦτο δὲ* (*partim-partim, primum-deinde*). In animo autem habebat scriptor inferre mox haec fere: *τοῦτο δὲ τοὺς Περσικοὺς πλούτους*. Sed ob longiorem qui intercedit sermonem, mutatur postea oratio (*ὡς δὲ πρὸς τοὺς Περσικοὺς κ. τ. λ.*). Post *ἐθέλεις* autem inserendum esse *εἰς Schneider* monet. Vere, opinor.

7 Pro *τῆς Θ' ἑαυτῶν καὶ Μεσήνης* Struvius emendandum censet *τὴν Θ' ε. κ. Μεσήνην*, non sine causa. Nunc ad *τῆς* intelligendum *χώρας*, ut *γῆ* sit *ager*, *χώρα regio*. Sed in verbo *ἀμφισβητεῖν τι* neminem haesisse miror, quod hic valet „de praestantia alicujus rei cum nostris collatae ambigere": cujus usus exemplum aliud nemo, opinor, inveniet. Quare suspicor verba aliquot hic intercidisse.

8 *Μεσήνης*, *Μεσήνην*, ita libri, ut notat Steph. Apud Thucyd. 1, 101. et al. cum duplici *σσ* scribitur, etsi ibi etiam Codd. habent plures *Μεσήνιοι*, *Μεσηνίων*. *GOTTL*. Scripturam per *σσ* servant codd. Clark. et Vat.

Schol. *Ὡς Τυρταῖός φησι, Μεσσήνην ἀγαθὸν μὲν ἀροῦν, ἀγαθὸν δὲ φυτεύειν*. Augeri potest hoc fragmento collectio Klotziana. Suspicor autem adhaesisse illud distiche,

των τῶν Ἑλλήνων, πολλάκις δὲ καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων [1],
b. ἐξέρχεται δὲ οὐδαμόσε· ἀλλ' ἀτεχνῶς, κατὰ τὸν Αἴσωπον p.123
μῦθον, ὃν ἡ ἀλώπηξ πρὸς τὸν λέοντα εἶπε [2], καὶ τοῦ εἰς
Λακεδαίμονα νομίσματος εἰσιόντος μὲν τὰ ἴχνη τὰ ἐκεῖσε τε-
c. τραμμένα δῆλα, ἐξιόντος δὲ οὐδαμῇ ἄν τις ἴδοι [3]. ὥστε εὖ
χρὴ εἰδέναι, ὅτι καὶ χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ οἱ ἐκεῖ πλουσιώτατοί
εἰσι τῶν Ἑλλήνων, καὶ αὐτῶν ἐκείνων ὁ βασιλεύς. ἐκ τε γὰρ
τῶν τοιούτων μέγιστα λήψεις καὶ πλεῖσθ' εἰσὶ τοῖς βασιλεῦσιν.
ἔτι δὲ καὶ ὁ βασιλικὸς φόρος οὐκ ὀλίγος γίγνεται, ὃν τε-
d. λοῦσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς βασιλεῦσι. καὶ τὰ μὲν Λα-
κεδαιμονίων, ὡς πρὸς Ἑλληνικοὺς μὲν πλούτους, μεγά-
λα· ὡς δὲ πρὸς τοὺς Περσικοὺς, καὶ τοῦ ἐκείνων βασι-
λέως, οὐδέν. ἐπεί ποτ' ἐγὼ ἤκουσα ἀνδρὸς ἀξιοπίστου τῶν
ἀναβεβηκότων παρὰ βασιλέα, ὃς ἔφη παρελθεῖν χώραν πάνυ
πολλὴν καὶ ἀγαθὴν, ἐγγὺς ἡμερησίαν ὁδὸν, ἣν καλεῖν τοὺς
ἐπιχωρίους ζώνην τῆς βασιλέως γυναικός· εἶναι δὲ καὶ ἄλ-
λην, ἣν αὖ καλεῖσθαι καλύπτραν *, καὶ ἄλλους πολλοὺς τό-
πους καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς εἰς τὸν κόσμον ἐξηρημένους τὸν
τῆς γυναικὸς, καὶ ὀνόματα ἔχειν ἑκάστους τῶν τόπων ἀπὸ
b. ἑκάστου τῶν κόσμων [1]. ὥστε οἶμαι ἔγωγε, εἴ τις εἴποι τῇ βα-

sticho, quod e Pausaniae Messeniacis Klotzius exhibuit p. 126., in hunc modum

Ἥμίτεον βασιλῆα, θεοῖσι φίλον θεόπομπον,
Ὃν διὰ, Μεσσήνην εἵλομεν εὐρύχορον,
Μεσσήνην ἀγαθὴν μὲν ἀρῆν, ἀγαθὴν δὲ φυτεύειν.

1 Auctoritate codd. longe plurimorum ante βαρβ. adoptandum nunc erat ἐκ τῶν, quod omittunt soli Paris. E F, me alias non invito. — Paulo superius Cl. Vat. Ven. habent πολλαῖς — γενεαῖς.

2 Mendum apertum. Nam μῦθον Homerice de ipsis verbis vulpis ad leonem usurpare Plato non potuit: et nimis sollemne jam erat hoc vocabulum de fabulis ipsis quales sunt Aesopicae. Itaque accedendum videtur emendationi *Schneideri*, ὃ ἡ ἀλώπηξ — εἶπε, quae verba sequentibus sunt jungenda. Ficinus: *quemadmodum apud Aesopum vulpes — dixit —, sic et —.* Quanquam pro ὃ malit aliquis ὅπερ.

3 Vid. Boeckh. Staatshaush. der Ath. I, 6. p. 32. IV. 19. p. 138.

* De his Infinitivis vid. Gramm. §. 128. Obs.

1 Cic. Verr. 3, 33. (76.) *Solere ajunt barbaros reges Persarum ac Syrorum plures uxores habere, his autem uxoribus civitates attribuere hoc modo: haec civitas mulieri redimiculum praebeat, haec in collum, haec in crines.* Xenoph. Anab. 1, 4, 9. αἱ δὲ κῶμαι ἐν αἷς ἐσκήνουν Παρυσάτιδος ἦσαν εἰς ζώνην δεδομέναι: ubi vid. Schneid.

Fuerunt

σιλίως μητρὶ Ξέρξου δὲ γυναικὶ, Ἀμήστριδι [2], ὅτι ἐν τῷ ἔχει σου τῷ υἱεῖ ἀντιτάττεσθαι ὁ Δεινομάχης υἱὸς, ἢ ἔστι κόσμος ἴσως ἄξιος μνῶν πεντήκοντα, εἰ πάντυ πολλοῦ, τῷ δὲ υἱεῖ αὐτῆς γῆς πλέθρα Ἐρχιάσιν [3] οὐδὲ τριακόσια· θαυμάσαι ἄν, ὅτῳ ποτὲ πιστεύων ἐν τῷ ἔχει οὗτος ὁ Ἀλκιβιάδης τῷ Ἀρτοξέρξῃ διαγωνίζεσθαι.. καὶ οἶμαι ἂν αὐτὴν εἰ- c.
πεῖν, ὅτι οὐκ ἔσθ᾽ ὅτῳ ἄλλῳ πιστεύων οὗτος ἀνὴρ [4] ἐπιχειρεῖ, πλὴν ἐπιμελείᾳ τε καὶ σοφίᾳ· ταῦτα γὰρ μόνα ἄξια λόγου ἐν Ἕλλησιν. ἐπεὶ εἴ γε πύθοιτο, ὅτι ὁ Ἀλκιβιάδης 41
οὗτος [1] πρῶτον μὲν ἔτη οὐδέπω γεγονὼς σοφ[illegible]α εἴκοσιν, ἔπειτα παντάπασιν ἀπαίδευτος, πρὸς δὲ τούτοις, τοῦ ἐραστοῦ αὐτῷ λέγοντος ὅτι χρὴ πρῶτον μαθόντα καὶ ἐπιμεληθέντα αὐτοῦ καὶ ἀσκήσαντα οὕτως ἰέναι διαγωνιούμενον βασιλεῖ, οὐκ ἐθέλει, ἀλλά φησιν ἐξαρκεῖν καὶ ὡς ἔχει [2]· οἶμαι ἂν αὐτὴν θαυμάσαι τε καὶ ἐρέσθαι· Τί οὖν ποτέ ἐστιν, ὅτῳ πιστεύει τὸ μειράκιον; εἰ οὖν λέγοιμεν, ὅτι κάλλει τε καὶ μεγέ- b.
θει, καὶ γένει, καὶ πλούτῳ, καὶ φύσει τῆς ψυχῆς· ἡγήσαιτ᾽ ἂν ἡμᾶς, ὦ Ἀλκιβιάδη, μαίνεσθαι, πρὸς τὰ παρὰ σφίσιν

Fuerunt autem, teste Olympiodoro, qui putarent Platonem hac viri fide digni appellatione ipsum Xenophontem significare.

2 Sic codd. longe plurimi: nam qui ι habent pro η nil differre putandi sunt: duo Parisienses soli Ἀμάστριδι, nota diversitate de qua vid. Intpp. ad Diod. 20, 109. — An fuerit haec Xerxis uxor Esthera scriptorum Hebraicorum examinat Wessel. Obss. 2, 24. p. 251. — Mox de Genit. υοῦ v. Ind. Lat. *Genitivus*.

3 Male vulgo Ἐρχιάσιν: neque melius Coisl. et Ven. Ξ Ἐρχιᾶσιν. Paenultima enim producitur, accentusque sequitur accentum formae primitivae, nomen autem hujus Atticae pagi traditur vel Ἔρχεια vel Ἐρχία (Harpocr. Hesych. Suid.). Vid. Gramm. §. 103, 3. Non accurate de hac re tradidit Duker ad Thucyd. 8, 92. — De mensuris hisce vid. Ind. in *μνᾶ* et *πλέθρον*.

4 Sic pro vulg. οὗτος ὁ a. dedi e Vat. et e Clark. in quo ὁ erasum est.

1 Codd. omnes praeter Paris. E F hic inserunt *νῦν ἐπιχειρεῖ*. Est tamen cur huic emblemati diffidam. Eo enim admisso duo habes verba, *ἐπιχειρεῖ* et *οὐκ ἐθέλει*, non bene coeuntia. Contra omissis illis posteriora haec *οὐκ ἐθέλει, ἀλλά φησιν* — sensum probe explent, etsi accommodata illis tantum verbis quae propius praecedunt. Interpretamentum igitur sapiunt verba *νῦν ἐπιχειρεῖ* effictum ex antecedentibus *οὗτος ἀνὴρ ἐπιχειρεῖ*. — In superioribus ὅτι pro vulg. ὡς scripsi e codd.

2 Vid. Ind. *ἔχειν*.

3 Schol.

c. ἀποβλέψασα πάντα τὰ τοιαῦτα. οἶμαι δὲ κἂν Λαμπιδὼ, τὴν Λεωτυχίδου μὲν θυγατέρα Ἀρχιδάμου δὲ γυναῖκα Ἄγι- p. 124
δος δὲ μητέρα [3], οἳ πάντες βασιλεῖς γεγόνασι, θαυμάσαι ἂν καὶ ταύτην εἰς τὰ παρὰ σφίσιν ὑπάρχοντα ἀποβλέψασαν, εἰ σὺ ἐν νῷ ἔχεις τῷ υἱεῖ αὐτῆς διαγωνίζεσθαι, οὕτω κακῶς
d. ἠγμένος. καίτοι [4] οὐκ αἰσχρὸν δοκεῖ εἶναι, εἰ αἱ τῶν πολεμίων γυναῖκες βέλτιον περὶ ἡμῶν διανοοῦνται, οἵους χρὴ ὄντας σφίσιν ἐπιχειρεῖν, ἢ ἡμεῖς περὶ ἡμῶν αὐτῶν; ἀλλ', ὦ μακάριε, πειθόμενος ἐμοί τε καὶ τῷ ἐν Δελφοῖς γράμματι
e. γνῶθι σαυτόν [5], ὅτι οὗτοι ἡμῖν εἰσιν ἀντίπαλοι, ἀλλ' οὐχ οὓς σὺ οἴει. ὧν ἄλλῳ μὲν οὐδ' ἂν ἑνὶ περιγενοίμεθα, εἰ μὴ ἐπιμέλειά τε ἂν καὶ τέχνη [6]. ὧν σὺ εἰ ἀπολειφθήσει, καὶ τοῦ ὀνομαστὸς γενέσθαι ἀπολειφθήσει ἐν Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροις, οὗ μοι δοκεῖς ἐρᾶν, ὡς οὐδεὶς ἄλλος ἄλλου.

42. ΑΛ. Τίνα οὖν χρὴ τὴν ἐπιμέλειαν, ὦ Σώκρατες, ποιεῖσθαι, ἔχεις ἐξηγήσασθαι; παντὸς γὰρ μᾶλλον ἔοικας ἀληθῆ εἰρηκότι. ΣΩ. Ναί. ἀλλὰ γὰρ κοινῇ βουλῇ [1], ὥτινι τρόπῳ ἂν ὅτι βέλτιστοι γενοίμεθα. ἐγὼ γάρ τοι οὐ περὶ μὲν σοῦ λέγω ὡς χρὴ παιδευθῆναι, περὶ ἐμοῦ δὲ οὔ. οὐ γὰρ
b. ὅσθ' ὅτῳ ἀρα διαφέρω, πλήν γε ἑνί. ΑΛ. Τίνι; ΣΩ. Ὁ ἐπίτροπος ὁ ἐμὸς βελτίων ἐστὶ καὶ σοφώτερος, ἢ Περικλῆς, ὁ σός. ΑΛ. Τίς οὗτος, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Θεὸς, ὦ Ἀλκιβιάδη· ὅσπερ σοί με οὐκ εἴα πρὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας διαλεχθῆναι. ᾧ καὶ πιστεύων λέγω ὅτι ἡ ἐπιφάνεια [2] δι' οὐδε-

3 Schol. *Λεωτυχίδης ὁ κατὰ Μήδου στρατηγήσας, Ἀρχίδαμος, ἐφ' οὗ ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος, Ἄγις δὲ, ἐφ' οὗ ἐκράτησαν Λακεδαιμόνιοι.* — Codd. tres optimi *Λευτυχίδου*. Nomen autem reginae apud Herodotum scriptum est *Λαμπιτώ*; neque aliter Lacaenae ap. Comicum in Lysistrata. Cf. var. lect. ad Plut. Ages. 1.

4 In Ven. *Π* correctum est *καὶ πῶς*.

5 Illud *γνῶθι σαυτὸν* quod in foribus Apollinis Delphici scriptum erat, a plurimis tribuebatur Chiloni, ab aliis alii e septem, ab aliis ipsi Pythiae: v. Menag. ad Diog. Laert. 40.

6 Observa, voculae *μὲν* loco sui *δὲ* respondere *εἰ μή*: unde, ut monet Struvius, factum ut *ἄν* quod alias hypothetico *εἰ* adhaerere non solet, in altero etiam hoc membro positum sit. Sunt enim haec instar horum: *ἄλλῳ μὲν οὐδ' ἂν ἑνὶ* (vid. supra ad 18. e.) *περιγενοίμεθα, ἐπιμελείᾳ δ' ἄν*: vid. Ind. in *ἄν*.

1 Pendet hoc a verbo quod latet in elliptico *κοινῇ βουλῇ*: v. Ind.

2 Notat hoc vocabulum Schleiermacher ut hoc *claritatis*

νὸς ἄλλου σοι ἔξαι ἢ δι' ἐμοῦ. ΑΛ. Παίζεις, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἴσως. λέγω μέντοι ἀληθῆ, ὅτι ἐπιμελείας δεόμεθα· μᾶλλον μὲν πάντες ἄνθρωποι, ἀτὰρ νώ γε καὶ μάλα σφόδρα [3]. ΑΛ. Ὅτι μὲν ἐγώ, οὐ ψεύδει. ΣΩ. Οὐδὲ μήν, ὅτι γε ἐγώ. ΑΛ. Τί οὖν ἂν ποιοῖμεν; ΣΩ. Οὐκ ἀποκνητέον [4], οὐδὲ μαλθακιστέον, ὦ ἑταῖρε. ΑΛ. Οὕτοι δὴ πρέπει γε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐ γάρ· ἀλλὰ σκεπτέον κοινῇ. 43 καί μοι λέγε. φαμὲν γὰρ δὴ ὡς ἄριστοι βούλεσθαι γενέσθαι. ἢ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τίνα ἀρετήν; ΑΛ. Δῆλον ὅτι ἥπερ οἱ ἄνδρες οἱ ἀγαθοί. ΣΩ. Οἵ τί ἀγαθοί; ΑΛ. Δῆλον ὅτι οἱ πράττειν τὰ πράγματα. ΣΩ. Ὁποῖα [1]; ἆρα τὰ ἱππικά;

tis et *nobilitatis* sensu in Platonico certe sermone insolens.

3 Schol. Ἀγνοεῖ ἑαυτὸν ὁ Σωκράτης ἐνθουσιαστικῶς.

Putabam olim, pro *μᾶλλον μέν* reponendam esse notissimam formulam *μάλιστα μέν*. Verum haec usurpatur quando *latior* praeit sententia, cui id, quod introducitur illo *μάλιστα μέν*, et ipsum inest, sed minuendum vel restringendum statim. Jam optime quidem hic componerentur haec, *μάλιστα μὲν πάντες —, ἀτὰρ νώ γε —*: sed istud *πάντες* non comprehensum est in superiori *δεόμεθα*, quod cum enuntiaret Socrates, ut nexus sententiarum docet, nonnisi de se et Alcibiade dicebat. Itaque opus nunc erat formula correctiva. *μᾶλλον δέ*: cui tamen, ob eam quae revera subjicitur restrictionem, loco hujus *δέ*, hic additur *μέν*. Sic igitur hae formulae inter se differunt, ut *μᾶλλον δέ* sit *seu potius*, *μάλιστα μέν* et *μᾶλλον μέν* utrumque quidem reddi possit ita, *proprie quidem*, quoniam vox *proprie* et confirmando et corrigendo adhiberi potest; sed quando sentiri debet vis correctiva, dicendum est, ut hoc nostro loco, *magis proprie quidem*, *verius quidem*, *μᾶλλον μέν*.

4 Plurimi Codd. habent *ἀπορητέον*. Conspirat Ficinus qui vertit *nec haesitandum*. Nimirum haec vulgatior est vis verbi *ἀπορεῖν* et *ἀπορεῖσθαι*, quod tamen de ipsa animi desponsione etiam usurpatur. Xen. Hellen. 4, 5, 17. οἱ δ' ἀπορούντες ἤδη, ὅτι ἔπασχον μὲν κακῶς καὶ ἀπεῖθησκον, — ἐγκλίνουσι, καὶ οἱ μὲν πίπτουσιν αὐτῶν ἐς τὴν θάλατταν κ. τ. λ. Id. Venat. 9, 20. (de cervis) ἀπαγορεύουσι γὰρ σφόδρα, ὥσε ἐξῶσαι ἀκοντίζονται· ῥίπτοῦσι δὲ καὶ εἰς τὰ ὕδατα ἀπορούμενοι. Jam cum in Scholiis sit: οὐκ ἀπορητέον] οὐκ ἀποκνητέον, hoc illius interpretamentum in textum migrasse dicas. Sed quoniam *ἀποκνητέον* est in tribus optimis; verbum autem *ἀποκνεῖν* satis Platoni quoque familiare, quanquam leniori fere sensu *gravandi, detrectandi* (vid. Phaed. p. 84. d. *μηδὲν ἀποκνήσητε καὶ αὐτοὶ εἰπεῖν* Rep. 1. p. 349. a. *ἀλλ' οὐ μέντοι ἀποκνητέον γε τῷ λόγῳ ἐπεξελθεῖν σκοπούμενον*); vulgatam intactam relinquere satius visum. — Mox tres opt. *μαλακιστέον*.

1 Codd. opt. et plur. *Ποῖα*. Mihi vulgata quamvis uno, opinor, codice Par. E nixa, auri-

ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Παρὰ τοὺς ἱππικοὺς γὰρ ἂν ἦμεν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἀλλὰ τὰ ναυτικὰ λέγεις; ΑΛ. Οὔ. ΣΩ. Παρὰ τοὺς ναυτικοὺς γὰρ ἂν ἦμεν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἀλλὰ
b. ποῖα; ἃ τίνες πράττουσιν; ΑΛ. Ἅπερ Ἀθηναίων οἱ καλοὶ κἀγαθοί. ΣΩ. Καλοὺς δὲ κἀγαθοὺς λέγεις τοὺς φρο- p.125
νίμους ἢ τοὺς ἄφρονας; ΑΛ. Τοὺς φρονίμους. ΣΩ. Οὐκοῦν ὃ ἕκαστος φρόνιμός, τοῦτο ἀγαθός. ΑΛ. Ναί. ΣΩ.
c. Ὁ δὲ ἄφρων, πονηρός; ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Ἆρ' οὖν ὁ σκυτοτόμος φρόνιμος εἰς ὑποδημάτων ἐργασίαν; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀγαθὸς ἄρα εἰς ταῦτα [3]. ΑΛ. Ἀγαθός. ΣΩ. Τί δέ; εἰς ἱματίων ἐργασίαν οὐκ ἄφρων ὁ σκυτοτόμος; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Κακὸς ἄρα εἰς τοῦτο. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ὁ αὐτὸς ἄρα, ταύτῳ γε τῷ λόγῳ, κακός τε καὶ ἀγαθός. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ἦ οὖν λέγεις, τοὺς ἀγαθοὺς
44 ἄνδρας εἶναι καὶ κακούς; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλὰ τίνας ποτὲ τοὺς ἀγαθοὺς λέγεις; ΑΛ. Τοὺς δυναμένους ἔγωγε ἄρχειν ἐν τῇ πόλει. ΣΩ. Οὐ δήπου ἵππων γε; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλ' ἀνθρώπων; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἆρα καμνόντων; ΑΛ. Οὔ. ΣΩ. Ἀλλὰ πλεόντων; ΑΛ. Οὔ φημι. ΣΩ. Ἀλλὰ θεριζόντων; ΑΛ. Οὔ. ΣΩ. Ἀλλ' οὐδὲν ποιούντων, ἤ τι ποιούντων; ΑΛ. Ποιούντων λέγω.
b. ΣΩ. Τί; [1] πειρῶ καὶ ἐμοὶ δηλῶσαι. ΑΛ. Οὐκοῦν τῶν καὶ συμβαλλόντων ἑαυτοῖς, καὶ χρωμένων ἀλλήλοις, ὥσπερ ἡμεῖς ζῶμεν ἐν ταῖς πόλεσιν. ΣΩ. Οὐκοῦν ἀνθρώπων λέγεις ἄρχειν ἀνθρώποις χρωμένων; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἆρα κελευσῶν χρωμένων ἐρέταις; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Κυβερνητικὴ γὰρ αὕτη γε ἀρετή. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἀλλ' ἀνθρώπων λέγεις ἄρχειν αὐλητῶν ἀνθρώποις ἡγουμένων ᾠδῆς, καὶ χρωμένων χορευταῖς; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Χοροδιδασκαλικὴ
c. γὰρ αὕτη γ' αὖ. ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀλλὰ τί ποτε λέγεις χρωμένων ἀνθρώπων ἀνθρώποις οἵόντ' εἶναι ἄρχειν [4];

auribus gratior hic accidere visa est.

2 Be. αὐτά e Vat. et Ven. II. Sed non conspirat Clarkianus. Neque εἰς αὐτά videtur referri posse ad εἰς ὑ. ἐργασίαν, sed solummodo ad ὑποδήματα: quod displiceret. Contra ταῦτα in tali usu sollemne est perinde ut τοῦτο.

3 Be. Τί δή; e Ven. II solo.

4 Τί monente Steph. jungendum non cum λέγεις sed cum χρωμ., in hunc fere sensum: *Cum dicis imperare posse,*

ΑΛ. Κοινωνούντων ἔγωγε λέγω πολιτείας, καὶ συμβαλλόντων πρὸς ἀλλήλους τούτων ἄρχειν τῶν ἐν τῇ πόλει. ΣΩ. Τίς οὖν αὕτη ἡ τέχνη; ὥσπερ ἂν εἰ σε ἐροίμην πάλιν τὸ- 45
νῦν δή· κοινωνούντων ναυτιλίας ἐπίσασθαι ἄρχειν τίς ποιεῖ τέχνη; ΑΛ. Κυβερνητική. ΣΩ. Κοινωνούντων δὲ ὁδῆς, ὡς νῦν δὴ ἐλέγετο, τίς ἐπιστήμη ποιεῖ ἄρχειν; ΑΛ. Ὅπερ σὺ ἄρτι ἔλεγες, ἡ χοροδιδασκαλία. ΣΩ. Τί δὲ πολιτείας b.
κοινωνούντων τίνα καλεῖς ἐπιστήμην; ΑΛ. Εὐβουλίαν ἔγωγε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τί δέ; μῶν ἀβουλία δοκεῖ εἶναι ἢ τῶν κυβερνητῶν; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλ' εὐβουλία; [1]
p.126 ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ, εἴ γε τὸ σώζεσθαι πλέοντας. ΣΩ. Καλῶς λέγεις. τί δέ; ἣν σὺ λέγεις εὐβουλίαν, εἰς τί ἐστιν; ΑΛ. Εἰς τὸ ἄμεινον τὴν πόλιν διοικεῖν καὶ σώζεσθαι. ΣΩ. Ἀμείνων δὲ διοικεῖται καὶ σώζεται τίνος παραγιγνομένου ἢ c.
ἀπογιγνομένου; ὥσπερ ἄν εἰ σύ με ἔροιο, ἄμεινον διοικεῖται σῶμα καὶ σώζεται τίνος παραγιγνομένου ἢ ἀπογιγνομένου; εἴποιμ' ἄν, ὅτι ὑγιείας μὲν παραγιγνομένης νόσου δὲ ἀπογιγνομένης. οὐ καὶ σὺ οἴει οὕτω; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ εἴ d.
με αὖ ἔροιο, τίνος δὲ ἄμεινον ὄμματα; ὡσαύτως εἴποιμ' ἄν, ὅτι ὄψεως μὲν παραγιγνομένης τυφλότητος δὲ ἀπογιγνομένης, καὶ ὦτα δέ, κωφότητος μὲν ἀπογιγνομένης ἀκοῆς δὲ ἐγγιγνομένης, βελτίω τε γίγνεται καὶ ἄμεινον θεραπεύεται. ΑΛ. Ὀρθῶς. ΣΩ. Τί [2] δὲ δὴ πόλις; τίνος παραγιγνομέ- 46
νου καὶ ἀπογιγνομένου βελτίων τε γίγνεται καὶ ἄμεινον θεραπεύεται καὶ διοικεῖται; ΑΛ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ὅταν φιλία μὲν αὐτοῖς γίγνηται πρὸς ἀλλήλους [3], τὸ δὲ μισεῖν τε καὶ ζασιάζειν ἀπογίγνηται. ΣΩ. Ἆρ' οὖν φιλίαν λέγεις ὁμόνοιαν ἢ διχόνοιαν; ΑΛ. Ὁμόνοιαν. ΣΩ. Διὰ b.
τίνα οὖν τέχνην ὁμονοοῦσιν αἱ πόλεις περὶ ἀριθμούς; ΑΛ.

posse, quemnam cum hominibus usum habent illi homines quibus imperandum est?

1 *Schleierm.*, duce partim Ficino, haec ita distribuit: ΣΩ. Ἀλλ' εὐβουλία, ἔμοιγε δοκεῖ, εἴ γε τὸ σώζεσθαι πλέοντας. ΑΛ. Καλῶς λέγεις. ΣΩ. Τί δὲ κ. τ. λ. — Mox *λέγεις* pro vulg. *καλεῖς* reposui auctoritate codicum opt. et plur.

2 Hunc locum excerpsit Stobaeus p. 270. usque ad *περὶ ταθμοῦ οὐχ ὡσαύτως;*

3 Notetur schema *πρὸς τὸ σημαινόμενον* (vid. ad Philoct. 713.) in vocibus *αὐτοῖς* et *ἀλλήλους*, quae referuntur ad *πολίτας* latentes in voce *πόλει*.

διὰ τὴν ἀριθμητικήν. ΣΩ. Τί δαί; οἱ ἰδιῶται οὐ διὰ τὴν αὐτήν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ αὐτὸς αὑτῷ ἕκαστος; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Διὰ τίνα δὲ τέχνην ἕκαστος αὐτὸς αὑτῷ ὁμονοεῖ περὶ σπιθαμῆς καὶ πήχεως, ὁπότερον μεῖζον; οὐ διὰ τὴν μετρητικήν; ΑΛ. Τί μήν; ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ οἱ ἰδιῶται ἀλλήλοις καὶ αἱ πόλεις; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τί δέ;
c. περὶ ταθμοῦ οὐχ ὡσαύτως; ΑΛ. Φημί. ΣΩ. Ἦν δὲ δὴ σὺ λέγεις ὁμόνοιαν, τίς ἐστι, καὶ περὶ τοῦ, καὶ τίς αὐτὴν τέχνη παρασκευάζει; καὶ ἆρα, ἥπερ πόλει, αὕτη καὶ ἰδιώτῃ αὐτῷ τε πρὸς αὑτὸν καὶ πρὸς ἄλλον; ΑΛ. Εἰκὸς γέ τοι. ΣΩ. Τίς οὖν ἐστι; μὴ κάμῃς ἀποκρινόμενος, ἀλλὰ προθυμοῦ εἰπεῖν. ΑΛ. Ἐγὼ μὲν οἶμαι φιλίαν τε λέγειν καὶ ὁμόνοιαν [4], ἥπερ πατήρ τε υἱὸν φιλῶν ὁμονοεῖ καὶ μήτηρ, καὶ
47 ἀδελφὸς ἀδελφῷ, καὶ γυνὴ ἀνδρί. ΣΩ. Οἶει ἂν [1] οὖν, ὦ Ἀλκιβιάδη, ἄνδρα γυναικὶ περὶ ταλασιουργίας δύνασθαι ὁμονοεῖν, τὸν μὴ ἐπιστάμενον τῇ ἐπισταμένῃ; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐδέ γε δεῖ οὐδέν· γυναικεῖον γὰρ τοῦτό γε μάθημα. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τί δέ; γυνὴ ἀνδρὶ περὶ στρατηγικῆς δύναιτ' ἂν ὁμονοεῖν μὴ μαθοῦσα; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀνδρεῖον p.127
γὰρ τοῦτό γε ἴσως αὖ φαίης ἂν εἶναι. ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ.
b. Ἔστιν ἄρα τὰ μὲν γυναικεῖα, τὰ δὲ ἀνδρεῖα μαθήματα, κατὰ τὸν σὸν λόγον. ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Οὐκ ἄρα ἔν γε τούτοις ἐστὶν ὁμόνοια γυναικὶ πρὸς ἄνδρας. ΑΛ. Οὔ. ΣΩ. Οὐδ' ἄρα φιλία, εἴπερ ἡ φιλία ὁμόνοια ἦν. ΑΛ. Οὐ φαί-
c. νεται. ΣΩ. Ἡ ἄρα αἱ γυναῖκες τὰ αὑτῶν πράττουσιν, οὐ φιλοῦνται ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν. ΑΛ. Οὐκ ἔοικεν. ΣΩ. Οὐδ'

4 *Οἶμαι λέγειν* idem est ferme quod *λέγω*, quasi dicas *in animo habeo ut dicam, dicere volo;* plane ut in loco Demosth. Mid. 21. *ὅτι ὁ τύπτων αὐτὸν ὑβρίζειν ᾤετο* h. e. injuria affecit ita ut animus simul quem dicunt injuriandi appareret. Xen. Hell. 5, 1, 15. (14.) *οἴεσθε καρτερεῖν* h. e. *καρτερεῖτε* vel potius *in animo habeatis tolerare;* et quae similia habet Sturzius in Lex. Xenoph. in v. num. 3. Proficiscuntur haec omnia e simplicissima verbi *οἴεσθαι* notione: *mente concipere, cogitare,* quam habes in Homerico *γόον δ' ὤΐετο θυμός* (Od. *κ*, 248.), et in illo *οἶμαι* infra Alcib. II. 11. *ἀλλ' εἰ, οἶμαι, δόξειέ σοι,* ubi non ut alias est *puto, opinor,* sed, *hoc volo, hoc sentio, inquam,* nihilque fere differt ab eo quod alibi est *λέγω*, et in nostro loco *οἶμαι λέγειν.* Nos etiam: *ich meine, ich sage, ich will sagen* h. e. *ich verstehe das so.*

1 Particula pertinet ad Infinitivum. Vid. supra ad §. 4. not. 2.

2 *Schlei-*

ἆρα οἱ ἄνδρες ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἢ τὰ αὐτῶν. ΑΛ. Οὔ. ΣΩ. Οὐδ', αὖ [2] ἄρα ταύτῃ οἰκοῦνται αἱ πόλεις, ὅταν τὰ αὑτῶν ἕκαστοι πράττωσιν. ΑΛ. Οἶμαι ἔγωγε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Πῶς λέγεις, φιλίας μὴ παρούσης, ἧς ἔφαμεν ἐγγιγνομέ- d.
νης, εὖ οἰκεῖσθαι τὰς πόλεις, ἄλλως δὲ οὔ; ΑΛ. Ἀλλά μοι δοκεῖ καὶ κατὰ τοῦτο αὐτοῖς φιλίᾳ ἐγγίγνεσθαι, ὅτι τὰ αὑ-
τῶν ἑκάτεροι πράττουσιν. ΣΩ. Οὐκ ἄρτι γε. νῦν δὲ πῶς 48
αὖ λέγεις; ὁμονοίας μὴ ἐγγιγνομένης [3] φιλία ἐγγίγνεται; ἢ οἱόντε ὁμόνοιαν ἐγγίγνεσθαι περὶ τούτων ὧν οἱ μὲν ἴσασιν, οἱ δ' οὔ; ΑΛ. Ἀδύνατον. ΣΩ. Δίκαια δὲ πράττουσιν ἢ ἄδικα, ὅταν τὰ αὑτῶν ἕκαστοι πράττωσι; ΑΛ. Δίκαια· πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Τὰ δίκαια οὖν πραττόντων ἐν τῇ πό-
λει τῶν πολιτῶν, φιλία οὐκ ἐγγίγνεται πρὸς ἀλλήλους; ΑΛ. b.
Ἀνάγκη αὖ μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τίνα οὖν ποτε λέγεις τὴν φιλίαν ἢ ὁμόνοιαν, περὶ ἧς δεῖ ἡμᾶς σοφούς τε εἶναι καὶ εὐβούλους, ἵνα ἀγαθοὶ ἄνδρες ὦμεν; οὐ γὰρ δύναμαι μαθεῖν οὔθ' ἥτις, οὔτ' ἐν οἷστισιν. τοτὲ μὲν γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς φαίνεται ἐνοῦσα, τοτὲ δ' οὔ, ὡς ἐκ τοῦ σοῦ λόγου. ΑΛ. Ἀλλὰ μὰ τοὺς θεούς, ὦ Σώκρατες, οὐδ' αὐ- c.
τὸς οἶδα ὅ,τι λέγω. κινδυνεύω δὲ καὶ πάλαι λεληθέναι ἐμαυτὸν αἴσχιστα ἔχων. ΣΩ. Ἀλλὰ χρὴ θαῤῥεῖν. εἰ μὲν γὰρ αὐτὸ ἤσθου πεπονθὼς πεντηκονταετὴς, χαλεπὸν ἂν ἦν σοι ἐπιμεληθῆναι σαυτοῦ· νῦν δὲ ἦν ἔχεις ἡλικίαν, αὕτη ἐστὶν ἐν ᾗ δεῖ αὐτὸ αἰσθέσθαι. ΑΛ. Τί οὖν τὸν αἰσθόμενον χρὴ d.
ποιεῖν, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ἀποκρίνεσθαι τὰ ἐρωτώμενα, ὦ Ἀλκιβιάδη. καὶ ἐὰν τοῦτο ποιῇς, ἂν θεὸς ἐθέλῃ, εἴ τι δεῖ καὶ τῇ ἐμῇ μαντείᾳ πιστεύειν, σύ τε κἀγὼ βέλτιον σχήσομεν. ΑΛ. Ἕξει ταῦτα, ἕνεκά γε τοῦ ἐμὲ ἀποκρίνεσθαι.

2 *Schleierm.* et *Astius* emendandum censent εὖ; *Heusdius* eandem voculam inserendam post *ταύτῃ*. Alterutrum necessarium puto. Ficinus: *Non ergo tunc optime civitates instituuntur — ?* Vid. post pauca *εὖ οἰκεῖσθαι*, et Men. 3. b. *τὴν οἰκίαν εὖ οἰκεῖν*. — Mox ad *οἶμαι ἔγ.* v. Ind. in *οἴεσθαι*.

3 Ita nunc cum Bo. repo- sui ex optimis. Antea deficiente vocula *μή*, verba *ὁμονοίας ἐγγ. φ. ἐγγίγνεται* intelligenda erant tanquam positio e superioribus, cui statim subjungendum erat *ἢ οἱόντε —*. Nunc ista *ἢ οἱόντε* rationem reddunt illorum *ὁμ. μὴ ἐγγιγνομένης*. — Mox post *ὧν οἱ μὲν ἴσασι* in iisdem iterum in seritur *περὶ τούτων*: perperam.

49 ΣΩ. Φέρε * δὴ, τί ἐστι τὸ ἑαυτοῦ ἐπιμελεῖσθαι; μὴ πολλάκις λάθωμεν οὐχ ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμενοι, οἰόμενοι p. 123
δέ, καὶ πότε ἆρα αὐτὸ ποιεῖ ἄνθρωπος; ἆρα, ὅταν τῶν αὑτοῦ ἐπιμεληται, τότε καὶ αὑτοῦ [1]; ΑΛ. Ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ. ΣΩ. Τί δαί; ποδῶν ἄνθρωπος πότε ἐπιμελεῖται; ἆρα ὅταν ἐκείνων ἐπιμελῆται, ἃ ἐστι τῶν ποδῶν; ΑΛ. Οὐ μαν-
b. θάνω. ΣΩ. Καλεῖς δέ τι χειρός [2]. οἷον δακτύλιον ἔστιν ὅτου ἂν ἄλλου τῶν τοῦ ἀνθρώπου φαίης ἢ δακτύλου; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ποδὸς ὑπόδημα τὸν αὐτὸν τρόπον; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ ἱμάτια καὶ στρώματα τοῦ ἄλλου σώματος ὁμοίως; ΑΛ. Ναί [3]. ΣΩ. Ἆρ᾽ οὖν, ὅταν ὑποδημάτων ἐπιμελώμεθα, τότε ποδῶν ἐπιμελούμεθα; ΑΛ.
c. Οὐ πάνυ μανθάνω, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τί δὲ, ὦ Ἀλκιβιάδη; ὀρθῶς ἐπιμελεῖσθαι καλεῖς τι ὑτουοῦν πράγματος; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἆρ᾽ οὖν, ὅταν τίς τι βέλτιον ποιῇ, τότε ὀρθὴν λέγεις ἐπιμέλειαν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τίς οὖν τέχνη ὑποδήματα βελτίω ποιεῖ; [4] ΑΛ. Σκυτική. ΣΩ. Σκυτικὴ ἆρα

*] Excerpsit hunc sermonem Stobaeus p. 178. — De v. πολλάκις v. Ind.

1 Sic Clark. Vulgo ἑαυτοῦ.

2 Vulgo δή τι, quod est in solo Ven. ξ. Tum Be. e Vat. et Ven. Π χερός, quod e Clark. tamen non est enotatum. — In seqq. a librariis videtur aliquid turbatum fuisse. Sic enim Ficinus: „Dicisne esse aliquid ipsius manus, quemadmodum annulus est? *Dico equidem.* Num alterius membri, quam *digiti*, *annulum* esse censes?" In extremis his convenit illi cum Paris. F, qui pro δακτύλου habet δακτύλιον et a rec. manu δακτύλου δακτύλιον. Scribendum utique censeo: Καλεῖς δέ τι χειρός· οἷον δακτύλιον· ἔστιν ὅτου — φαίης ἢ δακτύλου δακτύλιον; Nimirum in vulgata manus et digitus ut diversa memorari videntur: quod esse non debet, ut apparet e consecutione sententiarum.

3 Verba Καὶ ἱμάτια — — Ναί. inserta e Stobaeo. Rejecerunt ea Ast. et Be. quasi fieri posset, ut sive Stob. sive quisquam alius haec animi causa inferserit. Manifestum potius, excidisse ea ob duplex *Nai.* Sunt autem talia certissimo argumento, codices omnes istos quorum varietatem hic ponimus derivatos esse ex uno perantiquo quidem, sed in quo illa lacuna jam esset. — Porro in sequentibus (c.) Ἆρ᾽ οὖν, ὅταν τίς τι βέλτιον, Stob. omittit τι.

4 Sophistae saepe riserunt Socratem exempla a sutoribus et aliis opificibus petentem; veluti in Gorg. p. 491. a. ἀεὶ σκυτέας τε καὶ κναφέας — λέγων οὐδὲν παύει. Vid. et Xenoph. Mem. 1, 2, 37. et ibi Ruhnk. et Schneid.

1 Sic

ὑποδημάτων ἐπιμελούμεθα. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἦ καὶ ποδὸς d.
σκυτικῇ, ᾗ ἐκείνῃ ᾗ πόδας βελτίους ποιοῦμεν; ΑΛ. Ἐκείνῃ. ΣΩ. Βελτίους δὲ πόδας οὐχ ἧπερ καὶ τὸ ἄλλο σῶμα; ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Αὕτη δ' οὐ γυμναστική; ΑΛ. Μάλιστα. ΣΩ. Γυμναστικῇ μὲν ἄρα ποδὸς ἐπιμελούμεθα, e.
σκυτικῇ δὲ τῶν τοῦ ποδός. ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Καὶ γυμναστικῇ μὲν χειρῶν, δακτυλιογλυφίᾳ δὲ τῶν τῆς χειρός. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ γυμναστικῇ μὲν σώματος, ὑφαντικῇ δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις τῶν τοῦ σώματος. ΑΛ. Παντάπασι μὲν οὖν. ΣΩ. Ἄλλῃ μὲν ἄρα τέχνῃ αὐτοῦ ἑκάστου ἐπιμελούμεθα, ἄλλῃ 50
δὲ τῶν αὐτοῦ [1]. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκ ἄρα, ὅταν τῶν σαυτοῦ ἐπιμελῇ, σαυτοῦ ἐπιμελεῖ. ΑΛ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ τέχνη, ὡς ἔοικεν, ᾗ τις [2] ἂν αὐτοῦ τε ἐπιμελοῖτο καὶ τῶν αὐτοῦ. ΑΛ. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Φέρε δῆ, b.
ποίᾳ ποτ' ἂν ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμεληθείημεν; ΑΛ. Οὐκ ἔχω λέγειν. ΣΩ. Ἀλλὰ τοσόνδε γε ὡμολόγηται, ὅτι οὐχ ᾗ ἂν τῶν ἡμετέρων καὶ ὅτιοῦν βέλτιον ποιοῖμεν [3], ἀλλὰ ᾗ ἡμᾶς αὐτούς. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Ἦ οὖν ἔγνωμεν ἄν ποτε, τίς τέχνη ὑπόδημα βέλτιον ποιεῖ, μὴ εἰδότες ὑπόδημα; ΑΛ. Ἀδύνατον. ΣΩ. Οὐδέ γε, τίς τέχνη δακτυλίους βελτίους ποιεῖ, ἀγνοοῦντες δακτύλιον. ΑΛ. Ἀληθῆ. ΣΩ. Τί c.
δέ; τίς τέχνη βελτίω ποιεῖ αὐτὸν, ἆρ' ἔν ποτε γνοῖμεν, ἀ-
p.129 γνοοῦντες τί ποτ' ἐσμὲν αὐτοί; ΑΛ. Ἀδύνατον. ΣΩ. Πότερον οὖν δὴ ῥᾴδιον τυγχάνει [4] τὸ γνῶναι ἑαυτὸν, καί τις ἦν φαῦλος ὁ τοῦτο ἀναθεὶς εἰς τὸν ἐν Πυθοῖ νεών; ἢ χαλεπόν τι καὶ οὐχὶ παντός; ΑΛ. Ἐμοὶ μέν, ὦ Σώκρατες, πολλάκις μὲν ἔδοξε παντὸς εἶναι, πολλάκις δὲ παγχάλε-

1 Sic pars codicum recte: male alii αὑτοῦ vel ἑαυτοῦ. Schleiermacher: *Durch eine andre Kunst also besorgen wir jedes selbst, und durch eine andere das was ihm angehört.* — Mox Stob. ὅταν τῶν ἑαυτοῦ.

2 Ita Fabri correxit vulg. ἅτις.

3 Ita scripsi Struvio monente, ut supra ἐπιμελοῖτο. Junge ἐπιμελοῖτ' ἄν, ποιοῖμεν ἄν. Vulgo ποιῶμεν.

4 Vulgo οὖν ἂν ῥ. τυγχάνοι. Nostra est in libris optimis et in lemmate scholii Ruhnkeniani, nisi quod ibi est τυγχάνειν, per aphaeresin, opinor. Alias sequeretur genitivus τοῦ γνῶναι. Sed probum est ῥᾴδιον τυγχάνει, non inserto ὄν; quod demonstravit Heind. ad Gorg. 124. Infra 57. e. τυγχάνει ὅμοιον.

d. πον. ΣΩ. Ἀλλ', ὦ Ἀλκιβιάδη, εἴτε ῥᾴδιον εἴτε μή ἐστιν, ὅμως γε ἡμῖν ὧδε ἔχει· γνόντες μὲν αὐτὸ τάχ' ἂν γνοῖμεν,* τὴν ἐπιμέλειαν ἡμῶν αὐτῶν, ἀγνοοῦντες δὲ οὐκ ἄν ποτε.
51 ΑΛ. Ἔστι ταῦτα. ΣΩ. Φέρε δή, τίν' ἂν τρόπον εὑρεθείη αὐτὸ τὸ αὐτό [1]; οὕτω μὲν γὰρ ἂν τάχ' εὕροιμεν τί ποτ' ἐσμὲν αὐτοί. τούτου δὲ ἔτι ὄντες ἐν ἀγνοίᾳ, ἀδύνατοί που [2]. ΑΛ. Ὀρθῶς λέγεις. ΣΩ. Ἔχε οὖν πρὸς Διός. τῷ διαλέγει σὺ νῦν; ἄλλῳ τῳ ἢ ἐμοί [3]; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἐγὼ σοί; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Σωκράτης ἄρα ἐστὶν ὁ διαλεγόμενος. ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀλκιβιάδης δὲ ὁ ἀκούων. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν λόγῳ διαλέγεται ὁ Σωκράτης; ΑΛ.
b. Τί μήν; ΣΩ. Τὸ δὲ διαλέγεσθαι καὶ τὸ λόγῳ χρῆσθαι ταυτόν που καλεῖς; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ὁ δὲ χρώμενος καὶ ᾧ χρῆται οὐκ ἄλλο; ΑΛ. Πῶς λέγεις; ΣΩ. Ὥσπερ σκυτοτόμος τέμνει που τομεῖ [4] καὶ σμίλῃ καὶ ἄλλοις ὀργάνοις. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν ἄλλο μὲν ὁ τέμνων καὶ χρώμενος, ἄλλο δὲ οἷς ὁ τέμνων χρῆται [5]; ΑΛ. Πῶς

* Cl. Vat. Ven. γνοίημεν.

1 Locum hunc male accepisse videtur Ficinus, qui sic vertit: *quomodo illud ipsum inveniemus?* [Ita et Stob. αὐτὸ τοῦτο, corruptum nimirum ex eo quod est in Cl. Vat. Ven. αὐτὸ ταυτό.] E Parmenide autem discimus, idem discrimen esse inter αὐτὸ τὸ αὐτὸ et αὐτὸ ἕκαστον (§. 53.), atque inter Ideam Platonicam et id quod secundum Ideam istam formatum est. Per αὐτὸ τὸ αὐτὸ igitur intelligere possumus *universalem rerum essentiam* ac per αὐτὸ ἕκαστον *essentiam rerum particularem*. FAB. Schleiermachero αὐτὸ τὸ αὐτὸ (sive τὸ αὐτοαυτὸ ut ὁ αὐτοάνθρωπος) est *die Idee der Selbstheit im Gegensaz irgend eines einzelen Selbst.*

2 Ita nunc scribitur ex optimis pro vulgato ὄντες ἐν α., ἀδύνατόν που.

3 Sic scripsi e Stobaeo. Vulgo ἄλλῳ τινὶ ἢ —, quod a rec. manu est in Paris. E. Ceteri codd. teste Be. ἄλλο τι ἤ (nam sic est in Clark.: Be. de vocula ἤ, quam ipse omisit, nil memorat): sed Nurnberger e Veneto (Π) diserte enotavit ἄλλῳ τι ἤ. Ad nostrum ἄλλῳ τῳ autem aeque bene respondetur per ναὶ atque ad similia per οἶμαι: vid. Ind.

4 Pollux 10, 141. Τὰ σκυτοτόμου σκεύη, τομεὺς ἐν Πλάτωνος Ἀλκιβιάδῃ εἰρημένος —. Schol. ad nostrum l. Τομεύς ἐστιν ἐρχαλεῖον τὴν βάσιν ἔχον κυκλικήν, σμίλη δὲ ἡμικυκλικήν (sive secundum Olympiodorum ἰσόπεδον vel εὐθεῖαν).

5 Articulum ante χρώμενος cum Stobaeo omisi: eundem inter οἷς et τέμνων servavi, solum Ven. 2 secutus: nam ceteri omnes hunc quidem omittunt. In talibus nemo quidquam nisi suum sensum sequi potest. — Mox Stob. πῶς οὔ.

6 Vul-

γὰρ οὔ; ΣΩ. Ἆρ' οὖν οὕτω καὶ ὁ κιθαριστὴς κιθαρίζει, καὶ αὐτὸς ὁ κιθαριστὴς ἄλλο ἂν εἴη; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τοῦτο τοίνυν ἀρτίως ἠρώτων, εἰ ὁ χρώμενός ἐστι καὶ ᾧ χρῆται ἀεὶ δοκεῖ ἕτερον εἶναι. ΑΛ. Δοκεῖ. ΣΩ. Τί οὖν φαμὲν τὸν σκυτοτόμον; τέμνειν ὀργάνοις μόνον, ἢ καὶ τῇσιν; ΑΛ. Καὶ τῇσι. ΣΩ. Χρῆται ἄρα καὶ ταύταις. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἦ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς χρώμενος σκυτοτομεῖ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὸν δὲ χρώμενον καὶ οἷς χρῆται ἕτερα ὁμολογοῦμεν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἕτερον ἄρα σκυτοτόμος καὶ κιθαριστὴς χαλῶν καὶ ὀφθαλμῶν οἷς ἐργάζονται. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ παντὶ τῷ σώματι χρῆται ἄνθρωπος; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἕτερον δ' ἦν τό,τε χρώμενον καὶ ᾧ χρῆται. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἕτερον ἄρα ἄνθρωπός ἐστι τοῦ σώματος τοῦ ἑαυτοῦ [7]. ΑΛ. Ἔοικε. ΣΩ. Τί 52
ποτ' οὖν ἐστιν ἄνθρωπος; ΑΛ. Οὐκ ἔγωγ' ἔχειν. ΣΩ.
p.130 Ἔχεις μὲν οὖν, ὅτι γε τὸ τῷ σώματι χρώμενον; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἦ οὖν ἄλλο τι χρῆται αὐτῷ ἢ ψυχή; ΑΛ. Οὐκ ἄλλο. ΣΩ. Οὐκοῦν ἄρχουσα; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ μὴν τόδε γε οἶμαι οὐδένα ἂν ἄλλως οἰηθῆναι. ΑΛ. Τὸ ποῖον; ΣΩ. Μὴ οὐ τριῶν ἕν γέ τι εἶναι τὸν ἄνθρωπον. ΑΛ. Τίνων; ΣΩ. Ψυχήν, ἢ σῶμα, ἢ ξυναμφότερον, τὸ ὅλον τοῦτο [8]. ΑΛ. Τί μήν; ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν αὐτό γε b.
τὸ τοῦ σώματος ἄρχον ὁμολογήσαμεν ἄνθρωπον εἶναι; [2]
ΑΛ. Ὡμολογήσαμεν. ΣΩ. Τίς οὖν ὁ ἄνθρωπος; [2] ἆρ'

56 Vulgo Ἕτερον δή: dederunt tres optimi et Stob. Vid. de hoc Imperf. Meno. 85. not. 5.

7 Sic pro vulg. ὁ ἄνθρωπός ἐστι τοῦ ἑαυτοῦ σώματος Bo. e tribus opt. His autem melius congruunt quae mox dedi e Stobaeo, Πί ποτ' οὖν ἐστιν ἄνθρωπος pro vulg. Τὸ ποτ' οὖν ὁ ἄνθρωπος. Quamquam ἄνθρωπος et ὁ ἄνθρωπος de homine in universum aeque usitatum esse observat Heind. ad Gorg. 140. Illud tamen ubi libri praebent praefero. Cf. Men. 7. not. 4.

8 Ficinus, qui habet aut totum ipsum ex utrisque compositum, legisse videtur ἢ καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τὸ ὅλον τοῦτο, nec male, ut praeparetur ita vox ξυναμφότερον, qua mox utitur Socr. SCHLEIERM. Nimirum vulgo hic legitur ἢ καὶ ξυναμφότερον. Nos autem cum Bekkero lam καί, quae deest in opt. et plur. quisimus: non ita tamen derogantes eo coniecturae Schleiermacheri.

2 Haec verba Τίς οὖν ὁ ἄνθρωπος, quae commode aut commodius fortasse absint, non leguntur in tribus optimis, nisi in Ven. II recentiori manu ad marginem appicta.

οὖν σῶμα αὐτὸ αὑτοῦ ἄρχει; ΑΛ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Ἄρχεσθαι γὰρ αὐτὸ εἴπομεν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκ ἂν δὴ τοῦτό γε εἴη ὃ ζητοῦμεν. ΑΛ. Οὐκ ἔοικεν. ΣΩ. Ἀλλ' ἄρα [3] τὸ ξυναμφότερον τοῦ σώματος ἄρχει, καὶ ἔστι δὴ
e. τοῦτο ἄνθρωπος; ΑΛ. Ἴσως δῆτα. ΣΩ. Πάντων γε ἥκιστα. μὴ γὰρ συνάρχοντος [4] τοῦ ἑτέρου, οὐδεμία που μηχανὴ τὸ ξυναμφότερον ἄρχειν. ΑΛ. Ὀρθῶς. ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ οὔτε σῶμα [5] οὔτε τὸ ξυναμφότερόν ἐστιν ἄνθρωπος, λείπεται, οἶμαι, ἢ μηδὲν αὐτὸ εἶναι, ἢ, εἴπερ τι ἔστι, μηδὲν ἄλλο τὸν ἄνθρωπον συμβαίνειν ἢ ψυχήν [6]. ΑΛ. Κομιδῇ μὲν
53 οὖν. ΣΩ. Ἔστι οὖν τι σαφέστερον δεῖ ἀποδειχθῆναί σοι, ὅτι ἡ ψυχή ἐστιν ἄνθρωπος; ΑΛ. Μὰ Δία· ἀλλὰ ἱκανῶς μοι δοκεῖ ἄγειν. ΣΩ. Εἰ δέ γε μὴ ἀκριβῶς, ἀλλὰ καὶ μετρίως ἔξαρκεῖ ἡμῖν· ἀκριβῶς μὲν γὰρ τότε εἰσόμεθα, ὅταν εὕρωμεν ὃ νῦν δὴ παρήλθομεν, διὰ τὸ πολλῆς εἶναι σκέ-
b. ψεως. ΑΛ. Τί τοῦτο; ΣΩ. Ὅ ἄρτι οὕτω πως ἐρρήθη, ὅτι πρῶτον σκεπτέον εἴη αὐτὸ τὸ αὐτό· νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ αὐτὸ ἕκαστον ἐσκέμμεθα ὅ,τι ἐστί [1]. καὶ ἴσως ἐξαρκέσει. οὐ γάρ που κυριώτερόν γε οὐδὲν ἂν ἡμῶν αὐτῶν φήσαιμεν ἢ τὴν ψυχήν. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐκοῦν καλῶς ἔχει οὕτω νομίζειν, ἐμὲ καὶ σὲ προσομιλεῖν ἀλλήλοις, τοῖς λόγοις χρωμένους, τῇ ψυχῇ πρὸς τὴν ψυχήν. ΑΛ.
c. Μάλιστα μὲν οὖν. ΣΩ. Τοῦτ' ἄρα ἦν, ὃ καὶ ὀλίγῳ ἔμπροσθεν εἴπομεν, ὅτι Σωκράτης Ἀλκιβιάδῃ διαλέγεται, λόγῳ χρώμενος· οὐ πρὸς τὸ σὸν πρόσωπον, ὡς ἔοικε, ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην ποιούμενος τοὺς λόγους. τοῦτο δ' ἐστὶν ἡ ψυχή. ΑΛ. Ἔμοιγε [2] δοκεῖ.
54 ΣΩ. Ψυχὴν ἄρα ἡμᾶς κελεύει γνωρίσαι ὁ ἐπιτάττων

3 Bo. ἀλλ' ἄρα: quod non probamus. Vid. Heind. ad Sophist. 60. Ἄρα sermonem continuat; interrogatio est in tenore solo.

4 Ita, pro vulg. οὖν ἄρχοντος, recte Stob. et codd. tres optimi.

5 Sic Cl. Vat. Ven. Vulgo τὸ σῶμα. Vid. ad Meno. 7. not. 4.

6 V. Ind. συμβαίνειν.

1 Pro τοῦ αὐτοῦ Schleiermacher emendat αὐτοῦ τοῦ αὐτοῦ, quo fortasse non opus. Sed pro αὐτὸ ἕκαστον, quod ex re ipsa est certissimum, quodque latine reddit Fic., non modo Stobaeus, sed codd. Bekkero collati omnes, ἑαυτὸν ἕκαστον. Steph. primus correxit.

2 Stob. ἔμοιγ' οὖν. Idem mox γνωρίζειν pro γνωρίσαι.

p.131 γνῶναι ἑαυτόν. ΑΛ. Ἔοικεν. ΣΩ. Ὅστις ἄρα τῶν τοῦ σώματός τι γιγνώσκει [1], τὰ αὑτοῦ, ἀλλ' οὐχ αὑτὸν, ἔγνωκεν. ΑΛ. Οὕτως. ΣΩ. Οὐδεὶς ἄρα τῶν ἰατρῶν ἑαυτὸν γιγνώσκει καθ' ὅσον ἰατρός· οὐδὲ τῶν παιδοτριβῶν καθ' ὅσον παιδοτρίβης. ΑΛ. Οὐκ ἔοικε. ΣΩ. Πολλοῦ ἄρα δέ- b. ουσιν οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοὶ γιγνώσκειν ἑαυτούς· οὐδὲ γὰρ τὰ ἑαυτῶν οὗτοί γε, ὡς ἔοικεν [2], ἀλλ' ἔτι πορρωτέρω τῶν ἑαυτῶν, κατά γε τὰς τέχνας ἃς ἔχουσι. τὰ γὰρ τοῦ σώματος γιγνώσκουσιν, οἷς τοῦτο θεραπεύεται. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Εἰ ἄρα σωφροσύνη ἐστὶ τὸ ἑαυ- c. τὸν γιγνώσκειν, οὐδεὶς τούτων σώφρων κατὰ τὴν τέχνην. ΑΛ. Οὔ μοι δοκεῖ. ΣΩ. Διὰ ταῦτα δὴ καὶ βάναυσοι αὗται αἱ τέχναι δοκοῦσιν εἶναι, καὶ οὐκ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ μαθήματα. ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν πάλιν ὅστις αὖ σῶμα d. θεραπεύει, τὰ ἑαυτοῦ ἀλλ' οὐχ ἑαυτὸν θεραπεύει. ΑΛ. Κινδυνεύει. ΣΩ. Ὅστις δέ γε τὰ χρήματα, οὔθ' ἑαυτὸν, οὔτε τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἔτι πορρωτέρω τῶν ἑαυτοῦ. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Οὐ τὰ αὑτοῦ ἄρα ἔτι πράττει ὁ χρη- ματιστής. ΑΛ. Ὀρθῶς. ΣΩ. Εἰ ἄρα τις γέγονεν ἐραστὴς 55. τοῦ Ἀλκιβιάδου σώματος, οὐκ Ἀλκιβιάδου ἠράσθη [3], ἀλλά τινος τῶν Ἀλκιβιάδου. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Ὅστις δὲ σοῦ, τῆς ψυχῆς ἐρᾷ; ΑΛ. Ἀνάγκη φαίνεται ἐκ τοῦ λόγου. ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ μὲν τοῦ σώματός σου ἐρῶν, b. ἐπειδὴ λήγει ἀνθοῦν, ἀπιὼν οἴχεται; ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ὁ δέ γε τῆς ψυχῆς ἐρῶν, οὐκ ἄπεισιν, ἕως ἂν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἴῃ [4]. ΑΛ. Εἰκός γε. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐγώ εἰμι ὁ οὐκ

1 Τὶ insertum e Stob. praeeunte Schleiermachero, qui simul jubet inducere articulum τῶν, quod eo servato unum pereat de gradatione in superioribus significata.

2 Stob. ὡς ἔοικε, γιγνώσκουσιν. — Τῶν ἑαυτῶν, ut infra τῶν ἑαυτοῦ. Adverbium πορρωτέρω negligentius adjectum, pro τὰ πορρωτέρω — γιγνώσκουσιν, sicut infra πορρωτέρω pro τὰ πορρωτέρω θεραπεύει. Nolim enim hic, ἃς omittens quod, per sphalma opinor, deest in Cl. Vat. Ven., jungere πορρωτέρω ἔχουσιν.

3 Ita Be. cum Clark. Vat. Ven. Vulgo ἄρα repetitum ante ἠράσθη.

4 Hanc librorum lectionem solus Steph. correxerat ita, ἴῃς: cui assentiebar olim. Nunc ἴῃ ad animum relatum concinnius esse agnosco, propter superius λήγει ἀνθοῦν ad corpus. — Mox Stob. περιμένων, male. — H[illegible]io praeeunte ascribemus duo loces simillimes

ἀπιὼν, ἀλλὰ παραμένων, λήγοντος τοῦ ὠφματος, πῶν ἄλ-
c. λων ἀπειληλυθότων. ΑΛ. Εὖ γε ποιῶν, ὦ Σώκρατες· καὶ
μηδὲ ἀπέλθοις [5]. ΣΩ. Προθυμοῦ τοίνυν ὅτι κάλλιστος εἶ-
ναι. ΑΛ. Ἀλλὰ προθυμήσομαι. ΣΩ. Ὡς οὕτω γέ σοι
ἔχει· οὔτ' ἐγένεθ', ὡς ἔοικεν, Ἀλκιβιάδῃ τῷ Κλεινίου ἐρα-
στὴς, οὔτ' ἔστι, ἀλλ' ἢ εἷς μόνος, καὶ οὗτος ἀγαπητὸς [6],
Σωκράτης ὁ Σωφρονίσκου καὶ Φαιναρέτης. ΑΛ. Ἀληθῆ.
d. ΣΩ. Οὐκοῦν ἔφησθα, σμικρὸν φθηναί με προσελθόντα σοι,
ἐπεὶ πρότερος ἂν μοι προσελθεῖν [7] βουλόμενος πυθέσθαι,
διότι μόνος οὐκ ἀπέρχομαι; ΑΛ. Ἦν γὰρ οὕτω. ΣΩ.
Τοῦτο τοίνυν αἴτιον, ὅτι μόνος ἐραστὴς ἦν σὸς, οἱ δ' ἄλ-
λοι, τῶν σῶν· τὰ δὲ σὰ λήγει ὥρας, αὐ δ' ἄρχει ἀνθεῖν. p.132
56 καὶ νῦν γε, ἂν μὴ διαφθαρῇς ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίων δήμου,
καὶ αἰσχίων γένῃ, οὐ μή σε ἀπολίπω [1]. τοῦτο γὰρ δὴ μά-
λιστα ἐγὼ φοβοῦμαι, μὴ δημέρασὴς ἡμῖν γενόμενος διαφθα-
ρῇς. πολλοὶ γὰρ ἤδη καγαθοὶ αὐτὸ πεπόνθασιν Ἀθηναί-
ων. εὐπρόσωπος γὰρ ὁ τοῦ μεγαλήτορος δῆμος Ἐρεχθέως [2].

mos. Plat. Sympos. p. 183. e. ἅμα γὰρ τῷ τοῦ σώματος ἄνθει λήγαντι, οὗπερ ἦρα, οἴχεται ἀποπτάμενος πολλοὺς λόγους καὶ ὑποσχέσεις καταισχύνας· ὁ δὲ τοῦ ἤθους χρήζου ὄντος ἐραστὴς διὰ βίου μένει, ἅτε μονίμῳ συντακείς. Xenoph. Symp. 8. 14. ἦν δὲ καὶ ἀμφότερα ξέρξωσι, τὸ μὲν τῆς ὥρας ἄνθος ταχὺ δήπου παραμάζει· ἀπολείποντος δὲ τούτου ἀνάγκη καὶ τὴν φιλίαν συναπομαραίνεσθαι· ἡ δὲ ψυχὴ ὅσοπερ ἂν ἴῃ ἐπὶ τὸ φρονιμώτερον, καὶ ἀξιερασοτέρα γίγνεται.

5 Sic codd. plur. nisi quod Cl. Vat. Ven. dant μή, per correctionem, opinor, ejus cui καὶ μηδὲ displiceret. Sed καὶ est mera copula, in μηδέ autem latet *etiam*. Optativus autem hic est vere optantis, non jubentis. *Und möchtest du auch nicht wieder weggehn!* Vulg. ἀπέλθῃς est in Par. E F.

6 Lepide utitur Socrates dictione Homerica de filio unico, Il. β, 365. de Telemacho, μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός. Conf. Demosth. Mid. 45. et ibi Spald.

7 Nota sermonem obliquum continuatum per alteram propositionem, quae pendet a conjunctione ἐπεί. Sermo rectus ex Alcibiadis persona est, ἔψθης προσελθών μοι, ἐπεὶ πρότερος ἂν προσῆλθόν σοι. V. Gramm. §. 128. obs. et inf. Alc. II. 20. a.

1 Vid. Gramm. §. 126, 4. cum not.

2 Iliad. β, 547. Δῆμος Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὃν ποτ' Ἀθήνη Θρέψεν· ubi v. Clark. Mentionem hujus loci cum vituperio facit Athen. 11, p. 506. τὸν Ἀθηναίων δῆμον εἰκαῖον εἴρηκε (Plato) κριτὴν εὐπρόσωπον· et paulo post: καὶ τὸν Ἀθηναίων δῆμον εὐπρόσωπον μὲν εἶναι, δεῖν δ' αὐτὸν ἀποδύσαντας θεωρεῖν.

3 Stob.

ἀλλ' ἀποδύντα χρὴ αὐτὸν θεάσασθαι, εὐλαβοῦ οὖν τὴν εὐλάβειαν, ἣν ἐγὼ λέγω. ΑΛ. Τίνα; ΣΩ. Γύμνασαι πρῶ- b.
τον, ὦ μακάριε, καὶ μάθε ἃ δεῖ μαθόντα ἰέναι ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως, πρότερον δὲ μή· ἵνα ἀλεξιφάρμακα ἔχων ἴῃς, καὶ μηδὲν πάθῃς δεινόν. ΑΛ. Εὖ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ πειρᾶ ἐξηγεῖσθαι, ὅντινα τρόπον ἐπιμεληθεῖμεν [1] ἡμῶν αὐτῶν. ΣΩ. Οὐκοῦν τοσοῦτον μὲν ἡμῖν εἰς τὸ πρό- c.
σθεν πεπέραντται [4]; ὃ γάρ ἐσμεν, ἐπιεικῶς ὡμολόγηται. ἐφοβούμεθα δὲ μή, τούτου σφαλέντες, λάθωμεν ἑτέρου τινὸς ἐπιμελόμενοι [5], ἀλλ' οὐχ ἡμῶν. ΑΛ. Ἔχει ταῦτα. ΣΩ. Καὶ μετὰ τοῦτο δὲ, ὅτι ψυχῆς ἐπιμελητέον [6], καὶ εἰς τοῦτο βλεπτέον. ΑΛ. Δῆλον. ΣΩ. Σωμάτων δὲ καὶ χρημάτων τὴν ἐπιμέλειαν ἑτέροις παραδοτέον. ΑΛ. Τί μήν; ΣΩ. Τίν' οὖν ἂν τρόπον γνοίημεν αὐτὰ [1] ἐναργέστατα; ἐπειδὴ 57
τοῦτο γνόντες, ὡς ἔοικε, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς γνωσόμεθα. ἆρα, πρὸς θεῶν, εὖ λέγοντος, οὗ νῦν δὴ ἐμνήσθημεν, τοῦ Δελφικοῦ γράμματος οὐ ξυνίεμεν [2]; ΑΛ. Τὸ ποῖόν τι διανοού-

3 Conf. §. 9. not. 4.

4 Stob. πεπέραται, male. — Mox particula γάρ inserta more graeco ei ipsi sermoni, qui introducitur illo τοσοῦτον. V. Gramm. §. 136 ubi de voce γάρ.

5 Hanc formam pro vulg. ἐπιμελούμενοι hic dant optimi et plurimi.

6 Be, cum Clark. Vat. Ven. καὶ μετὰ τοῦτο ἤδη τῆς ψυχῆς s. Quod satisfacere tamen non potest. Nam quid est καὶ μετὰ τοῦτο, nisi sequente ὅτι refertur ad ὡμολόγηται? Neque locus est copulae καί, nisi quod inde pendet jam comprehensum est in illo πεπέραντται. Sane ὅτι τῆς ψυχῆς ἐπιμελητέον, καὶ εἰς τοῦτο βλεπτέον in superioribus diserte non est dictum. Commode tamen haec et proxima aliquatenus referuntur ad totum §. 54. argumentum. Sed καὶ — δὲ non est hujus loci, pro quo malim καὶ — δή.

1 Hoc αὐτὰ non habet ad quod commode referatur. Quare recte, opinor, Schleierm. legi jubet αὐτό, ut cum superiori εἰς τοῦτο referatur ad animum. Eoque ducit illud etiam quod in tribus opt. mox omisso καὶ legitur ἔοικεν, ἡμᾶς —: bene opinor: τοῦτο (τὴν ψυχὴν) γνόντες, ἡμᾶς αὐτοὺς γν.

2. Sic tribus opt. addicentibus nunc legitur loco vulgati olim ξύνιμεν, quod per sensum non satis aptum in solite etiam structum est. Nusquam enim invenitur σύνοιδα ἐκείνου ποιοῦντος, sed σύνοιδα ἐκείνῳ ποιοῦντι vel σύνοιδα ὅτι ἐκεῖνος ποιεῖ. — Subjecta autem Alcibiadis interrogatio male vulgo distinguitur ita: Τὸ ποῖον; τί διαν. Scribendum Τὸ ποῖόν τι διανοούμενος. Sophist. p. 240. c. Πῇ καὶ τὸ ποῖόν τι φοβούμενος οὕτω λέγεις; et ib. p. 217. a. Τί δὲ μάλιστα καὶ τὸ ποῖόν τι περὶ αὐ-

b. μενος λέγεις, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ἐγώ σοι φράσω, ὅγε ὑποπτεύω λέγειν καὶ ξυμβουλεύειν ἡμῖν τοῦτο τὸ γράμμα. κινδυνεύει γὰρ οὐδὲ πολλαχοῦ εἶναι παράδειγμα αὐτοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὄψιν μόνον. ΑΛ. Πῶς τοῦτο λέγεις; ΣΩ. Σκόπει καὶ σύ. εἰ ἡμῶν τῷ ὄμματι, ὥσπερ ἀνθρώπῳ, ξυμβουλεύων εἶπεν, Ἰδὲ σαυτὸν [3], πῶς ἂν ὑπελάβομέν τι παραινεῖν; ἆρ' οὐχὶ εἰς τοῦτο βλέπειν, εἰς ὃ βλέπων ὀφθαλμὸς c. ἔμελλεν αὑτὸν ἰδεῖν; ΑΛ. Δῆλον. ΣΩ. Ἐννοῶμεν δὴ, εἰς τί βλέποντες τῶν ὄντων, ἐκεῖνό τε ὁρῶμεν ἅμα ἂν καὶ ἡμᾶς αὐτούς. ΑΛ. Δῆλον δὴ, ὦ Σώκρατες, ὅτι εἰς κάτοπτρά τε καὶ τὰ τοιαῦτα. ΤΩ. Ὀρθῶς λέγεις. οὐκοῦν καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ᾧ ὁρῶμεν ἔν ἐςι τῶν τοιούτων [4]. ΑΛ. Πάνυ d. γε. ΣΩ. Ἐννενόηκας οὖν, ὅτι τοῦ ἐμβλέποντος εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ πρόσωπον ἐμφαίνεται ἐν τῇ τοῦ καταντικρὺ ὄψει, ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ· ὃ δὴ καὶ κόρην καλοῦμεν, εἴδω- p.133 λον ὄν [5] τι τοῦ ἐμβλέποντος. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ.

αὐτῶν διαπορηθεὶς ἐρέσθαι διενοήθης;

3 Stob. male ἰδὲ ἑαυτόν. Mox Clark. et Vat. ὃ ὀφθαλμός: quo non opus: vid. Men. 7. Not. 4.

4 Legendum censemus ἔνεςι τι τῶν τοιούτων, aut certe ἕν ἐςί τι τῶν τοιούτων. Vulgatum suspectum nobis fecit bene loquentium consuetudo. *WOLFIUS.* Apparet virum doctum diffisum fuisse isti ἕν pro τί. Sed certa quaedam hujus generis obversantur animo Socratis, ut ipsum speculum, aquae superficies, pupilla. Earum autem unam speciem recte dici posse ἓν τῶν κατοπτροειδῶν nemo dubitabit. Sed illud dubito, an si dixisset Socrates καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἓν vel ἕν τί ἐςι τῶν τοιούτων, Alcibiades Dativum hunc, qui Commodi esse videtur, neque tamen esse debet, statim ita intellexisset, ut respondere potuisset Πάνυ γε. Quod si tamen credimus, acquiescendum videtur in vulgata: nam illud ἔνεςι, quod praebent cod. Clark. et alii nonnulli, ex illo ἕν ἐςι sponte nasci debuit. Sin minus, cum Be. adoptanda prior Wolfii correctio, ἔνεςί τι, aut etiam legendum: καὶ ἐν sive κἂν τῷ ὀφθαλμῷ — ἕν ἐςι τ. τ. *Schleiermachero* verba haec ᾧ ὁρῶμεν sejuncta a superioribus pupillam significare videntur: quod absque inserta voce ἐκεῖνο fieri posse non puto. Et sic demum dativus iste commodi καὶ τῷ ὀφθαλμῷ vere otiosus esset, quod in altera ratione de his ᾧ ὁρῶμεν illi videbatur. Verum adjecta haec puto ad oppositionem speculi vulgaris. Plenius: „ille ipse oculus, quo videmus, inspici etiam pro speculo potest." Vid. Ind. in κόρη.

5 Vocula inserta a Be. e Vat. (Clark. ὄντι, Ven. Π ὅτι). — Paulo inferius pro τοῦτο Stob. τουτί. Pro, οὐκ ὄψεται ἑαυτὸν, Stob. οὐχὶ ο. ε.

6 Ar-

Ὀφθαλμὸς ἄρα ὀφθαλμὸν θεώμενος, καὶ ἐμβλέπων εἰς τοῦτο ὅπερ βέλτιστον αὐτοῦ, καὶ ᾧ ὁρᾷ, οὕτως ἂν αὐτὸν ἴδοι. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Εἰ δέ γε εἰς ἄλλο τῶν τοῦ ἀνθρώπου βλέποι, ἢ τι τῶν ὄντων, πλὴν εἰς ἐκεῖνο ᾧ τοῦτο τυγχάνει ὅμοιον, οὐκ ὄψεται ἑαυτόν. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Ὀφθαλμὸς ἄρα εἰ μέλλει ἰδεῖν ἑαυτὸν, εἰς ὀφθαλμὸν αὐτῷ βλεπτέον, καὶ τοῦ ὄμματος εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον ἐν ᾧ τυγχάνει ὀφθαλμοῦ ἀρετὴ ἐγγιγνομένη. ἔστι δὲ τοῦτό που ὄψις [6]. ΑΛ. Οὕτως. ΣΩ. Ἆρ' οὖν, ὦ φίλε Ἀλκιβιάδη, καὶ ψυχὴ εἰ μέλλει γνώσεσθαι αὑτήν, εἰς ψυχὴν αὐτῇ βλεπτέον, καὶ μάλιστα εἰς τοῦτον αὐτῆς τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἐγγίγνεται ἡ ψυχῆς ἀρετὴ, σοφία [1], καὶ εἰς ἄλλο ᾧ τοῦτο τυγχάνει ὅμοιον ὄν; ΑΛ. Ἔμοιγέ δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἔχομεν οὖν εἰπεῖν ὅτι ἐστὶ τῆς ψυχῆς νοερώτερον, ἢ τοῦτο [b].

6 Articulum ἡ ante ὀφθαλμοῦ ἀρετὴ et ante ὄψις addunt Cl. Vat. Ven., quibus tamen hic quoque, ut in eadem re aliquoties, morem gerendum esse non arbitrabar.

1 Non recte olim Heusdio Astioque assenseram, vocem σοφία ut glossema rejicientibus, quoniam in sequentibus demum doceat Socrates, animi virtutem in sapientia sitam esse: quod verum non est; sed illud mox dicet, animi virtutem esse in eo, circa quod sit τὸ εἰδέναι καὶ τὸ φρονεῖν. Jam sicut in proxime superioribus de oculi virtute sermo erat, quam ὄψιν nominabat; ita nunc, de animi virtute loquens, σοφίαν eam appellat. Itaque respondent sibi ὄψις et σοφία. Jam sicut τῆς ὄψεως sedes est in pupilla, ita nunc sedem quaerit etiam τῆς σοφίας. Quo pacto simul apparet certissime veram esse lectionem νοερώτερον, quam e tribus optimis et e Stobaeo in sequentibus adoptavimus pro vulgato antea θειότερον. Nam sic tandem ab omni parte absolvitur comparatio oculi. Sicut enim virtus oculi, ὄψις, sita est in eo ᾧ ὁρᾷ; ita virtus animi, σοφία, sita est in eo ᾧ νοεῖ sive in eo quod est τῆς ψυχῆς τὸ νοερώτατον. Hoc autem dicet esse illud περὶ ὃ τὸ εἰδέναι τε καὶ φρονεῖν ἐστιν, pro quo mox una voce φρόνησις utitur. Ἡ σοφία itaque est ἐν τῇ φρονήσει, sicut ἡ ὄψις ἐν τῇ κόρῃ: *sapientia* in *mente*, sicut *visus* in *pupilla*. Restat alia varietas. Quippe pro istis τῷ θείῳ Nurnberger e codice Ven. (Π) affert τῷ θεῷ, (sic ille, sine accentibus ut solet) h. e. τῷ θεῷ: Bekker autem ex eodem et Vatic. diserte enotavit τῷ θεῷ. Verum probe notandum, in Clarkiano, a quo duo illi alias non recedunt nisi in exiguis scripturae diversitatibus vel mendis manifestis, hanc varietatem non esse: cujus rei fidem facit summa alias in minutissimis diligentia ejus qui hunc codicem contulit. De sententia horum verborum cf. Excursum ad not. sq.

2 Apud

περὶ ὃ τὸ εἰδέναι τε καὶ φρονεῖν ἔχει; ΑΛ. Οὐκ ἔχομεν. ΣΩ. Τῷ θείῳ ἄρα τοῦτο ἔοικεν αὐτῆς· καὶ τις εἰς τοῦτο βλέπων, καὶ πᾶν τὸ θεῖον γνοὺς, θεόν τε καὶ φρόνησιν, οὕτω καὶ ἑαυτὸν ἂν γνοίη μάλιστα. ΑΛ. Φαίνεται [2]. ΣΩ. c. Τὸ δὲ γιγνώσκειν αὐτὸν, ὁμολογοῦμεν σωφροσύνην εἶναι. ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἆρ' οὖν μὴ γιγνώσκοντες ἡμᾶς αὐτοὺς, μηδὲ σώφρονες ὄντες, δυναίμεθ' ἂν εἰδέναι τὰ ἡμέτερα αὐτῶν κακά τε καὶ ἀγαθά; ΑΛ. Καὶ πῶς ἂν τοῦτο, d. γένοιτο, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ἀδύνατον γὰρ ἴσως σοι φαίνεται [3], μὴ γιγνώσκοντα Ἀλκιβιάδην τὰ Ἀλκιβιάδου γεγνώσκειν ὅτι Ἀλκιβιάδου ἐστίν. ΑΛ. Ἀδύνατον μέντοι νὴ Δία. ΣΩ. Οὐδ' ἄρα τὰ ἡμέτερα, ὅτι ἡμέτερα, εἰ μηδ' ἡμᾶς αὐτοὺς [4]; ΑΛ. Πῶς γάρ; ΣΩ. Εἰ δ' ἄρα μηδὲ τὰ ἡμέτερα, οὐδὲ τὰ τῶν ἡμετέρων. ΑΛ. Οὐ φαίνεται. e. ΣΩ. Οὐκ ἄρα πάνυ τι ὀρθῶς ὡμολογοῦμεν, ὁμολογοῦντες ἄρτι εἶναί τινας, οἳ ἑαυτοὺς μὲν οὐ γιγνώσκουσι, τὰ δὲ ἑαυτῶν, ἄλλους δὲ τὰ τῶν ἑαυτῶν [5]. ἔοικε γὰρ πάντα ταῦτα εἶναι κατιδεῖν ἑνός τε καὶ μιᾶς τέχνης, αὐτὸν, τὰ αὑτοῦ, τὰ 59 τῶν ἑαυτοῦ. ΑΛ. Κινδυνεύει. ΣΩ. Ὅστις δὲ τὰ αὑτοῦ

2 Apud Stob. p. 181. et Euseb. P. E. p. 551. haec praeterea, ut ex hoc loco sumpta leguntur: ΣΩ. Ἆρ' οὖν ὥσπερ κάτοπτρα σαφέστερά ἐστι, τοῦ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἐνόπτρου, καὶ καθαρώτερά τε καὶ λαμπρότερα, οὕτω καὶ ὁ θεὸς τοῦ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ψυχῇ βελτίσου, καθαρώτερόν τε καὶ λαμπρότερον τυγχάνει ὄν; ΑΛ. Ἔοικέ γε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Εἰς τὸν θεὸν ἄρα βλέποντες, ἐκείνῳ καλλίστῳ ἐνόπτρῳ χρώμεθ' ἄν, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων εἰς τὴν ψυχῆς ἀρετὴν. καὶ οὕτως ἂν μάλιστα ὄψοιμεν καὶ γιγνώσκοιμεν ἡμᾶς αὐτούς. ΑΛ. Ναί. Ea hic post *Φαίνεται* revera esse inserenda in Exc. II. ad hunc dialogum probare conabimur.

3. Σοί insertum e Cl. Vat. Ven. et Stob. Sed γάρ, quod Stob. servat, auctoritate eorundem codd. abjicere non sustinuimus.

4 Certissimam hanc Fabri emendationem confirmat Ficini versio atque optimi hodie codices. Vulgo εἰ μὴ δ' ἡμᾶς αὐτούς. In seqq. autem aeque necessarium μηδὲ post εἰ δ' ἄρα, in vulgatis plane omissum, e Stobaeo insertum est.

5 Ita optime Stobaeus. Respicitur enim §. 54. ubi pronuntiatum erat, medicos, qui corpus cürant, non ἑαυτούς, sed τὰ ἑαυτῶν, agricolas autem et ceteros opifices ne τὰ ἑαυτῶν quidem, sed τὰ τοῦ σώματος, itaque τὰ τῶν ἑαυτῶν, cognoscere. Vulgo h. l., maxima interpunctione post τὰ δὲ ἑαυτῶν posita, ita scribitur: ἀλλ οὐδὲ τὰ τῶν ἑαυτῶν, quod etsi non prorsus ineptum est, longe tamen concinnior et aptior est Stobaei scriptura.

1 Stob.

ἀγνοεῖ, καὶ τὰ τῶν ἄλλων που ἂν ἀγνοοῖ [1] κατὰ ταυτά. ΑΛ. Τί μήν; ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ τὰ τῶν ἄλλων, καὶ τὰ τῶν πόλεων ἀγνοήσει. ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Οὐκ ἄρα ἂν γένοιτο b. ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ πολιτικός. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐ μὴν
p. 134 οὐδ' [2] οἰκονομικός γε. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐδέ γε εἴσεται ὅ,τι πράττει. ΑΛ. Οὐ γὰρ οὖν. ΣΩ. Ὁ δὲ μὴ εἰδὼς οὐχ ἁμαρτήσεται; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἐξαμαρτάνων δὲ οὐ κακῶς πράξει ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ; ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Κακῶς δὲ πράττων οὐκ ἄθλιος; ΑΛ. Σφόδρα γε. ΣΩ. Τί δ', οἷς αὐτὸς πράττει; ΑΛ. Καὶ οὗτοι. ΣΩ. Οὐκ ἄρα οἱόντε, ἐὰν μή τις σώφρων καὶ ἀγαθὸς ᾖ, εὐδαί- c. μονα εἶναι. ΑΛ. Οὐχ οἱόντε. ΣΩ. Οἱ ἄρα κακοὶ τῶν ἀνθρώπων ἄθλιοι. ΑΛ. Σφόδρα γε. ΣΩ. Οὐκ ἄρα οὐδ' ὁ πλουτήσας ἀθλιότητος [3] ἀπαλλάττεται, ἀλλ' ὁ σωφρονήσας. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκ ἄρα τειχῶν, οὐδὲ τριη- d. ρῶν, οὐδὲ νεωρίων δέονται αἱ πόλεις, ὦ Ἀλκιβιάδη, εἰ μέλλουσιν εὐδαιμονήσειν, οὐδὲ πλήθους, οὐδὲ μεγέθους ἄνευ ἀρετῆς. ΑΛ. Οὐ μέντοι. ΣΩ. Εἰ δὴ μέλλεις τὰ τῆς πόλεως πράξειν ὀρθῶς καὶ καλῶς, ἀρετῆς σοι μεταδοτέον τοῖς πολίταις. ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Δύναιτο δ' ἄν τις μεταδιδόναι ὃ μὴ ἔχει [3]; ΑΛ. Καὶ πῶς; ΣΩ. Αὐτῷ ἄρα e. σοι πρῶτον κτητέον ἀρετὴν, καὶ ἄλλῳ, ὃς μέλλει μὴ ἰδίᾳ μόνον αὑτοῦ τε καὶ τῶν αὑτοῦ ἄρξειν καὶ ἐπιμελήσεσθαι, ἀλλὰ πόλεως καὶ τῶν τῆς πόλεως. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Οὐκ ἄρα ἐξουσίαν σοι οὐδ' ἀρχὴν παρασκευαστέον σαν- 60 τῷ ποιεῖν ὅ,τι ἂν βούλῃ, οὐδὲ τῇ πόλει, ἀλλὰ δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Δικαίως μὲν γὰρ πράττοντες καὶ σωφρόνως σύ τε καὶ ἡ πόλις θεοφιλῶς

1 Stob. *που ἀγνοεῖ*. Cl. Vat. Ven. *που ἀγνοοῖ*. Vulgatam recte servat Be.

2 Cl. Vat. Ven. *ματαιότητος*: sed Ven. vulgatam habet in margine.

3 Struvius corrigit *οὗ μὴ ἔχει*, neque ego repudiem, ob proximum illud *ἀρετῆς μεταδοτέον*. Nihil tamen contra libros novandum est, cum accusativus non prorsus alienus sit ab hoc verbo, etiam ubi nonnisi partem suae rei aliquis impertit. Sic enim Xenoph. Anab. 4, 5, 5. — *εἰ μὴ μεταδοῖέν αὐτοῖς πυρούς ἢ ἄλλο τι ὧν ἔχοιεν βρωτῶν*. Qui locus variati quoque, sicut hoc nostro, casus exemplum praebet; sic enim statim continuatur ibi narratio: *ἔνθα δὴ μεταδίδοσαν ἀλλήλοις ὧν εἶχον ἕκαστοι*.

1 Voc.

b. πράξετε. ΑΛ. Εἰκός γε. ΣΩ. Καὶ, ὅπερ γε ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομεν, εἰς τὸ θεῖον καὶ λαμπρὸν ὁρῶντες πράξετε. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἐνταῦθά γε βλέποντες ὑμᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὰ ὑμέτερα ἀγαθὰ κατόψεσθέ τε καὶ γνώσεσθε. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν ὀρθῶς τε καὶ εὖ πράc. ξετε; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν οὕτω γε πράττοντας ὑμᾶς ἐθέλω ἐγγυήσασθαι ἢ μὴν εὐδαιμονήσειν. ΑΛ. Ἀσφαλῆς γὰρ εἶ ἐγγυητής. ΣΩ. Ἀδίκως δέ γε [1] πράττοντε, εἰς τὸ ἄθεον καὶ σκοτεινὸν βλέποντες, ὡς τὰ εἰκότα, ὅμοια τούτοις πράξετε, ἀγνοοῦντες ὑμᾶς αὐτούς. ΑΛ. Ἔοικεν.
d. ΣΩ. Ὧι γὰρ [2], ὦ φίλε Ἀλκιβιάδη, ἐξουσία μὲν ᾖ ποιεῖν ὃ βούλεται, νοῦν δὲ μὴ ἔχῃ [3], τί τὸ εἰκὸς συμβαίνειν ἰδιώτῃ ἢ καὶ πόλει; οἷον νοσοῦντι ἐξουσίας οὔσης δρᾶν ὃ βούλεται, νοῦν ἰατρικὸν μὴ ἔχοντι, τυραννοῦντι δὲ, ὡς μηδὲ p.135 ἐπιπλήττοι [4] τις αὐτῷ, τί τὰ συμβησόμενον; ἆρ' οὐχ, ὡς τὸ εἰκός, διαφθαρῆναι τὸ σῶμα; ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις.
e. ΣΩ. Τί δ'; ἐν νηῒ εἴ τῳ ἐξουσία εἴη ποιεῖν ὃ δοκεῖ, νοῦ τε καὶ ἀρετῆς κυβερνητικῆς ἐξερημένῳ, καθορᾷς ἃ ἂν ξυμβαίνοι [5] αὐτῷ τε καὶ τοῖς ξυνναύταις; ΑΛ. Ἔγωγε, ὅτι γε ἀπόλοιντο πάντες ἄν. ΣΩ. Οὐκοῦν ὡσαύτως ἐν πόλει τε, καὶ πάσαις ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ἀπολειπομένας ἀρετῆς,
61 ἕπεται τὸ κακῶς πράττειν. ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Οὐκ ἄρα τυραννίδα χρὴ, ὦ ἄριστε Ἀλκιβιάδη, παρασκευάζεσθαι οὐθ' αὑτῷ οὔτε τῇ πόλει, εἰ μέλλετε εὐδαιμονεῖν, ἀλλ' ἀρετήν. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Πρὶν δέ γε ἀρετὴν ἔχειν, τὸ ἄρ-

1 Vocem γέ omittunt Clark. Vat. Ven.

2 *Astius* sine libris Ὧι γὰρ ἄν —. In quo sequitur ille quidem normam mille locorum consensu firmatam. Tamen cum in aliis verborum structuris hanc particulam sibi exposcentibus subinde omittant eam scriptores, et in hac ipsa tragici (vid. Pors. ad Eur. Or. 141. Heind. ad Protag. 87.), meum certe non duxi ut sine libris quidquam hic agerem. E prosariis omissi ἄν exemplis, quae excitavit Matth. Gr. 527. Obs. 2., Platonica aliter hodie eduntur e libris.

3 Vid. Gramm. §. 138. II, 4.

4 Optativi hujus ratio quaerenda videtur in sermone hypothetico: nam ἐξουσίας οὔσης hic valet idem quod εἰ ἐξουσία εἴη αὐτῷ. Est tamen aliquid insoliti in hac dictione, cui medelam non invenio in hac trium optimorum scriptura ἐπιπλήττοιτ ἑαυτῷ. Nisi non nimium forte inde recedere censes hoc, ὡς μηδὲ ἐπιπλήττειν τινὰ αὐτῷ.

5 Cum Be. ἃ scripsimus pro vulg. ὃ ex plurimis, optativum autem pro vulg. ξυμβαίνῃ e solo Cornl.

1 Plu-

χεσθαι ἄμεινον ὑπὸ τοῦ βελτίονος, ἢ τὸ ἄρχειν, ἀνδρὶ, οὐ μόνον παιδί. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκοῦν τό γε ἄμεινον b. καὶ κάλλιον; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὸ δὲ κάλλιον πρεπωδέστερον; ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Πρέπει ἄρα τῷ κακῷ δουλεύειν ἄμεινον γάρ. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Δουλοπρεπὲς ἄρα ἡ κακία. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ἐλευθεροπρεπὲς δὲ ἡ ἀρετή. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν φεύγειν χρὴ, ὦ ἑταῖρε, τὴν δου- c. λοπρέπειαν; ΑΛ. Μάλιστά γε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Αἰσθάνει δὲ νῦν πῶς ἔχεις; ἐλευθεροπρεπῶς, ἢ οὔ; ΑΛ. Δοκῶ μοι καὶ μάλα σφόδρα αἰσθάνεσθαι [1]. ΣΩ. Οἶσθα οὖν d. πῶς ἀποφεύξει τοῦτο τὸ περὶ σὲ τῦν; ἵνα μὴ ὀνομάζωμεν αὐτὸ ἐπὶ καλῷ ἀνδρί. ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Πῶς; ΑΛ. Ἐὰν βούλῃ σὺ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐ καλῶς λέγεις, ὦ Ἀλκιβιάδη. ΑΛ. Ἀλλὰ πῶς χρὴ λέγειν; ΣΩ. Ὅτι ἐὰν θεὸς ἐθέλῃ. ΑΛ. Λέγω δή. καὶ πρὸς τούτοις μέντοι τόδε e. λέγω, ὅτι κινδυνεύσομεν μεταβαλεῖν τὸ σχῆμα, ὦ Σώκρατες, τὸ μὲν σὸν ἐγὼ, σὺ δὲ τοὐμόν. οὐ γὰρ ἔξιν ἅπως οὐ παιδαγωγήσω σε ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας, οὐδ' ὑπ' ἐμοῦ παιδαγωγήσει [2]. ΣΩ. Ὦ γενναῖε, πελαργοῦ ἄρα ὁ ἐμὸς ἔρως οὐδὲν διοίσει, εἰ παρά σοι ἐννεοττεύσας ἔρωτα ὑπόπτερον ὑπὸ τούτου πάλιν θεραπεύσεται. ΑΛ. Ἀλλ' οὕτως ἔχει f. καὶ ἄρξομαί γε ἐντεῦθεν τῆς δικαιοσύνης ἐπιμέλεσθαι. ΣΩ. Βουλοίμην ἄν σε καὶ διατελέσαι· ὁρῶ δὲ, οὔτι τῇ σῇ φύσει ἀπιστῶν, ἀλλὰ τὴν τῆς πόλεως ὁρῶν ῥώμην, μὴ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ κρατήσῃ.

1 Plutarchus narrat Alcibiadem, victum sermone Socratis, illacrimasse, seque ipsi totum dedidisse. Quare, quamvis ferox fuerit Alcibiades, neque hic locus, neque alter ille §. 48. κινδυνεύω καὶ πάλαι λελῆθέναι ἐμαυτὸν αἴσχιστα ἔχων similitudine veri destituitur. *BIE.*

Cic. Tusc. 3, 32. *Quid enim dicemus, cum Socrates Alcibiadi persuasisset, ut accepimus, eum nihil hominis esse, nec quidquam inter Alcibiadem summo loco natum, et quemvis bajulum interesse, tum se Alcibiades afflictaret, lacrimasque Socrati supplex esset, ut sibi virtutem traderet, turpitudinemque depelleret*, et q. s.

2 Faber tautologiam, puto, in his verbis reperire sibi visus corrigebat, ὡς ὑπὸ σοῦ ἐπαιδαγωγήθην sive ὡς σὺ ἐμὲ ἐπαιδαγώγησας. Ferri tamen potest vulgata, si hac paraphrasi eam explanes: Personas jam mutabimus: ego enim fiam ὁ παιδαγωγῶν, tu vero ὁ παιδαγωγούμενος. De hoc verbo autem v. Ind.

bia haec particula et a superioribus et a subsequentibus sejuncta legitur, adjecta marginali nota „Ejusdem", qua novum alias fragmentum indicari solet: verba autem illa, *Τὸ δὲ γιγνώσκειν — Πάνυ γε*, ut superiorem partem ibi claudunt, ita proxime sequentem ordiuntur. Unde satis videbatur patere, Stobaeum, sive quicunque verba de quibus agimus inseruerit, brevius illud diverbium utroque loco, ad seriem orationis illo emblemate interruptae, necessarium putasse. Ad illam autem quam modo tetigi sententiarum concinnitatem efficiendam, vulgata quoque quamvis breviora videbantur tamen sufficere posse: modo ne jungeretur in superioribus *τῷ θείῳ αὐτῆς*, sed *τοῦτο αὐτῆς ἔοικε τῷ θείῳ*, hoc est hic ut alibi, *τῷ θεῷ*. Ob id ipsum autem, quod nimis breviter haec tractata viderentur, alium aliquem e Platonicis forsitan Stobaeana illa inseruisse autumabat Schleiermacher.

Verum ex hoc ipso, quod Platonicus hic quoque fuisse consendus est, apparet, quam parvi tota quaestio sit momenti, quamque nulla fere ex ipsa re sententiisque indicia duci possint. Quod longe sane aliter esset, si, quod nemo facile hodie contendet, ipse Plato hunc dialogum scripsisset. Illa autem extrema indicia facile removeas ita ut, quod profecto nihil mirum, in consarciendis Stobaeanis illis excerptis, turbatum hic aliquo modo esse putes. Certe de hoc dubitari nequit, auctorem horum verborum inserta voluisse ea statim post illa, *οὕτω καὶ αὐτὸν ἂν γνοίη μάλιστα. Φαίνεται.* Atqui eo ipso loco reyera leguntur apud *Eusebium*, verbis tamen in ipsa commissura corruptis in hunc modum: *φαίνεται γὰρ οὖν ὃΘ' ὥσπερ —*, quae facile emendantur ita: *Φαίνεται. Ἆρ' οὖν ὥσπερ —*: cum apud Stobaeum molesto asyndeto scriptum sit *Ἆρ' ὥσπερ.* Illa autem minor colloquii particula, quae bis legitur apud Stobaeum, apud Eusebium, qui in his, — *ἡμᾶς αὐτούς. Ναί.* — excerptionem suam absolvit, non comparet. Itaque non est cur, quae a duobus antiquorum scriptorum decerptoribus diversimode nobis porriguntur, rejiciamus. Posse enim etiam sine homoeoteleuto mera scribae supinitate particulas dialogi alicujus, longiores, breviores, excidere, quis quaeso negarit? Atque sic tandem huic nostrae sententiae haud spernendum documentum accedit in iis quae leguntur inferius §. 60. b. *Καὶ, ὅπερ γε ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομεν, εἰς τὸ θεῖον καὶ λαμπρὸν ὁρῶντες πράξετε.* Nam haec *τοῦ λαμπροῦ* appellatio in superioribus non legitur nisi in controversa illa sermonis parte; neque admodum satisfacit Schleiermacheri observatio, verba *ὅπερ — ἐλέγομεν* referri posse ad solum hoc *εἰς τὸ θεῖον*, ut *τὸ λαμπρὸν* hic demum a scriptore adjectum sit.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Η

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ *).

Colloquuntur et hic soli

SOCRATES et

ALCIBIADES.

Quorum illo coronatum Alcibiadem offendente, precandique causa in templum proficiscentem, sermo fit de Precibus sive de Voto. Docet autem juvenem Socrates, preces esse rem maximi momenti; debere enim prius nos scire, quid sit bonum, quid malum, ne inviti et inscii mala nobis apprecemur. Nescire vero id homines plerosque. Quare deos simpliciter esse rogandos, ut bona dent, mala depellant. Non autem splendida donaria, neque ipsa rite peracta sacrificia placere diis, sed mentem piam, bonam, modestam; quod exemplo Lacedaemoniorum probat.

Hunc dialogum Diogenes quidem Laërtius sine ulla suspicionis nota inter genuinis Platonis operibus recensuit, laudantque ut Platonis Aelianus V. H. 8, 7. et Grammatici e. g. Thomas Mag. v. εὔχομαι. Verum ex Athenaeo 11. p. 506. c. discimus fuisse jam inter antiquos qui Xenophonti tribuerent. Quae opinio etsi nemini quod sciam e recentioribus criticis se probavit, in eo tamen omnes fere quibus hodie aliquid in hisce rebus auctoritatis est consentiunt, Platonis hunc librum non esse; quippe qui ab illius disserendi ratione multum dissideat et plurima tanquam certa

*) Inscriptio e Diog. Laert. 3, 59. petita.

ὄντε εἶναι ἢ φρόνιμον, ἢ ἄφρονα [2]; ἢ ἔξι τι διὰ μέσου τρίτον πάθος, ὃ ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον μήτε φρόνιμον μήτε ἄφρονα; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀνάγκη ἄρα ἓξὶ τὸ ἕτερον 3 τούτων πεπονθέναι. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκοῦν μέμνησαι ὁμολογήσας ὑπεναντίον εἶναι μανίαν φρονήσει; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ μηδὲν εἶναι διὰ μέσου τρίτον πάθος, ὃ ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον μήτε φρόνιμον μήτε ἄφρονα εἶναι; ΑΛ. Ὡμολόγησα γάρ. ΣΩ. Καὶ μὴν δύο γε ὑπεναντία ἑνὶ πράγματι πῶς ἂν εἴη; ΑΛ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Ἀφροσύνη ἄρα καὶ μανία κινδυνεύει ταυτὸν εἶναι. ΑΛ. b. Φαίνεται. ΣΩ. Πάντας οὖν ἂν φάντες [3], ὦ Ἀλκιβιάδη, τοὺς ἄφρονας μαίνεσθαι, ὀρθῶς ἂν φαίημεν [4]. αὐτίκα τῶν σῶν

2 Sic tres opt.: alii *Εἰ δοκεῖ σοι οἷόντε*: alii *Δοκεῖ σοι οἷόντε*. Quae omnia manifesto sunt corrupta. Nos autem melius quidquam afferre non possumus eo, quod olim proposuimus: *Εἰ δοκεῖ σοι ἀνάγκη, εἶναι ἢ φρόνιμον ἢ ἄφρονα*. Quanquam exemplum non suppetat ejus breviloquentiae pro: *Εἰ δοκεῖ σοι ἀνάγκη εἶναι, ἄνθρωπον ὄντα εἶναι ἢ φρόνιμον ἢ ἄφρονα*. Vocem tamen *ἀνάγκη* requirere videntur praecedentia, et expressit eandem Ficinus, vertens: *Opinaris hominem aut prudentem aut imprudentem esse oportere?* et mox ipse Socr. repetit in his: *Ἀνάγκη ἄρα ἐξὶ —*.

3 Prius hoc *ἄν* ad *φάντες* proprie non pertinet cum hoc sit pro *εἰ φαίημεν*: ita infra §. 14. *ἆρ' οὐκ ἂν ὀρθῶς λέγοιμεν, φάντες —*. Verum hic ubi primum locum habet *φάντες*, ne absolute id positum videatur, praecipitur statim vocula *ἄν*, quae nihilominus suo loco repetitur. Sic etiam §. 8. *οἱ δὲ πολλοὶ οὐδὲ ἂν τυραννίδος διδομένης ἀπόχοιντο ἄν*. STRUV. Conf. Ind. *ἄν*.

4 *Schleiermachero* interrogative haec videntur efferenda, quoniam, ut e sequentibus patet, haec non est ipsius Socratis sententia. Recte sane. Tamen veram interrogationem, signo etiam suo notandam, in talibus non agnosco, quale est etiam praecedens illud *Ἀφροσύνη ἄρα κ. τ. λ.* Quippe per vocula *ἄρα* et *οὖν* in tali colloquio mihil revera asseritur, sed enthymemata tantum proponuntur quae alterius sive affirmationem sive exceptionem expectant. Quae tamen in vulgatis Platonis exemplis hic post *φαίημεν* inseritur ejusmodi Alcibiadis affirmatio *Nai*, ea praeter Ven. ΔΣ in nullo codice comparet; neque expressit Ficinus. Quos sequimur. Melius enim vox *αὐτίκα* praecedenti sermoni statim subnectitur; quo facto Socrates affirmationem Alcibiadis praeripit iterum, sermonem suum continuans illo *ἐπεί*. Tunc autem non amplius locus est illi affirmationi, quae in superioribus jam continetur: quare sententiae huic, *ἄφρονας εἶναι τοὺς πολλούς*, statim addit Socrates haec, *οὓς δὴ σὺ μαι-*

ἡλικιωτῶν εἴ τινες τυγχάνουσιν ἄφρονες ὄντες, ὥσπερ εἰσὶ, καὶ τῶν ἔτι πρεσβυτέρων. ἐπεὶ, φέρε πρὸς Διὸς, οὐκ οἴει τῶν ἐν τῇ πόλει ὀλίγους μὲν εἶναι τοὺς φρονίμους, ἄφρονας δὲ [5] τοὺς πολλοὺς, οὓς δὴ σὺ μαινομένους καλεῖς; ΑΛ. Ἔχωγε. ΣΩ. Οἴει [6] ἂν οὖν χαίροντας ἡμᾶς εἶναι μετὰ τοσούτων μαινομένων πολιτευομένους, καὶ οὐκ ἂν παιομένους καὶ βαλλομένους, καὶ ἅπερ εἰώθασιν οἱ μαινόμενοι διαπράττεσθαι, πάλαι δὴ δίκην δεδωκέναι; ἀλλ' ὅρα, ὦ μακάριε, μὴ οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχει [7]. ΑΛ. Πῶς ἂν οὖν ποτ' ἔχοι, ὦ Σώκρατες; κινδυνεύει γὰρ οὐχ οὕτως ἔχειν ὥσπερ ᾠήθην. ΣΩ. Οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ. ἀλλὰ τῇδέ πῃ ἀθρητέον. ΑΛ. Πῇ ποτε λέγεις; ΣΩ. Ἐγὼ δὴ σοίγε ἐρῶ. ὑπολαμβάνομέν γέ τινας εἶναι νοσοῦντας, ἢ οὔ; ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Ἆρ' οὖν δοκεῖ σοι ἀναγκαῖον εἶναι τὸν νοσοῦντα ποδαγρᾷν, ἢ πυρέττειν, ἢ ὀφθαλμιᾷν; ἢ οὐκ ἂν δοκεῖ σοι, καὶ μηδὲν τούτων πεπονθὼς, ἑτέραν νόσον νοσεῖν; πολλαὶ γὰρ δήπου γέ εἰσι, καὶ οὐχ αὗται μόναι. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκοῦσιν. ΣΩ. Ὀφθαλμία οὖν σοι δοκεῖ πᾶσα, νόσος εἶναι; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἆρ' οὖν καὶ πᾶσα νόσος, ὀφθαλμία; ΑΛ. Οὐ δήτα ἔμοιγε. ἀπορῶ μέντοι πῶς λέγω. ΣΩ. Ἀλλ' ἐὰν ἔμοιγε προσέχῃς τὸν νοῦν, σύν τε δύο σκεπτομένω τυχὸν εὑρήσομεν [1]. ΑΛ. Ἀλλὰ προσέχω, ὦ Σώκρατες, εἰς δύναμιν τὴν ἐμήν.

c.

4

b.

p.140

μαινομένους καλεῖς, ut eo citius eluceat illius assertionis paradoxia.

Cum hoc sit notum illud Stoicorum paradoxon (Cic. Parad. 4.), ὅτι πᾶς ἄφρων μαίνεται, tempore illius sectae scriptus videri potest hic dialogus. *BOECKH.*

5 Be. cum Clark. Vat. Ven. δὲ δή.

6 V. ad. Alcib. I. 4. not. 2.

7 Indicativum particulae μή additum, quando certum est loquenti quod verendum esse dicit, supra vidimus Meno. 26. not. 1. in Aoristo. In Praesenti lubrica res, cum tam facilis sit lapsus inter ἔχει et ἔχῃ; quare hic non tantum consensum omnium codicum memoramus, sed exemplum quoque simillimum, quod e Lachete ministravit Heindorfius (p. 196. c.) ἀλλ' ὁρῶμεν μὴ Νικίας οἴεταί τι λέγειν καὶ οὐ λόγου ἕνεκα ταῦτα λέγει. Nam alterum ib. 187. b. a codicum scriptura nunc non amplius certum, ubi Bekker reposuit κινδυνεύηται, Stephano et uno cod. dantibus εται, et συμβαίνῃ cum Steph., codicibus tamen omnibus dantibus —ει.

1 Homerica imitatio. Iliad. κ, 224: Σύν τε δύ' ἐρχομένω καί τε πρὸ ὁ τοῦ ἐνόησεν. — σύν τε δύο h. e. καὶ σύνδυο. — Pro vulg. σχεδὸν aptius τυχὸν dederunt optimi.

2 Ita

ΣΩ. Οὐκοῦν ὡμολογήθη ἡμῖν ὀφθαλμία μὲν πᾶσα, νόσος εἶναι, νόσος μέντοι οὐκ εἶναι πᾶσα, ὀφθαλμία; ΑΛ. Ὡμολογήθη. ΣΩ. Καὶ ὀρθῶς γέ μοι δοκεῖ ὁμολογηθῆναι. καὶ γὰρ οἱ πυρέττοντες πάντες νοσοῦσιν, οὐ μέντοι οἱ νοσοῦντες πάντες πυρέττουσιν, οὐδὲ ποδαγρῶσιν [2], οὐδέ γε ὀφθαλμιῶσιν, οἶμαι· ἀλλὰ νόσος μὲν πᾶν τὸ τοιοῦτόν ἐστι, διαφέρειν δέ [3] φασιν οὓς δὴ καλοῦμεν ἰατροὺς τὴν ἀπεργασίαν αὐτῶν. οὐ γὰρ πᾶσαι οὔτε ὅμοιαι οὔτε ὁμοίως διαπράττονται, ἀλλὰ κατὰ τὴν αὑτῆς δύναμιν ἑκάστη [4] νόσοι μέντοι πᾶσαί εἰσιν. ὥσπερ δημιουργούς τινας ὑπολαμβάνομεν, ἢ οὔ; ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν τοὺς σκυτοτόμους, καὶ τέκτονας, καὶ ἀνδριαντοποιούς, καὶ ἑτέρους παμπληθεῖς, οὓς τί δεῖ καθ' ἕκαστα λέγειν; ἔχουσι δ' οὖν διειλημμένην δημιουργίας μέρη, καὶ πάντες οὗτοί εἰσι δημιουργοί· οὐ μέντοι εἰσὶ τέκτονές γε, οὐδὲ [5] σκυτοτόμοι, οὐδὲ ἀνδριαντοποιοί, οἳ ξύμπαντες εἰσὶ δημιουργοί. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὕτω μὲν τοίνυν καὶ τὴν ἀφροσύνην διειλημμένην εἰσί· καὶ τοὺς μὲν πλείω μέρος ἔχοντας μαινομένους καλοῦμεν, τοὺς δ' ὀλίγον ἔλαττον, ἠλιθίους τε καὶ ἐμβροντήτους· οἱ δὲ ἐν εὐφημοτάτοις ὀνόμασι βουλόμενοι κατονομάζειν, οἱ μὲν μεγαλοψύχους, οἱ δὲ εὐήθεις, ἕτεροι δὲ ἀκάκους, καὶ ἀπείρους, καὶ ἐνεούς. εὑρήσεις δὲ καὶ ἕτερα πολλὰ ἀναζητῶν ὀνόματα. πάντα δὲ ταῦτα ἀφροσύνη ἐστί· διαφέρει δὲ, ὥσπερ τέχνη τέχνης ἡμῖν κατεφαίνετο, καὶ νόσος νόσου. ἢ πῶς σοι δοκεῖ; ΑΛ. Ἐμοὶ

2 Ita iidem pro vulg. ποδαγρεῦσιν, quae non videtur esse legitima apud antiquiores forma. Nam formam in ῶν, quam amant haec verba, propiorem praebet nomen ποδάγρα: quod secus est in ὕδερος, ὕδρωψ al. quae mutuant formam in ιᾶν ab illo ὀφθαλμιᾶν et similibus, derivatis a subst. in ία.

3 Vulgo δή. Alterum, quod requirit series orationis et exprimit Ficini versio, non inventum tamen est nisi in Par. B. et e corr. in Coisl.

4 Ficinum, et qui eum olim sequebamur, de curatione haec intelligentes, Schneider correxit in Lexico v. διαπράττω (v. Ind. in ἀπεργ. et διαπρ.), certissimam simul proponens emendationem ὅμοια pro ὅμοιαι. Nam istud οὐχ ὅμοιαι in superioribus jam satis superque comprehensum est: particula γάρ autem, quae spectat ad διαφέρειν τὴν ἀπεργασίαν, necessario introducere debet hunc sensum, morbos diversa diversimode operari. Codd. optimi ὅμοιοι quod eodem ducit: vid. Bast. App. ad Greg. Cor. p. 769.

5 Cl. Vat. Ven. καί.

6 In-

μὲν οὕτως. ΣΩ. Οὐκοῦν ἀπ' ἐκείνου πάλιν ἐπανέλθωμεν. ἦν γὰρ δήπου καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, ἀκεπτέον εἶναι τοὺς ἄφρονάς τε καὶ φρονίμους, τίνες ποτ' εἰσίν. ὡμολόγητο γὰρ εἶναί τινας· ἢ γὰρ οὔ [6]; ΑΛ. Ναὶ, ὡμολόγηται [7]. ΣΩ. Ἆρ' οὖν τούτους φρονίμους ὑπολαμβάνεις, οἳ ἂν εἰδῶσιν d.
ἅττα δεῖ πράττειν καὶ λέγειν; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἄφρονας δὲ ποτέρους; ἆρά γε τοὺς μηδέτερα τούτων εἰδότας; ΑΛ. Τούτους. ΣΩ. Οὐκοῦν οἵγε μὴ εἰδότες μηδέτερα τούτων λήσουσιν αὐτοὺς καὶ λέγοντες καὶ πράττοντες [8] ἅττα μὴ δεῖ; ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Τούτων μέντοι ἔλεγον, ὦ Ἀλ- 6
p.141 κιβιάδη, καὶ τὸν Οἰδίπουν εἶναι τῶν ἀνθρώπων. εὑρήσεις δὲ καὶ τῶν νῦν ἔτι πολλοὺς, οὐκ ὀργῇ κεχρημένους, ὥσπερ ἐκεῖνον, οὐδ' οἰομένους κακά σφισιν εὔχεσθαι, ἀλλ' ἀγαθά, ἐκεῖνος μὲν, ὥσπερ οὐδ' ἠύχετο [1], οὐδ' ᾤετο· ἕτεροι δέ τινές εἰσιν οἳ τἀναντία τούτων πεπόνθασιν. ἐγὼ [2] μὲν γὰρ b.
οἶμαί σε πρῶτον [3], εἴ σοι ἐμφανὴς γενόμενος ὁ θεὸς, πρὸς ὃν τυγχάνεις πορευόμενος, ἐρωτήσειε, πρὶν ὁτιοῦν εὔξασθαί σε, εἰ ἐξαρκέσει σοι τύραννον γενέσθαι τῆς Ἀθηναίων πόλεως· εἰ δὲ τοῦτο φαῦλον ἡγήσαιο καὶ μὴ μέγα τι, προσθείη, καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων· εἰ δέ σε ὁρῴη ἔτι ἐλατ- c.

6 Insolita formula: cum alias subjici soleat ἢ γάρ; possit etiam ἢ οὔ. Quare multum faveo manui corrigenti in Coisl. ἢ γάρ; ἢ οὔ;

7 Steph. vult: Ναὶ ὡμολόγητο, quod Socrates interrogans hoc tempore utatur. Sed nimia haec esset diligentia in respondendo. Socrates ob nexum sui sermonis interrogare debuit ita, *Conveneratne* (tum) *inter nos* —? Responderi potest absolute tempore perfecto *Convenit*.

8 Ita pro vulg. λέγοντας καὶ πράττοντας nunc recte editur e Stob. p. 60. et cod. Ven. F. Conf. supra 1. c. et infra 9. c.

1 Ἤυχετο, intell. ἀγαθά. Prius autem οὐδέ, quod habent libri omnes, nunc restitui loco ejus quod suadente Stephano olim responueram, οὐκ. Etiamsi enim ratio hoc poscere videtur, est tamen in his aliquid reciproci, quod in affirmativa sententia certe ita enuntiaret Atticus sermo: ὥσπερ καὶ ἤυχετο, οὕτω καὶ —.

2 Eadem fere quae hinc sequuntur leguntur etiam in Alc. I. *l.* vixque dubium esse potest quin ex horum locorum altero in alterum haec transumpta sint. Sed cum neuter dialogus legitimus Platonis fetus habendus sit, lubricum est quidquam ulterius statuere. Id tamen Schleiermachero concedendum puto, hic melius quam illic haec cum ceteris cohaerere.

3 Πρῶτον insertum ex opt. et plur.

4 Cod.

τον δοκοῦντα ἄγειν, εἰ μὴ καὶ πάσης Εὐρώπης ὑποζαίη σοι [4], καὶ τοῦτο μὴ μόνον ὑποζαίη, αὐθημερόν σου βουλομένου ὡς πάντας αἰσθέσθαι, ὅτι Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου τύραννός ἐστιν· αὐτὸν οἶμαι ἂν σε ἀπέναι περιχαρῆ γενόμενον, ὡς τῶν μεγίστων ἀγαθῶν κεκυρηκότα. [5] ΑΛ. Ἐγὼ μέν οἶμαι, ὦ Σώκρατες, κἂν ἄλλον ὁντινοῦν, εἴπερ τοιαῦτα ξυμβαίη αὐτῷ. ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι ἀντί γε τῆς σῆς ψυχῆς οὐδ' ἂν τὴν πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων χώραν τε καὶ τυραννίδα βουληθείης σοι γενέσθαι. ΑΛ. Οὐκ οἶμαι ἔγωγε· πῶς γὰρ ἄν, μηδέν γέ τι μέλλων αὐτοῖς χρήσεσθαι; ΣΩ. Τί δ', εἰ μέλλοις κακῶς τε καὶ βλαβερῶς χρῆσθαι, οὐδ' ἂν οὕτως; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ὁρᾷς οὖν, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς οὔτε τὰ διδόμενα εἰκῇ δέχεσθαί σε [1], οὔτε αὐτὸν

4 Cod. Par. G. *Εὖρ. καταζήσοι*, unde si feceris *καταζήσειε* sc. *τύραννον*, melius cohaereat oratio.

5 Paulo implicatior est structura horum verborum, ita tamen ut diligentem lectorem ratio eorum fugere non possit. Quare duo tantum monebo. Nam primum verba *μὴ μόνον ὑποζαίη* carent suo *ἀλλὰ καὶ*, ideo quod e sequentibus his *αὐθημερόν σου βουλομένου* — mente illud facile suppleatur; ut si quis dicat „togam non modo concessi, cum ille tunicam quoque peteret." Deinde vocula *ὡς* ante *πάντας* structuram impedit, cum neque *βούλομαι ὡς αἰσθέσθαι* usu firmetur (quamquam conferri tamen possit illa codicum scriptura, *δόξω ὡς ἀμελήσαι* in Crit. 3.), neque *ὡς πάντας* pro simplici *πάντας*. Nam Thucydideum illud *ὡς ἕκαστοι* huc trahere nolim, cum nonnisi Nominativo casu usurpetur, quod manifestum est ellipsis indicium, de qua vid. Abresch. Dilucid. Thucyd. ad 4, 93: neque locutiones alias, de quibus egit Heindorf. ad Cratyl. 27. Phaedo. 90. *ὡς δεινόν, ὡς ὠμά*, et similes, quas nemo non videt natas esse exclamatione; omnium autem minime superlativos *ὡς τάχιστα* etc. — Codicum Cl. Vat. Ven. scripturam *αἰσθήσεσθαι* merum sphalma esse arbitror.

1 Schneidero importunum videbatur *σέ*, quo tamen non offendor magnopere. Certe nihil impedit, quo minus pronomini definito subjiciatur communius *τίς*. Ceterum in solis Codd. Par. E, Ven. *Σ*, haec est scriptura, in reliquis omnibus prorsus mendose *τε*. Mox indicativus *μέλλει* nititur ille quidem solo cod. E, sed vindicare eum non dubito contra optativum ceterorum omnium. Nam *εἰ μέλλοι* hypotheticum est, ut in superioribus illis *εἰ μέλλοις*, quod idem est ac si dixisset „si scias cum tuo malo te illis usurum esse, non tibi ea appreceris." Contra hic *εἴ γε*, ut plerumque, valet *siquidem, quandoquidem*, remque respicit superius demonstratam. Sensus est: *Non tutum tibi est, temere accipere ne illa quidem quae offerun-*

εὔχεσθαι γενέσθαι, εἴ γέ τις βλάπτεσθαι μέλλει διὰ ταῦτα, ἢ τοπαράπαν τοῦ βίου ἀπαλλαγῆναι. πολλοὺς δ' ἂν ἔχοι- b.
μεν εἰπεῖν ὅσοι τυραννίδος ἐπιθυμήσαντες ἤδη [2], καὶ σπου-
δάσαντες τοῦτ' αὐτοῖς παραγενέσθαι, ὡς ἀγαθόν τι πρά-
ξοντες [3], διὰ τὴν τυραννίδα ἐπιβουλευθέντες τὸν βίον ἀφη-
ρέθησαν. οἶμαι δέ σε οὐκ ἀνήκοον εἶναι ἔνιά γε ἤδη τε c.
καὶ πρωΐζὰ γεγενημένα [4]· ὅτε Ἀρχέλαον [5] τὸν Μακεδόνων

runtur — si quidem fieri potest ut damno aliquis inde afficiatur. Istud *fieri potest* graece hic est *μέλλει*. Sane alias id fere, quod certe eventurum esse putat qui loquitur, indicat verbum *μέλλειν*; verum hanc certitudinem si tollere voluisset auctor, ita opinor scripsisset, *εἴ γε μέλλοις ἄν* (vid. Meno. 12. d. not. 6.): solo autem optativo ponendo, hypotheticam, etiam cum illo *γε*, orationem reddidisset, quae hinc aliena est. Maluit autem scriptor ipsum verbum *μέλλειν* ob vim quam habet futuri, per se incerti, usurpare de eo quod fieri potest, ut fecit etiam infra 8. c. in his, *ἢ μέλλων δι' εὐχῆς τεύξεσθαι*: quod in periculis praemonendis gravius esse nemo non sentit.

2 Est insolentius quid in positu maxime hujus *ἤδη*, quod fecit ut insolentem etiam significationem olim ei tribuerem: nunc non dubito quin ita intelligendum sit ac si scriptum esset hic quidem ita: *πολλοὺς ἔχοιμεν ἂν εἰπεῖν γεγονότας ἤδη, οἳ — ἐπιθυμήσαντες — — ἀφηρέθησαν*: et simili ratione etiam mox d. et 8, a.

3 Cl. Vat. Ven. *πράξαντες*, quod adoptavit Be.: ego illud sine *ἄν* hic stare posse non putem. Lit tantum non sollemnis est in hac forma lapsus librariorum.

4 Homerica locutio. Il. *β*, 303: *Χθιζά τε καὶ πρωΐζ', ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν Ἤγερέθοντο.* Attici *χθὲς καὶ πρώην*. Usurpant autem de re cujus recens memoria est. Sic in Gorgia p. 470. d. de eodem Archelao per scelera regnum adepto, *τὰ ἐχθὲς καὶ πρώην γεγονότα.*

5 Archelaus apud quem fuit gratiosus Plato teste Athenaeo 11, 21., occisus est ab amasio, qui apud Aelianum quidem V. H. 8, 9. [et ap. Plutarchum in Amatorio p. 768.] vocatur *Crateuas*, apud Diodorum Sic. vero 14, 37. et in Man. Moschopuli Vita Eurip. (p. 53. ed. Lips.) *Craterus*. Tradit autem Diodorus quidem, imprudenter in venatione ab amasio interfectum esse, post eumque regnasse Orestem filium. Sed Aristoteli (Polit. 5, 10. Ed. Schneid. 5, 8, 11.) major fides habenda, qui *Crataeum* (sic enim ab illo nominatur) dicit conjurasse in amatoris caput una cum Hellanocrate. *GOTTL.*

Interiit Archelaus Ol. 95, 1. post mortem Socratis, Alcibiade jam IV annos antea anno aetatis circiter quadragesimo mortuo, quem tamen etiam in hoc dialogo juvenem admodum fingi satis apparet. Neque enim anachronismos in scriptionibus hoc genus refugiebant veteres. Quanquam hunc quidem ni-mium et ignorantiae potius scrip-

τύραννον τὰ παιδικὰ, ἐρασθέντα τῆς τυραννίδος οὐδὲν ἧττον ἢπερ ἐκεῖνος τῶν παιδικῶν, ἀπέκτεινε τὸν ἐραστὴν, ὡς τύραννός τε καὶ εὐδαίμων ἀνὴρ ἐσόμενος. κατασχὼν δὲ τρεῖς
d. ἢ τέτταρας ἡμέρας τὴν τυραννίδα, πάλιν αὐτὸς ἐπιβουλευθεὶς ὑφ' ἑτέρων τινῶν ἐτελεύτησεν. ὁρᾷς δὴ καὶ τῶν ἡμετέρων πολιτῶν· ταῦτα γὰρ οὐκ ἄλλων ἀκηκόαμεν, ἀλλ' αὐτοὶ παρόντες οἴδαμεν· ὅσοι στρατηγίας ἐπιθυμήσαντες ἤδη, p. 142
καὶ τυχόντες αὐτῆς, οἱ μὲν ἔτι καὶ νῦν φυγάδες τῆσδε τῆς
e. πόλεώς εἰσιν, οἱ δὲ τὸν βίον ἐτελεύτησαν· οἱ δὲ ἄρισα δοκοῦντες αὐτῶν πράττειν, διὰ πολλῶν κινδύνων ἐλθόντες καὶ φόβων, οὐ μόνον ἐν ταύτῃ τῇ στρατηγίᾳ, ἀλλ' ἐπεὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν κατῆλθον, ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν πολιορκούμενοι πολιορκίαν οὐδὲν ἧττον τῆς ὑπὸ τῶν πολεμίων διετέλεσαν· ὥστε ἐνίους αὐτῶν εὔχεσθαι ἀστρατηγήτους [6] εἶναι μᾶλλον
8 ἢ ἐστρατηγηκέναι. εἰ μὲν οὖν ἦσαν οἱ κίνδυνοί τε καὶ πόνοι φέροντες εἰς ὠφέλειαν, εἶχεν ἄν τινα λόγον· νῦν δὲ καὶ πολὺ τοὐναντίον. εὑρήσεις δὲ καὶ περὶ τέκνων τὸν αὐτὸν τρόπον,
εὐξαμένους τινὰς ἤδη γενέσθαι, καὶ γενομένων εἰς ξυμφοράς
b. τε καὶ λύπας τὰς μεγίστας καταστάντας. οἱ μὲν γὰρ, μοχθηρῶν διὰ τέλους ὄντων τῶν τέκνων, ὅλον τὸν βίον λυπούμενοι διήγαγον· τοὺς δὲ, χρηστῶν μὲν γενομένων, συμφοραῖς δὲ χρησαμένων, ὥστε στρηθῆναι, καὶ τούτους οὐδὲν εἰς ἐλάττονας δυστυχίας καθεζηκότας ἢπερ ἐκείνους, καὶ βουλομένους
c. ἂν ἀγένητα μᾶλλον εἶναι ἢ γενέσθαι. ἀλλ' ὅμως, τούτων τε καὶ ἑτέρων πολλῶν ὁμοιοτρόπων τούτοις οὕτω σαφόδρα καταδήλων ὄντων, σπάνιον εὑρεῖν ὅστις ἂν [1] ἢ διδομένων ἀπόσχοιτο, ἢ μέλλων δι' εὐχῆς τεύξεσθαι παύσαιτο ἂν εὐχόμενος,
d. οἱ δὲ πολλοὶ οὔτε ἂν τυραννίδος διδομένης ἀπόσχοιντο ἄν, οὔτε στρατηγίας, οὐδ' ἑτέρων πολλῶν, ἃ παρόντα βλάπτει μᾶλλον ἢ ὠφελεῖ· ἀλλὰ κἂν εὔξαιντο ἂν γενέσθαι, εἰ τῳ μὴ παρόντα τυγχάνει. ὀλίγον δὲ ἐπισχόντες ἐνίοτε παλινῳδοῦσιν,
e. ἀνευχόμενοι ἅττ' ἂν τοπρῶτον εὔξωνται. ἐγὼ μὲν οὖν ἀπορῶ μὴ ὡς ἀληθῶς μάτην θεοὺς ἄνθρωποι αἰτιῶνται, ἐξ

scriptoris aetate ab his temporibus remoti tribuendum esse censet Schleiermacher.

6 Ἀστρατήγητοι h. l. sunt qui nunquam ἐστρατήγησαν, ut docet analogia τῶν ἀγενήτων §. seq.

1 Observetur iteratio particulae ἄν hic et in proximis.

2 Sic

ἐκείνων φάμενοι κακὰ σφισιν εἶναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῇσιν εἴτε ἀτασθαλίῃσιν, εἴτε ἀφροσύνῃσιν [2] χρὴ εἰπεῖν, ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσι [3]. κινδυνεύει γοῦν, ὦ Ἀλκιβιάδη, φρόνιμός τις εἶναι ἐκεῖνος ὁ ποιητὴς, ὃς δοκεῖ μοι φίλοις ἀνοήτοις τισὶ χρησάμενος, ὁρῶν αὐτοὺς καὶ πράττοντας καὶ εὐχομένους ἅπερ οὐ βέλτιον ἦν, ἐκείνοις δὲ ἐδόκει, κοινῇ ὑπὲρ ἁπάντων αὐτῶν εὐχὴν ποιήσασθαι. λέγει δέ πως ὧδε· Ζεῦ b.
p.143 βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ, φησὶ, καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις Ἄμμι δίδου, τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχομένοις ἀπαλέξειν κελεύει [4]. ἐμοὶ μὲν οὖν καλῶς δοκεῖ καὶ ἀσφαλῶς λέγειν ὁ ποιητής· σὺ δ', εἴ τι ἐν νῷ ἔχεις πρὸς ταῦτα, μὴ σιώπα. ΑΛ. Χαλεπὸν, ὦ Σώκρατες, ἐξιν ἀντιλέγειν πρὸς τὰ καλῶς εἰρημένα. ἐκεῖνο δ' οὖν ἐννοῶ, ὅσων κακῶν αἰτία ἡ ἄγνοια τοῖς ἀνθρώποις· ὁπότε, ὡς ἔοικε, λελήθαμεν ἡμᾶς αὐτοὺς διὰ ταύτην καὶ πράττοντες καὶ τόγε ἔσχατον εὐχόμενοι ἡμῖν αὐτοῖς τὰ κάκιστα· ὅπερ οὖν οὐδεὶς ἂν οἰηθείη [5]. ἀλλὰ τοῦτό γε πᾶς ἂν οἴοιτο ἱκανὸς εἶναι, αὐτὸς αὑτῷ τὰ βέλτιστα εὔξασθαι, ἄλλ' οὐ τὰ κάκιστα. τοῦτο μὲν γὰρ ὡς ἀληθῶς κατέφρα τινὶ, ἀλλ' οὐκ εὐχῇ, ὅμοιον ἂν εἴη. ΣΩ. Ἀλλ' ἴσως, d.
ὦ βέλτιστε, φαίη ἄν τις ἀνὴρ ὃς ἐμοῦ τε καὶ σοῦ σοφώτερος ὢν τυγχάνοι [6], οὐκ ὀρθῶς ἡμᾶς λέγειν, οὕτως εἰκῇ ψέγοντας ἄγνοιαν, εἰ γε μὴ προσθείημεν τὴν ἕξιν ἣν τε ἄγνοιαν,

2 Sic tres optimi. Vulgo -αις.

3 Od. α, 32. ubi Juppiter:

Ὦ πόποι, οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται.
Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.

4 Leguntur hi duo versus in Antholog. Gr. (Brunck. Ἀδεσπ. 466) cum hac varietate, τὰ δὲ λυγρὰ καὶ εὐχομένοις ἀπερύκοις. In utraque scriptura praelatam vides ob metricas rationes (vid. Herm. Doctr. Metr. p. 350.) Imperativo in s graviorem vel Optativi vel Infinitivi formam. Vix enim dubito quin noster scriptor hoc ἀπαλέξειν tanquam ipsius poetae protulerit; etsi maluit idem sermoni suo illud intexere ope verbi κελεύει. — De voce δεινά hoc sensu in heroico versu usurpata dubitare me dixi in Lexil. I. 32, 5. et in nota suspicatus sum legendum hic forsitan esse δειλά: quam suspicionem tantum non confirmatam nunc invenio a codd. opt. qui infra §. 18., ubi haec verba repetuntur, exhibent δῆλα.

5 Vid. Ind. οἶν. Particula ἄν addita e Prisciano locum laudante p. 1148. Ibidem mox additur καί ante κατύρα.

6 Ita nunc editur Stephani monitu pro vulg. τυγχάνει.

καὶ ἔξιν οἷς, καὶ ἔχουσί πως ἀγαθὸν, ὥσπερ ἐκείνοις κακόν. ΑΛ. Πῶς λέγεις; ἔξι γὰρ ὁτιοῦν πρᾶγμα ὁτῳδὴ ῥᾳδιουργῶν ἔχοντι ἄμεινον ἀγνοεῖν ἢ γιγνώσκειν; ΣΩ. Ἔμοιγε δοκεῖ. σοὶ δ' οὔ; ΑΛ. Οὐ μέντοι μὰ Δία. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό σου καταγνώσομαι, ἐθέλειν ἄν σε πρὸς τὴν ἑαυτοῦ [1] μητέρα διαπεπρᾶχθαι, ἅπερ Ὀρέσην φασὶ καὶ τὸν Ἀλκμαίωνα, καὶ εἴ δή τινες ἄλλοι ἐκείνοις τυγχάνουσι ταυτὰ διαπεπραγμένοι. ΑΛ. Εὐφήμει πρὸς Διὸς, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὗτοι τὸν λέγοντα, ὦ Ἀλκιβιάδη, ὡς οὐκ ἂν ἐθέλοις σοι ταῦτα πεπρᾶχθαι, εὐφημεῖν δεῖ σε κελεύειν, ἀλλὰ μᾶλλον πολὺ εἴ τις τὰ ἐναντία λέγοι. ἐπειδὴ [2] οὕτω σοι δοκεῖ σφόδρα δεινὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα, ὥστ' οὐδὲ ῥητέον εἶναι οὕτως εἰκῇ, δοκεῖς [3] δ' ἂν τὸν Ὀρέσην, εἰ ἐτύγχανε φρόνιμος ὤν, καὶ εἰδὼς ὅτι βέλτιον ἦν αὐτῷ πράττειν, τολμῆσαι ἄν τι τούτων διαπράξασθαι; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐδέ γε ἄλλον οἶμαι οὐδένα. ΑΛ. Οὐ μέντοι. ΣΩ. Κακὸν ἄρα, ὡς ἔοικεν, ἕξιν ἡ τοῦ βελτίσου ἄγνοια καὶ τὸ ἀγνοεῖν τὸ βέλτιστον [4]. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἐκείνῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι; ΑΛ. Φημί. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν καὶ τόδε ἐπισκεψώμεθα· εἴ σοι αὐτίκα μάλα παραζαίη, οἰηθέντι βέλτιον εἶναι, Περικλέα, τὸν σεαυτοῦ ἐπίτροπόν τε καὶ φίλον,

1 Be. ex solo Paris. F reposuit σαυτοῦ, quod in re nondum satis explorata factum nollem. Vid. Ind. in ἑαυτοῦ.

2 Cum vocem ἐπειδή nulla alia conjunctio hic comitetur, Schleiermacher atque Bekker, omnia haec, ἐπειδὴ — — εἰκῇ, superioribus adhuc continuant. Male: etiam in hoc scriptore. Nam prorsus δαίμονιον est dicere, eum, cui *ne pronuntiandum quidem* hoc videatur, ferre debere si quis dicat, se *hoc fecisse nolle*. Contra qui vel negando hoc de se pronuntiari vetat, is recte censetur dicere, ne pronuntiandum quidem esse temere. Atqui hoc, quod solum recte incedere Ficinus quoque sensit, revera dicit Socrates, si post ἐπειδή inseris δέ. Nihilominus autem servandum est alterum quoque δέ in apodosi, quoniam duae hae propositiones extra protaseos et apodoseos formam oppositae sibi sunt. Vid. Exc. ad Demosth. Mid.

3 Mendose vulgo δοκῇς. Vid. ad Alcib. I. 4. n. 2. Particula ἄν pertinet ad Infinitivum τολμῆσαι, ubi ob interjectum sermonem repetita est.

4 Tautologia, cujus posterior pars scholio non quidem absimilis, non tamen ideo expungenda, cum ipsi scriptores sua interdum verba ita explicent.

5 Jun-

p.144 ἐγχειρίδιον λαβόντα, ἐλθόντα ἐπὶ τὰς θύρας, εἰπεῖν εἰ ἔνδον ἐστὶ [5], βουλόμενον ἀποκτεῖναι αὐτὸν ἐκεῖνον, ἄλλον δὲ μηδένα· οἱ δὲ φαῖεν, ἔνδον εἶναι· καὶ οὐ λέγω ἐθέλειν ἂν 11
σε τούτων τι πράττειν· ἀλλ' εἰ, οἶμαι, δόξειέ [1] σοι, ὅπερ οὐδὲν κωλύει δήπου τῷ γε ἀγνοοῦντι τὸ βέλτιζον παραζῆναί ποτε δόξαν, ὥστε οἰηθῆναι καὶ τὸ κάκιζόν ποτε βέλτιζον εἶναι· ἢ οὐκ ἂν δοκεῖ σοι [2]; ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Εἰ οὖν παρελθὼν εἶσω, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐκεῖνον, ἀγνο- b.
ήσαις τε καὶ οἰηθείης ἂν [3] ἄλλον εἶναί τινα, ἆρ' ἔτι ἂν αὐτὸν τολμήσαις ἀποκτεῖναι; ΑΛ. Οὐ μὰ τὸν Δία, οὐκ ἄν μοι δοκῶ [4]. ΣΩ. Οὐ γὰρ δήπου τὸν ἐντυχόντα ἀλλ' αὐτὸν ἐκεῖνον ὃν ἠβούλου [5]. ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐ-

5 Junge *Περικλέα εἰπεῖν εἰ ἔνδον ἐστὶ* pro *εἰπεῖν* h. e. *ἐρέσθαι, εἰ ἔνδον ἐστὶ Περικλῆς*. De qua structura vid. Gramm. §. 138. I, 6. Hic autem, ut bene monet Struvius, praelata est haec structura ideo ut accusativus *Περικλέα* cum pondere praemitti posset, cum in animo haberet Socrates dicere, *Περικλέα τὸν σεαυτοῦ ἐπίτροπον ἀποκτεῖναι*. — Mox post verba *ἔνδον εἶναι* abrumpitur sermo, et paulo inferius resumitur verbis *Εἰ οὖν*.

1 Libri omnes *δόξει*: et supra quidem ad Alc. I. 26. d. Futurum in hypothesi tuebamur, quoniam id quod ibi a Socrate ponebatur ex iis erat quae fieri solent. Verum in tali qualem hic habemus fictione futurum indicativi absonum plane et inurbanum foret. Itaque scripsimus *δόξειε*, ut paulo ante *εἴ σοι — παραζαίη*. — In seqq. autem est Anacoluthia nata Epexegesi. Nam dicere volebat *εἰ δόξειέ σοι, ὅπερ οὐδὲν κωλύει* (sc. *δοκεῖν*) *τῷ γε ἀγνοοῦντι τὸ β.*, tum ad explicationem pronominis *ὅπερ*, adjicit hoc *παραζῆναί ποτε δόξαν* etc. plane ut in Meno. 13. ad pronomen *τοιοῦτόν τι* additur per epexegesin *ναρκᾶν*. Ita ut sejungere possis verbum *παραζῆναι* a superioribus, et latine vertere addito *nimirum*.

2 *Δοκεῖ* editum e mss. pro vulg. *δοκῇ*. Infinitivus ad quem spectat particula *ἂν* (v. ad Alc. I. 4. n. 2.) e proximis hic repetendus est, *οἰηθῆναι*.

3 Soli huic optativo e tot aliis qui a conjunctione *εἰ* hic pendent, additum est *ἄν*, contra morem: quare Struvio delenda videbatur particula quae facile sane hic ante *ἄλλον* irrepere potuit. Sed vid. ad Men. 40. not. 2. Nimirum in hoc *οἰηθῆναι ἄλλον τινὰ εἶναι*, quod tam parum credibile erat, imprimis inculcandum erat, poni hoc ideo, quoniam *fieri* tamen *possit*.

4 Ad *ἄν* intell. *τολμῆσαι*. Sed Cl. Vat. Ven. Coisl. omittunt haec *οὐκ α. μ. δ.*

5 Non amplius assentior Schleiermachero, *ὅν* istud delenti: nam primum non ita dura est, quam mihi videbatur olim repetitio, quae mente facienda est e superioribus ad illud *ἐκεῖνον*, sc. *τολμήσαις ἂν ἀπο-*

κοῦν καὶ εἰ πολλάκις ἐγχειροῖς [6], αἰεὶ δὲ ἀγνοοῖς τὸν Περικλέα, ὁπότε μέλλοις τοῦτο πράττειν, οὔποτε ἂν ἐπίθοιο αὐτῷ. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Τί δέ; τὸν Ὀρέσην δοκεῖς ἄν ποτε τῇ μητρὶ ἐπιθέσθαι, εἰ γε ὡσαύτως ἠγνόησεν; ΑΛ. Οὐκ οἶμαι ἔγωγε. ΣΩ. Οὐ γὰρ δήπου οὐδ' ἐκεῖνος τὴν προστυχοῦσαν γυναῖκα, οὐδὲ τὴν ὁτουοῦν μητέρα διενοεῖτο ἀποκτεῖναι, ἀλλὰ τὴν αὐτὸς αὑτοῦ. ΑΛ. Ἔχει ταῦτα. ΣΩ. Ἀγνοεῖν ἄρα τά γε τοιαῦτα βέλτιον τοῖς οὕτω διακειμένοις, καὶ τοιαύτας δόξας ἔχουσι. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ὁρᾷς οὖν, ὅτι ἡ ἔξις ὧν τε ἄγνοια, καὶ ἔξιν οἷς, καὶ ἔχουσί πως, ἀγαθὸν, ἀλλ' οὐ κακόν, ὥσπερ
12 ἄρτι σοι ἐδόκει; ΑΛ. Ἔοικεν. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν εἰ βούλει τὸ μετὰ τοῦτο ἐπισκοπεῖν, ἄτοπον ὂν ἴσως ἄν σοι δόξειεν εἶναι [1]. ΑΛ. Τί μάλιστα, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ὅτι, ὡς

ἀποκτεῖναι. Deinde, non primaria illa positio, velle Alcibiadem interficere Periclem, hic repetenda erat; quod quam inepte fieret addito ἢ γάρ; et ineptius etiam inserto δήπου, vix monere opus est: sed ponendum erat aliquid quod inde sequitur. „Non enim (illa nimirum hypothesi) quem sors offerret obtruncare sustineres, sed illum ipsum quem ab initio voluisses".

6 Optativi recepti sunt e maxima codicum parte pro vulgatis ἐγχειροῖς, ἀγνοεῖς, μέλλεις: et paullo post δοκεῖς pro δοκῇς: v. ad Alc. I. 4. n. 2.

1 Hanc vulgatam et plurimorum codd. scripturam adhucdum servo equidem, quia de emendanda ea nondum liquet. Quippe e tribus optimis Clark. et Ven. cum Par. G. (qui in hoc dialogo tribus illis plerumque se associat) habent ἄτοπον ἂν ἴσως ἄν σοι δόξειεν: Vat. ἄτ. ἂν ἴσως δόξειεν: et hanc quidem lectionem, servato tamen σοι, adoptavit Bekker, approbavit Schleierm. Cui rationi si sensus quoque ab omni parte satisfaceret, et ego accederem. Sed nunc, quantumvis ἄτοπος haec sententia videri debeat, omnes omnino scientias plerumque nocere, admodum tamen minuitur ἀτοπότης illa, cum adjicitur, *siquidem sine cognitione optimi illas adeptus sis.* Jam cum eo jam adductus sit Alcibiades, ut superiora illa concedat, quomodo quaeso fieri potest ut hoc potissimum etiamnum ἄτοπον ei videri debeat? Immo post illa Ὁρᾷς οὖν —, hoc transitu Ἔτι τοίνυν —, nihil aliud introduci potest, quam quod ἄτοπον quidem per se, nunc tamen probabile Alcibiadi videri debet. Atque sic plane Ficinus: *Praeterea si volueris, quod deinceps in medium afferetur mirabile dictu discutere, forte probabile tibi videbitur.* Unde Ficino istud *probabile*? Quod si ad sensum complendum ab eo insertum esse putas; ego eandem necessitatem sentio, atque excidisse hic aliquid

ἔπος εἰπεῖν, κινδυνεύει τό γε τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν κτῆμα, ἐάν τις ἄνευ τοῦ βελτίστου κεκτημένος ᾖ, ὀλιγάκις μὲν ὠφελεῖν, βλάπτειν δὲ τὰ πλείω τὸν ἔχοντα αὐτά [2]. σκόπει δὲ b. ὧδε. ἆρ' οὐκ ἀναγκαῖόν σοι δοκεῖ εἶναι, ὅταν τι μέλλωμεν ἤτοι πράττειν ἢ λέγειν, οἰηθῆναι δεῖν [3] πρῶτον ἡμᾶς εἰδέναι, ἢ τῷ ὄντι εἰδέναι, τοῦτο ὃ ἂν προχειροτέρως μέλλωμεν ἢ λέγειν ἢ πράττειν; ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκοῦν οἱ c. ῥήτορες αὐτίκα, ἤτοι εἰδότες ξυμβουλεύειν, ἢ οἰηθέντες εἰδέναι, ξυμβουλεύουσιν ἡμῖν ἑκάστοτε, οἱ μὲν περὶ πολέμου τε καὶ εἰρήνης, οἱ δὲ περὶ τειχῶν οἰκοδομίας ἢ λιμένων κατα- p.145 σκευῆς. ἑνὶ δὲ λόγῳ, ὅσα δήποτε ἡ πόλις πράττει πρὸς ἄλλην πόλιν, ἢ αὐτὴ καθ' αὑτήν, ἀπὸ τῆς τῶν ῥητόρων ξυμβουλῆς ἅπαντα γίγνεται; ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Ὅρα d. τοίνυν καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις, ἂν δυνηθῶ [4]. καλεῖς γὰρ δήπου φρονίμους τε καὶ ἄφρονας; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Οὐκοῦν τοὺς μὲν πολλοὺς ἄφρονας, τοὺς δ' ὀλίγους φρονίμους; ΑΛ. Οὕτως. ΣΩ. Οὐκοῦν πρός τι ἀποβλέπων, ἀμφοτέρους; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἆρ' οὖν τὸν τοιοῦτο ξυμβουλεύ- 13 ειν εἰδότα, χωρὶς τοῦ πότερον βέλτιον καὶ ὅτε βέλτιον [1], φρόνιμον καλεῖς; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐδέ γε, οἶμαι, ὅστις τὸ πολεμεῖν αὐτὸ οἶδε, χωρὶς τοῦ ὁπότε βέλτιον, καὶ τοσοῦτον χρόνον ὅσον βέλτιον. ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν οὐδὲ εἴτις τινὰ ἀποκτιννύναι οἶδεν, οὐδὲ χρήματα b. ἀφαιρεῖσθαι, καὶ φυγάδα ποιεῖν τῆς πατρίδος, χωρὶς τοῦ ὁπότε βέλτιον καὶ ὄντινα βέλτιον. ΑΛ. Οὐ μέντοι. ΣΩ.

quid suspicor. Verum hoc quoque suspicari licet, pleniore illum textu usum esse, in quo fuerit: ἄτοπον ὄν, ἴσως εἰκὸς ἂν σοι δόξειεν εἶναι.

2 *Schleierm.* monet legendum esse ἄνευ τῆς τοῦ βελτίστου, et in fine sententiae *Schneider* αὐτό pro αὐτά. Recte uterque. Vid. §. 15. d.

3 Vid. Ind. Οἴεσθαι. — Ante οἰηθῆναι inserunt ἢ codd. omnes praeter Cl. Vat. Ven.

4 Ficinus vertendo omisit ἂν δυνηθῶ, quod sane adeo est a Socratis oratione alienum, ut ineptum facile atque expungendum videri possit. Sed blandiorem adhibere medicinam licet. Scribe — τούτοις. ΑΛ. Ἂν δυνηθῶ. ΣΩ. Καλεῖς γὰρ κ. τ. λ. Hermias. Non omisit Ficinus sed vertit, *si fieri potest.* Mihi videtur pro δυνηθῆς urbanius dictum esse δυνηθῶ intell. σαφῶς διηγεῖσθαι.

1 Pro τοιοῦτο Be. e Vat. et Ven. Π τοιοῦτον. Tum ὅτε solus Ven. Σ habet a manu rec.: ceteri omnes ὅ: Fic. *utrum melius et quid melius.* Mihi de toto nondum liquet.

Ὅστις ἄρα τι τῶν τοιούτων οἶδεν, ἐὰν μὲν παρέπηται [2] ἡ τοῦ βελτίσου ἐπιςήμη· αὕτη δ' ἦν ἡ αὐτὴ δήπου ἥπερ καὶ ἡ τοῦ ὠφελίμου· ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Φρόνιμόν γε [3] αὐτὸν φήσομεν, καὶ ἀποχρῶντα ξύμβουλον καὶ τῇ πόλει καὶ αὐτὸν αὑτῷ, τὸν δὲ μὴ ποιοῦντα ταναντία τούτων [4]. ἦ
d. πῶς δοκεῖ; ΑΛ. Ἐμοὶ μὲν οὕτω. ΣΩ. Τί δ', εἴ τις ἱππεύειν ἦ τοξεύειν οἶδεν, ᾗ αὖ παλαίειν, ἢ πυκτεύειν, ἤ τι τῆς ἄλλης ἀγωνίας, ἦ καὶ ἄλλο τι τῶν τοιούτων ὅσα τέχνῃ οἴδαμεν, τί καλεῖς ὃς ἂν εἰδῇ τὸ κατὰ ταύτην τὴν τέχνην βέλτιον γιγνόμενον [5]; ἆρ' οὐ τὸν κατὰ τὴν ἱππικὴν ἱππικόν; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Τὸν δέ γε, οἶμαι, κατὰ τὴν πυκτικὴν πυκτικόν, τὸν δὲ κατ' αὐλητικὴν αὐλητικόν, καὶ τἆλλα δήπου ἀνὰ λόγον τούτοις, ἦ ἄλλως πως; ΑΛ. Οὔκ· ἀλλ'
e. οὕτω. ΣΩ. Δοκεῖ οὖν σοι ἀναγκαῖον εἶναι, τὸν περὶ τούτων τι ἐπιςήμονα ὄντα ἄρα καὶ ἄνδρα φρόνιμον εἶναι; ἦ πολλοῦ φήσομεν ἐνδεῖν; ΑΛ. Πολλοῦ μέντοι, νὴ Δία. ΣΩ.
14 Ποίαν οὖν ῥᾴει πολιτείαν [1] εἶναι τοξοτῶν τε ἀγαθῶν καὶ αὐλητῶν, ἔτι δὲ ἀθλητῶν καὶ τῶν ἄλλων τεχνιτῶν, ἀναμεμιγμένων δ' ἐν τοιούτοις οἷς ἄρτι εἰρήκαμεν τῶν τε αὐτὸ τὸ πολεμεῖν εἰδότων καὶ αὐτὸ τὸ ἀποκτιννύναι, πρὸς δὲ, καὶ ἀνδρῶν ῥητορικῶν, πολιτικὸν φύσημα φυσώντων [2], ἀπάν-

2 Clark. Vat. Ven. Paris. G inserunt *αὐτῷ*, quod mihi quidem videtur esse ex interpretatione. Cf. 15. a. Mox ad Impf. *ἦν* cf. Alc. I. 51. n. 6.

3 Sic soli Par. E F, et Ven. *II.* Plerique, et in his Clark. et Vat. *δέ γε*, alii *δέ* solum. Et vide ne *δέ* abjectum sit ab iis qui apodosin reddere vellent suae protasi; cum tamen *δέ* post sermonem interruptum, neglecta protasi sermonem simpliciter continuet.

4 Schleiermacher distinguendum putat, *τὸν δὲ μὴ, ποιοῦντα ταναντία τούτων*: quod per se durum durius etiam foret eo quod *ποιεῖν* sic, esset loco horum, *ἀποχρῶντα ξυμβουλεύειν*, quae latent in his *ἀπροχρῶντα ξύμβουλον*. Quare nihildum melius video Schneideri emendatione *τοιοῦτον*.

5 Non displicet facilis anacoluthia quae est in his *εἴ τις ἱππεύειν — οἶδε —, τί καλεῖς ὃς ἂν εἰδῇ τὸ — βέλτιον γιγνόμενον*. Sed *ταύτην* pro *ἑκάςην τούτων* nimiae quidem negligentiae, neque tamen emendandum esse videtur. — Mox pro *Ἆρ' οὐ* codd. optimi simpliciter *οὐ*.

1 Plato carpit Athenienšium Remp., in qua floruerunt artes, sed absque illa scientia ejus, quod est in rebus humanis optimum. *DACER.*

2 Sic Par. G, et cum levi aberratione Cl. Vat. Ven. Vulgo *ἀ. πολιτικῶν πολιτικὸν φ. φ.*

3 Haec

των δὲ τούτων ὄντων ἄνευ τῆς τοῦ βελτίζου ἐπιστήμης καὶ
p.146 *τοῦ εἰδότος ὁπότε βέλτιον ἐνὶ ἑκάστῳ τούτων χρῆσθαι, καὶ*
πρὸς τίνα; ΑΛ. Φαύλην τινὰ ἔγωγε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ.
Φαίης γε ἄν, οἶμαι, ὁπόταν ὁρᾷς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν φιλο- b.
τιμούμενόν τε, καὶ νέμοντα τὸ πλεῖστον τῆς πολιτείας τούτῳ
μέρος, Ἵν' αὐτὸς αὐτοῦ τυγχάνει κράτιστος ἂν [3]*· λέγω δὲ*
τὸ κατ' αὐτὴν τὴν τέχνην βέλτιστον γιγνόμενον· τοῦ δὲ τῇ
πόλει τε καὶ αὐτὸν αὑτῷ [4] *βελτίστου ὄντος τὰ πολλὰ δημ-*
αρτηκότα, ἅτε, οἶμαι, ἄνευ νοῦ δόξῃ πεπιστευκότα. οὕτω δὲ

3 Haec verba sumpta sunt ex Euripidis Antiopa et quidem e sermone Zethi ad fratrem Amphionem, ut docet Scholiastes ad Gorgiam p. 484. e. ubi pleniora ea posuit Plato in hunc modum: *Συμβαίνει γὰρ τὸ τοῦ Εὐριπίδου, λαμπρός τέ ἐσιν ἕκαστος ἐν τούτῳ καὶ ἐπὶ τοῦτ' ἐπείγεται, Νέμων τὸ πλεῖστον ἡμέρας τούτῳ μέρος, Ἵν' αὐτὸς αὐτοῦ τυγχάνῃ βέλτιστος ὤν· ὅπου δ' ἂν φαῦλος ᾖ, ἐντεῦθεν φεύγει καὶ λελιθωρεῖ τοῦτο.* In quibus verbis nexus sententiarum et particula *ὅπου* docuit viros doctos voculam *ἵνα* itidem valere *ubi* h. e. *ἐν ᾧ*, et scribendum esse proinde *τυγχάνει*. Vid. Heindorf. ad locum. Accedit Aristoteles eosdem versus respiciens Problem. 18. *Ἐν οἷς οἴεται ἕκαστος κρατιστεύειν, ταῦτα προαιρεῖται, ὃ δ' αἱρεῖται ἐπὶ τοῦτ' ἐπείγεται, νέμων τὸ πλεῖστον ἡμέρας αὐτῷ.* In nostro loco paulo aliter haec in usum suum deflexit scriptor; recte autem hic quoque nos scripsisse *τυγχάνει* (quod et habet Coisl.) pro vulgato *τυγχάνῃ*, monstrant verba haec *λέγω δὲ τὸ — γιγνόμενον*, quae non haberent quo referrentur, nisi *τούτῳ, ἵνα* — dictum esset pro *τούτῳ, ἐν ᾧ*. Tum pro *κράτιστος* hic quoque scriptum fuisse olim *βέλτιστος* e proximis, opinor, apparet. Illa autem *αὐτοῦ βέλτιστος* non confundenda sunt cum eo, quod dicere solemus, „se ipsum superasse aliquem", quando uno quodam opere cetera, quae fecit, omnia superavit: res enim ipsa et Aristotelis verba docent, intelligi hic eam artem, qua quis prae ceteris, quarum itidem gnarus est, excellit. In eam igitur solam quisque horum politicorum omnia sua *πολιτεύματα* et quantum in eo est totam remp. confert. Observent autem tirones, verbis *λέγω δὲ — γιγνόμενον* parenthetice insertis continuari accusativos pendentes ab *ὁρᾷς*.

4 Audacius hyperbaton, accusativo *αὐτόν* pertinente ad *δημαρτηκότα*, quem more attico praemisit scriptor respondenti *αὑτῷ*. Conf. Gramm. §. 138. III, 1. et supra §. 11. c. ubi paulo facilius quidem par tamen hoc exemplum habes *οὐ γὰρ τὴν ἀτουσῶν μητέρα διενοεῖτο, ἀλλὰ τὴν αὐτὸς αὑτοῦ*· huic enim simillimum est hoc: *διαμαρτάνει τοῦ αὐτὸς αὑτῷ βελτίστου ὄντος.* — Ceterum notatu dignum videtur, vocem *ὄντος* quam habent impressi omnes, in nullo codicum nostrorum inveniri nisi per correctionem in uno ex Angelicis (v). Ceteri omnes sine sensu *οὔτως*.

τούτων ἐχόντων, ἆρ' οὐκ ἂν ὀρθῶς λέγοιμεν, φάντες πολλῆς ταραχῆς τε καὶ ἀνομίας μεσὴν εἶναι τὴν τοιαύτην πολιτείαν; ΑΛ. Ὀρθῶς μέντοι, νὴ Δία. ΣΩ. Οὐκοῦν ἀναγκαῖον ἐδόκει ἡμῖν εἶναι, οἰηθῆναι δεῖν πρῶτον ἡμᾶς εἰδέναι, ἢ τῷ ὄντι εἰδέναι τοῦτο ὃ ἂν προχείρως μέλλωμεν ἢ πράττειν ἢ λέγειν; ΑΛ. Ἐδόκει. ΣΩ. Οὐκοῦν, κἂν μὲν πράττῃ ἃ τις οἶδεν, ἢ δοκεῖ εἰδέναι, παρέπεται δὴ τὸ ὠφελίμως καὶ λυσιτελούντως ἡμᾶς ἕξειν καὶ τῇ πόλει καὶ αὐτὸν αὑτῷ [1]; ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Ἐὰν δέ γ', οἶμαι, ταναντία τούτων, οὔτε τῇ πόλει, οὔτ' αὐτὸν αὑτῷ; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Τί δέ; καὶ νῦν ἔτι ὡσαύτως σοι δοκεῖ, ἢ ἄλλως πως;

1 Falsa haec esse et superius demonstratis plane contraria quilibet sentit. Sed adsunt manifesta verae scripturae vestigia. Apparet enim breviter hic repeti aliqua e superioribus. Haec autem non possunt esse alia quam quae leguntur §. 13. ubi inter alia ita Socrates: *Ὅσις ἆρα τι τῶν τοιούτων οἶδεν, ἐὰν μὲν παρέπηται ἢ τοῦ βελτίσου ἐπιστήμη· αὕτη δ' ἦν ἡ αὐτὴ δήπου ἥπερ καὶ ἡ τοῦ ὠφελίμου· — φρόνιμόν γε αὐτὸν φήσομεν καὶ ἀποχρῶντα ξύμβουλον κ. τ. λ.* Jam vero codd. opt. in nostro loco pro *παρέπεται* exhibent *παρέπηται*, omisso *δή*, quod est in uno Ven. Ξ, ceteris dantibus *δέ*. His indiciis sermo restaurandus mihi videtur ita:

> *Οὐκοῦν κἂν μὲν πράττῃ ἃ τις οἶδεν ἢ δοκεῖ εἰδέναι, παρέπηται δ' ἡ τοῦ ὠφελίμου ἐπιστήμη, ὠφελίμως καὶ λυσιτελούντως ἡμᾶς ἕξειν κ. τ. λ.*

Sic apparet oculum librarii aberrasse ab *ὠφελίμου* ad *ὠφελίμως*, quo facto duabus vocibus omissis cetera leviter in aliquem, qui quidem videretur, sensum mutata sunt. Ficinus locum vertit ita: „Nonne si quis agit quidem quod novit aut nosse existimat, *addit, autem scientiam optimi*, sequitur ut utiliter agat ad seipsum et ad remp." Vides eum dare sensum verum et integrum, ita tamen ut locum aliter quam a nobis est constitutus legisse videatur. Et, quod maxime miror, verbum Ficini *sequitur* reddere videtur vulgatum *παρέπεται*; quo tamen non moveor, cum manifestissimum sit, respici hoc verbo superiorem sermonem, ubi alio sensu idem verbum usurpatur. Nisi ad Ficini sensum sic forte sarciendum esse locum credis: *παρέπηται δ' ἡ τοῦ βελτίσου ἐπιστήμη, παρέπεται καὶ τὸ ὠφ. κ. λ. ἡμᾶς ἕξειν κ. τ. λ.* Vel sic tamen displiceret Indicativus *παρέπεται* pro *παρέπεσθαι*, quod requirit praecedens *ἐδόκει* et repetitum mox *δοκεῖ*. Quare verius statuas, Ficinum quoque mutilatum legisse locum, cujus sententiam collatis superioribus ipse expleverit. Schleiermacher majorem mutationem refugiens post *παρέπηται δὲ τὸ ὠφελίμως* commate posito, apodosin incipit cum his *καὶ λυσιτελούντως*: quod tamen non uno nomine mihi quidem displicet.

2 Levi

ΑΛ. Οὐκ· ἀλλ' οὕτως. ΣΩ. Ἆρ' οὖν ἔφησθα παλεῖν b.
τοὺς μὲν πολλοὺς ἄφρονας, τοὺς δ' ὀλίγους φρονίμους;
ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Οἰκοῦν φαμεν πάλιν τοὺς πολλοὺς δι-
μαρτηκέναι τοῦ βελτίζου, ὡς τὰ πολλά γε, οἶμαι, ἄνευ νοῦ
δόξῃ πεπιστευκότας. ΑΛ. Φαμὲν γάρ. ΣΩ. Λυσιτελεῖ ἄρα c.
τοῖς πολλοῖς μήτε εἰδέναι μηδὲν, μήτε οἴεσθαι εἰδέναι, εἴπερ
γε μᾶλλον προθυμήσονται πράττειν μὲν ταῦτα ἅτ' ἂν εἰ-
δῶσιν, ἢ οἰηθῶσιν εἰδέναι, πράττοντες δὲ βλάπτεσθαι τὰ
πλείω μᾶλλον ἢ ὠφελεῖσθαι [2]; ΑΛ. Ἀληθέστατα λέγεις. d.
ΣΩ. Ὁρᾷς οὖν, ὅτε γ' ἔφην, κινδυνεύειν [3] τόγε τῶν ἄλλων
ἐπιστημῶν κτῆμα, ἐάν τις ἄνευ τῆς τοῦ βελτίζου ἐπι-
στήμης κεκτημένος ᾖ, ὀλιγάκις μὲν ὠφελεῖν, βλάπτειν δὲ
τὰ πλείω τὸν ἔχοντα αὐτό, ἆρ' οὐχὶ τῷ ὄντι ὀρθῶς ἐφαι-
νόμην λέγων; ΑΛ. Καὶ εἰ μὴ τότε, ἀλλὰ νῦν μοι δοκεῖ,
ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Λεῖ ἄρα καὶ πόλιν καὶ ψυχὴν τὴν μέλ- 16
λουσαν ὀρθῶς βιώσεσθαι, ταύτης τῆς ἐπιστήμης ἀντέχεσθαι
ἀτεχνῶς ὥσπερ ἀσθενοῦντα ἰατροῦ, ἢ τινος κυβερνήτου τὸν
ἀσφαλῶς μέλλοντα πλεῖν· ὅσῳπερ [1] ἂν μὴ πρότερον ἐπαυ-
p.147 ρίσῃ τὸ τῆς ψυχῆς· ἄνευ γὰρ ταύτης, ἢ περὶ χρημάτων κτῆ-
σιν, ἢ σώματος ῥώμην, ἢ καὶ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, το-
σούτῳ μείζω ἁμαρτήματα ἀπ' αὐτῶν ἀναγκαῖόν ἐστιν, ὡς
ἔοικε, γίγνεσθαι. ὁ δὲ δὴ τὴν καλουμένην πολυμάθειάν [2] b.
τε καὶ πολυτεχνίαν κεκτημένος, ὀρφανὸς δὲ ὢν ταύτης τῆς
ἐπιστήμης, ἀγόμενος δὲ ὑπὸ μιᾶς ἑκάστης τῶν ἄλλων, ἆρ'
οὐχὶ τῷ ὄντι δικαίως πολλῷ χειμῶνι χρήσεται, ἅτ', οἶμαι,
ἄνευ κυβερνήτου διατελῶν ἐν πελάγει, χρόνον οὐ μακρὸν
βίου θέων [3]. ὥστε ξυμβαίνειν μοι δοκεῖ καὶ ἐνταῦθα τὸ τοῦ c.
ποιητοῦ, ὃ λέγει κατηγορῶν πού τινος, ὡς ἄρα πολλὰ μὲν

2 Levi inversione vocum, quam praeiverunt codd. optimi, *πράττειν μὲν* pro *μὲν πράττειν*, locum hunc emendavit Be. Antea enim illi *ἐπιθυμήσονται μέν* male respondebant haec *πράττοντες δὲ βλάπτεσθαι*, cum oporteret *βλαβήσονται*. Nunc hoc ipsum *βλάπτεσθαι* per oxymoron pendeti ab illo *ἐπιθυμήσονται*.

3 Libri omnes *κινδυνεύει* Verum unus Par. F habet e correctura.

1 Vid. de hoc loco Excursum ad h. librum.

2 Formam in *ίαν* habent omnes praeter Par. E F. Sed Cl. Vat. Ven. Par. G dant *φιλομαθίαν*, aeque male, quam quod alii loco alterius nominis habent, *φιλοτεχνίαν*.

3 Sic Par. G, cui accensendus Clark. qui sine accentu habet *θεων*. Ceteri omnes *θεῶν*. Stephani conjectura *βίου* necessaria non videtur. Veculam *οὐ* non

ἠπίσατο ἔργα, κακῶς δέ, φησιν, ἠπίσατο πάντα [4]. ΑΛ. Καὶ τί δήποτε ξυμβαίνει τὸ τοῦ ποιητοῦ, ὦ Σώκρατες; ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐδ' ὁτιοῦν δοκεῖ πρὸς λόγον εἰρηκέναι. ΣΩ. Καὶ 17 μάλα γε πρὸς λόγον. ἀλλ' αἰνίττεται, ὦ βέλτιστε, καὶ οὗτος, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ ποιηταὶ σχεδόν τι πάντες. ἔστι τε γὰρ φύσει ποιητικὴ ἡ ξύμπασα αἰνιγματώδης, καὶ οὐ τοῦ προστυχόντος ἀνδρὸς γνωρίσαι· ἔτι δὲ πρὸς τῇ φύσει τοιαύτη εἶναι, ὅταν λάβηται ἀνδρὸς φθονεροῦ τε καὶ μὴ βουλομένου ἡμῖν ἐνδείκνυσθαι, ἀλλ' ἀποκρύπτεσθαι ὅτι μάλιστα τὴν αὐτοῦ σοφίαν, ὑπερφυῶς δὴ τὸ χρῆμα ὡς [1] δύσγνωστον φαίνε- b. ται, ὅτι ποτὲ νοοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν. οὐ γὰρ δήπου Ὁμη-

immerito damnaverat olim Schleierm. nunc tamen in eadem servanda acquiescendum putat.

4 Versus ex deperdito carmine Homerico cui ut paulo inferius videbimus *Margites* nomen. De eo quae hic adnotaverat Gottleber, ea plus falsi fere quam veri continebant. Statim versum ita refictum, Ὅς μὲν ἠπίσατο πολλὰ κακῶς δ' ἠπίσατο πάντα, non modo ut antiquum ipsius poetae proposuit, sed ab Aristotele quoque Poët. cap. 4. hunc ipsum versum Homero tribui dixit. Verum Aristoteles ipsum poëma quidem Homero tribuit ibi, hunc autem versum non apposuit, qui neque apud alium quemquam praeter hunc nostrum invenitur. Ceterum longe aptius hunc suis numeris restitueris ita:

Πόλλ' ἠπίσατο ἔργα, κακῶς δ' ἠπίσατο πάντα.

Alios de eodem Margite versus hosce

Τὸν δ' οὔτ' ἂρ σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν οὐδ' ἀροτῆρα,
Οὔτ' ἄλλως τι σοφόν. πάσης δ' ἡμάρτανε τέχνης,

integros solus Clemens Alex. Strom. 1. p. 281. apposuit, Aristoteles autem Eth. Nicom. δ, 7. nonnisi dimidiato versu altero. Diserte autem hos quidem Homero Aristoteles tribuit. Certum itaque est, fuisse illis temporibus Homericum, hoc est ex antiquissimis epicae poesis temporibus propagatum, carmen ludicri et satirici argumenti, quo homo fatuus et stultus Margites nomine (vid. de v. μάργος infra ad 18.) risui propositus erat. Cf. Hesych. Suid. Apostol. in v. Eustath. ad Od. κ. p. 413. Bas. Imprimis autem legatur Wassenbergh in nott. ad Vitas Hom. p. 11. sqq. qui simul de eo Margite qui, heroicis et iambicis versibus alternis conscriptus, a posterioris aevi scriptoribus non immerito Homero abjudicabatur, et ad Pigretem aliquem referebatur, admodum probabilem sententiam edidit, hanc: Pigretem, qui ut e Suida notum Iliadem versibus pentametris interpolatam edidit, eodem modo Margiten quoque illum Homericum iambicis versibus simulque novis jocis permultis ita permiscuisse, ut interpolatus iste Margites solus postea vulgi manibus tereretur.

1 Junge ὑπερφυῶς ὡς —: vid. Gramm. §. 138, I. 5.

2 Vul-

ρόν γε, τὸν θειότατόν τε καὶ σοφώτατον ποιητὴν, ἀγνοεῖν δοκεῖς, ὅτι οὐχ οἱόντε ἦν ἐπίσασθαι κακῶς. ἐκεῖνος γὰρ ἐξιν ὁ λέγων τὸν Μαργίτην πολλὰ μὲν ἐπίσασθαι, κακῶς δέ φησι πάντα ἠπίσατο [2]. ἀλλ' αἰνίττεται, οἶμαι, παράγων τὸ κακῶς μὲν ἀντὶ τοῦ κακοῦ [3], τὸ δὲ ἠπίσατο ἀντὶ τοῦ ἐπίσασθαι. γίγνεται οὖν συντεθὲν ἔξω μὲν τοῦ μέτρου, ἔξι δ' c. ὅγε βούλεται, ὡς πολλὰ μὲν ἠπίσατο ἔργα, κακὸν δὲ ἦν ἐπίσασθαι αὐτῷ πάντα ταῦτα. δῆλον οὖν, ὅτι εἴπερ ἦν αὐτῷ κακὸν τὸ πολλὰ εἰδέναι, φαῦλός τις ὢν ἐτύγχανεν· εἴπερ γε πιστεύειν δεῖ [4] τοῖς προειρημένοις λόγοις. ΑΛ. Ἀλλ' ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες· ἢ χαλεπῶς γ' ἂν ἄλλοις τισὶ πιστεύσαιμι λόγοις, εἴπερ μηδὲ τούτοις. ΣΩ. Καὶ ὀρθῶς γέ σοι δοκεῖ. πάλιν αὖ μοι δοκεῖ [5]. ἀλλὰ φέρε πρὸς Διός [6]. d. ὁρᾷς γὰρ δήπου τὴν ἀπορίαν ὅση τε καὶ οἵα· ταύτῃ δὲ καὶ σύ μοι δοκεῖς κεκοινωνηκέναι· μεταβαλλόμενος γέ τοι ἄνω καὶ κάτω οὐδ' ὁτιοῦν παύει, ἀλλ' ὅ,τι [7] ἂν μάλιστά

2 Vulgo ἐπίσασθαι, quod habent codd. alias optimi; ceteri ἐπίσαται: solus Coisl. ἐπίσατο, quod cum augm. recte adoptavit Be. Nam nonnisi huic scripturae recte aptantur proxime sequentia; et mutatae ob id ipsum structurae indicium est illud φησί hic quoque insertum.

3 Genitivum κακοῦ aurium gratia juncturae verborum accommodavit, loco nominativi κακόν materialiter, quod dicunt, ponendi (ἀντὶ τοῦ κακόν). — Verba proxima sic vertas: „Hinc conficitur, extra metrum quidem, est tamen quod sentit poëta, hoc: —" Ad nostrum autem scriptores interpretandi morem suam mentem Socrates ita explicasset, ut diceret, verbum κακῶς h. l. valere εἰς τὸ ἑαυτοῦ κακόν.

4 Be. cum Cl. Vat. Ven. Par. G, δέοι; quod displicet.

5 Haec verba desunt in vulgatis et in codd. Ven. Ξ Σ, Paris B. In ceteris omnibus, teste Be. tribuuntur alteri interlocutori, Alcibiadi ergo, cujus etiam nomen praefixum iis est in Ed. Bas. 2. In cod. Ven. tamen, qui est Bekkeri Π, Nurnbergeri asserit Socrati haec continuari; atque in Clarkiano nulla certe inter ea et seqq. ἀλλὰ φέρε — est distinctio: Ficinus denique Socrati diserte haec continuat. Itaque eidem ego quoque affigere malui. Recte enim Schleiermacher, quanquam Alcibiadi tribuens, inservire haec verba censet nonnisi adducendae illi quae statim exponitur haesitationi (ἀπορίᾳ). Sed ob id ipsum Socrates potius verba sua repetere putandus est, non altera persona, cui hoc convenire minus videtur.

6 Mente supplendum ἐπισκεψώμεθα aut ejusmodi quid. Abruptus sermo ob parenthesin ὁρᾷς — — ὡσαύτως δοκεῖς.

7 Sic codd. opt. Vulg. ὅπερ.

8 Ho-

σοι δόξῃ, τοῦτο καὶ ἐπιδεδυκέναι αὖ καὶ οὐκέτι ὠσαύτως
18 δοκεῖν [8]. εἰ οὖν σοίγ' ἔτι καὶ νῦν ἐμφανὴς γενόμενος ὁ p.148
θεὸς, πρὸς ὃν τυγχάνεις πορευόμενος, ἐρωτήσειε, πρὶν ὁτιοῦν
εὔξασθαί σε, εἰ ἔξαρκέσει σοι ἐκείνων τι γενέσθαι, ὥνπερ
καὶ ἐν ἀρχῇ ἔλέγετο, εἴτε καὶ αὐτῷ σοι ἐπιτρέψειεν εὔξα-
σθαι· τί ποτ' ἂν οἴει ἢ τῶν παρ' ἐκείνου διδομένων λαμ-
βάνων, ἢ αὐτὸς εὐξάμενος γενέσθαι, τοῦ καιροῦ τυχεῖν;
b. ΑΛ. Ἀλλὰ, μὰ τοὺς θεοὺς, ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἄν ἔχοιμί σοι
εἰπεῖν, ὦ Σώκρατες, οὕτως· ἀλλὰ μάργον [1] τί μοι δοκεῖ
εἶναι, καὶ ὡς ἀληθῶς πολλῆς φυλακῆς, ὅπως μὴ λήσει [2] τις
αὑτὸν εὐχόμενος μὲν κακὰ, δοκῶν δὲ ἀγαθά, ἔπειτ' ὀλίγον
ἐπισχὼν, ὅπερ καὶ σὺ ἔλεγες, παλινῳδῇ, ἀνευχόμενος ἅττ'
c. ἂν [3] τοπρῶτον εὔξηται. ΣΩ. Ἆρ' οὖν οὐχὶ εἰδώς τι
πλέον ἡμῶν ὁ παιητὴς, οὗ καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου ἐπεμνή-
σθην, τὰ δεινὰ [4] καὶ εὐχομένους ἀπαλέξειν ἐκέλευεν; ΑΛ.

8 Horum Infinitivorum nondum vidi qui rationem idoneam afferret. Ad partes igitur vocanda anacoluthia, ut significavimus ad Crit. 5. not. 6. Quod si cui, ut mihi certe, minus hic placet, facili negotio emendari poterit ἐπιδέδυκεν αὖ καὶ — δοκεῖ.

1 Absona videtur vox *μάργος*, quippe quae si Homerum sequaris *amentem*, *insanum* significat, sin alios, *libidinosum*, *protervum*, quorum neutrum huc facit. Sensum enim hujus loci probe perspexerat Budaeus cum, improbante quidem Stephano in Thes., positum videri diceret *μάργον* pro *difficili* et *moroso*. Quod cum a propria vocis vi diversissimum videretur; non sine causa suspicio est nata, corruptam esse vocem *μάργον* ex alia quae illum fere sensum praeberet. Neque aptius quidquam excogitari posse puto quam, quod conjecit *Heindorfius*, *μίρμερον*, quae vox et Platonica est et huic loco aptissima. In Hipp. maj. enim (p. 290. e.) de homine usurpatur *difficili et moroso*, et a scholio explicatur *φροντίδος ἄξιος, ἢ χαλεπός*. Plutarchus autem in Gryllo cap. 4. p. 988. a. Telmisiam vulpem *μίρμερον χρῆμα* h. e. *grave, molestum*, appellat. Vid. Ruhnk. ad Tim. p. 178. et Schneid. in Lexico. Sed non temere profecto hoc quoque objiciat nobis aliquis, difficile esse fines statuere intra quos hic scriptor verbo aliquo uti sive abuti potuerit. *Μάργον, insanum* dixit Homerus eum quoque qui caeco impetu mortem alicui struit (Od. π, 421.); *γαστέρα μάργην* (Od. σ, 2.), quae ad omnia perpetienda adigit: eleganter fortasse et efficaciter loqui sibi visus est noster, cum rem *periculosam* appellaret *insanam* (ein toll Ding).

2 Vid. not. 2. ad §. 1.

3 Particulam *ἄν* praebuerunt codd. optimi.

4 Vid. supra ad §. 9. not. 1.

5 Par-

Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Τοῦτον μὲν τοίνυν, ὦ Ἀλκιβιάδη, καὶ Λακεδαιμόνιοι τὸν ποιητὴν ἔζηλωκότες, ἔντε καὶ αὐτοὶ οὕτως ἐπεσκεμμένοι, καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ ἕκάστοτε παραπλησίαν εὐχὴν εὔχονται, τὰ παλὰ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς τοὺς θεοὺς διδόναι κελεύοντες αὖ σφίσιν αὐτοῖς [5] πλεῖον δ' οὐδεὶς ἂν ἐκείνων εὐξαμένων ἀκούσειε. τοιγαροῦν εἰς τὸ παρῆκον τοῦ χρόνου καὶ [6] οὐδένων ἧττον εὐτυχεῖς εἰσιν ἄνθρωποι. εἰ δ' ἄρα καὶ ξυμβέβηκεν αὐτοῖς ὥστε μὴ πάντα εὐτυχεῖν, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν ἐκείνων εὐχὴν [7]. ἐπὶ τοῖς θεοῖς; δ', οἶμαι, ἐξὶν, ὥστε καὶ διδόναι ἅττ' ἄν τις εὐχόμενος τυγχάνῃ, καὶ τἀναντία τούτων. βούλομαι δέ σοι καὶ ἕτερόν τι διηγήσα- 19
σθαι, ὃ ποτε ἤκουσα τῶν πρεσβυτέρων τινῶν ὡς Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις διαφορᾶς γενομένης ξυνέβαινεν αἰεὶ τῇ πόλει ἡμῶν ὥστε καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, ὁπότε μάχῃ γένοιτο, δυστυχεῖν, καὶ μηδέποτε δύνασθαι κρατῆσαι. τοὺς οὖν Ἀθηναίους ἀγανακτοῦντας [1] τῷ πράγματι, καὶ ἀπορουμένους, τίνι χρὴ μηχανῇ τῶν παρόντων κακῶν ἀποτροπὴν εὑρεῖν, βουλευομένους αὐτοῖς δοκεῖν κράτιστον εἶναι, πέμψαντας πρὸς Ἄμμωνα, ἐκεῖνον ἐπερωτᾶν, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις τάδε, καὶ ἀνθ' ὅτου ποτὲ Λακεδαιμονίοις οἱ θεοὶ μᾶλλον νίκην διδόασιν ἢ σφίσιν αὐτοῖς· οἱ πλείστας θυσίας, ἔφαναι, μὲν θυσίας καὶ καλλίστας τῶν Ἑλλήνων ἄγομεν, ἀνα-

5 Particulae αὖ locus hic esse non videtur, etiamsi dure admodum ad καλὰ mente retrahas. Conjicerem ἀεί, de eo quod solet fieri quoties occasio fert (v. Gramm. §. 126. Obs. 5.): sed exempla non suppetunt nisi cum praeteritis: quanquam non apparet quid impediat quo minus etiam in tempore praesente vel potius infinito ita usurpetur particula. Quod si tamen non videtur, reponendum censeo ἀεί, qua particula superius ἑκάστοτε repetatur.

Val. Max. 7, 2. *Socrates nihil ultra petendum a diis immortalibus arbitrabatur, quam ut bona tribuerent; quia ii demum scirent, quid unicuique esset utile; nos autem id plerumque votis expetere, quod non impetrasse melius foret.* Add. Juvenal. 10, 346.

6 Sic cum vulg. Par. F, et a prima manu C: ceteri omnes καὶ non habent: servavi tamen, quoniam fortiorem reddit negationem.

7 Vid. Ind. ἀλλά.

1 Τοὺς οὖν Ἀθηναίους — βουλευομένους αὐτοῖς κ. τ. λ. Oratio est ἀνακόλουθος, Accusativique absolute capiendi ut in sermone recto Nominativi. Vid. Gramm. §. 132. Obs. 1. et §. 138. II, 5.

θήμασί τε κεκοσμήκαμεν τὰ ἱερὰ αὐτῶν, ὡς οὐδένες ἄλλοι, πομπάς τε πολυτελεστάτας καὶ σεμνοτάτας ἐδωρούμεθα τοῖς θεοῖς ἀν' ἕκαστον ἔτος, καὶ ἐτελοῦμεν χρήματα ὅσα οὐδ' οἱ ἄλλοι ξύμπαντες Ἕλληνες [2]. Λακεδαιμονίοις δὲ, φάναι, p.149
d. οὐδεπώποτ' ἐμέλησεν οὐδὲν τούτων· ἀλλ' οὕτως ὀλιγώρως διάκεινται πρὸς τοὺς θεούς, ὥστε καὶ ἀνάπηρα θύουσιν ἑκάστοτε, καὶ τἆλλα πάντα οὐκ ὀλίγῳ [3] ἐνδεεστέρως τιμῶσιν ἢπερ ἡμεῖς, χρήματα οὐδὲν ἐλάττω κεκτημένοι τῆς ἡμετέρας
20 πόλεως. ἐπειδὴ εἰρήμεθα [1] ταῦτά τε, καὶ ἐπερωτῆσαι τί χρὴ πρώττοντας αὐτοὺς τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν εὑρεῖν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ἀποκριθῆναι τὸν προφήτην· τὸν γὰρ θεὸν
b. οὐκ ἐᾶν δηλονότι· καλέσαντα δὲ αὐτὸν, Ἀθηναίοις, φάναι, τάδε λέγει Ἄμμων [2]· φησὶν ἂν βούλεσθαι αὐτῷ τὴν Λακε-

2 Xenoph. Rep. Ath. 3, 3. Athenienses ait ἑορτάσαι ἑορτὰς, ὅσας οὐδεμία τῶν Ἑλληνίδων πόλεων. Mem. Socr. 3, 3. 12. ὅταν γε χορὸς ἐκ τῆσδε τῆς πόλεως γίγνηται, ὥσπερ ὁ εἰς Δῆλον πεμπόμενος, οὐδεὶς ἄλλοθεν τούτῳ ἐφάμιλλος γίγνεται. Conf. Act. Apost. 17, 23. KOEPPEN.

3 Hanc meam vulgati ὀλίγως emendationem, etsi a nullo codice confirmatam, servare tamen non dubito. Voci ὀλίγως, cujus parcissimus est veteribus usus (ap. Hippocr. Aphor. 2, 7. valet *brevi* et opponitur voci ῥᾴθρως, lente), nullus omnino hic locus est. — Mox pro ἢπερ quod est in solo Angelu et in vulgatis, codd. dant ἤ εἶπερ, quod corruptum videtur ex ἢ ἥπερ. Vid. infr. 22. n. 2.

1 V. Alcib. I. 55. not. 7. — Mox τε deest in optimis. — Tum vid. Ind. in δηλονότι.

2 Προφήτας appellatos fuisse, divinorum oraculorum Delphis, Dodonae et alibi interpretes notum: vid. Valck. ad Herod. 7, 111. Ad eorum instar igitur antistitem oraculi Ammoniaci eodem nomine appellabant: vid. Diod. 17, 51. Plut. Alex. p. 680. d. Hujus itaque formula in eloquendo oraculo sollemnis hic expressa videtur. Conf. Arrian. 7. p. 305. οἱ δὲ ὡς ἤρωϊ ἔφησαν ὅτι Θέμις ὁ Ἄμμων λέγει. Et ad verbum sane conveniunt haec Τάδε λέγει Ἄμμων cum formula e Vet. Test. notissima. Non minus autem apte jungitur his dativus Ἀθηναίοις, ut post Bekkerum distinctione nunc significavimus. Eum enim verborum ordinem qui est in Vat. Ven. Par. G, φάναι, Ἀθηναίοις τάδε λ. Α. eo securius negleximus quod e Clark. non enotatus est. Sed est aliquid insoliti in absoluto illo καλέσαντα; propter quod ne nunc quidem alienus sum a facillima Hemsterhusii (ad Luc. Dial. Mort. 13, 2.) correctione: καλέσαντα δὲ αὐτὸν Ἀθηναίους, φάναι, τάδε λέγει Α.; nimirum ut vox prophetae fuerit haec, Ὦ Ἀθηναῖοι, τάδε λ. Α. Sic enim et alibi talia proferunt scriptores e. g. Xen. Symp. 2, 12. Καὶ ὁ Σωκράτης καλέσας τὸν Ἀντισθένην εἶπεν, οὗτοι — οἶδμαι.

3 Be.

δαιμονίων εὐφημίαν εἶναι μᾶλλον, ἢ τὰ ξύμπαντα τῶν Ἑλλήνων ἱερά. τοσαῦτα εἰπεῖν, οὐκέτι περαιτέρω. τὴν γοῦν εὐφημίαν οὐκ ἄλλην τινά μοι δοκεῖ λέγειν ὁ θεὸς ἢ τὴν εὐχὴν αὐτῶν. ἔστι γὰρ τῷ ὄντι πολὺ διαφέρουσα τῶν ἄλλων. c.
οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι Ἕλληνες, οἱ μὲν χρυσόκερως βοῦς παρασησάμενοι, ἕτεροι δ' ἀναθήμασι δωρούμενοι τοὺς θεούς, εὔχονται ἅττ' ἂν τύχῃ ταῦτα, ἐάν τε ἀγαθὰ, ἐάν τε κακὰ βλασφημούντων οὖν αὐτῶν ἀκούοντες οἱ θεοὶ, οὐκ ἀποδέχονται τὰς πολυτελεῖς ταύτας [3] πομπάς τε καὶ θυσίας. ἀλλὰ d.
δοκεῖ μοι πολλῆς φυλακῆς δεῖσθαι καὶ σκέψεως, ὅ,τι ποτὲ ῥητέον ἐστὶ καὶ μή. εὑρήσεις δὲ καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἕτερα παραπλήσια τούτοις εἰρημένα. φησὶ [1] γὰρ τοὺς Τρῶας ἔπαυλιν ποιουμένους, Ἔρδειν ἀθανάτοισι τελήεσσας ἑκατόμβας· 21
τὴν δὲ κνῖσαν ἐκ τοῦ πεδίου τοὺς ἀνέμους φέρειν

οὐρανὸν εἴσω
Ἠδεῖαν· τῆς δ' οὔτι θεοὺς μάκαρας δατέεσθαι,
Οὐδ' ἐθέλειν. μάλα γάρ σφιν ἀπήχθετο Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.

ὥστε οὐδὲν αὐτοῖς ἦν προύργου θύειν τε καὶ δῶρα τελεῖν b.
μάτην, θεοῖς ἀπηχθημένους. σὺ γὰρ, οἶμαι, τοιοῦτόν ἐστι τὸ τῶν θεῶν, ὥστε ὑπὸ δώρων παράγεσθαι, οἷον κακὸν τοκιστήν. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς εὐήθη λόγον λέγομεν, ἀξιοῦντες Λακεδαιμονίων ταύτῃ περιεῖναι. καὶ γὰρ ἂν δεινὸν εἴη, εἰ πρὸς c.
τὰ δῶρα καὶ τὰς θυσίας ἀποβλέπουσιν ἡμῶν οἱ θεοὶ, ἀλλὰ
p. 150 μὴ πρὸς τὴν ψυχὴν, ἄν τις ὅσιος καὶ δίκαιος ὢν τυγχάνῃ.
πολλῷ γε μᾶλλον, οἶμαι, ἢ πρὸς τὰς πολυτελεῖς ταύτας πομ- d.
πάς τε καὶ θυσίας· ἃς οὐδὲν κωλύει πολλὰ μὲν εἰς θεοὺς, πολλὰ δ' εἰς ἀνθρώπους ἡμαρτηκότας, καὶ ἰδιώτην καὶ πόλιν ἔχειν ἀν' ἕκαστον ἔτος τελεῖν. οἱ δὲ, ἅτε οὐ δωροδόκοι ὄντες, καταφρονοῦσιν ἁπάντων τούτων, ὡς φησιν ὁ θεὸς, καὶ θεῶν προφήτης [2]. κινδυνεύει γοῦν καὶ παρὰ θεοῖς καὶ 22

3 Be. cum Cl. Vat. Ven. Par. G, *ταυτασί*.

1 Locus in hunc modum nullus exstabat apud Homerum. Esse debebat Il. Θ, post v. 548: ubi post Barnesium Wolfius (quem v. in Prolegg. p. 37.) versus hos ex h. l. in contextum nunc recepit. — Vjd. Ind. in ἔπαυλις. — Tum *κνῖσαν* est ex Ven. Π: *κνῖσαν* Clark. Vat.: ceteri *κνίσσαν*: Wolf. e consuetudine Homeri, *κνίσσῃν*.

2 Leg. vid. *καὶ ὁ Θ. π.*

1 Ha-

παρ' ἀνθρώποις τοῖς νοῦν ἔχουσι δικαιοσύνη τε καὶ φρονήσεις διαφερόντως τετιμῆσθαι. φρόνιμοι δὲ καὶ δίκαιοι οὐκ ἄλλοι τινές εἰσιν ἢ τῶν εἰδότων [1] ἃ δεῖ πράττειν καὶ λέγειν, καὶ πρὸς θεοὺς καὶ πρὸς ἀνθρώπους. βουλοίμην δ' ἂν καὶ σοῦ πυθέσθαι, ὅτι ποτὲ ἐν νῷ ἔχεις πρὸς ταῦτα. ΑΛ.
b. Ἀλλ' ἐμοὶ μέν, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἄλλη πη δοκεῖ, ἢ ἥπερ σοί τε καὶ τῷ θεῷ. οὐδὲ γὰρ ἂν εἰκὸς εἴη ἀντίψηφον ἐμὲ τῷ θεῷ γίγνεσθαι [2]. ΣΩ. Οὐκοῦν μέμνησαι ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ φάσκων εἶναι, ὅπως μὴ λάθῃς σεαυτὸν εὐχόμενος κακὰ,
c. δοκῶν δὲ ἀγαθά [3]; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ὁρᾷς οὖν ὡς οὐκ ἀσφαλές σοί ἐστιν ἐλθεῖν πρὸς τὸν θεὸν εὐξομένῳ [4], ἵνα μηδ', ἂν οὕτω τύχῃ, βλασφημοῦντός σου ἀκούων, οὐδὲν ἀποδέξηται τῆς Θυσίας ταύτης, τυχὸν δὲ καὶ ἕτερόν τι προσαποd. λαύσῃς. ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ βέλτιον [5] εἶναι ἡσυχίαν ἔχειν. τῇ μὲν γὰρ Λακεδαιμονίων εὐχῇ, διὰ τὴν μεγαλοψυχίαν, τοῦτο γὰρ κάλλιστον τῶν ἐν ἀφροσύνῃ γε ὀνομάτων, οὐκ ἂν οἶμαί σε ἐθέλειν χρῆσθαι. ἀναγκαῖον οὖν ἐστι περιμένειν, ἕως ἂν τις μάθῃ, ὡς δεῖ πρὸς θεοὺς καὶ πρὸς ἀνθρώπους
23 διακεῖσθαι. ΑΛ. Πότε οὖν παρέσται ὁ χρόνος οὗτος, ὦ Σώκρατες; καὶ τίς ὁ παιδεύσων; ἥδιστα γὰρ ἄν μοι δοκῶ
b. ἰδεῖν τοῦτον τὸν ἄνθρωπον τίς ἐστιν. ΣΩ. Οὗτός ἐστιν [6], ᾧ μέλει περὶ σοῦ. ἀλλὰ δοκεῖ μοι, ὥσπερ τῷ Διομήδει φησὶ τὴν Ἀθηνᾶν Ὅμηρος ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀφελεῖν τὴν ἀχλύν, Ὄφρ' εὖ γιγνώσκοι ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα [7], οὕτω καὶ

1 Habes hic eundem in voce ἄλλος usum, quem in Comparativis dudum notarunt viri docti (v. Fisch. ad Well. III. a. pag. 351. Matth. Gr. §. 450. Obs. 2.). Nam cum ratio posceret vel ἄλλοι ἢ οἱ εἰδότες, vel ἄλλοι τῶν εἰδότων (v. Ind. in ἄλλος), utrumque interdum simul admiserunt Graeci. — Mox Coisl. πράττειν τε καὶ λ.

2 Bc. e Codd. optimis γενέσθαι. Iidem codd. antea omittunt μέν post ἐμοί, et pro ἥπερ cum aliis mendose exhibent εἴπερ. Vid. ad 19. extr.

3 V. Not. 2. ad §. 1.

4 Codd. opt. εὐχομ. pars ceterorum εὐξαμ.

5 Sic optimi: ceteri κράτιστον.

6 Vind. Ven. Σ et edit. Basil. 2. οὗτός τις ἐστίν, quod placebat Stephano. Contra in optimis deest et τὶς et ἐστίν.

7 Il. ε, 127:
Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
Ὄφρ' εὖ γιγνώσκῃς ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
In his Homeri verbis ἔλον patet

σοῦ [8] δεῖν ἀπὸ τῆς ψυχῆς πρῶτον τὴν ἀχλὺν ἀφελόντα, ἣ νῦν παροῦσα τυγχάνει, τοτηνικαῦτ' ἤδη προσφέρειν δι' ὧν μέλλεις γνώσεσθαι ἡμὲν κακὸν ἡδὲ καὶ ἐσθλόν. νῦν μὲν γὰρ οὐκ ἄν μοι δοκεῖς [9] δυνηθῆναι. ΑΛ. Ἀφαιρείτω, εἴτε βούλεται, τὴν ἀχλύν, εἴτε ἄλλο τι. ὡς ἐγὼ παρεσκεύασμαι μηδὲν ἂν φυγεῖν τῶν ὑπ' ἐκείνου προσταττομένων, ὅστις ποτ' ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος, εἴγε μέλλοιμι βελτίων γενέσθαι. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνος θαυμαστὴν ὅσην περὶ σὲ προθυμίαν ἔχει. ΑΛ. Εἰς τότε τοίνυν καὶ τὴν θυσίαν ἀναβάλλεσθαι κράτιστον εἶναί μοι δοκεῖ. ΣΩ. Καὶ ὀρθῶς γέ σοι δοκεῖ· ἀσφαλέστερον γάρ ἐστιν ἢ παρακινδυνεύειν τοσοῦτον κίνδυνον. ΑΛ. Ἀλλὰ πῶς, ὦ Σώκρατες; καὶ μὴν [1] τουτονὶ τὸν στέφανον, ἐπειδή μοι δοκεῖς καλῶς ξυμβεβουλευκέναι, σοὶ περιθήσω· τοῖς θεοῖς δὲ καὶ στεφάνους καὶ τἆλλα πάντα τὰ νομιζόμενα τότε δώσομεν, ὅταν ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐλθοῦσαν ἴδω. ἥξει δ' οὐ διὰ μακροῦ, τούτων θελόντων. ΣΩ. Ἀλλὰ δέχομαι καὶ τοῦτο· καὶ ἄλλο δὲ ὅ τι ἄν παρὰ σοῦ δοθέντων ἡδέως ἴδοιμι δεξάμενον ἐμαυτόν. ὥσπερ δὲ καὶ ὁ Κρέων Εὐριπίδη πεποίηται τὸν Τειρεσίαν ἰδὼν ἔχοντα τὰ [2] σέφη, καὶ ἀκούσας ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀπαρχὰς αὐτὸν εἰληφέναι διὰ τὴν τέχνην, Οἰωνὸν ἐθέμην, φησί, καλλίνικα σέφη Ἐν γὰρ κλύδωνι κείμεθα, ὥσπερ οἶσθα σύ· οὕτω δὲ καγὼ

p.151 b. c.

24

tet positum esse pro *perfecto*, quod philosophice consideratum pertinet ad *praesens* tempus: hinc est quod particulae ὅφρα *conjunctivus* ibi additus est. Eum tamen noster scriptor, qui sermone obliquo haec profert, in *optativum* vertere debuit. Vid. Dawes. p. 88.

8 Habes hic *ὀρθοτονούμενον*, quoque genitivum σοῦ pendentem a nomine (ψυχῆς) sequenti usurpatumque loco dativi qui dicitur commodi. Nunquam enim genitivus primae et secundae personae *ὀρθοτονούμενος* est loco meri possessivi, quod in oppositione semper aut ipsum ponitur (τῆς σῆς), aut pron. compos. (σαυτοῦ). Dativo ipsi tamen, σοί, quem ex optimis sane reposuit Be. equidem diffido.

9 V. ad Alc. I. 4. not. 2.

1 Mira mihique nondum observata transeundi formula: Ἀλλὰ πῶς sequente καὶ μήν, quam aliis sive explicandam sive emendandam relinquo.

2 Cave articulum sollicites, qui in memoriam audienti vocat scenam e fabula notissima. — In versibus ipsis, qui sunt e Phoenissis 865. legitur ibi *καλλίνικα σὰ σέφη*, undè pronomen *σά* inserendum censeo textui nostro. Pro *κείμεθα*, quod dant codd. opt. utque est apud Eurip. ceteri codd. *διακείμεθα*.

3 Re-

παρὰ σοῦ τὴν δόξαν ταύτην οἰωνὸν τίθεμαι [3]. *δοκῶ δέ μοι οὐκ ἐγ ἐλάττονι κλύδωνι τοῦ Κρέοντος εἶναι, καὶ βουλοίμην ἄν καλλίνικος γενέσθαι τῶν σῶν ἐραστῶν.*

3 Repetitum in apodosi δέ (οὕτω δὲ —) ob longiorem sermonem intercedentem. Sed haereo in voce δόξαν. Schleiermacher vertit *dieses dein Urtheil*, quoniam scilicet coronam Socrati Alcibiades obtulerat verbis *ἐπειδή μοι δόκεῖς καλῶς συμβεβουλευκέναι.* Sed cum coronam Tiresiae manifesto ideo tantum memoraverit Socrates ut simile donum sibi oblatum cum illa componeret, non potuit non hic etiam eo respicere. Quare suspicor natum ΔΟΞΑΝ e ΔΟΞΙΝ. Quae vox hic ob id ipsum praelata videtur quod poetica magis est quam prosaria. Hom. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε. Eurip. Herc. fur. 471. (de clava Herculis) Δαιδάλου ψευδῆ δόσιν.

EXCURSUS *ad* §. 16. *a.*

Quae in hoc loco impeditissimo omnium sunt molestissima, verba *μὴ πρότερον*, Cornarius in cod. suo Hassisteniano non invenisse affirmat. Ad cetera *Schneider* annotavit quae sequuntur. „*Ἐπουρίζειν* semper dicitur de vento, quando secundus spirat et afflat; hinc metaphorice de anima seu ejus cupiditatibus, quando hominem quasi vento vehementi et secundo ferunt in aliquam rem, ut h. l. in *κτῆσιν χρημάτων κ. τ. λ.* Mirot autem neminem vidisse, vitium haerere in eo quod *ὅσῳπερ* et *τοσούτῳ* periodi membris dispuncta fuerunt culpa librarii. Quare facili opera, omissis verbis illis omnino superfluis *μὴ πρότερον*, locum justo tractui membrorum et motui repono scribendo: — *μέλλοντα πλεῖν, ἄνευ γὰρ ταύτης, ἢ περὶ χρημάτων κτῆσιν ἢ σώματος ῥώμην ἢ καὶ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ὅσῳπερ ἂν ἐπουρίσῃ τὸ τῆς ψυχῆς, τοσούτῳ μείζω ἁμαρτήματα ἀπ' αὐτῶν ἀναγκαῖόν ἐστιν, ὡς ἔοικε, γίγνεσθαι.*" Nos in superiore editione animadvertebamus, trajectorum hic quaqua tandem de causa verborum hoc etiam indicium esse, quod verba *ἄνευ γὰρ ταύτης* male et ambigue dicta essent praecedente illo *τῆς ψυχῆς*. Deinde Bekker, pulchre videns tam magna trajectione opus non esse, in editione sua sola verba *ἄνευ γὰρ ταύτης* posuit ante *ὅσῳπερ*. Sed aliam rationem aperuit mihi codex Coisl. ab eodem collatus. In hoc enim pro *ὅσῳπερ* a manu corrigente scriptum *ὅσῳ γὰρ*, alterum autem *γὰρ* post *ἄνευ* erasum est. Unde haec fit oratio: *ὅσῳ γὰρ ἄν . . . ἐπουρίσῃ τὸ τῆς ψυχῆς ἄνευ ταύτης ἢ περὶ χρημάτων κτῆσιν κ. τ. ε., τοσούτῳ μείζω κ. τ. λ.* In quam rationem sponte pervenit etiam Ullrichius: qui tamen minus feliciter vulgata illa *μὴ πρότερον* servare tentat. Dicas sane, antiquiorem etiam illum codicis Coisl. correctorem ex conjectura ita emendasse. Sed, utut de eo statuas, id quod mihi ut

ut veram fere hanc lectionem commendat, est mutatio illius ὅσῳπερ, quae forma alteri τοσούτῳ praemissa vereor ut satis ex usu sit, cum non meminerim me aliter usquam legere quam ὅσῳ — τοσούτῳ. Verba quidem ἄνευ ταύτης, fateor, neque in hac loci constitutione satis commode collocati sunt: sed ambiguitas tamen cum illo γάρ sublata est. Quod si non satisfacit, trajectionem verborum nunc ad minimum fere redigas scribendo, ὅσῳ γὰρ ἂν ἄνευ ταύτης . . ἐπουρίσῃ τὸ τῆς ψυχῆς ἡ περὶ χρ. κτῆσιν κ. τ. λ.

Lacunam in his signavi loco illorum μὴ πρότερον, quorum simpliciter expellendorum ratio nemini facile probabitur, eo minus, quod ut olim jam animadvertebam, dativus ὅσῳ vel ὅσῳπερ solus relinqui non potest, sententia ὅσῳ μᾶλλον ἐπουρίῳ requirente: unde Ficinus quoque non simpliciter omisit, sed dedit *quo magis*. Non quidem ignoro ὅσῳ interdum solum etiam poni: ut in hoc Thucydidis 5, 108. τοὺς κινδύνους ἡμῶν ἕνεκα μᾶλλον ἡγούμεθ' ἂν ἐγχειρίσασθαι αὐτούς, ὅσῳ πρὸς τὰ ἔργα τῆς Πελοποννήσου ἐγγὺς κείμεθα. Verum non recte in talibus μᾶλλον post ὅσῳ supplent, sed sensus comparativus in priori tantum membro est, et μᾶλλον ὅσῳ hic est pro τοσούτῳ μᾶλλον, ὅτι (ἐγγὺς κείμεθα): neque diversa res est quando in priori membro expressum est τοσούτῳ, ut ap. Herod. 8, 13. νυξὶ πολλὸν ἦρ ἀγριωτέρῃ τοσούτῳ ὅσῳ ἐν πελάγεϊ φερομένοισι αὐτοῖς ἐπέπιπτε: unde plerumque ὅσῳ in tali sermone reddi potest *quatenus, quoniam*, ut in omnibus illis locis quos apposuit Duker ad Thuc. 6, 89. In nostro autem loco sensum comparativum utrumque membrum sibi exposcit: *quo magis — eo magis* — h. e. si multum —, multum —; si minus —, minus. In quali sententia prosam quidem orationem ὅσῳ sine comparativo non admittere arbitror. Ita hoc pro comperto, opinor, nobis esse potest, latere in corruptis illis μὴ πρότερον comparativum aliquem qui vim vocis μᾶλλον significantiori modo reddat. Neque me paenitet ejus quod olim conjeceram ὅσῳπερ ἂν λαβρότερον. Il. β, 148. Ὡς δ' ὅτε κίνῃσι ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθὼν λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπί τ' ἤμυσε ἀσχέτοισιν. Verbo ἐπουρίσῃ quidem formam quam Ed. Bas. 2, exhibet ἐπουριάσῃ praeferendam olim putabam: sed veriora me docuit Schneider in Appendice ad Lex. h. v. et tenent illud mss. omnes. Verum, quo diutius locum Homericum contemplor, eo similius vero mihi videtur, integram dictionem eleganter huc transtulisse scriptorem ita: ὅσῳ γὰρ ἂν λαβρότερον ἐπαιγίσῃ τὸ τῆς ψυχῆς. Quid quod verbum ἐπουρίζειν, quod propter disertiorem navigantis significationem Homerico ἐπαιγίζειν substitutum a nostro olim putabam, aptum prorsus non esse confidenter hodie pronuntio. Quippe notionem *venti secundi*, quae verbo illi sua natura inest, scriptor philosophus nullo modo conjungere poterat cum notione impetus animi per cupiditates in deteriora ruentis: absolute autem, de *impetu venti*, verbo ἐπουρίζειν atticus scriptor nunquam abusus esset, sed vel prosarie posuisset ἐφορμήσῃ, vel poetice ἐπαιγίσῃ.

ADDENDA.

Meno. 3. d. *εἰ μου ἐρομ. — — εἰ σε ἠρόμην —*. De duobus hisce *εἰ*, ut vere observat Stallbaumius, alterum ab altero pendet et duplicem quasi protasin efficit, cujus apodosis est interrogatio *τί ἄν —*. Nam hic verus est sensuum ordo: *εἴ μου ἐρομένου — παντοδάπας ἔλεγες εἶναι, εἴ σε ἠρόμην, ἆρα — μέλιττας εἶναι· τί ἂν ἀπεκρίνω μοι;* Quem ordinem revera habes in loco alioqui simillimo Protag. 311. c. ubi Heindorfius monuit de triplici etiam *εἰ* quod est in hoc nostro dialogo infra §. 6. a. Neque obloquor Stallbaumio virgula potius quam colo distinctum volenti post *αὐτὰς εἶναι*: sed soleo in talibus non logicam rationem sequi, sed perspicuitatem, quae persaepe juvatur quando in loquendo dirimimus etiam ea, quae logice cohaerent. Hic autem haec *τί ἄν α. μ.* artius cohaerent cum sequenti *εἰ* quam cum superiori.

— 4. Levis anacoluthia est in his *Πότερον δὲ περὶ ἀρετῆς — δοκεῖ, ἄλλη μὲν ἀνδρὸς εἶναι, ἄλλη δὲ —*. Infinitivus enim accusativum *ἄλλην* requirebat. Sed mente repetendum solum *δοκεῖ*, ut in proximis etiam expressum est.

— ib. Not. 4. Bekkeri emendatio *ὑγιειά γε*, Stallbaumio teste, confirmatur codice Florentino: quare repositum id nunc vellem.

— 5. 6. Non immerito offendit Stallb. in altero *γάρ* (*ἔτι γὰρ καὶ τ. σ.*) Non enim novum argumentum affertur, cur *τὸ ἄρχειν* non in quemvis cadat; sed nova objectio contra ipsum illud *ἄρχειν*. Quare apte legentum suadet *δ' αὖ*, addicente Ficino: *sed hoc rursus considera.*

— ib. *προσβιβάσαι*. Vid. Indicem.

— 6. Not. 9. Conf. similem in copula *καὶ* negligentiam in Crit. 5. a. *καὶ τοιαῦτα σπεύδεις.*

— 7. Not. 3. Non debebam dicere, *plurimis locis* formam in *-ει* dare Clarkianum, sed *ubique.*

— 7. Not. 6. Vocem *εἶεν* proprio sermoni intersertam habemus Alc. I. 6. a. ubi vid. not. Quod autem ibi dixi de vocula *πού*, id recte quidem habet: sed non opus est ut confirmationem aliquam Socratis opperiatur Meno.

— 22. c. Oratio anacolutha. Nihil enim sequitur quod a verbo *σκοποῦνται* pendeat; sed post verba, *ἐπειδάν τις ἔρηται — ἐνταθῆναι*, his tantum se applicat sermo per *εἴποι ἄν τις*, neque redit ad superius *σκοποῦνται*: quod tamen non ideo pro absoluto est habendum: qua ratione in seqq. scriptum esset, *εἴποι γὰρ ἄν τις.*

— 25. Not. 1. Vid. not. 6. ad §. 38. cum additamento hic apposito.

— 26. b. De hoc loco et particula *οὐ* verbo *ἀπιςεῖν* abundanter addito vid. Heind. ad Gorg. 99. et conf. *μή* in Indice.

— ib. Not. 7. De *Anyto* et hoc ejus cum Socrate dialogo vid. etiam Schneideri nota ad Xenoph. Mem. 1, 2, 37.

— 38.

— 38. Not. 6. Ad Imperfectum in his *τὸ δὲ ἆρα καὶ δόξα ἦν ἀληθές* conferatur imprimis Alcib. I. 15. b. ubi eodem fere modo Alcib. se ipsum corrigit ita: *τὸ δὲ ὧδέ πως εἶχεν*: quod cave referas ad tempus illud pueritiae, cum spectet superiorem colloquii partem, et aeque bene dici potuerit, *τὸ δὲ ὧδέ πως ἔχει*: nunc idem est ac si scriptum esset: *τὸ δὲ οὐκ ἐπενόουν ὧδέ πως ἔχειν*. Neque aliter res se habet si alteram ibi lectionem sequimur, et in eundem sensum Socrates interrogat: *Τὸ δὲ πῶς εἶχεν;* Addantur duo loci cum Imperfecto *ἦν*: Alcib. I. 51. extr. *Ἕτερον δ' ἦν τό,τε χρώμενον καὶ ᾧ χρῆται*: Alc. II. 13. c. *αὕτη δ' ἦν ἡ αὐτὴ ὅπου* —: quibus tamen locis *ἦν* non est corrigentis, sed valet *esse dicebamus* vel *intelligebamus*.

In Exc. ad. Men. 2. p. 73. post *παρατείνειν τι* insere: quod inter verba geometris propria memorat Plato de Rep. 7. p. 527. a.

Crito. 1. Not. 3. Quod dici Clarkianum in Critone destitutum esse comite suo Vat. *Δ*, id eo tantum valet, quod Bekker eum fortuita de causa ad hunc dialogum non contulit.

— 1. Not. 5. Conf. infra §. 12. not. 2.

— 1. Not. 9. Scribe: §. 14. *ἀλλ' ἐν τοῖς μάλιστα*, et Thuc. 7, 71. *ἐν τοῖς χαλεπώτατα διῆγον*.

— 2. Not. 3. Vid. Horat. I. Sat. 10, 33. et ibi Heind.

— 3. a. Non temere observat Ullrichius, Ciceronem, quem memoriter hunc dialogum edidicisse dicas (vid. §. 2. n. 4. §. 11. n. 1. §. 12. n. 16.), hunc locum prae oculis habuisse cum in lib. de Amic. 3 (10) Laelium de Scipione dicentem fecit ita: *Moveor enim tali amico orbatus, qualis ut arbitror nemo unquam (οὐδένα μήποτε) erit.*

— 5. Not. 1. *καὶ* — *σπεύδεις*: cf. Meno. 6. not. 9. Nostro autem loco *καί* vertere licet *quippe qui* —.

— 12. Not. 2. Post verba, *cum praeterito*, adde: Vid. supra §. 1. not 5.

— 11. b. *Εἶναι* hic dictum esse pro *σῶν εἶναι* omnes taciti hucusque agnovimus: et fortasse non minus id graviter dictum plurimis videbitur, quam illud Ciceronis (de Off. 1, 12, 38.): *bellum gerebatur, uter esset, non uter imperaret.* Nam e Graecis scriptoribus, nisi illum usum huc vocas, quo *ἔςιν, εἰσίν, ἦν*, sensu verbi *ζῆν* de homine dicebant, exemplum nullum adhuc allatum vidi. Illud enim Demosthenis, de Pace p. 61, 10. Rsk., nemo invocabit, ubi non uno argumento demonstratum est verissimam esse Reiskii emendationem *σῶς τε εἶναι* (quanquam ego cum Augero malim *ὥςε σῶς τε εἶναι*) pro *ὥςε εἶναι*. Quare non est cur suspicionem meam comprimam, oblitteratam esse veram Platonis scripturam hanc: *εἰ οἰόντε ἔτι ἐκείνην τὴν πόλιν πόλιν εἶναι.*

Alcib. I. 4. not. 4. Ad Scholium hoc conf. Meno. 15. c. d. ubi priori loco rogat Socratem Meno, ut velit *ἐνδείξασθαι εἰ ἔχει ὥσπερ λέγει*, quod simpliciter valet *διδάσκειν, demonstrare*; Socrates autem puerum illum provocari jubet *ἵνα ἐν τούτῳ ἐπιδείξηται*. Conf. etiam A. II. 17. a.

A. -ᾳ vel -ασαι. not. 4. ad A. I. 21.

ἀγαπᾶν τι acquiescere in aliqua re A. I. 4. a. et sine accus. sicut alias ἐᾶν, contentum esse, M. 7. d. A. I. 33. c. Conf. Xen. Laced. 3, 5. ἀγαπητὸν, αὐτῶν καὶ τὸ ἐρωτηθὲν ἀκοῦσαι „sufficit, si quis ex iis audiat quae rogaverit".

ἀγαπητός A. I. 55 not. 6.

ἄγασθαι M. 35. c. Timaeus: ἄγαμαι· ἀποδέχομαι, θαυμάζω ἄγαν: ubi v. Ruhnk. de structura.

ἀγγελεῖν aor. 2. vid. not. ad Men. 2. b,

ἄγειν (unde lat. *educare*) *formare, instituere,* in activo rarum, vid. Steph. Thes. in ἄγειν et ἄγεσθαι, Sturz. Lex. Xenoph. in γ. num. 20. ubi exempla participii ἀχθεῖσαι, ἠγμέναι de canibus; deque iisdem activum ἤγαγεν ap. Plut. de Educ. 4, 17. Noster A. I. 41. c. de homine, κακῶς ἠγμένος. Hinc παίδων ἀγωγή et παιδαγωγός.

ἀγενής et ἀγγενής A. I. 8. n. 2.

ἁγνός nullo scelere pollutus, *sanctus* M. 14. e.

ἀγὼν τῆς δίκης *certamen forense, actio* C. 5. d.

ἀδικεῖν. ἀδικεῖς A. I. 14. n. 2.

ἀεί pro ἑκάστοτε h. e. quoties ita evenit (cf. not. 5. ad A. II. 18.). M. 13. b. τὸν ἀεὶ πλησιάζοντα h. e. „quoties aliquis accedit, eum —", *ut quisque.* Sic Thuc. 3, 77. τὰς ἀεὶ πληρουμένας ναῦς ἐξέπεμπον.

αἱρεῖν vid. λόγος αἱρεῖ. αἱρεῖσθαι eligere, hinc *probare, praeferre* C. 14. c.

ἄϊσσειν ferri, leviter moveri M. 42. b. Cf. ἄττειν.

αἰτίαν ἔχειν bono quoque sensu dicitur, *perhiberi, dici*: Theaet. p. 169. a. ὧν δὴ σὺ πέρι αἰτίαν ἔχεις διαφέρειν i. e. in quibus *ceteris* excellere: v. Heind. ad Gorg. 126. Sic A. I. 31. c. ὅσις αἰτίαν ἔχει δ. τ. Π. σ. σοφώτερος γεγονέναι *qui Periclis contubernio sapientior factus dicatur.*

Ἄκακος minime malitiosus, simplex (*harmlos*), vocabulum honestum pro ἄφρων, ut docet Socrates A. II. 5. b.

ἀκολουθεῖν, ut nostrum *folgen, intellectu consequi, assequi* M. 9. c. Vid. Theaet. p. 185. d. Ὑπερεύ, ὦ Θεαίτητε, ἀκολουθεῖς· καὶ ἔστιν ἃ ἐρωτῶ αὐτὰ ταῦτα. Plenius ἀκολουθεῖν τῷ λόγῳ Phaedo. p. 107. b. — Sed ἀκολουθεῖν τινι (homini) *obtemperandi* sensu habes C. 7. c.

Ἀκούειν. ἀκούω pro praeterito M. 32. not. 2. κακῶς ἀκούειν alias usurpatur ut latinum *male audire;* sed C. 12. e. positum est sensu primario *convicia audire, pati.* Cf. C. 15. e.

ἀκροχειρίζεσθαι A. I. 9. c. Schol. et Suid. πυκτεύειν ἢ παγκρατιάζειν πρὸς ἕτερον ἄνευ συμπλοκῆς, ἢ ὅλως ἄκραις ταῖς χερσὶ μετ' ἄλλου γυμνάζεσθαι. Pollux 2, 153. ἀκροχειρισμὸς μελέτη τις ἐν παγκρατίῳ. Pro πυκτεύειν in grammatici explicatione expectes potius παλαίειν.. Sed ipsum pancratium, in quo lucta pugilatui juncta erat (v. Schneid. v. Παγκρ.), cujusque pars erat ἀκροχειρισμός, ad pugilatum potissimum referebatur: vid. Pollux 3. cap. 30. (ubi de pugile).

le). Hinc Suidas in Ἀκροχειρίζεσθαι, ubi post nobilem pancratiasten alium quendam memorat, qui ἀκροχειρισμῷ non secus atque ille excellebat, addit οὗτος δὲ ἐπάλαιε h. e. hic autem luctator alias erat.

ἀλλά apodosin incipit cum oppositione post εἰ: A. II. 18. d. εἰ δ' ἄρα καὶ συμβέβηκεν — —, ἀλλ' οὐ δ. τ. ε. ε. *quodsi accidit — —, at non prece illorum id factum.* Vid. Hoogev. I, 1. 7. p. 5. — ponitur in fronte sermonis, cum ea quae alter dixit in usum nostrum convertimus (*nun wohl*) C. 1. e. ἀλλ', ὦ Κ., τύχῃ ἀγαθῇ. — resumit sermonem interruptum M. 23. b. ἀλλ' ἄρα διδακτόν; ἀλλ' ἄρα et ἀλλ' ἆρα A. I. 52. n. 3. ἀλλὰ μὴν est consentientis, et augentis quidem id quod alter dixit A. I. 12. b. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε — *hoc sane prorsus et omnino diversum est.* Cf. Hoogev. I, 9, 6. ἀλλ' οὖν sequente γὲ adversative respondet praecedenti μέν, ita ut οὖν oppositionem ex eo quod alteri notum est colligat, γέ ut semper valeat *certe, saltem,* M. 18. a. ἀλλὰ πῶς; A. II. 24. n. 1.

ἄλλος, ἄλλο c. genit. *alius quis, quam —,* M. 24. c. ἄλλο ἐπιςήμης. Cic. ad Famil. 11, 2. *Nec quicquam aliud libertate communi quaesisse.* Hor. 1. Ep. 16, 20. *Neve putes alium sapiente bonoque beatum.* ἄλλοι ἢ τῶν εἰδότων A. II. 22. n. 1.

— ἡ ἄλλη ψυχή M. 25. a. non est alia anima: hoc enim foret ἄλλη ψυχή: sed *reliqua,* et opponitur partianimae, τῇ φρονήσει. Vid. Gramm. §. 114, 5.

— οἱ ἄλλοι additur interdum nomini, quamvis diversa indicanti, immo contrario ei quod praecesserat: A. I. 18. d. τοῖς τε Ἀχαιοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις Τρωσί. Gorg. p. 473. c. ὑπὸ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων ξένων: ubi vid. Heind. et ad Phaedo. 137. In talibus nomen epexegesis est vocis ἄλλος.

— τά τε ἄλλα καὶ — C. 14. c. proprie: „non modo in ceteris sed etiam —"; sed verti potest simpliciter *imprimis eo quod —.* Vid. Gramm. §. 137.

— In formulis Οὐδὲν ἄλλο ἢ —, et, Ἄλλο τι ἢ —, ante ἢ verbum proprie intelligendum est, quale est γένοιτ' ἄν vel πο ιεῖ. M. 13. a. οὐδὲν ἄλλο ἢ αὐτός τε ἀπορεῖς. 18. c. οὐδὲν ἄλλο ἢ ἐρωτῶντος ἐμοῦ. Quod Latinis quoque in usu est: Liv. 2, 32. *Ventrem nihil aliud quam datis voluptatibus frui.* Suet. Jul. 20. *nihil aliud quam per edicta obnuntiaret.* Altera formula est interrogativa, *num aliud quam —?* h. e. *annon, nonne.* C. 11. b. ἄλλο τι ἢ τούτῳ τῷ ἔργῳ διανοεῖ — ἡμᾶς ἀπολέσαι; h. e. annon — studes nos perdere? In qua formula ἢ saepe etiam omittitur, quo facto ἄλλο τι; secerni quidem possit, ut nostrum *Nicht wahr?* sed usu haec quoque formula cum reliquo sermone coalescit sensu latini *nonne.* Vid. M. 16. b. not. 3. 19. a. 38. b. A. I. 13. not. 6. — Observandum denique assentientis responsionem ad hanc interrogandi formam, non fieri negando, sed affirmando: ναί, φαίνεται. Neque mirum, cum in plena id etiam, non elliptica fiat dictione, e. g. τῷ διαλέγῃ σὺ νῦν; ἄλλῳ τινὶ ἢ ἐμοί; *Ναί.* h. e. *Tibi.* A. I. 51. a.

ἄλλως *temere, sine certa ratione, frustra* C. 6. d. Etym. M.

in v. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖσον ἀντὶ τοῦ μάτην ἐχρῶντο οἱ Ἀττικοὶ τῷ ἄλλως. Vid. Ruhnk. ad Tim. 199 (144.) Periz. ad Aelian. V. H. 2, 3, 19. ἄλλως τε sine καί pro ἄλλως τε καὶ — (*maxime, imprimis*) M. 20. not. 5.

ἀμαθία M. 27. extr. not.

ἀμεινόν ἐςι, βέλτιόν ἐςι, fere sine vi comparativa dicuntur, ut in illo Hesiodi ε. 748. Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν, οὐ γὰρ ἄμεινον, Παῖδα δυωδεκαταῖον: proprie „non melius est quam si non facias" h. e. *non conducit*. Sic C. 16. a. bis (ubi alii etiam comparativi illi se adaptarunt), A. I. 9. b. d. A. II, 9. a. 10. d. Vid. Heind. ad Gorg. 53.

ἀμφί. οἱ ἀμφὶ τινά proprie ipse cum comitatu, cum sociis, ut οἱ ἀμφὶ Ἄνυτον Apol. Socr. 2. ubi vid. Fischer. Saepe autem etiam ipse solus adjuncta notione similium ejus M. 41. b. οἱ ἀμφὶ Θεμιστοκλέα (nos, die Themistoklesse). Vid. Heind. ad Cratyl. 36.

ἀμφισβητεῖν A. I. 38. n. 7.

ἄν participiis quoque et infinitivis significationem impertit hypotheticam, aut etiam futuri minus certe enuntiati, quam efficit ubi optativo vel imperfecto aut aoristo indicativi additum est: C. 9. a. οἱ ἀναβιωσκόμενοι ἄν, εἰ οἷοί ἦσαν „*qui* libenter vitae *restituerent*, modo possent". A. I. 41. b. c. (οἶμαι) θαυμάσαι ἄν —, καὶ οἶμαι ἂν αὐτὴν εἰπεῖν h. e. ὅτι θαυμάσειεν ἄν —, εἶπoι ἄν —. M. 9. e. (not. 10.) ubi δόξαι ἄν est pro Infin. Futuri minus confidenter prolati (*du wirst wol*). Add. not. 2. ad A. I. 4. — indicativo futuri additum C. 15. not. 4. — imperativo A. I. 38. not. 4. — Optat. cum ἄν pendens ab εἰ M. 12. not. 6. 40. not. 2. Cf. A. I. 41. not. 1. — ἄν repetitum in eadem propositione A. I. 33. a. (ἀλλὰ κἂν εἰ διανοοῦ —, ἤρκει ἄν σοι —, ubi prius ἄν spectat et ipsum ad ἤρκει). A. II. 3. n. 3. 8. c. d. 10. n. 3. Vid. not. 8. ad M. 26. it. M. 25. n. 5. — ἄν sine verbo quod mente repetendum e proximis A. I. 41. not. 6. Et sic in δοκῶ ἄν, δοκεῖ ἄν, ubi supplendus est infinitivus: A. II. 11. not. 2. et 4. — ἄν omissum in Optativo A. I. 9. n. 4. 56. b. — an in Conj. quoque cum Relativo A. I. 60. n. 2. — ἄν significans id quod *solet fieri* an cum praesenti quoque, vid. not. ad A. II, 18. n. 5.

-ᾶν Verba Morborum A. II. 4. n. 2.

ἀνά cum voce ἕκαςος distributive usurpatur sicut in numeralibus ἀνὰ πέντε, ἀνὰ εἴκοσι. Sic A. II. 19. 21. ἀν' ἕκαςον ἔτος *quotannis*. Xen. Cyrop. 8, 1, 23. (8.) de Cyro, καὶ ἔθυεν ἀν' ἑκάςην ἡμέραν. Cumque πᾶς saepe idem quoque sit quod ἕκαςος (ut πᾶς ἀνήρ), etiam ἀνὰ πᾶν ἔτος dicitur pro ἀν' ἕκαςον ἔτος: quod diligenter notandum, ne quis praepositionem ἀνά in talibus sic intelligat ut in ἀνὰ τὸν βίον, per totam vitam, et sim.

ἀναβαίνειν verbum proprium de iis qui a mari in interiora tendunt, imprimis de itinere in Persiam. A. I. 40. a. Hinc Κύρου ἀνάβασις.

ἀνάγκη dubia structura, not. 2. ad A. II. 2.

ἀναγράψασθαι pingendo consummare quod mente conceptum est. M. 17. b. Una enim ibi ducta linea tres aliae appingendae restabant.

ἀναλαμβάνειν, *recipere*, de re amissa. M. 20. c. cui loco confer

fer Phaedo. p. 75. c. *Εἰ δέ γε λαβόντες πρὶν γενέσθαι, γιγνόμενοι ἀπωλέσαμεν, ὕστερον δὲ ἀναλαμβάνομεν τὰς ἐπιστήμας* et quae ibi seq. — Eadem vocis *rursus* notio esse quidem possit in praepositione, quando *ἀναλαμβάνειν* dicitur de re tractanda, ut sit *iterum tractare, repetere*, ut C. 6. c. ubi antiquae disputationes retractantur: conf. Apol. Socr. p. 19. a. Sed aliis locis manifesta est simplex sine iterationis notione significatio, *tractandum sumere, expendere, excutere:* Phileb. p. 33. c. *Μνήμην ὅ, τι ποτέ ἐστι πρότερον ἀναληπτέον*: M. 24. a. *Σκεψώμεθα δὴ καθ' ἕκαστον ἀναλαμβάνοντες ποῖά ἐστιν ἃ ἡμᾶς ὠφελεῖ.* Quare etiam in locis ex Critone et Apol. verbum hoc ita intelligere malim.

ἀνάλογον v. in *λόγος.*

ἀνάπηρος proprie *ὁ καθ' ὑπερβολὴν πεπηρωμένος*: sed usurpatur fere loco simplicis *πηρός* quod in prosa minus est usitatum C. 14. g. A. II. 19. d.

ἀναρτᾶν εἰς τὶ nectere filo vel loro ad aliquid. Hinc passive *ἀνηρτῆσθαι εἰς τὶ pendere ex*, quod sensu metaphorico est, dirigi ab aliqua re, omnia sua inde petere. M. 25. b.

ἀνατιθέναι, dedicare, dicitur de omni re quae in templo suspenditur vel quocunque modo reponitur, itaque A. I. 50. c. de inscriptione in foribus. — *τινὶ αἰτίαν τινός* A. I. 31. not. 4. *ἀνατίθεσθαι* (contrarium *τῷ θεῖναι*, ponere, statuere) *aliter statuere, revocare:* vid. *Μή*: et conf. *ἀνεύχεσθαι.*

ἀναφέρειν referre ad aliquem (*sich berufen*) A. I. 15. c. 16. b. 19. a.

ἀνδραποδώδης θρίξ A. I. 34. a. cum not.

ἀνεύχεσθαι vota retractare A. II. 8. d. 18. b. Conf. Suid. *ἀναρᾶσθαι, ἀντὶ τοῦ διαλύειν τὴν γενομένην ἀράν*: latinumque *resecrare* h. e. dirarum precum palinodiam canere, v. Valck. ad Herod. 8. p. 647. Conf. etiam sup. *ἀνατίθεσθαι.*

ἀνήκοον εἶναί τι (vid. Gramm. §. 117. Obs. 3.) i. e. *οὐκ ἀκηκοέναι.* A. II. 7. c.

ἀντέχεσθαί τινος A. II. 16. a. alicui rei *adhaerere* i. e. impense operam dare.

ἀντιποιεῖσθαί τινος vindicare sibi, *τέχνης profiteri* M. 27. b. et cum Inf. eod. sensu 28. d. Cf. *προσποιεῖσθαι.*

ἀντίψηφος contraria sentiens A. II. 22. b.

ἄξιος λόγου (unde *ἀξιόλογος*) *mentione dignus* A. I. 4. e. 40. extr. hinc *bonus, egregius* M. 30. c.

ἀξιοῦν proprie dignum censere. Hinc *ἀξιῶ* interdum est, aequum censeo, tum ut ipse faciam, *mihi arrogo*, tum ut alii faciant, *postulo.* Illius exempla sunt Xen. Mem. 2, 1, 9. *ἀξιοῦσιν αἱ πόλεις τοῖς ἄρχουσιν ὥσπερ ἐγὼ τοῖς οἰκέταις χρῆσθαι* aequum censent, se iis uti, h. e. uti volunt; M. 28. extr. *χρήματα ἀξιοῦσι πράττειν quaestum facere sibi arrogant, non dubitant.* A. I. 33. b. *ὥστε μὴ ἀξιοῦν ἀνταγωνίζεσθαι ut sibi non arrogent, non sibi sumant*: quod et ipsum Latinis interdum est *postulare*: Plaut. Amph. 1, 1, 205. *Tun' domo prohibere peregre me advenientem postulas? 2, 2, 156.* et alibi. In usitatiori autem latini verbi significatione habes *ἀξιοῦν* M. 27. c. *ὃ ἡμεῖς ἀξιοῦμεν μανθάνειν παρ' αὐτῶν ὃν ἂν πέμπωμεν, postulamus ut discat.* Xen. l. c. *ἀξιῶ τοὺς θεράποντας ἐμοὶ παρασκευάζειν.* — Denique ex primaria verbi significatione, dignum censere,

derivata est etiam haec, verum censere h. e. simpliciter *censere, existimare, putare*, quam habes M. 31. a. A. I. 32. c. A. II. 21. b.

ἀπάγειν vocab. judiciale M. 13. c.

ἀπεργασία ab ἀπεργάζεσθαι perficere, efficere, est *perfectio, operatio, elaboratio*: vid. Euthyphr. p. 13. d. 14. a., ubi habes ἀπεργασία ἔργου, ὑγιείας, τροφῆς, πλοίου. Hac igitur ratione ἀπεργασία νόσου esset, si quis morbum efficeret. Sed genitivus est etiam subjecti τοῦ ἀπεργάζεσθαι, atque sic A. II. 4. c. ἀπεργασία νόσου est *operatio, effectus* morbi. Cf. διαπράττεσθαι.

ἀπιέναι addito οὐ, vid Add. ad Men. 26.

ἁπλῶς λέγειν M. 15. not. 7.

ἀποζῆν vid. Exc. I. ad Alcib. I.

εἰς ἀποικίαν ἰέναι *migrare in coloniam aliquam patriae suae*; μετοικεῖν *migrare in alienam civitatem*, C. 13. b.

ἀποκάμνειν defatigari, deficere; hinc c. Inf. *desistere ob metum aliquem* C. 4. d.

ἀποκνεῖν A. I. 42. n. 4.

ἀποκρίνεσθαί τι pro πρός τι C. 9. extr. — ἀποκεκρίσθαι sensu pass. M. 8. a.

ἀποκτιννύναι C. 8. d. A. I. 18. b., A. II. 13. b. pro -κτείνειν Platoni familiare v. Phaed. p. 61. e. Apol. p. 30. d.

ἀπολαύειν per ironiam sollemnem usurpatur etiam de malis, C. 15. g. et προσαπολαύειν A. II. 22. c. *insuper auferre* (ut incommodum).

ἀπολείπεσθαί τινος *destitui, carere, non attingere* A. I. 41. e. et 60. extr.

ἀπολύειν. M. 41. a. alterum e duobus, quae erant, ἀπολέλυται *missum factum est*. ἀπολύεσθαι et ἐπιλύεσθαι not. 7. ad C. 1.

ἀποπέμψαι ξένους honorifice dimittere M. 28. a.

ἀπορεῖν non habere, haesitare, *sollicitum esse*, not. 4. ad A. I. 42. — A. II. 8. e. ubi sensu *verendi* cum μή constructum est.

ἀπορία res dubiae, consilii inopia A. II. 17. d. 22. b. — Est etiam inopia, egestas: sed M 11. e. per acumen loquentis opponitur τῷ πορίζεσθαι, de eo qui non acquirit, quia non vult.

ἀποτάδην vocab. grammaticum, not. 4. ad A. II. 4.

ἀποχρῶν sufficiens, *idoneus* A. II. 13. c.

ἆρα, ἆρ' οὖν pro ἄρ' οὐ, ἆρ' οὖν οὐ v. nott. ad M. 21. A. I. 17. a. et 22. n. 4. ἆρα μή, sicut μή solum (vid. μή), interrogat in re incredibili, ita tamen ut ἆρα addat fere aliquam solliqitudinem, sive veram sive fictam, ne forte ab altero affirmetur (*sollte vielleicht*), C. 4. a. Cf. Xen. Mem. 2, 6, 34. Plat. Phaedo. p. 103. c. Rep. 3. p. 405. a.

ἀρετή *bonitas* cuique rei propria. A. I. 38. c. de agro, *fertilitas*. 57. extr. ὀφθαλμοῦ ἀρετή *virtus, vis oculi*.

Ἀρταξέρξης A. I. 35. n. 6.

ἄρχεσθαι. Part. ἀρξάμενος usurpatur in multitudine aliqua ab una re, tanquam a principio, definienda; lat. *si incipias ab* —. Ponitur autem plerumque in eo et numero et casu in quo illud ipsum quod ita definitur enuntiatum est. Vid. Heind. ad Gorg. 60. Plat. Rep. 6. p. 498. c. οἶμαι μέντοι τοὺς πολλοὺς τῶν ἀκουόντων — ἀντιτείνειν, ἀπὸ Θρασυμάχου ἀρξαμένους. Gorg. l. c. ἔχειν ὅτις Ἀθηναίων

ἀπὸ

ἀπὸ σοῦ ἀρξάμενος — δέξαιτ' ἄν; Sic igitur A. I. 1. extr. τὰ γὰρ ὑπάρχοντά σοι — ἀπὸ τοῦ σώματος ἀρξάμενα, cui statim analogice adjectum, τελευτῶντα εἰς τὴν ψυχήν 35. c. τὰ μὲν τούτων (regum Spartae et Persiae), ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενα, βασιλεῖς εἰσιν, quanquam ibi lectio Par. F, ἀρξάμενοι, ad sensum horum τὰ τούτων, non rejicienda esset. Est tamen etiam ubi alii nomini adaptatur participium; quod tum sane maxime consentaneum videtur cum ei nomini adaptatur a quo pendet actio principalis, ut Xen. Cyrop. 7, 5, 65. (23.) ταῦτα γιγνώσκων, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν θυρωρῶν πάντας τοὺς — θεραπευτῆρας ἐποιήσατο σύνοχους. Sed ibid. 1, 6, 8. legitur etiam οὓς ἐγὼ εἰσθάνομαι, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἡμετέρων φίλων τούτων, ἡγεμόνους δεῖν τὸν ἄρχοντα κ. τ. ε. Plat. Symp. p. 173. d. δοκεῖς μοι ἀτεχνῶς πάντας ἀθλίους ἡγεῖσθαι πλὴν Σωκράτους, ἀπὸ σαυτοῦ ἀρξάμενος: in quo utroque loco ad normam superiorum locorum expectaveris ἀρξαμένους, quod in nullo tamen quod sciam codice adhuc inventum est. Quo minus tentandus est locus apud nostrum A. I. 31. ἔχεις εἰπεῖν Περικλῆ τίνα ἐποίησε σοφὸν ἀπὸ τῶν υἱέων ἀρξάμενος; ubi, si locum e Gorgia supra allatum normam facimus, dicendum erat ἀρξάμενον. Sed magis etiam abnormia Herodotus praebet, ut 5, 49. ἔξι δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι τὴν ἤπειρον νεμομένοισι ἀπὸ χρυσοῦ ἀρξαμένοισι.

ἀρχὴ τῆς σκέψεως principium i. e. *fundamentum* disquisitionis (*woron man ausgeht*) C. 9. d. 10. e.

-ᾶσι Adverbia loci A. I. 40. not. 3.

ἀσπάζεσθαι amplecti, colere, operam dare C. 7. a.

ἀστρατήγητος A. II. 7. extr. not.

ἀτεχνῶς. M. 13. a. A. I. 27. 39. A. II. 16. a. *plane*: usurpatur autem in omni assertione quae nimia videri possit, maxime in comparationibus, cum quid *prorsus simile*, immo *plane idem*, fere non sine hyperbole dicimus. Cf. Zeun. ad Vig. p. 388.

ἄτοπος, insolens, *mirus* C. 2. c. A. I. 6. a. Saepe etiam usurpatur in deteriorem sensum, *absurdus, ineptus*. Isocr. Panath. τάχ' οὖν ἄν τινες ἄτοπόν με εἶναι φήσειαν· ἐγὼ δὲ οὐδὲν τούτων ἄλογον οἶμαι ποιεῖν. Hinc A. I. 27. a. ἀτόπως ἔχειν.

ἄττειν, proprie ᾄττειν (vid. Valck. ad. Phoeniss. 1388.) attice pro αἴσσειν, usurpatur de quovis celeri levique motu (cf. ἄῤῥησιν), *prosilire, ferri*, et ad animum quoque transfertur, A. I. 30. b. — Theaet. p. 144. a. πρὸς τὰς ὀργὰς ὀξύῤῥοποί εἰσι καὶ ἄττοντες φέρονται ὥσπερ τὰ ἀνερμάτιστα πλοῖα.

αὖ proprie *rursus*: sed apud Atticos fere valet *porro* C. 7. a. πῶς αὖ τὰ τοιαῦτα —. 9. f. λέγω δὴ αὖ. M. 33. d. ubi cave hac particula Thucydidem prioribus opponi putes. αὖ dubium, vid. not. 8. ad M. 26. it. A. II. 18. n. 5.

αὔξεσθαι, augeri, crescere: Pindaro *fieri*, crescendo scilicet, ut arbor e semine, M. 14. extr. Sic idem Pindarus Ol. 7, 114, ubi Sol ait, se videre in mari αὔξομέναν πεδόθεν πολύβοσκον χαῖαν· ea erat Rhodus insula, quam e fundo maris emersisse tradebant.

αὐτίκα *statim*: hinc saepe (ut nobis interdum *gleich*, Gallis *d'abord*) usurpatur in producendo argumento vel exemplo quod in promptu *statim* est A. II. 1. d. 3. b. 12. c.

αὐτός A. I. 50. c. τίς τέχνη βελτίω ποιεῖ αὐτόν, *ipsum quemque* (Schlei-

(Schleierm. *einen selbst*). αὐτό pro αὐτὸ τὸ αὐτό A. I. 53. n. 1. αὐτὸ τὸ αὐτό et αὐτὸ ἕκαστον A. I. 51. not. 1. 53. b. αὐτὸ καθ' αὐτό *ipsum per se ipsum* (an und für sich selbst) M. 42. c. αὐτὰ ταῦτα et ταὐτὰ ταῦτα A. I. 3. n. 1. Cf. exemplum supra in ἀκολουθεῖν. αὐτὸς αὐτοῦ κράτιστός ἐστιν A. II. 14. n. 3. De hyperbato in τὴν αὐτὸς αὐτοῦ et sim. ibid. n. 4.

αὐτόσε A. I. 39. a. *in eum locum, eam urbem* (dorthin). M. 5. b. *eo, ad id ipsum.*

ἀφικέσθαι et ἐφικέσθαι not. 6. ad A. II. 6.

βαίνειν et ἐμβαίνειν de cantoribus, *incedere corpusque movere secundum rhythmum* A. I. 10. a. et d.

βάπτεσθαι τέχναι A. I. 54. c. V. Periz. et A. Gronov ad Ael. V. H. 6. 6.

βέλτιον v. ἄμεινον.

βιωτός. οὐ βιωτόν ἐστιν ἡμῖν, *vitam durare non possumus* C. 8. a. Horat. 2. Sat. 7, 4. *ut vitalè sit* i. e. ut vivere possim.

βλασφημεῖν (qs. βλαψιφημεῖν) dicere quae noceant sive laedant. Plerumque quidem usurpatur de maledictis et conviciis in alios et in ipsos deos: sed A. II. 20. c. 22. c. de malis precibus ipsi precatori perniciosis.

βομβεῖν de strepitu qualis est apum. C. 17. *de sonitu interiore in aure.* Sappho: βομβεῦσιν δ' ἀκοαί μοι.

βουλεύειν consulere; βουλεύεσθαι secum consulere, deliberare, sed et *sibi consulere.* M. 13. c. σὺ βουλεύεσθαι (*sich wohl berathen*).

Γάρ in responsione affirmativa e. g. M. 11. a. Εἶπον γάρ, plene „Vere dicis, dixi enim" h. e. *Dixi sane.* A. I. 60. b. Cf. Hoogev. 12, 1, 3. — abundat in propositione quae demonstrativo introducitur A. I. 56. n. 4.

γέ in enumerationibus C. 7. not. 1. vicem saepe gerit particulae γάρ, argumentumque aliquod pro iis quae modo dicta sunt affert; ita tamen ut per modestiam veram sive fictam nonnisi probabilia illa reddat: vid. ad Soph. Philoct. 456. Hoc sensu saepe asciscit particulam τοι qua argumentum illud firmatur, γέ τοι, plene „hoc certe verum est" (*soviel wenigstens ist gewiss*). Sic A. II. 17. d. μεταβαλλόμενός γέ τοι —, et in ipso limine dialogi Φαίνῃ γέ τοι — ubi causam hac formula reddit Socr. cur conjecturam, quae praecedit, fecerit. Eodem autem sensu subjicitur etiam alterius sermoni, ut limitata hujus affirmatio: Gorg. init. Τί δέ; ἐπιθυμεῖ Σωκράτης ἀκοῦσαι Γοργίου; Ἐπ' αὐτό γέ τοι τοῦτο πάρεσμεν: ubi est aliquid faceti in ista limitatione. In tali autem responsione saepe additur δή. C. 2. a. φασί γέ τοι δή οἱ τούτων κύριοι. Vid. et Rep. 5. p. 476. c. 6. p. 504. a. Cf. Herm. ad Vig. n. 297.

γενέθλια, γενέσια. A. I. 36. not. 3.

γίνῃ, distributio pop. Att. A. I. 35. not. 3.

γίγνεσθαι. γενέσθαι *natum esse*, ὁ γενόμενος *nuper natus.* C. 12. c. d. (ἐπειδὴ ἐγένου). A. I. 36. c. d. Conf. Herod. 5, 4. τὸν μὲν γινόμενον ὀλοφύρονται, ὅσα μιν δεῖ ἐπεί τε ἐγένετο ἀναπλῆσαι κακά] 7, 3. συνεβούλευσε (Xerxi) λέγειν ὡς αὐτὸς μὲν γένοιτο Δαρείῳ ἤδη βασιλεύοντι. — Vid. δίκαι.

γλίσχρως tenaciter, de iis quae aegre avelli possunt. C. 15. e.

ἰδαί. Haec forma in colloquiis post *τί* et alia nonnulla interrogativa usurpatur pro *δέ*, quoties fortius hoc pronuntiatur, vel mirandi significatione, vel oppositionis, vel ad excitandam alterius attentionem, ita ut *τί δαί* plerumque reddi possit latine *quid ita? quid tum? quid porro?* Vid. Reiz. et Herm. ad Vig. n. 346. Not. nostr. 7. ad M. 2. not. 5. ad M. 16. not. 5. ad C. 10. n. 2. ad A. I. 7. n. 2. ad A. I. 23.

δαιμόνιος vid. *μακάριος*.

δέ abundans post participium vel in apodosi, M. 40. n. 3. A. I. 11. n. 4. A. II. 10. n. 2. 24. n. 3. Add. not. ad A. I. 34. b. A. II. 13. c. duplex *δέ* respondens duplici *μέν* M. 34. a.

δειλά et *δεινά* A. II. 9. n. 4.

δεῖν et *δεῖσθαι* M. 12. n. 8. *πολλοῦ δέω* cum Inf. pro *πολλοῦ δεῖ, ἐμέ* — M. 29. e. A. I. 54. b. *τοσούτου* (an *τοσοῦτον*) *δέω* M. 1. n. 11.

δέχεσθαι cum Inf. eligere, *malle, velle* A. I. 24. c. bis. *δ. τινί* pro *ἀπό τινος* poët. M. 14. n. 6.

δή interdum ironicum, *scilicet*, M. 22. b. *ἵνα δὴ ἐλεύθερος ᾖς. καὶ* — *δή* seriem aliquam claudit cum vi, M. 24. a. *καὶ πλοῦτος δή*. Demosth. Mid. 8. d. *καὶ τἆλλα δή*.

δῆλα δή et *δηλαδή* C. 8. n. 7.

δηλονότι vel *δῆλον ὅτι*. Hujus formulae, utut scribatur, pars utraque vim suam apud antiquiores exercet, et in construendo sensu discernitur: ut A. I. 22. d. *ἔχει δὲ ταῦτα δηλονότι ἃ οἶσθα* h. e. *δῆλον δέ, ὅτι ταῦτά ἐστιν ἃ οἶσθα*. Servari autem solet forma quoque in scribendo disjuncta, quoties per positum ejus vox *ὅτι* commode et consueto more sequentibus se applicat; quare sic nunc scripsimus M. 10. e. *ὥστε οἱ ἀγνοοῦντες αὐτὰ — δῆλον ὅτι τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμοῦσιν*: neque quicquam sane differt ibi *δῆλον ὅτι* ab eo quod paulo ante legitur *Οὐκοῦν δῆλον, ὅτι*—. Add. 23. b. ubi sicut primum *παντὶ δῆλον ὅτι* — ita mox etiam simplex *δῆλον ὅτι* scribendum est: it. A. I. 27. Continua autem scriptura utimur, ubi eorum quae ab *ὅτι* pendent pars potior praecedit, ut in exemplo allato ex A. I. In quibus sunt quae formulam *δηλονότι*, plane ut foties fit in illa *εὖ οἶδ' ὅτι*, in finem sermonis rejectam habent. Vid. disputata ad C. 14. n. 12. Legitimam autem esse, ad mentem etiam antiquorum, scripturam continuam, apparet inde, quod formulam hanc admittunt etiam in structura per Accus. cum Inf. ubi dissolvi nequit: ut A. II. 20. b. *τὸν γὰρ θεὸν οὐκ εἶμεν δηλονότι* h. e. *δῆλον γὰρ εἶναι, ὅτι οὐκ εἶα ὁ θεός*. Atque in hoc, et si qua his similia sunt exempla, *δηλονότι* commode etiam vertitur *nimirum*.

δῆλος an pro *δηλωτικός*, C. 3. n. 6.

δῆμοι Atticae not. 3. ad A. I. 35.

διά. δι' ὄχλου γενέσθαι, v. *ὄχλος*.

διαγιγνώσκειν de judicibus est *dijudicare*: vid Ind. Hinc A. I. 6. a. *διέγνωκας* de hoc jam statuisti, *steht sententia* (*das ist bei dir schon ausgemacht*).

διαλεκτικῶς M. 8. n. 2.

διάμετρος linea diagonalis M. 19. d.

διαπράττεσθαι i. q. *ἀπεργάζεσθαι* operari, efficere A. II. 4. c.

διαφεύγει ἡμᾶς fugit nos *es wird uns nicht zu theil*. M. 37. e.

Sed

Sed C. 5. d. *διαπέφευγεν ἡμᾶς* effugit nos h. e. nobis nil agentibus factum est.

δίκαιός εἰμι c. Inf. M. 20. d. not. C. 4. b. Add. not. 9. ad C. 12.

δίκαι γενόμεναι C. 11. b. idem quod mox (e.) *δίκαι δικασθεῖσαι.* *εἴσοδος τῆς δίκης* v. *εἰσελθεῖν.*

διφθέρα C. 15. d. *πομπικὸν περιβόλαιον, ἔξω δὲ ἐκ δέρματος.* Schol. Aristoph. Nub. 72.

δοκεῖ et *ἔοικε* not. 5. ad Men. 4.

δόξα dub. A. II. 24. c.

δοξάζειν sentire, existimare: sed A. I. 28. c. d. *conjicere*, conjiciendo opinionem sibi parare: cf. Xen. Ven. 3, 10. de cane.

δόσις not. ad A. II. extr.

δύνασθαι poët. M. 10. b. not.

δυσχεραίνειν τι gravari, fastidire, reprobare M. 26. b.

δωρεῖσθαι v. *πομπή.*

ἐάν post verba videndi, observandi, *σκέψαι, ἐάν σοι δοκῶ* —: C. 9. d. *ὅρα — τὴν ἀρχήν, ἐάν σοι ἱκανῶς λέγηται.* Ejusmodi verbum mente concipitur in constructione cujus exemplum est A. I. 38. b. *μηδὲ τοῦτο ἡμῖν ἄῤῥητον ἔχω, ἐάν πως αἴσθῃ* „neque hoc silentio praetermittam, *ut videam, an* sentias" h. e. ut, si fieri potest, sentias. Sic Il. α, 420. *Τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ Εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴκε πλύνηται:* nam *αἴκε* est *ἐάν.* Add. Schneid. ad Xen. Mem. 4, 4, 12.

ἑαυτοῦ. A. II. 10. b. *πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα* pro *σεαυτοῦ.* Quanquam ibi in uno cod. est *σαυτοῦ.* Sed haec varietas in aliis quoque locis, qui hunc atticismum praebent, non deest. Vid. Gramm. §. 114. Obs. 5. Timaeus et Ruhnk. p. 92. Sturz. Lex. Xenoph. in v. Ego in loco Platonico hanc lectionem tueor. Quippe *ἑαυτοῦ* in talibus revera non idem est quod *σαυτοῦ*; sed tertia persona est loco communis notionis *ἴδιος*, nisi quod ad sensum gravius est *ἑαυτοῦ*; et sic aliquid *παθητικώτερον* mihi videtur habere, quam vulgare *σαυτοῦ* (*als wolltest du gegen die eigene Mutter verüben* —). In sermone autem magis definito, velut cum ibid. d. nomen additur, *Περικλέα τὸν σεαυτοῦ ἐπίτροπον*, forma illa loquendi locum, opinor, non habet.

ἐθέλειν de rebus inanimis *solere* M. 39. c.

-ει terminatio 2. pers. pass. M. 7. not. 3. C. 4. not. 1. A. I. 1. n. 4. 4. n. 4.

εἰ responsionem incipit elliptice, not. 2. ad A. I. 6. *εἰ* duplex et triplex in una protasi composita, vid. Add. ad Men. 3. d. *εἰ* in re certa, et citra hypothesin, valet *siquidem* (*da*) M. 3. d. *πολλῇ εὐτυχίᾳ ἔοικα κεχρῆσθαι, εἰ — ἀνεύρηκα.* Huic usui cognatus est pervulgatus ille, quo *εἰ* est pro *ὅτι* post verba affectionum animi C. 1. c. A. I. 32. c. *εἰ μὲν βούλει* —· *εἰ δὲ* (sc. *βούλει*) — A. I. 22. a. Vid. Symp. 29. extr. et ibi Wolf. *εἰ δὲ βούλει aut si mavis* M. 2. not. 10. *εἰ μή* respondens praecedenti *μέν* A. I. 41. n. 6. *εἰ δὲ μή*, praecedente negatione C. 15. not. 9. *εἰ μή τι ἄλλα* — M. 22. not. 3.

εἰδέναι. οἶσθ' ὅτι — M. 20. b. not. 36. a. (ubi male interrogationis notam posui) οἶσθας A. I. 27. n. 1.
εἶεν proprio sermoni intersertum. M. 7. extr. cum not. et Add. A. I. 6. not. 1.
εἶναι *salvum esse, superesse* C. 11. b. vid. Add. εἶναί τι i. e. ἀξιόλογον εἶναι A. I. 38. b. ἔστι ταῦτα pro εἶεν C. 1. n. 8. εἶ, an omissum, A. I. 2. n. 4. εἴησαν not. 6. ad A. I. 17. ἦ pro ἦν 1. pers. A. I. 19. n. 4.
εἰπεῖν. Imper. εἰπὸν an εἶπον: Exc. I. ad Menonem εἰπεῖν pro ἐρέσθαι A. II. 10. n. 5.
εἰς post ἐπαινεῖν et sim. A. I. 16. n. 3. εἰς pro κατά, *respectu, quod attinet ad* A. I. 17. n. εἰς καλόν M. 26. d. *opportune*: vid. Wolf. ad Symp. 2, 9.
εἷς. vid. Ἑνί γέ τῳ τρόπῳ ἕν pro τί A. I. 57. n. 4.
εἰσελθεῖν εἰς τὸ δικαστήριον, et εἴσοδος τῆς δίκης, vocabula judicialia de causa quae judicio agitari incipit. C. 5. n. 3.
εἰσηγεῖσθαι C. 8. c. *suadere, auctorem esse*; cf. Sturz. Lex. Xen.
εἶτα interrogat cum aliqua objurgatione (Vig. 7, 5, 4.) M. 12. a. C. 1. b. aut etiam miratione M. 2. b. A. I. 13. extr.
ἕκαστος loco dubio A. I. 11. n. 3.
ἑκάστοτε quoties accidit, quoties res fert. M. 10. a. A. I. 33. b. A. II. 18. c. 19. d.
ἐκδῦναι, de sententia, *elabi animo*, ita ut non amplius ita sentiamus. A. II. 17. extr.
ἐκτός εἰμι τοῦ c. inf. non sum in ea condicione vel sorte, ut — (*bin nicht in dem Falle zu* —) C. 6. e.
ἐκχεῖν *amittere, perdere, irritum habere*. Soph. Philoct. 13. Μή καὶ μάθῃ μ' ἥκοντα κἀκχέω τὸ πᾶν Σόφισμα, ubi vid. not. Plut. de Educ. p. 10. b. τὴν δόξαν τῶν προβεβιωμένων (vitae ante actae) ἐξέχεεν. Hinc explicandum C. 10. a. ἐκκεχυμέναι εἰσίν.
ἐλλείπειν τινὸς πολύ multo inferiorem esse aliquo A. I. 37. extr. 38. b. ἐλλ. τινὶ deficere aliqua re (*um das* —), nimirum in aequando aliquo M. 22. d. Vid. pag. 73.
ἕλξις ἱματίου, cum quis syrma habet in vestimento, A. I. 37. e. Cf. Τρωάδας ἑλκεσιπέπλους Il. ζ, 442.
ἐμβαίνειν v. βαίνειν.
ἐμβρόντητος *stupidus* A. II. 5. c.
ἐμμελετᾶν (cf. μελέτη) A. I. 23. Vid. Exc. pag. 174.
ἐμός. C. 6. a. τῶν ἐμῶν μηδενί. 8. b. ὅ,τι τῶν ἡμετέρων —, eorum quae *ad me* (*nos*) *pertinent*, ut corpus, animus, ira, amor, opinio cet.
ἐν de circumjacente regione A. I. 18. n. 5. ἐν διδασκάλων sc. οἴκοις A. I. 14. c. ἐν τοῖς cum superl. M. 33. a. not. C. 1. n. 9. c. Add. 14. a.
ἐνδείκνυσθαι et ἐπιδείκν. A. I. 4. n. 4. cum Add.
οἱ ἕνδεκα, not. 2. ad C. 2.
ἕνεκα τοῦ — *quantum est in* —, h. e. si nihil opus est nisi —. A. I. 48. extr. Sic Xenoph. Cyrop. 3, 2, 14. ἐξέσται ἡμῖν, ἐκείνου ἕνεκα. Vid. Gramm. §. 137.
ἐνεός *mutus* A. II. 5. b. est inter honestiora dementiae vocabula. Cf. Ruhnk. ad Tim. p. 202.
ἐνέχεσθαι impeditum esse, haerere: αἰτίᾳ, *culpa teneri* C. 14. a.
ἐνθένδε positum in relatione *ubi* M. 17. n. 1.
ἑνί γέ τῳ τρόπῳ *aliqua tamen ratione, quocunque tandem mo-*

modo M. 37. d. Vid. Heind. ad. Phaedr. 42. et cf. Harpocr. in ἀμωσγέπως quod idem notat.

ἐννεοττεύειν *in nido nutrire*, ut pullos, A. I. extr.

ἐνσκευάζεσθαί τι *induere sibi* C. 15. d.

ἐντείνειν, ἔντασις, in geometricis M. 22. c. d. et Exc. p. 73.

ἐντυγχάνειν. ὁ ἐντυχὼν A. II. 11. b. *quicunque occurrit* (der erste beste) cf. προστυχών. Alias usus atticus voluit ut ἐντυγχάνειν sensu *conveniendi* ad colloquendum usurparetur. Demosth. de f. L. p. 396, 8. αὐτὸς δὲ ἰδίᾳ πάντα τὸν χρόνον ἐντυγχάνων οὐδ' ὁτιοῦν ἐπαύσατο Φιλίππῳ. Sic itaque intell. Xen. Mem. 3, 6, 2. Ἐντυχὼν γὰρ αὐτῷ — *convenit enim* —, et ap. nostr. M. 2. b. οὐδ' ἄλλῳ πω ἐνέτυχον εἰδότι *nondum collocutus sum*. Conferatur locutio ἐντυγχάνειν βιβλίῳ *legere* v. Heind. ad Lys. 24.

ἐξ *secundum*. M. 32. a. ὧδε οὖν σκόπει ἐκ τοῦ σαυτοῦ λόγου: et antea 30. b. ἐξ ὧν αὐτὸς λέγεις θαυμάζοιμ' ἄν, ὅπως —. A. I. 48. b. ὡς ἐκ τοῦ σοῦ λόγου. ἐξ „ut colligere licet ex —" C. 1. n. 12.

ἐξαπατᾷν C. 10. extr. ἐξαπατητέον, ubi intelligendus non accusativus rei, qui praecedit, sed personae αὐτόν.

ἔξεστι pro ἔνεστι, *potes* M. 28. a. An cum acc. et inf. vid. ib. not.

ἕξις habitus vel affectio animi (*Stimmung*) A. II. 1. b.

ἔοικε et δοκεῖ not. 5. ad M. 4.

ἐπαιγίζειν Exc. ad A. II.

ἐπαινεῖν εἰς —, *commendare* A. I. 16. n. 2.

ἔπαυλις alias villa, stabulum; sed A. II. 21. a. *statio, excubiae, castra*. Hesych. στρατοπεδία. Hom. Il. ι, 232. de hac ipsa re, αὖλις.

ἐπαχθής v. ὑπερήφανος.

ἕπεσθαι comitari, *conjunctum esse*. M. 7. d. A. I. 60. extr. *sequi, obsequi* C. 7. 2. add. not. 4. ad M. 15. coll. Sturz. L. Xen. in v. num. 6.

ἐπί c. dat. post verba nominandi A. I. 11. n. 3. ἐπί τινι εἶναι *in alicujus voluntate positum esse* A. II. 18. d.

ἐπιδείκνυσθαι et ἐνδ. A. I. 4. n. 4. cum Add.

ἐπιδημεῖν de eo qui raro peregrinatur (ἀποδημεῖ) C. 14. b. coll. g.

ἐπιεικής *qui rationem sequitur*, sapiens C. 3. b. Sic Xen. Hell. 1, 1, 30 (21.) οἱ ἐπιεικέστατοι τῶν τριηραρχῶν (*die verständigsten*).

ἐπιεικῶς modeste, moderate; sed ex attica moderatione fere idem quod *valde*, plane ut nostrum *ziemlich*. C. 1. a. ἐπιεικῶς πάλαι (*schon ziemlich lange*), ubi schol. ἱκανῶς, ἐπίπαν, φιλικῶς. A. I. 56. c. ἐπιεικῶς ὡμολόγηται (*damit sind wir schon ziemlich aufs reine*).

ἐπιέναι. ἐπιών instans, imminens. ἡ ἐπιοῦσα ἡμέρα *quae nunc instat*, de hodierno die dicitur in diluculo C. 2. b. In continua autem narratione usurpatur de postera die, v. Sturz. Lex. Xen.

ἐπιλύεσθαί τινι C. 1. not. 7.

ἐπιστάτης C. 7. b. est γυμνασίου ἐπιστάτης, paedotriba. Xen. Mem. 3, 5, 18. ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσι πείθονται τοῖς ἐπιστάταις.

ἐπιτάττειν M. 9. n. 2. et vid. προτιθέναι.

ἐπι-

ἐπιτίθεσθαι med. invādere, hostiliter aggredi A. II. 11. c. — τοῖς πράγμασι res gerendas suscipere A. I. 4. d.

ἐπιφάνεια claritas, nobilitas A. I. 42. n. 2.

ἐπουρίζειν A. II. 16. a. cum Excursu.

ἐρασής sensu honesto, ἐρασὴς ἐπὶ σοφίᾳ, M. 1. b. A. I. 1. a. not. 2. 41. a.

ἐργάζεσθαί τι rariori significatu, operari in aliqua re, ut in calceis tritis, *reficere*, M. 29. b.

ἐργατικός M. 15. c.

Ἐρχίασιν A. I. 40. n. 3.

ἑταῖρος de *discipulo* dicitur (v. Pollux 4. 6.) et de *magistro*. M. 13. a. (de Gorgia).

ἕτερος. τὸ μὲν ἕτερον τὸ δὲ ἕτερόν ἐστιν αὐτῶν M. 39. a. pro ἕτερά ἐστιν ἀλλήλων *diversa inter se*; pro quo A. I. 22. a. etiam simpliciter ἕτερα.

εὐδαιμονίζειν τινά τινος beatum praedicare *ob* — C. 1. b. Cf. Phaedo. p. 58. e. (de eodem Socrate) εὐδαίμων μοι ἐφαίνετο καὶ τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων.

εὐδοξία alias bona fama: sed M. 41. c. Plato in suum usum deflexit vocem ad significandam facultatem τοῦ ἀληθῶς δοξάζειν.

εὐεργετεῖν mercedulam porrigere C. 1. a. not.

εὐήθης honesta dementiae appellatio A. II. 5. b.

εὐθύς, *statim*, interdum confirmat, indicans id quod statim ut verum se commendat: M. 42. b. ταὐτὸν ἂν καὶ εὐθὺς οὗτος τοιοῦτος — εἴη πρὸς ἀρετήν „idem etiam *statim* esset vir ejusmodi in virtute" h. e. *statim apparet* idem fore etc. Sic apud Xenoph. Hier. 9, 4. Simonides, ut ostendat, tyrannum, quae grata sint, impertire debere ipsum, quae minus, per aliqs, utitur exemplo eorum quae fiunt in certaminibus; tum addit: Οὐκοῦν εὐθὺς ἐν τούτοις τὸ μὲν ἐπίχαρι διὰ τοῦ ἄρχοντος ἐγένετο τὰ δ' ἀντίτυπα δι' ἄλλων; h. e. annon in his *statim apparet* —". Eodemque pertinet ea loquendi forma qua ipsa exempla et argumenta ope hujus vocis introducuntur: ut in eodem Hierone 1, 35. postquam dictum est, in amore ea gratissima esse, quae a volente amasio tribuantur, subditur hoc: εὐθὺς γὰρ παρὰ τοῦ ἀντιφιλοῦντος ἡδεῖαι μὲν αἱ ἀντιβλέψεις, ἡδεῖαι δὲ αἱ ἐρωτήσεις κ. τ. λ. quod vertas „quippe *statim cuique apparet* ab eo qui vicissim nos amet jucundas esse mutuas intuitiones" cet. Interesse enim aliquid inter hanc per εὐθύς argumentandi formam et alteram per ἀντίκα deprehendere mihi visus sum; quamquam certius de eo statuere non audeo ob paucitatem exemplorum. Conf. adhuc Hier. 7, 8. 1, 37. et Upton. Ind. in Arriani Dissertatt.

εὔκολος facilis, vili victu contentus. εὐκολία A. I. 38. a.

εὔπορος, εὐπορεῖν M. 13. n. 7.

εὐσταλής v. ad ὑπερήφανος.

εὐταξία A. I. 38. a. Cic. de Off. 1, 40. *Deinceps de ordine rerum et temporum opportunitate dicendum est. Hac autem scientia continetur ea quam Graeci εὐταξίαν nominant, in qua intelligitur ordinis conservatio.*

εὐτελής in homine *simplicem* fere et *frugalem* significat; sed etiam *vilem, tenuem* C. 4. c.

εὐφημεῖν *bona verba loqui* M. 28. c. A. II. 10. a. εὐφημία A. II. 20. b. *mos bona et ominata verba loquendi.*

εὐχέ-

εὐχέρεια A. I, 88. a. *facilitas, humanitas*: nam εὐχερής est Gallorum *traitable*.
ἐφιέναι et ἀφιέναι. C. 9. n. 1. 13. c. A. I. 5. n. 6.
ἐφίστασθαι, ἐπιστῆναι *astare*; etiam de visione. C, 11. a.
ἔχειν cum Adv., *esse*, passim. Gramm. §. 137. Cf. Hor. I. Sat. 9, 53. *Atqui sic habet.* Plaut. Asin. 4, 1, 61. *pure habere.*
οἱ ἔχοντές πως qui aliquo modo *comparati sunt* A. II. 9. d. ὡς πρὸς τοὺς ἐραστὰς ἔσχες, *te praestitisti* illis A. I. 1. c. ὡς ἔχει dicitur de eo qui neque aptus neque praeparatus aliquid facit, A. I, 41. a. Thuc. 8, 42. Ἐπέπλει οὖν ὥσπερ εἶχε πρὸς τὴν Σύμην ὁ Ἀστύοχος ἐπειδὴ ὧδε ἔχω *cum sic mecum agatur.* C. 6. d.
— c. Part. ἔχουσι διειληφότες δημιουργίας μέρη A. II. 5. a. Cf. Gramm. §. 137. (ἔχειν).
— πράγματα v. πρᾶγμα. ἔχε *subsiste, attende*: est momentis, ad collocutorem, ut videat quid ex hactenus dictis consequatur. A. I. 12. b. 51. a. Vid. Herm. ad Vig. n. 185. b. Heind. ad Gorg. 35. Conf. Protag. p. 349. d. Ἔχε δή· ἄξιον γάρ τοι ἐπισκέψασθαι ὃ λέγεις.
— ἔχεσθαί τινος *spectare ad* —, *esse alicujus.* Vid. Hemst. ad Aristoph. Plut. p. 472. M. 33. c. ὅσα τέχνης ἔχεται *quae sunt artis.* A. I. 34. b. ὅσα μαθήσεως ἔχεται, quae ad disciplinam spectant, *addisci possunt.* Ita etiam M. 32. b. 33. b. ὅσα διδασκάλων εἴχετο, vertendum, *quaecunque magistrorum erant.* Protag. p. 324. d. οἱ ἄνδρες οἱ ἀγαθοὶ τὰ μὲν ἄλλα τοὺς αὑτῶν υἱεῖς διδάσκουσιν ἃ διδασκάλων ἔχεται —, ἣν δὲ αὐτοὶ ἀρετὴν ἀγαθοὶ οὐδενὸς βελτίους ποιοῦσιν. ubi Heind. ita explicat „quae a magistris pendent".

Ζητεῖν c. adv. vel c. inf. *cupere, velle*, v. Heusd. ad Phileb. p. 57. a. Sic M. 6. a. ὡς σὺ ζητεῖς. 7. d. ἱκανῶς σοι; ἢ ἄλλως πως ζητεῖς; A. I. 8. ζητήσουσιν ἰατρὸν εἶναι.

Ἢ in interrog. M. 2. n. 2. C. 12. n. 6. A. I. 48. n. 3. — c. Inf. pro εἰ δὲ μή M. 38. n. 6. abundat ante genit. A. II. 22. a.
ἦ γάρ; A. I. 18. 6. ἢ γὰρ οὔ; A. II. 5. n. 6.
ἤδη: A. II. 7. n. 2.
ἥκειν C. 1. b. et e. (ἥκοντες). V. Gramm. §. 124. Obs. 7.
ἠλίθιοι qui, A. II. 5. b. Cf. A. I. 31. a. b.
ἡλικία *aetas* (hominis) in univ. C. 1. d. sed speciatim de *aetatis vigore* M. 25. extr. A. I. 37. b. Ap. Thuc. 6, 24. de juventute ad bellum apta, quam 2, 36. dicit ἡλικίαν καθεστηκυῖαν.
ἡμέτερος v. ἐμός.
ἡμῖν dat. ethicus A. I. 56. a. per ironiam M. 1. n. 4.
ἥμισυς fem. ἡμίσεα M. 17. n. 4.
ἥττων τινός inferior aliquo; hinc *qui facile vincitur* A. I. 3. c. *qui facile succumbit, deditus* M. 9. b.

Θᾶττον· ἐὰν θᾶττον *cum primum, simulac*, A. I. 4. c.
θεῖος mulieribus et Laconibus ὁ ἀγαθός. M. 41. e.
θεωρία spectatio ludorum et sacrorum C. 14. b.
θωπεύειν assentari: sed C. 12. f. *blandiri, mitigare.*

Ἰδίᾳ de Lacedaemone respectu totius Graeciae A. I. 39. a.
ἵνα cum Impf. M. 25. n. 7. C. 3. n. 7. — pro ἐν ᾧ A. II. 14. n. 3.
ἴσως attica urbanitate etiam in re certa usurpari, docent loci et au-

auctores quos laudavi ad Soph. Philoct. 180. Atque sic utique accipiendum M. 32. d. *Ἴσως μὰ Δί' οὔ*: nec non 26. a. *Ἴσως νὴ Δία*, quod non, ut male olim censebam, ad id solum spectat *διδακτὸν εἶναι ἀρετήν*, sed ad totum illud, *εἴπερ ἐπιζήμιη κ. τ. ἀ.* quod verissimum esse ipse Socr. mox (b.) dicit.

Καθάπτεσθαι verbis tangere, perstringere C. 14. a.

καί negligenter adnectit ulteriora M. 6. n. 9 (*ita ut*). C. 5. a. (*quippe qui*) vid. not. 1. et Add. — otiosum A. I. n. 4. 6. n. 3.

— eadem ratione qua latinum *atque* usurpatur in signif. *similitudinis* C. 8. d. cum Excursu. Sic Ion. p. 531. d. *ἀλλ' οὐχ ὁμοίως πεποιήκασι καὶ Ὅμηρος*. Cf. Valck. ad Herod. 7, 50. Duker ad Thuc. 7, 71. Eodem modo *καί* ponitur etiam post ὁ *αὐτός* Herod. 6, 58. *νόμος δὲ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι — ἐξὶ αὐτὸς καὶ τοῖσι βαρβάροισι.* *καὶ — δή* vid. *δή*. *καὶ μέντοι* A. I. 20. n. 3.

καιρός etiam sine notione temporis est *opportunum* quodque, *commodum, utile.* A. II. 18. a. Sic saepe Xenophon e. g. Hell. 3, 4, 9. *ἐν καιρῷ εἶναί τινι*, utilem esse.

καίτοι A. I. 32. n. 1.

κακοδαίμων, qui dis infensis utitur, M. 10. f.

κάλεῖν utrum sine casu, an cum acc. A. II. 20. n. 2.

καλλωπίζεσθαι proprie, exornare se: hinc *ostentare se laudemque captare*, C. 14. d.

καλόν v. *εἰς καλόν*.

κἄν εἰ cum Infin. M. 4. n. 1.

κατὰ μόνας A. I. 22. c. *seorsim, privatim.* Vid. Xen. Mem. 3, 7, 4. Scribitur etiam *καταμόνας*, et melius fortasse, cum dubium sit quodnam substantivum sit intelligendum. *καθ' ἕνα singulatim.* Adjuncta verbo accusativum regenti haec ipsa formula est velut instar accusativi: A. I. 22. extr. *ὃ μὲν ἀθρόους πείθει τὰ αὐτὰ, ὁ δὲ καθ' ἕνα.* *κατά* c. gen. non semper est *contra*, sed in universum quoque significat *circa, de.* Vid. Reisk. Ind. Demosth. Sic M. 8. d. *κατὰ παντὸς σχήματος τοῦτο λέγω.* 5. a. *εἴπερ ἔν γέ τι ζητεῖς κατὰ πάντων.* 25. b. *οὕτω δὴ κατὰ πάντων εἰπεῖν ἔχει.*

κατάγειν λόγον M. 14. n. 3.

κατάγελως derisio: sed C. 5. d. cum Cornario vertendum *ridicula catastrophe.*

καταγιγνώσκειν τινὸς cum *ὅτι* vel cum Inf. *deprehendere, animadvertere*, fere in partem deteriorem, ut Xen. Cyrop. 6, 1, 36. (20.) *αὐτὸς ἐμαυτοῦ κατέγνων μὴ ἂν καρτερῆσαι.* Sic A. II. 10. a. et cum *ὅτι* M. 9. b.

καταμέμφεσθαι c. acc. M. 2. a. et sic Xenoph. semper, vid. Sturz.

καταρτύειν *componere, adornare* M. 24. d.

κατασημαίνεσθαι sigillo obsignare, id quod in scriis et claustris quoque fiebat. M. 25. c.

κατατρίβειν terere (vestimenta) gestando A. I. 21. b.

κατηχεῖν in universum *indicare, exponere* A. I. 4. a.

κατορθοῦν nunquam valet *erigere*, sed sive absolute sive cum acous. (*πολλά, μεγάλα πράγματα*) *rem prospere gerere* M. 41. c. et d.

κε-

κελευστής *hortator* (Plaut. Merc. 4, 2, 5.) remigum, qui signa dat. A. I. 44. b.

κινδυνεύειν. Hoc verbum quod alias significat, *periclitari*, ex ea quae sine dubio primaria fuit vocis κίνδυνος notio, *casus, fors*, derivatam habet hanc etiam vim, qua κινδυνεύει valet, *fieri potest ut*, atque inde, *verisimile est, videtur*; neque tantum de re sinistra, ut M. 37. d. κινδυνεύομεν φαῦλοί τινες εἶναι ἄνδρες *homines nihili videmur esse*, sed de minime molesta, ut M. 1. e. 10. e. et g. 41. c. (κινδυνεύει οὕτως ἔχειν, *so wirds wol sein*), immo fausta et jucunda, ut C. 2. b. κινδυνεύεις ἐν καιρῷ τινι οὐκ ἐγεῖραι με: A. II. 9. a. κινδυνεύει φρόνιμός τις εἶναι.

κνῖσσα, κνῖσα A. II. 21. n. 1.

κοινός *qui sui copiam facit*: Xenoph. Ven. 13, 9. οἱ δὲ φιλόσοφοι πᾶσι κοινοὶ καὶ φίλοι. Sic igitur M. 28. b. ἀποφαίνειν αὐτὸν κοινὸν τῷ βουλομένῳ μανθάνειν. κοινῇ βουλῇ elliptica formula: *age, communi consilio agamus in hac re.* A. I. 32. a. 42. a. vid. not. Cf. C. 10. d. τούτοις οὐκ ἔξι κοινὴ βουλή. Sed κοινῇ solum, ut κοινῇ σκοπεῖν, ἐπισκέψασθαι (C. 6. d. 9. d.), εὐχὴν ποιήσασθαι (A. II. 9. a.), πράττειν, σώζειν etc. (vid. L. Bos p. 40. 50.), non ad ellipsin vocis βουλῇ, γνώμῃ vel similis revocandum est, sed inter adverbia quae, ex ellipsi utique, sed antiqua et obscurata, formam dativi feminini asciscunt. V. Gramm. §. 102, 3. τὸ κοινὸν τῆς πόλεως C. 11. n. 2.

κόρη 1) *puella*, quae Latinis etiam *pupa*; 2) *pupa* h. e. imaguncula (Puppe); 3) pupilla. Hinc intellige A. I. 57. d.

κορυβαντιᾷν Crit. extr. not.

κόσμιος, κοσμιότης M. 26. e. C. 15. c. A. I. 38. a. Vid. ad ὑπερήφανος.

κρήγυος *bonus, utilis* A. I. 17. n. 5.

λάβρος, λαβρότερον Exc. ad A. II.

λαμβάνεσθαι c. gen. personae A. I. 7. a. *arripere aliquem*, manum ejus arripere. A. II. 17. a. ὅταν λάβηται (ἡ ποιητική) ἀνδρὸς φθονεροῦ *cum forte incidit in —, occupat —.*

Λάρισσα, Λάρισα M. I. n. 3.

λέγειν τι *verum dicere*. C. 6. d. οἱ οἰόμενοί τι λέγειν *qui vera* (non nugas aliquas) *se dicere existimabant*. M. 30. d. καὶ ἴσως τι λέγεις (*und du magst wol recht haben*). οὐδὲν λέγειν *nihil* (*veri*) *dicere, falli*. ibid et 12. extr.

λήψεις, rariori signif., *vectigalia, reditus* A. I. 39. c.

λόγος, *sermo*: et apud Platonem quidem omne quod ratiocinando et disceptando deducitur, sive voce id fiat revera sive cogitatione. Unde, pro sententiarum nexu, vel *ratiocinatio* vel *disputatio* vel *quaestio* reddi potest haec vox. Ita dispice locum C. 6 a. b. c. Exemplum autem λόγου, qui mente tantum fit, habes A. I. 1. d. C. 9. b. ὁ λόγος αἱρεῖ idem quod Horatio (1 Sat. 3, 115. 2, 3, 250.) *ratio vincit* s. *evincit*, eo fere verbi αἱρεῖν sensu quo in judiciis dicitur αἱρεῖν τινά, convincere, vel etiam αἱρεῖν δίκην, causam obtinere. ἕνεκα λόγου C. 6. c. (p. 89.) *disputationis gratia* (um etwas zu reden zu haben): vid. et locum e Lachete in not. 7. ad Alc. II. 3. ἀνὰ λόγον τούτοις A. II. 13. d. *eadem ratione, qua haec.* Quae formu-

mula sio etiam scribi solet, ἀνάλογον: perperam: nonenim est neutrum adverbiale adjectivi ἀνάλογος, sed adjectivum hoc potius effictum est ex formula illa; quam ipsam si junctim scribere malumus, *ἀναλόγον* scribendum, ut *παραχρῆμα*, *διαπαντός*, et sim.

Μά negat A. I. 13. n. 7.

μακάριος, derivatum a *μάκαρες*, dii (v. Ruhnk. Ep. Cr. I. p. 85.), sicut *δαιμόνιος* a *δαίμων*, deus; unde *divinum* utrumque significat et blandae appellationi inservit, *ὦ μακάριε* C. 9 d. A. I. 41. d. et al. *ὦ δαιμόνιε* M. 30. b. C. 3. a. etc. Praeterea *μακάριος*, *beatus*, saepe ad ingenium potissimum spectat, ut in Menex. p. 249. d. ubi *μακαρία* dicitur Aspasia, quae sermones ejusmodi componere valeat: atque sic M. 1. e.

μάλιστα numeris additum a Thucydidis scholiasta ad 3, 92. 7, 30. explicatur *κατ' ἀκρίβειαν*: vid. Gramm. §. 137. in v. Hinc interrogativis additum post latiorem definitionem, *accuratius* inquirit: C. 1. a. *πηνίκα μάλιστα*: (*welche Zeit denn eigentlich?*) *τί μάλιστα* interrogatio mirabunda M. 13. d. *ὅτι μάλιστα*, *quam maxime*; hinc: *εἰ καὶ ὅτι μάλιστα si vel maxime* (nos, *wenn auch wirklich*) M. 14. a. *μάλιστα δέ* praecedente in priori membro *τέ*, M. 32. not. 1.

μᾶλλον δέ (*sed ut verius dicam* C. 5. e.) et *μᾶλλον μέν* distinguuntur A. I. 42. n. 3.

μάρχος A. II. 18. b. not.

μεγαλοπρεπής, *splendidus*, *magnificus*, *μεγαλοπρέπεια* magnificentia M. 5. d. *μεγαλοπρεπῶς σοφὸς* splendide sapiens, M. 33. b. — *ἀποκρίνεσθαι*, *grandi fiducia*, M. 1. c.

μεγαλοψυχία, *magnanimitas*, A. II. 5. b. et 22. d inter honestiora *amentiae* vocabula recensetur; quod quo sensu fiat e posteriori potissimum loco apparet.

μελέτη exercitatio, *praeparatio* M. 7. b.

Μέλητος non *Μέλιτος* not. 7. ad M. 26.

μέλλειν. τί ἔμελλον ποιεῖν; quid facere poteram, debebam? A. I. 14. d. *εἰ μέλλει τι αὐτοῦ ὑγιὲς εἶναι* „si volumus —" (*wenn etwas gutes dran sein soll*)." *μέλλειν* de incerto eventu A. II. 7. not. 1. 8. c.

μέν in interrog. M. 15. n. 9. *μέν* duplex, vid. *δέ μέν* et *δέ* in uno colo C. 3. n. 3.

μέντοι vid. in *οὔ*, et *καί*.

μέρμερος not. 1. ad A. II. 18.

μέρος. *τὸ σὸν μέρος quantum quidem in te est* C. 5. b. 11. b. 16. b. *ἐν τῷ μέρει vicissim* M. 30. extr.

Μεσήνη, *Μεσσήνη* A. I. 38. n. 8.

μεταδιδόναι c. gen. et c. acc. A. I. 59. n. 3.

μετελθεῖν, *μετιέναι τὸν λόγον* M. 6. c. *persequi sermonem* i. e. reliqua explicare: vid. Phaedo. p. 88. d. et ibi Heind.

μέτριος proprie, moderatus, modestus. Sed in universum, ut *ἐπιεικής*, dicitur de homine *probo* et *sapiente* et de iis quae talem decent. Ita *μέτρια ἔργα* apud Hesiodum *s.* 306. sunt *bona*, *utilia*: vid. ibi Graevium. Hinc *μέτρια λέγειν* in Phaedone p. 87. d. est *recte* et rationi convenienter loqui; et, ita inquirere, est, *μετρίως σκοπεῖσθαι* C. 6. c.

μή

μή et *οὐ* in una propositione inter se commutata M. 21. not 1. *ἀγαθοὶ ἢ μὴ ἄνδρες, — ὁπότε καὶ (ὁπότε) μή*, et sim. M. 31. b. A. I. 13. n. 6. it. not. 2. ad M. 21. *μὴ φάναι* v. *φάναι*. *μή*, suppresso altero membro cum *ἀλλά*, (aut secundum alios *μή* in hyperbato) C. 8. n. 1. *μή* interrogat, in re ab altero haud dubie neganda: *numquid*? M. 11. c.

— *μή* et, quod fortius negat, *μή οὐ* redundat post verba negationem continentia: M. 26. b. *ἀνατίθεμαι* (retracto) *μὴ οὐ καλῶς λέγεσθαι*, quasi dicas „retracto, ita ut nunc statuam non bene dici"; neque minus tamen eodem sensu etiam sine negatione Xen. Mem. 1, 1, 44. *ἀνατίθεμαι, ὅσα τύραννος μὴ πείσας γράφει, νόμον εἶναι*. Vid. Gramm. §. 135. Obs. 9.

— *μή*, omisso antea *φοβοῦμαι* sive *ὅρα* (quod et additum habes A. I. 36. a. A. II. 3. c.) *vereor ne, suspicor*: vid. Gramm. §. 135. Obs. 5.; frequentissime in sententia negativa: M. 33. c. *μὴ οὐκ ᾖ διδακτόν vide ne doceri non possit*: adde 34. b. C. 9. b. et c. Sic et M. 26. a. *μὴ οὐκ ἐν τῷ ἄρτι μόνον δέῃ δοκεῖν, suspicor, arbitror, id non antea tantum nobis ita videri debere*. Et paulo ante *μὴ τοῦτο οὐ καλῶς ὡμολογήσαμεν* cum *Indicativo*, ubi vid. not. uti et *ὅρα μὴ* cum Indic. A. II. 3. not. Dicitur etiam *ὅπως μή* M. 9. extr. (et iisdem verbis de Rep. 6. p. 506. d.) *ὅπως μὴ οὐχ οἷός τ' ὦσομαι vereor ne non valeam*: quod notabile, quoniam ipsa verba *verendi* certe cum *ὅπως* non *construuntur*: *cavendi* sensu vide eandem formulam ap. Hoogev. p. 571. Zeun. ad Vig. p. 435. a.: de futuro autem conf. *ὅπως*. *μὴ* pendens ab *ἀπορεῖν* vid. h. v.

— *μή μοι* — M. 6. c. vid. not.

— *μὴ μόνον* non sequente *ἀλλὰ καί* A. II. 6. n. 5.

μηδὲ et *οὐδὲ περὶ ἑνός* et sim. A. I. 18. n. 6.

μνᾶ (A. I. 40. b.) *mina*, sexta pars talenti, continens C drachmas. L minae ex calculo Barthelemii aequiparant 4500 libras francicas (circiter 1125 thaleros nostrae monetae).

μοῖρα portio, sors. *ἐν μείζονι μοίρᾳ εἶναι* C. 12. f. *superiorem locum apud aliquem obtinere*.

μόνος v. *κατὰ μόνας*.

μορμολύττεσθαι terriculamenta objicere, C. 6. b.

μόρος. Hom. *ὑπὲρ μόρον contra quam in fatis erat* A. II. 8. extr.

μουσική litteras et artes humaniores complectebatur, ex eaque et *γυμναστικῇ* omnis constabat liberalis educatio. C. 12. d.

μοχθηρός, plane ut *πονηρός*, proprie aerumnosus: unde de corpore *aegro et vitioso* C. 8. a. et in universum *vitiosus, malus, inutilis* M. 29. b. 30. c. A. I. 17. e. A. II. 8. b.

μυεῖσθαι. M. 9. e. cum not.

Ναί post interrog. per *ἄλλος τις* A. I. 51. n. 3. Cf. *ἄλλο τι*.

νάρκη M. 13. n. 1.

νεανικός strenuus, fortis, A. I. 2. a. de genere.

νοερός A. I. 58. n. 1.

νοῦς, mens usurpatur fere de *intelligentia* quoque et de facultate *τοῦ νοεῖν* (*Verstand, Einsicht*). Hinc fit ut *ἄνευ νοῦ, οὐδενὶ ξὺν νῷ* non modo, ut A. II. 14. a. C. 9. a., de iis

iis qui *temere, stupide* agunt usurpetur; sed νοῦς, quanquam non sine παραδοξίᾳ, opponatur etiam *ingenio*, ut M. 41. c. νοῦν μὴ ἔχοντες 42. a. ἄνευ νοῦ

νῦν δή, Platoni imprimis usitata formula, cum praes. *nunc cummaxime*; sed saepius cum praet. idem quod ἄρτιος, *paulo ante*, ut M. 5. d. et passim.

Ξύν et inde composita vid. in σύν.

Ὁ, ἡ, τό, vid. τό, τά et *Articulus*.

ὄγκος, tumor: hinc 1) *amplitudo*, ut generis A. I. 36. a. 2) *fastus*, unde ὀγκώδης vid. ὑπερήφανος.

ὅδε, τόδε pro adverbio loci, M. 19. n. 1. 26. n. 7. Cf. οὗτος.

οἳ pro εἰς ὅ s. εἰς ἅ, not. 1. ad M. 34.

οἴεσθαι. οἴομαι et οἶμαι A. I. 5. n. 3. 23. n. 5. οἶμαι ἔγωγε post quaestionem negativam rem *affirmat*, „immo ita esse arbitror." C. 7. extr. A. I. 47. c.

— οἴεσθαι cogitare, velle, animatum esse; quo pertinent οἶμαι λέγειν A. I. 46. not. 4. et οἶμαι *inquam* (cum sua verba aliquis explicat) A. II. 11. a. οἴει sermoni recto interpositum cum miratione interrogat M. 32. b. Vid. Heind. ad Theaet. 12. p. 299. Viger. 5, 8, 19.

— οἴεσθαι δεῖν, necesse credere: hinc, *propositum habere, velle* M. 21. d. A. I. 4. a. it. M. 35. c. ubi λέγειν οἴεται δεῖν ποιεῖν δεινούς verti potest *profitetur*: eodem modo οὐκ οἴεσθαι δεῖν *nolle, prohibere*. C. 4. c. Sed A. II. 12. b. 14. c. οἰηθῆναι δεῖν non in illum sensum jungendum est, sed δεῖν post praecedens ἀναγκαῖον redundat.

οἰκεῖν idem saepius est quod alias διοικεῖν, *administrare, gubernare*: M. 3. b. τὴν οἰκίαν: A. I. 47. c. d. τὴν πόλιν: quibus locis conf. M. 4. d. 28. a. A. I. 46. a. ubi διοικεῖν.

οἷος. M. 28. c. οἵους pro οἱ τοιοῦτοι, οὓς —. M. 42. a. τοιοῦτος, οἷος ποιῆσαι, quae plenior est dictio, loco usitatiorum οἷος et οἵοστε. οἵοστε constructioni implexum M. 5. a. οἵοντε dub. A. II. 2. n. 2.

οἴχεσθαι M. 1. d. not.

ὀκτώπους M. 16. n. 7.

ὀλίγου pro ὀλίγου δεῖν, *parum abest, fere*, M. 13. d.

ὀλίγως not. ad A. II. 19.

ὅμοιος καὶ — vid. καί. ὅμοιός εἰμι cum dat. participii, pro ἔοικα vel δοκῶ cum inf. M. 13. e. 38. a.

ὁμολογεῖν dicitur 1) cum duo vel plures *unanimiter censent* vel *statuunt*, ut M. 38. a. et saepius; hinc in passivo 36. c. ὁμολογοῦνται διδάσκαλοι et ὁμολογοῦνται ἐπίσασθαι, *omnium consensu censentur* *: cf. Xen. Cyrop. 1, 3, 18. (15.) ἀλλ' οὐ ταῦτά παρά τε τῷ πάππῳ δίκαια καὶ ἐν Πέρσαις ὁμολογεῖται: 2) cum de uno, vel una parte, respectu alterius dicitur, significat *concedere, fateri*: C. 14. e. ἄλλο τι ἢ ὁμολογῶμεν; 3) cum de re facienda agitur, tum inter plu-

* Corrigatur pessimus error in novissima quoque meae grammaticae editione §. 138. I. 4. ubi hunc ipsum locum attuli, verbum autem ὁμολογοῦνται sensu medio explicavi, *ipsi de se confitentur*.

res valet *pacisci* (συντίθεσθαι, *ausmachen*) C. 12. a. ἦ καὶ ταῦτα ὡμολόγητο ἡμῖν τε καὶ σοί; *an de his inter nos convenit?* 4) de altera parte autem erga alteram ὁμολογεῖν τινί τι *promittere*: C. 10. extr. ἃ ἄν τις ὁμολογήσῃ τῳ, vel cum Infin. Praesentis vel Futuri vid. C. 13. c. cum not. 4. 14. not. 3.

ὁπηνίκα v. πηνίκα.

ὁποῖος pro ποῖος (conf. Relativa): A. I. 15. a. ἐν ὁποίῳ χρόνῳ ἐξευρών; 43. n. 1. Cf. M. 14. n. 1. 23. not. 1. extr.

ὁπότε *quandoquidem* A. II. 9. c. — an pro *ut aliquando* A. I. 33. n. 3.

ὅπως structura. A. II. 1. n. 2. ὅπως pro ὁπωσδή C. 11. a. (*weglaufen, oder wie mans nennen soll*). ὅπως μή vid. μή.

ὁρᾶν. ὅρα δή *cave* (sieh dich vor) A. I. 3. c. Vid. μή.

ὀρθοῦν non solum *erigere* significat, sed etiam erectum servare, labi vel deprimi non sinere: sic Lach. p. 181. a. τὸν πατέρα et τὴν πατρίδα: et 41. c. τὰς πόλεις, respublicas *prospere gerere;* quo et spectare videtur quod nescio unde habet Steph. in Thes. πόλις ὀρθουμένη vertitque *civitas recte constituta*, minus bene, quantum e part. praes. colligo.

ὀρτυγοτρόφος A. I. 34. not. 1.

ὅς vid. Relativa. ὅς pro οἷος M. 30. n. 3.

ὅσον, praeced. τοσοῦτον, tantum *ut* — M. 28. d. ὅσῳ et ὅσῳπερ Exc. ad A. II. p. 205.

ὅστις, ὅ,τι v. Relativa.

ὅτι post verba *dicendi* poni solet ante sermonem rectum M. 6. n. 6. C. 11. c. ὅτι Ἠδίκει γάρ — 12. a. ὅτι Ὦ Σωκρ. et alibi. ὅτι ante Inf. A. I. 5. n. 4. ὅτι μάλιςα v. μάλιςα.

οὐ et μή vid. μή. οὐ in interrog. obl. post εἰ, εἴτε, ἤ, M. 23. n. 1. οὐ redundans relatum ad ἀπιςεῖν M. 26. b. vid. Add. οὐ voces quasdam non solum negat, sed in contrarium vertit (cf. φάναι): sic imprimis οὐ πάνυ non vertendum est „non omnino" sed *omnino non, prorsus non*, ut apparet ex locis quales sunt M. 10. d. C. 8. c. (Οὐκ ἄρα, ὦ β., πάνυ —): sic igitur intelligenda sunt etiam M. 2. c. οὐ πάνυ εἰμὶ μνήμων, A. I. 49. b. οὐ πάνυ μανθάνω. οὐ μή A. I. 56. a. C. 3. n. 2. οὐχ ὅπως *non modo non* M. 36. c. V. Gramm. §. 137. in fronte.

— οὔτι που vid. infra.

— οὐ μέντοι ἀλλὰ — M. 22. a. idem quod alias οὐ μὴν, ἀλλὰ — (vid. Hoogev. in utr. formula, et cf. ad Alc. I. 20. n. 3.), elliptica se ipsum corrigentis locutio, plenius: „nolim tamen; sed —"; brevius, *attamen*.

οὗ εἶ „ubi es" h. e. quo loco, qua condicione, A. I. 38. b. (Schleierm. *wie du stehst*). Plaut. Capt. 5, 2, 5. *ubi loci fortunae tuae sint, facile intelliges.*

οὐδὲ — οὐδὲ — A. II. 6. n. 1. οὐδὲ — ἑνός v. μηδέ.

οὐδ' οἱ γείτονες αἰσθάνονται A. I. 36. n. 4.

οὐδεὶς μήποτε C. 3. n. 2. οὐδὲν ἄλλο vid. ἄλλος. οὐδεὶς ὅςις οὐ, οὐδὲν ὅ,τι οὐ *nemo non, nihil non* (Gramm. §. 135. Obs. 8.) M. 1. d. et paulo ante c. (οὐδενὶ ὅτῳ οὐ); et in accus. c. Inf. οὐδὲν ὅ,τι οὐ σχῆμα εἶναι M. 6. c. Huic loquendi formae in interrogatione respondet, suppresso itidem verbo ἔςι, haec: οὐδεὶς ὃς ἐρεῖ; „nemon" erit qui dicat?" C. 15. e. οὐδεμία μηχανὴ (sc. ἐςὶ) cum Inf.

Inf. *fieri non potest ut* A. I. 52. c. Sic Phaedo. p. 86. a. *οὐδεμία γὰρ μηχανὴ ἂν εἴη τὴν μὲν λύραν ἔτι εἶναι τὴν δὲ ἁρμονίαν ἀπολωλέναι.*

οὖν relativis junctum pondus his vel asseverationem addit quae secundum locos, diversimode reddenda est, ut apparebit conferenti exempla apud Hoogev. 39, 14. sqq. A, II, 9. c. *ὅπερ οὖν οὐδεὶς ἂν οἰηθείη* „quod nemo profecto de se crediderit". Muta relativum in demonstrativum et opus erit particula *γάρ*. „Hoc *enim* nemo facile de se credi„derit: et tamen fit: merito igitur de malis quae ignoran„tia parit querimur." Est aliquid simile in Homerico illo II. δ, 243. ubi comparationi Achaeorum restitantium cum hinnulis subditur hoc: *Αἴ τ' ἐπὶ οὖν ἔκαμον —, Ἐσᾶσι κ. τ. ε.* quorum sensus est: „Hi enim postquam fessi sunt —, consistunt etc. merito igitur illis vos comparo."

οὔτι που A. I. 21. a. interrogatio mirantis simul et vituperantis (*du wirst doch wol nicht, ich hoffe doch nicht*) Theaet. p. 146. a. Brunck. ad Aristoph. Ran. 522.

οὗτος pro adv. *hic, ecce* C. 4. n. 3. Cf. *ὅδε*.

οὕτως post particip. M. 13. e. bis. A. I. 34. b. 41. a. *οὕτως sic, sine negotio, non praeparatus* A. II. 18. b.

ὄχλος 1) turba: 2) *molestia, δι' ὄχλου γενέσθαι τινί* molestum esse A. I. 1. a.

Παιδαγωγεῖν, quia paedagogi pueros ubique comitabantur, usurpatur de omni *assidua prosecutione*; ita ut etiam ii qui eruditionis indigeant dicantur *παιδαγωγεῖν* illos quos ea de causa prosequuntur. Sic Plato de Rep. p. 600. extr. ait, homines si credidissent posse se ab Homero et Hesiodo ad virtutem juvari, *αὐτοὶ ἂν ἐπαιδαγώγουν* (*αὐτοὺς*) *ὅπη ἥσαν*. Huic gemellus est locus A. I. 61. e.

παράγειν λόγον vel *ῥῆμά τι* v. not. 3. ad M. 14. — *τινά seducere, abducere a recto* A. II. 21. b. nam *παρά* in compos. saepe significat id quod perverse, male, temere facit aliquis.

παρακινδυνεύειν temere subire periculum A. II. 23. extr.

παρακρούειν C. 6. e. *decipere* (irre führen). Metaphora ducta a lance in ponderando dolose impulsa, vid. Wolf. ad Demosth. Lept. 60.

παρασκευάζειν. παρεσκεύασμαι paratus i. e. *promptus sum, propositum est mihi* A. II. 23. c. *παρασκευή* in rebus politicis dicitur de eo potissimum apparatu, qualia sunt *factiones hominum, studia populi*, cet. Demosth. c. Macart. p. 1059. Rsk. *νικᾶν οὐδεμίᾳ παρασκευῇ οὐδὲ συνωμοσίᾳ*. A. I. 34. b. *πᾶσαν παρασκευὴν παρασκευάζεσθαι* (sich den gehörigen Anhang verschaffen).

παρατείνειν vid. Exc. II. ad Menonem cum Add.

παρήκειν alias in universum valet, *pertingere*: sed A. II. 18. c. *εἰς τὸ παρῆκον τοῦ χρόνου* est, *ad haec usque tempora*, ut praepositio *παρά*, sicut in *παρεῖναι*, sit pro *δεῦρο*: cujus aliud exemplum non novi, nisi in illo forte Sophoclis Aj. 741. *ἔνδοθεν σέθεν ἔξω παρήκειν* ubi, notante scholiasta, *ἡ παρὰ περισσή*.

πᾶς. παντὸς res cujusvis hominis, cuique facilis, A. I. 50. c. *παντὸς μᾶλλον* proprie „magis quam quodvis aliud" ut verti possit *ante omnia*, ut M. 37. d. *παντὸς μᾶλλον οὖν*

προσεκτέον τὸν νοῦν ἡμῖν αὐτοῖς: sed major exemplorum pars ostendit, nihil esse nisi graviorem affirmationem, *omnino, sine omni dubio*: M. 13. e. ἀλλὰ παντὸς μᾶλλον αὐτὸς ἀπορῶν καὶ τοὺς ἄλλους ποιῶ ἀπορεῖν. C. 10. b. παντὸς μᾶλλον οὕτως ἔχει. Cf. Zeun. ad Vig. 7, 8, 4.

πένθος vulgo est luctus; sed Pindarus magis proprie vocem usurpat de ipso *malo*, ut nostrum *Leiden*; et in loco quidem M. 14. e. ipsa *culpa*, tanquam morbus et *corporea pestis* (Virg. Aen. 6, 737.) intelligitur.

περί cum genit. ubi alias genitivus solus, M. 26. n. 10. περί τι εἶναι *spectare, pertinere ad* — C. 8. b.

περιίςαται, περιέςη (res, velut volvendo se) eo cessit, devenit; Demosth. Mid. 31. τὸ πρᾶγμα εἰς ὑπέρδεινόν μοι περιέςη: et simpliciter, τὸ ἐναντίον περιέςηκεν M. 1. d. *contrarium evenit*.

πεττευτικά A. I. 15. n. 4.

πηνίκα cum correlativis suis non in universum de tempore sed de *temporis momento* usurpatur: A. I. 5. b. περιέμενον ὁπηνίκα (*ich erwartete den Augenblick, da* —) A. II. 23. b. τοτηνικαῦτα ἤδη illo tempore demum, non prius. Hinc de diei hora C. 1. a. πηνίκα; *quaenam hora?* τηνικάδε *tam mane*. Phaedo. p. 76. b. αὔριον τηνικάδε (*morgen um diese Zeit*).

πιςεύειν λόγῳ ἀληθεῖ εἶναι M. 15. n. 6.

πλέθρον in *mensura longitudinis* est sexta stadii pars, quae est C pedum Graecorum, quorum unus est 11¼ digitorum Parisiensium. Hinc in *mensura quadrata* cum plethrum sit decies M pedum quadratorum (qui aequiparant 8953 pedes quadr. Parisienses vel 9559 Rhenanos) aequiparant CX jugera Magdeburgica (Magdeburger Morgen, von 180 rheinl. □ Ruthen jeder). Confecit nobis hos numeros *Ideler*.

πλείων. πλέον τί μοί ἐςι πρὸς — *profeci aliquantum ad* — A. I. 6. a. Sic etiam πλέον τι ποιεῖν *proficere* (etwas ausrichten) C. 17. τὰ πλείω *saepius, plerumque* A. II. 12. a. 15. d. sicut τὰ πολλά, saepe.

πνεῖν. πεπνύσθαι animatum esse, vivere: hinc *sapientem esse*. Homericum. M. 42. b.

ποδαγρᾶν an -ιᾶν A. II. 4. n. 2.

ποιεῖν. A. I. 21. b. οἷον τοῦτο ποιεῖς, mirandi formula, in qua ποιεῖν cum reprehensione dicitur de sermone alterius: ut Charm. p. 166. οἷον ποιεῖς, ἡγούμενος —. Neque male confert Gedikius nostratium illud: *Das machst du gut!* ποιεῖν *fingere, exhibere* (darstellen) in poëmate A. II. 24. b. ποιεῖν dub. A. II. 13. c.

ποίημα *opus* quodcunque: M. 39. c. de statuis.

ποιηνικοί *poetae* M. 41. d.

ποικίλον, οὐδέν M. 8. n. 6.

ποῖος, τὸ ποῖόν τι —; A. I. 57. n. 2.

πολιτεύεσθαι C. 14. c, d. e. A. II. 3. c, *civem esse*.

πολιτικός. Cic. de Fin. 5, 23. *Cum sic hominis natura generata sit, ut habeat quiddam innatum quasi civile atque populare, quod Graeci* πολιτικὸν *vocant; quicquid aget quaeque virtus, id a communitate et ea, quam exposui, caritate atque societate humana non abhorrebit.* Apposui haec Ciceronis verba, ne quis vulgari ubique ac nimis

nimis augusto sensu hanc vocem intelligat, qua ratione parum conveniret locis M. 35. d. 41. a.

πολλάκις A. I. 49. a. Hoc quidem loco possit aliquis proprium vocis πολλάκις sensum servare velle: sed collatis exemplis quae attulit Heind. ad Phaedo. 11. sentiet, jam firmum fuisse usum quo post voces, εἰ, ἐάν, μή adverbium πολλάκις significat *forte*. Atque ad philosophicum quoque nostri loci sensum longe praestat ea significatio. Nam non hoc verendum est ne *saepe*, sed ne, se ipsum ignorans, *omnino* aliarum rerum curam quis gerat loco sui ipsius. Originem autem locutionis studiosi cognoscent ex loco Virgilii in quo cognatus quidem, non tamen prorsus idem usus est; Aen. 1, 148. *Ac veluti magno in populo cum saepe coorta est Seditio*: ubi Servius quoque: „saepe, ut fieri solet": eoque referenda Glossa Isidori: *Consaepe* (leg. *Cum saepe*), *ut adsolet*. Sed vox *saepe* vim suam revera ibi servat. Parum enim refert an verba ita jungas „Ac veluti saepe, cum —" an ita explices „Ac veluti cum, quod saepe accidit, —". In graeca dictione autem posterior ratio sola valet.

πολύς. πολλοὶ καὶ — ante adjectiva M. 31. n. 2. πλείων vid. seorsim.

πομπὰς δωρεὰς θεῶν θεοῖς A. II. 19. c. dictum ob magnificentiam et splendorem pomparum.

πόρος via, modus acquirendi: sed M. 11. d. et e. ubi ἀρετὴ dicitur iste πόρος, *facultatem* potius acquirendi et ipsam acquisitionem significat.

πού additur in re non satis certa, *ni fallor*, *opinor* (wol), ut A. I. 10. c. („ego, opinor, respondi id, quod usquequaque recte habet"); C. 10. c. τὸ γάρ που κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει, ubi fieri poterat ut alter differentiam aliquam statueret; M. 20. d. δίκαιος γάρ που εἰ εἰδέναι —, ubi excipere aliquid poterat Meno: additur item quando cum incertitudine aliqua verba alterius repetimus, ut M. 7. extr. ὅτι σχῆμά πού ἐςι κατὰ τὸν σὸν λόγον, ὃ ἀεὶ χρόα ἕπεται. Unde urbane adhibetur etiam in re certissima, maxime ad declarandum, nos antequam in argumentando progrediamur expectare dum alter rem affirmet sive recordetur, e. g. C. 2. a. τῇ γάρ που ὑςεραίᾳ —. A. I. 29. a. Τότε που ἐπιχειροῦμεν —. 51. b. σκυτοτόμος τέμνει που —. M. 12. e. ὑπερβάλλομέν που — M. 8. c. ἀλλὰ σύ γέ που —, ubi voce που hoc dicit S. „sed tu, opinor, tam argutas discriminationes non facis." Adde not. 9. ad M. 15. et cf. Hoogev. 46, 10. 11.

πρᾶγμα. ὅ,τι ποτ' ἐςὶ τὸ σὸν πρᾶγμα, quid in animo habes (*was du vorhast*) A. I. 3. a. τὸ τοῦ Σωκρ. πρᾶγμα ἄσχημον φανεῖται, pro quo dici etiam poterat τὸ τοῦ Σωκράτους h. e. ipse Socrates et quod ad eum spectat C. 15. c. πράγματα negotia molesta: —ἔχειν negotia sibi facessere A. I. 32. b. — παρέχειν τινὶ negotia facessere, molestiam exhibere C. 4. a. M. 27. c. et fortius, πράγματα προστάττειν M. 9. a. πράγματα in civitate, *summa rerum, imperium* A. I. 4. d. Sic et Latini, e. g. Tacit. 1. Ann. 5: *excessisse Augustum et rerum potiri Neronem*.

πράττειν τι *data opera agere, unice agere*: C. 7. a. γυμναζόμενος ἀνὴρ καὶ τοῦτο πράττων. Xen. Hell. 4, 8, 22. ἀεὶ, πρὸς

ῳ

ᾗ εἴη ἔργῳ, τοῦτο ἔπρασσον. — πράττειν τι de ratione vivendi vid. τυγχάνειν.

— πράττεσθαι, ut pecuniam, exigere: hinc μισθὸν πράττεσθαι M. 27. 28. mercedem exigere et capere.

πρεσβεύειν, τὸ τιμᾶν (magni facere) παρὰ Πίνδαρον. Pollux 8, 12. — C. 6. b.

προδρομή A. I. 21. not. 3.

πρυξενεῖν, verbum proprium de officio hospitis publici, τοῦ πρόξενου, qui alius civitatis cives in sua excipiebat. Inde verbum saltem translatum etiam ad res privatas, ut A. I. 13. b. προξενεῖν τινά τινι conciliare, tradere alicui.

προσαναπληρώσασθαι M. 19. a. est, ut figura ibi docet, praeter tria quadrata, quae jam adsunt, quartum quoque addere, implendo locum, qui ei relictus est.

προσαπολαύειν v. ἀπολαύειν.

προσβιβάζειν. In hoc verbo, quando pro προβιβάζειν positum videtur, rectius praepositio refertur ad id, ad quod attingere propositum est, ut M. 6. a. Conf. προσβαίνειν in Soph. Philoct. 42.

προσέχειν, idem quod plenius προσέχειν τὸν νοῦν, attendere; item intentum esse, multum tribuere (worauf halten) A. I. 38. b.

προσομολογεῖν M. 8. b. idem quod ὁμολογεῖν, concedere, confiteri (zugestehn).

προσποιεῖσθαι sibi adquirere, et, sibi vindicare: hinc cum Inf. idem quod ἀντιποιεῖσθαι, sed cum notione sibi arrogandi M. 27. c.

ὁ προστυχών A. II. 11. c. idem quod ὁ ἐντυχών ibid. b. Hinc A. II. 17. a. οὐ τοῦ προστυχόντος εἶναι non cujuslibet esse, non cuique contingere.

προσφέρειν admovere, adhibere, praebere, ut cibum, medicamentum, cet.; hinc metaph. A. II. 23. b. προσφέρεσθαί τινι agere cum aliquo, uti aliquo A. I. 3. c.

οἱ πρότερον et οἱ πρότεροι M. 31. n. 1. Conf. A. I. 35. extr. τὸν διακοῦ τοῦ ὅτι πρότερον, quod tamen, cum ad nomen relatum sit, ad illorum normam non redigam.

προτιθέναι de jussu leniori, ut patris, oppositum τῷ ἐπιτάττειν de tyranno C. 13. c. προτίθεσθαι ponere, unde proficiscatur argumentatio, M. 14. a.

προτοῦ not. 1. ad A. I. 14.

προύργου, quod in rem est, conferre, viam facit M. 18. b. 22. c. alibi.

προφήτης A. II. 20. n. 2.

πρώ, πρωΐ, πρῴ Crit. init.

Σκευάριον usurpatur maxime ut deminutivum a σκεῦος, ac vasculum significat: sed A. I. 21. b. pluralis legitur ita ut ad apparatum *vestiarium* vocabulum spectet (cf. not.) derivandumque videatur a voce ἡ σκευή, quae saepe sensu *vestimenti* occurrit, ut C. 15. d. Nimirum horum vocabulorum omnium vis primaria latius patet, ita ut ἡ σκευή de omni apparatu, τὰ σκεύη autem et τὰ σκευάρια de impedimento et supellectili omnis generis usurpetur. Vid. Aristoph. Ran. 172. ubi σκευάρια dicuntur stragulae cet. Apponam verba Scholiastae ad nostrum locum: (τὰ

(τὰ σκευάρια) σημαίνει τρία, ἢ τὰ σκεύη κοινῶς, ἢ τὴν τρυφὴν, ἢ ὡς νῦν (i. e. hoc loco) τὰς σκευὰς τῶν κωμικῶν καὶ τραγικῶν, ὅ ἐστι τὰ ἐνδύματα. Qui cur de apparatu potissimum scenico hic quidem cogitet, et cur τὴν τρυφὴν, luxum, ut peculiarem aliquam vocis σκευάρια significationem recenseat, non perspicio.

σκυθρωπάζειν *frontem adducere* A. II. init.

σμῆνος M. 3. d.

σοφιστής. οἱ σοφισταὶ *eruditi, doctrinarum magistri* M. 19. d. Neque diversum quid significabat hoc vocabulum quando Protagoras, Gorgias aliique, quos tanquam peculiari illis nomine sophistas posterior aetas vocabat, tempore Socratis ita dicebantur, ut M. 28. c. Eosdem autem ipse Socrates, non sine ironia, τοὺς σοφοὺς saepe dicit, e. g. M. 8. a.

σσ an σ vid. κνῖσσα, Λάρισσα, Μεσήνη.

συμβαίνειν alias verbo εἶναι ita conjungitur, ut συμβαίνει εἶναι vel συμβαίνει ὤν per ubertatem quandam orationis sit loco solius ἐστί. Sed interdum etiam solum συμβαίνειν est loco verbi εἶναι. Vid. Heind. ad Gorg. 77. Sic A. I. 52. extr. μηδὲν ἄλλο τὸν ἄνθρωπον, συμβαίνειν ἢ ψυχήν: it. A. II. 16. c. Conf. τυγχάνειν.

συμπένεσθαί τινι c. gen., *ejusdem rei inopia premi* M. 2. a.

σύν τε δύο A. II. 4. b. not.

συνανταγωνίζεσθαι vox nihili, not. 1. ad A. I. 33.

συνδιαταλαιπωρεῖν una cum aliquo aerumnas ferre C. 5. c.

συνοικεῖν τινι contubernalem esse: hinc metaph. A. I. 30. a. συνοικεῖν ἀμαθίᾳ *versari in* —.

συντίθεσθαι c. praes. et fut. not. 3. ad C. 14.

σφόδρα. οὔπω σφόδρα *vixdum* A. I. 41. a.

Τὰ τούτων pro οὗτοι A. I. 35. n. 4.

ταράττεσθαι, *turbari*, M. 36. c. dicitur is qui huc illuc opinione trahitur.

τέ trajectum M. 41. n. 5. C. 1. n. 4. — suppresso in seqq. καί A. I. 36. n. 1. — sequente ἤ M. 35. n. 2. — sequente δέ M. 32. n. 1. — sequente ἔτι δέ A. II. 17. a.

τείνειν tendere, de linea dicitur pro *extendi, porrigi* M. 19. e. et antea not. 3.

τέλος ἐπιθεῖναι A. I. 5. n. 2.

τηνικάδε v. πηνίκα.

τιμᾶν τινι c. gen. poenae, et τιμήσασθαι, C. 14. n. 4.

τίς, τί, propositioni indirectae implexum A. I. 43. b. ἃ τίνες πράττουσιν; M. 24. b. ὅταν τί ἡγῆται — βλάπτει; A. I. 8. b. ὅταν οὖν περὶ τίνος —; M. 12. n. 9. A. I. 7. n. 1.

— τί δή; τί οὖν δή; formulae causam quaerentes, cur aliquid dixerit vel observaverit alter: *Quid tum? Quid ita? Quid interest?* (Wie so? Was denn weiter?) Respondet alter fere per Ὅτι —. M. 9. b. 12. n. 4. τί μάλιστα; vid. μάλιστα. τί οὐ cum aoristo secundae personae, M. 30. n. 6. A. I. 22. n. 2.

τὶς, τὶ. τὶς Germ. *man*, Angl. *one* A. II. 22. extr. junctum voci ἡμεῖς in eadem signif. A. I. 15. a.

— τὶς omissum vid. *Subjectum*. τινές mente supplendum ad nomen aliquod M. 8. b. (φίλοι ὄντες).

— vid. εἶναί τι.

τὸ

τὸ δέ — *cum tamen* M. 38. n. 6. A. I. 15. n. 3.
— τὸ τοῦ κωμῳδοποιοῦ A. I. 36. c. vid. Gramm. §. 118. Obs. 6.
— τὸ τῆς ψυχῆς pro ψυχή, τὸ τῶν θεῶν pro θεοί, A. II. 16. a. 21. b.
τολμᾶν Atticis idem est quod οὐκ αἰσχύνεσθαι. C. 15. ex.
τομεύς A. I. 51. n. 4.
τοσαῦτα A. I. 9. n. 5.
τοῦτο μέν *partim*, neglecto in seqq. τοῦτο δέ A. I. 38. n. 6.
τραγικός M. 9. n. 7.
τρόπος ingenium, indoles (*Gemüthsart*) C. 1. b.
τροφὴ *educatio* A. I. 36. a. 37. d. Cf. 35. a. ἐὰν καὶ εὖ τραφῶσιν.
τρυφᾶν mollem, delicatum esse. οἱ τρυφῶντες *delicatuli, pulchelli juvenes* M. 9. b. adjunota tamen ibi etiam notione superbiae (Schleierm. *die Verwöhnten*), quae se admiscuit in usu illo vulgari, quo τρυφᾶν omnino significat *dedignabundum, fastidiosum esse* ut A. I. 22. a. Conf. Xen. Mem. 3, 11, 10. ubi τῷ ἐπιμελουμένου i. e. qui te colit, observat, opponitur ὁ τρυφῶν, qui te negligit (*dem du nicht gut genug bist*).
τυγχάνειν. ποιοῦσι τοῦτο ὅ,τι ἂν τύχωσι *faciunt, quod fors fert* C. 3. extr. Eadem formula cum verbo πράττειν, significante vivere, C. 5. b. ὅ,τι ἂν τύχωσι τοῦτο πράττουσι „in ea quam fors illis objicit vitae conditione erunt". τυγχάνειν sine ὄν pro *esse* A. I. 50. n. 4. Cf. συμβαίνειν. τυχὸν *fortasse* A. II. 4. b.
τύχῃ ἀγαθῇ C. 2. a. formula boni ominis, cum in decretis publicis tum in privatorum sermonibus usitata: *quod fore bene vertat!*

Τ

Τπακούειν C. 1. a. verbum proprium de janitore vel quicunque fores pulsantem *intromittit*; nam sic semper interpretandum est id verbum. Phaedo. p. 59. e. καὶ ἡμῖν ἐξελθὼν ὁ θυρωρὸς, ὅσπερ εἰώθει ὑπακούειν, εἶπε περιμένειν.
ὑπάρχειν *esse, adesse*, sed apud antiquiores non facile aliter nisi respectu ejus *quod supervenit, quod postea fit*, A. II. 1. d. πρὸς τοῖς ὑπάρχουσιν *super ea quae jam habebat*: A. I. 33. a. ταῦτα μὲν οὖν ἂν δεῖν ὑπάρχειν, *hoc per se* (ohnedas), *ita esse debere putares*. Hinc τὰ ὑπάρχοντα *quae suppetunt*, ea quae adsunt bene vivendi et rei bene gerendae adminicula A. I. 1. d. 36. a.
ὑπείκειν *cedere* C. 12. f. bis: priori loco *obsequiosum esse*; ubi dativus (πατρίδι) omissus est, quia binis ibi verbis accusativum regentibus hoc interjectum est. Sed mox οὐχ ὑπεικτέον, itidem sine casu, positum respectu periculorum quae memorantur ibi, valetque, *non retrocedendum, non declinandum*.
ὑπερήφανος arrogantem cum *insolentia* significat (*übermüthig*), ὀγκώδης arrogantem cum *fastu* et superbia (*aufgeblasen*): arrogantia autem facit ἐπαχθῆ, *molestum*: cf. Demosth. Mid. 56. κινδυνεύει τὸ λίαν εὐτυχεῖν ἐνίοτε ἐπαχθῆς ποιεῖν, et post pauca, πῶς οὐχ οὗτος ἐπαχθὴς ἔσιν ἤδη καὶ μείζων ἢ καθ' ὅσον ἡμᾶν ἑκάστῳ συμφέρει; Tali ἐπαχθεῖ opponitur εὐσταλὴς *commodus*, qui simul est κόσμιος *modestus*, et eo opponitur arroganti. Haec omnia habes M. 26. e.

ὑπ-

ὑπέρχεσθαι subrepere, nimio obsequio colere: v. Toup. ad Suid. p. 522. Lips. Sturz. Lex. Xenoph. in v. — C. 15. f.
ὑποβλέπειν limis oculis aspicere C. 15. b.
ὑπολαμβάνειν *mente concipere, ponere* (annehmen) M. 11. b.; etiam de re certa, A. II. 4. extr. δημιουργούς τινας ὑπολαμβάνομεν. Deducta hinc vulgaris significatio autumandi, suspicandi.

φαίνεσθαι et δοκεῖν M. 4. n. 5. Sic C. 1. d. ὡς ἐμοὶ φαίνεται h. e. ut clare video.
φάναι. Sicut οὔ φημι valet *nego* ita ubi μή requiritur eadem est significatio A. I. 6. a. ἐὰν μὴ φῶ. Vid. Gramm. §. 135. Obs. 2. et cf. οὐ. φησί redundat M. 36. n. 2. A. II. 9. b.
φάσκειν *de se ipso praedicare* C. 5. c. 15. extr. A. II. 22. b. — *affirmare, contendere* C. 14. e. A. I. 17. b.
φαῦλος M. 33. d. not.
φίλιος A. I. 13. n. 7.
φιλονεικία de aemulatione boni A. I. 38. n. 2.
φυσᾶν, φύσημα sicut lat. *spirare, spiritus*, de superbia usurpatur, A. II. 14. a.

Χαίρειν. Cum negatione in participio usurpatur, per λιτότητα, de eo quod cum magno alicujus malo fit, ut apud Xenoph. Anab. 5, 6, 32. (18.) οὐκ ἂν χαίροντες ἀπαλλάξαιτε „cum magno malo vestro abieritis". Hinc eodem sensu per interrogationem A. II. 3. c. οἴει ἄν οὖν χαίροντας ἡμᾶς εἶναι μετὰ τοσούτων μαινομένων —; Ex valedictione χαῖρε nata locutio χαίρειν ἐᾶν *missum facere* C. 4. b. 6. d. A. I. 39. init.
χαλεπός 1) difficilis 2) aegritudinem afferens, *molestus* C. 6. a.
χθιζά τε καὶ πρωϊζά A. II. 7. c.
χρή et χρῆν C. 5. n. 2.
χρήσθαι. C. 4. d. ὅτι χρῷο σεαυτῷ quid *de te statuas*, quid *agas*.
χωριζόμενον ἐπιζήμης M. 23. d. explicatur statim ita, ut sit ὃ ἐπιζήμη μὴ περιέχει i. e. quod non comprehenditur notione scientiae, diversum a scientia.
χωρίον spatium figurae geometricae, *figura* M. 16. sqq.

Ὥρα usurpatur de juventute, ut flore aetatis, M. 9. b. ἐν ὥρᾳ εἶναι.
ὡς cum indic., quando transitum facit, fere significat *quippe, nam*, ut M. 37. e. ὡς ἡμᾶς ἔλαθε 42. extr. C. 6. a. ὡς ἐγὼ τοιοῦτος sc. εἰμί: et passim. Rarior est usus quando eodem positu ὡς est pro ὥστε, *ita ut, quare*: C. 5. d. ὡς ἔγωγε — *αἰσχύνομαι*. Sic Aristoph. Thesm. 395. ὡς εὐθὺς εἰσιόντες — ὑποβλέπουσιν ἡμᾶς h. e. *quo fit ut* —.
— ante Infin. insolite C. 3. n. 4. A. II. 6. n. 5.
— ὑπερφυῶς — ὡς A. II. 17. n. 1.
— ὡς ἔχει v. ἔχειν. ὡς ἔπος εἰπεῖν *ut ita dixerim, prope dixerim*, A. I. 4. d. 37. e. A. II. 12. a. etc. V. Heind. ad Hipp. maj. 11.
ὡσαύτως, ὡς δ' αὕτως A. I. 17. n. 1.
ὥστε, M. 34. b. ὥστε — ἐξευρεῖν ἂν *ita ut potuisset invenire*.

Abruptus sermo M. 6. n. 6. 40. n. 6. C. 4. n. 2. A. I. 36. n. 1. 38. n. 6. A. II. 10. n. 5. 13. n. 3.
Accusativus absolutus M. 28. n. 2. Accusativi absoluti loco Nominativorum, ob sermonem obliquum, A. II. 19. n. 1.
Achaemenis stemma A. I. 35.
Adverbia loci per attractionem permutata C. 4. n. 6. eadem cum genit. M. 18. n. 1. eadem loco praepos. cum casu M. 34. n. 1.
Alcibiadis genus, mores, cet. Nott. ad A. I. 1. 2. 7. 35. 37. 61.
— educatio, nutrix, paedagogus A. I. 36. 37. c. nott.
Aleuadae M. I. n. 5.
Amestris, Amastris A. I. 40.
Ammonis oraculum A. II. 19.
Anachronismi A. II. 7. n. 5.
Anacoluthia. M. 9. n. 9. 10. n. 4. 22. n. 1. 22. c. vid. Add. 27. n. 1. C. 5. n. 6. 12. n. 15. A. I. 11. n. 4. A. II. 11. n. 1. 13. n. 5. 17. extr. Cf. *Relativa*, *Accusativus*, *ὅτι* cum Inf.
Anaxagoras Periclis praeceptor A. I. 30. cum not. 4.
Anytus M. 26. sqq. not. 7. ad §. 26. it. Add.
Aoristum de rebus quae solent fieri not. 4. ad C. 7.
Aorista et Imperfecta M. 3. n. 4.
Archelaus Macedoniae rex A. II. 7. cum not.
Archilochi sententia C. 10. not. 6.
Aristides M. 33.
Aristippus Thessalus M. 1. vid. Disq. pag. 2.
Aristophanis locus in Vespis correctus not. 7. ad C. 8.
Artaxerxes A. I. 35. 40.
Articulus praepos. in re ex fabula nota A. II. 24. n. 2. non ponitur M. 7. n. 4. ante v. *βαρβιτὸς* A. I. 36. n. 2.
— *postpos.* *λόγον ὃν* pro *ὃν λόγον* vel *τὸν λ. ὅν* A. I. 5. n. 1.
Athenienses Lacedaemoniis collati in cultu deorum A. II. 19. s.
Attractio in Infinitivo C. 12. n. 9. in Adverbiis loci C. 4. n. 6. — inversa M. 36. n. 3. 41. n. 3.

Callias Calliadae f. diversus a Callia Hipponici A. I. 31.
Casus mutatus v. *Attractio* inversa.
Cebes C. 4.
Cicero Critonem aliquoties exscripsit v. Add. ad C. 3.
Cleophantus Themistoclis f. M. 32.
Clinias Alcibiadis pater A. I. 1. not. 18.
— — frater A. I. 31.
Comparativus pro Posit. v. *ἄμεινον*.
Compositorum quorundam verborum ratio Exc. I. ad Alc. I.
Conjunctivus in serm. obliquo M. 30. n. 8. post Praeterit. C. 1. n. 5. 12. n. 2. Vid. et *Modi*.
Coronea, proelium ibi commissum A. I. 18.
Coturnicum pugnae A. I. 34. n. 1.
Creta bonis legibus gaudet C. 14. g.
Crito v. Argum. Critonis.

Dae-

Daedali statuae M. 39. cum Excursu. Daedali progenies, Daedalidae pagus, A. I. 35. cum not.
Damascius Platonicus not. 3. ad A. I. 20.
Damon Periclis praeceptor A. I. 30.
Dativus A. I. 38. signif. *in* sive *quod attinet* A. I. 38. a.
— ethicus v. *ἡμῖν*.
Delia navis C. 1. n. 11.
Democritus Chna, Platonicus not. 3. ad A. I. 20.
Dualis usus quidam legitimus, an non, M. 5. n. 2.

Ellipsis vid. *μή*.
Empedocles M. 9.
Epexegesis M. 9. n. 1. 11. n. 4. 23. n. 5. A. I. 13. n. 5 A. II. 11. n. 1.
Erechtheus et Erichthonius A. I. 35. n. 3.
Eudorus, athleta M. 33.
Euripidis versus e Phoenissis A. II. 24. ex Antiopa A. II. 14.

Futurum in serm. hypothet. A. I. 26. n. 2. A. II. 41. not. 1. Futurum Infin. an Praesens vel Aoristum, C. 14. n. 3. A. I. 4. n. 4. 5. n. 4.

Genitivi absoluti loco alius casus, qui praecesserat M. 22. n. 1. Genitivus loco praepositionis *περί* cum genit. not. 3. ad M. 3. eodem modo cum substantivo (*ἀπόκρισις τῆς ἀρετῆς*, — *δόξα τούτων*) not. 2. ad M. 7. not. 7. ad M. 18.
Genitivus mercis M. 28. n. 6.
— Genitivus pronominum personalium, qui, quando Genitivus Possessionis est, substantivo suo postponi solet, interdum etiam praevertitur, et ita vicem simul gerit *Dativi Commodi* vel *Incommodi*. Vid. Gramm. §. 120. Obs. 4. Sic A. I. 28. b. *Ἦ καὶ πλανᾶταί σου ἡ δόξα περὶ ταύτας; Num tibi errat opinio in hisce?* M. 34. b. *ὥςε ἐξευρεῖν ἂν ὅστις ἔμελλεν αὐτοῦ τοὺς υἱεῖς ἀγαθοὺς ποιήσειν (der ihm seine Söhne möchte zu tüchtigen Menschen machen)*. A. I. 40. b. *ἐν νῷ ἔχει σου τῷ υἱεῖ ἀντιτάττεσθαι ὁ Δεινομάχης υἱός*. C. 15. a. *ὅτι μὲν γὰρ κινδυνεύσουσί γέ σου οἱ ἐπιτήδειοι καὶ αὐτοὶ φεύγειν — δῆλον*. A. I. 57. b. *εἰ ἡμῶν τῷ ὄμματι — ξυμβουλεύων εἶπεν —*. A. II. 23. b. *ὥσπερ τοῖ Διομήδει — —, οὕτω καὶ σοῦ δεῖν ἀπὸ τῆς ψυχῆς τὴν ἀχλὺν ἀφελόντα κ. τ. ε.* ubi vid. not.
Genus v. Neutrum.
Gorgias M. 1. n. 7. 2. n. 8. 9. n. 3 35. c.

Homeri carmina *audiuntur* A. I. 18. c. d. — versus aliquot e vulgatis exemplis exulantes A. II. 21. — Od. *κ*, 495. cit. M. 42. v. not. 2. — Il. *σ*, 192. correctus not. 3. ad M. 36. — Vid. et Margites.
Hyperbaton C. 6. n. 4. 12. n. 10. — in formula *αὐτὸς αὐτοῦ* A. II. 14. n. 4. — dubium in voce *μή* C. 8. n. 1.
Hypothetica constr. M. 6. n. 3. A. I. 17. n. 6. Cf. Futurum.
Imperfectum pro Praes. ob relationem ad sermonem superiorem M. 25. n. 1. 38. n. 6. cum Add. A. I. 51. n. 6. A. II. 13. n. 2. — ob aliam causam C. 11. n. 4. cf. 12. n. 2. — dubium

bium C.7.n.4. Vid. ἵνα. Impf. cum ἄν post εἰ cum opt. A.I.17.n.6.
Indicativus, vid. μή.
Infinitivus explicandi causa additus M.8.n.1. C.14.n.2. Inf. cum art. τοῦ ad explicandum subst. ejusdem sententiae, ἄγνοια, ἡ τοῦ μὴ εἰδότα οἴεσθαι εἰδέναι A.I.29.a. Inf. in altero membro post verbale in τέον C.12.n.15. Inf. sermonis obliqui post relativa et post ἐπεί A.I.40.a. 55.n.7. A.II.20.init Vid. Futur.
Interrogatio continuo sermoni inserta M.12.n.4. repetita M.2.n.5. *Interrogativa* sermoni implexa: vid. Τίς.
Interruptus sermo v. Abruptus.
Iota subscr. M.5.n.2. C.1.n.1.
Ismenias M.26.n.9.
Isthmus Corinthi, ubi ludi Isthmici celebrabantur, C.14.
Iterationis ratio quaedam C.13.n.6. Cf. Interrogatio. Repetitio.

Lacedaemon gaudet bonis legibus C.14. Lacedaemoniorum reges, divitiae, instituta, mores A.I.36.38.39. — preces, sacra A.II.18.19.
Laconum est ψεῦος ἀνήρ M.41.
Lampido regina Spartae A.I.41.
Lanice, Alcibiadis nutrix, not.4.ad A.I.36.
Larissa M.1.et38.
Lebadea, proelium ibi commissum, not.4.ad A.I.18.
Lysimachus Aristidis f. M.33.

Magia Persarum A.I.37.
Margites, poëma A.II.16.17. cum not.
Medium A.I.9.n.1.
Melesias Thucydidis f. M.33.
Meletus, non Melitus, not.7.ad M.26.
Meno v. Disq. in fronte Menonis.
Messene fertilis A.I.38.
Metempsychosis M.14.15.
Midias A.I.33.
Modorum ratio (Opt. Conj. Ind.) A.II.23.n.7. M.39.n.1. A.I.17.n.6.
Mysteria M.9.e.

Negatio redundans vid. μή et οὐ.
Neutrum relatum ad nomen alius generis. M.12.n.9. A.I.24.n.3. Vid. et not.5.ad M.12. Cf. *Pluralia*. Cf. τοσαῦτα.
Nominativus c. Inf. loco Accusativi, v. Add. ad M.4.b.
Numerorum confusio v. Pluralia.

Optativus, ut εἴην *fac me esse*, M.30.n.1. opt. ob nexum cum serm. hypoth. A.I.60.n.4. opt. post relativa v. Relativa. Vid. Modi.
Oromazes A.I.37.

Pagi Atticae v. δῆμος.
Paralus et Xanthippus, Periclis filii M.33.

Participium aoristi additur aoristo M. 30. n. 5.
Peparethii A. I. 26.
Pericles M. 33. A. I. 2. 30. 31. ejus filii M. 33. A. I. 31.
Persiae regum magnificentia, divitiae, educatio cet. A. I. 35 — 37. 39. 40.
Phidias statuarius M. 29.
Pindari versus M. 9. et 14.
Pluralia Neutra cum singularibus promiscue usurpata. A. I. 16. n. 2. Cf. A. I. 13. n. 5. M. 11. n. 5. 40. n. 5.
Poëtarum anonym. verba, M. 10. b. A. II. 9. (ex Antholog.)
Polycratis divitiae M. 26.
Praepositio secundo loco omissa M. 7. not. 1.
Prodicus M. 8. et 37. c. nott.
Protagoras M. 29.
Pythagorica dogmata M. 14. n. 6.
Pythoclides, Periclis praeceptor A. I. 30.
Pythodorus Isolochi f. nobilis Atheniensis A. I. 31.

Relativa pro Interrogativis M. 6. n. 8. Vid. ὁποῖος et ὅστις. Relativa c. optat. pro εἰ M. 26. n. 4. Anacoluthon in altero membro post relativum A. I. 60. n. 3. Vid. Artic. postpos.
Repetitio negligentior prioris partis in fine longioris periodi, C. 13. n. 6. A. II. 1. n. 5. Cf. Iteratio. Interrogatio.

Schema πρὸς τὸ σημαινόμενον A. I. 46. n. 3.
Simmias C. 4.
Socrates raro peregre profectus C. 14. n. 1. — genus ejus a Daedalo A. I. 35. — amor in adolescentes A. I. n. 1. 2. — ars obstetricia M. 16. n. 1. 17. n. 6.
Sophoclem Plato tecte notare dicitur p. 78. not.
Stephanus Thucydidis f. M. 33.
Structurae notabiles (in quibus dubiae quaedam): A. I. 11. n. 3. ἐφ' ἑκάσῳ — ἢ καὶ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ. 31. n. 4. σοὶ τίνα αἰτίαν ἀναθῶμεν, διότι σέ — pro: τίς αἰτία, διότι σέ (ὀρθοτονούμ.). M. 41. n. 4. οἵτινες μεγάλα κατορθοῦσιν, ἂν πράττουσι καὶ λέγουσι. Cf. περί loco Genit. solius: Accus. absolutus; Repetitio; Hyperbaton. Structurae diversae junctae, πιστεύω τούτῳ, ἀληθεῖ εἶναι, M. 15. n. 6. — Vid. et τί.
Subjectum omissum in relatione ad verbum subjecti indefiniti (e. g. τὸ πράττειν, ὅ,τι ἂν πράττῃ) M. 12. n. 3. 38. n. 2. C. 10. n. 8.
Synesis rectius vocatur *Schema πρὸς τὸ σημαινόμενον* q. v.

Tanagra, proelium ibi commissum A. I. 18.
Tautologia A. I. n. ult. A. II. 10. n. 4.
Themistocles M. 32.
Theognidis versus M. 36.
Thessalorum mores M. 1. a. not. C. 15. not.
Thucydides Melesiae f. M. 33. 34.
Torpedo v. νάρκη.
Tyrtaei fragmentum not. 8. ad A. I. 38.

Ver-

Verbale in τέον cum Accus. subjecti C. 10. n. 1.
Verbum Praedicato non Subjecto accommodatum M. 28. n. 5.

Xanthias athleta M. 33.
Xanthippus, Periclis f. M. 33.
Xenophon a Platone significari creditur A. I. 10. n. 1.

Zeno Eleates A. I. 31.
Zopyrus Alcibiadis paedagogus A. I. 37.
Zoroastres A. I. 37.

Emendanda.

Pag. 9. col. b. lin. 18. 19. scr. degentium.
— 10. lin. 11. post ἀρετῶν pone colon.
— 45. — 10. pro ἐστι. scr. ἔστι.
— 48. col. a. lin. 14. pro eam. scr. eum.
— 54. lin. 9. interiori margini ascribe p. 93.
— 60. — 6. pro signo interrog. pone punctum.
— 65. col. b. lin. sursum 5. pro Plurale scr. Pluralis.
— 81. — b. — 3. pro latine scr. latini.
— 139. in marg. pro 115. pone numerum 117.

Berolini, typis Starckianis.

Sententiae memoriales.
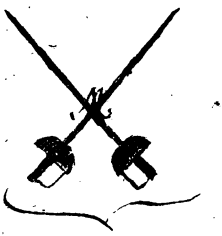
HW 2R4X 6